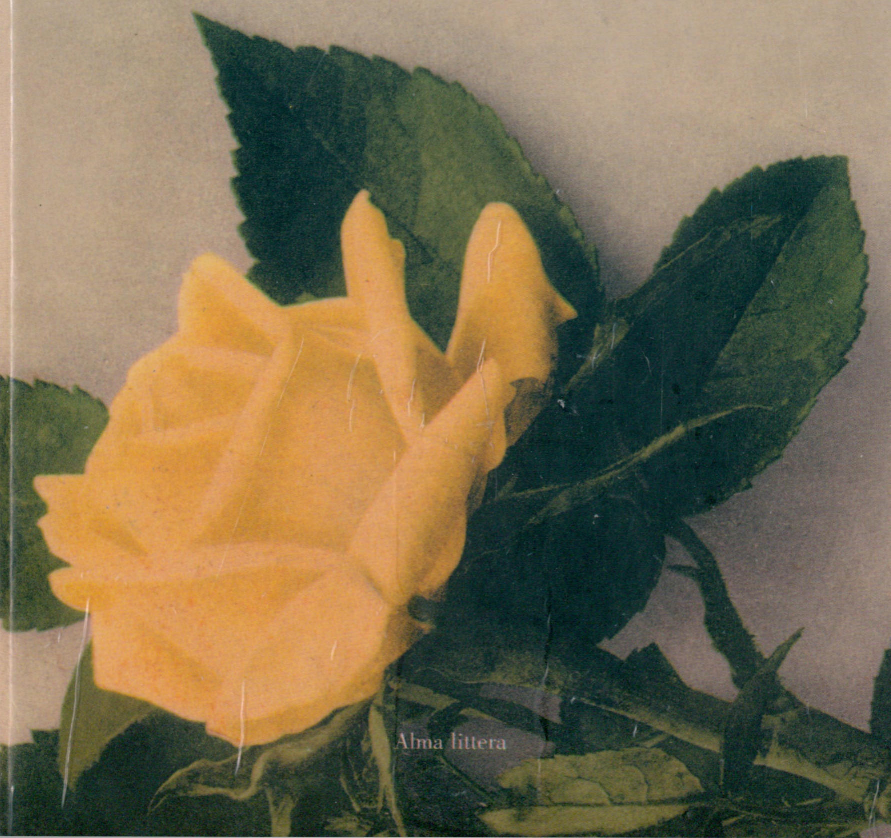
JOSEPHINE COX

Mūsų laikas

JOSEPHINE COX

Mūsų laikas

ROMANAS

Iš anglų kalbos vertė
Jurgita Barzdaitė

Alma littera

UDK 820-3
Co-297

Versta iš:
Josephine Cox
A TIME FOR US
BCA, London, 1996

ISBN 9955-08-225-9

*Mano sesers sūnums **Maiklui** ir **Styvenui**.*

Styvenai, žinau, kaip puikiai tau sekasi, taip pat žinau, kad tavo mama didžiuotųsi tavimi taip, kaip didžiuojamės mes visi.

Maiklai, aš apgailestauju, kad tau nelengva. Žinau, kaip sunku, todėl norėčiau, kad atmintum, ką judviem sakė mama. Tu žinai, kad ji tave mylėjo, kas benutiktų. Ji visada tikėjo, kad šiame gyvenime reikia stengtis viską atlikti kuo geriau.

Aš žinau, kad tai jūs ir darote.

Telaimina jus Dievas.

PIRMOJI DALIS

1985

Meilė ir draugystė

Pirmas skyrius

– Nagi, pabučiuok mane! – įžūliai mirktelėjo ruda akis.

– Turėtum gėdytis, Maikai Nolanai, – sutramdžiusi besiveržiantį juoką, Seli sugebėjo neišsiduoti. – Taip pat, kaip ir aš, ištekėjusi moteris!

– Tas vyras tavęs nevertas.

– Džiaugiuosi, kad taip manai.

– Nejaugi niekada neužsigeidi permainų?

– Nesakyčiau, jeigu taip ir būtų.

– Nagi, Seli, pabūk velniūkštis, – maldavo, – tik vieną bučinuką. – Jis mirktelėjo vėl, ir ji nusišypsojo. Jo neįskaudins tai, ko jis nesužinos.

Ji apsimetė pasipiktinusi.

– Argi aš panaši į moterį, kuri galėtų apgaudinėti savo vyrą?

Išdykusios rudos akys nužvelgė ją nuo galvos iki kojų.

– Hm, – pasitrynė smakrą ir nusišypsojo. – Galbūt ne. Aš tik noriu, kad mane švelniai apkabintum, ten, už daržovėmis apkrautų lentynų. – Jis žvilgtelėjo į parduotuvės duris. Aplinkui nieko nebuvo ir tai suteikė jam drąsos. –

O jei būtum šiek tiek dosnesnė, aš sutikčiau ne vien tik pasiglebėsčiuoti, – šypsodamasis tarsi išdykęs berniūkštis, pašaipiai kilstelėjo vieną antakį. – Jei nutuoki, apie ką kalbu?

Įrėmusi ranką jam į krūtinę, atstūmė:

– Šiurkštus senas nenaudėlis! – akimirksniu jos gražias mėlynas akis nušvietė pasitenkinimas. – Gerai žinau, apie ką kalbi, bet vis vien sakau ne!

Skausmingai sudejavęs, sugriebė ją už liemens.

– Tu varai mane iš proto! – sušuko. – PRIVALAU TAVE PASIEKTI!

– Ar bent įsivaizduoji, kaip atrodai? – ji vos valdėsi nenusikvatojusi. – Kopūstuotas chalatas ir morkų kvapas plaukuose. Kokia moteris galėtų tavęs geisti?

– Jėzau, Marija ir Juozapai... tu – pikta moteris. – Sutelkęs jėgas, pabandė stumtelėti ją už prekystalio. – Penkių minučių ant grindų pakaktų, – pažadėjo jis ir išraudo, pabandęs ją pakelti.

– Paleisk mane, tu, kvaištelėjęs velniūkšti! – nusijuokė ji. – Seniai praėjo laikai, kai mane kilnodavai.

Vis dar ją apkabinęs, įskaudintu balsu pasiteiravo:

– Ponia Nolan, ar tai užuomina, kad aš pasenau?

Dabar jau ji atidžiai permetė jį akimis.

– Na, turėtum pripažinti, jog nebesi toks lieknas, kaip anksčiau, – švelniai atsakė.

– Tu irgi ne, – tvirtai sugriebė ją už liemens, – bet aš nesiskundžiu.

– Ir geriau jau neišdrįstum! – pirštu bakstelėjo jam į nosį ir švelniai pratarė žemu balsu. – Pažvelkim tiesai į akis, mano meile, jau niekada nebūsime aštuoniolikmečiai. Per liemenį abu papilnėjome... o su metais tapome ir kvailes-

ni, – pirštu vedžiojo jam apie burną, – bet vis tiek tave myliu, Maikai Nolanai. Labiau nei anksčiau.

Kurį laiką jis nekalbėjo. O kai pažvelgė į jos ilgesingas akis, širdis apsalo.

– Tu tokia graži, kaip ir tą dieną, kai žengei prie altoriaus, – sušnibždėjo jis.

– O tu vis dar pats gražiausias vyras iš visų, kuriuos man teko sutikti, – prisipažino ji. – Toks pat įžūlus... toks pat linksmas, – priminė jam, kikendama tarsi mokinukė. – Kai dabar bandei apsimesti mano meilužiu, čia galėjo bet kas užeiti ir nugirsti mūsų pokalbį. Netgi *nepažįstamieji*! – ją išmušė karštas raudonis. – Dievaži, ką būtų pamanę?

– Nepažįstamieji? –apsimetė nustebęs. – Čia juk šeimyninė daržovių parduotuvė, kurią Blekburne žino visi be išimties. Vienintelė „keista" asmenybė, galėjusi užklupti mus kvailiojančius, yra senoji Poli Entvisel. – Nutaisęs slėpiningą veidą, kokį nutaisydavo ir toji ramybės drumstėja, prabilo mėgdžiodamas jos balsą. – Prašyčiau svaro štai anų obuolių... gražių ir minkštų, taigi, kad mano dantys neišbyrėtų. Oi, ir patikrinkite, kad jie nebūtų sukirmiję. Oi, tiesa, grąžinu bananus, kuriuos man pardavėte praėjusią savaitę. Jie visi pagelto, taigi atiduokite man pinigus, ir be jokių ginčų!

Seli leipo iš juoko.

– Taip tau ir reiktų, jei ji dabar įeitų ir pasidalytų su tavimi savo mintimis, – įspėjo, slapčia žvilgtelėdama durų pusėn.

– Ar myli mane?

– Privalau, kitaip tavęs nepakęsčiau.

Patenkintas, jog privertė ją tai ištarti, jis nugrimzdo į mintis apie pastaruosius dvidešimt penkerius metus: jų

draugystę, abejones, kai sužinojo, jog ji laukiasi, skubotas vedybas ir nuostabius, laimingus po to sekusius metus.

Seli teturėjo aštuoniolika, kai jiedu susitiko. Jam buvo dvidešimt. Praėjus dvejiems metams, jie paskubomis apsivedė, ir visi kalbėjo, jog santuoka ilgai netruks.

Jų meilė įrodė, jog visi, ačiū Dievui, klydo. Praėjus septyniems mėnesiams po vedybų ceremonijos, daug laimės jiems atnešė miela dukrelė, kurią pavadino Liusi. Net neįsivaizdavo, kad visi tie metai galėjo būti tokie nuostabūs. Dabar jiems su Seli jau buvo apie keturiasdešimt, tačiau mylėjo vienas kitą vis dar taip pat karštai.Kiekvieną dieną meldėsi, kad ateityje jų lauktų dar daugiau nuostabių akimirkų.

Visus dvidešimt dvejus metus nuo tada, kai gimė dukra Liusi, ji Maikui kėlė vien pasididžiavimą ir džiaugsmą. *Tačiau žmona buvo jo gyvenimo prasmė.*

Su begaline meile, kuri jį tiesiog varė iš proto, dabar delnuose spaudė mažytį, gražų veidą, neslėpdamas susižavėjimo, žvelgė į šviesiai mėlynas akis ir šnibždėjo:

– Ką, dėl Dievo meilės, be tavęs daryčiau, a?

– O, tu neprapultum, – erzino ji. – Puikiai atrodai... turi nuosavą parduotuvę ir vis dar gali priversti moters širdį lovoje plakti greičiau, – švelniai nusišypsojo ji. – Jei nelaikyčiau tavęs ant pavadėlio, merginos čia subėgtų iš visų pusių. Draugijos tau netrūktų, patikėk.

Jis net nusipurtė:

– Nekalbėk taip, brangioji, – maldavo jis. – Jei tave prarasčiau, nenorėčiau net gyventi.

Tik gerasis Viešpats žinojo, kad šią moterį jis mylėjo visa savo esybe. Bet kokia mintis apie jos netektį buvo tiesiog siaubinga.

Ji niekada neabejojo jo meile. Neabejojo ja ir dabar.

– Nė vienas iš mūsų negyvens amžinai, – priminė ji.

Nusprendęs nekreipti dėmesio į šią pastabą, drąsiai paklausė:

– Tai gausiu tą bučinį ar ne?

Ji neatsakė. Tik apsivijo rankomis jo kaklą ir pasistiebė ant pirštų galiukų, kad jį pasiektų.

Liusi Nolan ir jos draugė Debi pasuko į Peni gatvę. Abi plepėjo ir juokėsi, džiaugėsi viena kitos draugija ir dalijosi įvairiomis naujienomis, kaip įprasta merginoms.

– Mielai pailsėčiau, – atsiduso Debi. – Neprieštarauju, augalus reikia persodinti, man netgi patinka tai daryti, tačiau liepos viduryje šiltnamiuose galima tiesiog pražūti, – ištiesusi ranką, pažvelgė į savo nagus. – Tik pažiūrėk! – sudejavo ji. – Prireiks ištisos savaitės, kol nugramdysiu šį purvą.

Liusi papurtė galvą.

– Tu pati kalta, – šiltai nusišypsojo ji, – girdėjau, kaip senasis Tedas ne kartą liepė tau užsimauti pirštines. – Ji nebuvo griežta savo draugei, nes be galo ją mylėjo, tačiau Debi turėjo įprotį nuolat įsivelti į visokiausius nemalonumus, o po to tiesiog juokingai suversdavo kaltę kitiems.

Debi Leitli* gyveno pagal savo pavardę ir visada vėluodavo, nors Liusi ir skambindavo jai anksti rytais, kad ištrauktų iš lovos, bei visomis jėgomis stengėsi pakeisti jos įpročius. Jos draugė vėluodavo į darbą, į oficialius susirinkimus ir netgi šeštadienio vakarą išėjusi kur nors drauge su Liusi, niekada nesuspėdavo nė į vieną autobusą, traukinį ar taksi. Prieš metus, kai jos vyko atostogauti į Ispaniją, Debi

* Late [leit] – „vėlus, vėlyvas; pavėlavęs“. *(Vert. past.)*

užlaikė lėktuvą net dešimt minučių: nubėgusi į tualetą, niekaip nesugebėjo rasti kelio atgal. Jeigu ne Liusi, jos taip ir nebūtų pasiekusios Ispanijos. Kartą ji ištisą pusvalandį užsiplepėjo su vienu patarnautoju, o eilė už jų ilgėjo tol, kol tarp pirkėjų kilo muštynės. Viskas baigėsi tuo, kad kažkas Debi pagrasino trinktelėti maišu, o pusė visų pirkėjų paliko savo pirkinius ir išėjo lauk.

Ji mėgo kalbinti vaikinus, kurie lipdavo prie jos tarsi bitės prie medaus. Ir visai ne todėl, kad ji buvo stulbinančiai graži ar pritrenkiančiai išmintinga – toli gražu. Žemaūgė, apkūni, plonais, pilkšvais plaukais, ji atrodė visai paprasta. Jos juokeliai skambėdavo baisiai, ir ji visada prasižiodavo ten, kur išmintingesni būtų patylėję.

Liusi ir Debi kartu baigė mokyklą. Drauge praleido paauglystę, viliojo vaikinus, dalijosi paslaptimis, mylėjo ir prarado, juokėsi ir verkė, ir visada viena kitą guodė. Prieš šešerius metus, jau baigdamos mokyklą, kartu ėmė dirbti tame pačiame daigyne. Šičia merginos suaugo į moteris, o jų draugystė dar labiau sustiprėjo. Jas siejo kažin koks ypatingas ryšys, instinktas ginti viena kitą. Tokios nepaprastos ir nuostabios draugystės kiti galėjo tik pavydėti.

Debi Leitli buvo dosni ir dora, sąžininga ir paprasta. Ji nebuvo gražuolė, tačiau turėjo be galo gerą, mylinčią sielą ir nuostabias šviesiai mėlynas akis, kurios žėrėjo, kai ji buvo laiminga, ir apsiniaukdavo, jei ji liūdėdavo. Vieną akimirką išdykusios, kitą susimąsčiusios, pro šalį nepraleisdavo jokio menkniekio.

Ji buvo jautri ir atvira, dažnai netgi per daug, ir jei tik kas nors būtų drįsęs ją įskaudinti, jos gyvenimo draugė Liusi būtų iškabinusi tam akis.

Staiga ji suvokė, kad Liusi neįprastai ilgai tyli.

– Kas nors ne taip?

Liusi atsigręžė.

– Kodėl manai, kad kas nors galėtų būti ne taip?

– Per visą šį laiką tu ištarei vos pora žodžių.

Liusi gūžtelėjo pečiais.

– Mąsčiau.

– Apie ką? – nesiliovė atkakli mažoji Debi.

– Nieko ypatingo.

Debi norėjo dar kažką sakyti, tačiau apsigalvojo.

– Ką gi. Kaip tau patogiau, – lengvabūdiškai išpyškino. Lėtai vaikštinėjo Peni gatve, tarsi joms priklausytų visas pasaulio laikas. Debi garsiai švilpavo, o Liusi apie kažką mąstė. Staiga Liusi prabilo švelniu susirūpinusiu balsu:

– Debi?

– Ką? – šį kartą ji reagavo abejingai. Liusi sulėtino žingsnį, tačiau jos mintys lėkė kaip žaibas. Ji nenorėjo jaudinti Debi, tačiau jai reikėjo pasikalbėti.

Debi kurį laiką dar bandė apsimetinėti, bet, kai Liusi vėl nutilo, ji neištvėrė.

– LIUSI! Ar pasakysi man pagaliau, kas atsitiko, ar turėsiu tai iš tavęs tiesiog išpešti?

– Tai ir svarbu, ir ne. Papasakosiu tau vėliau. – Turėjo suprasti, kad Debi jos ramybėje jau nebepaliks. Ji neklydo.

Sugriebusi Liusi už rankovės, Debi ją sustabdė ir jau ramiau kamantinėjo toliau:

– Kažkas juk *atsitiko*, ar ne?

Mintys apie jaunus vyrus, seksą ir baisias pasekmes tiesiog įaudrino jos gyvą vaizduotę.

– Dieve mano, tu laukiesi!

Liusi nusikvatojo.

– Na tu ir pakvaišusi!

Debi su palengvėjimu atsipūtė.

– Prisieki Dievu?

– Taip... prisiekiu Dievu. – Liusi patraukė tolyn. – Beje, galėtum prisiminti, kad ne aš, o tu dingai laukuose su tuo keistu vyruku ir negrįžai beveik valandą!

Ji kreivai šyptelėjo Debi pusėn ir paspartino žingsnį namų link.

Debi skubėjo iš paskos.

– Alfis Burauzas *nėra* keistas vyrukas.

Liusi nusijuokė.

– Ginčytinas klausimas.

Iš tikrųjų apkalbamas vaikinas buvo vietinis laikrodininkas, kuriam didžiausią džiaugsmą teikdavo galimybė paplepėti apie kiekvieno laikrodžio, kurį jam tik teko taisyti, mechanizmus. Tai buvo rusvaplaukis, baisiai drovus, išsiblaškęs, senamadiškais drabužiais vilkintis jaunuolis, kuris erzinamas nukaisdavo pragaro ugnimi. Nereikia nė sakyti, kad Debi vien dėl šios priežasties erzino jį be jokio saiko. Tačiau jis vis tiek ją mylėjo. Kartą net paprašė už jo tekėti. Debi ir vėl prikibo. Ji pareiškė, kad visa tai apsvarstys, jei jis pamirš savo laikrodžius ir pasiims ją į kelionę aplink pasaulį. Daugiau jis niekada nesipiršo.

Debi garsiai nusikvatojo kimiu balsu, išgąsdindama benamį šunį, skubantį į savo būstą.

– Tu teisi, – sukikeno. – Jis *yra* keistas, menkas niekšelis. Tačiau visi normalūs vyrai, rodos, kažkur dingo, taigi griebi tai, kas pakliūva po ranka.

Liusi apstulbusi sustojo ir nužvelgė ją.

– Tai jūs tikrai tai darėt?

– Žinoma, darėm! Kaip manai, kodėl išėjau su juo į lauką? – ji nusivaipė. – Bėda tik, kad jis truputį per daug

susijaudino ir įstūmė mane tiesiai į šviežią karvės krūvelę. Nespėjau nė pasitraukti, kai užvirto ant manęs. Mano plačios kelnės kadaravo apie kulkšnis, o jis tą pačią akimirką jau dirbo savo darbą. – Ji net sudrebėjo prisiminusi. – Kalbant atvirai, man tai visai nepatiko. Žinai, nebūtų patikę ir tau. Ypač, jei tavo nuogas užpakalis būtų voliojamas mėšle.

Liusi nežinojo juoktis ar verkti. Tik dabar prisiminė:

– Kaip tik mąsčiau, iš kur galėjo atsirasti tas šlykštus kvapas. Net autobuso kontrolierius įtariai tave nužvelgė.

– Hmm! Tai niekis palyginti su tuo, kaip mane namie pasitiko tėvas.

– Supyko, ar ne?

– Užuodė iškart. Tada jam parūpo sužinoti, kur taip išterliojau kelnes. Na, paskui iškvotė ir apie tą vyruką. Kai pasakiau, kas jis toks, ėmė kvatotis ir pasakė, jog akimirką jau buvo susirūpinęs, tačiau dabar, žinodamas, kad laiką leidau su Alfiu Burauzu, yra tikras, kad man nieko blogo nenutiko, nes Alfis, anot jo, ne tik neturi jokio supratimo, bet ir „įrankio", su kuriuo merginai galėtų pridaryti bėdos.

Liusi susidomėjo:

– O jis turi?

Debi nusišypsojo žinovės šypsena.

– Mano tėtis mažai išmano, – patikėjo paslaptį. – Įdomu, ką jis pasakytų, jei pareikščiau jam, kad didesnio daikčiuko už Alfio Burauzo nesu net mačiusi. Dar daugiau, jis moka juo naudotis.

Liusi prapliupo juoktis.

– Ką man su tavimi daryti, a?

Debi pašnairavo į ją.

– Taigi, dėl ko tu taip susirūpinusi?

Išblaškyta pasakojimo apie Alfį ir karvės mėšlą, Liusi beveik užmiršo ankstesnį pokalbį.

– Apie ką tu?

– Ketinai man papasakoti apie tai, kas tave jaudina.

– Tikrai?

– Prakeikimas, pati gerai žinai, kad taip. – Debi susiraukė. – Jei nesi nėščia, tai kas gi? – jos veidas ištįso. – O, Liusi.... tai dėl Džeko, ar ne? Jis tave pametė, šitaip?

– Ne, jis manęs nepaliko. Tai, ką norėjau tau papasakoti, neturi nieko bendra nei su Džeku, nei su mano nėštumu, netgi su tavimi, taigi gal liausiesi daryti skubotas išvadas?

– Gerai. Kas nutiko?

Liusi žinojo, kad Debi gali susinervinti dėl mažiausios smulkmenos, todėl dabar gailėjosi, kad iš viso apie tai užsiminė.

Liusi akimirką susimąstė, o Debi tuo tarpu atidžiai įsistebeilijo į savo draugę. Žavėjosi ilgomis, grakščiomis rankomis, lengva ir patrauklia jos eisena; lygia oda bei dailia, tiesia nosimi virš putnių lūpų ir taisyklingo smakro. Ji dažnai šypsojosi plačia šypsena, o nuostabios, nekaltos pilkumos akys atspindėdavo visas jos nuotaikas.

Liusi buvo nepaprastai graži. Vešlūs, tamsūs plaukai su kirpčiukais ant kaktos, siekė pečius, o romus jos grakštumas sužavėdavo kiekvieną sutiktąjį. Kartais ji būdavo be saiko drovi, tačiau mylėjo žmones ir visada mokėjo jiems patikti.

Ji buvo ne tik graži pažiūrėti, su ja gera buvo bendrauti. Ji karštai gynė tuos, kuriuos mylėjo, buvo geros, dosnios prigimties ir sugebėdavo palenkti žmones savo pusėn, jiems nė nesusivokus. Būdama sumani, mokėjo apdairiai tvarkyti

įvairiausius reikalus, štai kodėl per pastaruosius keletą metų Senasis Tedas daigyne jos jauniems pečiams patikėdavo vis didesnę atsakomybę.

Apie Senąjį Tedą Liusi ir ketino pasikalbėti.

– Man dėl jo neramu, – pagaliau prasitarė. – Nešiau ant padėklo sodinukus į pašiūrę ir radau jį ten, palinkusį prie sienos, duso ir švokštė... bandė įkvėpti oro.

Jis ją tikrai nugąsdino.

Debi susijaudino.

– Jis patyrė širdies smūgį?

– Ne, tačiau jautėsi itin blogai. Paprašiau, kad nueitų ir atsigultų, kol iškviesiu gydytoją, tačiau jis manęs nė neklausė.

– Ar jis mirs? – Debi troško vien gero, tačiau nebuvo pati santūriausia asmenybė Dievo sukurtam pasauly. – Jei jis mirs, mes prarasim savo darbą, ar ne? Norėjau pasakyti... kad netikėlis jo sūnus viską išparduos, ir mes paliksim tuščiomis.

Liusi ją nužvelgė.

– Jis nemirs. Vargšas seniukas paprasčiausiai pavargo. Dirba nuo ryto iki vakaro kaip arklys ir niekada nesiilsi, nebent kas nors priverčia. Netgi valgyti eina tik tada, kai pabosta mano prašymai, o visus sunkiausius darbus atkaliai nudirba pats.

Debi atrodė susirūpinusi.

– Tačiau kas bus, jei jam iš tikrųjų kas nors atsitiks? Na, aš žinau, kad jis tikrai puikus senis, būtų baisiai gaila, jei mirtų, bet... tu juk žinai, jog aš tesugebu auginti augalus. Prapulčiau, jei tektų ieškotis kito darbo. Be to, man patinka dirbti Senajam Tedui. Nerimą man kelia jo sūnus. Tam niekšeliui sekasi, turi didžiulę fermą, pasakišką namą. Jis pietuose, o mes šiaurėje. Ar jam įdomu, a? Jis niekada ne-

atvažiuoja aplankyti net savo tėvo. Jei jam nerūpi Tedas, kodėl turėtų rūpėti tokios kaip mes, a? – ji dar ilgai nesiliovė tuščiai jaudintis, kaip Liusi ir tikėjosi. – Jis viską išparduos, jis padarys tai.

Liusi nesiklausė. Jai rūpėjo vien senasis bičiulis.

– Tedas privalės dirbti mažiau, – mąstė ji. – Kitą savaitę jam sukaks šešiasdešimt septyneri... per senas vadovauti.

Nuo to laiko, kai mes pradėjom čia dirbti, darbo krūvis padvigubėjo, – susijaudinusi pažvelgė į Debi. – Ar žinai, kiek uždirbom praėjusią savaitę?

– Ne, – Debi skaičiai nedomino.

Liusi ją apšvietė:

– Tūkstantį svarų už augalus ir du šimtus už trąšas. Be kraujo, prakaito ir ašarų tokių pinigų neuždirbsi.

– Tai tavo kaltė.

Liusi suglumo:

– Kaip?

– Dėl pinigų, kuriuos mes uždirbam. Tu teisi, darbo krūvis padvigubėjo, bet tiktai todėl, kad ši vieta tavo dėka ėmė klestėti. – Ji žaismingai gribštelėjo Liusi ranką. – Tu krauni turtą senajam niekšui. Laikas tapti jo partnere.

Liusi nusišypsojo.

– Daigynas – jo gyvenimas, – ištarė ji, – tačiau jam niekada nereiks jokio partnerio. Ką? Kad greta jo vardo virš vartų atsirastų kitas? – ji puikiai suvokė senojo bičiulio jausmus. – Ar matei, kaip jis prižiūri tą iškabą... tarsi tai būtų brangiausias dalykas pasaulyje?

Ji visada didžiuodavosi jį stebėdama. Senajam Tedui tai buvo kasdienis, su meile atliekamas darbas.

Kiekvieną rytą jis nešdavosi kopėčias bei kibirą prie didžiųjų vartų ir pasilypėjęs šveisdavo raides tol, kol jos imdavo blizgėti.

Debi sustojo ir ištiesė rankas.

– Ar aš jį mačiau? – pamėgdžiojo. – AR.... JĮ.... MAČIAU? – Ji pažvelgė į dangų. – Prisiekiu Dievu, Liusi, kartais galvoju, kad senasis nevykėlis tiesiog užsuktas. Tiksliai kaip laikrodis jis išsitraukia kopėčias ir kibirą, pripila į jį švaraus vandens, pėdina vartų link ir praleidžia ten ištisą pusvalandį, valydamas tas prakeiktas raides! – Ekstravagantiškai mosikuodama rankomis, suriko: – „EDVARDAS BEKENDEILIS... PATYRĘS DAIGYNO SAVININKAS". Greičiausiai šis užrašas matosi nuo Blekpūlo.

Liusi į jos maivymąsi atsakė šypsena.

– Vis dėlto jis – mielas senas žmogelis, – ištarė ji. – Po to, kai prieš daugelį metų mirė jo žmona, o sūnus paliko namus, jam teliko šis daigynas. Jis sunkiai dirbo, todėl dabar tikrai gali didžiuotis.

Iš tikrųjų jis nusipelnė daugiau. Nusipelnė būti laimingas, tačiau Edvardą Bekendeilį slėgė kažkoks tylus, slaptas liūdesys.

– Atrodo, kad iš tiesų patenkintas jis būna tik prižiūrėdamas savo augalus, – išmintingai pakomentavo ji.

– Na, jam sekasi. Jis turi daugiau, nei kiti.

– Materialių dalykų galbūt. Bet šeimos jis neturi... jokio žmogaus, su kuriuo galėtų tais dalykais pasidalyti. – Liusi tai liūdino labiausiai.

Debi nusimaivė.

– Jis bet kada gali pabendrauti su mano tėčiu.

– Tu juk nerimtai.

– Nepažįsti mano tėčio! Kai skambinu kam nors, matau vien pašaipią jo šypsenėlę. Tu juk negirdi bjaurių jo burnojimų ir nesibaigiančių klausimų. – Ji tobulai mokėjo pamėgdžioti ne tik jo balsą, bet ir niekšišką veido išraišką:

– „Kur šį kartą užtrukai, mūs Debi?.. Ir ką gi tu veikei, a? Ar elgeisi kaip dera...? Neketini prisidaryti rūpesčių, ar ne? Tik pastok ir išlėksi pro šitas prakeiktas duris kojom žemės nesiekdama! AR GIRDI MANE, MŪS DEBI? Girdi, ką tau sakau?"

Liusi privalėjo nusijuokti.

– Man tiesiog gaila tavo vargšo tėčio, – erzino ji. – Už kokias nuodėmes jam teko tokia dukra, štai ką norėčiau sužinoti!

– Liaukis! Jis – tikra pabaisa! Aš neprieštaraučiau, tačiau man – dvidešimt dveji... tiek, kiek ir tau, dėl Dievo meilės. Tavo tėtis juk nesielgia su tavimi kaip su dvejų metų vaiku.

– Tik todėl, kad aš protingesnė, nei tu.

– Įžūli nenaudėlė!

– Na, baik dejuoti. Pagalvok apie Tedą. Nėra nė vieno žmogaus, kuris galėtų jį prižiūrėti. Nė vieno, kuris jį mylėtų. Nė vieno, su kuriuo galėtų pasikalbėti, kai jam liūdna. – Jis buvo išties vienišas senis, tačiau nieko prie savęs neprisileisdavo. – Kaip norėčiau, kad sūnus jį aplankytų.

– O, jis tai padarys! – Debi buvo įsitikinusi. – Kai tik Džordžas Bekendeilis sužinos, jog atsirado galimybė truputėlį pasipelnyti, taip apsisuks, net dulkės rūks. Jis patvarkys Tedo nuosavybę, nespėjus seniui net atšalti.

– Tu tikriausiai teisi. Tačiau mes nieko negalime padaryti. Galim tik rūpintis Senuoju Tedu ir neleisti jam pervargti.

Debi vėl susirūpino.

– Tu juk nemanai, kad mes prarasime darbą, ar ne, Liusi? – liūdnai paklausė ji. – Dabar aš tikrai bijau.

– Žinojau, jog nuogąstausi, – atsiduso ji. – Štai kodėl nenorėjau nieko sakyti. Mums abiem reikia jį stebėti. Aš juk negaliu visur suspėti.

– Ar tu ką nors minėjai tai jaunai mergaitei... koks jos vardas?

– Sofijai?

– Įmantrus vardas, velniai griebtų! Nenuostabu, kad niekada jo neprisimenu.

– Ne, nieko nesakiau ir nesakysiu. Jai – vos penkiolika, ką tik baigė mokyklą. Nėra reikalo jos jaudinti.

– Tačiau *mane* sujaudinai.

– Nieko naujo. *Tu* susijaudintum net išlošusi pastatytą sumą.

– O! Man visai patiktų jaudintis, jei gulėčiau ant nuosavos jachtos denio, kuria keliautume po pasaulį. – Debi šelmiškai išsišiepė. – Mane suptų puikūs vyrai, kurių, kažinkur lauktų pavydžios moterys.

– Taip? Ir ką gi daryčiau aš? – Liusi buvo pripratusi prie draugės svajonių.

– Tu, žinoma, tupėtum apačioje, laivo virtuvėje, ir plautum indus.

– Žinoma!

Akimirką užsisvajojusios jos nutilo, mąstydamos apie ateitį, tiesiog džiaugėsi viena kitos draugija. Abi buvo lyg seserys, o ne draugės... gal dar artimesnės. Jos nesivaržė tarpusavyje, nepavydėjo viena kitai ir viskuo dalijosi.

– Nepažįstu nė vieno, kuris būtų laimėjęs pastatytą sumą, – tarė Liusi.

– Aš irgi ne, – šiuo klausimu Debi turėjo savo nuomonę. – Įtariu, kad tai tiesiog smulki apgaulė. Manau, kad niekas dar nėra laimėjęs. – Akimirksniu surimtėjo. – Prisiekiu, kad žinau, ką darytum, jei išloštum tą sumelę.

– Nagi? – Jau seniai Liusi pastebėjo, jog kartais Debi suprasdavo ją geriau, nei ji pati.

– Tu pasisiūlytum išpirkti Senojo Tedo nuosavybę, o daigyną paverstum didžiausiu visam Lankašyre. Laikytum tą seną nenaudėlį, dosniai jam mokėtum ir leistum pasilikti savo sename pridulkėjusiame vasarnamy tol, kol užverstų kojas. – Ji nusišaipė kaip išdykusi mokinukė. – Na, ar aš teisi?

– Tu ragana. – Liusi įsikibo Debi į ranką ir švelniu bei nuoširdžiu balsu pasakė: – Žinau, kad Tedas tave keletą kartų apšaukė, tačiau jis tikrai neketino tavęs įžeisti. Jis toks vienišas senis, Debi. Nesielk su juo taip šiurkščiai.

– Tikriausiai aš pati kalta, – prisipažino Debi, – rodos, išties jam užkliūnu, ar ne?

Liusi šyptelėjo. Jos abi žinojo tiesą. Tą sezoną dėl Debi kaltės nuvyto begalė pomidorų daigų, kai karščiausią vasaros dieną ji pamiršo atidaryti ventiliacines šiltnamio angas. Liusi ir Senasis Tedas tuo metu visiškai nusivarė nuo kojų, aptarnaudami pirkėjus, ir taip pat laiku nieko nepastebėjo.

Prieš savaitę jai buvo patikėta pritaisyti purkštuvus aplink petunijų daigus. Ji tai irgi užmiršo, o kai pamatė Tedas, augalų išgelbėti jau buvo neįmanoma.

Prisiminus šią ir kitas istorijas, Debi teko pripažinti:

– Žinai, tu teisi. Jei senis mane bardavo, tai visada pelnytai. Bet kuris kitas už tokį lengvabūdišką elgesį būtų mane atleidęs iš darbo... ypač po to, ką iškrėčiau šiandien vakare.

Liusi priekaištingai ją nužvelgė.

– Geriau apie tai nekalbėtum, – pareiškė ji.

– Kaip ten bebūtų, nereikėjo man taip kvailai pasielgti.

– Tai ar padėsi man jį prižiūrėti? – Liusi negalėjo nuslėpti palengvėjimo.

– Gerai. Nors man vis tiek neramu... dėl darbo, supranti?

Liusi nužvelgė nuogąstaujančios draugės veidą ir jai suspaudė širdį.

– Žinai ką, – pradėjo ji, – pažadu, jeigu mudvi prarasime darbą, aš pradėsiu savo verslą, taigi tu turėsi darbo visam savo gyvenimui, jeigu, žinoma, norėsi. Ką pasakysi?

– Kad man tai visai patiktų... kol susirasiu kokį vyruką, kuris manimi pasirūpintų. – Jos veide vėl pasirodė jauki šypsena.

– Būtent tai Alfis Burauzas rytoj ir padarys, – nusijuokė Liusi.

Debi pamąstė apie tai ir net nenustebo išgirdusi savo atsakymą:

– Jeigu nieko geresnio nerasiu, matyt, teks pasitenkinti juo, – nerūpestingai pridūrė.

Staiga, tarsi pati nusigandusi minties apie vedybas su Alfiu, pakeitė temą:

– Jei einame į miesto centrą, turime paskubėti.

Ji paspartino žingsnį, tačiau netgi tada savo mažytėmis trumpomis kojomis nepajėgė pasivyti Liusi.

– Be to, norėčiau pamatyti tavo tėtį, kol jis dar neuždarė parduotuvės. Pažadėjau mamai nupirkti svarą vynuogių. Kaimynų katinas praėjusią naktį pasikėsino į mūsų vaisių lėkštę ir beveik viską suėdė ... Vynuoges, obuolius, kauliukus, – viską! – ji sudejavo. – Nebūčiau supykusi, bet prakeiktam nedorėliui užteko įžūlumo pridirbti ant patiesalo, gulinčio prie durų.

Netvėrė juoku tai prisiminusi:

– Būtum tu mačiusi mūsų tėvuko veidą, kai jis basas į ten įsilipo... viskas ištiško tarp jo kojos pirštų. Oi! Niekada neteko jo matyti taip pašėlusiai strapaliojančio. Abi su mamyte tik pabloginom reikalą, kai kvatodamos išvirtom iš koto.

Eidamos pro našlės Lydbyter namą, jos vis dar kikeno. Kaip visada, senutė sėdėjo ant kėdės prie durų.

– Graži dienelė, ar ne, brangiosios? – užkalbino ji, stengdamasi nuvyti įkyrią musę. – Primena laikus, kai buvau šešiolikos. – Ji ruošėsi persiristi į devintą dešimtį, tačiau mažytis, apvalus veidelis ir smulki bei manieringa išvaizda ją smarkiai jaunino.

Eidama į savo tėvų parduotuvę, Liusi pasisveikino ir su kitais kaimynais. Netoliese kiūtojo jaunasis Bernardas Brindlis, pasipūtęs vaikiščias tamsiais plaukais ir didelėm rudom akim, kaip paprastai jis sėdėjo ant laiptų ir skaitė komiksą.

– Įdomu, ar ne? – pasidomėjo Liusi, tačiau jis buvo per daug įsigilinęs, kad atsakytų.

Jo brolis Ričardas buvo dvejais metais jaunesnis. Atrodo, kad jam jau pakyrėjo sėdėti ant laiptų šalia Bernardo.

– Čia *mano* komiksas, – dejavo, – jis atėmė iš manęs. Kai tėtis pareis namo, aš viską pasakysiu.

Tai buvo srazdanotas vaikas, šviesiais garbanotais plaukais, ir šypsojosi.

– Ei, Liusi! Ar norėtum pamatyti mano naująjį balandį?

– Negaliu, branguti, – maloniai atsiprašė ji, – jau ir taip vėluoju. Tačiau rytoj tikrai norėčiau jį pamatyti, jei tu nieko prieš?

– Gerai, – atsakė jis ir pradėjo kibti prie Bernardo, vėl atitraukdamas jį nuo skaitinio. Netrukus jie ėmė spiegti,

klykti, ir komiksas grumtynėse buvo sudraskytas į gabalėlius.

– Maži neklaužados! – ištarė Debi. – Jiems reiktų gero bizūno.

Liusi nesutiko.

– O, viskas bus gerai, – pareiškė ji. – Jie tiesiog geros nuotaikos. Nespėsiu nė nusisukti, kai vėl taps geriausiais draugais. – Ji ir anksčiau ne kartą tai matė, bet niekada nieko blogo nenutikdavo. Brindliai buvo didelė ir laiminga šeima. Šioje judrioje, linksmoje gatvėje gyveno daug tokių šeimų. Visos jos pažinojo Liusi Nolan. Daugelis – nuo vaikystės, ir visi ją mėgo.

Debi jautė, kaip labai Peni gatvės gyventojai prisirišę vieni prie kitų.

– Ar nemanai, kad kada nors teks palikti šią vietą? – pasidomėjo ji.

Liusi atsakė ne iškart. Tačiau kai prabilo, jos balsas skambėjo taip įtikinimai, kad net prislėgė Debi.

– Vieną dieną, – prakalbo ji tyliai, nuleidusi galvą, – vieną dieną, kai būsiu pasirengusi pradėti savo gyvenimą, žinau, man tai bus nelengva.

Liusi pati apstulbo, suvokusi, kad palikti Peni gatvę jai bus pats sunkiausias dalykas gyvenime. Tačiau instinktyviai, nepaaiškinamai visada jautė, kad jai neskirta čia praleisti likusios savo gyvenimo dalies.

Netrukus jos jau stovėjo prie parduotuvės. Pro langą abi išvydo intymų vaizdelį, bet Debi pirmoji suskubo pakomentuoti:

– Oi! Tik pažvelk į tuodu! – nusijuokė. – Bučiuojasi apsikabinę tarsi įsimylėjėliai.

Tai tiesa. Palaimingai užsimiršę, Maikas ir Seli tvirtai spaudė vienas kitą glėbyje.

– Jie myli vienas kitą, – išdidžiai pareiškė Liusi, – kas čia blogo?

Ji žvelgė į savo tėvus kupina susižavėjimo.

– Nieko! – sušnibždėjo Debi. – Tačiau retkarčiais vis tiek pamąstai apie vyresnio amžiaus žmones, ar ne?

Liusi atsisuko, o jos pilkose akyse atsispindėjo nuostaba ir sumišimas.

– Ką norėjai pasakyti?

Akimirką Debi sutriko.

– Na... juk žinai...– gūžtelėjo pečiais, troško prasmegti skradžiai žemę, – mylėjimasis ir šiaip. Vyresni žmonės.... Dažnai pamąstau, kokio amžiaus žmogus turi sulaukti, kad sustotų.

Liusi nusišypsojo.

– Nenuostabu, kad pamiršti palaistyti augalus, – pasakė ji, – jei tavo galva pilna tokių dalykų, kai dirbi.

– Juk turiu apie *kažką* mąstyti, kitaip visai iš proto išsikraustyčiau.

– Tai juokinga.

– Kas?

– Na, aš maniau, kad tu jau išsikrausčiusi iš proto.

– Nenaudėlė!

– Žinau.

Jos kikeno, tačiau Debi užsispyrė:

– Kada vyresnio amžiaus žmonės to *nebedaro*?

– Matyt, kai nustoja vienas kitą mylėti.

– Bet ne jie, ar ne? – Ji vėl nukreipė Liusi dėmesį į tėvus. – Rodos, jie vis dar beprotiškai įsimylėję.

Liusi šyptelėjo tylia, išmananččia šypsena.

– Taip, – suniurnėjo ji. – Kai mudu su Džeku nugyvensime kartu tiek, kiek mama su tėčiu, tikiuosi, būsime tokie pat laimingi.

– Tai tu vis dėlto ketini už jo tekėti?

– Jei jis man pasipirš.

– Tu laiminga, bjaurybe! Kaip norėčiau gauti tokį vyrą kaip Džekas Hensonas. Beje, jei nuspręstum, kad tau jis nebereikalingas, aš visada būsiu pasiruošusi perimti jį tiesiai iš tavo rankų.

– Jokių šansų.

Debi atsiduso.

– Net ir nesitikėjau.

Staiga parduotuvės durys atsivėrė. Tai buvo Liusi tėtis.

– O judvi ko čia slampinėjat? – nerūpestingai pasiteiravo. – Laukiate autobuso?

– Sveiki, pone Nolanai, – nusišypsojo Debi. – Mes laukiame ne autobuso, o kada judu baigsite bučiuotis ir glamonėtis. – Bakstelėjusi alkūne Liusi, rimtu balsu pridūrė: – Šitie pagyvenę žmonės... Ar ne siaubingą pavyzdį jie rodo?

– Baisų, – sutiko jis. – Reiktų išleisti įstatymą, draudžiantį taip elgtis.

Iš parduotuvės ataidėjo Liusi mamos balsas:

– Ei, jūs! Liaukitės trikdžiusios mano vyrą. – Dar nepabaigusi frazės, ji pasirodė tarpduryje. – „Bučiuotis ir glamonėtis" skirta ne tik jauniems, – pareiškė ji. – Aš ir mano simpatiškas draugužis susituokėm pakankamai seniai, tad galime daryti, ką norime ir kada tik norime. – Pakštelėjusi Maikui į skruostą, pasitikslino. – Tiesa, brangusis?

Jis neatsakė, tačiau taip į ją pasižiūrėjo, kad iš karto pasidarė aišku, kaip ją dievina.

– Ar užeisi, brangute? – paklausė Debi, praleisdama į priekį Liusi.

– Mama prašė nupirkti vynuogių, bet neužtruksiu, – pasakė ji. – Mudvi su Liusi vakare išeisim, todėl man reikia

pasiruošti. – Šūktelėjusi Liusi, ji priminė: – Užsuksiu pusę devintos, gerai?

Liusi pažinojo savo draugę.

– Ne, – gudriai atkirto. – Lygiai aštuntą aš užsuksiu pas *tave*, kad man nereiktų sėdėti sudėjus rankas.

– Kaip pasakysi.

– Ir būk pasiruošusi, kitaip eisiu be tavęs!

Debi pasipūtusi šyptelėjo.

– Tu visada žadi, bet niekada nepadarai. Ačiū, pone Nolanai, – padėkojo ji, imdama popieriuje suvyniotas vynuoges ir apgraibomis ieškodama piniginėje.

Liusi atsiduso. Ką daryti su tokiais, kaip Debi? – mąstė ji.

– Visada būna pirmas kartas, – įspėjo ji, – taigi jau geriau būk pasiruošusi.

– Kai ateisi pas mane, aš jau lauksiu, nesijaudink. Išsipuošusi ir pasiruošusi eiti.

Ausyse dar skambant neįgyvendinamam pažadui, linksmai švilpaudama ir mosikuodama krepšiu, kartkartėmis pasišokinėdama, Debi patraukė savo keliu.

– Tik pažvelkit į ją! – nusikvatojo Liusi. – Niekaip nepatikėtumėt, kad mažiau nei prieš valandą Senojo Tedo pašiūrę ji pavertė malkų krūva.

– Meluoji, – išsižiojo Maikas. – Kaip, po velnių, ji tai padarė?

Trūkdama juokais, Liusi paaiškino.

– Jau keletą savaičių ji maldavo Tedą, kad tas leistų jai pasivažinėti traktoriumi. Šiandien jis pagaliau pasidavė, ir ji su trenksmu nudardėjo tiesiai į jo pašiūrę. Maža to, ji sutraiškė daugiau nei du šimtus džiovinamų svogūnėlių ir į šipulius sudaužė dvylika gėlėms skirtų dėžių, paruoštų „Karališkajam viešbučiui“. Ačiū Dievui, niekas nesusižeidė, tačiau Tedo vos neištiko priepuolis.

Maikas buvo apstulbęs.

– Nudardėjo tiesiai į pašiūrę, a? – sudejavo jis, susiimdamas už galvos. – Negaliu patikėti.

– O! Aš galiu, – juokėsi Seli. – Manęs nestebina *niekas*, ką daro jauna moteris.

Jai patiko Debi, tačiau visada prižiūrėdavo, kad ji per daug neatsipalaiduotų parduotuvėje.

Staiga pasigirdo artėjančio motociklo burzgimas, iš pradžių tylus, monotoniškas zvimbesys. Triukšmas vis didėjo, ir Maikas susirūpino.

– Vėl tas jaunas pamišėlis! – šūktelėjo jis, stovėdamas ant šaligatvio krašto.

Zvimbesys virto griaudesiu, ir netrukus išniro didžiulis, galingas motociklas, vairuojamas jaunuolio su džinsais ir megztiniu. Didindamas greitį, jis skriejo link jų, vis priglusdamas prie grindinio, kai motociklas pakrypdavo tai į vieną, tai į kitą šoną. Triukšmas buvo kurtinantis. Kai jis prašvilpė pro šalį, Maikas pasileido iš paskos, mosikuodamas kumščiu ir šaukdamas iš visų jėgų:

– Aš pričiupsiu tave, niekše! Vieną dieną gatvėje gali žaisti vaikas, ir, velniai griebtų, nepajėgsi sustabdyti. Aš pričiupsiu tave! Kaip Dievą myliu, pričiupsiu!

– Jis tavęs negirdi, – sustabdė jį Seli, – apie jį policijai jau pranešta. Tegu tvarkosi jie, – įtikinėjo ji. – Jei žinotume, kas jis, kreiptumėmės į jo tėvus, tačiau dabar mes nieko negalim padaryti.

– Prakeiktas pamišėlis, – drebėjo Maikas iš pykčio, – jis tiesiog prašosi kumščio.

Kaimynai pritarė. Jie žiūrėjo į tolstantį motociklą, būdami tos pačios nuomonės.

– Kvaištelėjęs kaip... visi jie tokie, – murmėjo senasis Kotonas, šlubuodamas vidun.

Megės Leterhed kūdikis, pažadintas triukšmo, klykė kaip nesavas. O Liusi ėmė nerimauti dėl tėčio, kuris atrodė itin susijaudinęs.

– Rytoj nueisiu į policiją dar sykį, – pažadėjo ji. – Noriu įsitikinti, kad jie tikrai tuo pasirūpins.

Vis dar kunkuliuodamas iš pykčio, Maikas įsivedė savo moteris į vidų.

– Eikite, – paliepė joms, – o aš čia dar apsitvarkysiu.

Joms išėjus ruošti vakarienės, jis nužingsniavo prie lango ir įsispoksojo laukan.

– Jaunas storžievis, – niurnėjo jis, – jokios pagarbos kitiems.

Šiek tiek nusiraminęs, pasinėrė į pažįstamą rutiną. Pirmiausia užrakino lauko duris, tada ištuštino kasą, sutvarkė parodomąsias lentynas, išimdamas visus gesti pradedančius ar pageltusius vaisius. Išvalęs padėklus, prikrovė į juos šviežių vaisių, atneštų iš sandėlio. Tada padarė sąrašą prekių, kuriomis privalės papildyti visas savo atsargas, ir, prieš paimdamas pinigų krepšį ir išeidamas iš parduotuvės, dar sykį įsitikino jos saugumu.

– Skaniai kvepia, – tarė uždarydamas duris. – Aš toks alkanas, kad suvalgyčiau ir nušašusį triušį.

Dengdama stalą, Seli žvilgtelėjo į pasirodžiusį vyrą.

– Tavo mėgstamiausias, – pareiškė ji, – kiauliena su naminiu obuolių padažu ir keptomis bulvėmis bei šviežiomis morkomis.

Jis įkvėpė ir giliai atsiduso.

– Dabar žinai, kodėl tave vedžiau, – mirktelėjo jis. – Visada buvai geriausia virėja visame Lankašyre.

– Ačiū ir už tai, – šyptelėjo ji, apsimetusi, kad tai ją pribloškė.

Jis priėjo prie jos ir garsiai pabučiavo į lūpas.

– Ir dar dėl to, kad buvai pati gražiausia maža mergaitė, kokią tik kada regėjau, – švelniai pridūrė.

Ji stumtelėjo jį šalin.

– Na, na, tęsk pakvaišęs nenaudėli.

Tačiau jos akyse, kaip ir jojo, spindėjo šiluma.

– Eik ir nusiplauk rankas, kol paruošiu stalą.

– Ką gi, puiku, – neprieštaravo jis ir apsidairė po kambarį. – Kur mūsų Liusi?

Viršuje, plaunasi plaukus. Ji tik dabar išbėgo, nors ir sakiau, kad man nereikia pagalbos virtuvėje, bet tu juk žinai, kokia ji.

– Taip, dėmesinga. Ji žino, kad visą dieną praleidai ant kojų.

– Kaip ir ji. Be to, aštuntą valandą ji susitarė susitikti su Debi. Pasimatys ir su Džeku, todėl manau, kad ji norėtų atrodyti kuo puikiau.

– Ir?

Seli nusivylė:

– Kaip ir visi vyrai... – pareiškė ji. – Jūs nesuprantate paties svarbiausio dalyko, ar ne?

– Kokio?

Seli neklydo. Moterys jam buvo paslaptis.

Rodydama į židinio laikrodį, ji paaiškino:

– Dabar jau be dešimties minučių septynios... Ji teturi gerą valandą, kad pavakarieniautų, susiruoštų ir aštuntą valandą išeitų pas Debi. Ar žinai, kas nutiks, a? – Nelaukdama atsakymo, susierzinusi kalbėjo toliau: – Ji akimirksniu praris vakarienę ir įsitaisys kokią skrandžio ligą arba suras kokių priekabių ir išmaus alkana.

Iš kambario pasigirdo Liusi balsas.

– Nesijaudinkit, aš pasiruošusi vakarieniauti. Jau išsiploviau galvą, man liko tik makiažas. Laiko pakaks, – ji pažvelgė į tėtį. – Nagi, – paragino šypsodamasi, – nusiplauk rankas ir paskubėk, kitaip ji tuojau užsipuls *tave*.

– Jau spėjo, – atkirto jis. Užsidengęs ranka veidą, tarsi gintųsi nuo gresiančio smūgio, atsisuko į Seli.

– Gerai jau gerai! Tik nemušk manęs! – maldavo jis. – Jau einu.

Susigūžęs, atbulas išslinko iš kambario, prajuokinęs jas iki ašarų.

– Prisiekiu Dievu! – kartojo Seli. – Kuo senyn, tuo kvailyn. – Gražios mėlynos mamos akys spindėjo iš pasitenkinimo. Liusi pasijuto labai laiminga ir saugi, ją užplūdo meilės banga.

– Man pasisekė, kad turiu tokius tėvus kaip jūs, – tyliai ištarė ji. – Ypač kai Debi namie šitaip sunku.

Po dešimties minučių, kai visa trijulė jau buvo susėdusi prie stalo, kalba vėl ėmė suktis apie Debi.

– Taigi ji nėra laiminga namie? – pasidomėjo Seli. – Turiu omeny Debi. Nemaniau, kad jos ir tėvų reikalai tokie blogi.

– Apie tai ji daug nekalba, – nedrąsiai patikėjo paslaptį Liusi, šakute baksnodama bulvę, – ir man kelia susirūpinimą tai, ką ji slepia.

– Ir ką gi? – padėjęs peilį su šakute ant stalo, Maikas gurkštelėjo arbatos. – Mergiūkštė visada atrodo tokia laiminga.

Sekundėlę dvejodama ir mąstydama, ar iš viso turi teisę kalbėti, Liusi nusprendė, kad privalo kuo nors pasikliauti. Ar galėjo ji rasti patikimesnius žmones nei jos tėvai?

– Na, taip. Ji visada krykštauja ir juokauja... Nuolat postringauja, kaip jos tėtis daro tai tą, tai aną... Kaip jis žiūri į laikrodį, jai išėjus, kaip rūpinasi, jei ji grįžta nors truputėlį pavėlavusi.

Maikas papurtė galvą.

– Nematau čia nieko blogo, – pasakė jis, – aš visiškai toks pat.

– Ne, nesi, – paprieštaravo Liusi. – Jis ne tik įniršta, jei ji vėluoja, jis tiesiog ją ištardo. – Jai nesisekė tinkamai paaiškinti. – Jis juokiasi... šaiposi iš jos. Ir... – Ji nutilo, nerasdama tinkamų žodžių paaiškinti savo nuojautos.

– Nagi, mergaite? – paragino Maikas. – Ką nori pasakyti?

Abejodama Liusi pažvelgė į mamą, kuri visą laiką dėmesingai klausėsi.

– Viskas gerai, – pasakė ji, – jeigu nori kažką pasakyti, bus geriau, jei taip ir padarysi.

Padrąsinta ir nuraminta, ji prabilo:

– Taip, žinau, kad ji viską verčia juokais, žinau, kad ji tikra vėjavaikė, tačiau ji niekada nepasakoja apie savo šeimą taip, kaip pasakoju aš. Kai ji kalba apie savo tėtį, kažkas atsitinka... tas žvilgsnis jos veide, – Liusi papurtė galvą, bandydama tiksliai išreikšti savo mintis, – ji susinervina ir susijaudina... tarsi iš tikrųjų bijotų.

Štai ir viskas. Ji jautėsi daug geriau. Tikra teisybė – pasakei ir palengvėjo.

Jos mintis nutraukė švelnus Seli balsas:

– Apie ką tu, brangioji?

– Nesu tikra, – nuoširdžiai atsakė ji, – tai tiesiog... nežinau. – Ji nujautė, tačiau tai tebuvo nuojautos. – Ji beveik nešneka apie savo mamą, o kai kalba pakrypsta tėvo pu-

sėn...– ji nutilo vėl, – *kažkas* įvyksta... nepajėgiu to perteikti žodžiais.

Maikas atsikando morkos, kurį laiką kramtė, o tada švelniai prabilo:

– Tu jau seniai ją pažįsti, mergaite, ir, kiek mes žinome, toje šeimoje problemų nebūdavo.

– Visiška tiesa, brangusis, – patvirtino Seli.

Maikas pasižiūrėjo į vieną, paskui į kitą.

– Gal pasakyti, ką manau aš?

Jos abi nusišypsojo.

– Kur jau tu nepasakysi, – erzino Seli.

– Aš manau, kad Debi yra miela, draugiška mažylė, tačiau visi puikiai žinome, jog ji – ne šventuolė. Rodos, pastaraisiais metais savo tėvelį išvedė iš proto. O dabar dar suaugo, ir prieš jos akis atsivėrė platusis pasaulis, taigi jam reikia ją šiek tiek prispausti. Būdama tokio būdo, Debi greičiausiai pasipriešino. – Tarsi koks išmintingas, senas vyras atsilošė kėdėje ir atsiduso: – Žinote, nelengva būti tėčiu. Kalbant atvirai, jei Debi būtų *mano* dukra, tikriausiai jau seniai būčiau išsikraustęs iš galvos.

Seli parūpo sužinoti:

– Liusi, ar žinai konkrečiai, dėl ko Debi galėtų bijoti savo tėvo?

– Ne. – Ji nežinojo nieko, ką būtų galima paaiškinti. Nieko, ką būtų galima pamatyti akimis; nebent tas mėlynes, su kuriomis Debi dažnai ateidavo į darbą. Vadindavo save nelaimėle bei šaipydavosi iš savęs, sakydavo esanti pati dėl jų kalta.

Seli atsipūtė:

– Visai natūralu, jei Debi supyksta ir nuliūsta, kai jos tėtis ima burbėti, kad ji per ilgai užtrunka.

Prisiminusi savo jaunystę, ji nusišypsojo. Tiesą sakant, su Liusi seneliu ji labai dažnai ginčydavosi, kelintą valandą vakaro privalu grįžti namo.

– Be to, menkas malonumas klausytis pamokslų, juolab esant tokio būdo.

Liusi susimąstė apie tai.

– Galbūt tu teisi, – ištarė ji, bandydama suvokti, ar tai ir buvo visa ko priežastis. – Iš tikrųjų ji dar neatleido Senajam Tedui už tai, kad šiandien ją taip smarkiai išbarė.

– Na štai, – pasakė Maikas, vėl krimstelėdamas morkos. Jeigu tai nebūtų pasibaigę geru barniu, tada jau nebežinau, kuo būtų pasibaigę, – jis gurkštelėjo arbatos. – Ji – gana miela mergaitė, – užbaigė, – tačiau labiausiai man gaila jos tėčio. – Servetėle nusišluostęs burną, pasidomėjo: – Ar Senasis Tedas išsiųs jam sąskaitą už Debi padarytą žalą?

– Nemanau. Tai buvo nelaimingas atsitikimas.

– Hm! Įstatymas jo pusėje.

– Edvardas Bekendeilis – ne toks, – įsikišo Seli.

– Kaip ten bebūtų, dabar žinai, kodėl Debi tėvas turi marias darbo, ar ne? Nenuostabu, kad jis dažnai netenka kantrybės. Manau, kad jis apsidžiaugs, kai ji ištekės, – nusišaipė jis, – ištekės už žmogaus, kuriam bus visai nesvarbu, jei staiga netyčia sugrius jo namas. Ji niekada nepasikeis, bent jau ne dabar. Vargšė mažoji išdykėlė, kiek tik ją pažįstame, visada buvo tikra vaikščiojanti nelaimė.

– Šiek tiek gruboka, ar ne? – šyptelėjo Seli, nes žinojo, jog jis kalba tiesą. Net būdama vaikas, Debi Leitli nuolat patekdavo į kokią nors bėdą. Suaugusi ji nė kiek nepasikeitė.

Maikas pasisotinęs stumtelėjo lėkštę.

– Nuostabi vakarienė, – pagyrė jis Seli.

– Ar pakankamai, kad padėtum viską sutvarkyti?

Tėčiui nė nespėjus mirktelti, Liusi jau nurinkinėjo nuo stalo indus.

– Aš suplausiu, – pasisiūlė ji, – jūs ir taip išvargę.

– Na jau ne, mano mergaite! – paprieštaravo Maikas. – Žinok, jog mudu su tavo mama turim daugiau jėgų, nei pusė šiuolaikinio jaunimo.

Nutaisęs įžūlią šypsenėlę, pakilo nuo kėdės.

– Ar šį vakarą susitinki su Džeku?

Liusi nukaito.

– Tikiuosi.

– Puiku, – apkabinęs ją per pečius, palydėjo iki durų. – Pasipuošk ir perduok jam mūsų linkėjimus.

Liusi nušvito.

– Jums patinka Džekas, ar ne?

Seli nurinkinėjo indus.

– Džekas patinka mums *abiem*, patvirtino ji. – Jis – šaunus jaunuolis.

Pasilenkęs prie Liusi, tėtis sušnibždėjo:

– Būsiu be galo laimingas, jei mano gražuolė ištekės už tokio vyro kaip Džekas Hensonas. Už vyro, kuris mylės tave taip, kaip visus šiuos metus aš mylėjau tavo mamą.

– Tu – senas romantikas, – pabučiavo jam į žandą.

– Ei! Ne toks jau ir senas, jei neprieštarausi. Beje, tu juk svajoji apie vestuves, ar ne? – nesiliovė Maikas. – Tu ir Džekas esate skirti vienas kitam.

– O, tai tu jau nori mane ištekinti, ką?

Jis įsižeidė.

– Geriau žinai.

– Nenorėjau, atleisk, – apkabino jį. – Jei atvirai, Džekas man dar nepasipiršo, taigi aš negaliu jam sakyti „taip“, o gal galiu?

– Tai tik laiko klausimas. Visi juk žino, kad jis nesuras geresnės merginos už tave.

– Galbūt. Tačiau mums dar nėra kur skubėti, – pasakė ji. – Džekas turi savų planų. Aš irgi.

– Teisingai, tik nenusivėlink, brangute, – jis pažvelgė į Seli. – Suradusi ypatingą žmogų, niekam neleisk jo iš tavęs atimti.

– Pasistengsiu.

Liusi sugavo tėvų žvilgsnius. Jau ne pirmąkart visa širdimi troško, kad ji ir Džekas surastų tokią pat meilę, kokia buvo palaiminti anie du.

Tačiau Liusi negalėjo numatyti savo ateities.

Antras skyrius

Debi išpuolė iš namų verkdama. Su ašaromis susiliejęs tušas ištepė jai veidą, o rankos drebėjo taip, jog vos pajėgė užsidegti cigaretę.

– Niekšas! – nesiliovė burbėjusi ji. – Šlykštus niekšas!

Namie, kaip visada buvo tylu.

Po visko.

Gatvės gale atsisėdusi ant aukštos pertvaros, pilnomis ašarų akimis ji ieškojo Liusi, tikėdamasi, kad ji neatvyks anksčiau. Ji meldėsi, kad subjaurotame veide Liusi neįskaitytų tiesos.

– O, Liusi, kaip norėčiau tau viską papasakoti, – sušnibždėjo ji, traukdama cigaretės dūmus, – bet negaliu. *Neišdrįsiu,* – dusliai, patetiškai nusijuokė ji. – Tu esi viskas, ką aš turiu, Liusi Nolan, – tyliai kalbėjo ji, – ir jeigu tik sužinotum, kas čia vyksta... – jos balsas sutvirtėjo, – visą šią prakeiktą vietą apverstum aukštyn kojom!

Mąstydama apie Liusi, ji nusiramino.

– Tu tikra draugė, brangioji, ir per visus šiuos metus ištraukei mane iš daugelio bėdų. Tačiau į šį reikalą tavęs

nepainiosiu. Galbūt ir atrodai tyli bei santūri, tačiau giliai širdyje esi it siautėjantis pragaras. Aš tą žinau, nes mačiau. Kai ta stora ponia talžė savo vaikiščią, tu įsikišai, norėdama ją sustabdyti. Ji buvo tokia stora, jog priminė porą viryklių, jos didžiulė sėdynė – tanką, o griaudėjo ji lyg viršila!

Ji atsilošė ir garsiai nusikvatojo.

– Tačiau netrukus tu ją įveikei. O kai tas didžiulis šuo užpuolė Senąjį Tedą? Greit su šluota jį prirėmei prie žemės, – žvelgdama į dangų, nervingai užsitraukė cigaretės. – Viešpatie! Nežinau, kas labiau išsigando – aš ar kraujuojantis šuo!

– Debi!

Tai buvo jos mama, nedidukė moteris tamsiais plaukais, pabalusiu iškankintu veidu.

– Grįžk namo, brangioji.

Nudūrusi akis, Debi papurtė galvą.

– Tai daugiau nebepasikartos.

Debi nepajudėjo.

– *Tai* girdėjau ir anksčiau.

– Tėvas su draugu išėjo į barą. Mes... galėtume pasikalbėti, jei norėtum.

– Nenoriu.

– Prašau.

Jos mama atsisėdo šalia.

– Tušas nutekėjo. Grįžk ir nusiprausk veidą. Juk nenori, kad Liusi tave pamatytų tokią.

– O kodėl gi ir ne? – pažvelgė ji į tamsias, maldaujančias akis. – Išsigandai, jog gali išaiškėti tiesa? – Mama nudelbė akis. – O, nesijaudink, mama. Aš niekam nepasakysiu. Man būtų gėda.

– Ne daugiau, negu man, – sumurmėjo jos mama, – o dabar norėčiau, kad grįžtum, nagi. Nori, paruošiu arbatos, a?

Debi pravirko vėl.

– O, mama! – sušnibždėjo ji, ir skausmas vėl persmelkė jos širdį. – Kodėl viskas pasikeitė?

Mama palietė jos ranką.

– Žinau, brangute, žinau.

Liūdnose Debi akyse spindėjo skausmas.

– Ar eisi? Nors trumpam?

Pagaliau įtikinta, Debi atsistojo.

– Grįšiu nusiprausti veido, – pasakė ji, – nenoriu, kad Liusi apie tai sužinotų. Ji nepanaši į mane, mama. Neleistų man į šį reikalą žiūrėti pro pirštus ir pati nenurimtų tol, kol iki galo visko neišsiaiškintų.

Mama linktelėjo galvą.

– Tikras draugas privalo toks būti, – patvirtino ji.

Jos patraukė gatve, buvo šalia ir vis dėlto taip toli viena nuo kitos, abi giliai paveiktos to, kas vykdavo anapus namų durų. Abi kankinamos tos pačios gėdingos paslapties.

Norina žvilgtelėjo į savo dukterį ir pajuto keistą pasididžiavimą ja.

– Tu atrodai puikiai, – prabilo ji, – ta spalva tau tikrai tinka. – Debi buvo apsirengusi vyšninės spalvos suknele, kuri puikiai derėjo prie jos kūno ir kurią vilkėdama ji atrodė aukštesnė. – Tačiau tavo tėvas teisus, – nerūpestingai pastebėjo, – ji *tikrai* šiek tiek trumpoka.

– Aš ne vaikas, mama. Man dvidešimt dveji. Rodos, būtų jau laikas suteikti man nors truputėlį laisvės ir leisti man nešioti tai, ką noriu, ir eiti ten, kur noriu. – Supykusi ji nuskubėjo į priekį. Pasiekusi gėlynuose skendintį namą, tuč-

tuojau užbėgo laiptais aukštyn, nusiprausė veidą, dar sykį pasidažė ir buvo jau beišeinanti, kai iš virtuvės šūktelėjo mama.

– Tavo arbata, brangioji. Įpyliau šiek tiek pieno, kad atvėstų, – pasirodė ji tarpdury, – tavo tėtis greitai nesugrįš, taigi mes turime laiko pasikalbėti... jei norėtum?

– Nesu tikra, – susimąsčiusi atsakė Debi, – Liusi gali pasirodyti bet kurią minutę. – Dvejodama ji apsimetė, kad krausto savo rankinę. Pajutusi susirūpinusį motinos žvilgsnį, atsisuko. – Ach, mama! – sudejavo ji. – Kokia nauda iš to kalbėjimo? Mes jau kalbėjomės ne kartą. Tai nieko nepakeis.

– Man irgi nelengva. Juk žinai? – Jos akyse sutvisko ašaros, o viršutinė lūpa ėmė drebėti.

Debi širdis atsileido.

– Ach, mamyte! – sušuko ji, apkabindama tą mažą moterį. – Ką mes darysime, a?

Kurį laiką stovėjo apsikabinusios, tačiau netrukus jas pasiekė pažįstamas Liusi balsas.

– Sveiki, štai ir aš.

– Jau ateinu! – šūktelėjo Debi.

– Palydėsiu iki durų, – pasisiūlė mama, – galbūt mudvi pasikalbėsime, kai grįši, ką?

Debi linktelėjo:

– Pažiūrėsim.

Liusi šiltai nusišypsojo Norinai.

– Atrodot išvargusi, – tarė ji, – turbūt Debi neduoda ramybės, ar ne?

Norina šyptelėjo.

– Kaip visada, – atsakė ji.

Kai merginos jau žingsniavo gatve, ji pavymui šūktelėjo:

– Pasimatysim vėliau, miela Debi. Gerai pasilinksminkit.

– Šita spalva tau tikrai tinka, Deb, – Liusi nužvelgė dailią vyšninę suknelę, – galėtum ją dažniau vilkėti. – Debi šypsena puikiai slėpė ką tik patirtą smurtą, kuris dar visai neseniai viešpatavo jos namuose. Ji stengėsi būti linksma ir miela. Nuoširdžiai įvertino Liusi pagyrimus.

– Tu taip pat atrodai neprastai, vaike, – šyptelėjo ji.

Liusi vilkėjo mėlyną palaidinę trumpomis rankovėmis, krintančią ant ilgo, balto sijono; jos plonas liemuo buvo perjuostas baltu odiniu diržu, o tamsūs plaukai žvilgėjo it juodas aksomas.

– Tačiau tu ir su maišu atrodytum puikiai.

– Svarbiausia, kad patikčiau Džekui.

Netoliese pasirodė miesto autobusas.

– Greičiau! – sušuko Debi, pasileisdama stotelės link. – Jei nesuspėsime į šį, kito turėsime laukti ištisą pusvalandį.

Vos tik įlipo, kontrolierius joms mirktelėjo.

– Neverčiate vaikinų laukti, ką?

Pūkšdamos ir šnopuodamos sukrito ant kėdžių.

– Du grįžtamuosius bilietus į turgaus aikštę, – išpyškino Debi, paduodama svarą. – Ir pasirūpinkite, kad grąža būtų teisinga. Paskutinį kartą nusišvilpėte dešimt pensų.

Nepaprastai susikaupęs, lėtai atskaičiavo grąžą, kurią subėrė tiesiai jai į delną ir paklausė:

– Teisingai?

– Teisingai! – Debi nusivaipė jam pavymui. – Vagišius! – suburbėjo ji, berdama grąžą į piniginę. – Šitaip per savaitę galima susikrauti turtus.

– Juk negali būti tikra, kad anąkart tave apmovė būtent jis, – paprieštaravo Liusi, – tai galėjo būti bet kas. Galbūt tuos dešimt pensų tu paprasčiausiai pametei.

Patogiai įsitaisiusi savo sėdynėje, Debi nusileido:

– Tu teisi, – žvilgtelėjo į kontrolierių, kuris stovėjo prie durų baisiai nusiminęs, – išlipdama jo atsiprašysiu, – pažadėjo ji.

Liusi vogčia nužvelgė ją švelniomis pilkomis akimis. Tik akimirką prislėgtame Debi veide šmėstelėjo kažkas, kas atskleidė jos susirūpinimą. Ji privalėjo pasiteirauti:

– Ar viskas gerai, Deb?

Jos veidą nušvietė šypsena.

– Taip. Kodėl klausi?

– Nežinau. Man pasirodė, jog tu susirūpinusi, štai ir viskas. – Tačiau tai nebuvo viskas, todėl Liusi nerimavo.

– Viskas gerai, – melavo Debi. – Bandau įsivaizduoti, ką šį vakarą atsakysi Džekui, kai jis tau pasipirš, – kikeno ji, puikiai slėpdama tikruosius savo jausmus. Iš tikrųjų ji mąstė apie mamą ir tėtį, apie praėjusius laikus, trokšdama žinoti, ar reikalai namie kada nors pasitaisys.

Liusi jautė, kad Debi meluoja, tačiau nieko negalėjo padaryti. Jei Debi nenorėjo išsipasakoti, vadinasi, Liusi beliko apsišarvuoti kantrybe. Taigi ji tęsė pradėtą temą.

– Kodėl manai, kad Džekas man šįvakar pasipirš?

Debi nužvelgė jos grakščią, gražią figūrą, vešlius tamsius plaukus ir nuostabiai pilkas akis.

– Jis būtų kvailys, jei to nepadarytų!

Sutrikusi Liusi pabandė nukreipti kalbą kita linkme. Pasidomėjo:

– O kaipgi Alfis?

– O ką jis?

– Ar nemanai, kad šį vakarą jis ten bus?

– Jei ir bus, geriau jau laikytųsi nuo manęs atokiau.

– Tu juk nemanai taip iš tikrųjų?

– Na, gal jis visai ir nieko, berods tik per daug rimtas, – mėlynos Debi akys sutviskėjo, – kaip ten bebūtų, aš dar nesu pakankamai išsidūkusi, kad pradėčiau sėslų gyvenimą.

– O, tu išdykusi.

Debi nesiklausė. Ji tik pasilenkė ir sušnabždėjo Liusi į ausį:

– Kiek kartų judu su Džeku tatai darėt?

Slėpdama savo sumišimą, Liusi įžūliai atkirto:

– Ach, mažiausiai šimtą.

– Melagė.

Apsimesdama nustebusi, ji pasiteiravo:

– Ir kodėl gi tu taip manai?

– Nes jį pažįsti vos šešetą mėnesių. Jei tą būtumei dariusi net šimtą kartų, dar ir dabar vaikščiotum skaudančiais keliais.

– Ir tu tai žinotum, ar ne?

– Turėčiau, nes pati tai darau dukart per naktį ir triskart kiekvieną sekmadienį, – pamačiusi Liusi veido išraišką, garsiai nusikvatojo. – Tiesą sakant ... per pastaruosius šešis mėnesius tai dariau tik vieną vienintelį kartą, kai Alfis Burauzas nelauktai mane prigriebė. Nepykčiau, bet tai man visai nepatiko! Tai buvo kažkas panašaus į jojimą ant pašėlusio kupranugario aukštyn kojomis!

Jos vėl sukrizeno, ir sena stora moteris savo rankine pabaksnojo Debi į nugarą.

– Baikite šitas nešvankybes! – įspėjo ji, – arba išmesiu jus lauk.

Numaldžiusi juoką, likusį kelionės laiką Debi pratylėjo. Kai storulė praėjo pro šalį ruošdamasi išlipti, ji niekinančiai nužvelgė Debi ir Liusi.

– Šlykšti porelė! Lygiai kaip ir kontrolierius, metodistų pamokslininkas.

Apstulbusi Debi pažvelgė į Liusi.

– Metodistų pamokslininkas? Ką? Jis? Ir kas galėtų pamanyti?

Susigėdusi Liusi nusekė savo draugę durų link.

– Tikiuosi, jis neįsižeidė, – sušnibždėjo ji.

Laukdama, kol Debi išlips iš autobuso, Liusi tiesiog apstulbo, pamačiusi besiartinantį kontrolierių.

– Ar tai tiesa? – pasiteiravo jis švelniu, kunigišku balsu.

– Atsiprašau? – degdama iš gėdos gailėjosi, kad neišlipo pirmiau nei Debi.

– Tai, ką pasakėt... apie šimtą kartų per šešis mėnesius? Ar tai tiesa?

Netekusi žado, Liusi spoksojo į jo plačiai atvertas, nustebusias akis, paraudusį iš susijaudinimo veidą, stačiai priblokšta klausimų, kuriais ją užsipuolė.

– Ir kodėl gi tau tai parūpo, tu senas nevykėli! – sušuko ji. – Ne, netiesa! Po teisybei, tą mes darėm daugiau nei *du* šimtus kartų!

Palikusi jį it stabo ištiktą, iššoko iš autobuso ir vos neišsisuko kojos, batelio kulnui įstrigus gatvės grindiny.

– Maniau, kad ėjai iš paskos, – nusiskundė Debi, – kur, po galais, dingai? Aš čia sau vaikštinėjau kalbėdama su savimi. Kas nors galėjo pamanyti, kad išsikrausčiau iš savo prakeiktos galvos.

Masažuodama koją, Liusi atpasakojo savo pokalbį su kontrolieriumi. Išraudęs lyg vėžys, šis vis dar stypsojo autobuso stotelėje ir sumišęs spoksojo joms įkandin.

– Eikit į bažnyčią ir išpažinkit savo nuodėmes, – riktelėjo jis.

Tačiau jos jau negirdėjo, nes greitai dingo už kampo. Nuo Debi juoko skardėjo visa gatvė.

– DU ŠIMTUS KARTŲ! – kvatojosi ji. – Jei jis patikėjo tuo, jis patikėtų bet kuo!

Vis dar šlubčiodama, Liusi irgi nusijuokė. Jos nesitvėrė juokais iki pat šokių salės.

Šičia gyvenimas tiesiog virte virė. Lauke grupelėmis būriavosi ir linksmai šnekučiavosi jaunuoliai, retkarčiais glaustydamiesi vieni prie kitų.

– Čia, po galais, per karšta, – Debi, rodės, pavydėjo. – Eime vidun.

Viduje buvo sausakimša. Grojo švelni romantiška muzika, o šokių aikštelėje sukosi gausybė porų, visi tiesiog rijo vieni kitus akimis. Debi graužė pavydas.

– Tikriausiai prasidėjo poravimosi sezonas, – prunkštelėjo ji.

Liusi pirštu parodė baro pusėn.

– Ten yra Alfis, – pasakė ji šypsodamasi, – tikriausiai laukia tavęs.

– Visagalis Dieve! – slėpdamasi už besiglamonėjančios porelės, sudejavo Debi. – Jei jis mane pastebės, aš iš čia išeisiu.

– Nebūk juokinga. Ne toks jis jau povojingas!

– Tada *tu* jį pasiimk!

Vos tik Alfis jas pamatė, jo veidas nušvito it švyturys. Plačiai šypsodamasis, ėmė brautis prie jų. Liusi jo pagailo.

– Na ar nutiks kas nors, jei su juo pašoksi?

– Be abejo. Šokis su netikėliu Alfiu naudos mano reputacijai neatneš.

– Kokiai reputacijai?

– Klastinga karvė!

– Nagi, sutik, – Alfiui artinantis, ragino Liusi. – Tik pažvelk, kaip jis šypsosi.

– Jau sakiau... *Pati* šok su juo.

– Aš jau susitarusi.

– Bailė.

Su šiurkščiais medvilnės marškiniais ir rudomis plisinėmis kelnėmis Alfis atrodė neįprastai madingai. Kai pamatė Debi, jo rusvos akys tiesiog užsidegė.

– Ieškojau tavęs. Ar pašoksi su manimi?

Ji trūktelėjo pečiais:

– Kad vėl numindžiotum mano naujus batus kaip praėjusį sykį? – negalėjo atleisti ji.

Smarkiai nuraudęs, delnu perbraukė rusvų plaukų kupetą.

– Man tikrai dėl to labai gaila, Debi, – išlemeno jis, – tačiau aš mokiausi. Dabar aš jau geresnis šokėjas.

– Hm! – Debi nužvelgė jį nuo galvos iki kojų. – Gavai pinigų?

– Ką nori pasakyti?

Ji truktelėjo už jo naujų marškinių.

– Juk nauji?

– Aha.

– O šitos? – bato galiuku bakstelėjo jo kelnes. – Anksčiau neteko jų matyti.

Jo lūpose nušvito šypsena.

– Nusipirkau šiam vakarui, – paaiškino jis. – Anąkart sakei, kad daugiau toks aptriušęs neateičiau, – droviai nusišypsojo. – Na, ką manai?

– Manau, kad reikėjo nusipirkti kur kas geresnes, labiau tinkančias. Šios gi kabo ant tavo užpakalio, tarsi būtų pasiūtos kokiam drambliui.

Šypsena dingo.

– Joms išleidau beveik visą savaitės uždarbį.

– Apsirikai!

Debi balse Liusi pagavo žiaurumo gaidelę. Jau ne pirmą kartą įtarė, kad Debi ir jos tėvas vėl susiginčijo. Kaip ten bebūtų, Alfis nebuvo dėl to kaltas.

Kreipdamasi į apstulbusį jaunuolį, ji ištarė:

– Mano nuomone, atrodai tiesiog puikiai.

– Ačiū Liusi, – atsakė jis, – tu maloni.

Tačiau buvo aišku, kad vaikinas nė kiek nepralinksmėjo. Kai jis pasitraukė, Liusi nusitempė Debi į šalį.

– Tu jį tikrai įskaudinai, – barėsi ji, – dabar eik ir atsiprašyk.

– Arba? – vėl pasigirdo kandus tonas.

– Arba tavo prakeiktą galvą nuimsiu tiesiai nuo pečių! – Ji net sumišo pajutusi savo įniršį ir suvokusi, kaip lengvai pasidavė Debi kalbėjimo manierai.

Debi kikeno.

– Tik paklausykit! – sušuko ji pralinksmėjusi. – Ir žmonės dar sako, kad tai aš esu vulgari.

– Na, juk galėjai būti nors truputėlį draugiškesnė. Šitas išsipustęs vargšelis čia tikriausiai prasėdėjo valandų valandas, tikėdamasis tave bent pamatyti.

Debi nusišaipė.

– Na ir gerai, – erzino ji. – Tegu palaukia – toks mano kredo. – Nusisukdama dar pridūrė: – Džekas jau spigina akytes į tave. Eik greičiau ir pasisveikink.

– Ar atsiprašysi Alfio?

– Geriau jau nuogut nuogutėlė pereisiu per miesto centrą.

Išgirdusi linksmesnius muzikos garsus, Liusi neatstojo:

– Jis sakė, jog mokėsi šokti. Nagi, suteik jam progą.

Debi atsiduso.

– Na gerai. Bet jeigu man numindžios batus, nusuksiu jam sprandą!

Liusi stebėjo, kaip Debi nenorom patraukė prie Alfio ir užkalbino jį. Alfis tiesiog švytėjo, kai ji atsivedė jį į šokių salę.

Niekas juk nesitikėjo, jog jis ims šokti kaip profesionalas, Liusi ir Debi neteko žado. Atrodė, bjaurusis ančiukas virsta gulbe.

Iš pradžių Debi apstulbo, po to sumišo, pagaliau ėmė be galo didžiuotis. Dauguma porų nustojo šokti, žavėdamosi Alfio naujuoju talentu, tad ji visa širdimi pasinėrė į muzikos ritmą, kaip visada trokšdama būti dėmesio centre.

Nusišypsojusi sau, Liusi prasiskynė kelią pro minią į salės priekį. Atsistojusi prie scenos, pilkomis akimis susirado jaunuolį, kuris grupėje grojo saksofonu. Pamatęs ją, šis mirktelėjo ir užgrojo jos mėgstamiausią dainą „Aš neįsimylėjęs".

– Jėzau! Jis išties moka prakalbinti saksofoną!

Gyrė milžiniškas, raudonveidis, maždaug keturiasdešimties metų storulis, buvęs boksininkas. Jam užtekdavo išsižioti ir mušeikų nė kvapo nelikdavo. Tačiau dabar, žvelgdamas į Džeką, jis labiau panėšėjo į mažytį berniuką, kuriam prieš akis ką tik atsivėrė stebuklas.

Pamažu šokiai liovėsi, visi susibūrė aplink sceną, užhipnotizuoti nepaprastai išraiškingai atliekamos jausmingos baladės.

Liusi virpėjo. Būtent Džeko muzika ir patraukė jos dėmesį patį pirmąjį kartą, kai per Kalėdas su Debi atėjo į salę,

kur jis pirmąsyk viešai pasirodė scenoje. Anksčiau jis tik retkarčiais grodavo kartu su grupe, nes vadovavo vietiniam viešbutukui ir taupė kiekvieną uždirbtą pensą, kad vieną dieną galėtų imtis savo verslo.

Tą Kalėdų vakarą minia dėl jo tiesiog pamišo. Būtent tada šokių salės savininkas pasiūlė Džekui ilgalaikį kontraktą. Nuo tos dienos jis grojo čia kiekvieną savaitgalį, o salė ir baras nuo žmonių antplūdžio lūžte lūždavo.

Džekas buvo gražus. Jo ilgos, lieknos kojos, tvirta laikysena, vešlūs, tamsūs plaukai tiesiog vedė moteris iš proto. Dabar, apsikabinęs saksofoną tarsi įsimylėjėlis, jis grojo užsimerkęs, skendėdamas mėgstamos melodijos garsuose.

Staiga jis atsimerkė. Jausmingos tamsiai žalios akys vylingai žvelgė į Liusi, žadėdamos meilę. Dievino ją nuo pat pradžių ir niekuo daugiau nesidomėjo.

Ji negalėjo nuo jo atplėšti žvilgsnio. Šioje salėje Džekas buvo gražiausias. Šis geras, daug dirbantis ir be galo ambicingas vaikinas palenkdavo žmones tiesiu, sąžiningu būdu, nuolaidumu ir mokėjimu užjausti.

Liusi mylėjo jį visa širdimi.

Vėliau, palikęs scenoje groti vien grupę, jis priėjo prie jos. Priglaudusi galvą prie plačių jo pečių, Liusi leidosi vedžiojama po šokių salę švelniu muzikos ritmu. Troško, kad šis vakaras niekada nesibaigtų.

– Myliu tave, – sušnibždėjo jai į ausį, ir Liusi kūnu perbėgo virpulys.

Nepastebimai atėjo laikas skirstytis. Įraudusi, išsitepusi lūpų dažais, prieš akis išdygo svyruojanti Debi.

– Mudu su Alfiu einame užkąsti, – pareiškė ji, kikendama tarsi mokinukė. – Ko nors norėtum?

Susirūpinusi Liusi pasisiūlė eiti namo kartu, tačiau jos draugė apie tai nenorėjo nė girdėti.

– Aš pasirūpinsiu ja, – pažadėjo Alfis.

Liusi tuo neabejojo.

– Tik neleisk jai gerti, – paprašė ji.

– Nesijaudink, – mirktelėjo išeidamas, – dabar prižiūrėsiu aš.

Džekas ir Liusi salę paliko paskutinieji. Viešbutis, kuriam jis vadovavo, buvo visai netoli. Be to, šalia Džeko Liusi jautėsi saugi.

– Šįvakar tu grojai nuostabiai, – pagyrė ji ir prisiglaudė, kai jau žingsniavo į viešbutį.

– Tiktai todėl, kad ten buvai tu, – sušnibždėjo jis.

Naktinių lempų šviesoje jo tamsiai žalios akys šypsojosi.

–Tu – mano sielos džiaugsmas.

Ji švelniai nusijuokė.

– Ar visi muzikantai tokie kaip tu?

Prispaudęs ją prie savęs taip, kad ji net aiktelėjo, pareikalavo:

– Pasiaiškink, moterie.

– Na, norėjau pasakyti... romantiški.

– *Visi* vyrai romantiški, kai įsimylėję, – ištarė jis, – net ir tavo tėtis.

Nustebusi ji paklausė:

– O kuo čia dėtas mano tėtis?

Jis stipriai ją apkabino.

– Niekada nemačiau taip beprotiškai įsimylėjusio vyro kaip tavo tėtis, – pabučiavo į kaktą, – bet žinau, ką jis jaučia.

Ją užliejo kaži koks šiltas jausmas.

– Mamą ir tėtį visada siejo kažkas ypatinga.

Džekas apkabino ją tvirčiau.

– Kaip tave ir mane, ar ne?

Šią nuostabią akimirką ji pasijuto sutrikusi ir kartu išdidi. Sutrikusi dėl širdį varstančių jausmų ir išdidi, nes iš visų moterų, kurios būtų atidavusios viską, kad ją namo palydėtų Džekas Hensonas, jis išsirinko ją.

– Susimąstei apie juos?

Apsvaigusi nuo jo artumo, išpyškino:

– O ką pasakysi apie Alfį Burauzą?

– Kodėl klausi?

– Juk sakei, kad įsimylėję vyrai yra romantiški. Ar, manai, *jis* irgi toks?

Jis nusišypsojo ir žemu, nuoširdžiu balsu tarė:

– Taip. Aš manau, kad Alfis – romantiškas... gal netgi labai romantiškas.

Ji sustojo ir pažvelgė į jį.

– Kodėl taip pasakei?

– Gal jis ir paprastas vaikinas, tačiau turi kilnią širdį.

Kurį laiką ji apie tai mąstė.

– Tu teisus, – sutiko ji. – Išvaizdos Alfis gal ir nekokios, tačiau jo būdas – nepaprastas. Kokius nuostabius žodžius jis sako Debi, – nusišypsojo, – jis viską jai atiduotų, o ji tik nuolat šaiposi iš jo, kartais būna itin negailestinga. Bet giliai širdyje, manau, jis jai patinka.

– Na, – jo susimąsčiusios akys tvykstelėjo, – tu taip pat tikriausiai esi teisi. Pagaliau, jie juk nuėjo drauge užkąsti.

Jis pačiupo besikvatojančią Liusi ant rankų.

– Ar sakiau, kad esi žavi?

– Taip.

– O ar sakiau, kaip tave myliu?

– Taip.

– O ar prašiau už manęs tekėti?

Ji pajuto, kaip apsipylė raudoniu.

– Ne, – sušnibždėjo ji, drebančia it plaštakės sparnai širdimi, – to niekada neprašei.

– Hm! – jo tamsios akys atrodė tarsi giliausias okeanas, kuris užliejo ją jauduliu.

Liusi pasirodė, kad laikas sustojo. Staiga jis stipriai prispaudė ją prie savęs, jos veidą prie savojo, o lūpomis palietė jos kaklą. Tada ėmė pašėlusiai, aistringai bučiuoti, tarsi rytojui nebūtų buvę lemta išaušti.

Jie atsiplėšė vienas nuo kito tik tada, kai netoliese pasirodė kikenanti ir į juos spoksanti porelė.

– Ištvirkėlė! – Džekas sugebėjo išlaikyti romų veidą. – Tu tikrai mane suvystysi.

Jiems einant toliau, Liusi pamanė, jog tai laimingiausia jos gyvenimo akimirka. Džekas tvirtai glaudė ją prie savęs, todėl jautėsi neapsakomai saugi, patenkinta ir be galo įsimylėjusi.

Įžengus į „Karališkojo viešbučio" foje, mintyse dar sykį nuskambėjo jo žodžiai. „O ar prašiau už manęs tekėti?"– klausė jis. Ne, jis nepasipiršo. Niekada nesipiršo anksčiau, nepadarė to ir šį vakarą.

Nusivylimo šešėlis aptemdė jos laimę. Galbūt jis *niekada* to nepadarys!

Kai peržengė durų slenkstį, juos pasveikino sekretorė:

– Labas vakaras, pone Hensonai.

Margareta Bridžmen šypsojosi vadinamąja „priklijuota" šypsena, kuri bylojo: ‚Gal galiu kuo padėti, man tai nesukeltų jokių rūpesčių". Aukšta, simpatiška, netekėjusi moteris atrodė maždaug keturiasdešimties. Jos trumpi

tamsiai rudi plaukai buvo madingai sušukuoti, o pro jos pastabias, pašaipos pilnas akis nepraslysdavo joks mažmožis.

Nepakeičiamoji panelė Bridžmen visada atvykdavo į darbą pasipuošusi šviesaus šilko palaidinuke ir tamsiu tiesiu sijonu, jos darbui pritinkančiais bateliais ir brangiomis kojinėmis.Visada santūriai pasidabindavo auksiniais auskarais, žiedais, o ant kaulėto riešo užsisegdavo dailų, be galo gražų auksinį laikrodį, kurio skaičiai buvo tokie smulkučiai, jog jai tekdavo gerokai įtempti mažytes, rudas akis, kad pasakytų laiką.

Ji buvo pritrenkiančiai sumani ir žavi, tačiau nelinkusi bendrauti, patenkinta savo gyvenimu ir karštai atsidavusi savo darbui. Pokalbio metu Džekui neprireikė nė penkių minučių, kad suprastų, jog ji tikrai gebės sudaryti tinkamą jo viešbučio įvaizdį. Įsikūręs įspūdingame Viktorijos laikų pastate, Karališkasis per ilgą savo veiklos istoriją buvo mielai lankomas įvairiausių klientų.

Kai Džekas pradėjo dirbti čia vadybininku, šis kažkada garsus viešbutis buvo sunykęs ir beviltiškai ignoruojamas daugybės verslininkų, kurie vis dažniau apsilankydavo Blekburne dėl besiplečiančios vietinės pramonės. Įnoringesni lankytojai neretai pasirinkdavo viešbučius, esančius užmiestyje.

Džekas visa tai pakeitė.

Sunkiai įkalbėjo viešbučio savininką investuoti į verslą daugiau pinigų. Šis padarė tai labai nenoriai, bet niekada dėl to nesigailėjo.

Džekui vadovaujant, visi kambariai buvo atnaujinti bei patobulinti. Jis atleido daugumą nusenusių, pavargusių tarnautojų, parašęs jiems geriausias rekomendacijas ir išmo-

kėjęs dosnius atlyginimus. Pasirūpino naujuoju personalu ir priėmė į darbą jaunas, modernių pažiūrų, draugiškas asmenybes. Intensyvios pokalbių savaitės metu Džekas sugebėjo atrinkti tokius žmones, kurie, jo įsitikinimu, turėjo sustiprinti naująjį viešbučio įvaizdį. Parinko ir du, jo nuomone, svarbiausius darbuotojus – vyriausiąjį virėją ir sekretorę.

Suformavęs naują personalą ir atnaujinęs viešbutį, Džekas ėmėsi atkaklios ir itin sėkmingos reklamos. Klientai pradėjo plūsti, ir štai dabar, vos po dviejų vadovavimo metų, jo sunkus darbas ir nepalenkiamas atkaklumas, rodos, buvo atlygintas.

Karališkasis viešbutis dabar buvo vertinamas kaip „vienas geriausių visame Lankašyre".

Liusi matė, kaip visa tai įvyko, ją pritrenkė visiškas Džeko atsidavimas ir įgimti verslininko gabumai.

Akimirką ji žvalgėsi po fojė: į kremo spalvos kolonas, raudoną kilimą, patrauklius ant sienų kabančius paveikslus. Iki blizgesio nupoliruotą apvalų stalą puošė nuostabus spalvingų, ką tik nuskintų gėlių derinys, o priešais marmurinį židinį stovėjo sausų levandų puokštė. Apskritai vestibiulis išsiskyrė ypatinga atmosfera, kuri žmones nuolat čia sugrąžindavo.

Šį vėlų vakarą lankytojai prie staliukų sėdėjo atskiromis grupelėmis, maloniai leido laiką prie taurelės ir aptarinėjo dienos įvykius. Dauguma jų buvo verslininkai, tačiau ne visi... savaitgalį drauge leido jaunos porelės ir vyresnės poros, besidžiaugiančios antruoju medaus mėnesiu už ypatingą kainą, kurią sugalvojo Džekas. Daugelis porų tokiomis progomis šičia atgaivindavo savo blėstančius jausmus.

Pastebėjęs, jog jos dėmesį patraukė du senukai, kurie sėdėjo susikabinę rankomis, sušnibždėjo jai į ausį:

– Džeko ypatingasis... nuo penktadienio iki sekmadienio trunkanti viešnagė už pusę kainos ir butelis naminio vyno pietums.

– Tai puikus sumanymas, – tyliai atsakė ji, – kitu atveju jie tikriausiai negalėtų sau leisti tokio malonumo, ypač šiame viešbutyje.

Atnaujintas viešbutis dvelkė prabanga, tačiau svarbiausia čia buvo šilta, jauki atmosfera.

– Tu puikiai padirbėjai, Džekai, – pastebėjo ji. – Pamenu, kai pastatas iš lauko pusės trupėte trupėjo, o tarpduryje voliojosi girtuokliai.

– Ššš! – atsargiai patraukė ją iš kelio, kai atsivėrė paradinės durys ir vidun įvirto kostiumuoti verslininkai. – Nenoriu, kad gąsdintum mano svečius, – nusijuokė jis.

Įkaitusi nuo dviejų martinio taurių, išgertų salės bare, Liusi panoro paišdykauti.

Pakėlusi balso toną, griežtai pareiškė:

– Atleiskite, pone Hensonai. Aš tikrai galiu suprasti, kodėl jūs nenorite, jog jūsų svečiai sužinotų apie gaisrą virtuvėje, tačiau griežtai draudžiu jums savivaliauti mano lovoje bet kuriuo paros metu.

Užspaudęs delnu jai burną, švelniai nusijuokė:

– Tu, patrakęs velniūkšti! – nebuvo tikras, ar svečiai nugirdo jų pokalbį, ir nenorėjo to sužinoti, todėl paskubomis įstūmė ją į liftą.

Pro duris dar spėjo pamatyti jų pusėn atgręžtus veidus.

– Atleiskite, – atsiprašė ji, – aš tik pajuokavau.

– Kažkodėl nemanau, kad jie tavimi patikėjo, – sušnibždėjo Džekas.

Žinoma, vyrai akiplėšiškai pavyduliavo, o viena moteris alkanu barakudos šypsniu itin įsispoksojo į Džeką.

– Tik pažvelk į šitą, – nusikvatojo Liusi, kai lifto durys užsivėrė, – atrodo, kad ji turi aštrokus dantis. – Puikiai žinojo, kad bet kuri kita moteris būtų lygiai taip pat jį nužvelgusi, nes Džekas buvo tikrai vyriškas.

Viršuje, patogiuose jo apartamentuose, Liusi ruošė arbatą, o jis bučiavo jos kaklą ir gąsdino ją pasmaugsiąs. Ji neišmanė, kaip atsiprašinėti.

– Tiesiog nežinau, kas mane apniko, – aiškino ji.

Jis kvatojosi.

– Tu esi maža raganiūkštė!

Atsisukusi padavė jam padėklą.

– Nunešk jį ant stalo, mano šaunusis vaikine, ir pasiskubink!

Paklusniai bei manieringai jai nusilenkęs, paėmė padėklą ir padėjo jį ant staliuko. Tada atsisėdo ant sofos ir ištiesė į ją rankas.

– Ar ponia pageidautų atsidurti glėbyje?

Ji noriai priėjo.

– Ponia labai pageidautų atsidurti glėbyje, – atsakė, puldama į jo rankas. Jos širdis virpėjo iš laimės, kai lūpos susilietė. Bučinys, rodės, nesibaigs niekada. Jis kaitino jai kraują ir audrino sielą, o kai vis dėlto pasibaigė, negalėjo atitraukti vienas nuo kito akių. Meilės saitai juodu dar labiau suartino.

Kurį laiką jie tiesiog gulėjo apsikabinę ir mėgavosi šia nuostabia akimirka. Liusi mąstė, ar jis dabar pasipirš, o Džekas vis laukė tinkamo momento.

Jis prigludo, jie vėl ėmė bučiuotis. Jai reikėjo jo, ir jis tai jautė. Išmušė tinkama valanda.

– Aš persigalvojau, – tyliai sušnibždėjo jis.

Jos mielos pilkos akys apsiniaukė.

– Ką?

Švelniai kandžiodamas jos lūpas, pakartojo:

– Aš persigalvojau.

– Persigalvojai? Dėl ko?

Visada labiausiai bijojo išgirsti, jog jis nebenori jos matyti.

Nutilęs kurį laiką vertė ją laukti, tačiau jo tamsios akys šypsojosi.

– Dėl arbatos, – pagaliau prabilo jis, – persigalvojau dėl arbatos. – Rimta veido išraiška pirštu parodė į padėklą, gulintį ant stalo. – Kaip ten bebūtų, ji jau vis tiek atšalo.

Ji nepatikėjo, tačiau nusiramino.

– Velniūkštis! – nusikvatojo daužydama kumšteliais jam krūtinę. – Maniau, pasakysi, jog persigalvojai dėl *manęs*... jog nebenori manęs daugiau matyti.

Ją užliejo visa apimantis palengvėjimas, bet giliai širdyje vis dar truputėlį pyko. Ji taip jį mylėjo. Tiesiog per daug.

– O tau rūpėtų? – jo balso intonacija privertė ją nurimti. – Jei nebenorėčiau tavęs matyti, – švelniai kamantinėjo jis, – ar tau rūpėtų?

Ji linktelėjo. Jokie žodžiai negalėtų išreikšti to, ką ji jaustų, jei daugiau jo nebeišvystų.

Palietęs jos smakrą, lėtai pakėlė galvą.

– Jei tavęs daugiau nepamatyčiau, – sušnibždėjo jis, – viskas prarastų prasmę.

Kai šįkart ją pabučiavo, ji tvirtai jį apkabino ir apibėrė aistringais bučiniais. Tada, lygiai taip netikėtai, vėl jį atstūmė.

– Kartais pagalvoju, ar mes iš viso turime ateitį. – Jos jausmai prasiveržė.

Jo vangi šypsena atrodė tokia nuostabi ir tokia erzinanti. Papurtęs galvą, jis ištarė:

– Liusi Nolan, tau turėtų būti gėda.

Kažkodėl ji supyko.

– Gėda? Ir kodėl gi?

Jo veidas surimtėjo, prakalbo griežtu ir piktu balsu.

– Be abejo todėl, kad atnešei man ataušusios arbatos.

Kvatodami ir pešdamiesi jiedu dūko ant kilimo. Liusi jautėsi be galo laiminga, mylėjo jį kaip niekad, o Džekas, nė vienos anksčiau sutiktos moters nedievino taip, kaip jos, tiesiog buvo įsitikinęs, jog išmušė jo valanda.

Pakėlė ją ir paguldė ant sofos.

– Ištroškusi?

Ji šyptelėjo:

– Šiek tiek.

Žvelgdama į jo tamsiai žalias akis, Liusi buvo įsitikinusi, jog žino visas jo mintis ir visas jo nuotaikas.

Ji klydo.

Kai jis nuėjo prie telefono, ji atsisėdo, pasitaisė sijoną ir ėmė sekti kiekvieną jo judesį. Šį vakarą jis elgėsi kažkaip neįprastai. Ir tai ją truputėlį jaudino.

– Gal norėtum pasimylėti? – vos tik ištarė šiuos žodžius, iškart pasigailėjo. Dabar jis tikrai pamanys, jog ji – pigi.

Tačiau ją nuramino jo šypsnys.

– Liusi, brangioji, man užtenka vien žvilgtelti į tave, ir aš iškart užsimanau pasimylėti.

Ji nusisuko, sutrikusi ir graužiama abejonių. Jos mintis nutraukė ryžtingas ir valdingas balsas.

– Teisingai, – kalbėjo jis, – tučtuojau.

Padėjęs ragelį, atsisėdo šalia ir jiedu pradėjo kalbėtis apie įvairiausius dalykus: apie jos tėvus ir jų klestinčią daržovių parduotuvę; apie Debi ir jos nutrūktgalvišką būdą. Diskutavo apie Alfį ir nusprendė, jog jis greičiausiai puikiai tiktų Debi, jeigu tik ji suteiktų jam šansą.

Pagaliau pokalbis pakrypo Liusi pusėn.

– Aš džiaugiuosi dėl tavęs, – pasakė jis. – Debi man pasakojo, kaip senis tavimi pasitiki, ir žinau, kad tu apvertei jo verslą aukštyn kojom. – Apkabinęs per pečius, švelniai ją pabučiavo. – Jei Senasis Tedas bus pakankamai protingas, tave padarys savo partnere.

Liusi nusikvatojo:

– Ką? Užrašyti dar kieno nors pavardę šalia jo? – jos veidas persimainė iš siaubo. – Niekados!

Būtų dar ilgai šnekėjęsi apie ją ir galbūt apie Džeką, tačiau suskambo durų skambutis, ir jie pašoko jų atidaryti.

Tai buvo padavėjas.

– Jūsų užsakymas, pone Hensonai, – pareiškė jis, į kambarį įstumdamas stalelį.

Džekas palydėjo jį durų link. Padavėjui išeinant, jie tyliai persimetė keliais žodžiais. Liusi nujautė priežastį.

– Tu jį apibarei, ar ne?

– Kodėl turėčiau taip pasielgti?

Grįžęs prie stalelio, ruošėsi užtiesti staltiesę.

– Nes jis šiek tiek užtruko.

– Aha! Ir *tu* tai pastebėjai?

– Na, tarkime, taip.

– Ir jeigu būtumei svečias, tikriausiai pareikštum nepasitenkinimą?

– Galbūt. – Verslą ji išmanė neblogai, todėl gerai žinojo, kaip lėtas aptarnavimas erzina klientą. Kaip ten

bebūtų, ji negalėjo neužjausti padavėjo. Jis atrodė toks jaunas.

Džekas pastebėjo, jog ji susirūpino, todėl pasistengė nuraminti:

– Nesijaudink, brangioji. Aš tik taktiškai jam priminiau, kad šiame viešbutyje pirmenybė teikiama nepriekaištingam aptarnavimui. Padavėjas yra jaunas, jis čia naujokas. Kaip ir visi, jis turi išmokti. Dabar tai žinos, manau, daugiau šios klaidos nepakartos, – jis prisimerkė, – pažadu nenuimti jam galvos iki auštant. Dabar patenkinta?

Jos šilta šypsena buvo atsakymas, kurį jis ir norėjo išgirsti. Sekundės greitumu ant stalelio užtiesė staltiesę. O po akimirkos iškėlė šampano butelį.

– Švęskim! – sušuko jis, vildamasis, jog tikrai išmušė tinkama valanda. Triukšmingai išlėkęs šampano kamštis privertė juodu nusijuokti.

– Šampanas! – susijaudino Liusi. – Ką švenčiame? – Prisiartinusi apkabino Džeką.

– Mudviejų šventę, – atsakė jis, bučiuodamas jos veidą. Pripildęs dvi taures, vieną padavė jai, o tada, pasilenkęs arčiau Liusi, pažvelgė į ją taip jausmingai, jog ji galutinai įsitikino jo meile.

– Ar tekėsi už manęs, brangioji? – sušnibždėjo drebančiu balsu.

Liusi atsakymas veržte išsiveržė iš jos širdies.

– Ach, taip, – šypsena atspindėjo jos vidinį džiaugsmą, – tekėsiu už tavęs.

Pažadą sutvirtinę bučiniu, jie susikibo už rankų ir gurkštelėjo šampano.

Tada jis švelniai ją apkabino. Ji neprieštaravo, kai nusinešė ją į miegamąjį. Tik žvelgė į jo veidą, dailius skruostus

ir vešlius tamsius plaukus, krentančius jam ant akių. Jos širdis tiesiog salo nuo jo žvilgsnio.

Tai buvo jos žmogus.

Iki gyvenimo pabaigos jai neprireiks kito.

Netrukus jie nuogi gulėjo lovoje, įsisupę į didžiulę, šiltą antklodę. Jų kūnai susiliejo į vieną, ji apačioje, jis viršuj, bučiavosi ir glamonėjo vienas kitą. Jis varė ją iš proto. Drėgnu liežuvio galiuku švelniai žaidė jos krūtų speneliais, erzino ir gundė, kol šie išdidžiai sustandėjo, kaip ir jo paties vyriškumas.

Delnais glostė jo nugarą, juto įsitempusius raumenis. Dabar jis bučiavo kaklą, versdamas ją dejuoti iš pasitenkinimo. Keliais švelniais, bet ryžtingais stūmiais į ją įėjo. Atrodė, kad jai atėmė žadą. Pasijuto tarsi į laisvę ištrūkęs paukštis, drąsi... apimta beribio džiaugsmo, tokio stipraus jaudulio, kurį išgyventi, rodės, bus per sunku.

Tvirtomis rankomis glamonėjo jos sėdmenis, besirangantį kūną, susiliedamas ir drauge su ja kildamas aukštyn, kol aistra, šiek tiek per greit, liovėsi.

Išsekę jiedu apsikabino. Mylėjo ir troško viens kito, bet dabar jau kitaip.

– Aš myliu tave, – sušnibždėjo jai į lūpas, ir jos džiaugsmui nebuvo galo.

Kiekviena moteris bijo, kad vyro meilė gali išnykti lyg nebuvus, vos tik jis pasimyli. Moterys visada žino. Ir dabar Liusi žinojo... kad Džeko meilė išliko tokia pat stipri, kaip ir visada.

Juos siejo ypatingas ryšys. Tai nebuvo vien įprastas seksas. Tai buvo vertinga aistros dovana, kurią jie išsaugos visą jaunystę, senatvę ir netgi dar ilgiau.

Alfis paklaiko.

– Ne, Debi! – prispaustas prie sienos, jis dairėsi po skersgatvį. – Kas bus, jei mudu kas nors pamatys?

– Nebūk toks velniškai kvailas! – suspiegė besikvatojanti Debi. – Niekas niekada čia neateina, o jei ateis, nubausime, kad slapčia nespoksotų.

Kikendama bei dejuodama, ji bergždžiai stengėsi numauti jam kelnes.

– Dieve Visagali, Alfi, tu tą reikalą užsiuvai, ar ką?

Gatvelėje sušmėžavo šešėlis, ir Alfis ėmė panikuoti.

– Greičiau! Kažkas ateina, pasitrauk! PASITRAUK!

Šešėlis išnyko, ir Alfis aiškiai atsipūtė.

– Ši vieta tam visai netinka, – priekaištavo jis, – taip neteisinga.

– Apgailėtinas verksnys.

Kaip ir visi vyrai, jis buvo sugundomas. Bet ne šičia. Ne šitaip.

– Tu padauginai, – ištarė jis, – parvesiu tave namo. Be to, eiti dar gali, o šviežias oras mus abu atgaivins.

Iš tikrųjų, šiuo momentu jis nebūtų atsisakęs ir šalto dušo.

Girta, išsidarkiusi Debi prieštaravo jam visą kelią. Ji pešėsi su juo, keikė ir vadino tokiais žodžiais, kuriuos vargu ar išgirstum regbio klube vakaro metu. Keletą akimirkų jis net svarstė, ką gi tokio joje surado. Tačiau jis ją mylėjo. O meilė – visagalė.

Debi mama jau laukė.

– Tu kvailute, – susirūpinusi ėmė bartis, – tėvas tavęs jau ieško. Mauk namo, kol dar nepamatė tavęs tokios.

Pagriebusi Debi už rankos, įstūmė ją vidun.

– Viskas gerai, – pasakė ji Alfiui, kai tas žengė žingsnį į priekį, – aš ja pasirūpinsiu, o tu jau geriau dink iš čia, kol dar negrįžo tėvas.

Debi mirktelėjo jam.

– Nagi, nevykėli! – šūktelėjo ji. – Ir neskambink man... pati paskambinsiu! – Ji juokėsi, kol pritrūko kvapo, o tada pritilusiu balsu papasakojo: – Atleisk man, tačiau mudu su Alfiu puikiai pasilinksminome, tikrai puikiai. – Kai motina uždarė duris, ji vis dar kvatojosi.

Alfis jau buvo nukulniavęs gabaliuką kelio, kai už savęs išgirdo į grindinį kaukšinčių batų aidą. Atsisukęs pamatė aukštą vyrą, žingsniuojantį Leitli namų link.

Jo piktas, ryžtingas barbenimas į duris nuaidėjo per visą gatvę.

Akimirką Alfis jau ketino grįžti ir paaiškinti, kad Debi nieko blogo neatsitiko, kad jis tikrai atsakingai ja rūpinosi. Apsisukęs netgi paėjėjo kiek atgal, tačiau netrukus nusišypsojo, prisiminęs, kaip ji atsisveikino: „Neskambink man... pati paskambinsiu!“

Jis nusijuokė:

– Ji nepadėkotų tau, jei įsikištum, Alfi, žmogau, – nusprendė jis ir patraukė savo keliu, įsitikinęs, jog nespės pereiti šio kvartalo, o ji jau miegos savo lovoje ir sapnuos, kaip dar galėtų jį pakankinti.

Iš tikrųjų, kai išėjo iš šio kvartalo, buvo jau per toli, kad girdėtų verksmus ir maldavimus, kuriais Debi turėjo sumokėti už nepaklusnumą.

Ji toli gražu nesapnavo savo lovoje. Valandų valandas pragulėjo, nesudėjusi bluosto, išsiblaiviusi nuo patirto skausmo. Mąstydama, kada visa tai pasibaigs.

Trečias skyrius

Liusi pakraupo.

– Kas nutiko, dėl Dievo meilės?

– Juk sakiau, kad pasigėriau ir pargriuvau, – kaltė ir gėda gėlė Debi širdį, ji negalėjo pažvelgti Liusi į akis. – Ach, liaukis kabinėtis, – šyptelėjo ji, tačiau jos šypseną surakino kankinantis skausmas žandikaulyje. – Tu blogesnė nei prakeiktas tėvas. Kur buvai? Ką veikei? – pakeisdama padėtį, pabandė patogiau įsitaisyti ant sofos, tačiau kiekvienas jos kūno kaulelis šaukte šaukė. – Daugiau jokių klausimų, Liusi, – maldavo ji. – Už savo nuodėmes aš jau sumokėjau.

Debi išsisukinėjimas kėlė Liusi nerimą. Ją kankino baisi nuojauta, tačiau dabar buvo ne laikas ir ne vieta aiškintis. Ji netgi nebuvo tikra, ar turi tam teisę.

Liusi norėjo daug ko paklausti. Bet ji tik pasidomėjo:

– Kaip Alfis?

Debi pažvelgė nustebusi.

– O ką jis?

– Na... kurgi jis buvo, kai tu pasigėrusi pargriuvai? – Ji nubraukė užkritusią ant akių plaukų sruogą. – O pirmiausia, tai kodėl išvis tau leido tiek prisigerti?

Ji išties stebėjosi, kad Alfis galėjo leisti jai šitaip pasigerti. Bet kažkodėl jau anksčiau nusprendė, kad jis čia buvo niekuo dėtas, o Debi, „pargriuvimas" su tuo irgi nesisiejo. Tačiau jos draugė norėjo, kad ji taip manytų, todėl kurį laiką Liusi neprieštaravo.

– Na, luktelk, kol aš jį pamatysiu! Tarstelsiu jam porą žodelių, galiu tau tai pažadėti.

Debi nuleido akis.

– Tai ne Alfio kaltė, – sumurmėjo ji. – Jis darė viską, kad aš nepasigerčiau, bet tu juk žinai, kokia aš. Jis netgi mane palydėjo, – šyptelėjo ji. – Buvau tokia girta, jog gatvėje bandžiau jį sugundyti, tačiau jis nepasidavė.

– Tai tik todėl, kad tu jam iš tikrųjų rūpi, Debi.

– Galbūt, – ji garsiai nusijuokė, – bet jei ne jo prakeiktos priklijuotos kelnės, mes būtume triukšmingai pasilinksminę.

Liusi taip pat nusikvatojo.

– Lažinuosi, jog gerai išgąsdinai vargšą vyruką.

– Su juo viskas gerai. Tik man jis per daug padorus.

– Argi? – Liusi nustebo. – Jeigu jis jau toks padorus, kaipgi nutiko, kad jo akivaizdoje tu šitaip susižeidei? – Ji žvelgė į mėlynėmis nusėtą Debi veidą. Skausmingai susirietusi sėdėjo ant sofos, rodės, kad menkiausias judesys vertė ją kentėti baisias kančias. – Žinodama, ką Alfis tau jaučia, manyčiau, jog jam derėjo tave apkabinti ir palydėti iki pat namų durų.

Debi sutriko.

– Viskas įvyko po to, kai jis išėjo, – suskubo ji, – aš mojavau jam atsisveikindama ir būtent tada nusiritau nuo tų

prakeiktų laiptų. Jis netgi nežino. – Vartydama akis, ji sumaniai pakeitė temą: – O štai dabar, man regis, aš praradau savo nelemtą darbą, ar ne?

Supratusi, kad ji tyčia pasuko kalbą kita linkme, Liusi daugiau nebekamantinėjo.

– Kodėl manai, kad praradai savo darbą?

– Argi ne todėl tu čia atėjai? Senajam Tedui tikrai pabodau... nelaimingi atsitikimai... vėlavimai... dabar dar ir negalavimai. Jis atleido mane, ir aš nekaltinu to senio.

Liusi greitai ją nuramino.

– Tavo darbas niekur nepabėgo, – užtikrino ji, nors nepapasakojo, kaip ilgai jai teko maldauti Tedą, kad tasai neatleistų Debi. – Jis juk supranta, kad susirgai netyčia.

Debi įsižeidė.

– Aš nesergu. Per visą savo gyvenimą nesirgau nė karto.

Liusi papurtė galvą. „Kas iš to?"– pamanė ji.

– Gerai, jei nori... sumušta bei sudaužyta.

Debi sustingo. Jos išplėstas akis užliejo siaubas.

– Ką nori pasakyti... „sumušta bei sudaužyta"? – vieną akimirką su siaubu pamanė, kad jos draugė įspėjo paslaptį.

Liusi suprato. Viską perskaitė Debi veide. Jau buvo beišsakanti savo įtarinėjimus, tačiau instinktyviai pajuto, kad Debi dar nepasiruošusi išsipasakoti.

– Nieko nenorėjau pasakyti, – paaiškino ji, – tai tik posakis.

Lengviau atsipūtusi, Debi tarė:

– Žiūrėk, aš iš tikrųjų atrodau baisiai... visur vienos mėlynės ir viską skauda... tarsi ringe būčiau susirėmusi su pačiu Muchamedu Ali. – Stodamasi ji gailiai sudejavo. – Atleisk man, vaike, – ištarė ji, – su manimi vieni rūpesčiai.

Liusi paėmė ją už rankos.

– Tu esi geriausia mano draugė, – meiliai paaiškino ji, – mes negalime viena be kitos gyventi, nei tu, nei aš.

– Aš tavęs neverta.

Ji atrodė taip apgailėtinai, kad Liusi privalėjo nusišypsoti.

– Žinau, – jos pilkos akys sutviskėjo.

Kaip Liusi ir tikėjosi, gudrybė pavyko.

– Pasipūtusi karvė!

Žaismingai stukteldama Liusi, ji garsiai nusikvatojo.

– Esu daug vertesnė nei dešimt tokių, kaip tu.

– Na, jeigu jau taip sakai.

Ištiesusi rankas, Debi ištarė:

– Apkabink mane.

Tačiau, vos pajutusi draugės rankas, ji suriko:

– Pakanka! Juk neprašiau, kad sulaužytum mano nelaimingus šonkaulius!

Į kambarį įėjo Debi motina. Ant stalelio padėjusi padėklą su arbata ir sausainiais, ji pažvelgė į dukterį, o tada į Liusi. Jos veide atsispindėjo sielvartas.

– Dabar žinai, kodėl turėjau tau paskambinti ir pranešti, kad ji negaluoja, – susirūpinusi paaiškino ji. – Juk ji neprarado darbo, ar ne?

Liusi dar sykį užtikrino:

– Ne, ponia Leitli, Debi darbas niekur nedingo.

Vargšės moters veidas net nušvito.

– Ačiū Dievui! – atsiduso ji. – Tėvas netektų proto, jei ją atleistų iš darbo. – Ir tučtuojau pridūrė: – Juk žinai, kad viskas įvyko dėl jos pačios kaltės. Ar tau papasakojo, kaip nusigėrė ir laiptais nuriedėjo žemyn?

Šiek tiek pagyvėjusiu balsu Debi įsiterpė:

– Liaukis jaudintis, mama, Liusi jau žino, kaip aš pargriuvau, o Senasis Tedas iš darbo manęs neišmetė, taigi viskas tvarkoj.

Norina nusišypsojo, tačiau jokia šypsena nebūtų pajėgusi nuslėpti išvargusio bei išgąsdinto jos žvilgsnio.

– Tada paliksiu judvi, – ištarė ji, jau sukdama durų pusėn, – tikriausiai norit pasišnekučiuoti.

– Eik, eik, – paragino Debi, motinai uždarius svetainės duris. – O dabar apie tai noriu sužinoti viską... viską apie tave ir Džeką. Kas įvyko? Ar jis pasipiršo? Ar pasakei „taip“? Kada vestuvės? Ir nepamiršk, aš vis dar tikiuosi būti pirmąja pamerge.

Drovėdamasi, bet išdidžiai Liusi papasakojo visą istoriją.

– Ach, tai nuostabu! – juokdamasi bei spygaudama ji puolė prie Liusi ir pabučiavo ją. – Jis juk pasipiršo, ar ne? – šūkavo ji. – Mama! Džekas pasipiršo Liusi. Ir ką apie tai manai?

Tarpdury pasirodė Norina.

– Tai nuostabu, – kreipėsi ji į Liusi, – sveikinu. Taip trokštu, kad ir mūsų Debi susitvarkytų savo gyvenimą. – Pasakiusi tai, ji grįžo į virtuvę, kur skubėjo gaminti pietus. – Greit grįš šių namų šeimininkas, – sumurmėjo ji, geriau jau paskubėsiu.

Debi norėjo žinoti viską.

– Tai jūs jau nustatėte datą?

Liusi širdis nutirpo.

– Tai ne taip paprasta.

– Kodėl ne?

– Mudu su Džeku ilgai kalbėjomės ir nusprendėme palūkėti mažiausiai metus. Matai, jis nori įkurti nuosavą vieš-

butį, apskaičiavo, kad per porą metų turėtų jį įsigyti. – Širdyje žinojo, kad jis buvo teisus. – Jis teigia, kad jo viešbutis bus pati geriausia dovana mums vestuvių proga.

– Dveji metai, ką? Ar šitiek išlauksi?

Liusi tuo neabejojo.

– Mes kalbėjomės ir kalbėjomės, ir aš žinau, jog jis teisus, Debi. Kaip ten bebūtų, pora metų – tai ne tiek jau ir daug. Per tą laiką mes šiek tiek susitaupysim. – Ji apstulbo sužinojusi, kokią sumą Džekas jau turi. – Jis parodė man savo banko sąskaitą, – patikėjo paslaptį ji, – žinai, jis jau sutaupė penkiolika tūkstančių svarų sterlingų.

Debi akys vos neiššoko ant kaktos.

– Po galais, tai juk turtai! Kur jis juos iškasė?

– Iš atlyginimų... darbo viršvalandžių... iš muzikos... arbatpinigių. Jis taupė kiekvieną pensą ir štai dabar pareiškė, kad netrukus vadovaus savo verslui.

– Jam juk reikia dar daugiau, ar ne?

Liusi sutiko, tačiau dar pridūrė:

– Džekas turi gerą galvą. O kai jis žino, ko nori, esu tikra, ras būdų savo tikslui pasiekti.

– Vadinasi, tu ištekėsi, o aš būsiu pirmoji pamergė?

– Žinoma.

Mintis, kad galės stovėti šalia Džeko prie altoriaus, buvo tiesiog nuostabi.

– Taigi aš galiu pati išsirinkti suknelę... ir spalvą?

– Kodėl gi turėčiau prieštarauti? – Debi norėjo tiek mažai. Ji spoksojo į lubas, o jos veidas iš laimės net spindėjo.

– Vestuvės! O aš pirmoji pamergė! – Įžūliai nužvelgusi Liusi, ji prasitarė: – Atleisk, vaike, tačiau visi žiūrės į mane, o ne į tave. Norėjau pasakyti... būsiu tokia graži, jog niekas nesugebės nuo manęs atplėšti akių.

– Ir man reikės tai pakęsti.

Liusi iš tiesų džiaugėsi, matydama pralinksmėjusią Debi, tačiau žinojo, kad būdama švelni, ji elgiasi žiauriai.

– Gana gulinėti ir gailėtis savęs, – tvirtai pasiūlė ji, – geriau jau eitum į darbą. Greičiau kelkis ir mauk iš čia. Nueik pas gydytoją... paprašyk, kad tave apžiūrėtų, ir nusipirk vaistų toms mėlynėms gydyti.

– Gerai, jau gerai, komanduojantis viešbučio tarne.

– Matai, pasijutai daug geriau.

– Tiktai todėl, kad šalia esi tu. Ar ateisi manęs aplankyti rytoj vakare?

– Ar tau dar reikia to klausti?

Nei ugnis, nei vanduo nesulaikytų Liusi, jei Debi jos reikėtų.

– Tu šauni draugė.

Pilkos Liusi akys šiltai suspindėjo, šypsodamasi apkabino savo draugę.

– Dabar jau einu, bet rytoj tiesiai po darbo užsuksiu vėl, gerai?

– Gerai.

Išeidama Liusi atsisveikino ir su Norina. Atskubėjusi iš virtuvės mažoji moteris pamojavo atsisveikindama.

– Pasisaugok, – patarė ji, – tokiu vakaro metu gatvės tiesiog perpildytos.

Liusi vairavo atsargiai. Ji nemėgo važinėti, todėl tik retkarčiais vairuodavo automobilį. Ji mąstė apie Debi ir jos tėvus, apie tai, kas vykdavo jų namuose.

– Žinau, kad ten kažkas ne taip, – sumurmėjo ji, pasukdama tėčio mašiną į pagrindinę gatvę, – bet jei manimi nepasitikėsi, Debi, aš tau negalėsiu padėti. – Ji krūptelėjo. – Aš apskritai nesu tikra, jog pajėgčiau ką nors pakeis-

ti. Tik pažadu, kad būsiu šalia, kai manęs prireiks. Ir jei kartu su tavimi būsiu ir aš, ir tavo motina, prieš vieną jau bus trys.

Jos pačios motina jau laukė parduotuvės tarpdury.

– Kur tu buvai? Kodėl nepaskambinai ir nepranešei, kad vėluosi?

Liusi sustojo ties slenksčiu.

– Koks sąmyšis! – Išvydusi susirūpinusį motinos veidą, Liusi suprato, kad kažkas nutiko.

– Eik vidun. – Seli pasisuko, ir Liusi nuėjo paskui ją į svetainę. – Tai dėl Senojo Tedo, – paaiškino motina, – jį nuvežė į ligoninę. – Pamačiusi, kaip ši žinia sukrėtė bei susijaudino Liusi, greitai ją nuramino: – Paprašė seselės, kad mums paskambintų... nori tave matyti. Anot seselės, jis parkrito ir trenkėsi galva į sieną. Tačiau nieko nesusilaužė ir, rodos, daugiau nieko rimto nenutiko. Bet vis tiek iš ligoninės išleisti nenori, dėl viso pikto, žinai.

Liusi susvyravo.

– Turiu važiuoti pas jį, – pasakė, – jis tikriausiai paklaiko. Visada baisiai bijojo ligoninių.

– Žinojau, jog norėsi išvykti tučtuojau, – ištarė mama. – Įduodama Liusi rudą popierinį krepšį, paliepė: – Sutepiau sumuštinį su sūriu. Žiūrėk, kad tučtuojau suvalgytum. Kai grįši, paruošiu salotų su kumpiu.

Iš viršaus nulipo Maikas, apsivikęs senu mėlynu chalatu, visas aplipęs dulkėmis.

– Liaukis apie ją šokinėjusi, moterie, – kreipėsi į žmoną. Apkabinęs per pečius, ją spustelėjo. – Nemanau, kad Liusi išbadės, jei kartą ir nepavalgys.

Seli nustūmė jį šalin.

– Mauk iš čia, paliepė ji, – nusivalydama pečius, – tu visas apdulkėjęs.

– Nes ką tik pakabinau lentynas, dėl kurių pastaruoju metu man nuolat sukai galvą, – jis mirktelėjo. – O vis dėlto buvo laikai, kai pora dulkių tau nieko nereiškė.

– Taip buvo prieš mums įsigyjant naują kilimą. O dabar – dink! – Jis droviai pasitraukė, mirkteldamas Liusi. – Arbata po dešimties minučių, – sušuko Seli, – ir prieš ateidamas nusivilk tą darbinį kostiumą.

Pasisukusi į Liusi, ji paprašė:

– Važiuok atsargiai, brangute.

Liusi pažadėjo ir tučtuojau išvyko.

Ligoninėje Tedas kėlė sąmyšį.

– Nenoriu aš jokios vakarienės, – jo piktas balsas aidėjo visoj palatoj, – aš nepakęsiu tų jaunų mergiočių, prausiančių mane kas dvi minutes. Išnykit iš akių jūs visos!

Jaunutė medicinos sesuo subarė jį:

– Valgykit vakarienę ir elkitės kaip dera. Turėtumėt gėdytis šitaip kalbėti.

Įniršęs nužvelgė ją.

– Ką? O *tau* turėtų būti gėda nurenginėti seną žmogų ir vogčiomis nužiūrinėti jo asmenines dalis.

Prisiartinusi prie Liusi, mergina papurtė galvą ir nusišypsojo.

– Jie visi tokie, – pasakė ji. – Visai neprieštaraučiau, tačiau jie tikrai neturi nieko, ką būtų galima paslapčiomis nužiūrinėti.

Tedas, išvydęs Liusi, nušvito; jo sename veide pasirodė šypsena.

– Žinojau, kad ateisi, – pareiškė jis, stengdamasis tiesiai atsisėsti. – Tu dar niekada manęs neapvylei, būk palaiminta, širdele.

Pabučiavusi į kaktą, Liusi padėjo jam patogiai įsitaisyti. Aprengtas ligoninės marškiniais, įsuptas į baltutėles antklodes, jis atrodė be galo silpnas. Dabar jis buvo be kepurės, kurią visada nešiodavo savo daigyne, todėl pro plonus žilus plaukus lengvai galėjai įžiūrėti jo rausvą pakaušį.

– Prieš įeidama girdėjau, kaip bareisi, – pralinksmėjo Liusi. – Kas čia vyksta, ką?

– Tai įkyruolės! – akimirką jis, rodės, susigėdo. – Nei rytą, nei dieną, nei vakare nepalieka manęs ramybėje.

– Jos tik nori padėti.

– Ech, geriau jau nereikia.

– Seselė mamai sakė, kad neilgai trukus būsi namie.

– Netgi greičiau, jei elgsiuosi taip, kaip dabar, ir laikysiuosi savo. Dabar atsisėsk, štai ten yra kėdė. Man jau įskaudo kaklą taip į tave bežiūrint.

Pasistūmusi kėdę, ji padarė, kaip paliepta.

– Kas nutiko, Tedai? Mama sakė, kad parkritai. Ką, dėl Dievo meilės, tu darei?

– Šį bei tą, – atsakė išsisukinėdamas Tedas, – rytoj pamatysi pati.

Netekusi vilties, ji papurtė galvą.

– Pirmiausia turėtum pamiršti savo laipiojimus. Kodėl gi nepalikai to darbo, koks jis bebuvo, man?

– Todėl, kad tu ir taip per daug dirbi.

– Juk už tai tu man ir moki, ar ne? – miela šypsena paguodė jį. – Klausyk, Tedai, kol esi čia, tau nereikia jaudintis. Kol grįši, aš pasirūpinsiu viskuo.

– Apie tai aš ir norėjau su tavimi pasikalbėti.

– Argi? – rimta jo veido išraiška ją nugąsdino. – Ketini dar ką nors priimti į darbą, tiesa? – Ji norėjo, jog jis galvotų, kad jai tai nerūpi, nors iš tikrųjų taip nebuvo.

Jai tai reiškė labai daug. Jeigu Tedas priimtų žmogų, kuris jai vadovautų, ji paprasčiausiai neapsikęstų; nors niekada neprieštarautų jo sprendimams ir niekada nekomplikuotų padėties. Ir net jeigu pasijustų paniekinta, ji niekada nepaliktų šio darbo, nes per visus šiuos čia praleistus metus, daigyną ji pamilo beveik taip pat, kaip ir Senasis Tedas.

Labai susijaudinęs, jis viską paaiškino:

– Tas niekam tikęs mano sūnus parašė laišką. – Jis užmerkė akis, atsilošė į priegalvius ir kurį laiką, rodės, arba nenorėjo, arba jautėsi per silpnas tęsti pokalbį.

Liusi kantriai laukė.

Pagaliau jis atsimerkė ir pažvelgė jai į akis.

– Po visų tų metų jis atvažiuoja manęs aplankyti.

Liusi matė, kaip jis susijaudino, kaip jo geros, senos akys prisipildė ašarų. Visa tai palaikiusi tėviškais jausmais, ji nuoširdžiai sušuko:

– Ach, Tedai, tai nuostabu!

– Nuostabu būti išniekintam! – piktai atkirto. – Jis nevažiuoja čia lankyti savo seno tėvo. Jis atvažiuoja čia tam, kad pasižiūrėtų, ką būtų galima pasiimti... atvažiuoja apžiūrėti žemių ir nuspręsti, ką su jomis daryti toliau, ir tam, kad mane nuvarytų į kapus. Štai kodėl jis atvažiuoja, nėra jokios kitos priežasties.

Liusi pakraupo.

– Bet visa tai juk *tavo*, Tedai. Jis juk negali iš tavęs to atimti.

Senas veidas nervingai sutrūkčiojo, dar labiau įraudo ir susiraukė.

– Galbūt tai mano kūnas ir kraujas, tačiau man gėda prisipažinti, kad jis yra blogas žmogus. Jam užtektų minutės, kad sugalvotų, kaip įvykdyti savo godžius užmojus mano žemėse, jis sieks to nesirinkdamas priemonių. Sakau, tau, mergaite, jis tai padarytų akimirksniu, net jeigu prireiktų pašalinti mane.

– Pašalinti? – nepatikėjusi papurtė galvą Liusi. – Joks sūnus to nepadarytų.

– Joks doras sūnus, galbūt. Tačiau Džordžas neįsivaizduoja, ką reiškia būti doru žmogumi, ir toks jis niekada nebus.

Matydama augantį jo įniršį, Liusi viltingai pertarė:

– Tu gali klysti, Tedai. Galbūt jis pasikeitė. Ir gal iš tikrųjų nori tave aplankyti. Galbūt jis gailisi, kad taip ilgai nebuvo atvažiavęs. – Tačiau ir pati netikėjo savo žodžiais. Joks sūnus neiškęstų taip ilgai nelankęs savo tėvo, nebent nieko jam nejaustų arba jaustų labai mažai.

Tedas ją pataisė:

– Ne, mergaite. Tai *tu* klysti. Džordžas Bekendeilis niekada nebuvo geras žmogus, o kuprotą tik kapas ištiesins. – Rūstus, piktas jo akių žvilgnis išdavė slapčiausias mintis. – Ne. Jis pasiruošęs pasiimti viską, kas, anot jo, teisėtai priklauso jam.

Sugniaužęs kumščius ir vėl atleidęs, šaltu, priešišku balsu pareiškė Liusi:

– Tačiau jam nepavyks! Tą žemės sklypelį prižiūrėjau beveik keturiasdešimt metų. Kai nusipirkau jį iš miesto tarybos, buvo apgailėtinas, mažas žemės gabalėlis, visų apleistas ir niekam nereikalingas. Bet aš jį įsigijau ir grąžinau jam gyvenimą, – pasididžiavimo spindulėlis nušvietė jo veidą. – Po dvejų metų kartu su vasarnamiu nusipirkau

dar šiek tiek žemės, besiribojančios su sklypu. Po visų tų darbo metų mano rankos sugrubo. Ta žemė aplaistyta kruvinu prakaitu bei ašaromis, ir, prisiekiu Dievu, aš ten ir numirsiu!

Liusi dar niekada jo tokio nematė. Nors Tedas buvo tvirto sudėjimo, o fiziškai dar pajėgė sunkiai ir ilgai dirbti, jis buvo nenuginčijamai susenęs ir nebe toks stiprus, kaip anksčiau. Tačiau dabar, šią akimirką, kai jis degė neapykanta ir liepsnojo pašėlusiu, beveik pasipūtėlišku išdidumu, ji išvydo jame vyriškumą; jaunystėje jis turėjo būti stiprus ir aistringas vyras. Ji pasijuto priblokšta.

– Jis negalės to iš tavęs atimti, – pareiškė ji. – Aš neleisiu.

Senis ištiesė ranką ir, grublėtu delnu tvirtai suspaudęs Liusi pirštus, drebančiu balsu pasakė:

– Telaimina tave Dievas, vaike. Ach, jeigu jis man būtų davęs sūnų nors *perpus* tokį dorą, kaip tu.

Liusi užgniaužė kvapą, akyse ji pajuto karštas, deginančias ašaras. Nurijo jas ir dar sykį pakartojo savo žodžius:

– Aš vis dar manau, kad tu klysti, Tedai. Kaipgi jis galėtų pasiimti tai, kas jam nepriklauso?

Jis tyliai nusijuokė, o tada žemu, šiurkščiu balsu ištarė:

– Tu jo nepažįsti. Jei panorėtų nusiųsti mane į psichiatrinę ligoninę arba apgyvendinti senelių namuose dėl to, kad tariamai esu iškaršęs ir nesugebu pasirūpinti savimi, jis net nemirkteltų. O tada jau būtų itin paprasta pasisavinti tai, kas jam nepriklauso.

Jis pasilenkė arčiau, tarytum ruoštųsi atskleisti paslaptį.

– Jis *paperka* žmones, supranti? Svarbius žmones... visus, kurie tik gali jam padėti įgyvendinti jo siekius.

– Apie ką tu kalbi, Tedai?

– Apie tai, kad jis yra daug kur prikišęs savo nagus. Jis nepraleidžia jokios progos. Jis ūkininkauja. Jis stato. Jis daro viską, kas netrukus galėtų virsti pinigais... teisėtais ar kitokiais.

– Suprantu.

Dar nevisiškai suprato, apie ką kalbėjo senis, bet pamažu ėmė suvokti, koks galingas ir negailestingas galėjo būti Džordžas Bekendeilis.

Senasis Tedas tęsė:

– Nėra nieko paprasčiau, kaip suprasti, kad visą šią žemę galima puikiai panaudoti. Taigi mano mažytis Rojaus kampelis virsta šiokiu tokiu lobiu. Man nerūpi pinigai, būsiu pakankamai laimingas, jei gyvensiu taip, kaip dabar, iki tol, kol jie pakiš mane po žeme, kurią taip myliu. Tačiau Džordžas? Ką gi, jis ne šio lizdo paukštis. Be jokios abejonės, jis spėjo užuosti, kad tėvo žemę jau galima išnaudoti, ir štai dabar atvyksta pareikšti savo teisių.

– Ką galiu padaryti aš? – švelniai paklausė Liusi. – Pasakyk man, ką galiu aš?

Jei ji būtų vyras, galėtų tai sutvarkyti kitokiu būdu. Netgi griebtųsi jėgos ir mestų iššūkį Džordžui Bekendeiliui. Tačiau ji buvo moteris. O moteris privalėjo vadovautis savo išmintimi ir sugebėjimais.

Būtų padariusi viską, kad tik pagelbėtų Tedui šioje sunkioje situacijoje, o dabar, sužinojusi visą tiesą, ji pasiryžo bet kam.

Vis dėlto ji *nebuvo* pasiruošusi tam, apie ką mąstė Tedas.

– Noriu, kad pirktum mano daigyną... visą daigyną.

Liusi neteko žado. Ji tik spoksojo į jį ir mąstė.

Atsiremdamas į savo priegalvius, jis nusijuokė:

– Aš dar nepakvaišau, jei tu apie tai.

– Ne apie tai, – užtikrino ji, nors kažin, ar žinojo, apie *ką* mąstė. – Tiesiog nežinau, ar išgirdau teisingai. Negi tu ką tik paprašei, kad pirkčiau tavo daigyną?

– Taip, vaike... visą, – ji vis dar iš nuostabos negalėjo susivokti, o jis jau skubėjo toliau, – galvojau apie tai nuo tada, kai gavau jo laišką, kuriame pranešė apie apsilankymą. Vienintelis būdas apsaugoti žemę nuo purvinų jo rankų – parduoti ją tau. Žinoma, tam tikros sąlygos vis dėlto bus pateiktos. Pirmiausia, visam likusiam gyvenimui norėčiau pasilikti savo vasarnamį. Ir antra, dirbsiu tą žemę taip, kaip ir visada ją dirbau... tik šį kartą bosas būsi tu, o aš darbininkas. Ką pasakysi?

– Pasakysiu štai ką: tu susitrenkei galvą šiek tiek smarkiau, nei gydytojui pasirodė. Visų pirma tu niekada neišdrįstum parduoti Bekendeilio daigyno... niekada gyvenime. O jeigu ir išdrįstum, ir net jeigu pasišaučiau jį žūtbūt įsigyti, aš niekada jo neįpirkčiau.

– Rasim būdų ir priemonių.

– Nagi, Tedai. Juk pats sakei, kad pardavęs žemę sklypams uždirbtum ištisus turtus. Taigi, jei iš tikrųjų manai, kad parduodamas gali apsaugoti žemę nuo nešvarių savo sūnaus rankų, kodėl neparduodi jos turto agentui? Tada galėtum arba nusipirkti daugiau šalia esančios žemės, arba garbingai pasitraukti.

– Ar tu iš tikrųjų norėtum, kad žemę parduočiau tam, kas šičia pradėtų gyvenamųjų namų statybą?

– Pats žinai, kad ne.

– Tada turėsiu ją parduoti tau.

– Mąstyk protingai, Tedai.

Jis žvelgė į ją ir galvojo, kokia ji gera. Senis akimis pagavo jos sąžiningų pilkų akių žvilgsnį, buvo tikras, jog elgiasi teisingai.

– Jei ir galiu kuo nors pasitikėti šiame plačiame pasaulyje, – ištarė jis švelniai, – tai tik tavimi.

– Ačiū, Tedai, – pradėjo ji, – bet...

– Jokių „bet“. – Kai ji vėl mėgino kažką sakyti, jis prispaudė savo pirštą jai prie lūpų. – Ššš, dabar paklausyk. Aš viską sutvarkiau. Jei aš parduočiau, o tu pajėgtum žemę nusipirkti, ar norėtum jos? Atsakyk man atvirai.

Liusi negalėjo to paneigti.

– Jei būtum galutinai apsisprendęs, o aš pakankamai turtinga... nėra nieko, ko norėčiau labiau.

– Puiku! Tada viskas sutvarkyta.

Liusi kantriai šypsojosi. Jei Senasis Tedas ko nors įsigeisdavo, būtinai turėdavo pasiekti savo.

– Ne taip greitai, – įspėjo ji. – Visų pirma, aš neturiu tiek pinigų, kad pajėgčiau nusipirkti Bekendeilio daigyną, o antra, aš visaip stengiuosi tave įkalbėti jo neparduoti. Turi būti kita išeitis.

– Yra.

Lengviau atsikvėpusi, ji sugriebė jo ranką.

– Štai! Juk žinojau, – ir smalsiai pasidomėjo, – kokia ta išeitis?

– Dar visai neseniai troškai įvertinti savo sugebėjimus, tai štai, – giliai įkvėpė. – Mudu galime tapti partneriais. Mano bus keturiasdešimt procentų akcijų, taigi tu turėsi pagrindinį kontrolinį akcijų paketą. Tokiu būdu Džordžas negalės prisiliesti nei prie manęs, nei prie žemės... prieš tai nesusidūręs su tavimi. – Jis nutildė ją dar kartą. – Ne, tik išklausyk mane, vaike, – kalbėjo rimtu, tyliu balsu, – pasikeitus mūsų pareigoms, neiškils jokių problemų, susijusių

su pinigais. Aš vis dar turėsiu savo namus ir dirbsiu žemę lygiai taip pat, kaip ir anksčiau. Tu gausi atlyginimą, ir mudu kaip visada dirbsime drauge.

Jis nutilo, kad atsikvėptų, o ji nedrįso net įsiterpti.

– Tau nieko nekainuos, jei tapsi verslo galva. – Ji jau norėjo paprieštarauti, tačiau jis ją sustabdė rankos mostu. – Juk prašiau, kad išklausytum! – Kai Liusi užsičiaupė, jis kalbėjo toliau: – Iš mūsų partnerystės norėčiau štai ko. Turime susitarti dėl atlyginimų, o likusi pelną vėl investuoti į verslą. Tai mums abiem bus naudinga. Bekendeilio daigynas išaugs ir suklestės ir, jei gerai tave pažįstu, netrukus jo vertė bus dešimt kartų didesnė nei yra dabar. Taip, Dievo padedami, mudu apsisaugosime nuo pašalinių.

Senis šypsojosi.

– Tu juk visada sakydavai, jog patrigubintum apyvartą, jei tik tau suteikčiau šiek tiek laisvės. Ką gi, dabar suteikiu tau veiksmų laisvę, pirmyn, vaike. Parodyk pasauliui, iš kokio molio esi nulipdyta.

Liusi apstulbo.

Štai koks buvo jo dosnumas. Jai prireikė ištisos minutės, kad vėl galėtų prabilti ir iš visos širdies padėkoti.

– Aš tavęs neapvilsiu, – pažadėjo ji. – Bekendeilio daigyną išgarsinsiu visame Lankašyre.

– Žinau, vaike.

Senuko širdis nurimo. Žinojo, tiktai Liusi jį išgelbės.

– Suteikei man nuostabią progą, – pasakė ji, – nežinau, kaip tau atsidėkoti.

Sugriebęs jos ranką, prispaudė prie lūpų ir tarsi džentelmenas ją pabučiavo.

– Man pakaks žinoti, kad būsi ten, kur privalai būti, ir nė iš tolo neprileisi Džordžo Bekendeilio, – laimingas šyptelėjo. – O dabar važiuok namo.

Atsistojusi apkabino jo kaklą ir kurį laiką nepaleido.

– Tu ir aš... drauge... mes parodysim pasauliui, a?

– Ir apkvailinsim tą negarbingą mano sūnų jo paties metodais, ar ne? – jis linksmai nusijuokė. – Gera žinoti, jog mes jį pergudravome.

Per visą pažinties laiką jie nebuvo tokie artimi.

– Dėl ničnieko nesijaudink, – kalbėjo ji. – Nei dėl Džordžo, nei dėl turto agentų, nei dėl nieko. – Jos balsas surimtėjo. – Tačiau su viena sąlyga.

Šiek tiek atsitraukusi, ji griežtai pažvelgė:

– Tu neleidai man ginčytis su tavimi, taigi dabar aš draudžiu tau ginčytis su manimi, kitaip sandėris baigtas. Sutinki?

– Kokia sąlyga, išdykėle?

– Kai tik Bekendeilio daigynas tvirtai atsistos ant kojų ir įplaukų bus tiek, jog aš pajėgsiu susimokėti už partnerystę, pasikviesime žmogų, kuris įvertins visą mūsų turtą. O jau po to aš grąžinsiu kiekvieną pensą, kurį tik esu tau skolinga.

Jis pasvarstė.

– Gerai, – išmintingai sutiko, – tiktai mes *dabar* įvertinsim daigyną ir nustatysime tavo partnerystės dalies kainą. Tai turi būti padaryta dar *prieš* išsiplečiant Bekendelio daigynui, nes paskui tavoji dalis bus tikrai daug vertingesnė. Šitaip tau nereiks už savo sunkų darbą sumokėti dvigubai. Dar daugiau, pinigai *nebus* sumokėti tol, kol aš nepaprašysiu.

Sandėrį jiedu patvirtino paspausdami rankas ir apsikabindami.

– Šį senį padarei labai, labai laimingą, – pasakė jis, o ji jam atkirto, kad dabar už ją niekas negali būti laimingesnis.

Kai truputį vėliau Liusi lipo ligoninės laiptais žemyn, jai rodėsi, jog skrieja padange.

– Tau ką tik suteikė vieną vienintelį šansą iš viso milijono, Liusi, mergaite, – kalbėjo ji sau, – dabar daryk, kaip paliepė Tedas... pirmyn, vaike! Parodyk pasauliui, iš kokio molio esi nulipdyta!

Jos tėvai susijaudino.

– Dieve mano! Juk tai velniškai nuostabu!– sušuko tėtis. Mama jo paprašė šitaip nekalbėti, tačiau išgirdusi naujienas taip susijaudino, jog nuskubėjusi paruošti arbatos, į puodą įpylė tik vandens.

– Mama, mes negalime švęsti tiktai su karštu vandeniu, – nusijuokė Liusi ir išbėgo į parduotuvę vyno.

Trijulė išgėrė į Tedo sveikatą, o Liusi nusprendė, jog geriausiai jam atsidėkotų, jei padėtų praturtėti.

Kitą dieną ji viską papasakojo Debi.

– Manęs nenustebinai, – jos draugė visgi susijaudino, – niekas to nenusipelnė labiau už tave.

Liusi galvoje kirbėjo begalės planų. Tiesiog dusdama iš jaudulio, ji patikėjo keletą idėjų Debi.

– Manęs geriau neklausk, – juokėsi ji, – juk žinai, kokia velniškai netikusi esu.

Aišku, jos vis tiek kalbėjosi. Liusi dėstė ateities planus, o Debi įdėmiai klausėsi.

– Tikiuosi, jog mane dar pasilaikysi, mergaite, – irzliai pasakė ji, – o aš savo ruožtu pasistengsiu tau visko nesugadinti.

– Tu ir negalėtum, – atkirto Liusi. – Kad būčiau tikresnė, paskirsiu tave prižiūrėtoja. Taigi tave prislėgs didesnė atsakomybė.

– Tai darydama tu rizikuosi, – įspėjo Debi. – Matei, kaip viską moku gadinti.

– Tačiau man teko matyti, kaip puikiai sugebi dirbti, jei tik nebūni išsiblaškiusi. – Senasis Tedas suteikė progą jai, dabar ji norėjo tokia galimybe apdovanoti Debi. – Tau visai neskaudės, jei pabandysi, – padrąsino ji.

Pagaliau tai nėra bloga mintis, mąstė Debi. Gal ji netgi galės užsimiršti ir negalvoti apie tai, kas vyksta namie.

– Ar mano darbo užmokestis padidės?

– Jei būsi verta.

– Gali manimi pasikliauti, mergaite.

– Aš jau pasikliauju.

Liusi tikėjo, kad, suteikdama Debi didesnę atsakomybę, privers ją atsakingai elgtis. Žinojo Debi reputaciją ir neabejojo, kad rizikuoja, tačiau, jei Tedas sutiktų, buvo pasiruošusi rizikuoti.

Tarytum perskaičiusi Liusi mintis, Debi tyliai prabilo:

– Tedas vis dar man neatleido už tai, jog pražudžiau jo mylimus augalus. Jis niekada nesutiks manęs paaukštinti.

– Hm, – Liusi jautė, kad Debi gali būti teisi. – Aš su juo pasikalbėsiu, – pažadėjo ji. – Bet jei verslas klestės, man reiks vairuoti tvirtą laivą. Bekendeilio daigyne nebus nieko nenaudingo. Mums visiems reikės dirbti iš peties.

– Nesijaudink, – Debi atrodė nepaprastai rimta, – aš suprantu, apie ką tu kalbi, todėl duodu žodį... jei suteiksi man progą prisidėti, tu nepasigailėsi.

Kurį laiką Liusi žvelgė į savo draugę.

– Mes pažįstam viena kitą labai seniai, – vos girdimai ištarė ji, – ir dabar be tavęs jau nebegaliu.

Mažytis jos širdies kampelis visada priklausė Debi. Ten slypėjo įvairiausios meilės. Meilė tėvams ir meilė vyrui. Meilė, kurią jauti tokiems seniems draugams, kaip Tedas ar gatvės kaimynai, prie kurių prisiriši. Ir dar viena meilė ... broliams bei seserims, kūnui bei kraujui, meilė, kuri išblėsta tik tada, kai baigiasi pats gyvenimas.

Liusi neturėjo nei sesers, nei brolio, tačiau turėjo Debi. Stiprūs meilės saitai jas suvedė draugėn ir neleido išsiskirti ir, Dievui padedant, tvirtai jas riš iki dienų galo.

– Apie ką susimąstei, mergaite?

Debi puikiai pažinojo Liusi, tačiau niekada iš tikro nežinojo, apie ką ji galvodavo.

Švelni, tingi Liusi šypsena privertė nusišypsoti ir ją.

– Nebūk smalsi, – papriekaištavo ji. – Jei norėčiau, kad žinotum, apie ką mąsčiau, papasakočiau.

– Ach šitaip? – klastinga šypsenėlė nutvieskė šiltus jos veido bruožus. – Mąstei apie vaikiną, ar ne?

– Ne.

– Ką gi, tada, matyt, svarstei, kiek reiktų padidinti savo senai draugei atlyginimą.

– Galbūt.

Debi garsiai nusikvatojo.

– Taip ir žinojau! Tu padvigubinsi mano darbo užmokestį, ar ne?

Atėjo Liusi eilė nusikvatoti.

– Padvigubinti nieką? – sušuko ji. – Aš stengsiuosi šį verslą pastatyti ant kojų, o ne galutinai jį pribaigti.

– Tu netgi nepakelsi sau atlyginimo?

– Tai pats paskutinis dalykas, kurį ketinu padaryti dar negreit.

– Tu į mane visai nepanaši, mergaite. Aš džiaugčiausi gyvenimu, o visiems kitiems liepčiau sunkiai dirbti.

Liusi tuo nepatikėjo.

– Ne, tu taip nedarytum, – pareiškė ji. – Jei tau suteiktų galimybę, didžiuotumeis ja lygiai taip, kaip aš, ir tikrai stengtumeisi ko nors pasiekti.

Debi neatsakė. Nustebindama Liusi, delnais užsidengė veidą ir pravirko. Liusi ją iškart apkabino. Ant liežuvio galo sukosi klausimas: „Kas atsitiko?“, tačiau vidinė nuojauta liepė tylėti. Debi verkė ant jos peties, ir Liusi dar sykį įsitikino, kad jos širdgėlos šaknys keroja namie.

Kai po akimirkos Debi kilstelėjo ašarotą veidą, Liusi meldėsi, kad draugė jai išsipasakotų, tačiau teko nusivilti.

– Aš esu kvaištelėjusi karvė, ar ne? – delnu braukdama ašaras, ji giliai įkvėpė ir garsiai išpūtė nosį.

– Kas tave liūdina? – švelniai pasidomėjo Liusi.

– Tu mane liūdini.

– Aš? – Liusi net apmirė. – Nieku būdu to nepadaryčiau.

Debi įkvėpė vėl, o jos didžiulės, ašarų pilnos akys dėkingai žvelgė į Liusi.

– Tu net nenutuoki, kokia brangi man esi, vaike, – sušnibždėjo ji, – tau buvo suteikta nuostabi galimybė rūpintis Bekendeilio daigynu, o tu tuo darbu panorai dalytis su... *manimi*! Juk toj nelemtoj vietoj pridariau daugiau žalos nei banda dramblių. Bet kuris kitas apsidžiaugtų, jei apskritai dingčiau iš akių, tačiau ne tu. – Ji atsikvėpė. – Pasakyk man tiesą, vaike. Tu juk žinai, kad tau greičiausiai būsiu našta, tad kodėl gi manęs neatsikratai, ką?

Liusi apsimetė rimtai bemąstanti, nors išties vos laikėsi iš juoko.

– Na, tai tarsi, – rimtai pradėjo.

– Nagi? Nesibaimink užgauti mano jausmų. Aš noriu tiesos.

Vis dar rimta Liusi kalbėjo toliau:

– Kai skęsiu tarp sąskaitų ir įvairutėliausių popierių... matysiu ištuštėjusius trąšų maišus ir žinosiu, kad nauja partija vėluoja, kai plyš iš skausmo galva ir nežinosiu, ko griebtis... kai galvosiu, jog padariau didžiausią savo gyvenime klaidą, priėmusi Senojo Tedo pasiūlymą... – Ji papurtė galvą ir atsiduso.

Debi savo vaizduotėje jau matė visą paveikslą.

– Žinau, – pabaigė ji. – Tada tu gailėsiesi, kad su manim prasidėjai.

– Aš dėkosiu gerajam Viešpačiui, kad su tavim prasidėjau, kvailas daikte! – nusikvatojo Liusi. – Nes kai pasaulis atsisuks prieš mane, o aš pamažu jausiuosi suirzusi ir liūdna, tu painiosiesi visos šios sumaišties vidury... versdama mane juoktis arba verkti, ruošdama arbatą ir linksmindama mane savo nešvariais juokeliais.

– Tu, netikėle! – sušuko Debi. – Akimirką mane jau rimtai nugąsdinai!

Gerąsias naujienas Liusi norėjo papasakoti Džekui akis į akį. Kai dieną jis paskambino, apie tai net neužsiminė, tačiau atvykusi į viešbutį vakarieniauti, ji vos tvardėsi visko neišplepėjusi iškart.

– Suradau ramią vietelę, – ištarė jis, vesdamas ją per pietų salę link stalelio, kuris stovėjo šalia švieslangio, – norėčiau tau šį tą pasakyti.

Vos atsisėdęs pastebėjo ypatingą Liusi akių išraišką.

– Rodosi, ne vienas aš turiu naujienų, – pradėjo jis, – na, pirmyn, ką nuo manęs slepi?

Ilgiau nepajėgdama tylėti, papasakojo jam, ką Tedas dėl jos padarė. Išvardijo visas jo poelgio priežastis ir tiesiog

pasibjaurėjo jo sūnumi, kuris iki šiol beveik visiškai nesidomėjo tėvu.

– Tedas tvirtai įsitikinęs, jog sūnus nori prikišti nagus prie jo žemės, – patikėjo paslaptį ji. – Paskyręs mane firmos galva, bus tikras, kad žemė liks saugi.

Išgirdęs naujienas, Džekas nudžiugo.

– Tedas Bekendeilis – ne kvailys, – sutiko jis. – Jis žino, ką daro, nieko gudresnio čia neišgalvosi. – Pakvietęs padavėją, užsakė šampano. – Šis jo sprendimas vertas deramo tosto, – nusišypsojo jis. – Tu mane sujaudinai, brangioji, bet nenustebinai. Vėliau ar anksčiau Tedas vis vien turėjo suvokti tikrąją tavo vertę.

Tačiau jo guvi šypsena slėpė kažkokį nerimą.

Jis dar neatskleidė savo naujienų, bet jau žinojo, kad jiems tai bus sunkus išbandymas.

Jiedu išgėrė už Liusi ir Senojo Tedo partnerystę, o Džekas pareiškė, jog visada žinojo, kad vieną dieną ji padarys karjerą.

– Galbūt Tedas nerimauja dėl savo sūnaus, tačiau tavyje jis mato kažką ypatinga, – pasakė jis, – žino, jog tavimi galima pasikliauti, jog gerai išmanai verslo reikalus. Kitaip niekada nebūtum tapusi jo partnere.

– Vis vien, Džekai, tai auksinė proga, ir aš tikrai ketinu ja pasinaudoti.

– O taip, tu tai padarysi. – Jis net neabejojo, kad jai pasiseks.

Išgėrę po taurę šampano, beveik nepalietė puikiai paruoštos vakarienės, jie pakilo nuo stalo ir patraukė į jo apartamentus.

Apsikabinę sėdėjo ant sofos, staiga ji prisiminė:

– Ach, Džekai! Šitaip susirūpinusi savaisiais reikalais, visai pamiršau pasidomėti apie tavuosius.

Nuostabiai šypsodamasi žvakių šviesoje, drebančių balsu paklausė:

– Mes galime susituokti anksčiau, ar ne taip?

Jis nuleido akis.

– Ne, brangioji, negalim.

– Tai kas gi tada? – sunki it akmuo jos širdis atsidūrė kulnuose, kol jis dvejojo. – Po viso to tu nebenori vesti išvis? Ar tai ketini pasakyti, Džekai?

Jos žemas, monotoniškas balsas net nesudrebėjo, tačiau mintyse maldaujamai šaukė: „Nesakyk to, Džekai, prašau, nepasakyk".

Pakėlęs veidą, tyliai nužvelgė ją spindinčiomis vandenyno žalsvumo akimis, kuriose atsispindėjo liūdesys ir kartu pasitenkinimas

– Nevesti tavęs? – nustebęs paklausė jis. – Kaip galėčiau tavęs nevesti? – Šildė ją meilės kupinu žvilgsniu. – Ką bedaryčiau, visada apie tave galvoju.

Palengvėjimas užliejo jos kūną.

– Tačiau kažkas vis tiek negerai! Gal kokia bloga žinia? Prašau, Džekai... pasakyk man.

Jis papurtė galvą, ir jai iškart atlėgo.

– Ne, tai ne bloga žinia, – užtikrino jis, – nors tau ji gali tokia pasirodyti.

Ji nesuspėjo nė prasižioti, o jis kalbėjo toliau:

– Manęs paprašė, kad savo atsakomybėn prisiimčiau dar vieną viešbutį. Jis didesnis ir daug perspektyvesnis nei šis. Pastatytas puikioje vietoje, šalimais – du akrai žemės. Netoliese yra keletas priestatų, kuriuose irgi planuoju įkurti savarankiškų viešbučių. – Nerimaudamas dėl to, ką dar privalės jai atskleisti, stipriai suspaudė jos delną. – Šis viešbutis – mūsų šansas, Liusi, – prisipažino jis, – turiu nuojau-

tą, jog būtent jis priartins mus prie mūsų tikslo, mūsų nuosavo viešbučio. – Tai tiesiog suteiktų jam visa, dėl ko jis šitaip daug dirbo.

Išgirdusi visas naujienas, Liusi susijaudino dar labiau. Ji apkabino jį.

– Ach, Džekai! Tai puiku!

– Liusi... aš... – Jis taip bijojo jos netekti.

Jo prislėgtas žvilgsnis ją nugąsdino.

– Kas? Džekai, ko man dar nepasakei? – Ji žinojo, kad čia slypi dar šis tas, ir tiesiog nepaaiškinamai nujautė, jog tai juos išskirs.

– Šis viešbutis gana toli, – pastebėjo, kaip jos veidas apsiniaukė, todėl neleido jai įsiterpti. – Maždaug metus jis buvo uždarytas, tačiau žinau, kad tai galėtų būti tikra aukso kasykla. Jis pastatytas ant jūros kranto. Dabar tereikia šiek tiek vaizduotės ir didelio atsidavimo.

– Džekai, – susirūpinusi nutraukė Liusi, – sakei, kad šis viešbutis yra toli?

Praradęs viltį ją įtikinti, apsimetė neišgirdęs.

– Man suteikė visišką laisvę. Galiu daryti tai, ką noriu, – skubėjo jis. – Dvigubai didesnis atlyginimas negu dabar. Ar suvoki, ką tai reiškia? Galėsiu sutaupyti tiek, kiek dar niekada nesu sutaupęs, todėl mudu galėsim susituokti daug anksčiau.

– Džekai! – pirštais švelniai prisilietė prie jo lūpų ir susirūpinusi pažvelgė pilkomis akimis. – Kur... šis viešbutis?

Jis atsiduso, tada ją apkabino ir pabučiavo, stengdamasis surasti tinkamus žodžius.

– Jis tikrai ne kitame pasaulio gale, jei šitai tave labiausiai jaudina.

– Bet?

– Vaito saloje, – pagaliau pasakė jis. – Raide... visai netoli.

– Vaito saloje? – tai, rodės, buvo pakankamai toli, kad Liusi nusimintų. – Tai reiškia, kad mudu nesimatysim ištisas savaites... netgi mėnesius.

– Tada važiuojam drauge.

Ji žvelgė į jį negalėdama tuo patikėti.

– Ką gi aš ten veiksiu?

– Seną apgriuvusį pastatą padėsi paversti gražiausiu salos viešbučiu.

Vieną nelemtą akimirką ji sudvejojo.

– Neįsivaizduoji, kaip to norėčiau, – sušnibždėjo ji.

– Tačiau negali palikti Tedo jo sūnaus malonei, ar ne?

– Beveik atspėjai.

Jo šypsena bylojo, jog viskas gerai.

– O gal tu ketini kažką įrodyti, ką? – erzino jis.

– Galbūt, – atsakė ji, – tačiau svarbiausia – daviau žodį Tedui, todėl nenorėčiau jo apvilti.

– Tu – ištikima draugė, – ištarė jis, – ir už tai tave myliu.

Švelniai apkabinęs, nusivedė ją į miegamąjį.

– Atiduočiau tau viską pasaulyje, – sušnibždėjo jis, – juk žinai tai.

Ji būtų atsakiusi, tačiau jis užčiaupė ją bučiniu – žodžiai buvo nereikalingi. Dabar ji galėjo kalbėti širdimi.

Ketvirtas skyrius

Po savaitės Tedas ir Debi, sustiprėję ir pasveikę, vėl sugrįžo į darbą. Pirmajai dienai einant į pabaigą, Debi netyčia išpylė du maišus durpių. Senasis Tedas pagrasino ją tuoj pat išmesiąs iš darbo, tačiau Liusi pavyko jį nuraminti.

– Jai šauniai sekasi, – įkalbinėjo ji, – duok truputį laiko ir jai pavyks.

– Na gerai, – nusileido šis, – ji pasitaisė tiesiog per vieną dieną. Tačiau jeigu dar nors kartą įsirėš į mane su tuo prakeiktu karučiu, vietoj keliaraiščių pasinaudosiu jos žarnomis!

Netrukus vėl įsivyravo taika, ir Liusi grįžo prie savo atsakingų pareigų.

– Tu sužlugdysi mane, – kreipėsi ji į Debi. Tačiau ši neklausė, nes nužiūrinėjo tamsiaplaukį jaunuolį, atėjusį čia vyšnaitės senai savo motinai.

Deja, vos Debi nulėkė jo aptarnauti, iš už krūmų pasirodė žavi jo žmona. Po sekundėlės jiedu jau begėdiškai glamonėjosi.

– Kuo galėčiau padėti? – pasidomėjo įsispraudsdama tarp jų. Perskirdama juos, pajuto kažkokį sadistinį pasitenkinimą.

Liusi žvelgė pro kabineto langą.

– Tu, maža išdykėle! – nusijuokė ji. – Jei tu negali jo turėti, vadinasi, negali niekas, ar ne?

Tačiau prie lango ilgai stoviniuoti ji negalėjo. Reikėjo nuveikti begalę darbų, o ketindama savaitgalį praleisti su Džeku Vaito saloje, turėjo pasirūpinti, kad viskas būtų sutvarkyta. Tedas nekentė vadybinio darbo. – Ko nespėsi padaryti prieš išvažiuodama, galėsi pabaigti sugrįžus, – lengvabūdiškai pareiškė jis, todėl ji griebėsi pačių svarbiausių „paskutinės minutės" reikalų.

Ji netgi neturėjo laiko išgerti puodelio arbatos. Prie visų bėdų prisidėjo dar ir rusvasis Tedo katinas, kuris įslinko į kabinetą ir suėdė jos paruoštus pietus, kol ji padėjo tvarkyti naujojo šiltnamio pagrindus.

Įžūliai pasigriebęs Debi sumuštinį su sūriu, suėdė, kol ši dirbo.

Buvo penktadienis, pabaiga vienos iš labiausiai užimtų savaičių. Liusi jautėsi kalta dėl to, kad išvyksta savaitgalį, nes daugiausiai klientų, norinčių įsigyti augalų ar kitokios produkcijos, čia pasirodydavo būtent tokiu metu. Tačiau šį kartą teko nuslopinti vadybinius instinktus, nes savaitgalį jiedu su Džeku ketino kartu praleisti labai toli, o namo sugrįžti turėjo tik ji viena.

– Prakeikta vergvaldė! – bumbėjo Debi, stumdama pro šalį trąšų vežimėlį. – Nederėtų man šito daryti, bent jau kai esu daigyno prižiūrėtoja. – Ji suraukė nosį, pajutusi šleikštų iš vežimėlio sklindantį kvapą. – Šūdą gabenti – ne mano stilius.

– Ei! – įsiutęs Tedas pagrasino pirštu. – Žiūrėk, kaip kalbi, mano mergaite!

– Atleisk, – nedrąsiai šyptelėjo ji, – užsimiršau.

Išgirdusi pakeltą toną, Liusi puolė iš savo kabineto, kuriame kaip tik tvarkė dokumentus.

– Kas nutiko? – pasidomėjo Liusi, skindamasi sau kelią pro išmėtytas nendres, kurias Tedas rūšiavo pagal dydį.

– Nieko, – atsakė šis, – aš tik kalbėjausi su Debi... pagyriau, kad visą šią savaitę jai puikiai sekėsi. – Jis nenorėjo mergaitei vėl pridaryti rūpesčių, nes galų gale ji tikrai stengėsi ir niekas negalėjo tikėtis daugiau. – Tiesą sakant, vaike, aš apstulbęs, – prisipažino jis. – Kai manęs paprašei, kad jai suteikčiau didesnę atsakomybę, pati žinai, kad prieštaravau. Tačiau tu buvai teisi, o aš klydau, nes ji į darbą puolė it antis vandenin.

Vilkėdama plačiais baltais marškiniais ir mėlynais džinsais, Liusi atrodė grakšti ir patraukli, ji net švytėjo iš pasididžiavimo:

– Tiesiog pagalvojau, kad ji sugebėtų.

Nusiėmęs seną kepurę, jis atbula ranka perbraukė kaktą.

– Nesakau, kad ji jau visai pasitaisė, – įspėjo jis, – tu tik pažiūrėk, ko ji pridarė vakar. Net dvejų metų vaikas būtų suvokęs, jog vazonų su augalais keturiasdešimties laipsnių temperatūroje palikti negalima. Už naują partiją turėsim nemažai suploti, – sudejavo jis, – žiūrėk man! Tačiau dabar ji bent skuba atsiprašyti ir jai tikrai geriau sekasi, – nenorom pripažino jis.

Liusi sukikeno.

– Nori pasakyti, kad šį kartą ji nenuskandino petunijų ir nenutroškino jokių tavo daigų?

– Jei tai padarys dar sykį, aš nutroškinsiu ir paskandinsiu ją pačią! – Dar daug vandens nutekės, kolei jis pamirš tuos mažyčius nesusipratimus.

Kai Liusi pasisuko eiti, jis dar šūktelėjo jai:

– Aš tau taip ir nepadėkojau. Žinai, pasirašiusi partnerystės popierius, nuo mano pečių nuėmei didžiulę naštą.

– Ne, Tedai, – paprieštaravo, ji. – Tai aš tau turėčiau padėkoti. Žinau, kaip myli šią vietą, ir nors to niekada nepripažinsi, žinau, kiek tau kainavo mano paaukštinimas. Ši vieta – vis dar tavo, Tedai, ir taip bus visada. Aš tau tik padedu ja rūpintis, – jos pilkos akys suspindėjo. – Taigi daugiau man nedėkok, sutarta? Mes paprasčiausiai viens be kito negalim apsieiti.

Pasididžiavimo kupinas jos žvilgsnis sušildė senio širdį.

– Tu pilna įvairiausių planų, ar ne, vaike?

Ji nusikvatojo, švytėdama iš laimės.

– Galima pasakyti ir taip.

– Ką sumanei?

– Nuostabių dalykų, – atskleidė savo užmojus ji, – dabar tik užrašinėju visas savo idėjas, o kai jos bus gerai apgalvotos ir sutvarkytos, norėčiau, kad mudu susėstume ir viską aptartume. Prisiekiu, be tavo sutikimo nedarysiu jokių permainų.

Jis apsidairė: nužvelgė netvarkingai prie šiltnamio sukrautus medinius lovelius ir žemių krūvą, perpiltą čia iš naujojo šiltnamio vietos. Jis pastebėjo, kad visur dvelkė nešvara, nebuvo jokios deramos patalpos įrankiams, o laistytuvai visai netiko ilguose šiltnamiuose, kurie buvo perpildyti įvairiausių dydžių augalų. Liusi jau ėmėsi daryti šiokią tokią tvarką: už medinės tvoros tiesiomis eilėmis surūšiavo medelius ir krūmokšnius, visus įkainojo ir prie kiekvieno pritvirtino po mažytę kortelę su

trumpu augalo ypatybių bei priežiūros reikalavimų aprašymu. Tas mažytis kampelis su ilgomis tvarkingomis eilėmis bei plačiu išgrįstu taku Senajam Tedui pranašavo gražią ateitį.

– Visada žinojau, jog šiai senai nuvargintai vietelei suteiksi naują gyvenimą, – ištarė, – tu ją sutvarkysi, ir žmonės ims plūsti čia, žinau, kad tai padarysi, vaike. Taip ir turėtų būti.

Liusi atrodė, jog nuo jos pečių nusirito didžiulis akmuo.

– Ir tu neprieštarausi?

Jis papurtė galvą:

– Prieštarausiu, vaike? – jo senas veidas šypsojosi. – Tą pačią minutę, kai priėmiau tave į darbą, žinojau, jog nepraeis daug laiko, ir mes šičia išvysime dideles permainas. Žinoma, kad neprieštarauju. Tiesą pasakius, laukiu nesulaukiu.

– Gali būti, kad teks į kitą vietą perkelti kabinetą ir iš naujo perplanuoti visą teritoriją, – įspėjo ji. – Manau, jog didžiuosius augalus derėtų persodinti į ilgąsias atviras lysves, o šalia išgrįsti takus, kad klientai galėtų laisvai vaikštinėti ir rinktis... taip pat mums reiks ir vežimėlių, kad žmonėms nereikėtų kamuotis ir tampyti savo pirkinius rankose. Šitaip augalus galima lengvai pažeisti, klientai paprastai išsitepa ne tik rankas, bet ir drabužius. Aišku, mes stengiamės, kad mūsų pirkėjai patys pirkinių nenešiotų, tačiau nepajėgiame visur suspėti vienu metu, na, o žmonės dažnai ima nekantrauti, – ji džiaugsmingai tęsė toliau, – žinoma, mums prireiks žmogaus, kuris nuolat stovėtų prie prekystalio, nes, viską šičia sutvarkius, mūsų apyvarta padvigubės... netgi patrigubės. Man kilo ir kitokių idėjų... tačiau čia, matyt, be planuotojų neišsiversime, o tai – jau šiokia tokia kliūtis. Bet jei nori, viskuo pasirūpinsiu aš. Kol tu man neprieštarauji, gali drąsiai manimi pasitikėti.

– Na, na! – kasydamasis pakaušį, Tedas žvelgė su nuostaba. – Matau, jog apie tai jau suspėjai pamąstyti.

Išsigandusi, kad perlenkė lazdą, Liusi ėmė jo atsiprašinėti:

– Ach, Tedai, atleisk. Tikriausiai manai, kad šitokios permainos truputį per didelės, ar ne?

Jis įsistebeilijo į ją: prieš save regėjo nuostabią būtybę žvilgančiais tamsiais plaukais ir išraiškingomis pilkomis akimis, lygiai tokios pat spalvos, kaip ir kažkada jo turėtas lenktyninis balandis.

– Žinai, ką tau pasakysiu, vaike? – švelniai ištarė jis.

– Taip, – atsakė ji, tikėdamasi būti išbarta.

– Pažintis su tavimi – pats geriausias mano gyvenimo įvykis. Dar daugiau, norėčiau, kad šią vietelę tvirtai suimtum į ranką ir išspaustum iš jos tiek, kiek įmanoma. Man tai bus didžiulė staigmena, o jų šiomis dienomis nedaug tepatiriu. Man nereikia tavo planų. Ir taip žinau, kad viskas, ką tu bedarytum, išeis tik į gerą.

Iš susijaudinimo ji negalėjo ištarti nė žodžio, pasilenkė prie jo ir pabučiavo į skruostą. Šis vienas švelnus gestas pasakė jam viską, kas dėjosi jos širdyje.

– Tu esi geras vaikas, – sušnibždėjo jis, tada susikišo rankas į kelnių kišenes ir kurį laiką į ją žiūrėjo. Jam į veidą švietė saulė, išryškindama žilus jo ūsus. Tąryt, kaip ir kiekvieną kartą, jis ketino juos nusiskusti, tačiau niekaip nerado laiko. Bet vakare būtinai juos nusiskus, kai tik oras šiek tiek atvės ir skustuvas nežeis odos.

Jo sename raukšlėtame veide pasirodė šypsena.

– Dabar nors visas pasaulis teapsiverčia. Aš visiškai ramus, – jo veidas aptemo, – kol vienas nedoras niekšas laikosi atokiai!

Liusi nereikėjo klausti, kas tas „niekšas“.

– Ar jis parašė vėl, Tedai?

– Nė sumauto žodžio, – sugriežė dantimis. – Bet tai nieko nereiškia. – Staiga jis nusišypsojo vėl. – Tačiau tegu tas niekšas atvažiuoja, ką? – šyptelėjo dar sykį. – Tegul jis atvažiuoja ir patiria šoką, taip, šoką. Kai tas mano sūnus sužinos, kad mes jį pergudravome, ach... atiduočiau visų metų pelną, kad tik išvysčiau jo veido išraišką!

Liusi net nepastebėjo, kaip prabėgo diena.

Kai pakėlė akis ir prieš save pamatė Debi, jau pasiruošusią eiti namo, Liusi apstulbo.

– Pasilieki visai nakčiai, a? – pasidomėjo draugė. Jos veidas buvo purvinas, o plaukuose styrojo keletas šapelių. – Stoviu čia ir kalbuosi su tavimi jau dešimt minučių. Apkurtai, ar ką?

Užvertusi sąskaitų knygą, Liusi atsilošė. Įtempė skaudančią nugarą ir sudejavo tarsi senučiukė. Kreivai pasižiūrėjusi į Debi, ji nusikvatojo:

– Tu tik pažvelk į save! Galima pamanyti, jog kas nors tave atbulą tampė po gyvatvorę.

– Taip ir buvo! – paaiškino Debi. – Naujasis Tedo šuo pasigriebė mano šluotą, ir aš tą nenaudėlį turėjau vaikytis aplink dygiąją slyvą tol, kol atėmiau ją.

– O kurgi Tedas? – nematė jo nuo tada, kai prieš kelias valandas su juo kalbėjosi. Jau tąsyk pastebėjo, kad jis atrodė išbalęs ir pavargęs. – Jis per daug dirba, – ištarė ji, – niekada nejaučia saiko.

– Judu abu tokie.

Apsimetusi, kad neišgirdo, Liusi pasiteiravo vėl:

– Kur jis dabar?

– Išėjo arbatos. Liepė ir tau eiti namo, sakė, vėliau pats viską užrakins.

– O kaip kiti?

– Robertas ką tik sutvarkė įrankius. Dabar tikriausiai jau bus išėjęs.

– Ką apie jį manai, Deb? – Liusi ne šiaip sau domėjosi.

– Visiškai nieko. Kodėl klausi?

– Šiaip sau.

Liusi pati nežinojo, kodėl ją kamuoja bloga nuojauta, kai tik sutinka Robertą Džonsoną. Vaikinas teturėjo šešiolika metų, tačiau buvo aukštas ir stiprus, žvitriai protavo ir dirbo taip kruopščiai, jog niekas negalėjo jam ničnieko prikišti. Vaikiną priėmė Tedas, ir Liusi iš visų jėgų stengėsi jį pamėgti. Tačiau kažkodėl jis labai ją gąsdino.

Kaip ten bebūtų, Tedas neklydo dėl vieno. Robertas nebijojo sunkaus darbo ir niekada neatsikalbinėjo. Taigi nesuteikė jai preteksto atleisti jį iš darbo. Tačiau ji stebės jį. Kaip vanagas!

– O Sofi?

– Ji išėjo maždaug prieš penkiolika minučių. – Klestelėjusi ant pirmos pasitaikiusios kėdės, Debi sunkiai atsiduso: – Mums visiems seniai derėtų būti namie. Daryk, ką privalai, o aš čia pasėdėsiu ir pailsėsiu.

Kol Liusi apžiūrinėjo patalpas, tikrindama, ar viskas tvarkoje, Debi pasinaudojo kabineto prausykla. Šaltu vandeniu ji nusiprausė veidą ir šiek tiek pasidažė.

– Niekada nežinai, ką gali susitikti pakeliui į namus, – kreipėsi į Liusi, kai ši sugrįžo.

– Pavyzdžiui? – užrakinusi kartoteką, Liusi įsimetė raktą į piniginę ir išstūmė Debi lauk. – Pakeliui į namus sutiksi nebent degalinės patarnautoją, kai sustosi prisipilti benzino.

Kalbėdama užrakino kabinetą ir patraukė su Debi mašinos link.

– Be to, jis baisiai senas, plikas ir be dantų, o aplink jį laksto koks tuzinas vaikaičių. Tik nesakyk man, kad tau jo be galo trūksta.

Debi įšoko į mašiną.

– O ar jis turtingas, šis degalinės patarnautojas?

Užvedusi automobilį, Liusi pasuko pro vartus.

– Plikas kaip tilvikas, – atkirto ji.

– Hm! – pasibjaurėjo Debi, – tada man jo nereikia.

– Įsivaizduok, jam *tavęs* irgi nereikia.

– Tada jis tiesiog nežino, ką praranda.

– O kaip Alfis? – Liusi stabtelėjo prie vartų. Prieš išlipdama jų atidaryti, Debi, rodės, nustebo, išgirdusi tokį jos klausimą.

– O ką jis?

– Jis juk pasipiršo, ar ne?

– Ir?

– Na, ar tekėsi?

– Tai priklausys...

– Nuo ko?

– Nuo to, ar tuo metu būsiu girta, – išlipusi iš automobilio, ji mirktelėjo, – kai aš girta, Alfis jaučiasi su manim daug geriau.

Kvatodamasi Liusi liepė atidaryti vartus:

– Kitaip ryt ryte Tedas eis jų atidaryti, kai mes čia dar tebesėdėsim.

Ji žiūrėjo, kaip Debi nuėjo per kiemą.

– Pagaliau tu vėl šypsaisi, – tyliai sumurmėjo ji. Po to, kai girta nudardėjo nuo laiptų ir smarkiai susimušė, Debi buvo

nepaprastai rami. Liusi ne kartą ketino užsiminti, kad įtarinėja jos tėvą, tačiau to padaryti niekada neišdrįso. Ji nenorėjo pasirodyti įkyri. Kaip visada, Liusi tikėjosi, jog ta diena, kai Debi pati į ją kreipsis, visai čia pat.

Atidariusi vartus, Debi ėmė švilpauti. Su kelnėmis, languotais marškiniais ir užmaukšlinta ant pilkšvų plaukų kepure su snapeliu, ji atrodė tarsi berniūkštis.

– Nagi, tu! – pastūmusi sunkius vartus, žemėn paleido skląstį ir pritvirtino vieną pusę, o tada kitą, prispaudė visu savo kūnu. – Judinkis, nevykėle! Už tai, kad stoviu čia visą dieną, man niekas nemoka.

Staiga ji pažvelgė aukštyn.

– Jėzau Visagali! – suklykė ji ir tarsi įgelta ėmė lakstyti aplink. – LIUSI! GREIČIAU! – Paleidusi vartus, kurie vėl užsitrenkė už jos, puolė prie automobilio. – Nepatikėsi, – šaukė ji, klupinėdama ir šokinėdama, – ateik ir pažiūrėk pati!

Liusi kaip tik ruošėsi pajudėti iš vietos, kai išgirdo Debi riksmą. Sustabdžiusi mašiną, atidarė dureles ir nuskubėjo pas draugę.

– Kas atsitiko! – Kurį laiką Liusi manė, kad Debi susižeidė, bet, išvydusi jos veide susijaudinimą, sutriko. Ji tikėjosi, kad kas beatsitiko, tai nekainuos itin brangiai, nes praėjusią savaitę Debi bloškė vartus taip energingai, jog pastarųjų vyriai smūgio neatlaikė. Liusi nė nedrįso įsivaizduoti, kas nutiko šįkart.

Debi puolė Liusi glėbin.

– Tu tik pažvelk! – šūktelėjo ji, rodydama į užrašą virš vartų. – Žinojau, kad tas nenaudėlis šitai padarys. Visą nelaimingą rytą jis praleido čia... vijo mane šalin, vos tik prisiartindavau. Šaunus darbas!

Susidomėjusi ir kartu susijaudinusi Liusi smalsiai pakėlė pilkas akis į Senojo Tedo brangųjį užrašą. Ten juodomis, didelėmis, ryškiomis raidėmis baltame fone buvo užrašyta:

GARSUSIS
NOLAN IR BEKENDEILIO
DAIGYNAS

Liusi neteko žado. Senasis Tedas ant savo mylimojo užrašo ne tik pridėjo jos pavardę, jis užrašė ją priešais savąją.

– Dabar tu garsenybė, vaike, – Debi patapšnojo jai per nugarą, – netrukus kalbėtis su tavimi bus galima tik sumokėjus visą svarą.

Išpūtusi akis, Liusi stovėjo it įbesta. Niekada ji neregėjo savosios pavardės pirmoje vietoje.

– Nolan ir Bekendeilis, – murmėjo. Ji negalėjo tuo patikėti.

Tiems, kurie nežinojo, kaip aistringai Tedas didžiavosi savuoju užrašu, šis įvykis galėjo pasirodyti visai mažytis ir nesvarbus. Tačiau Liusi tai buvo esminis pokytis jos gyvenime, išsipildžiusi svajonė, todėl jausmai, kurie užliejo ją žvelgiant į tai, ką padarė Tedas, buvo neapsakomi.

Debi suprato, ką jaučia Liusi. Pamačiusi iš nuostabių pilkų akių riedančias ašaras, pati be galo susijaudino.

– Tu tai padarei, vaike, – sušnibždėjo ji, – visi tavimi labai didžiuosis. – Ji vėl paplekšnojo Liusi per pečius ir apkabino, o kai Liusi paprašė truputį palaukti, kol ji pasikalbės su Senuoju Tedu, Debi išraiškingai paprieštaravo.

Jai nereikėjo toli eiti, jis stovėjo visai šalia, už jos.

– Norėjau pamatyti tavo veidą, – ištarė jis, šypsodamasis ligi ausų. – Visą dieną laukiau šios minutės, – jis ištiesė rankas. – Ateik čionai, vaike, apkabink senį už gerą darbą?

Džiugia širdimi ji tai padarė.

Visi drauge jie žvelgė į užrašą, kol po ilgos pauzės Debi išdrįso nutraukti tylą:

– Tai mes važiuosim namo ar jau nebe? Aš mirštu iš alkio!

– Ačiū, Tedai, – kurį laiką Liusi nepaleido jo delnų. – Žinau, ką tau reiškia šis užrašas. Aš nenusipelniau, kad mano pavardė puikuotųsi šalia tavosios, bet tą teisę aš *užsitarnausiu*. Tik duok man laiko.

– Dabar važiuok ir pasirūpink savo jaunikaičiu. Dėl mūsų nesijaudink, jis turbūt ir taip kraustosi iš proto, žinodamas, kad pas tave greit sugrįžti negalės. – Jis pasimaivė. – O kai ta diena išauš, perspėju tave, aš jam nepadėkosiu, nes tąsyk mudviem vėl reiks šnektelti, ar ne?

Kai jos pajudėjo, Debi pažvelgė pro galinį automobilio langą.

– Senasis kvailys vis dar stovi ir spigina į užrašą, tarsi tai būtų pats svarbiausias dalykas visame pasaulyje.

– Jam – svarbiausias, – atsakė Liusi, – savo verslą jis pradėjo nuo nulio. Pasiėmęs šį žemės gabalėlį, rado tik apdulkėjusius akmenis. Niekas nenorėjo to sklypo. Savo kruvinu darbu tai žemei suteikė gyvenimą, todėl turi visas teises didžiuotis šiuo užrašu. Tai tiesiog simbolis to, ką jis pasiekė.

– Dabar, mergaite, iš čia jau nepaspruksi.

– Ką tai turėtų reikšti?

– Ogi tai, kad dabar privalėsi įrodyti, jog jis tave paaukštindamas neklydo. Tai reiškia, kad dabar tu jam esi skolin-

ga. Ir kovoji jo kovą... saugai žemę nuo godžių jo sūnaus kėslų.

Liusi pirmą kartą suabejojo.

– Kas gi bus, jei man nepavyks? – garsiai mąstė ji. – Kas bus, jeigu man nepakaks ištvermės ir valios? Visi planai, kuriuos sukūrėm... visi pažadai? Kas, jei viskas sugrius, o aš nuvilsiu Tedą? O, Deb, niekada neatleisčiau sau, jeigu jo sūnus mus nugalėtų. – Juo labiau kad Džordžas Bekendeilis toks niekšas.

Debi tokios dvejonės nekankino.

– Iš to, ką pasakoja Senasis Tedas, galima spręsti, jog jo sūnus – tikras išpera. Bet žinai, vaike, ką tau pasakysiu? Jei tave gerai pažįstu, tai nušluostysi Džordžui Bekendeiliui nosį ir išprašysi lauk pirmiau, nei šis pabandys mus pergudrauti!

Jos abi nutilo. Debi mąstė apie namus, meldėsi, kad vakaro nesugadintų ginčai bei muštynės, o Liusi nuliūdo, pagalvojusi apie Džeką ir apie tai, kaip niūru bus jam išvažiavus.

Šias mintis pasakė balsu:

– Turbūt elgiuosi kvailai, nevažiuodama drauge su juo. – Šis klausimas niekaip nedavė jai ramybės, persekiojo visą dieną ir netgi naktį – kėsinosi į jos sapnus. Liusi draskė jausmai: „Velniop viską, važiuok drauge su juo, – gundėsi ji ir jau apdairiau galvojo, – mylėk jį, ilgėkis jo, melsk, kad judviejų meilė būtų stipresnė už išsiskyrimą“.

Nuvijusi šalin nevaldomas mintis, Debi atsisuko į ją.

– Išvažiuoti? Su Džeku, norėjai pasakyti?

Liusi pritariamai linktelėjo.

– Tiesą sakant, aš nežinau, ar elgiuosi teisingai, – pristabdžiusi automobilį prie sankryžos, susirūpinusi žvilgte-

lėjo į Debi. – Jei nevyksiu kartu, galiu jį prarasti. Viskas... daigynas... galimybė įgyvendinti svajonę... ir svarbiausia, mano pažadas Tedui – neverti nieko, jei dėl jų prarasiu Džeką. – Šią akimirką, suvokusi realybės tikrumą, ji jautėsi pasiruošusi sekti jį ir į pasaulio kraštą.

– Jei nori išgirsti mano nuomonę apie tai, kas yra ko vertas, pasakysiu, jog likdama čia, elgiesi teisingai. Po galais, vaike! Juk ne taip toli jis išvažiuoja, ar ne? Juolab tu žinai tą posakį: „Didelę liepsną vėjas įpučia, o mažą – užgesina".

Liusi bandė tai įsikalti sau į galvą.

– Tikriausiai tu teisi, – neprieštaravo ji, – nuo tada, kai mes susipažinome, matomės su Džeku beveik kasdien.

– Na štai, – Debi niekada nebūtų prisipažinusi, kad pavydi tokio jų artumo, – jei jis išvažiuos, o tu liksi čia, judu abu turėsite pakankamai laiko įsitikinti, ar jau esate pasiruošę susituokti ir apsikrauti tuzinu vaikų.

Liusi net neabejojo.

– Esu visiškai tuo tikra jau dabar, – ištarė ji. Jos švelnios akys išdavė, kaip ji myli tą vyrą, kuriam pasižadėjo. – Neabejoja ir Džekas, tačiau mudu, prieš žengdami prie altoriaus, norėtume palūkėti nors metus. Esame pakankamai jauni ir turime dar daug ką nuveikti. Norėčiau įsitikinti, kad daigyną lydi sėkmė ir Tedas nebevargsta. O Džekas trokšta nuosavo viešbučio. Mūsų svajonės pernakt neišsipildys.

Tačiau Debi nebuvo tokia tikra.

– Aš taip nemanyčiau. Tavasis Džekas – labai ambicingas. – Nuo galinės sėdynės pasigriebusi rankinuką, ji išsitraukė nosinę ir išsipūtė nosį. – Prakeikimas, turbūt persišaldžiau. Taip man ir reikia, kad neužsukau vandens žar-

nos. Kai ta nelaimingoji ėmė aplink mane skraidyti, permirkau kiaurai. – Ji patapšnojo Liusi per petį. – Nesijaudink, vaike, – paguodė ji, – Vaito sala – visai čia pat, už siaurutės vandens juostos. Keldamasi keltu, neužtruksi nė pusvalandžio. Kaip jau sakei, nė vienas iš jūsų tuoktis neskuba, bet manau, kad ta diena jau visai arti, nes žinau, ką judu vienas kitam jaučiate. Tačiau Tedas tavimi tiki, todėl sunkią valandą privalai jam padėti.

– Žinau.

– Galimybė visas verslo idėjas paversti tikrove pasitaiko tik kartą gyvenime. Man atrodo, jog tu netrukus uždirbsi tiek pinigų, kad neįsivaizduosi, ką su jais daryti... Džekas taip pat. Bet jis dirbs taip sunkiai, kad paprasčiausiai neturės laiko jų leisti, – Debi kandžiai pajuokavo, – nebent jį suviliotų kokia gatvės mergytė, kuri akimirksniu numaus jam kelnes kartu su visa pinigine.

Liusi kreivai šyptelėjo.

– Ačiū. Tu be galo mane pralinksminai.

Širdyje ji tikėjo, kad Džekas jos neišduos niekada. Tačiau mąstė, ar sugebėtų jam atleisti, jei sugundytų kita moteris. Staiga pasijuto labai vieniša.

– Ne, – Debi atsilošė, – Džeko nesugundytų jokia moteris. Ypač kai į savo namus gali parsivesti tave. Ką? Jis išbučiuotų žemę kuria vaikštai. – Ji nužvelgė Liusi, žavėdamasi gražiu jos profiliu, mažyte tiesia nosimi, putliomis lūpomis, švelnia bei lygia oda, sveikai paraudusiais skruostais ir tomis juodomis blakstienomis bei pilkšvomis akimis. Jos tamsūs, pečius siekiantys plaukai buvo surišti mėlynu kaspinu, iš po kurio vis dėlto išsprūdo keletas nepaklusnių garbanėlių, dailinančių ir taip žavų veidą.

Neįtikėtina, bet Liusi net nenutuokė, kokia ji buvo graži. Be to, iš prigimties buvo gera ir rūpestinga, todėl De-

bi jautėsi iš tiesų laiminga, kad susibičiuliavo su tokia drauge.

Pasukusi už kampo, Liusi tingiai prabilo:

– Būtų visai neblogai namie išsimaudyti karštoje vonioje – aš visai nusivariusi. Visiems savaitė buvo baisiai sunki. Juk išvalėm senąjį šiltnamį ir paruošėm dirvą naujajam. Dabar, kai jau visos našlaitės sutvarkytos ir paruoštos prekybai, mes sparčiai pasistumsim į priekį.

– Hm. Maniau, kad Tedas niekada nesustos... reikėjo surūšiuoti keturias dešimtis vazonų, dvidešimt dvi dėžes ir tris šimtus padėklų su įvairiausiais augalais. Ir visus juos iš vieno šiltnamio galo turėjau sunešioti į kitą. Keista, kad mano kojos dar nepasidarė šleivos! O tu? Dirbai kabinete, atsakinėdama į telefono skambučius bei priiminėdama klientus, be to, didžiąją dienos dalį lauke stumdei karutį nuo naujojo šiltnamio iki žemių krūvos, suverstos šalia pašiūrės. Viešpatie Visagali, mergaite, tu suvežiojai gal kokią toną. Ir čia dar ne viskas, mačiau, kaip darbavaisi, kasdama pamatus. Nenuostabu, kad dabar esi visiškai nusibaigusi!

– Mes visi dirbom labai daug, – Liusi šyptelėjo. – Kaip ten bebūtų, išmirkusi karštoje vonioje, jausiuosi kaip naujai gimusi.

– Susitinki su Džeku šį vakarą, ar ne?

Vien pagalvojusi apie tai, Liusi nusišypsojo.

– Nei ugnis, nei vanduo mūsų neišskirs, – tyliai sušnibždėjo ji. Tai bus paskutinis mudviejų vakaras prieš jam išvykstant.

– Eisit į miestą?

Liusi papurtė galvą.

– Ne šįvakar. Mama šiek tiek nusiminė sužinojusi, kad jam reikia išvykti, taigi šiandien ji ruošia mums ypatingą vakarienę.

– O dangau! Vos ne paskutinę vakarienę, ką?

Liusi nusijuokė.

– Aš perduosiu jai tavo žodžius.

– Ji neįsižeistų. Tavo mama tikra šaunuolė. Kaip ir tu.

– Kažin, ar taip kalbėsi, kai pasakysiu, jog iš tavo atlyginimo ketinu išskaičiuoti pusę šios dienos užmokesčio už sukultą šiltnamio langą.

Debi veidas ištįso.

– Tu neišdrįsi!

– Žinoma, ne, – užtikrino ją Liusi. – Aš tiek pat kalta, kiek ir tu. Nederėjo man kopėčių palikti ten, kur jas lengviausiai galima užkliudyti.

– Ačiū, kad nepapasakojai Tedui. Rūpesčių su juo ir taip pakanka.

Liusi vėl susimąstė apie Džeką ir greitą jų išsiskyrimą.

– Aš pasiilgsiu jo, Deb.

– Ko, Tedo?

– Ne. *Džeko*.

– Man irgi taip atrodo, vaike. Tačiau tai ilgai neužtruks, pamatysi. Anksčiau ar vėliau jis įkurs savo viešbutį, ir judu iš čia išvažiuosit, o aš pasiliksiu. – Negalėjo apie tai net pagalvoti.

Liusi tai irgi nepatiko.

– Negi iš tikrųjų manai, kad tave paliksiu?

– Pasiimk mane, vaike, ir aš viską darysiu. Plausiu indus ir šveisiu grindis... ir...

– Tu sugebėtum daugiau. – Liusi žinojo, kokia vieniša jautėsi Debi ir kokie beviltiški buvo jos santykiai su tėvais.

– Nori pasakyti, kad man patikėtum atsakingą darbą? – Ji net susijaudino.

– Kodėl gi ne? Juk ir dabar dirbi labai atsakingą darbą.

– Taip, atrodo, taip...

– Ir klientams tu patinki, tiesa?

– Kaip galėčiau tiems nevykėliams nepatikti! Tik pamanykit, aš privalau juos vedžioti po šiltnamius, atsakinėti į kvailus jų klausimus, o tada tie įžūlūs begėdžiai dar užsimano, kad nugabenčiau jų pirkinius į mašinas!

– Kodėl nepaprašai, kad tau padėtų Robertas?

Debi neatsakė.

– Debi? – Liusi jautė, jog kažkas ne taip.

– Ką?

– Aš klausiau... kodėl Robertas nenešioja klientams pirkinių?

Debi neatsakė ir šįsyk.

Liusi pristabdė automobilį ir pažvelgė į savo draugę.

–Tu paprašei, o jis atsisakė? – Jei taip, galėtų juo atsikratyti.

– Aš nenoriu, kad šį darbą atliktų jis. Geriau jau padirbėsiu pati.

– Kas nutiko, Debi?

Po trumpos pauzės ji prabilo:

– Aš paprasčiausiai nenoriu jo prašyti, štai ir viskas. Jis ir taip turi pakankamai darbo.

– Tau jis irgi nepatinka, ar ne?

– Tai visiškai skirtingi dalykai.

– Jei jis nuskriaudė tave, aš noriu žinoti.

– Jei jis mane nuliūdins, iš karto tau pasiskųsiu, gerai?

– Gerai. – Tačiau Liusi liko nepatenkinta. Debi nuotaika pasikeitė tą pačią sekundę, kai ji paminėjo Roberto vardą. Akivaizdu, kad jiedu dėl kažko susikivirčiję.

Po akimirkos ji prakalbo vėl:

– Aš tik trokštu vyro, kuris į mane žvelgtų taip, kaip Džekas žvelgia į tave. – Debi paskubėjo užbėgti Liusi už akių. – Nedrįsk nė išsižioti!

Liusi užjautė vargšą Alfį. Kaip šunytis jis sekiojo paskui Debi, tikėdamasis pritarimo ar švelnaus žodžio.

– Norėjau tik pasakyti, kad Alfis būtent taip į tave ir žvelgia.

– Na taip, – pešiodama nudilusio rankogalio siūlą, niūriai atsakė Debi, – jeigu Alfis būtų nors perpus panašus į tavo Džeką, gal ir žvilgtelčiau į jį antrąsyk. Tačiau jis vos siekia mano nelaimingą nosį. Pamanytum, kad jis nori mane paniekinti, bet ne, tai aš jį visada niekinu, tą kvailą padarą!

Iš tiesų Debi buvo dėkinga, kad jis tą naktį parvedė ją girtą namo, ir dar dėkingesnė už tai, kad jos neišnaudojo. Tačiau ką bedarytų Alfis – niekada neatitiks Debi skonio.

– Jis neturi savo stiliaus, ar nematai? – dejavo ji. – Ir jokios drąsos. Na, tik pažvelk į Džeką... jis išvyksta, kad galėtų užsidirbti pinigų. Neilgai trukus sugrįš ir išmuš tave iš vėžių. Tada nuves prie altoriaus pasipuošusią puikia sutuoktuvių suknia, o tuomet nuskraidins į koką nors egzotišką vietelę praleisti puikaus medaus mėnesio. Jis dieną naktį dirba tam, kad galėtų padovanoti tau didžiulį namą su baseinu ir liokajumi prie durų.

– Namų duris aš atidarinėsiu pati, dėkoju, ir tos durys bus visai paprastos su dailiomis užuolaidomis ant langų, o iš sodo aidės triukšmingas vaikų klegesys.

Debi atsiduso:

– Na, o aš būsiu įsikinkiusi Alfį ir apsikrovusi keturiais murzinais išdykėliais, lakstančiais aplink mano sėdynę. Turėsiu pati pasisiūti nuotakos suknelę ir dėkoti likimui, jei per medaus mėnesį nusigausime nors iki Blekpulo.

– Tai štai kaip, – Liusi vos valdėsi nenusikvatojusi, – vis dėlto tu ketini už jo tekėti?

– Nė velnio neketinu! – su pasibaisėjimu pažvelgė į Liusi. – Greičiau jau aš nušoksiu nuo Blekpulo bokšto, negu ištekėsiu už Alfio Burauzo.

– Galėtum pasielgti dar blogiau.

– Hm! Jei nesusirasiu šaunesnio nei Alfis, tai visai netekėsiu.

– Taip neteisinga.

– Kodėl gi? – Debi sumišo.

– Jeigu tu neištekėsi, man taip ir neteks būti pamerge.

– Gaila.

Jos prapliupo juoktis.

– Na, gerai jau, gerai, – pažadėjo Debi, – aš ištekėsiu, bet tik ne už Alfio, nesu juk tokia beviltiška.

Sustabdžiusi automobilį prie Debi namų, Liusi atsiprašė.

– Žinau, kad esu laimės kūdikis, – ištarė ji, – todėl užuot nerimavusi turėčiau dėkoti likimui. – Ji pasiilgs Džeko, to paneigti negalėjo. Tačiau jiedu matysis dažnai ir galų gale priklausys vienas kitam.

Išlipusi iš mašinos, Debi dar įkišo galvą vidun.

– Tiesiog nesitikiu, bet gal išmainytum Džeką į Alfį, a?

– Ne.

– Taip ir maniau. Paskutinis klausimas – kada išvykstat į Limingtoną?

– Apie penktą ryto.

Debi išsižiojo:

– Penktą? Jėzau! Tai juk pats vidurnaktis.

Šypsodamasi Liusi paaiškino:

– Vėliau išvykti negalime, kitaip pavėluotume į rytinį keltą.

Žaismingai mirktelėjusi, Debi paerzino:

– Naktį praleisit pajūrio viešbutyje, ką? Išdykėliai! Žiūrėk, vaike, būk atsargi, kad paskui nereiktų tekėti šiek tiek anksčiau, nei tikiesi.

Liusi buvo kantri kaip visada.

– Sudie, Debi. Ir skambtelk Alfiui. Esu tikra, kad jis šį vakarą mielai su tavimi pašoktų.

– Na, jis gali pašokti su kuo nors kitu. Turiu kitų reikalų.

Tačiau iš tikrųjų po to, kas atsitiko praėjusį sykį, kai grįžo namo iš vakarėlio, savaitgalį ketino praleisti namie.

Kai pareis, bent jau nebus žiauriai sumušta.

Pajutusi, kad draugės nuotaika pasikeitė, Liusi vėl prisiminė senus įtarinėjimus.

– Kažkas ne taip, Deb?

– Nieko.

Kreiva Debi šypsena Liusi neapkvailino.

– Mudvi ilgai draugaujam, – tyliai ištarė ji, – jei kas nors nutiktų, juk žinai, kad visada gali pasikalbėti su manim, ar ne?

Šįkart Debi suskubo nusišypsoti.

– Nieko nenutiko, sakau tau! – Tačiau jos šypsena nepajėgė nuslėpti liūdesio šešėlio. – Jei kas ir nutiktų, tai dėl tavo kaltės, nenaudėle!

– Oi, ir kaipgi tai nutiktų? – Liusi šypsena taip pat buvo netikra. Ji suprato, kad šiek tiek persistengė.

– Tu priminei man apie Alfį, – atsakė Debi, – todėl ir nuliūdau. – Pažvelgusi namų pusėn, ji apsilaižė. – Mano skrandis groja maršus. Tikiuosi, mama arbatą jau paruošė.

Liusi įjungė pirmąją pavarą.

– Važiuoju. Būk atsargi ir pasistenk vargšo Tedo neišvesti iš kantrybės, kol manęs nebus.

– O galėčiau, – nutaisiusi nekaltą veido išraišką, Debi užtrenkė dureles ir pro langą dar šūktelėjo, – sudie, vaike!

Vaito saloje gerai pasismagink ir nepavėluok pirmadienį į darbą, nedorėle tu!

– O tu nepaversk mūsų daigyno krūva nuolaužų, išdykėle! – tuo pačiu atkirto Liusi.

Ji vis dar šypsojosi, o paskui garsiai nusikvatojo, kai pro galinį automobilio langą išvydo Debi, rodančią nešvankią rankų kombinaciją.

– Debi Leitli, tu niekada nepasikeisi, – sušnibždėjo ji, purtydama galvą, – ir ačiū Dievui.

Ji neneigė, kartais su Debi būdavo gyvas vargas, tačiau Liusi nė už ką pasaulyje nebūtų su ja išsiskyrusi.

– Tu puikiai atrodai, mergaite, – Maikas Nolanas žvelgė į savo dukterį su pasididžiavimu.

– Tavo tėtis teisus, – pridūrė Seli, nužvelgdama grakščią dukters figūrą. – Tau visada nuostabiai tiko rugiagėlės mėlynumas, o ši suknelė išryškina gražiausius tavo bruožus. – Ji buvo siaura ties liemeniu, toliau platėjo, o banguojantys kraštai krito šiek tiek žemiau blauzdų. Balti aukštakulniai bateliai pabrėžė gražios, beveik tobulos formos kulkšnis. Kadangi vakaras buvo tvankus, pėdkelnių ji nusprendė nesimauti. Jos kojos, taip pat rankos ir veidas buvo švelniai įdegę. Ant kaklo užsikabino auksinę grandinėlę su kryželiu, kurį praėjusio gimtadienio proga jai padovanojo tėvai. O ant piršto spindėjo nuostabus opalo žiedas, kurį padovanojo Džekas, praėjus dviem savaitėms po jų pažinties.

– Ačiū, – Liusi paeiliui pabučiavo savo tėvus, – didžiuojuosi jumis.

Maikas buvo pasipuošęs baltais marškiniais ir pilkomis kelnėmis, o Seli, rodės, atjaunėjo, užsivilkusi savo mėgstamą rausvą palaidinę ir baltą sijoną.

– Džekas gali pasirodyti bet kurią akimirką, – Seli žvilgtelėjo į laikrodį, – tikriausiai man derėtų iš šaldytuvo išimti salotas.

Liusi pasisiūlė padėti:

– Pasirūpinsiu mėsos patiekalais, – ištarė ji ir nusekė paskui motiną į virtuvę. – O biskvitas? Kai žiūrėjau, jis dar buvo nesustingęs.

– Dabar jau bus sustingęs, – atsakė Seli, – įdėjau į šaldymo kamerą.

Jos smagiai nusijuokė, kai Maikas šūktelėjo:

– Kol judvi užsiėmusios, aš atsigaivinsiu alumi.

– Turbūt susiras pačią didžiausią stiklinę, – nusikvatojo Seli, uždarydama virtuvės duris, – tačiau jis tikrai nusipelnė to bokalo. Šiandien parduotuvėje buvo karšta dienelė. Pirkėjai, rodės, niekada nesiliaus veržęsi pro duris. Niekas valgio nebegamina... visi gyvi vien daržovėmis...

– Nenuostabu, – atidariusi šaldytuvą, Liusi patikrino biskvitą, – karštų patiekalų tokiu oru tiesiog nesinori, – ištarė ji, pirštų galiukais paliesdama pyragą.

– Ei! – Seli taukštelėjo mediniu šaukštu per pirštus. – Šalin rankas, mergaite, savąją dalį gausi prie stalo.

– Atleisk, mama, bet jis toks skanus. Niekas nemoka paruošti tokio puikaus cheresinio biskvito, kaip tu.

– Čia ne pasiteisinimas.

Seli rišosi prijuostę, ketindama sukrauti salotas į indus. Staiga ji stabtelėjo ir įsistebeilijo į dukrą.

– Tu kitaip susišukavai.

– Maniau, nepastebėjai.

Seli švelniai šyptelėjo.

– Žinoma, pastebėjau, – ir pasipiktinusi pridūrė, – aš juk moteris. Tiesiog nėra reikalo apie tai kalbėti prie tėvo. Tokiais dalykais kvaršinti vyrams galvos nereikia.

– Pamaniau, kad ypatinga proga reikėtų pakeisti stilių, – paaiškino Liusi, – ką manai? – Mamos nuomonė jai visuomet reiškė labai daug.

– Hm. – Seli sučiaupė lūpas ir pakreipė galvą. Tamsūs Liusi plaukai buvo atmesti atgal, o ant kaktos laisvai krito tankūs kirpčiukai. Ties smilkiniais buvo tyčia paraitytos kelios garbanėlės. – Apsisuk, vaike.

Liusi padarė, kaip liepta.

– Na?

Žydros Seli akys sudrėko.

– Ach, vaike... Aš didžiuojuosi tavimi. Tavo plaukai nuostabūs. *Tu* esi nuostabi, – staiga, įsikniaubusi į prijuostę, ji pravirko, – juk niekada tau nesakiau, kad esi pati geriausia dukra, kokią tik moteris gali turėti.

– Kas čia dabar? – Sutrikusi Liusi nuskubėjo per kambarį. Apkabinusi mamą, švelniai paklausė: – Ką visa tai reiškia, a? – Per visą savo gyvenimą ji niekada nematė verkiančios motinos.

– Aš tik šiaip sau, sukvailiojau...

– Tu niekada nekvailioji, mama. – Iš tikrųjų Seli buvo galima pasikliauti bet kuriuo gyvenimo atveju.

Nurimusi Liusi glėbyje, ji nusišluostė ašaras.

– Tai tiesiog, na... tu ir Džekas, ir visa kita. Atrodo, tik dabar aš suvokiau, kad tu esi moteris. Mamai tai pripažinti yra labai sunku. Tai tarsi šokas, patikėk.

Liusi sunkiai sekėsi nuslėpti džiugesį.

– Mama, man dvidešimt dveji!

– Tą ir norėjau pasakyti, turbūt jau greitai paliksi mudu su tėčiu... ištekėsi ir turėsi savo vaikų, – ji švelniai nusijuokė, – aš būsiu močiutė. Tik pamanykit!

Nusiraminusi Liusi apsimetė, kad supyko.

– Pagaliau supratau. Taigi tau visai nerūpi mano išvykimas? Jaudiniesi tik todėl, kad tapsi senele... mat turės pasikeisti tavo stilius, ar ne?

Triukas pavyko.

– Įžūlus velniūkštis! – Seli vėl nusišluostė akis. – Jūs dar pamatysit, kad aš būsiu geriausia močiutė visame Lankašyre.

– Lažinuosi, kad taip ir bus. – Liusi pažvelgė į mamą, į tą brangų, tokį pažįstamą veidą, žavias žydras akis, ir jai suspaudė širdį. Prisiminė mamos žodžius, jog ji – geriausia dukra, kokią tik motina gali turėti. – Tu ir tėtis buvote man nuostabūs tėvai, – prabilo ji, – ir net jei ištekėsiu, aš niekada jūsų nepaliksiu. Atstumas mūsų neišskirs, tu tai žinai.

– Žinau, vaike.

– Aš labai myliu tave, mama.

– Žvelgdama į švelnias dukters akis, Seli nepajėgė sulaikyti ašarų. Liusi tapo moterimi, ir ji neturėjo jokios teisės versti dukrą jaustis dėl to kalta.

– Aš taip pat tave myliu, brangute, – atsakė ji.

Kaip ir buvo sutarta, Džekas atvyko pusę devintos, pasipuošęs melsvais marškiniais ir smėlio spalvos kelnėmis. Jis pabučiavo Liusi taip, kaip gali bučiuoti tik įsimylėjęs vyras.

– Graži šukuosena, – ištarė jis. – Gėrėdamasis nužvelgė ją nuo galvos iki kojų. Liusi tirpo iš laimės, būtų perėjusi dėl jo ugnį.

– Kažkas kvepia, – tarė, kai ji nuvedė jį į kambarį, – tikiuosi, tavo mamai nepridariau daug rūpesčių.

– Ji vertėsi per galvą visą vakarą, – nusijuokė Liusi, – taigi, Dieve sergėk, jeigu tu nealkanas.

Vakarienė buvo puiki: įvairios gražiai paruoštos salotos, šaltų daržovių rinkinys; neluptos mažos šviežios bulvės su

žirniais; sultingas vištienos kepsnys, kumpis ir lašiša, tik šįryt nupirkta iš žuvų pardavėjo.

– Tai karališkos vaišės! – šūktelėjo Džekas.

– Vaišės skirtos mano dukrai ir jos išrinktajam, – išdidžiai pareiškė Maikas, jo šypsena būtų ištirpdžiusi net ir ledkalnį.

Jie kalbėjosi apie šį bei tą, daugiausia apie artėjančią kelionę į Vaito salą ir apie rizikingą Džeko sumanymą.

– Gal šitaip greičiau turėsiu nuosavą viešbutį, – pasakė jis. – Lauksiu palankių progų išplėtęs akis ir ištempęs ausis. Jei tik kokia pasitaikys, griebsiu nesidairydamas.

Jie aptarė ir Liusi daigyno planus, džiaugdamiesi, kad Tedas jai patikėjo tokią atsakingą užduotį. Visi pasmerkė jo netikėlį sūnų Džordžą ir nusprendė, kad vos tik jis čia pasirodys, turės būti kuo griečiau išdangintas atgal.

Pusę vienuoliktos Maikas atkimšo šampano butelį, kurį ketino išgerti šia proga. Visi pakėlė tostą už Džeką ir Liusi, nepamiršo ir Tedo. Vėl atsisėdęs prie stalo, didelei Liusi nuostabai, Maikas pareiškė:

– Šią popietę paskambinau Senajam Tedui ir pasiūliau vakare prisijungti prie mūsų, tačiau jis atsisakė, jam nepatiktų vakarieniauti su būriu žmonių, net jeigu jie ir labai patinka.

– Kai kurie senesni žmonės to nemėgsta, – įsiterpė Seli, – manau, kad tai susiję su vaikyste, kai maži vaikai dažnai verčiami sėdėti su suaugusiais prie stalo ir jiems nuolat kalama į galvą, kad jie turi būti matomi, bet negirdimi.

Maikas nesiginčijo.

– Kaip ten bebūtų, – jis kreipėsi į Liusi, – mes su mama ketiname jį aplankyti rytoj vakare su buteliu šampano, žinoma.

Liusi sutiko, kad tai nuostabi idėja, taip manė ir Džekas.

– Jis – šaunus senis, – pridūrė, siūlydamas tostą už Senąjį Tedą.

Šitaip gražiai jie ir užbaigė vakarą.

Šeštadienį, penktą valandą ryto, Džekas privažiavo prie namo su taksi.

Apsiavusi smėlio spalvos kelnes, užsimetusi ilgą juodą apsiaustą, Liusi žiūrėjo pro langą, pasiruošusi ankstyvai ryto kelionei keltu. Surištus plaukus paslėpė po raštuotu šaliku kutuotais galais.

Kol Džekas lipo iš taksi, pasileido jo pasitikti tarsi susijaudinęs vaikas.

– Labas rytas, širdele, – nusijuokė, sugriebdamas ją rankomis, – ko tokia linksma?

– O tu ne, – pasakė, atidžiai žvelgdama į jo veidą. Jo akys atrodė pavargusios, o po jomis matėsi neryškūs nemigos pėdsakai. – Kas atsitiko, Džekai?

Apkabinęs ją per liemenį, palydėjo atgal į parduotuvę.

– Kas galėjo atsitikti? – pasidomėjo jis ir švelniai pabučiavo jos lūpas. – Aš išvykstu, kad sukurčiau imperiją, ar ne?

– Bet? – sustabdė jį.

– Na gerai, – vis dar apkabinęs, pažvelgė į ją rimtai. – Man be galo liūdna, kad rytoj tokiu metu aš būsiu Vaito saloje, o tu grįši čia, štai ir viskas. Be kita ko, aš trokštu pradėti kažką nauja.

Iš tikrųjų jis jautėsi tarsi žemę pardavęs. Praleidęs bemiegę naktį, permąstė viską nuo pradžių iki galo: jis užsikrovė gąsdinančią, beveik neįgyvendinamą užduotį – atgaivinti apgriuvusį, seniai verslininkų nebedominantį pastatą ir paversti jį klestinčiu, pavydėtinos reputacijos viešbučiu.

Dar labiau jam skaudėjo širdį dėl to, kad turės išsiskirti su Liusi. Džekas iki šiol nežinojo, ką reiškia bijoti, dabar bijojo. Jis bijojo, kad kažkaip, kažkokiu būdu gali jos netekti... kad ji gali susirasti kitą žmogų, o galbūt net pasipiktinti, jog jis priėmė iššūkį, dėl kurio jiems teko išsiskirti. Nė už ką nebūtų norėjęs prarasti Liusi.

Staiga atsisukęs į ją, švelniai paklausė:

– Gal nori, kad pasilikčiau?

Akimirką ji negalėjo suvokti, ar teisingai išgirdo.

– Pasiliktum? – pakartojo ji. – Norėjai pasakyti... pasiliktum šičia... nesiimtum naujojo darbo?

– Būtent tai pasakyti ir norėjau.

Liusi gundėsi pasakyti „taip“, ji troško, kad jis pasiliktų. Ji jau įsivaizdavo, kaip ištaria lemiamą žodį. O, taip! Prašau, pasilik, Džekai. Noriu, kad manęs nepaliktum nė sekundę, nė valandėlę... siaurutis vandens ruožas gali tapti vandenynu. Ji troško išlieti tuos žodžius. Troško, kad jis liktų šalia jos.

Tačiau sučiaupė lūpas ir prisivertė permąstyti jo žodžius.

Jei paprašys, kad neišvyktų, jis liks čia, tačiau vėliau gailėsis dėl tokio sprendimo. Džekas buvo žmogus, kuris veržliai puldavo į visokiausius kraštutinumus. Jis mėgo iššūkius. Jam reikėjo kalno, į kurį galėtų įkopti, upės, kurią turėtų perbristi. Jis troško iššūkio, kuris būtų jo vertas, kuriam paaukotų visas savo jėgas. Jis turėjo svajonę kiekvieną nesėkmę paversti sėkme. Pasiekęs vieną viršūnę, siekė kitos. Žinojo, ko norėjo, todėl niekas negalėjo jo sustabdyti.

Niekas, išskyrus moterį, kurią jis mylėjo. Liusi žinojo, jeigu ji maldautų, jis pasiliktų. Tačiau netrukus jo dvasia apmirtų, ir dėl to kalta būtų ji.

Ne, apie tai negali būti nė kalbos. Džekas negalėjo sustoti dabar lygiai taip pat, kaip ji negalėjo netesėti duotojo žodžio Senajam Tedui.

– Nenoriu, kad pasiliktum, – sumelavo ji. – Tu turi savo darbą, o aš savo. Netrukus mudu vėl būsime drauge. Mes palauksim, – švelniai pasakė ji. – Juk privalom, ar ne?

Jis niekada nesužinos, kaip sunku jai buvo ištarti šiuos žodžius. Ji šypsojosi, o jo meilė jai dar labiau sustiprėjo.

– Tu nepaprasta moteris, Liusi Nolan, – sušnibždėjo, bučiuodamas jai kaklą.

– O tu – nepaprastas vyras, – jo glėbyje prarado laiko nuovoką. Vėsus ryto vėjas juos pažadino, todėl, jai sudrebėjus, jis pasiūlė užeiti vidun.

– Gudriai sugalvota, – pasakė ji ir nusišypsojo šypsena, kuri jos širdies nepasiekė, – geriau sprunkam, nes dar persigalvosiu ir galų gale paprašysiu, kad pasiliktum.

Po dešimties minučių jau buvo pasiruošę išvykti. Iki Limingtono reikėjo važiuoti toli, be to, jie turėjo suspėti į keltą.

– Važiuokit atsargiai, – Maikas ir Seli palydėjo juos iki durų.

Liusi pabučiavo tėvus.

– Galėjote dar šiek tiek numigti, – priekaištavo ji, – juk mes neišsiruošėm į kitą pasaulio galą. – Ji privalėjo šyptelti sau, nes būtent šiuos žodžius jai nuolat kartodavo Debi. – Be to, ryt vakare vėl būsiu čia.

– Negalėjau užmigti, – prisipažino Seli. – Galų gale mums su tėvu pridera būsimą žentą išlydėti į kelionę.

Maikas tvirtai apkabino žmoną:

– Jeigu tavo mama nemiega, žinok, negaliu užmigti ir aš, – krizeno jis, – ji – lyg katinas ant žarijų...nervinasi ir nenustygsta vietoje... neramiai vartosi. – Jis pasimuistė,

bandydamas tai pavaizduoti. – Vieną akimirką aš dar su užklotu, o jau kitą, žiūrėk, guliu nuogutėlis, drebėdamas tarsi epušės lapas.

Švelniai niuktelėjusi jam į pašonę, Seli pajuokavo:

– Galbūt norėtum miegoti su kita moterimi?

Prisiglausdamas arčiau, jis sušnibždėjo:

– Niekada!

– Tada liaukis skundęsis, – mirktelėjusi jam, meiliai prabilo, – elkis su manimi gražiai ir gal net paruošiu tau puodelį arbatos bei sumuštinį.

Jis išdykėliškai nusimaivė.

– Ką reiškia... elgtis su tavimi gražiai?

Jos žavios mėlynos akys suspindėjo.

– Maikai Nolanai! Elkis kaip dera, – griežtai įspėjo ji, – mes juk ne vieni. – Ji net nuraudo, kai Maikas jai nusišypsojo. – Norėjau pasakyti... atnešk mano šlepetes, brangusis. Man kojos šąla. – Kol jis dvejojo, žvelgdamas į jos kojas, ir negalėjo suvokti, kaip ji atėjo basa, Seli surietė kojų pirštus ir švelniai jį stumtelėjo. – Nagi, judinkis! Jei nenori, kad mano kojos pamėltų, o paskui dar ir nukristų.

Kol Maikas nešė šlepetes, Seli davė Liusi keletą motiniškų patarimų.

– Paskambink man nuvažiavusi, kad žinočiau, jog saugiai nuvykot. Būk atsargi ir grįždama namo, – įspėjo ji, – keliuose trankosi visokie pamišėliai.

– Liaukis jaudintis, mama, – Liusi buvo įpratusi prie mamos gąsdinimų. – Rytoj grįšiu namo ir turėsiu tau daug ką papasakoti.

– Puiku. Tu nieko nepamiršai? Pinigų užteks? Ar pasiėmei naktinius? Dantų šepetėlį?

Pasigirdo Maiko balsas:

– Oi, ir nepamiršk štai šitų, – nusijuokė, paduodamas žmonai porą raudonų pūkuotų šlepečių.

Stebėdama, kaip motina apsiavė raudono kailio šliures, Liusi staiga atsiminė.

– Vakar vėlai paskambino Debi...

Seli garsiai atsiduso.

– Tiesiog neįsivaizdavau, kas galėtų skambinti tokiu metu. – Jos akyse pasirodė susirūpinimas. – Juk jai nieko nenutiko, ar ne?

Liusi papurtė galvą.

– Ne, ničnieko. – Juokinga, kad visi staiga pamanė, jog Debi galėjo kas nors nutikti. – Šiandien ji užeis pasiskolinti mano mėlynųjų batelių. Galų gale ji nusprendė vakare pasišokti.

– Tavo mama pasirūpins Debi, – pažadėjo Maikas ir paprašė dėl to nesijaudinti, – gerai praleisk laiką su Džeku; pasimatysim rytoj vakare.

Džekas paspaudė Maikui ranką:

– Aš ja pasirūpinsiu, – pažadėjo jis.

Nustebintas tvirto spustelėjimo, Maikas tėviškai uždėjo ranką Džekui ant peties. Jis didžiavosi tuo puikiu jaunuoliu, kurio tamsiai žalių akių nuoširdumas jį sujaudino.

– Žinau, kad pasirūpinsi, sūnau, – pasakė jis, – kaip ir ji tavimi. Tu su Liusi, na... – akimirką jis susvyravo, tačiau netrukus tęsė toliau, – judu – mūsų ateitis, mano ir Seli, mes be galo laimingi, kad atėjai į mūsų šeimą.

– Tai man daug reiškia, – išdrįso Džekas. Jis apkabino Seli ir sušnibždėjo: – Nebijokit, su manim Liusi bus saugi.

Nuraminta palydėjo Džeką prie automobilio.

Liusi dar sykį apkabino savo tėvus.

– Dabar eikit vidun, – paragino ji. Ankstus ryto vėjas buvo žvarbus, o jiedu vilkėjo tik chalatus. – Peršalsit.

Po akimirkos ji su Džeku jau sėdėjo automobilyje; Džekas prie vairo, o ji šalia.

– Iki! – šūktelėjo ji. – Paskambinsiu iškart, kai tik nuvyksiu.

Seli ir Maikas mojavo tol, kol mašina išnyko jiems iš akių.

– Man pasisekė, – tarė Liusi, patogiai įsitaisydama ant sėdynės, – turiu puikius tėvus, nuostabų, mėgstamą darbą, galiu padėti Tedui ir kartu parodyti, ką sugebu. – Susijaudinusi ji paėmė Džeko ranką. – Ir aš turiu tave, Džekai Hensonai.

Drebulys perbėgo kūnu, ji garsiai atsiduso.

Jis pažvelgė į ją.

– Ant galinės sėdynės yra megztinis.

– Man nešalta, – šyptelėjo ji, – mane privertė suvirpėti ne šaltis, o baimė.

Jis nusijuokė.

– Tai mama tave prigąsdino. Ji tik norėjo įspėti, kad važiuodama namo būtum atsargi, juk nieko čia blogo, ar ne? Tačiau dabar tu su *manim*, brangute, – sušnibždėjo jis, – taigi nieko nebijok. Jeigu kas pabandys tave nuskriausti, visų pirma turės susidurti su manimi.

Liusi nerimo.

– Mane kamuoja kitokia baimė.

Jis žvilgtelėjo į ją.

– Kokia baimė?

– Pati nežinau. Na, yra tiek daug dalykų, už kuriuos turiu būti dėkinga, ir aš tiesiog mąstau, ar neišauš tokia diena, kai kas nors ten, aukštai... – Ji pažvelgė į rytinį dangų; niaukėsi, o aplink juos, rodės, savaip spindėjo pikta lemiantis grožis. –

Na, kaip manai, ar tas kažkas ten, aukštai, gali nuspręsti, kad man teko per didelė laimė ir viską iš manęs atimti?

– Iš kur tokios mintys? – pasidomėjo jis, raminančiai spusteldamas jai ranką. – Tas „kažkas ten, aukštai" tikrai parinko puikius tėvus, tačiau tai, ką pasiekei darbe, – tavo pačios nuopelnas. Viską užsidirbai kruvinu prakaitu. Be to, ką gauni, vėl grąžini. Esi gera dukra, pati geriausia Debi draugė, o *man* irgi pasisekė, kad sutikau tave. Taigi nebekalbėkim apie tai, kaip viskas gali būti atimta. – Žvilgtelėjęs į ją, šiltai nusišypsojo. – Myliu tave.

Švelniai prisiglaudusi prie jo peties, tyliai susimąstė.

Jis buvo teisus. Viską, ką turėjo, pasiekė sunkiu darbu. Daug rūpesčių jai kėlė Debi, nors ji buvo nekalta. Kad ir kaip įnirtingai Debi neigtų, Liusi manė, jog tėvas ją muša. Dėl to kilo visos problemos... gėrimas, įvairios nelaimės, pagaliau nesugebėjimas palaikyti pastovių santykių su jokiu vyru, tiksliau – su Alfiu. Geresnio žmogau ji ir negalėjo sutikti. Debi tai jautė, tačiau dėl kažkokios priežasties nenorėjo su juo pradėti rimtos draugystės. Visa tai be galo jaudino Liusi, todėl ji nedelsdama privalėjo kažką daryti. Tai buvo subtilus reikalas, pirmą žingsnį turėjo žengti Debi ir apie viską papasakoti tam, kuo ji pasitiki. Liusi tikėjo būsianti tuo žmogumi.

– Išalkusi? – Iš slogaus snaudulio Liusi pažadino Džeko balsas.

Atsisėdusi tiesiai, ji nusiraivė ir patenkinta atsikvėpė.

– Mirštu iš alkio, – atsakė ji, – o tu?

– Taip pat. Mudu išvykom anksti, todėl galim stabtelti, jei nori. Arba papusryčiausime kelte, ką pasakysi?

– Manau, kad būtų labai romantiška papusryčiauti kelte. – Dar niekada neplaukė keltu, todėl ketino išpešti kuo daugiau malonumo.

Jis nusikvatojo.

– Man rodos, kad tu prisižiūrėjai bukletų, reklamuojančių pačius geriausius keleivinius garlaivius... kur gražios moterys stoviniuoja prie turėklų, jų plaukus kedena vėjas; o aukšti, dailūs padavėjai varžosi dėl jų dėmesio; taip pat ant denio tingiai vaikštinėja turtuolės su mažais, viauksinčiais šunyčiais.

Šitaip bekalbėdamas, jis pristabdė automobilį.

– Gerai, pusryčiai bus kelte, – sutiko jis, – tik bijau, jog turėsi susitaikyti su ta mintimi, kad aš būsiu padavėjas, ir ten drieksis mylios ilgumo eilė. Bet aš pastovėsiu joje, kol tu denyje žvalgysiesi po horizontą. Galėsi apsimesti, kad esi *en route* į Karibus. Kaip skamba?

– Puikiai.

Liusi atsilošė ir užsimerkė, paskęsdama minčių jūroje.

Ji mąstė apie tėvus, draugę Debi ir brangųjį Džeką. Ji mąstė apie viską, kas jos gyvenime buvo gera, apie visus nuostabius, jau pažadėtus dalykus.

Staiga, be jokios aiškios priežasties, ją suėmė neapsakoma baimė.

Jiems atvykus į uostą, prie kelto jau stovėjo ilga automobilių eilė.

– Pradėsime leisti maždaug po dešimties minučių, – pareiškė tarnautojas, – jei ketinate užsukti į parduotuvę ar restoraną, pasistenkite sugrįžti laiku.

Liusi pasinaudojo proga pramiklinti kojas. Mažytėje parduotuvėlėje ji nusipirko žurnalą ir krepšelį mėtinių saldainių. Po to jiedu su Džeku keletą minučių stebėjo, kaip nedidukės valtelės įplaukia ir išplaukia iš uosto.

– Čia visiškai kitoks pasaulis, – pasakė prisiglausdama prie jo; brangino kiekvieną su juo praleistą minutę.

Netrukus jie jau buvo kelte. Tarnautojas nukreipė juos į laivo priekį, ten jie pastatė automobilį, tada laiptais užlipo viršun, į poilsio denį.

– Ar supranti dabar, apie ką kalbėjau automobilyje? – šyptelėjo Džekas, rodydamas prie bufeto stojančią eilę.

Liusi pasisiūlė nupirkti ką nors pusryčiams, tačiau Džekas nenorėjo apie tai nė girdėti. – Tai padarysiu aš, – pareiškė jis, – tu eik ir apsidairyk.

– Tu tikrai neprieštarauji?

Apsimetęs, kad nekantrauja, įsakė:

– Daryk, kaip liepta, moterie!

– Ačiū Džekai. – Ji netvėrė kailyje, trokšdama pasižvalgyti. – Ką jie čia ruošia pusryčiams?

– Visko, ko tik užsimanysi.

Ji pabandė pamatyti eilės pradžią, tačiau jai nepavyko. Atsisakiusi šios minties, kreipėsi į jį:

– Ką užsisakysi tu?

Jie stūmėsi į priekį, o už jų nusitiesė ilgoka eilė.

– Ketinu užsisakyti kiaušinių, gabalą kumpio, pomidorų ir dešrelių. Oi, ir dar keptos duonos riekelę su marmeladu.

– Paršas.

Jis nusijuokė:

– *Alkanas* paršas, – jis pasilenkė ir į ausį sušnibždėjo, – jei dabar galėčiau paskanauti tavęs, man nereikėtų jokių pusryčių.

Draugiškas kikenimas privertė juos atsisukti. Maždaug penkiasdešimtmetė krūtininga storulė džiaugsmingai šypsojosi jiems plačia bedante šypsena.

– Judu – šauni porelė beburkuojančių balandėlių, be jokios abejonės. Išvykstat nepadoraus savaitgalio, ar ne? – kikeno ji. Pažvelgusi į Liusi, žemu balsu paslaptingai pa-

reiškė: – Juk galvos visai neskauda, jei retkarčiais palieki senį namie ir išvyksti paragauti saldainukų, supranti, apie ką aš kalbu? – Šelmiškai mirktelėjusi, vėl sukikeno. – Taip, aš žinau, nes savo laiku pati tai dažnai dariau.

Šypsodamasis sau, Džekas nusisuko.

Liusi nežinojo, ką ir pasakyti, o moteris ėmė brautis į priekį.

– Burkuokit toliau, – pareiškė ji, pastumdama juos į šalį, – o aš noriu pusryčių. – Atstačiusi alkūnes, palinkusi į priekį, ji skynėsi kelią pirmyn, visiškai nekreipdama dėmesio į kitų keleivių skundus ir protesto šūksnius.

Po trumpos valandikės ji sugrįžo, nešina pilnutėle lėkšte maisto, kurio būtų užtekę ir žemkasiui.

– Štai šitai padės laužui liepsnoti toliau, – pasakė ir nuėjo, metusi Liusi pusėn pergalingą žvilgsnį.

Liusi liko patenkinta.

– Niekada nemaniau, kad plaukiojant keltu galima patirti šitokių dalykų, – nusijuokė vėl, kai eilė pajudėjo į prekį.

Džekas nužvelgė jos švytintį veidą.

– Kadangi jau matei anos moters pusryčius, tikiuosi, kad norėtum to paties? – paklausė jis rimtu veidu.

– Kaip drįsti! – suduodama jam į šoną, subarė ji. – Pats gali užsisakyti tą krūvą. – Niekada anksčiau neplaukė laivu, todėl nerimavo dėl savo skrandžio, be to, jūroje galėjo kilti audra. – Geriau nerizikuosiu, – nusprendė ji, – jei neprieštarausite, prašyčiau kiaušinių su kepta duona.

Kol Džekas stovėjo eilėje, Liusi tyrinėjo laivą. Ji klaidžiojo tarsi vaikas stebuklų šalyje, apžiūrėjo barą, poilsio salę, iššniukštinėjo visus kampus ir plyšius, jei tik jie nebuvo „privatūs“. Šypsodamasi ir plepėdama, ji maloniai leido laiką.

Pagaliau prisiartino prie vaikų, kurie žaidė žaidimų automatais.

– Kaip galėčiau pakilti į viršutinį denį, – paklausė ji vieno mažylio.

– Štai anais laiptais, – atkirto jis nemandagiai, – ką tu, nežinai?

Rugpjūčio saulė kaitino jai veidą; pūtė žvarbus vėjelis, buvo šiek tiek švelnesnis nei anksčiau, nes dabar pirmiausia atsimušdavo į laivo užtvaras; o žemai, tarsi žaisdami delfinai, laivui iš paskos taškėsi vandens purslai.

Pasirėmusi ant turėklų, Liusi įsistebeilijo į krantą. Akimirka po akimirkos horizontas vis blanko, kol jį visai prarijo ryto rūkas.

Vieną trumputę sekundėlę ji pasijuto pasimetusi ir vieniša, galvojo apie du įsimylėjėlius, išskirtus mėnesių, metų, o gal net visos amžinybės.

Ir vėl ją pagavo keisčiausias nujautimas, kad netrukus turi nutikti kažkas baisaus.

– Susiimk, Liusi Nolan, – sumurmėjo gūždamasi prieš vėją, – *nieko* baisaus nenutiks.

Ji stengėsi save įtikinti, tačiau niekaip negalėjo nusiraminti. Ją kankino nuojauta, kad kažkas apsižiūrėjo, jog jai atiteko svetima laimė, ir dabar nori ją susigrąžinti.

Ieškodama nusiraminimo, ji nubėgo į poilsio denį, kur Džekas ant staliuko dėliojo maistą.

– Jau maniau, kad man teks tavęs ieškoti, – paėmęs nuo padėklo Liusi pusryčius, pastatė prieš ją, tada įpylė puodelį arbatos. Pastebėjęs, kad ji nepaprastai tyli, pasiteiravo: – Viskas gerai, brangioji?

– Kai aš su tavimi, viskas klojasi puikiai, – tyliai atsakė ji. Tol, kol ji turėjo Džeką, niekas nebuvo baisu – ji susitvarkys.

Nužvelgė ją meilės kupinu žalių akių žvilgsniu, akimirką pasirodė, kad laive liko tik jiedu. Tą pačią minutę neši-

na tuščia lėkšte pro šalį pralėkė bedantė moteris, išdykėliškai jiems mirktelėjo ir išblaškė šį jausmą. Jie prapliupo juokais.

– Geriau jau sukirsk viską dabar, kitaip atšals, – paragino Džekas, rodydamas į pusryčius. – Net nepastebėsi, kai nuvyksime.

Liusi buvo maloniai nustebinta. Ne tik jos pusryčiai pasirodė puikūs, visa kelionė praėjo lyg sviestu patepta. Nuskambėjus liepimui grįžti į savo automobilius, ji jautėsi pasistiprinusi ir pralinksmėjusi.

– Ar toli iki Raido? – pasidomėjo.

– Šioje saloje viskas arti, – paaiškino jis. Prieš pasukdamas į kitą kelią, atidžiai apsižvalgė. – Dvidešimt minučių... pusvalandis ilgiausiai.

Jų kelionė užtruko šiek tiek ilgėliau, nes Liusi be paliovos prašinėjo stabdyti automobilį, kad galėtų pasigrožėti nuostabiais salos vaizdais.

– Niekada nemaniau, kad čia galėtų būti taip gražu, – atsiduso ji ir apkabino Džeką per liemenį, veidu pasisukdama į žaižaruojančią jūrą.

Šioje saloje, atrodė, buvo kažkas amžino: besidriekiantys slėniai ir judrios prieplaukos, prikimštos įvairiausių valčių valtelių; margaspalviai vasarnamiai su šiaudiniais stogais ir spalvingais sodais, bei draugiški žmonės, tingiai leidžiantys laiką. Net saulė atrodė vaiskesnė.

Raidas buvo žavus. Per miestą driekėsi ilga, saulės nušviesta alėja, pilna keistų nedidukių kavinių, kurių staliukai barstėsi net ant šaligatvio. Ir štai ten, pačiame miesto bruzdesio viduryje, stovėjo Meiburno viešbutis, kuriame jie ketino apsistoti.

Per kelias minutes pastatė automobilį aikštelėje, negaišdami išsikrovė lagaminus ir užlipo laiptais į viešbučio holą.

Prie registracijos stalo jų jau laukė administratorė, mažytė besišypsanti moteris su žavia gėlėta suknele, pasiruošusi juos deramai priimti.

– Ponas ir ponia Hensonai, – ištarė ji, – ieškodama jų pavardžių registracijos knygoje. – Ach, taip!– staigiai kažką brūkštelėjusi parkeriu, jau ketino juos vesti į kambarį. – Luktelkit minutėlę, – atsiprašė ji, nusisukdama į pašto dėžutes, – paketas jums, pone Hensonai.

Ten buvo laiškas nuo Lario Muro, naujojo Džeko darbdavio, ir raktų ryšulis.

– Statybose jis turėjo mane pasitikti, – priminė jis Liusi, – tačiau netikėtai gavo pavedimą išvykti į užsienį. Pirmadienį ryte privalėsiu susitikti su jam atsakingu asmeniu. Kol Laris sugrįš, visi reikalai bus tvarkomi su juo.

– Tu nusivylei, ar ne? – pasidomėjo Liusi.

– Ne, – Džekas kaip visada neprarado pasitikėjimo savimi, – Laris Muras ar jo pavaldinys – jokio skirtumo. Aš sudariau sutartį dėl darbo, tai aš ir darysiu.

– Jums teko puikus kambarys, – administratorė nuvedė juos laiptais aukštyn. – Pro langą atsivers nuostabus reginys.

Moteris nemelavo.

Pro langą Liusi galėjo matyti net uostą.

– Vis dėlto tu esi velniūkštis, Džekai Hensonai, – pareiškė papeikimą, kai išėjo administratorė, – aš esu padori moteris, kuriai derėtų galvoti apie savo reputaciją. Kaip tu drįsai mudviem užsakyti vieną kambarį? – Jos balsas skambėjo nepermaldaujamai, tačiau akys žybčiojo.

Jis iškėlė rankas.

– Gerai, pasiduodu. Dabar suprantu, kad, nepasitarus su tavimi, man nederėjo užsakyti kambario vyrui ir žmo-

nai. – Jo gražus veidas nukaito raudoniu. – Maniau, kad tu norėsi to paties, tačiau neturėjau teisės. – Ji nieko neatsakė, tik toliau spoksojo į jį kaltinančiu žvilgsniu. Jis atsiduso ir nuleido galvą. – Atleisk, brangute, nereikėjo man galvoti, kad tai savaime suprantamas dalykas, – jis griebė telefono ragelį, – paprašysiu, kad perkeltų tave į kitą kambarį.

– Na štai ir vėl, – ištarė ji, – ketini kažką daryti, pirma nepasitaręs su manimi.

Padėjęs telefono ragelį, priėjo prie jos.

– Taigi man atleista?

Tvirtam jo glėby būtų atleidusi bet ką. Tik šįkart jai nereikėjo nieko atleisti.

– Žinoma, kad norėjau būti su tavimi, – prisipažino ji, – man visai nepatiktų sėdėti kitame kambaryje, o naktį, visiems užmigus, tyliai sėlinti pas tave.

– Būtum pas mane atėjusi, ką?

– Juk žinai, kad taip. Mudu priklausome vienas kitam, – sušnibždėjo, – šią naktį ir visas kitas naktis. Ir, kaip tu sakai, jei viskas klosis puikiai, netrukus mes tikrai būsime vyras ir žmona.

Jis glostė jos plaukus, skęsdamas švelniame, šiltame jos veido lytėjime.

– Ką be tavęs daryčiau? – sušnibždėjo jis.

– Tau nereiks būti be manęs, – atsakė ji tyliai, liesdamasi prie jo lūpų, – netgi kai ryt išvyksiu, aš vis dar būsiu čia, su tavimi... kiekvieną minutę, dieną ir naktį, tol, kol vėl būsime drauge.

Nelikus žodžių, jie žvelgė vienas į kitą, mintimis ir širdimis tapdami vienu.

Švelniai paėmęs ją už rankos, nuvedė prie lovos. Čia glostė ją tol, kol kiekvienas jos pojūtis ėmė jo trokšti. Lėtai nu-

vilko jos drabužius, tada savo, tuo metu karštai ją glamonėjo. Delnais glostė jos odą, lytėjo kiekvieną kūno iškilimą, uždelsdamas ties krūtimis. Liežuviu ir lūpomis švelniai spaudė jos lūpas, kol ji pagaliau suliepsnojo.

– Tu – blogas, Džekai Hensonai, – sušnibždėjo ji.

Liesdama tvirtą, vyrišką jo kūną, nuleido ranką žemyn. Virpančiais pirštais švelniai jaudino ir tyrinėjo. Putnios, jautrios lūpos nekantriai laukė bučinių. Dabar jis šnibždėjo švelniu, įtaigiu balsu, kuris pasiekė jos gelmes, kuris ją jaudino, kuris išjudino jos prieštaringas emocijas.

– Mylėk mane, – švelniai maldavo ji, – mylėk mane.

Kai išėjo iš kambario, buvo jau vidurdienis. Nusiprausę ir žvalūs, jie jautėsi išalkę.

– Ką norėtum padaryti pirmiausia? – pasiteiravo Džekas, kai jie išėjo ir viešbučio. – Pasiėmiau raktus, taigi, galėtumėm pasižvalgyti po senuosius pastatus, kuriuos man teks restauruoti, arba galime susirasti jaukią kavinę, kurioje užkąstume.

Liusi nė nesudvejojo.

– Norėčiau pamatyti tavo darbo vietą, – paprašė ji. – Noriu įsitikinti, kad dėl jos buvo verta aukotis.

Senasis viešbutis stovėjo pačiame alėjos gale, pasislėpęs po peraugusiais krūmais ir aukštais neprižiūrimais medžiais. Tai buvo didžiulis niūrus senas pastatas prakiurusiu čerpių stogu, išnirusiais iš vyrių langais; takelis buvo užžėlęs piktžolėmis, tarp kurių mėtėsi stiklo šukės, – visas šis didžiulis žemės plotas buvo graudžiai apleistas.

– Man teks ilgai ir sunkiai paplušėti, – pareiškė Džekas, vaikščiodamas po purvinus kambarius, – tačiau niekada ir nemaniau, kad bus lengva.

Liusi pažvelgė į jį, į jo tvirtybe spindintį veidą, ryžtingas akis. Žinojo, kad šiai vietelei jis atneš sėkmę.

– Tu juk neprasidėtum, jei žinotum, kad bus lengva, – išdidžiai atkirto ji.

Juokdamasis čiupo ją glėbin ir ėmė sukti aplink, šitaip priversdamas ją klykti iš pasitenkinimo.

– Kartais man atrodo, kad tu pažįsti mane geriau, nei aš pats. Nagi, ateik, noriu tau šį tą parodyti.

Jis nuvedė ją per salę plačių, didingų laiptų link, kuriais, susikabinę už rankų, greitai užbėgo aukštyn.

– Viskas gerai, – užtikrino ją, – laiptai tvirti. Aš patikrinau. Jokių trūnėsių, jokių puvėsių. Jie tokie pat stiprūs, kaip ir tą dieną, kai buvo pastatyti. – Jis įkvėpė oro. – Tik, rodos, čia patenka šiek tiek drėgmės. Reikės iš karto sutvarkyti.

Stengdamasi neatsilikti, Liusi smalsavo:

– Kiek metų šiam pastatui.

– Mažiausiai šešiasdešimt.

Viršutiniame aukšte jis nuvedė ją ilgu dulkinu koridoriumi į vakarinį priestatą. Įlėkęs į vieną miegamąjį, jis apkabino ją per liemenį ir privedė prie lango.

– Pažvelk štai ten, brangioji, – ištarė jis, iš susijaudinimo negalėdamas atgauti kvapo, – ar matei ką nors gražesnio?

Vaizdas buvo stulbinantis. Iš ten, kur jie stovėjo, matėsi besidriekianti uolėta pakrantė. Saulė atsispindėjo vandenyje, todėl jūra atrodė tarsi šilkinis, vėjyje vilnijantis apsiaustas.

– Ach, Džekai, tai nuostabu!

Gerai įsižiūrėjusi Liusi galėjo pamatyti didžiąją salą. Kurį laiką ji stovėjo sustingusi, sužavėta.

– Džiaugiuosi, kad čia dirbsi tu, – sušnibždėjo ji, – ši vieta stebuklinga. – Mosuodama rankomis, ji tarsi apglėbė

kambarį. – Tarytum ši senoji ledi vėl panoro gyventi... vėl panoro tapti šio grožio dalimi.

Jis pabučiavo jai galvą.

– Tavo širdis poetiška, – tarė jis, – tu teisi. Aš jaučiausi taip pat, kai šičia atėjau pirmą kartą.

Laimingi, kad yra šalia, jiedu klajojo po pastatą. Džekas nesiliovė kūręs planų:

– Čia bus baseinas ir visas poilsio kompleksas, – paaiškino jis, nusivesdamas ją į pirmąjį aukštą. – Ten turės būti gimnastikos salė ir teniso kortai. Matai, aš ketinu aptarnauti ne tik turistus, bet ir vietinius gyventojus bei begalę salą aplankančių verslininkų.

– Rodos, savo namų darbus jau atlikai, – susižavėjo Liusi.

– Galiu lažintis, kad atlikau. – Vaikštant po senuosius pastatus, jo susijaudinimas vis augo. Idėjos ir planai tiesiog liejosi per kraštus, todėl jis nekantravo viską kuo greičiau pradėti. – Aš manau, kad, įgyvendinant projektą, naujajam patikėtiniui bus suteikta visiška valdžia ir laisvė, – paaiškino jis.

– Ar tai ką nors keičia? Na, tai, kad tikrasis šeimininkas išvykęs, o tu dirbsi su kažkuo kitu? – Liusi matė, kaip jo veidas pasikeitė, sužinojus, kad Laris Muras išvyko.

– Geriau jau jis būtų čia, – prisipažino Džekas, – tačiau nemanau, kad reikalai gali pablogėti. Pinigai jau paskirstyti, o Laris man paliepė elgtis, kaip išmanau, jei tik bankas nesubankrutuos. Jis supranta, kad tai puiki investicija. Neabejoju, kad jo patikėtiniui įsakyta kaip vanagui mane stebėti, tačiau aš tam neprieštarausiu, jei tik jis man suteiks laisvę. Ir kuo greičiau tai padarys, tuo geriau, – nusišypsojo, – neduosiu jam nė sekundės ramybės, kol to nepadarys.

Jo akys švytėjo, ir Liusi žinojo, ką tai reiškia.

– Užjaučiu šį patikėtinį, – nusijuokė ji. – Vargšas žmogelis neįsivaizduoja, kur pakliuvo.

Keisčiausia tai, kad ji ir Džekas buvo be galo panašūs. Jei jau ko nors užsigeisdavo, siekdavo to visomis išgalėmis.

Kai jiedu išėjo iš pastato, Liusi žvilgtelėjo į laikrodį ir apstulbo.

– Jau beveik keturios! – sušuko ji. – Mes užtrukom čia visą amžinybę. – Atrodė, kad prabėgo vos kelios minutės.

– Toks jau šis pastatas, – tyliai pasakė jis, – kažkuo tave patraukia, o paskui nebepaleidžia.

Kurį laiką jie taip stovėjo, žvelgdami atgal, įsivaizdavo, kaip viskas atrodys, kai Džekas įgyvendins savo planus.

– Pažvelk! – šūktelėjo Liusi, rodydama į du siaurus langus abipus paradinių durų; saulė pro juos skverbėsi vidun, o iš ten tviskėjo švelni šviesa. – Atrodo, kad namas šypsosi.

– Turėtų, – pareiškė Džekas, apkabindamas ją per liemenį ir nuvesdamas piktžolėmis apžėlusiu taku, – tikrai turėtų.

Jie pietavo ilgai, neskubėdami. Žiūrėdama į šiuos du įsimylėjėlius viešbučio administratorė įtarė, kad jie visiškai nėra susituokę, todėl parodė jiems toliniausiame kampe stovintį staliuką su žvake. Pro atvirą langą matėsi sodai, iš kurių sklido svaiginantys vasaros žiedų kvapai, kai jie valgė ir kalbėjosi apie ateities planus.

– Kai tik projektas bus pabaigtas, galėsiu pagalvoti ir apie mūsų nuosavą viešbutį, – pasakė Džekas. – Vis dar neįsivaizduoju, iš kur įsigysiu trūkstamų pinigų, bet aš juos gausiu, pažadu, brangioji. Vienaip ar kitaip, viskas bus sutvarkyta.

Liusi neabejojo.

– Žinau, kad sutvarkysi, – atsakė ji, – aš irgi taupysiu kiekvieną pensą. – Balandžio pilkumo spalvos akys spindėjo žvakės šviesoje. – Noriu pačios gražiausios vestuvinės suknelės, noriu, kad bažnyčioje prie altoriaus manimi didžiuotumeisi.

– Aš ir dabar didžiuojuosi tavimi, – švelniai atsakė jis, – man būtų visai nesvarbu, jei prie altoriaus ateitum ir suplyšusiais drabužiais.

Ji nusijuokė.

– Man būtų svarbu! – ištarė ji.

Nors iš tikrųjų jai nerūpėtų niekas, prie altoriaus matytų tik Džeką, aukštą gražuolį, kuris lauktų jos, kad abu galėtų duoti amžiną priesaiką.

Po vakarienės susikibę rankomis vaikščiojo po alėją, tirpo iš meilės ir negalėjo vienas nuo kito atplėšti akių.

Kurį laiką jiedu tylėjo, kaip dažnai tyli įsimylėjėliai. Tada vėl šnekučiavosi apie ateitį ir apie tai, ko iš jos galima laukti. Vakaro vėsoj sėdėjo ant suolelio ir žvelgė į Solentą. Žmonės, eidami pro šalį, jiems šypsojosi, ir jie buvo be galo patenkinti.

– Ach, kad man nereiktų rytoj išvažiuoti, – sušnibždėjo Liusi, kai jis pasilenkė jos pabučiuoti.

– Tada negrįžk, – paprašė ją bučiuodamas.

– Aš privalau, Džekai. Tu juk žinai, kad privalau, ar ne?

– Taip, žinau, – liūdnai sutiko jis, – mudviejų laikas dar neatėjo, tačiau jis tikrai ateis, brangioji. Netrukus ateis mūsų laikas, ir tada jau niekas mūsų neišskirs.

Liusi įsidėjo šiuos žodžius giliai į širdį. Ir kai naktį jiedu mylėjosi, ji prisiminė Džeko pažadą: „netrukus ateis mūsų laikas".

Su šiais žodžiais ji prabudo ankstyvą rytmetį. Kol Džekas miegojo, ji stovėjo prie lango, žvelgdama į tylią apleistą alėją ir žavėjosi nakties grožiu.

– Prašau, Dieve, saugok jį, – sušnibždėjo, – jis man – viskas.

Kita diena praėjo nuostabiai. Džekas aprodė jai visą salą. Pietų jie sustojo neįprastoje senoje užeigoje, po to ilgai vaikščiojo kaimo vietovėmis.

Visi geri dalykai kada nors baigiasi, taigi ir savaitgalis pagaliau ėmė artėti į pabaigą. Atėjo laikas išlydėti ją į keltą. Jiedu išsiskyrė meiliai.

– Saugok save, brangioji, – tyliai ištarė Džekas, tvirtai ją apkabindamas, – ir nepamiršk man paskambinti, kai tik parsirasi namo.

– Nepamiršiu, – pažadėjo ji.

Dar pastovėjo taip, kol pagaliau ji turėjo eiti. Paskutinę akimirką jis įkišo ranką kišenę ir ištraukė mažytę dėžutę, kurią įspaudė jai į delną.

– Negalvok apie tai dabar, – įsakė jis. – Atidaryk tik namie. Pasakysi, ar patiko, kai paskambinsi.

Jo tamsios žalios akys šelmiškai šypsojosi, tačiau jose taip pat švytėjo kažkas kita – meilė ir kaži koks pasididžiavimas.

– Kas tai? – Liusi neįsivaizdavo, kada jis galėjo pasprukti nupirkti jai dovanėlės.

Tačiau ji privalėjo eiti.

– Myliu tave, Liusi Nolan, – pasakė, paliesdamas jos ranką, – laimingos kelionės, brangioji!

Iš viršutinio denio ji žvelgė į jį, į tą aukštą pažįstamą figūrą, tamsius, vėjo kedenamus plaukus.

– Sudie, mano meile, – mojavo ji, tolstant laivui, – aš atvažiuosiu pas tave, kai nesitikėsi.

Jei tik darbas netrukdys, ji lankysis čia dažnai.

Jiedu dar tiek daug viens kitam nepasakė. Tiek daug planų nesukūrė. Šypsodamasi ji išvyniojo ryšulėlį. Viduje buvo maža odinė dėžutė. Atidariusi dangtelį, net aiktelėjo iš nuostabos: viduje išvydo plonytį aukso žiedelį su vieninteliu žibančiu deimantu. Gražesnio dar nebuvo mačiusi. Saulės šviesoje akmuo žėrėjo visomis vaivorykštės spalvomis. Po žiedu gulėjo raštelis. Ji perskaitė:

Laimingų sužieduotuvių, brangioji.

Tikiuosi, kad patiko.

Myliu, Džekas.

Priblokšta ant piršto užsimovė žiedą, jis puikiai tiko. Džekas apie šią mažytę paslaptį buvo pasikalbėjęs su jos motina.

– Ach, Džekai!– susijaudinusi puolė prie turėklų, mojuodama ir šaukdama. – JIS GRAŽUS, DŽEKAI! ŽIEDAS NUOSTABUS!

Ji vos išgirdo jo atsakymą.

– Juk prašiau, kad pažiūrėtum tik namie!

Šalia stovėjusi jaunutė moteris taip pat susijaudino:

– JUK TU ŽINAI, KOKIOS TOS MOTERYS! – šaukė ji, pridėjusi ranką prie burnos. – TIKROS NEKANTRUOLĖS! VISOS IKI VIENOS!

Netrukus Džekas dingo iš akių, o Liusi apsupo entuziastingi keleiviai, trokštantys žvilgtelėti į jos įspūdingą sužadėtuvių žiedą.

– Vyrai – keistos būtybės, – pareiškė vidutinio amžiaus ponia, apsimauscíusi auksiniais žiedais. – Aišku, šį žiedą jis norėjo pats užmauti ant tavojo piršto. Tačiau kai reikalai pribręsta prie emocijų protrūkio, visi jie staiga susidrovi.

Liusi nujautė, kodėl Džekas žiedo nepadovanojo anksčiau.

– Aš manau, jog jis paprasčiausiai bijojo, kad man žiedas gali nepatikti, – paaiškino ji.

Jaunutė moteris, kuri sušuko Džekui, žavėdamasi sukiojo žiedą ant Liusi piršto.

– Kaipgi jis galėjo bijoti, kad žiedas tau nepatiks? – atsiduso ji. – Jis tiesiog nuostabus.

Vėliau, gerdamos arbatą, jos įsišnekėjo, kad toji jauna moteris pora kartų buvo apgauta ir dabar mąstė, ar šiame pasaulyje dar liko nors keletas sąžiningų vyrų.

– Atrodo, kad tu vieną tokį suradai, – pasakė ji. – Nė už ką jo nepaleisk.

Jei likimas bus palankus, Liusi taip ir ketino ir elgtis.

Debi stovėjo susigūžusi parduotuvės tarpdury, kai tėvas ją surado.

– Einam namo, brangute, – maldavo jis. Ieškojo jos porą valandų, todėl dabar atrodė išvargęs ir užgraužtas sąžinės, – taip daugiau neatsitiks, prisiekiu Dievu.

Apsipylusi ašaromis, Debi žiūrėjo į jį ir net nesiruošė paklusti.

– Eik iš čia! Nekenčiu tavęs!

– Ne, Debi. Nereikia šitaip.

Net suvirpėjo, kai jis priėjo arčiau, o veidą iškreipė panieka.

– Jei nebijočiau, kad kas nors gali būti smarkiai sumaitotas... netgi *užmuštas*... jau rytoj manęs čia neliktų nė kvapo.

– Juk sakiau, Deb, tai daugiau nebepasikartos.

Ji papurtė galvą.

– Aš nebetikiu tavo žodžiais. Kiek kartų man žadėjai, kad taip daugiau neatsitiks? Kiek kartų aš grįždavau namo

ir viskas prasidėdavo iš naujo... daužymai... klausimai... visada tas pats. Aš bijau. Aš jau nebedrįstu eiti miegoti... bijau, kad mane užmuši miegančią.

Jis nusijuokė, tačiau jo juokas nuskambėjo bjauriai.

– Tai kvaila, pati žinai. Taip blogai niekada nebus.

– Taip, bus! Ar nematai, kaip blogai yra jau dabar?

– Pasitikėk manim, Deb. Pasitikėk manim.

– Ar pasikalbėsi su kuo nors?

– Ką nori pasakyti? – Jo balse ji pajuto baimę.

– Tu gerai žinai, ką norėjau pasakyti! Reikia viską užbaigti.

Įsivyravo tyla.

– Na, gerai. Jeigu tave tik taip galima sugrąžinti į namus, aš pasikalbėsiu su kuo nors. Galėsi pati susitarti dėl susitikimo.

Jiedu dar persimetė keliomis trumpomis frazėmis, o po to skersgatviu nuėjo namo.

Kažkoks girtuoklis palaikė ją prostitute ir ėmė artintis, Debi tėvas jau ketino partrenkti jį žemėn.

– Ne, tėti, – patraukė jį šalin, – pakaks smurto.

Liūdnai pasižiūrėję vienas į kitą, susikibo rankomis ir nuėjo tolyn.

Juos vis dar siejo plonytis meilės saitas.

Tik meilė, kantrybė ir pažadų tesėjimas galėjo juos išgelbėti.

ANTROJI DALIS

1987

Žvilgsnis atgal

Penktas skyrius

Liusi atsikėlė ketvirtą valandą ryto, nes iš susijaudinimo vis vien negalėjo užmigti. Dabar buvo be dešimt aštuonios, o vartus turėjo atidaryti pusę devintos.

– Lažinuosi, kad negali tuo patikėti, mergaite? – Debi stovėjo tarp Liusi ir Tedo, visi trys žvelgė į tai, kas anksčiau vadinosi senuoju daigynu.

– Ne, negaliu, – sutiko Liusi. – Tiesą sakant, ne kartą maniau, kad ši diena taip ir neišauš.

Nuo tada, kai ji su Tedu tapo partneriais, praėjo metai ir aštuoni mėnesiai. Visą šį laiką ji sunkiai dirbo. Jie visi sunkiai dirbo, ir dabar, kai ta diena vis dėlto išaušo, jie visi iš susijaudinimo negalėjo tverti.

Tedas filosofavo:

– Galai tave griebtų, Liusi Nolan, – barėsi jis, – juk tu nė minutės neabejojai, kad tai įvyks. – Jis rūkė savo senąją pypkę. – Tu nudirbai didžiulį darbą, ir aš tavimi didžiuojuosi. – Kikendamas iš pasitenkinimo, jis priminė: – Labiausiai man patiko, kai išprašei iš čia tą mano niekam tikusį sūnų, kuris drįso atsidanginti prieš keletą mėnesių.

– Jis gavo tai, ko nusipelnė, – prisiminė Liusi, – o jeigu dar kada ir sugrįš, nieko geresnio nepeš.

Tedas pasilenkė, kad paglostytų aviganį, kuris dabar laižė jo ranką.

– Kokia puiki idėja įsigyti šunį, – pasakė jis. – Nesuprantu, kodėl nepagalvojau apie tai anksčiau. Į šį daigyną investuota daug pinigų. O savo atsargų dar niekada nebuvome papildę tokiais brangiais krūmokšniais ir kitais augalais.

Iš švarko kišenės jis ištraukė mažytį sultingą kaulą.

– Na štai, mano drauguži, – ištarė jis, kišdamas kaulą šuniui tarp dantų, – rūpinkis mūsų turtu ir mes pasirūpinsim tavimi.

Liusi papurtė galvą ir nusišypsojo.

– Tu jį išlepinsi, – pareiškė ji. Tačiau šuo buvo tikras šaunuolis, todėl visi jį mėgo. – Kaip ten bebūtų, Džeiką nupirkau tam, kad pirmiausia jis saugotų tave, ir tik tada visų mūsų turtą, – priminė ji. – Turtas gali ir nukentėti, svarbiausia, niekas nenuskriaus tavęs.

– Jis puikus šunėkas, – kikeno Tedas, – tavo dėka parodė tam mano prakeiktam netikėliui, iš kur kojos dygsta, ar ne?

Priėjusi arčiau, Debi pakasė šuniui kaklą.

– Tu teisus, Tedai, jis puikus šunėkas, – sutiko ji. – Tikrai mandagiai išlydėjo tuodu niekšus, ar ne? Tas dabita advokatas, su kurio atsivilko tavo sūnus, vos neprileido į kelnes, kai Džeikas jį prirėmė prie sienos.

Tedo veidas suakmenėjo.

– Šlykštus tas advokatas, be to, klastingas. Ko tik jis neišsigalvojo, kad galėtų mane išmesti į gatvę. O mano sūnelis nė kiek ne geresnis... taip stengėsi abu įrodyti, koks senas jau esu, ir kaip man sunku prižiūrėti šią vietą. Norėjo, kad visą atsakomybę perduočiau į Džordžo rankas. – Jis paniekinamai išpūtė žandus. – Prakeiktas niekšas!

– Gana jaudintis, – ramino jį Liusi, – jie išsinešdino, pabrukę uodegas, ir dar ilgai nedrįs pasirodyti čia.

Iš tikrųjų ji nebuvo tokia tikra. Tedo sūnus, rodės, žūtbūt apsisprendė pasiekti savo tikslą. Kai užtrenkė paskui jį vartus, jis apkaltino ją, kad pasisavino jo teisėtą turtą. „Senis juk iškaršo, – tyčiojosi jis, – o tu gerai žinai, kad ši žemė verta didžiulių turtų. Gali manyti, kad išsisukai su savo mažyčiu išmintingu planeliu, bet aš sugrįšiu, – gąsdino, – ir kai sugrįšiu, čia neliks nei daigyno, nei tavęs, visus jus išmesiu lauk!“

– Jie persekiojo mane, – negalėjo užmiršti Tedas. – Tačiau nelindo prie mūsų Liusi ir štai šito bičiulio, ar ne? – glostydamas šuns kaklą, jis nenustygo vietoje. – Greitai išprašėm tuos nenaudėlius lauk, ar ne taip?

Liusi visą įvykį prisiminė šiek tiek kitaip. Džordžas Bekendeilis ir tas jo atsivestas dabita iškart sukėlė jai antipatiją. Jie mirtinai gąsdino vargšą Senąjį Tedą atkakliu šantažu, kol ji sutrukdė.

– Jiedu pasirodė čia kaip rykliai, reikėjo gi juos sustabdyti. Jeigu dar kaišios savo nosį, ant jų užsiundysiu ne šunį, o policiją.

Jei Džordžas Bekendeilis norėjo kovos, ji buvo pasiruošusi priimti iššūkį.

Išbarškinęs savo pypkę ir įsitikinęs, jog viduje neliko jokių pelenų, Tedas apsilaižė.

– Kaip manai, vaike, ar mes dar suspėsime išgerti arbatos? – pasidomėjo jis. – Jei tavo sunkus darbas ir reklama apsimokės, netrukus atsiras ir komandos mokestis, o jau tada nebus kada net atsikvėpti, jau nekalbu apie arbatą.

– Laiko užteks, – pažadėjo Liusi, – vartai bus atidaryti tik po pusvalandžio. Ką tik mačiau ponią Roman, kuri

įnirtingai ruošiasi sumaiščiai. Esu tikra, jog ji mūsų neišvarys, be to, manau, kad turime teisę būti pirmieji savo naujosios kavinės svečiai.

Jiems einant išgrįstu taku pro rožių lysves, Tedas vis negalėjo atsigauti:

– Jei prieš dvejus metus man kas nors būtų pasakęs, kad šitaip atrodys senasis daigynas, tą žmogų būčiau išvadinęs paskutiniu kvailiu. Ką gi! Tu darai stebuklus, Liusi, mano brangioji. Palikai man nedidelį žemės lopinėlį, kad pasislėpęs savo mažame sodelyje galėčiau išsikasti nuosavų bulvių. Dabar man priklauso du patys gražiausi pasauliai, o Džordžas negali prikišti savo nagų nė prie vieno iš jų! – Prieš lipdamas laiptais į terasą, kur buvo įsikūrusi kavinukė, jis stabtelėjo ir su ašaromis akyse švelniai prabilo: – Niekada nesugebėsiu tau atsidėkoti, vaike.

– Tai man derėtų tau padėkoti, – atsakė Liusi. – Beje, maniau, kad miršti iš troškulio.

– Ach, taip!

– Tai geriau jau paskubėk vidun, kol arbatinukas nepabėgo nuo viryklės, – ji nenorėjo, kad Tedas jaustųsi skolingas.

– Tu geras vaikas, – atsakė jis, o tada, linksmai pasišvilpaudamas, nuėjo savo keliu, ištikimai iš paskos sekė šuo.

– Po minutėlės ateisiu ir aš, – šūktelėjo ji, – norėčiau paskutinį kartą apsižvalgyti ir įsitikinti, ar viskas yra savo vietose.

Jis neatsisuko.

– Tai bus jau dešimtas kartas, – barėsi jis, – jeigu ir dabar kas nors bus ne taip, vadinasi, niekada nebus.

Liusi paprašė jo įspėti ponią Roman, jog arbatos ateis visas ketvertukas – ji, Debi, naujokė Sofi ir Robertas.

– Taigi klydai dėl jo? – komentavo Debi, kai abi įžengė į šiltnamį. – Juk jis niekada nenusižengė.

– Gal ir *klydau*, – Liusi teko pripažinti, – laikas parodys.

Robertas daigyne dirbo daugiau nei dvejus metus, anot Debi, jo darbas ir manieros buvo nepriekaištingi. Tačiau Liusi kažkodėl vis vien jo prisibijojo. Gąsdino jo šypsena. Jo žvilgsnis, pagaunantis kiekvieną smulkmeną. Netgi jo darbo būdas, ta niekada neišsenkanti energija. Bet už tai juk negalėjo jo atleisti iš darbo, ar ne?

Sofi dirbo sausų gėlių skyriuje; kai Liusi su Debi užėjo, stovėjo atsukusi joms nugarą.

– Gali viską čia palikti, jei nori, – artindamasi prabilo Liusi. – Mes visi renkamės kavinėje, išgersime arbatos prieš sujudimą.

Sofi, rodės, neišgirdo. Nieko neįtardama, Liusi palietė jos petį.

– Judu su Robertu galite eiti, o mes su Debi viską patikrinsim.

Išgąstingai krūptelėjusi, Sofi atsisuko.

– Ach! Tu mane išgąsdinai.

Jos plaukai buvo susitaršę, o akys paraudusios, tarsi ką tik būtų verkusi.

Liusi pataisė išsipešusią plaukų sruogą, nubraukdama ją nuo mergaitės pabalusio, išsigandusio veido, ir paklausė:

– Kas atsitiko, Sofi?

Ji instinktyviai apsižvalgė aplinkui, tačiau Roberto niekur nesimatė.

– Nieko.

– Tu verkei?

– Ne. Tai dėl sausų gėlių. Aš joms alergiška.

Liusi iškart suprato, kad mergaitė meluoja, tačiau nenorėjo jos kamantinėti prie Debi. Todėl išgelbėjo Sofi, užjaučiančiai jai pasakydama:

– Reikėjo mane įspėti, kad esi alergiška sausoms gėlėms. Apsikeisite su Robertu vietomis. Jis galės dirbti čia, o tu pasiliksi lauke. Ar taip bus geriau?

Mergaitė akivaizdžiai nurimo pamačiusi, kad Liusi patikėjo jos istorija:

– Ačiū, – ištarė plonu balseliu, – taip bus geriau.

Po minutės viskas buvo sutvarkyta. Išsiuntusi mergaitę gerti arbatos, Liusi susirado jaunuolį, kuris ženklino paskutiniąsias obelis.

– Kas čia įvyko? – priėjusi prie pat jo, užstojo kelią.

Jis visiškai ramiai pažvelgė jai į akis.

– Ką norėjai pasakyti? Bent aš jau nieko nepastebėjau.

Ramiai sau stovėjo, netgi įžūliai, visiškai savimi pasitikėjo.

Kurį laiką Liusi spoksojo į jį, ieškodama kokio nors kaltės ženklo. Bet nerado. Stovėdama šalia, vis dėlto jautė kažką blogo, ir dėl to jai darėsi koktu. Ji suvokė, jeigu nesiliaus klausinėti, jis paprasčiausiai neigs, kad žino, kodėl liūdi Sofi, ir atsakinės taip įtikinamai, jog Liusi primygtinai klausinėdama tik apsikvailins. Be to, mergaitei nuo to būtų tik blogiau. Tačiau nuojauta kuždėjo, kad jis dėl kažko buvo kaltas. Pasielgtų kvailai, jei neištirtų šio įvykio.

– Tai mažytis šeimyninis verslas, – pareiškė ji. – Jei norim, kad jis būtų sėkmingas, visi turim dirbti išvien. Jei kam nors tai nepriimtina, reikėtų pasisakyti dabar.

Jis plačiai nusišypsojo.

– Štai kodėl man patinka čia dirbti, – draugiškai atsakė, – su visais taip lengva sutarti.

– Eik į kavinę, – griežtai įsakė ji. – Dešimties minučių pertrauka.

Jam nuėjus, Debi tyliai pripažino:

– Žinai, mergaite, man atrodo, jog tu vis dėlto teisi.

– Iškrypęs išpera, – iškošė pro dantis Liusi, – su juo dar susidorosiu.

Debi apstulbo.

– Jėzau! Niekada negirdėjau tavęs šitaip kalbant. Jis tikrai tau kažkuo užkliuvo.

– O taip, užkliuvo. – Pirmai progai pasitaikius, Liusi ketino vėl pasikalbėti su Sofi.

– Jei nori, gali eiti ir pailsėti, Deb, – ištarė ji. – Prieš atidarydama vartus, aš dar sykį norėčiau viską apžvelgti.

Debi buvo neperkalbama.

– Mes apsižvalgysime drauge, – užsispyrė ji.

Taip jos ir padarė. Iš pradžių pasuko pro atvirų lysvių eiles, praėjo pro didžiulius vazonus su sodinukais ir pavėsinėmis, apkibusiomis vijokliniais augalais. Tada patikrino groteles, aptvėrimus ir sandėlyje laikomą visą gausybę darbo įrankių ir mašinų.

– Tu pasielgei protingai, pasiūlydama žmonėms čia pardavinėti savo prekes, – pagyrė ją Debi. – Kaip tu tai sugalvojai?

– Visai atsitiktinai, kai tas pardavėjas norėjo mums parduoti žoliapjovių. Aš jam paaiškinau, kad mes negalime šitaip beatodairiškai leisti savo pinigų, tačiau pasiūliau mažiausiai mėnesiui išsinuomoti nedidelį žemės plotą ir ten pardavinėti savo prekes. Tada jis bandė viską sutvarkyti komiso pagrindais, bet pasitarėme su Tedu ir nesutikome. Matai, Deb, jei mašinos nebūtų parduotos, mes negautume jokių komisinių, o jis užimtų vertingą plotą, kurį mes panaudotume daug efektyviau. O dabar už išnuomotą žemės plotą mums sumokama, nesvarbu, ar jis savo prekę parduoda, ar ne.

– Turiu pripažinti tavo pranašumą, mergaite. Kai užsimanai, moki derėtis.

– Nesi ir tu nevykėlė, Debi Leitli, – pareiškė Liusi, patapšnodama jai per nugarą. – Nepaisant visų mano derybų, aš nepajėgčiau sukurti tokio nuostabaus reginio.

Dabar jos stovėjo prie paradinių vartų ir žvelgė į pačią žavingiausią klestinčių augalų parodą. Jie sviro pro atramas, kabinosi į sieną ir nepaprastai skaniai kvepėjo.

– Tai juk niekis, – Debi iš malonumo net paraudo, – padariau per porą valandų.

Ji išties pranoko save. Gausybė margaspalvių žiedų vainikavo vartus iš abiejų pusių, pynėsi ir skleidė nuostabiausią aromatą. Gražesnės ekspozicijos Liusi nebuvo mačiusi.

– Tai tikras menas, – sušuko ji, apkabindama Debi per pečius, – atskleidei savo talentą, kurio net nežinojai.

Debi laiminga šypsojosi.

– Juk reikėjo deramai įvertinti naująjį užrašą, ar ne?

Iš suvirinamojo plieno, iškilęs ant atramų, jis atrodė gražiai ir be galo didingai:

NOLAN IR BEKENDEILIO
SODŲ CENTRAS

Šį kartą užrašą pagamino profesionalūs meistrai, pakabino jį vos pora dienų prieš didįjį atidarymą.

Eidamos į kavinę, jos šnekučiavosi apie šį bei tą.

– Ar viskas gerai namie, Deb? – kaip paprastai pasidomėjo Liusi.

– Žinoma, gerai, – atkirto ji šiurkščiai, – kodėl kalbi užuominomis?

– Oi! Luktelk minutėlę, – Liusi apstulbino jos netikėta reakcija. – Aš visai nekalbu užuominomis. Tik pasiteiravau,

štai ir viskas. Juk pati minėjai, kad savaičių savaites nekeli kojos iš namų. Žinau, kad ilgai nesimatei su Alfiu, nors jis daugybę kartų ieškojo progos su tavimi susitikti.

– Iš kur žinai?

– Nes visąlaik skambina čia. Jis žūtbūt trokšta tave pamatyti, Deb. Kai kalbėjausi su juo praėjusią savaitę, atsiprašė, kad skambina čionai, tačiau paaiškino, jog tai vienintelis būdas su tavimi susisiekti. Sakėsi, kad visada, kai paskambina tau į namus, tavo tėtis jį apšaukia ir numeta telefono ragelį.

Liusi jaudinosi. Debi vis dažniau ir dažniau pasilikdavo viena. Ji niekur neišeidavo net su Liusi. Situacija pastebimai blogėjo.

– Pamaniau, kad galbūt judu susiginčijot.

Debi išgąstingai išplėtė akis ir sustingo vietoje, jos balsas piktai nugriaudėjo, kai paklausė:

– Kodėl manai, kad aš nesutariu su savo tėčiu?

Supratusi, kad užmynė jai skaudamą vietą, Liusi patikslino:

– Aš kalbėjau ne apie tavo tėtį, Deb. Kalbėjau apie Alfį. Judu susipykot?

– A! – su palengvėjimu atsiduso. – Ne, mes nesusipykom. Atleisk, kad užrikau ant tavęs, mergaite.

Namie reikalai nepagerėjo, tačiau ir nepablogėjo. Jos tėvas netesėjo pažado, su niekuo nesusitiko ir nepasikalbėjo, o Debi nesugebėjo jo įtikinti. Taigi, kad namie vėl nesukeltų sąmyšio, gyveno tarsi atsiskyrėlė. Ji niekur nėjo, su niekuo neplepėjo telefonu, nepalaikė jokio ryšio su Alfiu, – pratūnodavo savo kambary nuo pietų iki pat ryto, kai keldavosi ir vėl eidavo į darbą. Ji gyveno nenatūraliai ramų gyvenimą, bet tai, rodos, išėjo į naudą. Smurto namie

pastebimai sumažėjo, ir Debi pagalvojo, kad buvo verta aukotis.

Liusi negalėjo sau atleisti, kad apie tai prasitarė. Norėdama pasitaisyti, ji pasiūlė:

– Kodėl šeštadienį mums kur nors nenuėjus? Galėtume atšvęsti Sodų centro atidarymą.

– Geriau nereikia.

– Na, kaip nori, bet jeigu apsigalvotum, kvietimas vis dar galioja.

– Ačiū, mergaite.

Prislėgtos nevykusio pokalbio, jos kurį laiką ėjo tylomis.

– O kaip Džekas? – staiga pasidomėjo Debi.

– O ką jis? – Jos artėjo prie kavinės laiptų.

– Viešbutis atidarytas ir jau klesti, ar ne?

– Taip.

Iš tiesų viskas klostėsi kuo puikiausiai. Ateinančiam sezonui buvo užsakyti visi kambariai, taigi savininkas nežinojo, kur dėtis iš laimės.

– Savininkas turbūt apdovanojo jį didžiule premija?

– Taip.

– Na? Kada vestuvės?

– Greitai.

– O tiksliau?

Liusi akys švytėjo.

– Vakar vakare skambino Džekas. Jis atvyksta po dviejų savaičių. – Ji sukryžiavo pirštus. – Aš manau, kad man turi paruošęs staigmeną.

– Pavyzdžiui?

– To man nepasakė, tačiau aš pažįstu Džeką ir jaučiu, kad jis dėl kažko jaudinasi.

– Esu tikra, kad jis nori susitarti dėl datos.

– Galbūt. – Liusi nebuvo tikra, bet įtarė, kad būtent šito Džekas ir norėjo. Ach, ji to tikėjosi!

– O tu? Tikrai to nori?

Liusi linktelėjo.

– Apie tai aš ilgai mąsčiau. Juk žinai, kaip jo ilgėjausi nuo tada, kai išvyko. Ach, žinau, kad mes matėmės keletą kartų, tačiau tai ne tas pats. Kai nuolatos reikia kartoti „sudie“, išsiskyrimas tampa vis sunkesnis. – Dabar ji susimąstė, kaip jausis tapusi Džeko žmona, kartu su juo leisdama visą laiką. Pagalvojusi apie tai, ji nusišypsojo. – Taip, Debi, – atsakė ji, – aš pasiruošusi tartis dėl datos, jei Džekas to nori. – Kartais apsisprendę žmonės tais sprendimais ima gyventi. Galų gale jie pasigrobia žadėtąją laimę.

Deb šiek tiek pavydėjo.

– O kaipgi Sodų centras? Ir Tedas? Ir visos kitos priežastys, dėl kurių iš pradžių vertei Džeką laukti?

Liusi praleido daug bemiegių naktų, mąstydama apie tai.

– Dabar, kai Sodų centras jau klesti, ir Tedas apsaugotas nuo savo sūnaus, tikiuosi, kad galiu pamąstyti apie mudu su Džeku ir mudviejų ateitį. Problema ta, kad aš nesu tikra, kaip viskas pasikeis, kai už jo ištekėsiu. Aš netgi nežinau, ar Džekas ketina čia pasilikti, kad galėčiau toliau dirbti su Tedu. Visus mūsų sprendimus aš privalau aptarti su Tedu.

– Jei tai vestuvių varpai, nepamiršk, jog aš pirmoji pamergė.

Liusi nusikvatojo:

– Tarsi tu man *leistum* tai pamiršti!

Rodėsi, kad arbatai jau neliko laiko, todėl jos prisėdo, pasiruošusios tuoj pat kibti prie darbo.

– Ech, mergaite, – sudejavo Debi, – neteko nė gerklės sudrėkinti.

– Pasiimk puodelį, – pasiūlė Liusi, – galėsi išgerti dirbdama su klientais.

Ji pastebėjo, kad Sofi laikosi nuo Roberto atokiau. Ji taip pat pastebėjo, kaip ji susigūždavo, kai jis lengvai prie jos prisiliesdavo ar praeidavo pro šalį.

Paskendusi mintyse, ji atvėrė paradinius vartus, ketindama netrukus eiti prie prekystalio. Visi buvo savo postuose: Debi – rožių ir krūmokšnių skyriuje, Robertas, aiškiai nepatenkintas pakeitimu, – prie sausų gėlių, Sofi – lauke, o Tedas – prie durų, pirmiems penkiasdešimčiai klientų pasiruošęs išdalyti pluoštą kvitų. Kiekvienas kvitas suteiks jiems teisę gauti vieną Tedo pasodintą chrizantemą. Kai kvitai pasibaigs, jis pasišalins į šiltnamį, kur galės pasislėpti nuo minios ir toliau rūpintis savo numylėtaisiais daigais.

– Darykit, ką norit, – tyliai sušnibždėjo, Liusi, nekantriai laukdama, kol atsidarys durys ir daigyną užplūs pirmoji klientų banga, – mes šaunūs ir viskam pasiruošę.

Išmušė pusė devintos, po to ir devynios, tačiau klientų nebuvo nė ženklo.

– Kur, po galais, jie visi yra, mergaite? – paklausė atsiskubinusi Debi. – Aš jau išgėriau arbatą, todėl dabar norėčiau išleisti kokį pensą. Kaip manai, ar galėčiau trumpam išeiti, o gal tie niekšai sulėks, vos tik spėsiu dingti?

– Gali eiti, – leido jai Liusi, – dar anksti.

Tedas vaikštinėjo aplink.

– Nesijaudink, – ramino ją, – žmonės nepastovūs. Jie užeis, kai bus pasiruošę, ne anksčiau.

Liusi karčiai nusivylė. Lėtai slenkanti laikrodžio rodyklė išmušė dvidešimt po devintos, ir Liusi neteko vilties.

– Galbūt buvau per daug ambicinga, – prisipažino ji Tedui, – įtikinau tave, kad planas puikus, ir išleidau visus tavo pinigus. Niekados sau neatleisiu. – Ji buvo tokia tikra, kad žmonės ateis.

Nusišypsojęs bedante burna, jis ėmė bartis:

– Po paraliais! Savo pinigų dėl niekų neleidžiu, o gerus dalykus aš užuodžiu. Per daug reikalauji iš savęs, vaike. Jie ateis, pamatysi.

Jo pasitikėjimas ją nudžiugino.

– Ach, telaimina tave Dievas, Tedai, – apkabino jį. – Geriau eisiu prie prekystalio.

Taip ji ir padarė.

Tačiau minutės bėgo toliau, o klientai nesirodė.

– Liusi, mergaite, tu prašovei, – sumurmėjo ji. – Per savo plepalus ir svajones išleidai didžiąją šio mielo senuko santaupų dalį.

Ji grąžins skolą, netgi jei tam prireiks viso gyvenimo. Prislėgta žvilgtelėjo į Tedą. Tada į duris, tarsi tikėdamasi, kad jos štai ims ir atsivers.

Ji nusisuko, bet, išgirdusi triukšmą, vėl pažvelgė į tą pusę: durys plačiai atsidarė, o pro jas pasipylė būrys žmonių.

– Oho! Ar ne puikus reginys? – Pačiame priekyje veržėsi stora, raudonveidė ponia.

Paskubomis kvitus dalijantis Tedas buvo nustumtas į šalį.

– Ei! Čia juk ne galvijų turgus, – šūktelėjo jis, – turėkit proto?

Tiesiog akimirksniu kilo tikra sumaištis, žmonės plūdo į visas puses; jie graibstė gražius augalus, čiupo molinius vazonus ir grūdo į savo vežimėlius. Vienas vyriškis, pasiėmęs karutį, susirinko visus įmanomus sodo įrankius:

– Neseniai atsikrausčiau iš užsienio, – paaiškino jis apstulbusiai Liusi. – Turiu viską pradėti nuo nulio.

Ji susijaudino. Kasos aparatas nesiliovė skambėjęs ištisą dieną. Retsykiais ji matydavo Tedą, pasakojantį klientams apie augalus arba aiškinantį, kaip juos reikėtų prižiūrėti naujuosiuose namuose. Tedas buvo geriausias augalų žinovas, žmonės gerbė jo išmanymą.

Jis demonstravo klientams savo prekybos centrą, juokėsi ir šypsojosi, ir apskritai puikiai leido laiką. Apie trečią valandą po pietų jis pareiškė Liusi:

– Šią mielą ponią mūsų naujoje kavinėje pavaišinsiu puodeliu arbatos.

Maždaug jo amžiaus žaviai besišypsanti moteris rankoje laikė lazdelę, vietoj kurios Tedas tučtuojau pasiūlė įsikibti jam į parankę.

– Romantiškas senas velniūkštis, – ištarė Liusi, kai jie nuėjo tolyn šnekučiuodamiesi bei kvatodami, tarsi seni bičiuliai.

Apie ketvirtą valandą viskas aprimo.

– Ačiū Dievui!– prisiartino Debi prie pinigus skaičiuojančios Liusi. – Jaučiuosi kaip nuvarytas arklys.

– Žinau, apie ką kalbi, – Liusi supakavo banknotus ir sumą įrašė į registravimo žurnalą. – Sėkmės siekiau ne dėl savęs, o dėl Tedo, tačiau niekada nesitikėjau tokio stebuklo. – Tai buvo neįtikėtina. Pelnas viršijo keturis šimtus svarų sterlingų, o tai jau kėlė šiokių tokių problemų.

– Norėčiau apsižvalgyti, – pasakė ji Debi. – Ar dabar esi labai užimta?

– Ramu. Gali eiti. Aš viską pasaugosiu, be to, netoliese yra Sofi. Ji man pagelbės. Nagi, eik, mergaite, – paragino ji, – žinau, kad jaudiniesi, kol pinigai saugiai nepaslėpti.

Iš apatinio stalčiaus surinkusi supakuotus banknotus, Liusi tvirtai juos suspaudė:

– Netrukus grįšiu, – pažadėjo ji.

– Ei! Tas Tedas tikras nenaudėlis, ką? Aprimus išprotėjusiai miniai, kavinukėje pasičiupau butelį gazuoto vandens. Tedas ir jo ponia vis dar tebesėdėjo kampelyje, žvelgdami vienas kitam į akis, tarsi tuojau būtų pasaulio pabaiga. – Reikšmingai mirktelėjusi, ji sušnibždėjo: – Tarp mudviejų šnekant, mergaite, neabejoju, kad tas senas krienas jau ketina pasižadėti.

Liusi nusijuokė po šios Debi frazės, tačiau pasijuto be galo laiminga dėl tų senukų. Jei jiems buvo gera ir malonu bendrauti, Liusi galėjo tik džiūgauti.

– Sėkmės jiems, – nuoširdžiai džiaugėsi ji. – Kaip sako manasis, myli ne vien jauni.

– Užkietėjusi romantikė.

– Tai mane uždega.

Jėgų jai teikė prisiminimai. Kai ji lankėsi saloje pastarąjį kartą, jiedu mylėjosi nuošalioje pakrantėje ir maudėsi po žvaigždėtu dangumi. Vėliau vaikštinėjo alėja ir kalbėjosi apie savo ateitį, apie santuoką ir vaikus, apie tai, kaip neapsakomai jie trokšta savo gyvenimą praleisti drauge. Tai buvo pačios gražiausios Liusi gyvenimo akimirkos. Visą naktį ji gulėjo Džeko glėbyje, o ryte, pro langą sušvitus saulei, pabudo su nuostabiu jausmu: jis – šalia. Ilgai taip gulėjo, laiminga žvelgė į jį miegantį, žavėjosi išraiškingu, gražiu veidu ir jo tamsiais, ant akių krintančiais plaukais. Ji įsivaizdavo, jog tas besijuokiantis tamsiai žalias žvilgs-

nis netrukus susitiks josios, tačiau jis nepabudo, dar ne. Jis tik stipriau ją apkabino. Šios akimirkos Liusi niekada neužmirš. Atgaivins šį slaptą išgyvenimą, kai jausis labai vieniša.

Beveik per pusvalandį sutvarkė visus, nuo pinigų tiesiog sprogstančius kasos aparatus. Tai buvo triuškinanti sėkmė, o diena dar tik prasidėjo.

Liusi jau ketino užrakinti kabinetą, kai staiga ją išgąsdino balsas.

– Jei būtum paprašiusi, būčiau galėjęs tau surinkti visus pinigus.

Atsirėmęs į durų staktą, Robertas įsmeigė į ją mėlynas skvarbias akis. Tai mušė Liusi iš vėžių.

– Sprendžiant pagal šiandien apsilankiusių pirkėjų skaičių, supakuoti banknotai tikriausiai sveria kokią toną.

Jis žengė žingsnį, tarsi ketindamas užeiti vidun.

Liusi šoko pirmyn ir vikriai pastojo kelią.

– Dėl pelno jaudinuosi tik aš, – atmetė jo netiesioginį pasiūlymą. – Taigi ko nors norėjai?

– Maniau, norėjai mane matyti.

– Kai norėsiu pamatyti tave, ateisiu pati. O dabar pageidaučiau, kad grįžtum ten, kur ir privalai būti.

– Čia šeimininkauji tu.

– Taigi.

Jai pasirodė, jog jis išgėręs. Jo balsas skambėjo šiek tiek keistai ir šypsojosi jis, tarytum būtų nepadoriai nusiteikęs. Kai pasišalino, eisena pasirodė truputėlį netvirta. Nebuvo tikra, tačiau žinojo, jeigu užklups jį begeriantį darbe, šį jaunuolį atleis taip greitai, jog jis nesuvoks, kada ir kaip tai atsitiko.

Išvydusi ją, Debi net atsiduso.

– Aptarnavau pusę tuzino pirkėjų, – guodėsi ji, tarp tų šmikių nepasitaikė nė vieno aukšto ar gražaus.

– Ačiū, Debi. – Liusi mąstė apie ką kita.

– Kas atsitiko? Atrodai, tarsi būtum pametusi svarą, o radusi tik pensą.

– Hm, – Liusi atsistojo prie prekystalio, kai Debi pasitraukė nuo kasos, – tas jaunuolis man kelia nerimą.

– Ach, Liusi. Tu ir vėl apie Robertą? Jis tave tiesiog apsėdo. Nurimk, sakau tau. Jis – pats geriausias darbininkas, kokį tik galėtum rasti... jam nerūpi, ar jo darbas švarus, ar purvinas. Jis šaunus ir orios išvaizdos, be to, su visais mandagus. Tik paprašyk jo ko nors, ir žiūrėk, nespėsi nė apsisukti, kai viskas bus jau padaryta.

– Žinau.

Ko gero, Liusi vis dar negalėjo nieko prikišti jo darbui. Tiesa, jis patiko ir klientams. Jis nuolat su jais plepėdavo, todėl pirkėjai jausdavosi šiltai priimti. Ir, anot Debi, jam nerūpėjo, kokį darbą reikia atlikti, jis niekada nesiskundė. Tačiau kažkas Liusi jaudino.

Iš savo patirties Debi žinojo, kad Liusi visada grindė savo nuomonę, tačiau šį kartą ji dvejojo.

– Tu juk netiki, kad jis galėjo nuskriausti Sofi, ar ne?

– Tuo esu visiškai tikra, – Liusi pasitikėjo savo nuojauta. Dabar ši nuojauta jai šnibždėjo, jog Robertas Džonsonas prasikalto. – Aš *žinau*, jog jis ją išgąsdino, – nesiliovė ji, – ir anksčiau ar vėliau tai išsiaiškinsiu.

– Geriau jau tu, negu aš. Tu gali įklimpti į tikrą bėdą, jei apkaltinsi jį, o paaiškės, jog jis nieko nepadarė.

– Dar pamatysime.

Debi žodžiai nepajėgė pakeisti jos nuomonės apie šį keistą jaunuolį.

Po trumpos pertraukėlės pirkėjai vėl ėmė plūsti į visus daigyno skyrius, kol pagaliau keturios minutės po šešių Liusi uždarė paradinius vartus.

– Po galais, sodas beveik tuščias! – paskelbė Debi, melsvomis akimis pažvelgdama į dangų. – Džiaugiuosi, kad rytoj atsargas teks pildyti ne man, o Robertui su Sofi.

– Ketini pailsėti? – viltingai pasidomėjo Liusi.

Beveik neabejojo, kad suklydo, leisdama dirbti tiems jaunuoliams be priežiūros, ypač jei jiedu nesutarė.

Žinodama, kas jos laukia namie, Debi gundėsi.

– O *tu* dirbsi?

– Taip, dirbsiu, – patvirtino Liusi, – būsiu pas tiekėją. Savaitgalį skaičiuodama gausias prekes, šiek tiek apsirikau. Neliko nė vieno vazono, išpardavėme kone visas sausąsias gėles, lentynose liko tik du laistytuvai.

– Nebeliko ir gražiųjų porcelianinių vazų. Ta moteris iš Armitažo gatvėj esančios krautuvėlės nupirko visas šešias. Gretimose patalpose jie atidarė mažytę kavinukę, todėl ji pamanė, kad ant staliukų stovinčios vazos atrodys puikiai.

– Ji visiškai teisi, – sutiko Liusi. – Tiesą sakant, vieną tokią vazą padovanojau savo mamai.

– Taip, bet gyveni padoriame rajone, tačiau Armitažo gatvėje tau kojas nutrauktų ir parduotų ant mėsos prekystalių turguje. Aš sakiau tai moteriai, įspėjau ją... kad vietiniai niekšeliai nudžiaus jos vazas tą pačią minutę, kai tik sustatys ant stalų, sakiau, tačiau į tai ji nekreipė jokio dėmesio.

– Puiku, – įsikibusi Debi į parankę, Liusi patraukė pastato link. – Liaukis atbaidinėti pirkėjus, – pasakė ji. – Jei ta krautuvėlės savininkė nori šešių vazų, tegul visas ir perka.

O jeigu jas visas nudžiaus, ji daugiau nebepirks arba vėl čia netrukus pasirodys. Taigi dėl visa ko aš įsigysiu jų dar kokį tuziną.

– Liusi Nolan, esi negailestinga plėšikė!

– O tu labai dosni.

– Dosni? Kodėl? – įtariai pažvelgė ji į Liusi. – Ei! Tik nieko manęs neprašyk, labdara aš neužsiimu. Tos prakeiktos labdaros pakanka namie.

– Aš ne apie tai, – linksminosi Liusi. – Kalbu apie tavo mėginimą atkalbėti tą moterį nuo jos pirkinių. Aš sužavėta. Matai, jei klientai neperka, tu negauni atlyginimo. Pinigai čia, pinigai ten... supranti, apie ką aš?

Debi neteko amo. Tada Liusi pačiupo jos ranką ir prapliupo juoktis.

– Nenaudėle Liusi Nolan, – atsiduso ji su palengvėjimu, – už tai mielai nusukčiau tau ausį!

Tedas, rodės, atjaunėjo visa dešimčia metų. Jo žingsnis pagyvėjo, o nugara tapo tiesesnė. Jo akyse atsirado kaži koks spindesys, kurio Liusi nebuvo pastebėjusi anksčiau.

– Norėčiau tave supažindinti su Meible Parkinson, – pareiškė jis, eidamas taku. Atsisukęs į šalia žingsniuojančią moterį, pristatė. – Čia – Liusi Nolan, – paaiškino jis. – Pameni, apie ją daug pasakojau?

Meiblė buvo mažytė, apvali moteris papurusiais žilais plaukais, viena iš tų žmonių, kuriuos sutikęs galvoji, kad pažįsti visą gyvenimą.

– Tedas daug apie tave pasakoja, – šiltai nusišypsojo ji.

– Jis – mielas vyrukas, – atsakė Liusi. Nustebo pamačiusi, kaip Tedas nuraudo. Atsisukusi į Debi, ji tarė: – Čia – Debi Leitli, mūsų pavaduotoja.

Senutė sukikeno:

– Tedas sako, kad tu – vaikščiojanti nelaimė. – Ir nekaltai pridūrė: – Man tu atrodai visai nepavojinga.

– Aš stengiuosi, – atsakė Debi, kreivai nužvelgdama Tedą. – Dėl mano kaltės stogas dar neužgriuvo mums ant galvų, taigi, viską susumavę, turėtumėt būti man dėkingi.

Tedas gailėjosi apie tai prasitaręs savajai poniai, todėl greitai pakeitė temą.

– Mudu su Meible lankėme tą pačią mokyklą, – atskleidė kortas. – Žinoma, už ją buvau šiek tiek vyresnis, todėl negalėdavome matytis per pamokas, tačiau žaidimų aikštelėje nuolat stebėdavau tą smulkutę mergaitę. – Jis švelniai pažvelgė į ją ir keletą akimirkų paskendo prisiminimuose.

– Jis buvo toks tykus jaunuolis, – čiauškėjo ji, nenuleisdama nuo jo akių. – Beveik niekada nebendraudavo su kitais. Per pertraukas valandų valandas skaitydavo komiksus, atsirėmęs į sieną. Jau tada jis patraukė mano dėmesį. Taip troškau, kad užkalbintų, tačiau niekada to nepadarė.

– Na, bet užtat šiandien judu ilgai pasikalbėjot, – nuramino Liusi. – Jau maniau, kad man teks kavinėje jus ir užrakinti.

Ji tikrai norėjo juos padrąsinti, tačiau suprato, kad turi būti atsargi. Meiblė tikriausiai buvo ištekėjusi ir Tedą laikė tik senu bičiuliu, nors, sprendžiant iš jos žvilgsnio, prie Tedo ją viliojo daugiau nei paprasta draugystė. – Argi ne keista, kad jūs vėl sutikote viens kitą?

– Tai likimas, – pareiškė Tedas, – Meiblė man pasakojo, kad niekada neperka vietinių laikraščių, tačiau kažkodėl vie-

ną įsigijo šią savaitę, kuriame ir surado reklamą su mano pavarde.

Toliau kalbėjo Meiblė:

– Žinojau, jog Tedo tėvas buvo medelyno savininkas, nes mano tėtis iš senojo pono Bekendeilio visada pirkdavo pomidorus ir salotas. Taigi, kai šiandien išvydau jūsų reklamą, pamaniau, kad ten paminėtasis Bekendeilis yra tas pats Tedas Bekendeilis, kurį pažinojau mokykloje, – jos veide pasirodė vaikiška šypsena. – Įdomiausia yra tai, jog pažinau jį iškart, nes jis atrodo lygiai taip pat, kaip ir jo senasis tėtis.

Debi nesusilaikė nepašmaikštavusi:

– Taigi jo tėtis buvo plikas, bedantis ir visa kita?

Ji prapliupo juoktis, tačiau nustebo, kai Meiblė prabilo griežtu balsu:

– Beje, Tedo tėtis buvo nepriekaištingos išvaizdos vyrukas. Lygiai kaip ir Tedas.

– Oi! Man rodos, kad įsiterpei ne vietoj, – nusijuokė Liusi.

Debi susidrovėjusi pasišalino.

– Vieną dieną mano nelaimingas liežuvis mane pakars.

Likusieji kikeno.

– Dabar tikriausiai supranti, kodėl ją vadinu vaikščiojančia nelaime, – kreipėsi Tedas į Meiblę.

– Galbūt suklydau, puldama tavęs ginti, – atsakė ji, – nenorėjau, kad ji pasijustų kalta.

– Ach, ji jaučiasi kuo puikiausiai, – užtikrino Liusi. Ji gerai pažinojo Debi. – Kaip ten bebūtų, man irgi reikia eiti. Atrodo, kad užklydo dar keletas vėluojančių klientų.

Akies kampeliu ji pastebėjo besiartinantį aukštą rudaplaukį vyrą. Šalia ėjo du vaikai: tamsiaplaukis, maždaug šešiolikos metų jaunuolis, ir liekna, aukšta paauglė, kurios šviesūs tankūs plaukai siekė liemenį.

– Čia juk vietinis gydytojas, ar ne? – prisimerkęs, kad geriau matytų, Tedas patvirtino savo spėliones. Kreipdamasis į Liusi, jis tarė: – Niekada neteko su juo susitikti, bet žmonės apie jį atsiliepia neblogai.

Ji pažvelgė įdėmiau. Jai pasirodė, kad šį vyrą ji jau buvo kažkur mačiusi: šiek tiek susikūprinęs, giežtai atgal sušukavęs vešlius plaukus. Styvas Raimanas buvo pasiturintis, gražiai apsirengęs vyriškis, todėl jam netrūko moterų dėmesio. Jis buvo be galo malonus.

– Pasidomėsiu, kuo galėčiau būti naudinga.

Liusi nuėjo į vieną pusę, o Tedas ir jo draugė į kitą.

– Styvas Raimanas atsikėlė į šį kraštą visai neseniai, – paaiškino ji. – Jis gyvena didžiuliame sename name Parko gatvėje. Vienišas vyrukas. Našlys, matai? Jau aštuoniolika mėnesių vienas augina vaikus.

– Pamaniau, jog ateisiu ir pažiūrėsiu, ką galite pasiūlyti. – Kol vaikai tyrinėjo netoliese vešintį sodą, Styvas Raimanas su Liusi vaikštinėjo po rožyną.

Aprodžiusi gėlių lysves ir sodo įrankius, ji pažvelgė į jo mielas rudas akis ir nusišypsojo.

– Galite įsigyti viską, ką matote, – pasakė ji. – Šią dieną pardavimo sąlygos ypatingos, o visos prekės – geriausios kokybės.

– Ką jūs man galėtumėt pasiūlyti? – Atidžiai ją tyrinėjo pastabiomis, smalsiomis akimis, žvelgė liūdnai, tačiau išdidžiai.

– Tai priklauso nuo daugybės dalykų, – ji nužvelgė jo dailiai išlygintas kelnes, švarius pirštus išpuoselėtais nagais ir iškart suprato, kad visus lauko darbus jam atlieka nusamdytas sodininkas. – Jei jums reikia įrangos sodo darbams, galime pasiūlyti *sodininko suolelį*, – kalbėjo ji, – arba puikią

oranžeriją. Paprastai mes jų neparduodame, tačiau vieną galime užsakyti specialiai jums.

– Suprantu, – vis dar nenuleido savo rudų akių, – taigi jūs man siūlote *suolelį*, ar ne? – Giliai įkvėpęs, jis atsiduso: – Jūs tikriausiai manote, kad aš nesu iš tų, kurie lenkia nugaras, kad galėtų pasikapstyti žemėse ar pasodinti?

Liusi sutriko.

– Atleiskit, – atsiprašė ji, – neturėjau to omeny. – Ji *turėjo* tai omeny, tik neketino jam prisipažinti. – Tikrai, daktare Raimanai, ne taip mane supratote.

– Argi tai svarbu? – jis vėl nušypsojo.

Dieve! Sukrėsta suvokė, kad iš tikrųjų jis tik flirtavo.

– Tačiau jūs teisi.

– Taip?

– Paprastai sodo darbai manęs nedomina. Vaikystėje mėgau žaisti nuostabiame sode, tačiau mano tėvai juo nesirūpino. Jį suprojektavo viena sodų planavimo firma, o prižiūrėjo senas sodininkas, vardu Džošua. Mano tėvas dirbo advokatu, o motina – gydytoja. Kuo užimtesni žmonės, tuo blogiau. Dabar ir aš užsiėmęs ir paprasčiausiai neturiu laiko, nors man patiktų ropoti keliais ir pamažu aplink kurti nuostabų sodą. Gėda ir pasakyti, prieš atsikeldamas čionai, aš pats samdžiau sodininką... tik jis vadinosi Liamu. Raudonplaukis bauginančio charakterio airis su spalvinga žodžių atsarga, tačiau sode jam suteikiau visišką laisvę, jis darė ten stebuklus.

– Suprantu. Jis nenorėjo kraustytis su jumis į Blekburną.

– Negalėjo. Išvažiavo į Kilkenį... kad, anot jo, galėtų numirti Rojuje.

– Aš jį suprantu, – prieš daugelį metų Liusi kartu su savo tėvais lankėsi Emeraldo saloje. Atsiminimai iki šiol neišdilo. – Airija – graži šalis.

– Taip. Deja, Liamas pasirinko tėvynę, o ne mane. Iš pradžių buvau nusamdęs jauną vaikiną, tačiau sausio mėnesį jis šio darbo atsisakė ir dabar mano sodas – tarsi mūšio laukas.

– Jums reikia plano. – Jis patiko Liusi. Su juo lengva buvo bendrauti.

– Man reikia stebuklo, norėjote pasakyti? – stabtelėjo ir vėl įsistebeilijo į ją rudomis akimis. – Tiesiog nesitikiu, kad *jūs* pagelbėtumėt į bėdą patekusiam vyrukui, – jis nusikvatojo, – tiksliau, į bėdą patekusiam *sodui*?

– Ką norėjote pasakyti?

Iš švarko kišenės jis ištraukė brošiūrėlę. Tokių reklaminių bukletų Liusi nusiuntė į daugelį namų. Netrukus jis priminė brošiūroje parašytus žodžius.

– Čia sakoma, kad jūs galite patarti susidūrusiems su sodininkystės problemomis.

– Mes darome, ką galime, – patvirtino Liusi. – Tedas – augalų žinovas, o aš – dizainerė.

Tai jai kilo mintis padėti žmonėms patarimais. Ji matė, kiek laiko Tedas praleisdavo, atsakinėdamas į žmonių klausimus, ir pati ne kartą prie prekystalio pagelbėjo pirkėjui sukurti sodo planą. Prieš pradėdama dirbti su Tedu, ji paprasčiausiai nežinojo, kad ne kiekvienas iš prigimties yra sodininkas.

Styvas Raimanas apsidžiaugė:

– Na štai! – sušuko jis, atgal į kišenę įgrūsdamas brošiūrą. – Iš pradžių man reikia žmogaus, kuris sukurtų mano

sodo planą, tada pasisamdysiu ką nors, kad jį užsodintų. Taigi, kada galėtumėt pas mane užeiti ir apžiūrėti šalia mano namo želiančias džiungles?

Liusi galvojo, ar tik neįsipainios ji ten, iš kur vėliau bus sunku išsikapstyti. Tačiau prašymas, atrodo, skambėjo nekaltai.

– Jūs nešvaistote laiko, ar ne?

– Ne, nebent tai būtų itin svarbu, kaip dabar. – Jis norėjo, kad Liusi Nolan juo susidomėtų.

Liusi matė, jog pasirinkimo nėra. Jam aiškiai reikėjo pagalbos, o kaip vyras jis taip pat atrodė pakankamai malonus. Be to, suteikti tokią pagalbą buvo jų patarnavimų dalis. Styvas Raimanas – klientas, o klientai – verslo klestėjimo priežastis.

– Gerai, daktare Raimanai. Jeigu jūsų sodo būklė tokia prasta, kaip sakote, juo greičiau mes pradėsime, juo geriau.

Pasiekęs tiek, užsimanė dar daugiau.

– O ką pasakytumėt apie rytojaus popietę? – nuoširdžiai pasiteiravo jis. – Susirėmimui su laukine gamta jums prireiks maždaug valandos. Po to galėtume išgerti arbatos.

Liusi jautėsi pamalonintą, tačiau tokia idėja jos nesužavėjo.

– Ačiū, tačiau...

– Prašau! – nulenkęs galvą, pažvelgė į ją tarsi mažas pasimetęs berniukas. – Nejaugi nenusileisit vienišiui? Be pokalbių su pacientais savo kabinete, retai gaunu pabendrauti su suaugusiais. – Jo šypsena veikė užkrečiamai. – Nesakykit ne, – maldavo jis. – Be to, mano dukra jums iškeps nuostabių paplotėlių.

Ar galėjo ji atsisakyti?

– Džiaugiuosi, galėdama suprojektuoti jūsų sodą, tačiau negaliu nieko pažadėti dėl arbatos.

Tai galėjo būti maloni pramoga; Styvas Raimanas mokėjo bendrauti. Beje, kas čia blogo išgerti puodelį arbatos ir paragauti jo dukters keptų paplotėlių? Pažiūrėsim, manė Liusi. Pažiūrėsim.

Maikas Nolanas ką tik baigė šluoti šaligatvį šalia parduotuvės.

– Sveika, meilute, – kreipėsi jis į Liusi, kai toji išlipo iš automobilio, – atrodai baisiai.

– Na! Labai tau dėkoju, – nusikvatojo ji. – Tu tikrai žinai, kaip paguosti mergaitę. – Priėjusi pakštelėjo jam į žandą. – Diena buvo ilga, – išvargusi pripažino ji, – tačiau mes neblogai uždirbom. Tikrai, tėti, dar niekada nemačiau šitiek žmonių, susibūrusių į vieną vietą.

– Tiesiog puiku, širdele. Nejaugi nesakiau, kad tau pasiseks, a? Judu su Tedu sunkiai dirbote, o dabar atėjo laikas nuimti derlių.

Liusi nusiprausė, persirengė ir atėjo į virtuvę, kur jos jau laukė tėvai, paruošę arbatą.

– Ach, mama! Galėjote pradėti, – barėsi ji. – Nereikėjo manęs laukti.

– Nesąmonė, juk mums nesunku, – atsakė Seli, – juk žinai, kaip man patinka, kai mes pietaujame trise.

Kantriai išlaukęs, iškamuotas nuostabaus aromato, kurį skleidė Seli paruoštas kepsnys bei kepenėlių paštetas, Maikas ėmėsi darbo.

– Ką tik pasakojau tavo mamai, kad Sodų centrą šiandien aplankė daugybė žmonių.

– O ar galėjo būti kitaip? – išdidžiai įsikišo Seli. – Judu su Tedu padarėte stebuklą. Ponia Barkli man sakė, kad šią popietę ten nusipirko nuostabią vazą, kuri kainavo visai nebrangiai. Kavinėje ji suvalgė sumuštinį, išgėrė kavos ir apskritai puikiai praleido popietę. Anot jos, ten buvo minios žmonių.

– Ji nemelavo. Kai pirkėjai ėmė plūsti, atrodė, jog jie niekada nesustos. Lentynos beveik ištuštėjo. Tiesą sakant, privalėjau paskambinti tiekėjams ir užsakyti daugiau prekių. Rytojaus rytą teks keltis anksti. Ketinau automobilį palikti daigyne, o namo parvažiuoti furgonu, tačiau norėjau, kad patikrintum, kas atsitiko priekinei mašinos padangai. Man rodos, ji prakiuro.

Maikas prarijo paskutinį pašteto kąsnį.

– Nesijaudink, mergaite. Kai tik išgersime arbatą, aš viską sutvarkysiu, – pažadėjo jis. – Jei padanga prakiuro, garaže ją pakeisiu, kol judvi su mama suplausit indus.

Apsimetusi, kad supyko, Seli kaprizingai jį nužvelgė.

– Norėtum nusimuilinti nuo indų plovimo, ką?

– Kažin, ar kas dar norėtų paragauti obuolių pyrago, kurį neseniai pastebėjau spintelėje?

– O ar užsidirbai? – Seli be galo mėgo jį erzinti, tačiau jam tai patiko.

– Žinoma, užsidirbau! Juk išskyriau tas dvi moteriškes, kurios viena kitai vos neperkando gerklių, ar ne?

Liusi susidomėjo.

– Kokias moteriškes? – Ji pažinojo daugelį žmonių, gyvenančių šiame rajone, tačiau neįsivaizdavo, kas galėjo trokšti perkąsti kam nors gerklę.

– Tu tikrai nenorėtum sužinoti, – atsakė Seli, – jos ginčijosi dėl vieno vyro.

Liusi nusilupo bulvę.

– Klysti, – nesutiko ji, blykstelėjusi pilkomis akutėmis, – aš *norėčiau* sužinoti. – Jai visai patiktų koks nors naujienų kąsnelis, kuris padėtų nusikratyti nuobodžių minčių apie pradurtas padangas ir atpigintas vazas.

– Reiks palūkėti, – Seli atsistojo, trumpai išėjo ir netrukus grįžo su obuolių pyragu ir ąsočiu pieno. – Na štai, Maikai Nolanai, – ant stalo patiekusi didžiulę porciją, pastūmė jo link. – Tai tave kuriam laikui nuramins.

Kol jis gardžiavosi saldumynais, Liusi papasakojo mamai apie Tedo naująją draugę.

– Atrodo, jie kartu mokėsi mokykloje, nors ji už Tedą jaunesnė... maždaug šešiasdešimties metų, manyčiau.

Seli susižavėjo.

– Kaip ji atrodo?

– Ji – nuostabios sielos žmogus, ir be galo miela – balti plaukai, apvalus sudėjimas. Be to, su ja labai malonu bendrauti.

– Jiedu įsimylėję?

Liusi šyptelėjo:

– Jie nesiliauja žvilgčioję viens į kitą, jei tai norėjai išgirsti.

– Džiaugiuosi dėl jo. Tedas – geras žmogus, o tokiame amžiuje jam nereikėtų būti vienam.

Maikas ketino kažką sakyti, bet trapusis obuolių pyragas jam neleido.

– Mmm! Šis pudingas tirpsta burnoje, Seli. Jei Tedo draugė valgį gamina taip, kaip tu, jis jau rytoj turėtų ją vesti.

Seli mirktelėjo dukrai.

– Suprantu, – kreipėsi ji į Maiką. – Aš maniau, kad mane vedei dėl grožio ir proto, o tu norėjai tik mano pyragų! –

Dar nepabaigusi sakinio, ji suprato, kaip šį komentarą interpretuos kiti šeimos nariai.

Liusi servetėle užsidengė veidą, po ja slėpdama kikenimą, tuo metu pasimetęs Maikas žvelgė tai į vieną, tai į kitą. Kai visi trys prapliupo juoktis, iš džiaugsmo, rodės, suskambo visas namas.

– Geriau eik ir pakeisk padangą, – pasiūlė Seli, – kol neprivertei pasakyti ko nors, kas galėtų įžeisti tavo humoro jausmą.

Kai jis išėjo, jos dar šnektelėjo.

– Tave kažkas jaudina? – Seli iškart suprasdavo, jei jos dukrai kas nors nesisekdavo.

– Tai tas jaunuolis, kurį Tedas neseniai įdarbino. Aš juo nepasitikiu. – Dar daugiau, ji šiek tiek jo bijojo. – Sofi šiandien verkė. Esu tikra, kad jis dėl to kaltas, tačiau kai pasiteiravau, jis viską paneigė.

– Ir tu manai, jog jis meluoja?

– Aš *žinau*, kad jis meluoja!

Seli būtų dar klausinėjusi, tačiau pasirodė Maikas.

– Padanga prakiurusi, – patvirtino jis, – tuojau ją pakeisiu.

– Ar tai užtruks? – Rytoj ketino anksti išvažiuoti, todėl dar šį vakarą ji privalėjo grįžti į darbą ir pasiimti furgoną.

– Ilgiausiai valandą. – Maikui šeima buvo pats svarbiausias dalykas. – Sakai, grįši į daigyną? Važiuosiu su tavimi. Niekada nežinai, kas gali šlaistytis patamsyje.

Liusi padėkojo, bet paprieštaravo:

– Ten šlaistysis tik Sofi. Ji taupo pinigus atostogoms, todėl dirba viršvalandžius, jei tik būna darbo. Šiandien reikėjo daug ką sutvarkyti, todėl leidau jai dirbti į valias. Pažadėjau sugrįžusi ją parvežti namo. Manau, kad ir Tedas vis dar kažką palengva dirbinėja.

– Nebent kur nors pradingo su savo naująja drauge, – įsiterpė Seli.

– Nesvarbu, – pasakė Liusi, – viskas bus gerai.

– Taigi tu nenori, kad vykčiau su tavimi?

– Ne, ačiū tėti, vis tiek, nieko man neatsitiks.

Kaip ten bebūtų, ji norėjo pasikalbėti su Sofi.

Buvo pusė dešimtos, kai Liusi atvėrė paradinius vartus. Pagrindinio pastato languose degė šviesa.

Jau maniau, kad Sofi pabos manęs laukti ir ji parvažiuos namo autobusu, – galvojo ji, – tačiau džiaugiuosi, kad ji čia. – Staiga jos veidas apsiniaukė. – Kai aplink nesivalkios Robertas, ji manimi galbūt labiau pasitikės ir papasakos, kodėl verkė.

Įvažiavusi pro vartus, nusprendė jų neuždaryti. Netrukus reikės grįžti namo, – manė ji, – be to, nepaisant tėčio žodžių, čia buvo pakankamai saugu, nes tokiu paros metu apylinkėse visada vaikštinėjo žmonės. Tedo daigynas buvo šiek tiek toliau nuo miesto, todėl aplinkui matėsi tik keli namai, nors šalimais driekėsi pagrindinė gatvė, kuria greitai galėjai pasiekti Blekburno centrą.

Prie pagrindinio įėjimo Liusi išlipo iš automobilio ir pažvelgė į laikrodį.

– Sofi dirba per daug, – sumurmėjo ji, supykusi ant savęs, kad neišsiuntė mergaitės namo anksčiau.

Tačiau Sofi pati paprašė, kad leistų jai pasilikti, ji taip norėjo papildyti savo atostogų fondą.

– Leisk man padirbėti ilgėliau, – neatstojo ji.

Ką gi, šią savaitę ji tikrai užsidirbo gražią sumelę. Liusi net apstulbo. Tikėkimės, ji nepersistengė.

Netrukus ji pastebėjo, kad Tedo namelis skendi tamsoje.

– Išėjai į pasimatymą, a, Tedai? – kikeno ji. – O kodėl gi ir ne?

Staiga intuityviai pajuto, kad turi būti atsargesnė. Ji beveik užuodė pavojų ir neapsiriko. Iš pastato žybčiodamas akimis atšuoliavo šuo ir, išrietęs pašiauštą nugarą, nuleido žemyn galvą. Jis ėmė urgzti žemu gąsdinančiu balsu.

– Ramiai, drauguži, – švelniai kalbėjo sustingusi Liusi, – čia tik aš.

Iš pradžių šuo dvejojo. Prigludęs prie žemės, pasalūniškai nuleidęs galvą, pastatęs ausis, vis dar urgzdamas, palengva artinosi prie jos.

Bet kuriam kitam tai būtų šiurpinantis reginys.

– Geras šuo, – švelniai kalbėjo ji, – ateik čionai, Džeikai... nagi, – ji ištiesė ranką. Šuo stabtelėjo. Akimirksnį jau rodės, kad jis arba nubėgs šalin, arba puls ją. Staiga jis pašoko ant visų keturių ir ėmė vizginti uodegą.

– Geras šunelis.

Dabar jis jau žaismingai šokinėjo aplink ir tarsi vaikas glaudėsi šalia.

– Šauniai pasidarbavai, – pagyrė jį atsipūtusi, – džiaugiuosi, kad nesu plėšikas.

Glaustydamasis didžiuliu tvirtu kūnu, šuo palaižė jos delną.

– Kur Sofi? – pasiteiravo Liusi. – Ką tu jai padarei, a?

Šuo spoksojo į ją, o ji delnais glostė jo galvą.

– Tu didelis bjaurus nenaudėli, – barėsi ji, – jau pamaniau, kad mane suėsi pietums.

Tolumoje nuaidėję garsai privertė juos suklusti. Jai pasirodė, jog kitame daigyno gale sugirgždėjo uždaromi vartai.

– Čia tikriausiai Tedas, – pasakė šuniui, – bet vis tiek nubėk ir patikrink. Jei tai plėšikas, padaryk tai, kas pri-

klauso ir tą nenaudėlį išprašyk lauk!– Nė akimirką nepamanė, kad tai galėtų būti koks nors neprašytas svečias.

Nušuoliavęs link Tedo namų, šuo netrukus pradingo tamsoje.

– Tedas bus ramus, jei tas šunėkas trinsis šalimais, – tyliai ištarė Liusi.

Ne iš karto įtikino, jog jam reikia šuns, tačiau dabar Džeikas atstojo jam kone viską.

Kažkas buvo ne taip.

Liusi neabejojo, kad Sofi padarė viską, kas buvo liepta. Iššveistos grindys blizgėjo, ne prasčiau atrodė ir lentynos, nors prekes reikėjo kuo greičiau papildyti. Ji uždarė visas duris ir nepriekaištingai sutvarkė kasos aparatus.

Tačiau kažkas buvo negerai.

Ji šūktelėjo:

– Sofi?

Jokio atsakymo.

Koridoriumi ji nuėjo į užpakalinę pastato dalį.

– SOFI!

Visiška tyla.

Ji stabtelėjo ir apsižvalgė aplinkui. Mergaitės nebuvo nė ženklo. Jokio garso. Tiktai keista klaiki tuštuma, nuo kurios Liusi net sudrebėjo.

Patikrinusi kone visus kambarius, suprato, kad Sofi pastate nėra.

– Kurgi, po galais, ji yra?

Prie kasos stovėjo jos rankinukas, o darbo kambaryje kabėjo paltas, taigi ji tikrai slėpėsi kažkur čia.

Susijaudinusi Liusi ėmė gailėtis, kad išsiuntė šunį. „Nekalbėk nesąmonių, – bandė įteigti sau. – Pažabok vaizduotę". Galbūt ji tualete? Žinoma! Apie tai ji nepagalvojo.

Netrukus įsitikino, kad klydo.

Ji nespėjo apieškoti tik kavinės.

Ten ji tikrai turi būti. Pabaigusi savo darbą, turbūt nusprendė atsigaivinti. Tačiau Liusi galvoje šmėstelėjo kita įkyri mintis. Kodėl ji nepasiėmė rankinės? Kaip ir daugelis moterų, Sofi savo rankinės nepalikdavo niekur.

Liusi instinktyviai pakėlė nuo žemės rankinuką ir patraukė ieškoti jo savininkės.

Artėdama prie kavinės, ji neteko vilčių. Šviesos nedegė. Sofi čia tikrai nebus. Vis dėlto ją intuityviai traukė ten užeiti ir apsidairyti. „Esu tikra, kad, įvažiuodama pro vartus, kavinėje pastebėjau šviesas", – mąstė ji. Ji negalėjo būti tikra, tačiau atminty kažkodėl regėjo švytinčius langus.

Šyptelėjo. „Tikriausiai ji buvo ten, kai atvažiavau, o dabar mes tiesiog nerandame viena kitos". Bet jeigu taip, tai kodėl Sofi neatsakė į jos šūkavimus? Keista. Liusi tai nepatiko. Labai nepatiko. Kai Liusi atidarė duris, jai pasirodė, kad išgirdo kažkokį šlamesį.

– Sofi, tu čia?

Tyla.

Kai įjungė elektrą, šviesa ją trumpai apakino. Pamažu nukreipė žvilgsnį į virtuvę. Iš už prekystalio pertvaros aukštyn kilo garai. Ją užliejo palengvėjimo banga. Žengė pirmyn, stengdamasi kuo greičiau aplenkti stalus bei kėdes.

Nors mergaitės Liusi nematė, jautė, kad ji yra kažkur čia.

– Sofi? Ką veiki patamsyje? Visur išieškojau...

Kai pagaliau pažvelgė už prekystalio, nutilo vidury žodžio ir išplėtė iš siaubo akis. Vėl bandė prabilti, tačiau tik purtė galvą, negalėdama patikėti.

Mergaitė gulėjo visiškai nuoga, o jos burna buvo užkišta didžiuliu purvinu medžiagos gabalu. Kamšalas buvo

įgrūstas taip tvirtai, kad net rėžė jos odą. Iš siaubo net patamsėjusios, skausmingai išplėstos akys buvo įbestos tiesiai į Liusi.

– Padėk man! – rodės, šaukė jos. – PRAŠAU, PADĖK MAN!

Surištomis rankomis ir kojomis, ji buvo pritvirtinta prie sienos, per siją permesta virvė laikė aukštyn iškeltas rankas. Jos kojos buvo pririštos prie šalia stovinčių stalų kojų. Iš abiejų mergaitės gurnelių, ten, kur virvės veržė odą, tekėjo kraujas.

Stabo ištiktą Liusi nusmelkė mintis apie nukryžiuotąjį Kristų.

Atsipeikėjusi iš šoko, ji puolė pirmyn.

Staiga prieš akis išdygo jis. Užkirtęs jai kelią, stumtelėjo ranka atgal.

– Nereikėjo šitaip įsibrauti, – balsas skambėjo priešiškai ir negailestingai, o mėlynos akys vėrė kiaurai, – juk dėl tavęs galėjo atsitikti nelaimė, – juokdamasis pakėlė arbatinuką. – Bet kadangi jau esi čia, gali ir pasilikti, – nusišaipė jai į veidą.

Išvydusi kamuoliais iš arbatinuko kylančius garus, Liusi nustėro. Žinoma! Juk įjungusi šviesą, ji juos pirmiausia ir pastebėjo. *Arbatinuke buvo verdantis vanduo.*

Slėpdama vidinį įniršį, ramiu, tvirtu balsu kreipėsi į jį:

– Nekvailiok, Robertai. Padėk arbatinuką. Leisk man prie jos prieiti.

Vienu stiprios rankos smūgiu parbloškė ją žemėn. Bjauriai bumbtelėjusi tarp kėdžių, Liusi nusirito grindimis. Kurį laiką nesuvokdama, kas įvyko, pabandė atsistoti, tačiau jis vėl pagriebė ją už pakarpos tarsi skudurinę lėlę.

Trenkęs ją ant kėdės, kuri stovėjo vos per keletą žingsnių nuo mergaitės, jis nusišypsojo piktdžiugiška pamišėlio šypsena.

– Tu per daug išdykauji, – iškošė pro dantis ir pagrasė pirštu. – Tavęs niekas čia nekvietė, juo labiau kad mudu su Sofi dar kai ko neišsiaiškinom.

Nors ir suvokė, kad prie Sofi veido jis laiko arbatinuką su verdančiu vandeniu, ji ėmė maldauti:

– Paleisk ją, Robertai. Ji nepadarė nieko blogo.

Jis tik nusijuokė ir pagiežingai ją nužvelgė.

– Iš kur žinai? – paklausė pašaipiai. – Juk dėl savo ašarų apkaltino mane, ar ne?

– Ne! Ji nesakė nieko.

– Melagė! – kalbėdamas lengvai pavertė arbatinuką ties jos koja. Verdantis vanduo permerkė batus ir ėmė deginti odą, priversdamas ją iš skausmo sudejuoti. – Varge mano, – ištarė, – tik pažiūrėk, ką turėjau padaryti.

Iš įniršio Liusi suriko:

– Išpera! Jei nuskriausi tą mergaitę, ilgam, ilgam tave pasodinsiu!

Pasilenkęs į priekį, nusišaipė jai į veidą, laikydamas arbatinuką virš jos kaklo.

– Nereikėjo to sakyti... Kalė!

Ji troško pasmaugti jį plikomis rankomis. Tai, matyt, atsispindėjo veide, nes jis netikėtai čiupo jai už gerklės.

– Kaip norėčiau tave išjungti... tiesiog čia...– piktdžiugiškai atsiduso. – Tačiau tyčia to nedarysiu, matai... noriu, kad viską pamatytum pati.

Jo balsas palaipsniui tilo, o pirštai gniaužė vis stipriau ir stipriau. Skausmas buvo kankinantis. Dar blogiau, ji jautė beprarandanti sąmonę. Staiga jis atsitraukė ir ėmė pašėlusiai kvatotis, o ji giliai įkvėpė ir ėmė kosėti.

Kai atsipeikėjusi apsižvalgė, jis stovėjo šalia mergaitės, viena ranka glostė jos plaukus, o kita siekė kaklo. Arbatinukas stovėjo šalimais. Dabar rankoje jis laikė ilgą plieninį iešmą.

Prie mergaitės kaklo priglaudęs šaltą plieną, jis lengvai truktelėjo ašmenimis, ant odos palikdamas siaurą kraujo ruoželį. Kai ji suvirpėjo, pabučiavo jai veidą.

– Tu pati kalta, – atsiduso. – Juk pažadėjai niekam neišplepėti, kad truputėlį susipešėm aną vakarą. Neketinau tavęs skriausti. Jei nuo pat pradžių būtumei buvusi paklusni, dabar man nereikėtų šitaip su tavimi elgtis.

– Aš taip ir žinojau, – pašoko Liusi ant kojų. Iš skausmo jai temo akys, tačiau įniršis neleido stovėti ramiai. Ji puolė artyn, trokšdama atkeršyti jam už tai, jog įskaudino ją, jog įskaudino Sofi.

– PAKAKS! – suriko jis ir užkirto kelią. Tada grasindamas iškošė. – Nebent nori, kad perverčiau ją šiuo daikteliu.

Žinodama, jog jis nejuokauja, Liusi sustingo vietoje. Kurį laiką spoksojo į jį, po to į išgąsdintą mergaitę. Jos rudos akys tarsi du apvalūs, ramūs telkiniai tame išblyškusiame veide spindėjo keistu grožiu. Ji visa drebėjo, tyliai maldaudama, kad Liusi nesikištų.

Nuo tos akimirkos Liusi elgėsi kaip liepta. Ji jautė, kad Robertas nė nesudvejojęs nužudytų mergaitę, tikriausiai ir ją pačią, jei nesiliaus jo siutinti.

Jis šyptelėjo.

– Sėskis, Liusi, – jai apsižvalgius artimiausios kėdės, įsakė. – NE! Sėskis ant grindų.

Akimirką padvejojusi, ji atsisėdo. Nuo plytelių sklindantis šaltis net nupurtė. Dabar ji bijojo. Labai bijojo dėl savęs ir dėl Sofi.

Jis dar sykį šyptelėjo.

– Puiku. Juk neskaudėjo, ar ne?

Tikėdamasi, kad jo sąžinė vis dėlto prabus, dar kartą kreipėsi į jį:

– Tik pagalvok, ką darai, Robertai. Sofi tau nieko nepadarė. Man ji nieko nesakė. Kodėl jos nepaleidi? Prašau!

– NUTILK!

Liusi pažvelgė į mergaitę ir šyptelėjo. Galvos linktelėjimu, tyliai ją padrąsino. Sofi užsimerkė, o kai atsimerkė vėl, akyse tarsi didžiuliai lietaus lašai sužibo ašaros ir lėtai nuriedėjo skruostais.

Robertas supyko:

– Tik pažiūrėk, kaip ją nuliūdinai, – apkaltino jis. – Kol tavęs nebuvo, mums viskas sekėsi gerai. – Atsisukęs į mergaitę, pabučiavo jos kaktą. – Atleisk, – sudejavo, – tačiau negaliu jos išvaryti, kol mes nebaigėme... tu ir aš. – Iškišęs liežuvį, lyžtelėjo jos veidą. – Ji mano, kad noriu tave įskaudinti. – Įbedęs iešmo galiuką jai į kaklą, ranka ėmė glamonėti jos kūną, liesti krūtinę, kojas. Kai ji iš siaubo suvirpėjo, paglostė jos ranką. – Ššš, nenoriu tavęs skriausti. Aš myliu tave.

Iš rankų iškrito iešmas.

– Tu taip pat mane myli, ar ne? – maldavo jis. – Pasakyk, Sofi. Pasakyk, kad mane myli.

Jis beviltiškai pravirko ragindamas, kad ji taip pat prisipažintų jį mylinti. Maldaute maldavo, iš pamišimo nesuvokdamas, jog ji negali prabilti, net jeigu norėtų.

Liusi ketino pasinaudoti proga, tačiau jis netikėtai atsisuko.

– Nedrįsk, – įspėjo jis.

Pripuolęs čiupo ją už pakarpos ir nutempė ten, kur galėjo gerai abidvi matyti. Vėl prispaudęs iešmo smaigalį prie mergaitės kaklo, kita ranka ėmė nusirenginėti.

– Taigi, – pagiežingai nusišiepė, – privertei mane ilgokai lukterti.

Jo kėslai buvo aiškūs.

Stebinančiu vikrumu jis nusimetė marškinius, o tada nusimovė kelnes.

– Ji apsimeta, kad manęs nemėgsta, – kreipėsi į išsigandusią Liusi, – o iš tiesų manęs trokšta. – Jis nusijuokė tuo baisiu piktu juoku, nuo kurio Liusi norėjosi vemti. – Tu neprieštarausi, jei mudu čia pasimylėsim? – tyčiojosi jis. – Pagaliau, tavęs niekas juk nekvietė, ar ne taip?

Liusi pamanė, kad atsidūrė pragare. Šalimais, tarsi skersti paruošta kiaulė, gulėjo surišta ir supančiota Sofi, o jis paskubomis nusirenginėjo, ketindamas Liusi akivaizdoje išprievartauti mergaitę. Sukrėsta iki pačių gelmių, ji suriko:

– TU TO NEPADARYSI! AŠ NELEISIU!

Tiesiog riaumodama pašoko ant kojų ir, rizikuodama savo pačios gyvybe, puolė prie jo.

Iš nustebimo jis neatlaikė smūgio ir parvirto ant žemės, glėbyje spausdamas šaukiančią bei besiblaškančią Liusi.

Staiga pasigirdo balsai. Didžiulis tamsus šešėlis nubloškė ją į šalį ir puolė savo tikrąją auką. Visom keturiom triukšmingai užgriuvo jam ant krūtinės. Padrąsintas siaubą keliančių riksmų, ėmė draskyti savo priešą. Užvirė nuožmios grumtynės, jaunuolis šaukė it skerdžiamas, o Sofi žūtbūt stengėsi ištrūkti iš pančių. Besigrumiantys Robertas ir Džeikas raičiojosi aplink Liusi, niekaip neleisdami jai paspnikti.

Šiaip ne taip ji prišliaužė prie Sofi ir ją išlaisvino. Švelniai iš burnos išėmusi skudurą, atrišo virves.

– Viskas gerai, – guodė ją, – dabar tu saugi. – Ji tikrai buvo saugi. Ir tik dabar ėmė suvokti, kas įvyko.

Triukšmą nustelbė Senojo Tedo balsas:

– ČIA, DRAUGUŽI! ČIA! – Šuo nenoriai atsiplėšė nuo savo grobio.

Kol Tedas laikė šunį, Liusi tėvas pačiupo jaunuolį.

– Reikėjo leisti, kad jis tave pribaigtų, niekše! – iškošė pro dantis. Dar spėjo pamatyti siaubingą reginį, kuris jį tiesiog pribloškė.

Liusi savo glėbyje vis dar sūpavo raudančią margaitę, kai išgirdo tėvo balsą:

– Ar ji susitvarkys, Liusi?

Ji papurtė galvą. Niekas, netgi Liusi negalėjo įsivaizduoti, kaip ši nelaimė paveiks mergaitę. Tačiau Sofi labui ji atsakė:

– Viskas bus gerai, tėti, – jos balsas iš dėkingumo suvirpėjo, – ačiū.

Maikas linktelėjo. Jis suprato.

– Nagi, judinkis! – jis nutvėrė Robertą. – Su tavimi nori pabendrauti policija. Jei būtų mano valia, tuoj pat gautum tai, ko nusipelnei! – Maikui pakako žinoti, kad moterims nieko neatsitiko. Be to, ir taip liko patenkintas, matydamas, kaip jaunuolį subjaurojo šuo. – Skauda, ar ne? – paklausė jis, durdamas Robertui pirštu į sužalotą petį ir priversdamas jį surikti. – Dabar žinai, ką reiškia būti kankinamam.

Vėliau Tedas su šunimi saugojo ir Robertą, uždarytą pašiūrėje, ir laukė policijos, o Maikas pasakojo, kaip jaudinosi dėl Liusi ir kaip čia atvažiavęs su Tedu jos ieškojo.

– Mane atvedė tėviška nuojauta, – ištarė jis, – ach, kad būtume jus suradę anksčiau.

Kol atvažiavo policija, Liusi nesiliovė girdžiusi Sofi stipria, saldžia arbata. Atnešusi jos drabužius, padėjo apsivilkti. Pirmosios pagalbos dėžutėje rastu antiseptiniu kremu patepė visas jos žaizdas.

– Dabar tu saugi, širdele, – sušnibždėjo tvirtai ją apkabindama, – daugiau jis tavęs nenuskriaus niekada.

Tačiau vedamas į policijos mašiną, vaikinas įtūžusiu balsu suriko:

– Ar girdi mane, Nolan, prakeikta kekše? Aš tau atkeršysiu už viską. Nemanyk, kad naktį galėsi ramiai miegoti.

Liusi palydėjo Sofi į ligoninę. Ten patarė mergaitei pasilikti nors vieną naktį.

– Ją ištiko šokas, – paaiškino gydytojas susijaudinusiems tėvams. – Išskyrus kelias žaizdas ir įbrėžimus, jai nepadaryta jokia fizinė žala.

Jis nepajėgė nusakyti mergaitės emocinės būklės. Tai padarys tik laikas.

Šeštas skyrius

Susirūpinęs ir rūstus Džekas žingsniavo po kambarį. Tai buvo vyras, kuris turėjo tikslą, vyras, kurio mylimoji gyveno per toli. Buvo iššvaistyta daug laiko, todėl jo kantrybei atėjo galas.

– Kokia gi pagaliau padėtis? – griežtai pasiteiravo jis.

Šalia esantis vyras taip pat nekantravo, trokšdamas nusikratyti savo pašnekovo.

– Mudu pasikalbėsime rytoj.

– Mudu pasikalbėsime *dabar*! Arba niekada.

– Ko taip suskubai?

– „Suskubau“? – Džeko balso tonas pakilo. – Prieš keletą mėnesių jūs man šį tą pasiūlėte. Pasiūlymą aš priėmiau. Manau, kad jums užteko laiko, kad viską apsvarstytumėte, o dabar aš privalau žinoti, kuriuo keliu ketinate pasukti.

– Atsiknisk, Hensonai! – sudejavo jis. – Ateik į mano kabinetą rytoj, ir mudu viską aptarsim.

– Nieko nebus, – Džekas nenusileido. – Turiu bilietą į vakarinį keltą ir, jei neišgirsiu tvirto apsisprendimo dabar, galiu negrįžti išvis. Savo reikalus čia jau pabaigiau. Padariau viską, ką turėjau. Man reikia naujo.

– Pavyzdžiui, tavo paties viešbučio?

Džekas stovėjo prie lango ir žvelgė į Solentą. Švietė balandžio saulė, tačiau jo širdį temdė mintys apie Liusi. Jis ilgėjosi jos. Viešpatie, kaip ilgėjosi jos!

Išgirdęs pašaipius žodžius, apsisuko ir grėsmingai nužingsniavo pašnekovo link.

– Taip, mano viešbučio, – patvirtino jis, – visada to siekiau, tai vienintelė priežastis, dėl kurios esu čia.

– Užsispyręs nenaudėlis. Aš tau jį duosiu.

– Ir puikų agentą. – Džekas jautė, kad savo pašnekovą visada laikė po padu.– Tu juk šaunus agentas, kitaip niekada nebūtum su manimi pradėjęs derybų.

Jis šyptelėjo, linktelėjo, tačiau nepratarė nė vieno patvirtinančio žodžio.

Pasilenkęs prie stalo, Džekas piktai įsmeigė žalias akis į savo pašnekovą.

– Jūs atvykote pas mane ir jūsų idėjos man patiko, jaučiu, kad jos gali būti naudingos mums abiem. – Iš tikrųjų jo idėjos jam taip patiko, kad aną naktį nesudėjo nė bluosto, kurdamas palnus ir mąstydamas apie ateitį. – Tačiau su manimi jūs nežaisite, – įspėjo, – arba imatės plano, arba ne. Ir nuo manęs geriau neslėpkite nieko. Man nepatinka būti nežinioje.

Puikiai suvokiantis savo svarbą turtingas storulis Sesilijus Deitonas nė nepakėlė galvos. Jis tik barbeno pirštais į stalą, tvirtai sučiaupęs susiraukšlėjusias lūpas ir lingavo tai pirmyn tai atgal, svarstydamas, ką atsakyti.

Perdėtas Sesilijaus atsidavimas darbui ir pernelyg didelis jo atsargumas visuose verslo reikaluose tiesiog erzindavo. Jis niekada neskubėdavo. Tačiau žmonės mielai išklausydavo jo nuomonę, ir tada rezultatas paprastai nudžiugindavo visus.

Aukščiausios kvalifikacijos agentas Sesilijus buvo pavydėtinos reputacijos, o jo visuomeninę padėtį atspindėjo pernelyg dideli, bet puikiai pateisinami honorarai.

Netgi kalbėdamas su žmogum jis atidžiai pasverdavo kiekvieną savo žodį.

– Aš *nieko* neslepiu.

– Tai kas vis dėlto vyksta? – Džekas negalėjo suprasti savo pašnekovo.

– Aš mėgstu tvarkyti reikalus iš eilės... kabinete, nuo devintos valandos ryto iki penktos vakaro, nuo pirmadienio iki penktadienio. Tiesiog nekenčiu, kai mane persekioja mano paties namuose, ir dar sekmadienio popietę.

Savo susierzinimą Sesilijus išreiškė labai pagarbiai, nes Džekas, kaip ir jis pats, gebėjo rimtą verslą tiesiog užuosti. Taip pat jis turėjo unikalų talentą dirbti ir užsidirbti. Tokie vyrai, kaip Džekas Hensonas, aplink nesimėto, taigi tikrai nenorėjo jo prarasti.

Džekui to pakako. Netaręs nė žodžio, jis apsisuko ir patraukė durų link. Gaila – pamanė. Idėja buvo šauni, tačiau dėl jos neverta padlaižiauti.

Sesilijus jį sugrąžino atgal:

– Nebūk kvailys! – šūktelėjo. – Matai, kad mano nuotaika sumauta, štai ir viskas.

Įsižeidęs Džekas atkirto:

– Ne jūs vienas užsivertęs darbais. Apsiėjau be jūsų anksčiau, apsieisiu ir dabar. Atminkit tai.

Jis viską galėjo pasiekti savo jėgomis.

Pašnekovas nužvelgė jį su pasididžiavimu. Jis mėgo Džeką, žavėjosi jo kūno sudėjimu ir tuo atkakliu tamsių žalių akių žvilgsniu. Labiausiai jam patiko jo sugebėjimas greitai ir lengvai uždirbti pinigus. Džeko investicijos paprastai at-

sipirkdavo dešimteriopai, todėl Sesilijus neketino taip lengvai pasiduoti.

– Čionai, – pasakė jis, pavargusiu rankos mostu pakviesdamas į riešutmedžiu išpuoštą kabinetą, – mielai išgerčiau. Įsipilk ir sau.

Kai Džekas iš kabineto atnešė viskio ir porą taurių, Sesilijus kalbėjo toliau.

– Praėjusi naktis buvo labai sunki. Tarsi kvailys vakar leidausi įkalbinamas paburiuoti. Pasirodo, tai sunkus darbas, todėl dabar viską skauda. Tikrai... viską!

Šypsodamasis Džekas pasiūlė jam puspilnę taurę viskio.

– Viską? – pakartojo jis, stengdamasis nesijuokti.

– Kojas, kaklą rankas, mane visą skauda, sakau tau. – Gurkštelėjęs deginančio viskio, jis atsilošė kėdėje ir linksmai nusikvatojo. – Netgi sėdmenis!

Džekas kilstelėjo taurę.

– Už jūsų sėdmenis, – pareiškė iškilmingai.

– Beširdis nenaudėlis!

Šitaip ledai buvo pralaužti ir įsivyravo draugiškesnė atmosfera.

– Taigi šįvakar išvyksti namo?

– Visiškai teisingai, – patvirtino Džekas.

– Atlikai užduotį, todėl dabar grįžti pas savo puikiąją damą?

– Pataikėte vėl.

– Kai lankėsi čia paskutinį kartą, viešbučio fojė man teko garbė trumpai į ją žvilgtelti. Mmm! – apsilaižė liežuvio galiuku. – Suprantu, kodėl netveri kailyje kuo greičiau pas ją sugrįžti.

Džekas atsistojo, ryžtingai apsisprendęs apie Liusi nekalbėti.

– Verslo pasiūlymas, – sumurmėjo, – vis dar tebegalioja? – Jis nenorėjo prarasti nė akimirkos.

– Taip.

Džeko širdis iš džiaugsmo net suspurdėjo.

– Ir viskas, ką tada nutarėm?

Sesilijus linktelėjo.

– Lygiai taip, kaip nutarėm.

– Pinigai?

Jis vėl šyptelėjo ta visažinio šypsenėle.

– Pinigai jau paruošti. Jais pasirūpinau praėjusią savaitę.

Džeko džiaugsmą nustelbė pyktis:

– Kodėl, po velnių, man iki šiol nieko nesakei?

– Tai didžiulė pinigų krūva. Norėjau įsitikinti.

– Kuo?

– Tavimi.

– Vėl mane tikrinai, ką?

– Tikrink du kartus, toks mano šūkis.

– Puiku. Jūs patikrinote. Taigi pinigai paruošti. Kada galiu pradėti?

– Tik tark žodį, ir viskas pajudės.

– Viskas paruošta, – kartojo Džekas, – reikia tik įsivažiuoti.

Per pastaruosius mėnesius jis pabaigė visus užsilikusius darbus, todėl dabar nekantravo pradėti ką nors naujo.

– Kada ketini perduoti viešbutį naujajam vadybininkui? – susijaudinęs Sesilijus skubėjo viską užsirašyti.

– Penktadienį, – Džekas nesitvėrė kailyje. Kai bus su Liusi, galės dangintis kad ir į kitą pasaulio kraštą.

– O po to?

– Ketinu šį bei tą sutvarkyti. Štai ir viskas.

– O paskui?

Džeko mintys rutuliojosi akimirksniu.

– Jei viskas klosis puikiai, tikriausiai išvyksiu, nepraėjus nė porai savaičių.

– Man patinka... žmogus, siekiantis tikslo. Mudviem pasiseks, tau ir man.

Džekas atsargiai įspėjo.

– Nepakęsiu jokio kišimosi.

Geriau jau dirbtų vienas, nei prisiimtų atsakomybę dar už kokį poną ar šeimininką.

– Nieks ir nesikiša. Argi nusimanau apie viešbučio vadybą? Esu visiškai patenkintas, leisdamas tau patrigubinti mano investicijas.

– Jau sakiau, kad nieko nežadu. Rizikuoju lygiai taip, kaip ir jūs.

– Tik šį kartą investicijų mastas yra šiek tiek kitoks.

– Nesvarbu. Atiduočiau net ir paskutinį pensą, – tai buvo jo krauju ir prakaitu uždirbti pinigai. – Visas savo santaupas.

Sesilijus pagarbiai linktelėjo:

– Būtent tuo mane ir sužavėjai, – atskleidė paslaptį jis, – kad dėl rizikingo sumanymo nepabijojai užstatyti viso savo turto. Jei šitaip pasitiki tu, būčiau paskutinis kvailys, jei neįsipainiočiau ir aš.

– Sakau jums, keletą metų galbūt nebus jokio pelno.

– Sutinku.

Džekas vėl kilstelėjo taurę.

– Už naująjį viešbutį.

Išpampusiame Sesilijaus veide sutvisko šypsena.

– Už *mus*, – mauktelėjo didžiulį gurkšnį viskio ir iškart pasigailėjo.

Kai jis baigė kosėti, jiedu rankų paspaudimu patvirtino sandėrį.

– Prakeikti uodai!– griebęs liniuotę įnirtingai pasikasė nugarą.

Labai patenkintas šio susitikimo rezultatais, Džekas atsistojo, ketindamas atsisveikinti. Jis jautėsi puikiai. Galų gale tolumoje išvydo tai, ko taip ilgai siekė.

Paspaudęs ranką dar sykį, jis pasakė:

– Žinote, aš vis tiek būčiau pasiekęs savo.

Matydamas, kokiu ryžtu švyti tos nepaprastos žalios akys, Sesilijus dar kartą įsitikino statęs už puikų žirgą – Džeką Hensoną.

– Neabejoju, – prisipažino jis, – tačiau dabar savo pasieksite šiek tiek greičiau.

– Jei viskas pasiseks, tai bus pirmasis mano laimėjimas.

– Esu visiškai tikras, – nuoširdžiai žavėjosi Sesilijus, – kad po daugelio metų visame pasaulyje suklestės daugybė Hensono viešbučių. Ir štai aš... tos klestinčios imperijos dalis.

– Džiaugsiuosi, kad būsite šalia, – Džeko akyse tvykstelėjo lengvutis šypsnys, – tol, kol žinosite savo vietą.

Atsilošęs kėdėje, Sesilijus nusišypsojo.

– Nepavėluok į keltą, – ištarė jis. – Neversk laukti tokios merginos, kaip Liusi. – Pastebėjęs, kaip sublizgo Džeko akys, jis ėmė kikenti. – Atrodai šventiškai nusiteikęs.

– O kodėl gi ir ne? Prieš save matote laimingą vyrą, – atsakė Džekas, – vyrą, kuris svajoja apie *du* dalykus. Viena – jau ant delno, kita – laukia namie. – Akimirksniu atsidūrė prie durų. – Grįžęs po kelių dienų sutvarkysiu likusius reikalus, – pažadėjo jis, – beje, būsiu dėkingas, jei savo godžiomis akimis daugiau nebespoksosit į mano būsimąją žmoną.

Nulėkė laiptais žemyn tarsi ant sparnų.

– Štai, Liusi, širdele, jau atvykstu, – šnibždėjo jis. – Tikriausiai niekada nesužinosi, kaip tavęs ilgėjausi, tačiau dabar mudu būsime drauge.

Jį užliejo didžiulė meilės banga.

– Tikiuosi, jog daugiau mūsų jau niekas neišskirs.

Liusi išvydo atplaukiantį keltą ir jos širdis suspurdėjo.

Atrodė, kad ištisą gyvenimą laukė šio laivo, o dabar dar keletas minučių, ir ji pamatys besiartinantį Džeką. Ji puolė jam į glėbį, prastovėjo rodės, visą amžinybę. Džeko artumas ir jo glėbys buvo pats nuostabiausias dalykas jos gyvenime.

– Kaip gera vėl tave matyti, – sušnibždėjo prisiglausdama.

Jis pabučiavo jos lūpas.

– Galima pagalvoti, kad manęs nematei ištisus mėnesius, – nusišypsojo, – tačiau suprantu, apie ką kalbi. Man taip pat gera vėl tave matyti, brangioji.

Jiems važiuojant namo, Liusi pasirodė, kad jau pats laikas būtų sužinoti viso šio sujudimo priežastis.

– Tu vis dar man nepasakei, išdykėli.

– *Ko* gi aš nepasakiau? – Jis taip troško šią paslaptį atskleisti intymesnėje aplinkoje.

– Liaukis erzinęs! – žaismingai įgnybo jam į ausį. – Vakar paskambinęs minėjai, jog nori man kažką pasakyti.

– Visiškai teisingai.

Ši akimirka jų gyvenime turėjo būti labai svarbi.

– Na?

Jis viltingai žvilgtelėjo į ją.

– Brangioji, ar nepadarytum paslaugos?

– Žiūrint, kokios.

Staiga jis ištiesė ranką ir palietė jos pirštus. Liusi užliejo šiluma.

– Ar palūkėtum iki vakaro? Tai, ką noriu tau pasakyti, yra per daug svarbu, kad galėtume aptarinėti automobilyje. – Kad ir kaip norėjo viską papasakoti, nei laikas, nei vieta nebuvo tam tinkami. – Atskleisdamas savo paslaptį, norėčiau žvelgti tau į akis.

Ji jautė, jog tai labai svarbu ir be galo nuostabu, nes tai siejosi su jų bendra ateitimi. Įsitikinusi, kad jis paprašys nustatyti sutuoktuvių datą, ji ištarė:

– Palauksiu, tačiau tiktai iki šio vakaro!

Jis pažvelgė į ją vėl.

– Myliu tave, Liusi Nolan, – sušnibždėjo jis, spustelдamas jai ranką.

– Aš taip pat tave myliu, – ištarė ji.

Ir nemelavo. Mylėjo jį labiau už viską pasaulyje.

– Dabar patrauk rankas ir sutelk dėmesį į kelią, kitaip mes niekada nesulauksim vakaro!

Vis dėlto jie sulaukė to vakaro, kurio Liusi niekada nepamirš dėl netikėčiausios staigmenos jos gyvenime.

Be Liusi žinios Džekas ir jos motina suruošė vakarėlį su šokiais, po kurių jos tėvai įsimylėjėlius turėjo palikti vienus.

Seli žinojo, jog Džekas ketino prašyti Liusi nustatyti vestuvių datą, tačiau dar labiau jaudinančių naujienų jis nepasakė. Liusi turėjo pirmoji išgirsti gerą žinią.

– Tu atrodai nuostabiai, – pagyrė jis, kai Liusi vakare pasitiko jį prieškambaryje.

Ji vilkėjo paprastą mėlyną suknutę ir avėjo mėgstamus žydrus batelius. Ant suknelės buvo užsimetusi trumpą palaidinę, ant kaklo žėrėjo perlų vėrinys. Ji nepasipuošė jokiais auskarais, o plaukai laisvai krito ant pečių. Akis vos vos pasidažė, o lūpas švelniai parausvino lūpdažiu. Liusi buvo paprasta, tačiau ypatingo grožio mergina. Grožio, kuris spindėjo iš vidaus.

Tai įkvėpdavo jį dideliems dalykams.

– Klube nuo tavęs niekas neatplėš akių, – giliai įkvėpė, džiaugdamasis, kad pagaliau namie, pagaliau su Liusi.

– Ačiū, Džekai, – žvilgsniu nejučiomis jį tyrinėjo.

Džekas visada atrodė šauniai, tačiau su tamsiai mėlynu kostiumu, baltais marškiniais bei siauru kaklaryšiu jis buvo neįtikėtinai gražus.

– Aš matysiu tik tave, – užtikrino. Ko jai dairytis, kai Džekas šalia?

Linksmas Seli balsas nutraukė jų intymų pokalbį.

– O kaipgi aš? – pasiteiravo ji ir apsisuko, vilkėjo juodą sijoną bei blizgančią palaidinukę. – Ar gražiai atrodau?

– Pakankamai gražiai, kad imčiau ir suvalgyčiau, – įsikišo Maikas, lipdamas laiptais žemyn. Buvo apsivilkęs tamsų švarką. – Tegu tik pabando kas nors į *tave* žvilgtelti ir akimirksniu atsidurs ant grindų.

Seli tiesiog švytėjo. Mirktelėjusi Liusi ir Džekui, ji vylingai ištarė:

– Atrodo, mano vyras pavydus.

– Gali neabejoti, – paėmęs už rankos, Maikas palydėjo ją iki durų, – jei malonėsite, jūsų karieta jau laukia.

Ta „karieta“ buvo baltas jaguaras, kurį Maikas išsinuomojo visai nepigiai, prie vairo sėdėjo samdytas vairuotojas. Liusi neryžtingai bandė reikšti nepasitenkinimą, dėl tokio tėvų išlaidumo, nes nujautė, kad jungtuvėms prireiks daug pinigų.

Tačiau šįsyk Maikas jos nesiklausė.

– Brangioji, ši proga ypatinga, – kalbėjo jis. – Toks vakaras visų mūsų gyvenime galbūt vienintelis.

Argi galėjo ji ginčytis?

Tai buvo pats nuostabiausias vakaras, kurio Liusi nepamirš iki savo dienų galo.

Klubas buvo sausakimšas, muzikantai grojo romantiškas melodijas, virš staliukų pleveno žvakių liepsnelės, o Liusi be galo laiminga žvelgė į tuos, kuriuos mylėjo labiau už gyvenimą.

Visiems buvo smagu. Skambėjo skardus juokas, fone grojo švelni muzika ir apskritai vyravo šventinė nuotaika.

Maistas tiesiog tirpo burnoje, tačiau susijaudinusi Liusi nenurijo nė kąsnio, užtat jos tėvai apetitu nesiskundė.

– Seniai dalyvavau tokioje puotoje, – pareiškė Maikas ir gurkštelėjo raudonojo vyno.

Seli įspėjo jį, kad pasisaugotų:

– Kitaip rytoj ryte sutriks virškinimas.

Ji buvo teisi, todėl Maikas stumtelėjo taurę šalin.

Po vakarienės Džekas pasiūlė Liusi pašokti.

– Tau čia patinka, brangioji? – sušnibždėjo jai į ausį.

– Vakaras nuostabus, – atsakė ji. – Tiktai norėčiau sužinoti, kas čia vyksta.

Ji jau žinojo, bet norėjo išgirsti tai iš jo lūpų.

Staiga jis sustojo. Žvelgdamas į jos švelnias pilkas akis, paklausė:

– Ar labai mane myli, Liusi Nolan?

Akimirksnį ji tylėjo. Ar galėjo visus savo širdyje slypinčius jausmus išreikšti žodžiais? Pagaliau švelniai prabilo:

– Tu juk *žinai*.

– Ar pakankamai, kad už manęs tekėtum?

– Ach, Džekai! – ji nujautė tolimesnius jo žodžius. – Neturėtum to klausti.

– Pakankamai, kad už manęs tekėtum šį mėnesį?

Netekusi žado, švytėdama iš laimės, ji sugebėjo tik linktelti.

Jis šyptelėjo, po to nusijuokė, o tada apsuko ją aplink ir pabučiavo.

Nugirdę pokalbį, aplinkiniai šokėjai sustojo ir įsispoksojo į juos. Tarsi būtų viso šio įvykio dalyviai, šypsodamiesi bei juokdamiesi žiūrėjo, kaip Džekas stvėrė Liusi už rankos ir, nieko nelaukdamas, nusivedė ją prie scenos.

Paėmęs už liemens, pirmiausia užkėlė ją, po to vienu šuoliu užšoko pats. Aplinkui ėmė spiestis žmonės, pačiame priekyje stovėjo Maikas su Seli. Muzikantai liovėsi groję ir atnešė Džekui mikrofoną.

– Prašome visų dėmesio! – tvirtai apkabino Liusi, spausdamas ją arčiau savęs. – Noriu jums pranešti, kad... mudu su Liusi ketiname susituokti!

Akimirksniu prasiveržė juokas, plojimai ir šūksmai: „Sveikiname!“ Muzikantai užgrojo visiems pažįstamą melodiją, ir salė prisipildė šokančių porų. Šypsodamiesi pro ašaras, Seli ir Maikas kurį laiką dar žvelgė į laimingus įsimylėjelius, po to įsimaišė tarp kitų: šokdami paskendo prisiminimuose apie savo nuostabų gyvenimą drauge.

Džekas ir Liusi šoko ant scenos.

– Aš myliu tave, – tyliai prisipažino ji.

Jai rodės, jog vien dėl šio nepaprasto vakaro buvo verta nugyventi visą gyvenimą.

Pusę pirmos Džekas, Liusi, Maikas ir Seli nusprendė važiuoti namo.

– Prakeikimas, koks šaunus vakaras, – pareiškė nuo vyno įkaitęs Maikas, – mudu su Sel prašokome visą vakarą.

– Nagi, nenaudėli, – kikeno ji, – judinkimės namo ir – į lovą.

Kai susėdo į jaguarą, Seli kreipėsi į Džeką:

– Tai buvo vienas nuostabiausių pasilinksminimų mūsų gyvenime, nors patyrėm ir šiokį tokį smūgį... šį mėnesį ju-

du susituoksit! Maniau, reikės dar luktelti. Tikrai nesitikėjau, kad taip greit, – juokėsi ji. – Tik neskubėk iš manęs padaryti močiutės, gerai?

Staiga įsiterpė Maikas:

– Nekreipk dėmesio. Padovanok mums tuziną anūkų, ir būsime patys laimingiausi seneliai, ar ne, Sel?

Kai parvažiavo namo, Maikas vos nepargriuvo lipdamas iš mašinos. Padavęs ranką Džekui, padėkojo.

– Sakau tau, pasilinksminimas buvo neįtikėtinai nuostabus. Ach, prakeikimas, koks šaunus vakarėlis! Ačiū, sūnau. Kitą kartą vaišinu aš.

Tačiau vakaras dar nesibaigė.

Kai iš automobilio išlipo Maikas ir Seli, Džekas sulaikė Liusi:

– Ne, brangioji, dar ne namo. Mums reikia pasikalbėti.

Ji liko pamaloninta, tačiau smalsumas ėmė viršų:

– Kur mes važiuojam?

– Palūkėk ir pamatysi, – sušnibždėjo jis ir kažką pasakė vairuotojui.

Šiek tiek vėliau Džekas ir Liusi vaikštinėjo šalia kanalo.

– Norėčiau tavęs kai ko paklausti, – pradėjo Džekas, – apie tai, ką veiksime *po* vestuvių.

Pati nesuprasdama kodėl, Liusi susirūpino.Tačiau nutylėjo ir kantriai laukė paaiškinimo.

– Tu juk žinai, kad netrukus viešbutį perduosiu į naujo vadybininko rankas.

– Taip, – jos susidomėjimas vis augo, – ir tu suradai kitą, ar ne?

– Galima sakyti.

– Ach, Džekai, tai puiku. Aš taip ir žinojau, kad dairysiesi kažko naujo, tačiau nė neįsivaizdavau, jog šį tą jau nusižiūrėjai. Dar viena apleista vietelė, ką?

Nuo vandens sklindantis vėsus bei drėgnas oras skverbėsi pro Liusi palaidinę. Kai suvirpėjo, Džekas priglaudė ją prie savęs.

– Yra tik vienas būdas, kaip galėčiau tau tai pasakyti. Tu žinai, kad visada troškau nuosavo viešbučio, kad sunkiai dirbau, siekdamas šio tikslo, mąsčiau apie jį dieną ir naktį. Tai svajonė, brangioji, svajonė, kuri turi tapti mūsų abiejų svajone, – žodžiai liejosi nesustabdomu srautu, – ir štai dabar, vieno žmogaus dėka... tiksliau *dviejų* žmonių dėka... ta svajonė gali išsipildyti.

Tada jis papasakojo, kaip Sesilijus susižavėjo jo darbu viešbutyje, ir apie tai, jog jis pasiruošęs jį paremti.

– Tai buvo visiškai netikėtas susitikimas... atostogaujantis verslininkas pasigėrė ir išsikalbėjo, kad atsidūrė ant bankroto ribos. Jis paprasčiausiai apžiojo daugiau, nei pajėgė sukramtyti, todėl beviltiškai bandė kam nors iškišti pusiau pastatytus rūmus Kipre.

– *Kipre*! – Liusi pirmąkart apie tai išgirdo, todėl net išsižiojo iš nustebimo. – Kodėl man nieko neminėjai anksčiau?

– Nes nuoširdžiai tikėjau, kad šis saldainis ne mums. Girti žmonės dažnai kalba nesąmones. Norėjau išsiklausinėti... patikrinti, pats ten nuvykti ir pažiūrėti, ko vertas šis pasiūlymas.

– Nori pasakyti, kad buvai Kipre?

Jis kaltai nulenkė galvą.

– Žinau, reikėjo tave įspėti, – prisipažino jis. – Tiesą sakant, norėjau, tik bijojau, kad nesužlugtų mudviejų viltys.

– Dabar suprantu, kodėl trejetą dienų telefonu negalėjau tavęs rasti. – Tada ji nesijaudino, nes jis visada palikdavo žinutę, kur yra ir žadėdavo paskambinti, kai tik pasitai-

kys laisva minutė. Ji pati skendėjo darbuose, todėl nė nejtarė, jog kažkas buvo ne taip. – Niekada nemaniau, kad tu toks nenaudėlis.

– Ar man atleista?

– Priklauso nuo to, ką prisipažinsi iškrėtęs dar.

– Ar pameni aną agentą, kuris rūpinosi mano darbdavio reikalais?

Liusi atsiminė kuo puikiausiai. Tas vyras tiesiog apšaudė ją žvilgsniais, kai jie susipažino viešbučio fojė.

– Sesilijus...

– Deitonas, – pridūrė Džekas. – Sesilijus Deitonas, vyras, įsipainiojęs į daugybę reikaliukų, net keista, kad jis juose nesusipainioja! Jis protingas ir gudrus. Jį gerbia ir juo pasitiki kiekvienas Vaito salos verslininkas. Kai jis liepia pulti, jie puola ir yra turtingi tik todėl, kad jo klauso.

– Visiškai tikėtina.

Šis vyras, rodės, savo darbą išmanė.

– Jis pasiūlė man kartu važiuoti į Kiprą, ir aš pasiūlymą priėmiau. Žinojau, jog iš tolo užuostų apgavystę, ir kadangi ten jis turėjo savų interesų, jau prieš tai buvo perėjęs juridinį minų lauką.

– Ką jis pasakė, pamatęs tuos pusiau pastatytus rūmus?

– Iš pradžių šiek tiek susinervino, tačiau, išvydęs mano pasiryžimą imtis darbo, panoro prisidėti.

Liusi negalėjo patikėti.

– Džekai Hensonai, ar tik nenori pasakyti, kad įbridai į skolą dėl viešbučio... *Kipre*?

Suspaudęs jai pečius, atgręžė veidu į save.

– Taip, Liusi!– džiūgavo jis. – Ir šįkart šis viešbutis *mūsų*! Jis didelis ir gražus, pastatytas nuostabioje pakrantėje, o dėl kainos galėsime derėtis. Matai, aplinkui išaugo daug

naujų viešbučių, todėl niekas nenori prasidėti su kažkieno nesėkme. Aš išdrįsiu tai padaryti, ir tai bus šauni daugelio mūsų dar laukiančių sėkmių pradžia.

– Kada taip bus? – ji tik dabar ėmė įsivaizduoti pasekmes. – Jei tas žmogus tave remia dabar, ar nepareikš jis savo teisių į viešbutį vėliau?

– Tik tuo atveju, jeigu mums niekas neišdegs, tačiau taip neatsitiks.

Liusi nenustygo vietoje.

– Niekada neteko matyti tavęs šitaip nusiteikusio, – ištarė ji.

Pasitikėjimo savimi Džekui netrūko niekad, tačiau dabar jis atrodė, tarsi ant delno laikytų visą pasaulį.

– Niekada taip ir nesijaučiau, – nusišypsojo. – Pažadu, Sesilijus neprikiš nagų prie to, kas priklauso tau ir man. Viskas nuspręsta. Kai viešbutis suklestės, jis atgaus savo pinigus su trigubu pelnu, o jau tada jo nebesies jokie saitai nei su manimi, nei su viešbučiu.

– Tai čia tarsi užstatas?

– Tik ne toks varžantis. Jis investuoja į mane, o ne į verslą. Beje, nepamiršk, aš turiu ir savų pinigų.

– Kur pirmiausia vyksi?

– Poryt privalau grįžti į Vaito salą. Turiu sutvarkyti užsilikusius reikalus. Na, o tada skrisiu į Kiprą. Ten susitiksiu su šeimininku, paskui su visokiais advokatais ir panašiai... Žodžiu, įsitikinsiu, jog įstatymiškai viskas teisėta. Po to sugrįšiu, ir tu tapsi mano žmona. Medaus mėnuo – kur tik panorėsi. Na, ir pagaliau – Kipras, ten pradėsime naują gyvenimą.

Lempų šviesoje jo akys spindėjo užkrečiamai.

– Ką pasakysi, mano meile?

– Tiesiog nežinau. – Staiga ji nusišypsojo. – Nesitikėjau po vestuvių atsidurti Kipre. Niekada apie tai net nesvajojau.

– Ach, Liusi, ta šalis – nuostabi! Žydras dangus, tamsiai mėlyna jūra ir besileidžianti saulė... tokios dar nematei. Ach, tu pamilsi ir žmones, jie tokie draugiški.

Ji prisiglaudė arčiau.

– Skamba taip, tarsi ten būtų rojus, – sušnibždėjo, – tačiau man rojus ten, kur esi tu.

– Tu tikrai taip manai, brangioji? Tu neprieštarauji, jog teks išvykti toli ir atsiskirti nuo šeimos?

– Kiek laiko trunka kelionė?

– Tris su puse valandos... keturias daugiausiai.

– Taigi tai ne pasaulio kraštas?

Ji ilgėsis mamos ir tėčio, tačiau jie juk turi vienas kitą. Aišku, jaudinsis ir dėl Debi, bet galų gale keturios valandos tai ne tiek jau ir daug.

Džekui ji prisipažino:

– Tol, kol mudu kartu, aš patenkinta.

Tačiau reikės dar apie daug ką pasvarstyti. Apie Tedą taip pat.

Liusi nenustebo, kai jaguaras išdūmė iš miesto ir atsidūrė kaimo vietovėje.

– Staigmenos turbūt dar nesibaigė, tiesa? – pasiteiravo, atsargiai žvilgteldama į jį.

– Pajusk medaus mėnesio skonį, – šyptelėjo jis, garsiai pabučiuodamas jai lūpas, – o ką? Norėtum grįžti namo?

– Ne. Nustebink mane, – pabučiavo jį taip pat.

Pamažu ji ėmė įprasti prie nuolatinių staigmenų. Nuosavas Džeko viešbutis Kipre, jų gyvenimas ten po sutuokt-

vių... Dabar ją ketino nusivežti dievaižin kur, kad ji pajustų „medaus mėnesio skonį“. „Kuo visa tai baigsis?“– mąstė ji. Tačiau nenorėjo, kad viskas taip staiga imtų ir pasibaigtų. Ji troško, kad tai tęstųsi amžinai.

Šalia Naujojo Prestono kelio, ant Ribel upės kranto, stovėjo gražus, neįprastas viešbutis. Stogo kraigas ir dailios langinės buvo iš seno ąžuolo, o prieš pastatą mažytėse lysvelėse visur žydėjo gėlės.

– Gražu, ar ne? – išlipęs iš automobilio, Džekas ištiesė jai ranką. – Čia mums nakčiai užsakytas kambarys, – švelniai ištarė jis, – tikiuosi, tau čia patinka?

Pažvelgusi į stogo kraigą, Liusi garsiai perskaitė viešbučio pavadinimą.

– „Linksmasis Upėtakis“, – šyptelėjo, – koks keistas pavadinimas.

– Matyt, todėl, kad šalimais teka upė. Žvejai čia nuolat renkasi ir tikisi prisigaudyti upėtakių.

– Kaip suradai šią vietą? – Liusi nieko apie ją nežinojo.

Jo berniukiška šypsena ją visada pradžiugindavo.

– Aš juk, beje, užsiimu viešbučių verslu, – pasakė jis. – Kažkada buvau nusižiūrėjęs šią vietelę.

Tačiau iš to nieko neišėjo. Jam trūko pinigų ir paramos, taigi, kaip dauguma žmonių, šio viešbučio vadovybė nesiteikė nė kalbėtis.

– Tu tikras pasiutėlis, Džekai Hensonai, – įsistebeilijo į jį Liusi. – Ko dar apie tave nežinau?

– Gauni tai, ką matai, – atsakė jis, – o dabar eime į vidų, čia truputėlį vėsoka.

Džeko Hensono vardu buvo užsakyti du kambariai: dvivietis jam su Liusi ir vienvietis vairuotojui.

– Koks išlaidumas, – erzino ji, – tikiuosi, manęs pirkti neketini.

Numetęs krepšį, apkabino ją per liemenį ir pažvelgė nuostabiomis žaliomis akimis.

– Mes galime viso to atsisakyti ir naktį praleisti automobilyje, – šyptelėjo jis.

– Būtų visai jauku... tu, aš ir vairuotojas. Bet jis gali knarkti.

– Arba pasirodyti pernelyg smalsus.

Ji rimtai pažvelgė į jį.

– Ar tik nenori pasakyti, kad jis turės dėl ko smalsauti?

– Visai galimas daiktas.

– Tada geriau pasilikime čia.

Staiga jis surimtėjo, rankomis tvirtai apkabino jos liemenį, jų žvilgsniai susiliejo.

– Aš myliu tave, – sušnibždėjo.

Kurį laiką ji neatplėšė akių nuo jo veido, to gražaus pažįstamo ir taip mylimo veido. Jai nerūpėtų, jei jis dirbtų autobuso vairuotoju ar gatvės šlavėju, mylėtų jį lygiai taip pat. Jis buvo vienintelė jos gyvenimo meilė; vyras, kurio troško labiau už viską; jos praeitis, dabartis ir rytojus. Džekas buvo jos gyvenimas, todėl ji nepajėgė atrasti žodžių, kurie išreikštų viską, ką jam jautė. „Aš tave myliu", rodės, nepakako.

– Ar kas nors nukando liežuvį? – sušildė ją šypsena.

Ji palietė jo veidą.

– Ach, Džekai Hensonai.

Tą ypatingą minutę juos sujungė kažkoks nematomas saitas: trapus tarsi gyvenimas ir vis dėlto stipresnis už bet kokią šioje Dievo sukurtoje žemėje egzistuojančią jėgą.

Staiga ji pravirko, skruostais ėmė riedėti šiltos, skaidrios ašaros. Ji jautėsi tokia laiminga, tai buvo beveik nepakeliama.

Jis suprato.

Ištiesęs ranką, švelniai nykščiu nušluostė ašaras.

Stebinančiai lengvai prisilietęs, lėtai nuvilko jos palaidinę ir padėjo ant lovos.

Nurengęs ją, paguldė šalia savęs.

Liusi šlaunimis jautė stiprią jo erekciją. Troško jo ir geidė, atsegė kelnes, švelniai jas numovė. Jis nusimetė marškinius, parodydamas visą savo kūno grožį: plačią, įdegusią krūtinę, grakštų liemenį ir tvirtus sėdmenis. Švelniai ir kartu tvirtai lietėsi prie jos odos. Nė akimirką nenuleido žvilgsnio nuo jos nuostabių akių ir šnibždėjo apie audrą, siaučiančią beribėje jausmų jūroje.

Juto ją po savimi, glostė jos kūno iškilimus ir gardžiavosi savo moterimi, ją glamonėdamas ir jaudindamas, žadindamas laukines, šėlstančias jos aistras.

– Ne, Džekai! – maldavo ji žemu, geidulingu balsu.

Rankomis apsivijo jo kaklą, po to slydo vis žemiau, žemiau... Kai įėjo į ją, maloniai sudirginta, suvirpėjusi aiktelėjo.

Be paliovos keitė padėtis, judėjo vienu ritmu, deginami tos pačios nevaldomos aistros, mylėjosi, nes mylėjo vienas kitą. Nepaprastai susijaudinę, vis labiau šėlo... Niekas nebūtų pajėgęs sustabdyti aistrų bangos, nešančios juos vis aukščiau ir aukščiau, į nepakeliamai malonių pojūčių pasaulį, kol išvargę ir sujaudinti ilgam prigludo prie viens kito.

Duše vienas kitą nuprausė. Palaimingai nurimę ir patenkinti.

Įsisupusi į rankšluostį, Luisi ketino išsivalyti dantis, kai staiga suvokė neturinti dantų šepetėlio.

– Staigmenos yra geras dalykas, – prabilo ji, – tik aš neturiu nei naktinių, nei tualeto reikmenų, ir dievaižin, kaip atrodysiu ryte be savo kosmetikos.

– Atrodysi nuostabiai, – pažadėjo jis.

– Ach taip, su blizgančia nosimi ir nevalytais dantimis, – liežuviu perbraukusi per dantis, ji šyptelėjo. – Paskambinsiu į administraciją ir pasiteirausiu, ar galėčiau įsigyti dantų šepetėlį.

Džekas paėmė krepšį ir jį atsegė.

– Pažiūrėk, ką galėtum surasti šičia, – šypsodamasis pasiūlė jis.

Krepšyje ji pamatė dar vieną krepšį su savo reikmenimis. Ten buvo švarūs apatiniai drabužiai, mėgstami mėlyno šilko naktiniai ir netgi nauji drabužiai: rusvos kelnės ir ilga palaidinė.

– Jau sakiau, kad esi tikras nenaudėlis, Džekai Hensonai.

Jis palindo po užklotu.

– Organizuotas! Štai koks aš, – mirktelėjo ir paragino paskubėti, – jei nori šilto glėbio.

Kai ji apsivilko naktinius, išsivalė dantis bei susišukavo plaukus, sugrįžo „šilto glėbio".

Tačiau Džekas jau miegojo, vieną ranką padėjęs ant jos pagalvės, kita užsidengęs veidą.

– Tu teisus, – nusijuokė ji, švelniai pastumdama ranką ir pabučiuodama lūpas, – buvo sunki diena.

Vos tik apsiklojo ir prisiglaudė prie mylimojo, dingtelėjo mintis apie mamą. Ji net pašoko. Iš to susijaudinimo pamiršo paskambinti Seli.

– Ji išeis iš proto.

Čiupusi nuo gretimos spintelės laikrodį, iš siaubo net aiktelėjo:

– Antra valanda. Net nežinau, ar dabar vertėtų skambinti, – mąstė, – galbūt ji jau miega? O gal jau suprato, kad mudu su Džeku namo grįžti neketiname? – Ji negalė-

jo būti tikra. – Tikriausiai ji vaikšto po kambarius ir įsivaizduoja nebūtus dalykus. O Dieve! Tikiuosi, ji nepaskambino į policiją.

Ji nusijuokė ir švelniai sau paprieštaravo.

– Nedaryk melodramos, Liusi. Tavo mama – nekvaila, – tačiau žinojo, kad Seli buvo įtari iš prigimties. – Privalau jai pranešti, kad mums viskas gerai, – nusprendė ji, – kitaip nemiegosiu aš.

Tyliai, kad neprižadintų Džeko, ji pakėlė telefono ragelį ir surinko kodą, o po to numerį. Ilgai niekas nekėlė ragelio. Liusi ėmė nerimauti.

– Nagi, mama, kur tu? – laukė tol, kol kitame linijos gale atsiliepė mieguistas balsas.

– Mama? – iškart palengvėjo. – Čia Liusi. – Liusi? – balsas tapo griežtesnis. – Kodėl skambini vidury nakties? Ar viskas gerai? Kas nutiko?

– Dėl Dievo meilės, nurimk, mama, – sutriko Liusi, – pamaniau, kad judu su tėčiu dėl mūsų jaudinatės. Matai, Džekas paruošė dar vieną staigmeną... na, *dvi*, jei tiksliau, bet apie tai papasakosiu vėliau. Tau nereikia jaudintis, nes mudu apsistojom „Linksmajame Upėtakyje“ prie Naujojo Prestono plento.

– Ir antrą valandą nakties tu ištraukei mane iš šiltos lovos tik dėl to?

– Na taip, – dabar Liusi net sumišo ir šiek tiek įsižeidė, – maniau, kad jaudinsies.

– Na, aš nesijaudinu.

– Tikrai?

– Tikrai, nes žinojau, kur judu ketinate apsistoti. Džekas paprašė, kad užsakyčiau jums viešbutį. Be to, kas, tavo manymu, pasirūpino daiktais mažajame krepšelyje?

Liusi jautėsi apsikvailinusi.

– Ach, mama, atleisk. Man nederėjo tavęs žadinti.

– Ne, nederėjo. Iš pradžių tavo tėtis niekaip nedavė man ramybės su savo prakeiktu virškinimu, o štai dabar ir vėl prireiks amžinybės, kad vėl užmigčiau.

– Aš nežinojau, – ji žvilgtelėjo į Džeką, kuris miegojo it kūdikis, – tai Džeko kaltė. Jis turėjo man pasakyti.

Seli nusijuokė.

– Turbūt jis buvo pernelyg užsiėmęs. Nemanau, kad judviem iki šios valandos miegoti neleido sutrikęs virškinimas, taigi turėtų būti kita priežastis!

Liusi tik šypsojosi.

– Labanakt, mama. Mums abiem reiktų numigti, kitaip rytoj ryte būsim niekam tikusios.

– Labanakt, brangute.

Kurį laiką Liusi blaškėsi, negalėdama užmigti.

Ji nenustygo. Sujaudinta visų naujienų, dėl kažko nerimavo. Per tokį trumpą laiką nutiko begalė dalykų, todėl dabar ji jautėsi tarsi nešama laiko srovės, o reikėjo tiek daug apsvarstyti. Sutuoktuvės jau šį mėnesį. Dieve! Ar tikrai? Tiek daug reikalų... įsigyti vestuvinę suknelę... pasikalbėti su Tedu. Ach, Tedas! Ką jis pamanys? Tačiau savo skolą jam jau grąžino, be to, jis visada žinojo, kad ši diena išauš. Daigynas klestėjo, o jo gobšuolis sūnus buvo išvarytas pro laukujes duris. Tedui nėra ko nerimauti. O partnerystės reikalus visada buvo galima greitai sutvarkyti.

Pagaliau ji užmigo stipriu bei ramiu, jokios baimės nepažįstančiu miegu.

Septintas skyrius

Džekas paskambino vasarišką balandžio dieną. Buvo penktadienis. Jis ir Sesilijus viešėjo Kipre.

– Po pusantros valandos įvyks dalykinis susitikimas, – paaiškino jis Liusi, – pamaniau, skambtelsiu tau, nes tiesiog neįsivaizduoju, kiek laiko jis gali užtrukti.

Liusi džiūgavo girdėdama jo balsą.

– Kadangi tave pažįstu, jis gali užsitęsti ir iki vidurnakčio, – juokėsi, – na, o tada aš jau tikrai būsiu lovoje.

– Tada paskambinti rytoj?

– Jei nepaskambinsi, pirmu pasitaikiusiu lėktuvu atskrisiu pati, – ji ilgėjosi jo.

– Tokiu atveju manau, kad nepaskambinsiu, – erzino jis.

Ketvirtadalį valandos jiedu kalbėjosi apie įvyksiantį susitikimą ir apie tai, ko Džekas tikėjosi iš jo išpešti. Jis papasakojo apie skrydį, kaip jam nepatiko kyboti danguje ir kitam patikėti savo likimą. Pagaliau jiedu prabilo apie save.

– Papasakok, ką veiksi vakare, – prašė jis, – jei susitikimas pabos, imsiu mąstyti apie tave.

Liusi pažinojo jį pernelyg gerai.

– Susitikimas neprailgs, – ištarė ji, – tu to neleisi. O aš tikriausiai pasiliksiu čia iki aštuntos. Daugiau nei valandą bandžiau tvarkingai išdėstyti specialiai sėkloms skirtas dėžutes... tokias šešių pėdų aukščio ir dvigubai tiek pločio. Štai dabar tos dėžės voliojasi ant keraminių vazonų šukių.

Išgirdusi jo juoką, ji šyptelėjo.

– Aš tik spėju, – prunkštė jis, – bet man atrodo, kad Debi vėl ištiko kokia nors nelaimė.

Pamaniusi, jog bus geriau, jei apie įvykį nutylės, Liusi pakeitė temą.

– Jei galėsi, paskambink anksti ryte. Mudvi su Debi dieną ketiname praleisti mieste.

– Ieškosit suknelės?

– Suknelių... – pataisė ji. – Nepamiršk, kad reikia šį tą surasti ir Debi. – Prekių sąrašą ji žinojo atmintinai. – Reikia įsigyti nuometą ir batelius. Trūksta kažko mėlyno – kai ką pasiskolinau, kai ką nusipirkau. Privalau gauti kokį mažmožį Deb. Galbūt dailų auksinį medalioną, tik veikti teks apdairiai. Ji prie manęs tiesiog prilipusi.

– Hm! Atrodo, diena bus ilga.

Liusi net nutirpo.

– Ach, Džekai, aš ir vėl. Juk nenori viso to klausytis. Tik ne dabar, – ji taip jaudinosi dėl vestuvių, kad nė neketino liautis čiauškėjusi. – Kas dalyvaus susitikime?

– Sesilijus ir bankrutuojantis savininkas, jo advokatas, patarėjas ir Sesilijaus agentas.

– Skamba grėsmingai, – tačiau ji nesijaudino. Jei Džeko ateitis pastatyta ant kortos, jis pereis ir ugnį, ir vandenį.

– Visi esame žmonės, – kalbėjo jis, – ir ten susirinksime dėl vieno tikslo. Jie nori atsikratyti bjauriojo ančiuko, kurį aš paversiu gulbe, – jo balsas nutilo. – Tu klysti, brangioji, ir tą puikiai žinai.

– Klystu dėl ko? – Ji jau ketino pasakyti kažką svarbaus, tačiau dabar jos minčių eiga nutrūko.

– Dėl to, kad galvoji, jog tavo planai man nerūpi. Juk tai ir mano vestuvės, tiesa?

– Puiku. Kaip manai, geriau nusipirkti rausvus naktinius ar žydrus?

– Jokių. Man patinki nuoga.

– Tada problema išspręsta. Tiesiog nupirksiu porą melsvų užtiesalų.

– Turiu eiti.

– Trinktelk jiems taip, kad neatsikeltų.

– Neprireiks. Aš ir taip pranašesnis. Dabar jiems manęs reikia labiau, nei man jų. – Jis vos neužmiršo. – Ar jau nusprendei, kur norėtum praleisti medaus mėnesį?

– Škotijoje, o gal Airijoje. Dar nežinau.

– Man tas pats. O gal po savaitę ir ten, ir ten?

– Pasikalbėsime apie tai vėliau. Dar yra begalės laiko. Juk mums nereiks užsisakyti bilietų skrydžiui ar panašiai.

– Dabar tikrai turiu eiti, širdele. Skambtelsiu rytoj. Myliu tave.

Dar keli švelnūs žodžiai ir... tyla. Liusi padėjo telefono ragelį, mintimis vis dar buvo su juo.

– Tau pasisekė, Liusi Nolan, – pasakė ji sau. – O dabar eik ir sutvarkyk mažytės nelaimės padarinius.

Debi šlavė paskutines sudaužytų vazonų šukes.

– Žinau, liepei man viską taip ir palikti, – pradėjo ji, – tikriausiai pamanei, kad pridarysiu dar daugiau bėdos, bet viską juk čia ištaškiau aš, todėl ir sutvarkyti privalau pati, – ji atrodė išbalusi ir sunerimusi. – Kaip ten bebūtų, dabar viskas savo vietose. – Ji pasitraukė atgal ir ranka mostelėjo į švarias grindis ir lentyną, ant kurios tvarkingai išdėstytos gulėjo sėkloms skirtos dėžutės. – Ar patinka, bose?

– Ei! – Dar prieš šį įvykį Liusi susirūpino dėl Debi. Ji dirbo nepaprastai tyliai ir atrodė taip, lyg per naktį būtų nesudėjusi bluosto. – Nuo kada vadini mane bosu? – Šito žodžio ji niekada nemėgo, iki šiol jos niekas taip nevadino. Ir iš Debi lūpų ištrūkęs žodis nuskambėjo įžeidžiamai.

Debi sustingo.

– Atleisk, vaike, – atsiprašė, – šįryt iš lovos išlipau ne ta koja.

Liusi buvo kantri kaip visada.

– Pastebėjau, – susimąsčiusi ištarė ji, – tačiau nei aš, nei baldai dėl to nekalti. – Ji žvelgė į patamsėjusias Debi akis, sulinkusius pečius. – Ko gero naktis buvo sunki.

– Galima sakyti, kad taip, dabar jaučiuosi visai nusivariusi nuo kojų.

– Deb, tu juk nesilaikai dietos, ką?

Liusi išties nerimavo. Debi keitėsi tiesiog dienomis. Veidas prarado apvalumą, pastebimai sumažėjo krūtinė, prigesęs žvilgsnis visai nepriminė senosios Debi.

Staiga Debi veidą nušvietė šypsena.

– Vestuvėse turiu atrodyti gražiai, ar ne? – linksmai atsakė ji. – Nesitikiu, kad kada nors būsiu nuotaka, tačiau tikrai ketinu būti šauniausia pasaulyje pamergė, po galais.

– Alfis vis dar laukia.

Širdyje Liusi žinojo, jog su juo Debi būtų laiminga, jeigu tik sutiktų tekėti.

– Na ir tegu laukia. Tausoju save geresniam.

– Ar mateisi su juo pastaruoju metu?

– Ne.

– Žinau, jog rytojaus vakarui esi pakviesta į pasimatymą. Ar eisi?

– Gal taip, o gal ir ne.

– Keista, kad dar neišvedei jo iš proto.

– Stengiuosi, – kikeno ji, – jei išvesčiau iš proto, kas gi man kvaršintų galvą?

Liusi tik papurtė galvą ir susirūpinusiu balsu tyliai pasiteiravo:

– Ar viskas gerai, Deb?

– Geriau nė nebūna.

Liusi žinojo, kad tai netiesa.

– Negaliu tavęs priversti, kad kur nors išeitum.

– Kartais jau taip atsitinka.

– O rytoj? Eisime apsipirkti ar jau ne?

Šiomis dienomis Deb buvo tokia nenuspėjama, kad ne tik vargšas Alfis, bet ir Liusi niekaip negalėjo jos suprasti.

– Žinoma, einame. Laukiu nesulaukiu. – Jos veidu nuslinko siaubo šešėlis. – Jeigu tik grįšim anksčiau, nei namo parsiras mano tėtis.

– Grįšime, – švelniai pažadėjo Liusi, – nesijaudink.

Ji tiriančiu žvilgsniu įsistebeilijo į Debi ir trumpą akimirką jas sujungė nepaprastas ryšys. Liusi užgniaužė kvapą, buvo tikra, kad Debi pagaliau atvers savo širdies žaizdas. Tačiau trumpa akimirka, kaip ir siaubo šešėlis, šmėstelėjęs jos veide, staiga išnyko.

– Ar mane pasiimsi?

Šitaip būdavo visada. Liusi nuvažiuodavo prie Debi namų ir paimdavo ją, o vėliau parveždavo atgal.

– Negaliu, – paaiškino ji, – mašina servise. Šįvakar privalau ją nuvaryti į garažą, o pasiimti galėsiu tik rytoj penktą valandą. Pamaniau, kad į Mančesterį galėtume nuvykti autobusu. Ką pasakysi?

Debi trūktelėjo pečiais.

– Kaip jau minėjau, jeigu grįšime iki šešių, galime kad ir pėsčiomis kulniuoti ar joti ten nebalnotu arkliu, – ji nusimaivė, – ot būtų nuotykis: aš – nuoga, o arklys – gauruotas.

Liusi nusikvatojo.

– Debi Leitli, tai šlykštu!– tačiau idėja buvo įdomi. – Tu ant arklio? – nusišaipė ji. – Nė pamanyti nedrįstu, kokį sąmyšį sukeltum.

Jos abi nuėjo kvatodamos, atrodė, kad Debi kuriam laikui pamiršo savo problemas.

Visą popietę Liusi stebėjo naująjį darbininką: Polas ėjo tik šešioliktus, tačiau buvo aukštas, plačių pečių mielas vaikinas. Liusi priėmė jį tik todėl, kad jis tokiam darbui tiko. Stiprus kaip jautis, atviras ir sąžiningas jaunuolis patiko ir klientams. Jį be galo pamilo ir visas kolektyvas.

Labiausiai visus stebino naujoji darbininkė Meiblė. Rūpestinga ir gabi moteris galėjo nudirbti bet kurį darbą, be to, buvo apsigimusi verslininkė, ir tai labiausiai džiugino Tedą. Jos talentas ypač atsiskleidė, kai kartą pro duris įlėkė vienas įsiutęs pirkėjas.

Paraudęs iš pykčio, jis gąsdino, kad iškels bylą visiems, kas tik pasipainios jam po kojų. Klientas atėjo pasiskųsti dėl žoliapjovės, kurią neseniai įsigijo ir kuri, anot jo, nuo pat pirmosios dienos pridarė jam begales rūpesčių. Net Liusi nepajėgė jo nuraminti.

Tačiau kai tik jo ėmėsi Meiblė, vyriškis iš karto ėmė čiauškėti taip, tarsi būtų pamiršęs viską pasaulyje. Iš parduotuvės išsinešdino su nauja, daug brangesne žoliapjove, kuria be galo džiaugėsi, ir dvidešimt svarų sterlingų kainavusiomis prekėmis, kurių visai neketino įsigyti.

– Kurgi jūs išmokote šitaip bendrauti su žmonėmis? – stebėjosi Liusi.

– Mano tėvas daugelį metų turėjo parduotuvę, – paaiškino ji, – kurioje galėjai nusipirkti, ko tik širdis geidė. Ten išdirbau dvidešimt metų, mėgavausi kiekviena darbo aki-

mirka. Pagrindinės mano pareigos buvo rūpintis prekių inventorizacija, užsakymais, bei didžiąja knyga. Tačiau teko pastovėti ir prie kasos aparato, todėl, patikėk manim, ne kartą susidūriau su perpykusiais klientais.

Tedas negalėjo atsižavėti.

– Savyje slepi daugiau, nei aš įsivaizdavau, – susimąstęs tarė jis.

Tačiau, kai ją nusivedė užsitarnauto arbatos puodelio, Liusi nugirdo jo nusiskundimus:

– Ar tik nesusižavėjai tuo nevykėliu? Tegu tik pabando čia dar kada pasirodyti ir aš išmesiu jį pro duris, nespės nė pasiteirauti, kaip sekasi.

Liusi susimąstė. Jau kurį laiką ji galvojo, kaip galėtų Tedui perleisti savo pareigas, nes, susituokusi su Džeku ir apsigyvenusi Kipre, ji negalės vadovauti Sodų centrui.

– Meible, tu ką tik pakišai man atsakymą šį klausimą, – sušnibždėjo ji.

Žvirblis jai pačirškėjo, kad Tedas rėžia sparną apie Meiblę ir kad neilgai trukus gali nuskambėti vestuvių varpai. Jauna ir romantiška Liusi džiaugtųsi iš visos širdies, jei senasis Tedas ir šeimyniškoji Meiblė nuspręstų senatvę praleisti drauge.

– Jaunatviška senų širdžių meilė, – atsiduso Liusi. Po kelių minučių ji niūniuodama jau tęsė savo darbą. Diena ėjo į pabaigą.

* * *

Į didžiąją Mančesterio universalinę parduotuvę plūste plūdo žmonės.

– Jėzau! Nė užpakalio nepajudinsi, – murmėjo Debi.

– Liaukis dejavusi, – Liusi palaukė atsilikusios draugės. Jai taip pat skaudėjo nutrintas kojas, jautėsi išvargusi, tačiau lengvai pasiduoti neketino. Tikėjosi, kad jaunavedžių skyriuje bus šiek tiek ramiau, o žmonės elgsis padoriau.

– Hm! – Debi šokte nušoko nuo eskalatoriaus. – Tau tai gerai, – skundėsi ji, iš įniršio svaidydama tokius žvilgsnius, tarsi ketintų ką nors nužudyti, – juk tavęs eskalatoriuje neužspaudė tos dvi storos karvės.

Viena iš moteriškių nugirdo Debi žodžius:

– Ar tai mane pavadinai stora karve? – griežtai paklausė toji, pirkinių krepšiu taikydama į Debi.

– Na, pagauk, na, pagauk, – tyčiojosi ji.

– Ach, tu nenaudėle!– šįkart krepšys gerokai užvažiavo Debi per šoną.

Įširdusi Debi grėsmingai pripuolė prie apskritaveidės storulės.

– Dar kartas ir išvirsi štai pro aną turėklą, – pagąsdino tokia veido išraiška, kad jos žodžiais galėjai neabejoti.

Liusi išdrįso įsikišti.

– Eime iš čia, – paragino ji ir, čiupusi draugę už rankos, nuvedė toliau. – Geriau ko nors užkąskime, kol vienos iš mūsų dar neareštavo.

Antrame aukšte esančiame restorane jos rado ramią vietelę.

– Štai, pasistiprink, – Liusi nukraustė padėklą ant stalo: du puodelius arbatos, dvigubą sumuštinį su vištiena Debi, o sau sumuštinį su sūriu ir pomidorų padažu, – tik tai, ką rekomendavo gydytojas, – atsiduso ji ir palaimingai gurkštelėjo arbatos. Šiltas, saldus skystis netrukus suveikė, ir ji pamažu atsigavo. Reikėjo dar daug ką nuveikti, ir čia, nors trumpam pasislėpę nuo žmonių spūsties, jos ramiai galėjo nuspręsti, ko imsis toliau.

Debi taip pat atsigavo:

– Atleisk, vaike, – droviai prisipažino klydusi, – nereikėjo man šitaip ant jos užrėkti. Vargšė stora karvė nepadarė man nieko blogo.

Kadangi nuotykis pasibaigė laimingai, Liusi galėjo įžvelgti ir juokingąją jo pusę.

– Na, ji tau juk smarkiai trinktelėjo, – greitakalbe išbėrė, šypsodamasi pro puodelio kraštą, – ir nebuvo pernelyg draugiška.

Debi linksmai nusikvatojo, tačiau kai prabilo, vėl nuskambėjo atgailos gaidelė.

– Aš labai apgailestauju. Įpainiojau dar ir tave, ar ne?

– Na, jeigu taip sakai.

– Garbės žodis, nesuprantu, kodėl su manimi taikstaisi.

Šįkart Liusi pasiryžo.

– Deb, aš žinau, kad tavo namuose kažkas ne taip, – tyliai pradėjo ji, – nesu kokia nors žinovė, tačiau esu tikra, kad, su manimi pasikalbėjusi, pasijustum geriau.

Debi veidą iškreipė baimė. Ji nuleido akis, tada pažvelgė į Liusi vėl ir sušnibždėjo:

– Norėjau tau papasakoti, bet man buvo gėda.

– Neturėjo būti, – Liusi palietė delnu jos ranką, – mudvi esame vaikystės draugės. Be to, tu žinai, kad viskas, ką man pasakysi, liks tarp mūsų. Aš noriu tik padėti, žinoma, jei galiu. – Ji jautėsi tokia artima, bet žinojo, jei ištars bent vieną netinkamą žodį, Debi užsisklęs ir niekada nepatikės jai savo paslapties.

– Kas yra, Deb, – švelniai teiravosi ji, – man gali pasisakyti.

Debi sumišo. Ji žinojo, kad Liusi neprasitartų niekam, todėl ja pasitikėjo visiškai. Tačiau ją kankino gėda, baisi gė-

da ir siaubingas bejėgiškumo jausmas. Kaip ten bebūtų, privalėjo su kuo nors pasikalbėti, kitaip išeis iš proto.

– Tai dėl mamos ir tėčio, – nervingai prabilo, – jie visada įsikandę į kits kito gerklę, nežinau, ar nesu dėl to kalta.

Jausdama jos skausmą ir suprasdama, kaip Debi kankinasi, Liusi jai priminė:

– Susituokusios poros kartais turi tai iškęsti, tu juk žinai, Deb. Mano mama ir tėtis – lygiai tokie pat.

– Ne, – Debi papurtė galvą, – tavo tėvai visai kitokie, – vos girdimu balsu ištarė. – Kartais pagalvoju, kad mūsų namuose vieną dieną įvyks žmogžudystė. Aš bijau, Liusi... labai bijau.

– Ar pasakojai jiems, ką jauti?

Debi paniekinamai išrėžė:

– Jie žino, kaip aš jaučiuosi, tačiau neatrodo, kad jiems rūpėtų.

Liusi jautėsi sutrikusi. Ji norėjo paguosti savo draugę, kaip nors jai padėti, tačiau nežinojo kaip. Jeigu Debi tėvai nekenčia viens kito, vargu ar dar galima ką nors pakeisti.

– Štai kodėl tu niekur neini, ar ne? – pasidomėjo ji. – Štai kodėl neleidi Alfiui pas tave ateiti... kodėl bijai jį įsimylėti.

Dabar ji suprato viską.

Debi gūžtelėjo pečiais.

– Alfis neprapuls, man rodos. Aš tik negaliu mąstyti apie save. Ne dabar, kai šeimai gresia skyrybos, – ji pastebimai suvirpėjo, – *arba dar blogiau.*

– Ką reiškia „dar blogiau“? – Ją vėl užvaldė tas grėsmingai viešpataujantis jausmas.

Debi įstengė išsisukti:

– Na ir kvailai pasakiau. Jie tikrai vienas kitą myli, vaike. Jie pešasi ir ginčijasi, gąsdina mane, tačiau pernelyg vienas kitą myli, kad imtų ir pasuktų skirtingais keliais.

– Nejaugi nebandei jų įtikinti, kad pasikalbėtų su psichologu? Suprantu, jis neišspręs visų problemų, tačiau šiokią tokią pagalbą tikrai suteiks.

– Ne taip paprasta.

– Kodėl? – Liusi vėl pajuto kažką negero.

– Po velnių, nebūk kvaila, – atkirto Debi, – ne psichologo jiems reikia.

Atsitraukusi toliau, Liusi atsiprašė:

– Atleisk, Deb. Tikrai nenorėjau būti landi.

Iš Debi išraiškos ji suprato, jog draugė pasakė viską, ką norėjo pasakyti.

– Ne, vaike. Tai aš apgailestauju, – dar kiek ir būtų išliejusi savo sielvartą, visą stingdančią tiesą apie tai, kas iš tikrųjų dėjosi namie. Tačiau Deb kaip visada neprisivertė apie tai prabilti. *Niekada* neprisivers. – Žinau, kad norėtum man padėti, – pripažino ji, – tačiau to padaryti tu negali. Niekas negali. Nesijaudink, susitvarkysiu pati. – Išvydusi, kad Liusi vėl žiojasi kažką sakyti, nutraukė: – Nederėjo man prasitarti. Prašau, Liusi, nebenoriu apie tai kalbėtis. Pamiršk viską, ką pasakiau. Ar gali tai padaryti? Dėl manęs?

Liusi suspaudė širdį. Ji žūtbūt troško padėti, tačiau nežinojo kaip. Privalėjo surasti išeitį. Sunku buvo stovėti šalia ir stebėti, kaip griūva Debi gyvenimas.

– Prašau, Liusi, – jos balsas virpėjo, – pažadėk daugiau niekada apie tai neužsiminti.

Liusi neturėjo pasirinkimo.

– Nebent to tikrai nori.

– Matai, tik aš galiu ką nors pakeisti. Nuolat tai atidėliojau, tikėdamasi, kad viskas išsispręs savaime. Dabar žinau, kad taip nebus, todėl privalėsiu ką nors daryti pati, – jos balsas sugriežtėjo, – privalėsiu, kol dar neatsitiko nieko blogo.

Liusi pasižadėjo, kad daugiau apie tai neužsimins.

– Tačiau nepamiršk, kad su manimi gali visada pasikalbėti, – priminė.

Debi padėkojo, ir jos abi nutilo. Debi slėgė žinojimas, jog netrukus ji privalės kažką daryti, o Liusi kankinosi, negalėdama padėti savo nelaimingai draugei.

– Eime, vaike, – paragino Debi, traukdama iš po stalo krepšius, – kad daugiau nematyčiau tokio paniurusio veido. Pasakiau, jog susitvarkysiu, vadinasi, taip ir bus. O dabar laikas į jaunavedžių skyrių. Nagi, judinkis! Noriu pačios gražiausios suknelės, ir be didelių išlaidų. Gerai?

Liusi net palengvėjo, kai išvydo pralinksmėjusią Debi.

– Gerai, – sutiko ji. Čiupusi savo krepšius, nusekė draugei įkandin.

– Mes surasime tokią suknelę. Jeigu jau užsimanei, tavo įgeidį teks patenkinti.

Netardamos daugiau nė žodžio, jos įžengė į jaunavedžių skyrių.

– Ach, Liusi, atrodai kaip pasakų fėja! – išvertusi akis žavėjosi Debi. – O taip, šioji man patinka labiausiai.

Liusi matavosi jau trečią suknelę, glotnūs, įdegę pečiai buvo apnuoginti, laibas liemuo tobulai išryškintas; tai buvo nuostabi šilkinė suknelė, papuošta nėriniais ir lengvu it voratinklis tinkleliu.

Stebėdama save didžiuliame veidrodyje, ji apsisuko ir vėl pakartojo:

– Ne, Deb. Tai ne man. – Ir pasuko su padėjėja į persirengimo kambarėlį.

Po kurio laiko ji dar sykį peržiūrėjo visas suknias. Traukė jas vieną po kitos ir vėl stūmė į šalį. Susijaudinusi Debi puldinėjo tai prie vienos, tai prie kitos, tačiau nė viena

suknelė nepatraukė Liusi dėmesio. Visos jos buvo nuostabios, bet jai netiko.

– Apgailestauju, – kreipėsi ji į padėjėją, – nerandu nieko, kas man patiktų.

Staiga jos akys užkliuvo už kraštelio suknelės, kyšančios iš po užuolaidos.

– Štai tos aš juk nepastebėjau, ar ne? – susidomėjusi pasiteiravo ji.

– Atleisk, mieloji. Gabenant suknelė buvo šiek tiek apgadinta, ją netrukus sutvarkys. – Padėjėjai buvo griežtai įsakyta niekam neleisti jos matuotis. „Mes rizikuojame savo reputacija, – išeidama į kirpyklą perspėjo valdytoja. – Tučtuojau išsiųsk suknelę atgal". Deja, diena prabėgo nepastebimai, o padėjėja visiškai nusivarė nuo kojų ir apie tai užmiršo. Dabar suknelę galės išsiųsti tik rytoj. – Jei leisiu tau pasimatuoti šią suknelę, galiu netekti darbo.

Tačiau Liusi prašymams ji neatsispyrė. Akimirksniu užuolaida buvo atitraukta ir Liusi išvydo suknelę.

– Matai? – padėjėja parodė plonytę petnešėlę, ji buvo nutraukta. – Ar supranti dabar, kodėl nenoriu, kad ją pasimatuotum? – Bijojo, kad valdytoja gali grįžti bet kurią minutę, todėl tvirtai spaudė drabužį rankose.

Debi išsižiojo:

– Oho!

Kurį laiką Liusi tylomis žvelgė į suknelę spindinčiomis it kūdikio akimis.

– Kaip gražu, – aiktelėjo ji. – Prašau, leiskite ją man pasimatuoti...

Būtent tokios suknelės ji ir norėjo. Jokių nėrinių, jokių nereikalingų kabančių papuošalų, tik švelnus, šlamantis šilkas su trikampio formos iškirpte priekyje, apnuoginta nugara ir dailiomis juostelėmis ties pečiais. Prie kūno glun-

danti suknelė teikė grakštumo, o dantytai apsiūti kraštai bei ilgas skeltukas nepaprastai ją puošė. Tai buvo tyro elegantiškumo įsikūnijimas. Tokios suknelės norėtų kiekviena moteris, tačiau ne kiekviena išdrįstų ją apsivilkti.

Ar galėjo padėjėja atsakyti Liusi ir Debi maldavimams, juolab kad suknelė buvo Liusi dydžio?

– Jei grįžusi valdytoja pamatys tave su šia suknele, sakyk, kad paėmei ją be mano žinios.

Rodės, suknia buvo pasiūta kaip tik Liusi.

Kai ji išėjo iš persirengimo kambarėlio, Debi nuoširdžiai susigraudino.

– Ach, Liusi! Liusi! – jos nuostabiosios mėlynos akys prisipildė džiaugsmo ašarų.

Delnu užspaudusi burną, ji tik spoksojo, nepajėgdama ištarti nė žodžio; mąstė, ar išauš toji diena, kai vestuvių suknelę apsivilks ji.

Liusi jautėsi taip, tarsi savo rankose laikytų lobį. Suknelė atrodė kaip nulieta: buvo gražiai prigludusi prie kūno, ji lieknino ir aukštino Liusi. Apnuoginta nugara, daili iškirptė ir nuostabios raštuotos petnešėlės pabrėžė jos pečių grožį. Nuo kelių žemyn krito plonytės šilko klostės, kurios vaikštant sujudėdavo sušlamėdavo, o sustojus vėl nepastebimai sulipdavo.

– Ach, Debi, nejau ji ne nuostabi? – šnibždėjo ji, prieš veidrodį sukdamasi aplinkui. – Man ji patinka.

Susižavėjusi padėjėja net užsisvajojo apie savo pačios vestuves, įvykusias prieš daugelį metų, nesusilaikiusi pagyrė:

– Esi pati gražiausia nuotaka, apsilankiusi šioje parduotuvėje, – nuoširdžiai prisipažino ji.

Atnešusi ilgą, nuostabiausių nėrinių nuometą, kurį puošė plonytės perlamutro gijos, atsargiai jį pritvirtino.

– Leisk į tave pasižiūrėti, mieloji.

Liusi atrodė stulbinančiai. Tarpduryje susirinko grupelė smalsuolių.

– Ach, mergužėle, kokia tu daili, – atsiduso viena moteriškė.

– Kaip norėčiau vėl būti jauna ir liekna, – pridūrė kita.

– Liaukis, Dora Kleg, tu *niekada* nebuvai nei jauna, nei plona!– paneigė jos draugė.

Kilo linksmas ginčas, tačiau visi sutiko, jog Liusi privalo įsigyti šią suknelę.

Netrukus Liusi vardu buvo užsakytas ir nuometas, ir išrinktoji suknelė.

Tada atėjo Debi eilė.

Iš pradžių ji pasimatavo plačią mėlyną suknelę, po to kažkokį baisų tiulio ir nėrinių derinį, tačiau abu drabužiai buvo tučtuojau išpeikti. Tada ji susidomėjo šviesiai žalios spalvos maišu, kurį apsivilkusi atrodė tarsi kankinama jūros ligos. Kai pagaliau įsikišo Liusi, ji pasimatavo išilgai kirptą ilgą suknią, kurios rugiagėlės mėlynumo spalva atsispindėjo jos žydrose akyse. Įliemenuota, trumpomis rankovėmis suknelė jai puikiai tiko.

– O, dangau!– šūktelėjo ji, išvydusi save veidrodyje. – Aš net pagražėjau.

– Nes iš tiesų *esi* graži, – nuoširdžiai pagyrė Liusi, tvirtai tikėdama savo žodžiu.

Grįžtant namo, autobusas buvo kimšte prisikimšęs žmonių.

– Negaliu sulaukti, kada išvysiu Džeko išraišką, kai jis pamatys mane su šia suknele, – ištarė Liusi.

Debi nusišypsojo.

– Net jeigu dėvėtum maišą, jam vis tiek būtum pati gražiausia mergina visame pasaulyje.

Susimąsčiusi Liusi sušnibždėjo:

– Man tikrai pasisekė, ar ne, Deb? – Ji nesiliovė dėkojusi likimui už tai, kad juodu suvedė.

– Tu to verta, vaike, – nuoširdžiai atsakė Debi, – esi geriausia, geriausio ir nusipelnei.

– Tu irgi tai patirsi, – užtikrino ją Liusi, – nesvarbu, su Alfiu ar su kokiu kitu vaikinu, kitos vestuvės bus tavo. – Ji turėjo tuo tikėti. Dėl Debi.

Pokalbis netrukus pasuko kita linkme. Jos kalbėjosi apie paskutinį Liusi vizitą pas kunigą ir apie tai, kad grįžus Džekui, ten turės apsilankyti abu.

Debi tyliai prasitarė:

– Tiesą sakant, vaike, ketinu pas jį užeiti. Galbūt mama su tėčiu paklausys dvasininko?

– Puiki mintis, – sutiko Liusi. – Nežinojau, jog tavo tėvai religingi.

Liusi net susijaudino, nes šįkart Debi prašneko apie savo tėvus ilgai nesvarsčiusi. „Jai tai išeis į naudą“, – mąstė ji.

– Jie nereligingi. Tiesa, kadaise jie eidavo į bažnyčią sekmadieniais. Tačiau jau daugelį metų nebekelia ten kojos, bet niekada neatsuka nugaros žmonėms, atėjusiems iš labdaros įstaigų, taigi tikiuosi, kad jie vis dar gerbia bažnyčią ir religiją.

Liusi jau ketino pritarti Debi minčiai, tik staiga ji vėl pakeitė temą. Prašnekus apie jos tėvus, beveik visada taip atsitikdavo.

– Kada kalbėjaisi su Džeku?

– Šįryt. Jis vis dar paskendęs įvairiuose susitikimuose, derybose. Savininkas tikriausiai stengiasi iš jo išpešti kuo daugiau pinigų, – ji prisiminė, koks susirūpinęs Džekas buvo prieš kelias dienas, – tačiau jis nepasiduos. Teigė, jog dėl kainos buvo sutarta jau anksčiau, todėl savo pozicijos keisti

jis neketina. – Ji išdidžiai šyptelėjo. – Kai Džekas užsispiria, jo neišjudins nė pats velnias.

Debi pastebėjo tą paslaptingą šypsenėlę ir leidosi nugalima pavydo.

– Ar nebijai, kad ten jis gali susirasti moterį?

Nustebinta Debi žodžių, Liusi kreivai į ją žvilgtelėjo.

– Ne, – ryžtingai papurtė galvą. – Džekas niekada su manimi nepasielgtų negarbingai, ir aš to nepadaryčiau.

Susigėdusi Debi pabandė pasitaisyti:

– Žinoma, jis taip nepasielgtų, – sutiko, – o jei tu būtum norėjusi taip pasielgti, per pastarąsias savaites būtum tai padariusi ne kartą, – ji šelmiškai mirktelėjo. – Styvas Raimanas nežinia ką apie tave galvoja. Kiekvieną kartą, kai tik į tave pažvelgia, jo kelnės pastorėja šešetą colių.

– Tu išprotėjai, Deb! – Liusi pati nustebo, išgirdusi tokį griežtą savo balso toną. – Tas vyras – klientas, štai ir viskas, pati gerai žinai.

– Ei, aš juk pajuokavau! – mirktelėjo vėl. – Bet jis nieko, ar ne? Keletą kartų vis dėlto pas jį apsilankei, tiesa? Koks jis namie? O kokie jo namai? Didingi tikriausiai. Norėjau pasakyti, jog jis – ne vargšas, ar ne? Styvas Raimanas... gydytojas... moters ieškantis vienišius, – ji nusimaivė, – tačiau *ne bet kokios* moters. Toks vyras, na, tokios profesijos ir visa kita, norėtų tokios kaip tu. Į mane jis antrąkart net nepažvelgtų.

– Kas tau pasidarė? – supyko Liusi.

– Nieko. Kodėl klausi?

– Visi šie tauškalai apie Styvą Raimaną... tas vyras man nerūpi. Nerūpi man ir jo norai.

Jos gyvenime egzistavo tik Džekas, apie kitą vyrą ji negalėjo nė pagalvoti. Debi kažkodėl elgėsi piktdžiugiškai, o taip ji niekada nedarydavo.

Liusi lėtai ir aiškiai ištarė:

– Pati gerai žinai, kad ruošiu jo sodo projektą. Tavęs pasiklausius, galima pagalvoti, jog mudu užmezgėm romaną. – Piktai dėbtelėjusi į Debi, ji pasiteiravo: – Kas šiandien tau darosi? Jei tavęs nepažinočiau, pagalvočiau, jog be galo nori mane suerzinti.

Debi veidas akimirksniu pasikeitė.

– Tu teisi, – prisipažino ji, – atleisk man, mergaite. Kartais kai užsispiriu, būnu tikra karvė.

– Kodėl? – kartais ji negalėjo suprasti savo draugės.

– Todėl, kad tau pavydžiu.

– Pavydi man? Ko? – Paprastai į tokius žodžius Liusi neatkreipdavo dėmesio, tačiau šįkart ji ketino išsiaiškinti viską.

– Pavydžiu, kad esi tokia graži, miela, visiems patinki. Tėvai tave myli, o Tedas dievina net tavo užpakalį. Džekas garbina žemę, kuria vaikštai, o dabar tavimi susidomėjo dar ir vietinis gydytojas. Kodėl aš negaliu būti tokia, kaip tu, Liusi? Kodėl viskas, ką bedaryčiau, man krenta iš rankų? Kodėl man nesiseka?

– Dieve, tu tikrai pamišai! – Liusi dar niekada nematė tokios Debi. – Pirmiausia, liaukis save žeminusi. Mano tėvai manimi rūpinasi ne daugiau nei tavieji. Sutinku, gal jiems sunku šiuo metu, tačiau tai nereiškia, kad jie tavęs nemyli. – Ji pasilenkė arčiau Debi ir sušnibždėjo, kad jos neišgirstų kiti keleiviai: – Taip, Džekas myli mane, o tave myli Alfis, taigi mudvi lygios. O dėl Styvo Raimano, pasakysiu, jog jis – geras žmogus, tačiau manęs visiškai nedomina. Į jo namus vaikštau tik todėl, kad sutikau jam padėti. Tas žmogus moka gražius pinigus, kad darbas būtų atliktas nepriekaištingai. – Paėmusi Debi už rankos, griežtai kalbėjo to-

liau: – Tedas taip pat juk mielas senis, kuris kiekvieną vertina iš geriausios pusės. Tik pagalvok apie tai, Deb. Jis netgi taikstosi su tavo šunybėm, nors ne kartą apvertei aukštyn kojom beveik visą daigyną.

Debi tik papurtė galvą:

– Tu teisi, vaike. Negaliu patikėti, kad su keltuvu vėl įsirėžiau į šiltnamį.

Liusi nesulaikė šypsenos.

– Negaliu ir aš. Kaip puiku, kad esame apsidraudę.

– Na ir pripaisčiau, – apgailestavo Debi, – nekreipk į mane dėmesio, mergaite. Kartais būnu tikra šiknė.

– Pastebėjau. – Liusi piktai pasižiūrėjo, tačiau akyse žaidė šelmiška šypsenėlė. Be jokios abejonės, Debi namuose dėjosi negeri dalykai ir tik dėl to ji šitaip elgėsi.

Debi prisilietė prie jos rankos.

– Draugės?

– Žinoma, – Liusi šypsena ją užtikrino, – tačiau būtų šaunu, jei kitą kartą prieš išsižiodama gerai apsvarstytum savo žodžius.

Kai išsiaiškino santykius, Debi pasiteiravo:

– Kaip manai, jiedu susituoks?

– Kas?

– Tedas ir Meiblė. Ar manai, kad jie sumainys žiedus?

– Galimas daiktas. – Liusi iš visos širdies džiaugėsi, matydama, jog Tedas pradėjo naują gyvenimą, kai Meiblė įsidarbino Sodų centre. – Tikiuosi, kad susituoks, nes jie ir taip skirti vienas kitam. – Tamsus šešėlis nuslinko jos veidu. – Aną dieną iš sūnaus jis gavo laišką. Džordžas Bekendeilis prašo tėvo atleidimo.

– Po velnių! Ką mano Tedas?

– Kad jo sūnus kažką sugalvojo. Taip manau ir aš, – jos balsas staiga pasikeitė, – tačiau būtų puiku, jei jis iš tikrųjų

norėtų susitaikyti su savo tėčiu. Tedas daugiau vaikų juk neturi, įtariu, jog giliai širdyje jis sielojasi dėl tokių santykių su sūnumi. – Bet ji, kaip ir Tedas, įtarė, jog Džordžo laiške slypi nesąžiningi kėslai, – Džordžas rašo, kad nori atvykti ir pasimatyti... viską paaiškinti.

– Tedas, be abejo, nesutiks, ar ne?

– Meiblė paprašė jo, kad viską nuodugniai apsvarstytų. Kaip ten bebūtų, Džordžas turi teisę pasiaiškinti. Galbūt jis tikrai nuoširdžiai atgailauja, nors aš tuo abejoju. Jei žmogus gąsdina savo tėvą išvaryti iš jo paties namų, jis negali būti geras. Pažvelgus iš kitos pusės, gal jis iš tikrųjų nori pasitaisyti?

– Tedo vietoje tą šunsnukį pamokyčiau, net neįsileisčiau jo pro duris! – Debi negailestingai pasmerkė Bekendeilį jaunesnįjį.

– Tedo žodis lemiamas. Aš neturiu teisės kištis. Tačiau Meiblė gali būti teisi, be to, Džordžas nėra pavojingas tol, kol dokumentuose figūruoja mano pavardė. – Šį klausimą Liusi spėjo apsvarstyti su Styvu Raimanu, vieninteliu apie tai išmanančiu žmogumi, kurį ji pažinojo. Jis užtikrino, kad Džordžas Bekendeilis neturi teisės kėsintis į tėvo nuosavybę, nebent galėtų įrodyti, jog jo tėvas dėl psichinių sutrikimų nesugeba rūpintis savo reikalais, nors tai buvo gryniausia nesąmonė.

– Tedas neturėtų prasidėti išvis.

Liusi prisiminė paskutinį incidentą, kai Džordžas Bekendeilis čia atsibeldė.

– Turbūt tu teisi. Reiktų jį gerai pamokyti ir neįsileisti pro duris, – nusišypsojo ji, – ir niekas negalės Tedo apkaltinti.

Seli plovė indus, o Liusi šluostė.

– Ačiū, mama. Vakarienė buvo nuostabi. – Į spintelę padėjusi paskutinį molinį indą, ji ilgesingai atsiduso: – Kokia nepaprasta diena!

Šluostydama kriauklę, Seli pasiūlė:

– Šia proga mes išgersime taurę vyno. Galėsi viską man apie tai papasakoti.

Ji pastebėjo, kaip švyti dukters veidas, todėl, kaip kiekviena mylinti mama, jautė begalinį pasididžiavimą.

Slaptai džiūgaudama tikėjo, kad jiedu su Maiku atliko didžiulį darbą, užaugindami vienintelę savo atžalą. Liusi visada buvo gera duktė, pernelyg dosni ir nuoširdi, ir štai dabar ji tapo žavia jauna moterimi, kuri stovėjo ant savo gyvenimo slenksčio.

Patogiai įsitaisęs fotelyje, prakalbo Maikas:

– Ar aptarinėsime moterų reikalus?

Priėjusi Seli pabučiavo jam į kaktą.

– Jei tau nepatinka, visada gali eiti pasivaikščioti.

– Taip tikriausiai ir bus, – jis atsistojo, sulankstė laikraštį ir padėjo jį ant stalo. – Ketinau nueiti pas Harį Batlerį ir pasikalbėti apie jo parduodamą sunkvežimį. Ar galiu? – Jo veide šmystelėjo šypsena. – Tai reiškia, kad turėsiu pastatyti jam pintą alaus. Jei nusiderėsiu dėl sunkvežimio, pinigai bus išleisti ne veltui.

Seli nusišypsojo:

– Žinoma, reiks pintos ir tau, ar ne?

– Nejau tu nori, kad tas vargšas nenaudėlis gertų vienas? Kokios prastos manieros!

Seli švelniai žvelgė į savo vyrą. Maikas ilgai ir sunkiai dirba šešias dienas per savaitę. Jis turėjo teisę linksmai praleisti šeštadienio vakarą.

– Na gerai, – sutiko ji, – tik negrįžk vėlai, brangusis.

– Viena pinta ir važiuoju namo. – Jis užsidėjo kepurę, apsivilko paltą ir pabučiavo savo gyvenimo moteris.

– Didžiuojuosi tavimi, – pasakė jis Liusi. – Negaliu sulaukti tos akimirkos, kai turėsiu lydėti tave prie altoriaus.

– Ačiū, tėti! – Liusi dievino savo tėvus, dėl jų būtų padariusi viską.

Vos tik jis užtrenkė duris, Seli garsiai nusikvatojo.

– Moterų reikalai, – pareiškė ji, – kokia nevykusi priežastis išlėkti į alinę. Ar kada teko matyti, kaip vyrai, ramstydami barą, ten praplepa visą naktį? Juk jie neišgyventų be kortų, balandžių ir futbolo.

Ant stalo pastačiusi vyno butelį, iš spintelės išėmė dvi taures ir atsisėdo šalia Liusi.

– Dabar, matyt, kalbėsis apie sunkvežimius ir kiek jie sunaudoja benzino, – papurčiusi galvą, nusišypsojo ir pakėlė taurę. – Kaip ten bebūtų, už tave ir Džeką ir pačias nuostabiausias vestuves Blekburne.

Gurkšnodama vyną, Liusi laukė tinkamo momento, ką galės pranešti mamai apie savo ir Džeko ketinimus gyventi užsienyje. Giliai atsikvėpusi, ji pastatė taurę ant stalo ir pažvelgė Seli į akis.

– Mama?

Seli greitai nurijo gurkšnį vyno ir linksmomis mėlynomis akimis pasižiūrėjo į dukrą.

– Taip, brangioji?

– Ar neprieštarausi, jei mudu su Džeku išsikelsime gyventi kitur?

– Taip, prieštarausiu, – suraukė antakius, – bet tu – suaugusi moteris, o ištekėjusi eisi ten, kur eis tavo vyras. – Tačiau iš Liusi veido išraiškos Seli suprato, jog kalbama ne apie išsikėlimą į kitą miesto galą. – O kur jūs norite išsikelti?

– Kalbu apie užsienį, – teko pasakyti tiesiai, – tu juk žinai, kaip Džekas nori turėti nuosavą viešbutį Kipre. Dabar jis ten stengiasi visokiais būdais jį įsigyti. – Liusi kalbėjo toliau: – Jis norėtų, kad susituokę išvažiuotume į Kiprą.

– Ar ilgam? – Seli balse skambėjo nusivylimo gaidelė.

– Apie tai mes dar nekalbėjome. Be to, šiek tiek užtruksime, kol įsigysime leidimą ten apsigyventi.

– Ar tikrai to nori, brangioji? – švelniai paklausė Seli.

Liusi jau anksčiau apie tai ilgai mąstė, todėl į klausimą atsakė nesvarstydama:

– Noriu būti ten, kur Džekas.

Seli suprato.

– Tą patį ir aš jaučiu tavo tėčiui, – prisipažino ji. – Kai moteris įsimyli, ji tiki, kad jos jausmai bus amžini. Tai reiškia, jog jūs būsite drauge ir augsite drauge, stengsitės išauginti dorus vaikus, – akimirką ji vėl pasijuto jauna. – Kai patį pirmą kartą pamačiau tavo tėtį, supratau, jog važiuočiau su juo ir į pasaulio kraštą, jei manęs paprašytų.

Liusi niekada nematė tokio mamos žvilgsnio, ji net susigraudino.

– Tikiuosi, kad mudu su Džeku būsime tokie pat laimingi, kaip ir tu su tėčiu, – sušnibždėjo ji, – norėčiau, kad mūsų vaikai turėtų tokius pat tėvus, kokius turėjau aš.

Vakaras praėjo greitai. Jos linksmai plepėjo ir kūrė ateities planus, Liusi niekada negalės pamiršti šių akimirkų. Ji ir Seli visados puikiai sutarė, tačiau dabar Liusi ruošėsi ištekėti. Seli stebėjo, kaip jos vienintelis vaikas skleidžia sparnus, ketindamas išskristi į gyvenimą, todėl kažkokie nepaaiškinami, nuostabūs saitai jas dar labiau suartino.

Šnekėdamos apie vedybinį gyvenimą ir motinystę, apie meilę ir priklausomybę, jos juto nepaprastą ryšį, kuris galimas tik tarp motinos ir dukters.

Jos plepėjo apie Liusi vestuvinę suknelę, apie sutuoktuves ir medaus mėnesį, apie Džeko gebėjimą praturtėti. Liusi teigė, jog jai visai nesvarbu, ar Džekas turtingas, ar vargšas, tačiau Seli tvirtino, kad iš meilės košės nevirsi. Jos nepamiršo aptarti ir Tedo reikalų, paminėjo ir jo sūnų Džordžą, kuris laiške meldė atleidimo.

Seli pritarė Debi nuomonei:

– Kaip gali sūnus šitaip išgąsdinti savo seną tėvą? Jis tikras nenaudėlis. Niekada nedovanočiau jam.

Netrukus jos prakalbo apie Debi.

– Šiandien ji keistai elgėsi, – paaiškino Liusi, tačiau Debi pasitikėjimo neišdavė. Tik papasakojo, kaip nuostabiai atrodė Debi su naująja suknele.

– Ji graži jauna moteris, – sutiko Seli. – Maniau, jog iš laimės ji turėtų būti devintam danguj: pirmoji pamergė, be to, tas jaunuolis Alfis taip ir nesiliauja maldavęs už jo tekėti. – Ji susimąstė. – Kodėl tau atrodo, jog šiandien ji elgėsi keistai.

Liusi atsainiai gurkštelėjo vyno.

– Matyt, nerimauja dėl vestuvių, – nereikšmingai atsakė, – rytoj ji vėl bus ta pati padūkusi Debi.

Kurį laiką jos šnekučiavosi apie daigyną.

– Ar jau pasikalbėjai su Tedu? – norėjo žinoti Seli. – Ar minėjai, ką veiksi po vestuvių?

Liusi apie tai kalbėjosi net su advokatu, kuris itin pabrėžė jos ir Tedo susitarimo svarbą.

– Ne taip lengva, – prisipažino ji. – Galiu rinktis. Turiu visas teises savo akcijas parduoti arba jas kam nors atiduoti. Dar galiu likti partnere, bet atsisakyti sprendžiamojo balso.

– Ką tai reiškia? – Nors ji ir Maikas daugelį metų turėjo savo daržovių parduotuvę, Seli nedaug tenusimanė apie verslą.

Liusi paaiškino:

– Tai reiškia, kad aš ten nebedirbsiu, tačiau turėsiu akcijų ir gausiu dalį pelno. – Šios minties Liusi atsisakė. – Aš taip nesielgsiu. Patyriau didžiulį malonumą, dirbdama daigyne ir stebėdama, kaip jis suklestėjo. Be to, Tedo partnere tapau tik todėl, kad ištraukčiau jį iš bėdos, taigi partnerystė man nepriklauso. Po teisybei, savo teisių turėčiau tiesiog atsisakyti, tačiau tokiu atveju jis vėl atsidurtų toje pačioje padėtyje, kaip ir anksčiau.

– Ką gi darysi?

– Dar nežinau, – jai reikėjo laiko, kad viską rimtai apsvarstytų. – Daug kas priklauso nuo Tedo.

– Esu tikra, kad pasielgsi teisingai, – Seli savo dukra neabejojo, – o dabar, jei neprieštarauji, eisiu miegoti. – Ji žvilgtelėjo į laikrodį. – Be penkiolikos vienuolika. Tavo tėtis, atrodo, užtruks pas draugą. Vyrai! Jei pradės kalbėtis apie sunkvežimius ir panašius dalykus, žinok, jų nesustabdysi.

Kai Seli nuėjo miegoti, Liusi išplovė taures ir padėjo jas. Tada atsisėdo ir užsimerkusi atlošė galvą, susimąstė. Ji nerimavo dėl Debi, nekentė savęs už tai, kad nesugebėjo jai padėti.

Kai užsisvajojo apie Džeką, jos širdį užplūdo vienatvė.

– Ach, Džekai, kaip norėčiau, kad būtum šalia... – silpną balsą užgožė laikrodžio tiksėjimas. Ji šyptelėjo, prisiminusi gražų mylimojo veidą. – Šiandien nusipirkau suknelę, Džekai. Ji nuostabi. Norėčiau, kad pamatęs su ja prie altoriaus, pamiltum mane iš naujo.

Mintys, nepalikdamos ramybėje, plaukė vis tolyn ir tolyn. Ji pasižiūrėjo į laikrodį. Buvo pusė dvyliktos.

– Negaliu dabar jam skambinti, – pasakė sau, – susitikimai bei nesibaigiantys ginčai jį tikriausiai labai išvargino.

Ji išjungė šviesas ir nuėjo į miegamąjį, tačiau užmigti negalėjo. Jai reikėjo jo, reikėjo jo rankų, švelnių prisilietimų ir raminančių žodžių, kad viskas bus gerai, nes staiga be jokios priežasties ji išsigando. Liūdėjo ir beviltiškai bijojo.

Be penkiolikos minučių dvylika ji nusėlino laiptais žemyn ir susukusi telefono numerį, be galo nustebo, kai jis pakėlė ragelį vos po antro skambučio.

– Džekai? Čia tu?

Jo balsas skambėjo kitaip nei paprastai.

– Liusi? – balso tonas pasikeitė akimirksniu. – Norėjau tau paskambinti, bet buvau tikras, kad miegosi.

Liusi papasakojo jam, kaip praėjo vakaras, apie jos pokalbį su Seli.

– Mudvi tikrai nuoširdžiai pasikalbėjome, – džiaugėsi ji, – pasakiau, jog po sutuoktuvių ketiname gyventi užsienyje, ir ji suprato.

– Tai puiku, brangioji! Nes sandėris jau beveik sudarytas. Rytojaus dieną pasirašysime visus dokumentus ir iš karto prasidės darbai. Jei pasiseks, grįšiu anksčiau, taigi turėsime marias laiko susitikti su kunigu.

– Ačiū Dievui. Buvau pradėjusi nerimauti. – Iš tiesų ji be galo jo ilgėjosi. – Šiandien nusipirkau vestuvinę suknelę.

– Žinau, jog su ja atrodai stulbinančiai.

Liusi nusijuokė:

– Debi neteko žado, todėl manau, kad ji tikrai puiki.

– Esu tik jaunikis, taigi nė nesitikiu, jog papasakosi *man*, kaip ji atrodo.

– Visiškai teisingai.

Jie juokėsi ir plepėjo, kalbėjo meilės žodžius, kol pagaliau atėjo laikas atsisveikinti.

– Pasirūpink savimi, brangioji, – sušnibždėjo jis, – netrukus mes būsime drauge.

Ji įsivaizdavo jo veidą, lūpas, kurios lietė telefono ragelį, girdėjo jo alsavimą.

– Aš myliu tave, – ištarė ji.

Dar akimirksnis, ir jo balsas išnyko.

* * *

Liusi buvo numigusi vos valandą, kai jos miegus išblaškė didžiulis sambrūzdis lauke. Ji atsisėdo ir kurį laiką stengėsi susivokti.

Įjungusi šviesą, mieguistomis akimis pažvelgė į laikrodį.

– Dėl Dievo meilės, pirma valanda ryto! – pagaliau pabudo. – Kas, po galais, čia vyksta?

Ji įsisupo į chalatą ir pripuolė prie lango. Iš pradžių nieko neįžiūrėjo, aplinkui girdėjosi tik klykavimai ir pikti prižadintų kaimynų balsai. Tolumoje, prie gatvės žibinto, ji pastebėjo didžiulį sunkvežimį, aplink kurį būriavosi smalsuoliai.

Nulipusi laiptais žemyn, ji pamatė prie durų skubančią mamą.

– Tavo tėtis dar nesugrįžo, – sušuko ji ir išlėkė pro duris. – Ilgai jo laukiau, tačiau paskui, matyt, užmigau, – ji nerimavo. – Mane pažadino tas triukšmas, visi tie šūkaliojimai ir keiksmai. Kas čia, Liusi? Ir kurgi tavo tėtis tokiu paros metu?

Paaiškėjo, kad Liusi tėtis buvo pačiame sąmyšio viduryje.

– Atleisk, vaike, – į Seli kreipėsi Haris Batleris, apskritaveidis, gauruotas storulis, kuris niekada nesiskyrė su ciga-

rete. Sutelkęs visas pastangas, jis padėjo Maikui išsirepečkoti iš kabinos. – Tai ne jo kaltė, – prisiekinėjo jis, – kad vargšas žmogelis beveik nebepastovi ant kojų.

Seli stovėjo apstulbusi.

– Ar neatrodo, kad turėtum pasiaiškinti?

Jam kalbant, dantyse judėjo sukąsta cigaretė.

– Mudu su Maiku tarėmės dėl sunkvežimio... ginčijomės dėl kainos, taip sakant... ir kažkas prasitarė, jog išteka jūsų Liusi. Taigi vienas bičiulis jam nupirko pintą alaus. Na, suprantat, tada visi panoro jį pasveikinti, ir štai prieš jį visa eilė bokalų. Na, žinoma, iš pradžių gėriau ir aš, o jau paskui jis pats ėmė lenkti bokalus vieną po kito. – Jis stačiokiškai nusijuokė. – Gerokai pakirto kojas. Matote, prie stikliuko jis nepratęs.

Prilaikydamas į visas puses svyruojantį Maiką, jis nuoširdžiai kvatojosi.

– Nesibark, vaike. Juk duktė teka ne kiekvieną dieną.

Seli atidžiai nužvelgė Maiką, kuris vos laikėsi ant kojų.

– Ką pasakysi tu, Maikai Nolanai? – paklausė ji. – Stovi vidury gatvės girtut girtutėlis. Ką pasakys kaimynai?

Tačiau ji, kaip ir Liusi, kuri dar niekada nematė girto tėvo, negalėjo tverti juokais. Ypač kai ponia Lesi visiems paskelbė:

– Manasis Fredas lygiai toks pats. Marijos vestuvių išvakarėse jis nusigėrė kaip kiaulė, o rytojaus dieną taip sunegalavo, kad nedalyvavo net vestuvėse!

Maikas kvatojo garsiau už visus.

– Fredui tai ne naujiena, – plyšojo jis. – Jis *visada* girtas! – kvatojosi taip, kad vos nepargriuvo.

Haris Batleris be perstojo atsiprašinėjo.

– Veskime jį vidun, – pasiūlė, – po šios naktelės jis miegos visą mėnesį.

– Ačiū už pagalbą, – padėkojo Seli, – tačiau mes su Liusi susitvarkysime pačios. Skubėk namo, kitaip tavo žmona išsikraustys iš proto.

– Aš taip nemanau, – piktai atkirto. – Ji pabėgo su savo meiluže iš Niutono gatvės, – jis papurtė galvą, – ir po šiai dienai nesuprantu jos poelgio.

– O aš suprantu!– sušuko Elza Armitaž. – Geriau jau glamonėti moterį, negu tokį gauruotą nevykėlį kaip tu!

Visi vėl prapliupo juoktis. Paskui kikendami išsiskirstė po namus ir patogiai įsitaisė savo šiltose lovose.

– Ar tikrai nereikia pagalbos? – Haris jautėsi tarsi pasiuntinys, kuriam už blogą žinią turi nukirsti galvą. – Judviem jis šiek tiek sunkokas.

Perėmusi tėtį į savo rankas, Liusi padėkojo, kad parvežė jį namo.

– Mes susitvarkysime, Hari. Kaip sakė mama, tau reiktų važiuoti.

Supratęs, kad jis čia daugiau nereikalingas, įšoko į sunkvežimį, išspjovė seną cigaretę ir prisidegė naują.

– Reikia važiuoti namo, – pažvelgė į savo atvaizdą veidrodyje. – Aš – ne tu, Maikai Nolanai... manęs nelauks nuostabi mažytė žmona. – Ilgesingu žvilgsniu nulydėjo Seli, kuri kartu su Liusi lėtai vilko besimuistantį Maiką namo. – Tau pasisekė, nenaudėli, – atsiduso jis, – kai kurie iš mūsų turi tenkintis tik šuns draugija.

Jis dar sykį žvilgtelėjo, norėdamas pasimėgauti reginiu. Seli tyliai kažką aiškino Maikui, kuris kiekviename žingsnyje klupo, kvatojosi ir bučiavo savo mylimą žmoną. Daugiausia svorio teko Liusi. Stipriai laikydama tėtį ranka, ji lėtai, bet tvirtai tempė jį šaligatviu namo.

Visiškai pamiršęs sukeltą sąmyšį, neaiškiai tardamas žodžius, jis pareiškė:

– Aš nusipirkau sunkvežimį, Sel, mano meile. Prieš save matai vyrą, kuris moka daryti sandėrius. – Jis nusijuokė, sustojo ir ją pabučiavo, tada gyrėsi toliau: – Puikiai derėjausi, po galais. Tu didžiuotumeis, jei būtum mačiusi, kaip numušiau jo kainą. Tas Haris, tas apžėlęs nevykėlis, ilgai nepasidavė, o taip, nepasidavė, tačiau aš vis dėlto sugebėjau nusiderėti.

Jis stabtelėjo vėl ir, svyruodamas į visas puses, pažvelgė jai į akis.

– Ei! Atrodai nuostabiai, ponia Nolan. Kaip manai, gal pasimylėtum su savo senu vyru, ką? Tiesiog čia, gatvėje, ir tegu eina jie visi po velnių. A? Ką pasakysi, mano gražuole?

Liusi vos numalšino juoką, Seli aiškiai atsakė:

– Alus susuko tau galvą ir atpalaidavo liežuvį. Tau reikia gerai išsimiegoti, o ryte galėsi man pasiaiškinti.

Jis nesiklausė.

– Ei! – kikendamas tarsi berniūkštis, atstatė krūtinę. – Aš nusipirkau sunkvežimį, – jis apsisuko ir pasižiūrėjo į tą pusę, iš kurios pasigirdo užvesto variklio ūžesys. – Štai! – sušuko jis. – Ką manai apie jį, a?

– Rytoj, – švelniai ištarė Seli, – apie viską galėsi papasakoti man rytoj.

Iki namų buvo likę vos pora žingsnių, kai Haris lėtai pravažiuodamas pro šalį, atidarė mašinos langą ir šūktelėjo:

– Susigadinai savo reputaciją, Maikai, sūnau. Kai išsiblaivysi, skambtelk.

– Ei! Grąžink tą prakeiktą sunkvežimį! – blaškydamasis bei stengdamasis ištrūkti iš savo moterų glėbio, į visas šalis rankomis ėmė mosikuoti Maikas.

– SUGRĮŽK, NEVYKĖLI!

Tai atsitiko taip staiga, jog Liusi net nepamatė, kada jos mama parkrito ant žemės. Viskas, ką ji suvokė tą akimirką,

kai pro šalį važiavo Haris Batleris, buvo chaosas. Jos tėtis klykė, vyko kažkokios grumtynės, ir štai tada ji pamatė savo mamą, darkomą užpakalinių sunkvežimio ratų.

– JĖZAU, MARIJA IR JUOZAPAI!

Sukrėstas, purtomas drebulio Haris Batleris puolė iš vairuotojo kabinos ir sustingo prie mažo subjauroto Seli kūno. Maikas parklupo ant kelių raudodamas, šaukė ją vardu ir sukruvintomis rankomis beviltiškai stengėsi ištraukti ją iš po ratų.

Kol Haris rūpinosi Maiku, pasibaisėjęs kaimynas iškvietė greitąją pagalbą. Pamažu ėmė rinktis ir kiti, it stabo ištikti pagarbiai tylėjo, jie degė iš gėdos. Dar prieš kelias minutes jie visi kvatojo. Dabar stovėjo nuleidę galvas, pritrenkti to, ką išvydo.

Ant kelių, giliai po sunkvežimiu, Liusi supo savo mamą, priglaudusi prie krūtinės. Ji negalėjo patikėti, kad viskas tikra, kad rankose guli jos mieloji, nuostabioji mama, kurios kraujas liejosi tiesiai ant gatvės grindinio.

– Mama, – šnibždėjo ji švelniu, drebančiu balsu, – ach, mama! – Širdis byrėjo į šipulius, tačiau ji stengėsi būti tvirta ir rami mamos labui. – Atmerk akis, mama, – maldavo ji. – Prašau, mama. Atmerk akis, – iš akių riedėjo ašaros, karštos deginančios ašaros, plaunančios jos veidą. – Nemirk mama, – vos įstengė ištarti, – prašau, mama. Čia Liusi. Atsimerk.

Sutelkusi visas pastangas, žibinto šviesoje ji atmerkė akis; tas nuostabiai mėlynas akis, kurios tiek kartų šypsojosi Liusi ir jos tėčiui. Jos šypsojosi ir dabar.

– Tu geras vaikas, – sušnibždėjo Seli. – Privalai būti drąsi, meile, – jos balsas suvirpėjo, – Liusi...

– Viskas gerai, mama, aš čia. Greitoji pagalba jau arti. Tu pasveiksi. – Staiga pajuto, kaip jos rankose sudrebėjo

mamos kūnas. – MAMA! MAMA!– ją draskė sielvartas. – Pažvelk į mane, mama! Pažvelk į mane!– ji nepajėgė daugiau sulaikyti raudos, kankinančios raudos, nuo kurios plyšo jos širdis. – Ach, mama, mama! – lėtai, be galo švelniai, tarsi motina kūdikį, savo rankose ji supo tą pažįstamą kūną. – Aš myliu tave, mama, – giliai širdyje pajuto, kad mama liovėsi kovojusi. – Ar girdi mane, mama? Aš myliu tave... – Ji raudojo vėl, daugiau nepajėgdama ištarti nė žodžio.

Švelnūs Liusi pirštai švelniai glostė šaltą mamos veidą. Netikėtai Seli atmerkė akis paskutinį kartą ir sušnibždėjo:

– Pažadėk man... kad pasirūpinsi... tėčiu.

Sujaudinta motinos balso ir nuraminta tolumoje išgirsto sirenos gausmo, Liusi guodė:

– Greitoji pagalba jau čia, mama! Laikykis, brangioji. Tu pasveiksi. – Širdyje Liusi meldėsi: „Brangus Viešpatie, neleisk jai numirti. *Neleisk jai numirti*!“

– Pažadėk man...

Šluostydamasi ašaras, Liusi žvelgė į mirtinai išbalusį motinos veidą.

– Ach, mama...

Mėlynos akys maldavo:

– Pasirūpink juo.

– Tu pati galėsi juo pasirūpinti, mama, – ji nenorėjo tikėti, kad Seli niekada nebegrįš namo.

Stebinančiai stipriai ji savo delne suspaudė Liusi ranką.

– Tu... privalai... *pažadėti*.

Liusi suakmenėjo.

– Ššš! Gerai, aš pažadu. Pasirūpinsiu juo. Bet tik tol, kol pati grįši namo, a?

Mėlynos akys šypsojosi pačia gražiausia šypsena, kokią tik Liusi matė. Tada jos užsimerkė.

Ir viskas nurimo.

Į ligoninę kartu išvažiavo ir Liusi su Maiku. Buvo blaivut blaivutėlis, prislėgtas nežmoniškos širdgėlos. Jo rauda buvo girdima kiekvienuose namuose, kol greitosios pagalbos automobilis pamažu išnyko horizonte.

Skubėti nebereikėjo. Seli Nolan buvo mirusi. Liusi širdyje jautė kankinančią tuštumą. Prie savęs spaudė abu savo tėvus. Neapsakomai gerbė juos už tai, kad padovanojo jai beribę meilę ir tikrumo jausmą; išmokė dosnumo ir užuojautos. Tiktai šių dviejų žmonių dėka ji buvo stipri ir mokėjo suprasti tuos, kuriems gyvenimas pašykštėjo laimės. Tačiau ji negalėjo suprasti, kas jiems atsitiko dabar.

To ji nesuvoks iki paskutinės savo gyvenimo minutės.

Dar visai neseniai jie juokėsi ir plepėjo, o štai dabar skendėjo skausmingoje tyloje ir ašarose.

Jie buvo netekties sužlugdyta šeima.

Šeima, kuri niekada nebebus tokia, kokia buvo.

Paskutinę 1987– ųjų gegužės mėnesio dieną, Seli Patricija Nolan atgulė į savo poilsio vietą.

Į Šv. Petro bažnyčią plūste plūdo žmonės. Tarp jų buvo tie, kurie daugelį metų pažinojo Seli ir jos šeimą; tie, kurie dažnai apsilankydavo Nolanų daržovių parduotuvėje; ten atėjo ir tie, kurie atpažindavo ją gatvėje dėl jos linksmumo, tie, su kuriais ryte ji džiaugsmingai sveikindavosi autobuso stotelėje – tai buvo paprasti, rūpestingi žmonės, kurie žinojo, ką reiškia netekti mylimo žmogaus, ir nuoširdžiai užjautė Liusi bei jos tėvą.

Nepaisydama didžiulio savo skausmo, Liusi per pastarąsias dienas buvo vienintelė Maiko paguoda. Ji tylomis pravirkdavo tik savo lovoje, eidama gatve ar rūpestingam Džeko glėby. Tomis sunkiomis akimirkomis, kai širdis, rodės, plyš iš širdgėlos, ją supo draugai.

Jos tėvas savo skausmo neslėpė. Nei dieną, nei naktį negalėjo rasti sau paguodos. Jis nesusitaikė, jis negalėjo susitaikyti su tuo, kas įvyko, nuoširdžiai tikėjo, kad jo brangioji Sel bet kurią akimirką štai ims ir įžengs pro duris.

– Tai mano kaltė, – be perstojo kartojo, – mano kaltė! – Ir niekas nebūtų įstengęs pakeisti jo įsitikinimo.

Ši diena buvo pati sunkiausia. Per pamaldas švelniam Liusi glėby jis verkė nesivaldydamas. Vėliau, prie kapo duobės, tyliai kalbindamas, juo rūpinosi Džekas:

– Ššš, Maikai, tu turi mus, – šnibždėjo jis, – laikykis.

Kai žmonės išsiskirstė, negailestingame dienos karštyje Liusi ir jos tėvas dar pasiliko prie kapo. Stovėjo šalia tarsi dvi pasimetusios sielos, prieš akis vis dar regėjo brangų Sel veidą, girdėjo jos balsą, juoką, jos šmaikščius pokštavimus. Daugiau kentėti Maikas nebepajėgė.

Tarsi vaikas pasikūkčiodamas raudojo visą dieną. Raudojo ištisą naktį, o kai išaušo rytas, keistai nutilo.

Nuo tos dienos Maikas Nolanas daugiau nebeverkė. Ir niekada nepratarė nė žodžio.

Gydytojas Barimeris apgailestavo.

– Mes padarėme viską, ką galėjome. Jam nepadeda joks gydymas, todėl vienintelė išeitis yra ligoninė.

– Ar norite pasakyti, kad sutriko jo psichika? – Liusi gerklėje strigo žodžiai, ji atrodė pavargusi.

Jos tėvas atsisakė miegoti savo miegamajame, todėl dažnai praleisdavo bemieges naktis drauge su juo, kalbėdama

ir guosdama jį svetainėje. Jos pačios skausmą nustelbė rūpinimasis tėčio sveikata.

– Jo psichikoje pakitimų nėra, kaip galėjote pamanyti, – paaiškino jis. – Tačiau jo protas nuo visko tarsi atsiribojo, jis nesuvokia realybės.

– Aš neleisiu jo guldyti į ligoninę, – rankomis įsistvėrė į kėdę taip stipriai, jog delnuose pajuto skausmą. – Išgyti jis pajėgs tik savo paties namuose, – griežtai pareiškė ji, – svetimų žmonių dėmesio jis neatlaikytų.

– Labai gerai. Jau sakiau, kad mes padėti negalime. Jūsų tėvo liga – emocinė. Jam reikalinga psichiatro pagalba.

– Kurios jis niekada nepriims. – Valandų valandas Liusi stengėsi jį įtikinti, kad pasikalbėtų su kuo nors, kas galėtų jam padėti, tačiau jis papurtydavo galvą ir išeidavo į sodą. – Negaliu jo priversti, – ištarė ji sutrikusi, tačiau nepakankamai, kad ką nors nuspręstų. – Ar jis pasveiktų, jei priversčiau prabilti?

– Žengtumėt pirmą žingsnį, – daugiau jis nieko negalėjo pažadėti.

Maikas Nolanas buvo įsitikinęs, kad tai jis nužudė savo brangiąją žmoną. Vienas Dievas težino, kaip žmogaus dvasią gali paveikti tokia nelaimė.

– Jei manęs prireiks, ar persigalvosite dėl ligoninės, žinote, kur mane rasti.

Važiuodama namo, Liusi jautėsi tarsi sapne.

Buvo išvargusi ir fiziškai, ir dvasiškai. Dabar bandė prisiminti praėjusių savaičių įvykius. Niekaip negalėjo patikėti tuo, kas atsitiko. Ji neteko mamos, o iš tėčio liko tik nebylus šešėlis. Parduotuvė buvo uždaryta, nes neturėjo nei noro, nei jėgų jos prižiūrėti. Ne tuomet, kai jos tėtis reikalavo viso jos dėmesio ir dieną, ir naktį. Kaip gerai, kad šalia

buvo Džekas, kuris nesitraukė nuo jos nė per žingsnį. Tačiau jis taip pat kėlė Liusi nerimą, nes, atšaukus jųdviejų vestuves ir šitaip susirgus tėvui, rodės, buvo neįmanoma susitarti dėl kitos datos. Bet Džekas laukė kantriai. Iš visos širdies ją užjautė, šio jo būdo bruožo dar nebuvo pastebėjusi.

– Ką aš daryčiau be tavęs, Džekai, mano meile? – atsiduso ji.

Akimirksnį toptelėjo mintis, kad gali jį prarasti. Apstulbusi ir išsigandusi dėl savo pačios minčių, nusipurtė, stengdamasi apie tai daugiau negalvoti.

Jis stovėjo ant slenksčio.

– Kaip sekėsi?

Liusi papurtė galvą.

– Jie nori jį paguldyti į ligoninę, tačiau to niekada nebus.

Džekas apstulbo:

– Kodėl? Ką galima padaryti ligoninėje, ko negalima padaryti namie.

Liusi savęs klausė to paties, tačiau negalėjo atsakyti.

Tramdydama ašaras, gūžtelėjo pečiais ir pabučiavo jį į lūpas, kad vėl ko nors nepaklaustų.

– Ačiū, kad rūpiniesi juo, – padėkojo, – kaip jis?

– Kaip visada, – paėmęs už rankos, nuvedė ją prie lango ir parodė į tėvą, kuris susikūprinęs sėdėjo lauko krėsle. – Jis norėjo pasėdėti sode. Paruošiau jam arbatos, – prisitraukęs ją arčiau savęs, šyptelėjo, – nuo lovos nutraukiau užtiesalą ir taip tvirtai jį apkamšiau, kad ir norėdamas negalėtų pajudėti.

Pilkomis akimis Liusi tyrinėjo tėtį, kuris sėdėjo veidu nusisukęs į mažą gėlių lysvę, kurią dar taip neseniai apsodino

kartu su Sel. Geltonieji narcizai vyto, o tulpės taip pat pamažu lenkė žemyn galvutes.

– Jiedu su mama čia leisdavo vakarus, – paaiškino ji. – Tarsi du įsimylėjeliai juokdavosi, plepėdavo ir kurdavo kvailus ateities planus, – jos lūpų kampučiuose pasirodė ilgesinga šypsena. – Mama visada sakydavo, jog laivu keliaus aplink pasaulį, kai turės laiko. Tačiau tėtis nesutiko. Sakydavo, kad geriau jau įrengs šiltnamį, kuriame augins tropinius augalus. Savo planų jie neįvykdė.

– Pastatykime jam šiltnamį. Galbūt tai vėl sukels jam norą gyventi?

– Ach, Džekai, – pirštų galiukais palietė jo veidą ir pilnomis ašarų akimis sušnibždėjo, – tu man toks geras. – Jis buvo daugiau nei geras. Jis buvo jos stiprybė. Tik todėl, kad jis buvo šalia, visas šias skausmo aptemdytas dienas rytais ir jai patekėdavo saulė.

Vėl apkabino ir pasakė:

– Atrodai pavargusi, brangioji. Eik ir numik, o aš pasirūpinsiu tėčiu.

Ji vėl papurtė galvą.

– Mudviem reikia pasikalbėti.

– Žinau, – nuvedęs prie sofos, delnais suėmė jos veidą, – kai išvažiavai, aš ilgai mąsčiau. – Žvelgdamas į jos liūdnas pilkas akis, švelniai kalbėjo toliau: – Negaliu ramiai žiūrėti, kaip tu kankiniesi. Tu padarei viską, kas įmanoma, ir už tai tave myliu. Tačiau dabar tu visiškai nesirūpini savimi ir tai drasko man širdį. Mes pasielgėm teisingai, kad atšaukėme vestuves, bet aš žinau, kaip tau sunku mąstyti apie mus... mūsų ateitį. Tačiau amžinai atidėlioti negalime, brangioji.

– Atleisk, Džekai. – Jis klydo, nes visas tas vienatvės kupinas naktis sėdėdama prie tėvo, ji svajojo tik apie save ir

Džeką. Ir kuo daugiau svajojo, tuo labiau klimpo neviltin. Ar galėjo ji mąstyti apie savo pačios laimę, kai jos tėvas taip beviltiškai sirgo?

Kai pažvelgė į jį palaužto žmogaus akimis, jis sunkiai atsiduso:

– Man sunku suprasti, ką tau tenka išgyventi. Tačiau mes privalome apsispręsti, mieloji. Klausyk, atrodo, šį tą sugalvojau. Mes susituoksime... greitai ir tyliai, jei taip nori... o tada visi drauge išvyksime į Kiprą. Saulė, naujas gyvenimas ir kita aplinka galbūt padės jam užsimiršti.

Po daugelio dienų Liusi pirmą kartą nusišypsojo.

– Tu nuostabus žmogus, Džekai, – ištarė ji. – Man taip pat buvo atėjusi mintis pasiimti tėtį kartu, bet norėjau, kad tu pirmas apie tai užsimintum. Privalau žinoti, kad tikrai to nori.

Jis spaudė ją prie savęs ir džiaugėsi trapia akimirka, tikėdamas, kad viskas išsispręs savaime.

– Aš *noriu* to, – užtikrino ją. – Tu juk žinai, kaip didžiuojuosi tavo tėčiu.

Po tiek daug laiko Liusi pirmąkart pajuto mažytį laimės blyksnį. Pagaliau tolumoje ji išvydo šviesesnę ateitį.

– Eikim ir paklauskim jo.

Pasiūlymą išdėstė Džekas.

– Ką pasakysi, Maikai? – nekantriai pasiteiravo jis. – Viskuo pasirūpinsiu aš. Apsigyvensime nuostabioje mažytėje viloje, kuri pastatyta ant kalvos. Vienoje pusėje galėsi gėrėtis jūros pakrante, kitoje – kalnais. Mes būsime laimingi, visi trys. Gaivios erdvės, štai ko tau reikia, Maikai... progos atsigauti. Laikas su viskuo susitaikyti. Na, ką pasakysi?

Kol Džekas dėstė savo planus, Liusi laikė tėvo ranką. Visa širdimi troško, kad jis pasakytų „taip". Staiga jis atsisu-

ko ir įsistebeilijo į ją sunkaus liūdesio kupinomis akimis, kurios kažkada šitaip dažnai šypsodavosi...

Suspaudęs jos delną taip tvirtai, jog net suskaudo pirštus, jis lėtai ir aiškiai papurtė galvą.

Jai pasirodė, kad tėvo veide blykstelėjo neapykanta, tačiau jis toliau žvelgė į ją, ir įspūdis dingo. Savo liūdnomis akimis tyliai maldavo neišvežti jo iš namų, kur drauge su Sel patyrė dievišką laimę.

– Privalai pabandyti, tėti, – praradusį viltį prašė ji. – Mes rūpinsimės ir namais, ir parduotuve. Visada galėsi čia sugrįžti, – dabar ji bijojo. Bijojo prarasti Džeką. Bijojo, kad jos ateitis mirė kartu su mama. – Prašau, tėti, – maldavo ji, – leisk tau padėti.

Jis tik spoksojo ir vis tvirčiau spaudė jos ranką, kurios ji jau nebejautė. Kai staiga prie jos peties priglaudė galvą, ją užliejo neviltis.

– Gerai, tėti, – šnibždėjo ji, – nesirūpink, – paglostė jo galvą ir nustebo, pamačiusi, kad jis miega. Džekas švelniai paėmė jį ant rankų, nunešė namo ir paguldė ant lovos.

– Kaip baisu, – ištarė jis, – regėti šitokį Maiką Nolaną.

Kai apsisuko ir pamatė Liusi žvilgsnį, jo širdis atsidūrė kulnuose.

– Nekalbėk, – maldavo jis, – mes privalome rasti išeitį. Privalome rasti laiko *sau*.

Ji liūdnai nusišypsojo.

– Amžinai tave mylėsiu, Džekai, – sušnibždėjo. – Tačiau negaliu jo palikti. Nepaliksiu. Ne dabar, kai jam taip blogai.

– Tada aš grįžtu. Jei nori, apsigyvensime čia. Man svarbiausia būti su tavimi. Niekas daugiau nerūpi, niekas nesvarbu.

Ji papurtė galvą.

– Ne, Džekai. Taip pasielgti tu negali. Turi verslą, kuriuo privalai rūpintis, ir investicijas, kurias prarastum visiems laikams, jei čia sugrįžtum.

– Po velnių tą verslą!

– Ne, Džekai. Taip neteisinga. Aš žinau, ką tau reiškia tas viešbutis. Juk būtent dėl jo taip sunkiai dirbai. Daugybę metų kovojai, kūrei planus ir štai dabar svajonė pildosi. Negali visko paleisti vėjais. Aš tau neleisiu.

Sugriebęs ją už pečių, stipriai papurtė.

– Juk viską dariau tik dėl tavęs! Mano svajonė neteks prasmės, jei šalia nebus tavęs, – per visą savo gyvenimą nebuvo nubraukęs nė ašaros. Dabar jis verkė. Nuostabiose vandenyno žalumo akyse blizgėjo tylios ašaros. – Aš taip tave myliu, – šnibždėjo jis, – nepaliksiu tavęs.

Jai buvo sunku tai ištarti:

– Tu privalai, – šaltai atsakė ji, – čia tau ne vieta, Džekai. Esi sukurtas kitokiems dalykams. Vyras, kuris kopia į kalnus, nes jie ten stovi, pameni? – Jis pats kažkada taip sakė. – Jei aš sutikčiau ir tu apsigyventumei su mumis, pasijustum lyg kalėjime. Pamažu imtum manęs nekęsti. Kaltintum mane, to netgi nesuvokdamas.

– Ne! Tu klysti. Negalėčiau tavęs nekęsti. Niekada! Viešbučio galiu atsisakyti. Visada galiu jį parduoti arba surasti žmogų, kuris jam vadovautų. Nebūtina viską staiga palikti.

Liusi buvo neperkalbama.

– Nieko nebus, Džekai. Puikiai žinai, kad savo viešbučio niekada nepatikėtum jokiam žmogui. Be to, nemanau, kad tavo sumanymą palaikytų tavasis rėmėjas. Pats sakei, kad jis investuoja ne į kokį nors projektą. Jis investuoja į *tave*.

– Aš pasikalbėsiu su juo. Dėl Dievo meilės, jis juk ne išgama koks! – Jausmai virte virė, tačiau šaltas it plienas protas karštligiškai stengėsi surasti išeitį.

Liusi matė, kaip spindėjo jo akys.

– Nemeluok man, Džekai, – tvirtai kalbėjo ji, – jei sužinotų, kad sumanei viską mesti, ar jis nepadarytų to paties? Jis net gali paduoti tave į teismą. Pagaliau, jis – verslininkas. Dokumentai pasirašyti. Judu abu prisiėmėt didžiulę atsakomybę, negali to paneigti. – Kol jis dvejojo, ji įtikinėjo toliau. – Aš teisi, ar ne, Džekai? Jeigu dabar pasitrauktum, tik pamanyk, kokią užvirtum košę.

Jis žinojo, kad ji teisi.

– Gerai, – pripažino. – Jis gali išmušti pagrindą man iš po kojų. Tačiau tokiu atveju man tereiks viską pradėti iš naujo. Dariau taip anksčiau, galiu padaryti ir vėl.

– Tačiau jis gali paduoti tave į teismą, ar ne?

– Galbūt. Kaip tu sakai, jis investavo krūvą pinigų. Aš pasikalbėsiu su juo. Kai paaiškinsiu, kas atsitiko, esu tikras, jog jis supras. Duok man laiko, Liusi. Aš ką nors sugalvosiu.

– Ne, Džekai. Negaliu tavęs prašyti, kad sugriautum savo svajonę. – Ji žinojo, kad šitaip pasielgdama gali sužlugdyti net jį patį. – Važiuok į Kiprą. Ir daryk tai, ką privalai daryti. Kai tėtis pasijus geriau, galėsime kurti tolimesnius planus, – širdis, rodės, tuoj iššoks iš krūtinės, – jei, žinoma, tau vis dar esu reikalinga.

– Dieve Visagali! Jei vis dar esi reikalinga! – apkabinęs apipylė jos veidą ir lūpas bučiniais. – Tu niekada nesužinosi, kokia man esi brangi. Šitaip visko nepaliksiu. Grįšiu pas tave, Liusi Nolan. Pasikliauk manimi.

Tik tada, kai jis išėjo, suvokė, ką prarado.

– Tu negali grįžti, – tyliai sumurmėjo, – dar ne. Galbūt niekada.

Priėjusi paėmė nuo lentynos Seli nuotrauką ir prispaudė ją prie krūtinės.

– Padėk man, mama, – sušnibždėjo. – Tėčiui reikia manęs, o man reikia Džeko. Nebežinau, ką darau. Aš pavargau, man skauda... Ir be galo pasiilgau tavęs.

Po kurio laiko ji nuėjo pas tėtį ir įsitaisė šalia jo ant lovos. Gulėjo žvelgdama, kaip jis miega, o veidu riedėjo ašaros. Netrukus išvargusi ir iškankinta ji užmigo ilgu, sunkiu miegu.

Aštuntas skyrius

Jauna moteris buvo paslaptingo grožio. Ilgi juodi plaukai ir tamsios akys liudijo graikišką kilmę. Lieknutė elegantiška gražuolė, dėvinti baltą palaidinę ir laisvas šviesiai rusvas kelnes, žvelgė į pakrantės restoraną.

Gerbėjai žavėjosi ja, o ji nenuleido akių nuo vieno vienintelio vyro. Tas vyras buvo Džekas Hensonas.

Jau kurį laiką jį stebėjo. Sėdėjo tyliai žvelgdamas į vandenyną žalsvomis akimis. Jis nė neprisilietė prie gaivinančių gėrimų. Anaiptol, išsiblaškęs pirštais žaidė su taure, o mintys skriejo tolyn tolyn, į mažytį namelį, stovintį Anglijoje, siauros gatvės pakrašty, kur jo laukė brangioji Liusi.

Tik dabar ėmė suvokti, jog prarado ją amžinai. Jis stengėsi iš visų jėgų. Kartais manydavo, kad taip atsitiko dėl jo kaltės. Kai ją užgriuvo tokia našta ir nepakeliamas skausmas, jis galbūt tiesiog *persistengė*.

Marija skaitė jo mintis ir piktinosi, kad jis taip rūpinasi kita moterimi, apie kurią taip dažnai kalbėdavo. Su juo susipažino dar visai neseniai, tačiau jau spėjo pastebėti šio gero, bet vienišo vyro stiprybę. Žavėjosi juo ir pamilo jį

meile, apie kurią kalbėti dar nedrįso. Ne dabar, kai jo širdis taip toli.

– Negali jos pamiršti, ar ne? – švelniai pasidomėjo ji. – Vis dar kankini save? – Pro plonytį rausvą šiaudelį gurkštelėjo gėrimo ir pažvelgė į jį meilės kupinu žvilgsniu.

Jos žodžiai jį suerzino, nes išblaškė mintis apie brangiąją Liusi ir jos nuostabias pilkas akis. Jis pasiekė tiek daug ir vis dėlto jautė, jog kažko trūksta. Nei sėkmė, nei pinigai jam neatnešė jokios prasmės. Tik Liusi galėjo suteikti prasmę. Tik ašaros, juokas ir meilė, kuria dalijosi drauge, turėjo prasmę. Tai buvo vienintelė tikra vertybė.

Jis atsisuko į moterį ir šyptelėjo lengva šypsena, slepiančia širdies skausmą.

– Taip, – atsakė paprastai, – vis dar mąstau.

– Vis dar ją myli, taip? – nesiliovė, tikėdamasi, kad jis štai ims ir paneigs tai; kad po daugelio mėnesių pagaliau pastebės ir ją.

Jis nepaneigė.

– Taip, vis dar myliu, – sušnibždėjo, – ir visada mylėsiu, – tvirtai pridūręs, sugriovė visas jos viltis.

Ji stipriai sukando šiaudelį, po to gurkštelėjo šalto gaivinančio skysčio.

– Ar ketini grįžti?

Jis giliai atsiduso:

– Jei manyčiau, kad vis dar esu reikalingas, sėsčiau į pirmą pasitaikiusį lėktuvą ir skrisčiau namo, tačiau jai manęs nebereikia. Nebereikia. Taigi grįžti neketinu, – jo šypsena sumedėjo, – niekada.

– Kas atsitiko, Džekai? – negalėjo sustoti ji. – Kodėl jai tavęs nebereikia?

Įsistebeilijo į ją, negalėjo pakęsti, jog kažkas drįsta brautis į jo asmeninį gyvenimą.

– Gyvenimas, – išmintingai atkirto. – Gyvenimas tapo negailestingas. Štai kas atsitiko, – jis karčiai nusišypsojo. – Kas aš, Marija? – filosofiškai pasiteiravo. – Kam visa tai... kam? – mostelėjo ranka į puikų restoraną, baltą smėlėtą pakrantę ir į prabangią, netoliese stovinčią mašiną. – Ar tai ką nors reiškia?

– Taip, – atsilošė ir pažvelgė į jį, bandydama įskaityti jo mintis. Suvokusi, jog ji nebuvo nė menkiausia visų tų daiktų dalelė, pasijuto visiškai sužlugdyta.

Jis papurtė galvą.

– Ne, – sekundę užsimerkė ir vėl išvydo Liusi. Mintis buvo nepakeliama, – štai, didžiulė sėkmė, – ciniškai kalbėjo, – pasiekiau viską, ko troškau. Viešbutis toks, kokio ir norėjau, o savo skolą rėmėjui greitai grąžinsiu. Viešbutis priklausys man. Tik man.

– Dėl šio tikslo tu sunkiai dirbai.

– Ir kiti sunkiai dirba, – priminė jai. – Visą savo gyvenimą vaikosi savo svajonių, stengdamiesi pralenkti patys save, tačiau jiems visada kažkas trukdo. O man sekasi. Viskas, prie ko prisiliečiu, rodos, virsta auksu. Turiu prabangų automobilį, pietauju prašmatniausiuose restoranuose, apie mano įvertinimus svajoja visi. Jeigu reikalai šitaip klostysis ir toliau, netrukus uždirbsiu savo pirmąjį milijoną.

– Juk tai puiku, ar ne? – Marija mėgo pinigus. Ji geidė materialių dalykų, todėl nusižiūrėjo Džeką, vos tik jis atvyko į Kiprą.

– Galbūt, – prisipažino jis, – bet tik su Liusi.

– Ar tikrai per vėlu? – viltingai pasiteiravo ji.

– Atrodo, – niūriai atsakė, – galbūt dėl mano kaltės. Turėjau jai duoti daugiau laiko, kad susitaikytų su baisia ne-

tektim. Galbūt man nederėjo vis grįžti ir grįžti, nereikėjo taip atkakliai įtikinėti jos tėvo, kad čia, šiame nuostabiame rojaus kampely, jis galėtų pasijusti laimingas. – Jis šiurkščiai, dusliai nusijuokė: – Visada maniau, kad rojus skirtas dviem.

– Taip ir yra.

Jis neatsakė. Mintimis vėl nusikėlė į mažą namelį siauroje gatvelėje. Pas savo mylimą Liusi.

Po daugybės skambučių bei neatsakytų laiškų, buvo priverstas palikti ją ramybėje. Jei jos meilė išblėso, sunku būtų ką nors pakeisti; tačiau jei tai būtų jo valioje, tuojau pat ištaisytų visas savo gyvenimo klaidas.

– Laikas grįžti, – ištarė jis, žvilgterėjęs į laikrodį. – Nepamiršk, jog lygiai po valandos įvyks susirinkimas.

– Nepamiršau, – pasakė ji, nusekdama įkandin. – Prieš tai dar turiu susitikti su dizaineriu. Negaliu apsispręsti, kokios medžiagos užuolaidas reikėtų pasiūti konferencijų salei. – Marija mėgo savo darbą. Buvo atsakinga už minkštus naujojo viešbučio baldus, todėl jautėsi nepaprastai svarbi.

– Tik nemanyk, kad iš manęs sulauksi patarimo, – pareiškė atidarydamas jai automobilio duris. – Už tai esi atsakinga tu. Be to, tokius dalykus išmanai, už tai tau ir moku.

Pakeliui į viešbutį Džekas žavėjosi Troodo kalnų didingumu.

– Kokia nuostabi vieta, – šnibždėjo jis. – Liusi patiktų.

Marija apsimetė neišgirdusi. Įsitaisiusi ant minkštos sėdynės, vogčia jį nužvelgė. Stipriais, tvirtais žandikauliais bei mįslingomis tamsiai žalsvomis akimis, jis buvo gražiausias vyras, kokį tik jai teko sutikti. Visi, kas tik turėjo su juo reikalų, gerbė jį kaip paslaugų, atidų bei teisingą žmogų. Jis buvo nevedęs, todėl, anot Marijos, lengvai prieinamas. Be to, jis buvo turtingas.

„Man reikia tavęs, Džekai Hensonai, – godžiai mąstė ji. – Jei man pavyks, tu niekada nebeišvysi savo brangiosios Liusi“.

* * *

Iki Kalėdų buvo likusi tik savaitė.

Liusi nebežinojo, ką daryti.

– Nagi, tėti, privalai pavalgyti, – jau kelintą kartą bandė įtikinti, kad suvalgytų daržovių sriubos. – Pameni, ką sakė gydytojas... juk nenori atsigult į ligoninę, ar ne? Tik vieną šaukštą, a? Juk neskaudės.

Apsišarvavusi kantrybe, prikišo šaukštą prie jo lūpų, buvo tikra, kad šį kartą jis išsižios. Tačiau jis stumtelėjo jį šalin, išpildamas skystį ant jos švarios palaidinės.

Jis nekalbėjo. Netgi nežiūrėjo į ją. Kaip visada, buvo įbedęs bereikšmį žvilgsnį į grindis, o akyse spindėjo begalinis liūdesys, kuris kaskart žeisdavo jai širdį.

– Ką gi man su tavimi daryti, a? – paklausė ji, klūpodama ant kelių, per jėgą pabandė šiek tiek pajuokauti. – Kokia gėda, tėti. Štai Kalėdos, o tu man net nepadedi puošti eglutės.

Rodydama į kampe stovinčią eglę, privertė jį pasisukti ir pažvelgt. Medis buvo šešių pėdų aukščio ir stovėjo ant tvirto pagrindo, į kurį Liusi pripylė smėlio, kad nenuvirstų.

– Parduotuvėje buvo keturiolika eglių, tačiau, vos pamačiusi šitą, iškart supratau, jog tau ji patiks. Laikiau ją paslėpusi, tėti, – su tuo medžiu ji nusivarė nuo kojų. – Žinai, ką tau pasakysiu? Kai tempiau šią eglę iš parduotuvės, tavo pagalba man būtų tikrai pravertusi. Ji sveria kokią toną. Prisiekiu, tiesiog neįsivaizduoju, kaip sugebėjau ją pastaty-

ti ir pritvirtinti. Tačiau medis puikus, ar ne, tėti? – jos pilkose akyse spindėjo ašaros – verkė dėl mamos, dėl tėčio, bet svarbiausia dėl to, ką jiedu su Džeku prarado. – Tu papuošk viršūnę ir išdėliok lemputes... o aš padarysiu visa kita, – su pertrūkiais šnibždėjo ji. – Ką pasakysi?

Vieną akimirką jau pamanė, kad jo akyse pagavo gyvybės blyksnį. Nustebusi bei susijaudinusi apkabino jo kaklą ir švelniai prisilietė prie veido, ją užliejo visa apimanti meilės banga.

– Ach, tėti, aš taip tave myliu.

Mirus motinai, Liusi diena iš dienos bandė paveikti jį, prakalbinti jo atmintį, sugėdinti jį ir netgi supykdyti. Ji prašė ir maldavo, o netekusi kantrybės gąsdindavo, jog paguldys į ligoninę. Po to jausdavosi kalta, tačiau jam nerūpėjo, nei ką ji sakė, nei ką darė, prie savęs jis neprisileido nieko, todėl pamažu ji ėmė prarasti viltį.

Jos veidu riedėjo ašaros. Stipriai apkabinusi savo tėtį, ji šnibždėjo:

– Tėti, ar pameni, kai aš buvau maža? Kaip tu visada puošdavai eglutę ir nieko nė artyn neprisileisdavai? Iš pradžių papuošdavai eglės viršūnę, o tada kruopščiai ant šakelių išdėliodavai lemputes. Po to judu su mama ant žemės sukraudavote visas girliandas ir išrinkdavote ilgiausias, kurias sukabindavote viduryje, o likusiomis papuošdavote apatines eglės šakas.

Savo atminty ji regėjo papuoštą kalėdinę eglutę. Kaip ir dabar, ji stovėdavo svetainės kampe, prie lango, kad žybsinčios lempelės matytųsi lauke. Jos vaizduotėje vienas po kito skausmingai kilo prisiminimai.

– Ach, tėti, – atsiduso ji, – tai būdavo taip gražu, ir tu taip didžiuodavaisi. Pameni, tu įeidavai į virtuvę, kurioje mudvi su mama ruošdavom maistą, ir liepdavai mums už-

simerkti. Tada nuvesdavai mus į svetainę.„Jokių žvilgčiojimų paslapčiomis!“ – sakydavai. Ir mes niekada nedrįsdavome to padaryti, ar ne? Niekada paslapčiomis neatsimerkdavom, kol tu nesušukdavai: „ATSIMERKITE!“ – pasakodama savo prisiminimus, ji vėl pasijuto vaiku.

Tada jis atsisuko, veidas trūkčiojo, tarsi jis labai stengtųsi viską prisiminti.

– Taip, taip, – ragino ji, – dabar pameni, ar ne? Pameni Kalėdų eglutę? Pameni, kaip ją puošdavai? Ach, tėti! Ar padarysi tai vėl dėl manęs? Ar padarysi? Pakviečiau Debi su Alfiu. Pameni, juk sakiau? Ir Tedą... su Meible. Jie visi čia ateis, kad su mumis pasidalytų šventiška Kalėdų nuotaika.

Jo veidą užliejo pyktis.

– Ach, tėti, nepyk. Mes juk negalime visą laiką slėptis. Atidaviau visas savo akcijas. Jos visada priklausė Tedui, o dabar priklauso ir Meiblei. Neturėjau teisės jų pasilikti sau. Aš atsisakiau daigyno, tačiau nesu vieniša, ar ne? Turiu tave, be to, susigrąžinau visus tavo ankstesniuosius pirkėjus, nes vėl atidariau parduotuvę. Dirbu nuo ryto iki vakaro, būnu su tavimi visada, kai tik manęs prireikia, ar ne? Išsiskyriau su Džeku. – Ji nutilo ir nuleido akis, o kai prabilo vėl, jos balse skambėjo vienatvė: – Atleisk, tėti, tačiau daugiau padaryti aš nebegaliu. – Ji nusisuko, nebepajėgdama toliau kalbėti.

Tą akimirką kažkas įvyko. Pirmą kartą po tokio ilgo laiko savo plonais pirštais jis tvirtai suspaudė jos ranką, o liūdnomis akimis atidžiai įsižiūrėjo į jos veidą.

– Ach, tėti! Tėti! Jei tik galėčiau ją sugrąžinti... – virpėjo Liusi balsas. – Nejau manai, kad jos nepasiilgau? Nejau manai, kad netrokštu, jog ta naktis iš viso nebūtų atėjusi? Tai ne tavo kaltė. Niekas nekaltas, kad taip atsitiko.

Privalėjo jį priversti tuo patikėti.

– Prašau, paklausyk manęs, tėti. Juk ne mums lemta spręsti, kas turi išeiti, o kas pasilikti. Aš nesu Dievas. Ir nesu mūsų mama. Aš galiu tik mylėti tave, visada mylėsiu, nes judu su mama man davėte tiek daug. Jūs visada man padėdavot, dabar atėjo mano eilė. Pažadėjau jai tavimi rūpintis ir savo pažadą tęsėsiu. Tačiau pirmą žingsnį privalai žengti pats, tėti. Jos nebėra, ji niekad negrįš! – Jautė, kaip šie žodžiai drasko jai širdį, tačiau privalėjo juos ištarti. Norėjo, kad jis suvoktų tiesą.

Jos žodžiai pasiekė tikslą.

Jis atsistojo ir lėtai nuėjo prie durų, susikūprinęs tarsi senas žmogus. Kai ji dar sykį sušuko: „Kodėl negali to pripažinti? JOS NEBĖRA! JI NIEKADA NEGRĮŠ!“, jis atsisuko ir pažvelgė į ją. Tik akimirką, ir viskas.

Ji liko apstulbusi, nes būtent šią lemtingą akimirką suvokė, jog jis nori ją palikti.

Nežinia kaip, kada, tačiau buvo aišku kaip dieną, kad jis nenurims tol, kol nesuras savo brangiosios Sel.

Nuėjusi į virtuvę, pažvelgė pro langą. Jis sėdėjo sode, toje pačioje vietoje, kuri visada priklausė jam ir mamai.

– Ten šalta, – ryžtingai pasakė, – patinka jam ar ne, jis tučtuojau sugrįš vidun.

Nieko nelaukdama, užsimetė paltą ir išėjo kautis.

Devintas skyrius

Kažkas buvo ne taip.

Kai išgirdo skambutį ir išvydo už durų stovinčią Debi, Liusi susidomėjo.

– Debi! Ką čia veiki? – paklausė nustebusi. – Maniau, kad šį vakarą su Alfiu ketinote eiti pasilinksminti?

– Ketinome, bet nebeketiname, – ji atrodė pavargusi ir šiek tiek išsigandusi. – Reikia pasikalbėti, vaike, – pareiškė ji. – Ar greit uždarysi parduotuvę?

Liusi turėjo aptarnauti poną Kartraitą. Tai buvo sunkiai sukalbamas senukas, kuris šįkart elgėsi tiesiog nepakenčiamai.

– Palūkėk minutėlę, – paprašė ji. Kartais su juo susitvarkydavo labai greitai.

– Nesirūpink, mergaite, – Debi ėmė žingsniuoti po kambarį, – juk ne taip jau ir svarbu.

Spręsdama pagal jos veido išraišką, Liusi tuo suabejojo.

– Sukorei gerą kelio gabalą, taigi, gali paėjėti dar šiek tiek... prie šio prekystalio, jei malonėsi. Kol ponas Kartraitas apsispręs, mudvi pasikalbėsim.

Kantriai šypsodamasi, ji žvilgtelėjo senuko pusėn.

– Esu tikra, kad jis ilgai neužsibus, – ištarė ji. – AR NE TAIP, PONE KARTRAITAI?

Jis atsisuko ir, ištempęs ausis, įsispoksojo į Liusi.

– Ką pasakei?

Šis sulinkęs senukas buvo nuolatinis tėvų parduotuvės klientas. Štai kodėl Liusi taikstėsi su jo grubiu bei vaidingu elgesiu.

Ji tik papurtė galvą ir atsiduso, o jis toliau nuobodžiai apžiūrinėjo prekes. Senukas klaidžiojo po parduotuvę, čia kraudamas pirkinius į savo pintinę, čia vėl iškraudamas. Jau dešimt minučių jis negalėjo apsispręsti, taigi buvo pats laikas jo nusikratyti.

– Jei užkaisi arbatinuką, – mirktelėjo ji Debi, – parduotuvę uždarysiu vandeniui nė neužvirus. Tik įspėju, netriukšmauk. Svetainėje snaudžia tėtis.

– Tupėsiu lyg pelė po šluota, – atėjusi čia, Debi iškart pasijuto geriau. Per visus šiuos metus ji vis dar bet kada galėjo kreiptis į Liusi. – Kaip ten bebūtų, – gailestingai pridūrė, – atrodo, puodelis arbatos tau bus visai neprošal.

– Tu ir pusės nežinai, – atsiduso Liusi. Jau ir taip buvo visiškai nusivariusi nuo kojų, kai likus penkioms minutėms iki parduotuvės uždarymo pasirodė ponas Kartraitas. Jos širdis nusirito į kulnus, tačiau išvaryti jo nedrįso. Dabar ji tenorėjo kristi ant žemės ir niekada neatsikelti.

Ji tai papasakojo Debi šiek tiek vėliau, įėjusi į virtuvę.

– Patį vidurnaktį iš visų žmonių turėjo užeiti būtent ponas Kartraitas!

Debi ruošė arbatą.

– Kaip jo atsikratei?

Liusi akys sutviskėjo.

– Jis niekaip negalėjo išsirinkti vieno iš dviejų kopūstų, taigi atidaviau jam abudu už dyką. Garbės žodis, Debi, jis išėjo iš parduotuvės tarsi būčiau padovanojusi kažin ką, – susigėdo. – Nederėtų man šitaip elgtis su juo, tačiau kartais tikrai išveda mane iš kantrybės.

– Hm! Tavo vietoje, aš iš viso uždrausčiau jam čia rodytis. Liepk savo kopūstų pasiieškoti kur kitur, – nuėjusi prie šaldytuvo, išėmė pieno, – tavo kantrybė – angeliška. Užsitarnavai šio to geresnio.

Debi žodžiai užgavo jautrią vietą.

– Pažiūrėsiu, ar tėčiui nieko netrūksta, – tarė išeidama iš virtuvės.

Patogiai įsitaisęs sofoje, Maikas knarkdamas snaudė.

– Pavargai, ar ne? – sušnibždėjo ir pasilenkusi pabučiavo kaktą. – Pamiegok. Vėliau atnešiu arbatos ir mudu paplepėsime, gerai? – Visa širdimi troško, kad tėtis su ja „paplepėtų“. Tačiau jis buvo pernelyg toli, kartu su savąja Sel. Su šiuo pasauliu jo jau niekas nesiejo.

Akimirką žvelgė į jo veidą ir stebėjosi, kaip smarkiai jis pasikeitė. Net miegodamas atrodė išblyškęs ir išvargęs, pasimetęs ir be galo vienišas. Toks liūdnas reginys kėlė Liusi begalinį nerimą.

Kai sugrįžo į virtuvę, vėl šypsojosi, slėpdama didžiulį sielvartą.

– Tėtis vis dar miega, – ištarė, – džiaugiuosi, nes nemiegojo visą praėjusią naktį, be paliovos žingsniavo po kambarį. – Pastaruoju metu jis dažnai taip elgiasi.

Atsisėdusi į mamos krėslą, Liusi nusimetė batus.

– Ach! Taip daug geriau, – atsikvėpė, – jau maniau, kad jie prilipo.

Pilstydama arbatą, Debi pasidomėjo:

– O kodėl ta moteris, kurią priėmei į darbą, su juo nepasilieka visą dieną?

– Nes nenoriu. Ji prabūna čia keturias valandas iš ryto, o likusį laiką prižiūriu jį pati. Poli Kreig – gera moteris, ji visuomet man padeda, kai parduotuvėje būna daugiausia žmonių. Esu jai be galo dėkinga, tačiau jos pagalbos dieną man nereikia. – Ji nutilo. – Matai, Deb, nenoriu, kad tėtis pamanytų, jog jį apleidau.

– Kodėl jai neleidi padirbėti prie prekystalio, juk tuomet nuolat galėtum būti su tėčiu? – Ji įpylė pieno, o tada įsidėjo cukraus: keturis arbatinius šaukštelius sau ir vieną Liusi.

Liusi nusišypsojo.

– Kaip jau minėjau, Poli – gera moteris. Ji moka šeimininkauti, tvarkyti kambarius, rūpintis sergančiu žmogumi, tačiau prie prekystalio ji tikriausiai prapultų.

– Tada įdarbink dar vieną žmogų, – Debi nelabai perprato reikalo esmę.

– Ne, – nesutiko Liusi, – geriau jau bus taip, kaip yra dabar.

Darbas prie prekystalio buvo išties atsakingas, tačiau ten ji vis dėlto galėjo atsikvėpti bei atsigauti. Svarbiausia, jog į šį darbą ji žvelgė kaip į meilės išraišką. Ši parduotuvė buvo jos tėvų pragyvenimo šaltinis, vieta, kurią jiedu pasirinko ir kurioje drauge dirbo. Šičia jie praleido laimingiausius savo gyvenimo metus, todėl Liusi jokiu būdu nenorėjo uždaryti parduotuvės. Kai pažadėjo rūpintis tėčiu, jai atrodė, jog kartu pažadėjo prižiūrėti ir parduotuvę.

– Matyt, tu teisi, – Debi nenustygo vietoje, – būtų per daug brangu ir visa kita. Greičiausiai daržovių parduotuvė

negalėtų išlaikyti daugiau žmonių. – Padavusi Liusi puodelį arbatos, ji atsisėdo šalia.

– Pinigų man pakanka, – prisipažino Liusi, gurkšnodama raminantį gėrimą, – tu gi žinai, kaip primygtinai Tedas reikalavo, jog leisčiau man atsilyginti, kai perrašiau savo akcijas Meiblei.

– Taip, žinau, vaike. Ir jis būtų tau sumokėjęs daug daugiau, jei nebūtum jam prieštaravusi, – piktai pareiškė. – Na... juk už akcijas galėjai gauti visus tau priklausiusius pinigus. O tu ką padarei? Viską sutvarkei taip, kad tavo pajamos neviršytų bendro pelno, – piktinosi Debi. – Tada ir pasakiau, kad pasielgei kaip tikra kvaiša.

– Toks susitarimas mane tenkina.

– Jį tenkina dar labiau.

Kandūs Debi žodžiai paskatino Liusi pasidomėti:

– Kas atsitiko, Deb?

Ji sriūbtelėjo arbatos.

– Visiškai nieko.

Debi tik dabar susigėdo, kai Liusi sugrįžo į virtuvę, įsitikinusi, jog tėčiui nieko netrūksta, it sena išvargusi moteris atsisėdo į krėslą ir taip palaimingai nusiavė batus. Anksčiau ji nesuvokė, koks sunkus yra Liusi gyvenimas, todėl dar labiau jo apsunkinti nedrįso.

Tačiau Liusi pakankamai gerai pažinojo Debi, kad pastebėtų, jog ji meluoja.

– Tik nesakyk, kad nieko neatsitiko, – barėsi ji, – juk žinau, kad tai netiesa. Neatėjai čia šiaip sau pabendrauti. Kažkas negerai, todėl nepaliksiu tavęs ramybėje tol, kol visko nepapasakosi. Taigi klok.

Debi žinojo, jog Liusi nenusiteikusi ginčytis.

– Nenoriu tavęs apkrauti savo rūpesčiais, kai pati esi jais apsikrovusi.

– Apkrauni mane rūpesčiais tada, kai nieko nesakai, – švelniai kalbėjo Liusi. – Ar vėl kažkas įvyko tarp mamos ir tėčio? Nusprendė išsiskirti?

– Iš dalies.

– Tęsk toliau.

– Tai ne taip paprasta, mergaite.

– Nieko nėra paprasto.

Ji tai patyrė. Dar visai neseniai ją mylėjo nuostabus vyras, jos laukė vestuvės ir ateitis rojuje. Tačiau staiga paliko mama, tėtis nenorėjo net pažinti, o visas likęs gyvenimas turėjo prabėgti daržovių parduotuvėje. Prie prekystalio prastovėdavo nuo ryto iki vakaro šešias dienas per savaitę. Septintąją tikrindavo prekes ir suvedinėdavo sąskaitas. Laisvą minutę kaip įmanydama rūpinosi tėčiu.

Laiko draugams ar pažįstamiems nebeliko visai. Ji užsnūsdavo tiesiog prie televizoriaus. Naktį vos užslinkdavo laiptais į miegamąjį, tačiau negalėdavo užmigti. Klausydavosi tėvo žingsnių, melsdamasi, kad jam pagerėtų, nors širdyje žinojo, jog jis niekada nepasveiks.

Kai nekankindavo mintys apie tėvą, mąstydavo apie Džeką: apie tai, kaip kaskart vis labiau jį myli, kaip daugybę kartų jį atstūmė, kol pagaliau jis liovėsi ją mylėjęs.

Tokiomis naktimis ji verkdavo tol, kol įveikdavo miegas. Išaušdavo nauja diena, ji tapdavo vyresnė ir išmintingesnė, tačiau iš esmės niekas nepasikeisdavo. Debi neklydo. Nieko nėra paprasto.

Tačiau, nepaisydama savo pačios vargų, ji negalėjo sudėjusi rankas žiūrėti į nelaimingą Debi.

– Na? – padėjusi ant stalo arbatos puodelį, atsisuko į Debi. – Aš laukiu.

Debi dvejojo, tačiau netrukus pasidavė. Giliai įkvėpusi, išdėstė viską, visas smulkmenas, išskyrus vieną, pačią slapčiausią, pačią gėdingiausią.

– Pastaruoju metu dažnai susitikinėjau su Alfiu. Juokinga, bet jis iš tiesų man pradėjo patikti. – Išvydusi pašaipų Liusi žvilgsnį, ji net paraudo. – Na, aš dar nekalbu apie vestuvių varpus ar kažką panašaus, bet, supranti, jis man patinka, ir tai jau šiokia tokia pradžia.

Liusi kalbėjo švelniai, jos jausmuose kilo sąmyšis, kai pagalvojo apie savo pačios neįvykusias vestuves.

– Ach, Deb, aš tokia laiminga, – šiltai džiaugėsi ji, – visada žinojau, jog jis bus tavo.

– Viskas labai gražu, – aiškino Debi, – tačiau namie už tai turiu karčiai mokėti. Mama su tėčiu vėl susimušė... šaukė viens ant kito tarsi išprotėję. Vakar vakare tėtis į mamą paleido vazą, po to gydytojas jai turėjo susiūti galvą, – jos balsas virpėjo. – Aš bijau ten pasilikti, bet bijau ir išeiti. Nežinau, ką man daryti, vaike. Nedrįstu Alfio parsivesti, o jeigu pati susiruošiu kur nors išeiti, namie kyla tikra sumaištis.

Liusi viską suprato.

– Ir tu privalai būt pačiam jos vidury, ar ne? – Ji būtų paguodusi Debi, tačiau nujautė, kad jai reikia kažko kito.

Sunkiai nurijusi seiles, pažvelgė pilnomis ašarų akimis. Paraitojusi megztinio rankovę, ji parodė randą, didžiulį, nelygų, nuo alkūnės iki riešo nusitęsusį randą.

– Ne! – atstačiusi ranką, sustabdė Liusi, kuri pasibaisėjusi pašoko nuo kėdės. – Nereikia, vaike. Sėskis. Aš dar nebaigiau.

Liusi pakluso.

– Gerai, – sušnibždėjo, – tęsk.

Debi papasakojo:

– Aš maldavau juos galybę kartų, kad jie su kuo nors pasikalbėtų, tačiau niekada manęs nepaklausė. Viskas tik blogėja. Jei reikalai taip klostysis ir toliau, žinau, jog tėtis praras darbą, o tada tik vienas Dievas žino, kas įvyks. Kartais galvoju, kad tai mano kaltė. Tiesiog jaučiu, kad bus geriau, jei išsinešdinsiu. Be to, jei dar ten pasiliksiu, tikrai išsikraustysiu iš proto! – ji dar sykį giliai įkvėpė. – Taigi pagalvojau, vaike... gal galėčiau apsigyventi čia, kartu su tavimi ir tavo tėčiu?

Liusi to nesitikėjo, tačiau ir taip ketino pasakyti Debi, jog pačiu blogiausiu atveju ji visada čia suras namus.

– Žinoma, galėtum, – atsakė, – jeigu tikrai to nori.

Susitarimą patvirtino apsikabindamos.

– Taigi pradėsim nuo vakarienės, – linksmai pasakė Liusi. – Kol per pietų pertrauką parduotuvė buvo uždaryta, papjausčiau daržovių, o vakar vakare, kai tėtis užmigo, paruošiau mėsos. Kol serviruosi stalą, įjungsiu orkaitę.

Keista, ji pasijuto taip, lyg nuo jos pečių būtų nusiritusi didžiulė našta. Liusi be perstojo jaudinosi dėl Debi, o dabar bent jau galės nuolat ją stebėti. Ji suprato, kad Debi tėtis tūžta vis labiau ir labiau. Kai taip atsitinka, moteris arba pasilieka, arba išeina. Debi mama aiškiai nusprendė pasilikti. Šioje situacijoje Debi pasirinko teisingą kelią – išeiti ir leisti jiems patiems viską išsiaiškinti.

Kai Liusi įdėjo mėsą į orkaitę, Debi prabilo vėl:

– Yra dar šis tas, ko tau nepasakiau, – nedrąsiai pradėjo ji.

Nusimaudama pirštines, Liusi atsisuko.

– Skamba visai rimtai.

Ar galėjo būti kas nors rimčiau, negu šėlstantis tėvas ir jam visą laiką prieštaraujanti motina?

Liusi žiūrėjo į savo draugę ir laukė paaiškinimo, o Debi nežinojo, nuo ko pradėti. Staiga ji pasakė:

– Aš praradau darbą. Pamaniau, gal galėčiau dirbti tavo parduotuvėje? Gyvenčiau čia, nereikėtų mėtyti pinigų autobusams, o mano batai laikytų daug ilgiau, todėl aš pasiruošusi dirbti už mažesnį atlyginimą. Na... nesitikiu, kad man mokėsi kaip Senasis Tedas.

Kažkodėl Liusi nenustebo.

– Kaipgi atsitiko, kad netekai savo darbo? – pasiteiravo, bet, nespėjus Debi nė išsižioti, atsakė pati. – Ne, tik nieko nesakyk... leisk man paspėlioti. Tu nesuvaldei keltuvo ir nugriovei šiltnamį. – Mintyse ji įsivaizdavo, kaip viskas įvyko.

Debi apstulbo:

– Nieko panašaus aš nepadariau.

– Gerai, tada užvažiavai ant vazonų krūvos.

– Nejau manai, kad aš tokia nevykėlė? Taip atsitiko tik kartą, ir ne dėl mano kaltės. Kažkas juos paliko ne vietoje. – Ji iš tikrųjų supyko. – Pagalvotum, kad mane nuolat persekioja nelaimės! Dėl šitos taip pat nebuvau kalta! Prakeikimas, kokią kvailą vietą pasirinko Meiblė. Iš kur galėjau žinoti, kad ji tupės už komposto? Maniau, kad numirsiu iš išgąsčio, kai šakėmis į kažką įsibedžiau. Sukliko lyg skerdžiama ir išlėkė iš ten, tarsi būtų pamačiusi velnius. Sakau tau, mergaite, išsigandau kaip reikia.

Liusi malšino beišsiveržiantį juoką. Tai buvo neįtikėtina.

– Ar nori man pasakyti, kad į vargšę senutę Meiblę suvarei šakes?

– Aš nieko nepajutau, taigi negaliu būti tuo tikra, tačiau, kai ji išpuolė rėkdama, buvo susiėmusi už sėdynės, šitiek aš spėjau pamatyti.

Liusi spoksojo į ją ir kandžiojo lūpą, kad neprapliuptų juoktis.

– Meiblė puolė bėgti *susiėmusi už sėdynės*?

– Ji tiesiog žviegė, – Debi tai buvo itin rimtas nutikimas, – tačiau jai neskaudėjo. Na, ji man pati taip sakė. Netgi tada, kai susidūrė su Tedu ir abu pargriuvo į gėlių darželį. Tedas pats sukėlė tokį sąmyšį! Iš kabineto išlėkė įsiutęs lyg jautis. Nenuostabu, kad neteko pusiausvyros ir trenkėsi į Meiblę.

Liusi to pakako.

Iš pradžių tyliai, o paskui vis keldama balsą, ji pakartojo visą istoriją.

– Tu suvarei šakes į kompostą, ir staiga iš ten šaukdama išlėkė Meiblė... *susiėmusi už sėdynės*? Tada iš kabineto puolė Tedas, jie abu susidūrė ir pargriuvo į gėlių darželį? – Su kiekvienu žodžiu darėsi vis sunkiau nuslopinti juoką. Iš visų jėgų stengėsi būti rimta, tačiau akyse telkėsi ašaros, o juokas, rodėsi, tuojau pat prasiverš.

Debi sukikeno.

– „Nešdinkis man iš akių!" – paliepė jis man, taigi aš ir išsinešdinau.

Liusi žvilgtelėjo į ją.

Debi žvilgtelėjo į Liusi.

Ir abi prapliupo kvatotis.

– Tu esi vaikščiojantis siaubas! – juokėsi Liusi. – Aš proto netekau, kad leidau tau čia apsigyventi.

– Tai kaip dėl darbo, a?

– Kodėl gi ne? Pirmą kartą po šitiek laiko privertei mane nusijuokti. Dirbsi prie prekystalio už svarą per valandą ir nemokėsi nei už maistą, nei už gyvenamą plotą.

– Tiks.

– Su viena sąlyga.

– Kokia?

– Jei nenugriausi mūsų namo.

– O, mergaite, neišdrįsčiau!

Jų juokas skambėjo visame name ir liovėsi tik tada, kai vakarienė pagaliau buvo paruošta.

Liusi nuėjo atsivesti tėčio.

Jos nuostabai, jo nepažadino nė visame name aidėjęs triukšmas. Vesdamasi jį koridoriumi, išgirdo, kaip virtuvėje Debi barškina lėkštėmis, ir pagalvojo: „Man reiktų pasitikrinti smegenis. Negi leidau jai čia apsigyventi?“

Tačiau dabar ji pasijuto laimingesnė. Debi ir ji viena kitą suprato. Galų gale buvo taip gera vėl turėti draugę.

Dešimtas skyrius

Liusi mėgavosi pirma ramia akimirka po triukšmingos dienos, kai staiga į duris kažkas pasibeldė.

– Nuodėmingieji ramybės neturi, – sumurmėjo ropšdamasi iš fotelio. Nuskubėjo prie durų, kol dar nepabudo tėtis. Jam be galo reikėjo poilsio.

Reikėjo jo ir jai, tačiau gyvenimas ne visada paiso mirtingųjų norų, mąstė ji.

Kai atidarė duris, akimirką apakino gatvės žibintas.

– Taip?

Primerkusi akis, pasilenkė į priekį, kad atpažintų svečią, tačiau jo veidas skendėjo tamsoje. Jau ketino ištarti jo vardą, bet suabejojo. Rodėsi, tai buvo jis, tačiau su skrybėle, saugančia nuo atšiauraus vėjo, atrodė itin neįprastai. Niekada nematė jo su skrybėle anksčiau.

Kai nusiėmė tą skrybėlę, atpažino jį iškart.

– Styvai, ką veiki tokią naktį lauke?

Kadangi daigyne ji nebedirbo, Styvas Raimanas dažnai apsilankydavo Liusi namuose. Liusi patiko jo draugija, todėl mielai su juo leisdavo laiką, jei tik neperžengdavo tam

tikrų ribų, apie kurias jam turėjo priminti ne kartą. Pagaliau jis suprato Liusi norus ir jie tapo gerais draugais.

– Užeik, dėl Dievo meilės, kol nuo šalčio dar nenumirei, – ji pravėrė duris ir leido jam praeiti.

Matydamas, kad ji apsižvalgė, ieškodama jo vaikų, paaiškino:

– Jų čia nėra. Esu visiškai laisvas iki pat Naujųjų metų.

Tyliai uždariusi duris, kad nepažadintų tėčio, paėmė jo paltą ir pakabino koridoriuje. Po to svečią nuvedė į svetainę.

– Bjaurus šiandien oras, – pareiškė ji ir parodė į tėvo krėslą, – lankai ligonį?

Jis nusišypsojo.

– Ne, norėjau pasimatyti su tavimi. – Jis neatsisėdo.

– O! – Susidomėjusi ir šiek tiek susirūpinusi, atsargiai pasiteiravo: – Ir kuo gi to nusipelniau?

Liusi visai nenorėjo, kad jis čia ateitų. Ne šį vakarą. Ne tada, kai pirmą sykį po tokio ilgo laiko galėjo pabūti viena. Tačiau vis tiek elgėsi mandagiai, nes jį gerbė. Jis buvo draugas, bet ne daugiau.

Jam reiktų padaryti nežinia ką, kad su Džeku apsikeistų vietomis. Net ir tada jis negalėtų prilygti. Tačiau jos sunkų, vienišą gyvenimą Styvas Raimanas vis dėlto sugebėjo praskaidrinti ir padaryti šiek tiek linksmesnį. Jis buvo paprastas ir malonus. Jo žavesys ir pasitikėjimas savimi – skiriamasis puikaus gydytojo požymis. Jis sugebėdavo pasirodyti tinkamu metu tinkamoj vietoj; tą dieną jis irgi užsuko į parduotuvę būtent tada, kai tėtis sode nugriuvo nuo laiptų. Styvas pasirūpino viskuo, to Liusi niekada nepamirš.

Nekreipdamas dėmesio į jos klausimą, Styvas šelmiškai pasiūlė:

– Jei nori, kad atsisėsčiau *aš*, pirmiausia pati atsisėsk.

– Negaliu.

– Kodėl gi?

– Todėl, kad būčiau netikusi šeimininkė, jei nepasiūlyčiau karšto gėrimo, kuris tave sušildytų. – Palenkusi galvą, paklausė: – Arbatos ar kavos? Juk žinai, kad namie neturiu nieko stipresnio. – Tik nenumatytam atvejui ji slėpė butelį brendžio.

– Tada kavos. Ji man suteiks drąsos.

Įtariai pažvelgė į jį.

– Kam tau prireikė drąsos?

– Iš pradžių – kava.

– Kava gali palaukti. Kodėl čia atėjai, Styvai?

Jos žvilgsnis buvo piktas:

– Tikiuosi, nepradėsi vėl apie savo romantiškus jausmus? – Jis stovėjo per arti. Jausdamasi nepatogiai, žengė žingsnį atgal. – Apie tai mes jau kalbėjomės, todėl mano nuomonę tu žinai.

– Taip, žinau, – atsakė jis vis tebesišypsodamas, nors Liusi pastaba jį sunervino, – net neišdrįsčiau vėl prasižioti apie savo „romantiškus jausmus“, – žengė žingsnį arčiau jos. – Ne todėl, kad man nepatiktų, – prisipažino, – tiesiog neišdrįsčiau. – „Dar ne dabar“, – pamanė jis.

Jis ketino Liusi vesti, todėl privalėjo veikti atsargiai. Kaip bebūtų gaila, ji vis dar beviltiškai mylėjo Džeką Hensoną.

Liusi atsikvėpė.

– Gerai. Džiaugiuosi, kad išsiaiškinom. – Eidama į virtuvę, atsisuko. – Kavos, ar ne? Stiprios ir juodos?

Jis nusekė paskui ją į virtuvę.

– Norėčiau tavęs kai ko paklausti, – paaiškino. – Kai vaikai išvyko, pamaniau, jog tai puiki proga.

Nusisukusi nuo jo, užkaitė arbatinuką. Iš spintelės išėmė du porcelianinius puodukus ir atsargiai pasidomėjo:

– Puiki proga? Kam?

– Parodyti, koks aš vienišas.

– Nepradėk, Styvai. Aš žinau, kad tu vienišas. Atleisk, tačiau viskas, ką galiu – būti šalia, kai tau reikia pasikalbėti, – prie kaklo pajuto jo alsavimą. Ją tai trikdė. – Du šaukštelius cukraus, ar ne? – tyčia išsisuko.

Šįkart jis nesekė.

– Aš stengiuosi būti geras, – nutaisė mažo, klusnaus berniuko išraišką.

Staiga ją užliejo gailesčio banga.

– Atleisk man, Styvai. Nenorėjau tavęs įžeisti, tačiau man tikrai reikia tik paprastos draugystės. Jei tai suprasi, šiuose namuose visada būsi laukiamas.

– Aš jau supratau, – nusileido jis.

Tačiau giliai širdyje kaip visada buvo tvirtai nusprendęs pasiekti savo. Graži, išdidi, ištikima bei protinga Liusi jam buvo ideali moteris. Ideali žmona ir ideali motina. Faktas, jog ji juo visai nesidomi, jo nebaidė. Priešingai, dar labiau kurstė entuziazmą.

Kai kava buvo paruošta, jie pasiliko virtuvėje. Styvas su puodeliu rankoje stovėjo prie viryklės, o Liusi rėmėsi į stalą.

– *Kodėl* atėjai šį vakarą? – Apsimetė, kad geria kavą. Ji nenorėjo jos. Norėjo grįžti į tylią svetainę ir pasilikti viena su savo slapčiausiomis mintimis.

Dvejodamas sukando lūpą, tada gurkštelėjo kavos ir nedrąsiai šyptelėjęs, atskleidė savo mintis:

– Tikėjausi, kad su manimi pavakarieniausi, štai ir viskas. Nieko ypatingo. Tiesiog draugiškai praleistume keletą malonių valandų mieste. Ar sutiksi, Liusi? Šimtas metų, kai

nevalgiau gero maisto, be to, aš tikrai noriu pabendrauti su protingu, suaugusiu žmogumi.

Jis prašė taip gražiai, jog ji vos nesutiko. Tačiau ji negalėjo.

– Aš nerimauju dėl tėčio, – prisipažino, – negaliu jo palikti net porai valandų.

Jai buvo gėda apie tai net pagalvoti, bet kartais atrodė, kad pažadas, duotas motinai, tapo bausme, kuri persekios visą gyvenimą.

Jis nepasidavė.

– Esu tikras, kad juo pasirūpins Debi.

– Taip, ji pasirūpintų, tačiau negaliu jai to leisti.

– Kas atsitiko? – jo veide atsirado gydytojo išraiška. – Juk tavo tėtis jaučiasi jau daug geriau, ar ne?

Nors Styvas nebuvo jo gydytojas, puikiai viską suprato ir smarkiai piktinosi. Manė, kad būtų daug lengviau Liusi palenkti į savo pusę, jei ne jos tėvas.

Susirūpinusi Liusi žvelgė toli toli.

– Rodos, jis tikrai jaučiasi geriau, – pripažino ji. – Jis daugiau valgo, ėmė savimi rūpintis. Kartais būna visai kaip senasis Maikas Nolanas, ir aš jau pradedu manyti: „Štai, jis sveiksta". – Ji liūdnai šyptelėjo, ir ta šypsena palietė jo širdį. – Vieną akimirką esu tikra, jog jis pasveiks, o kitą nebežinau, nė ką galvoti. Ar manai, kad tai mano kaltė, Styvai? – vos išdrįso paklausti.

Jis apstulbo.

– Kvailas klausimas. Žinoma, kad ne. Kodėl turėtum taip manyti?

Ji tarsi neišgirdo.

– Jis nekalba, nesišypso, neverkia, ir vis dėlto aš žinau, kiek daug jis norėtų pasakyti, kiek daug paklausti. Jis vis dar gedi mamos, o aš nežinau, kaip jam padėti.

– Tiesa paprasta, tu negali to padaryti, – kaip gydytojas, buvo užsigrūdinęs tarti tokius žodžius. – Liūdesys yra labai asmeniškas dalykas. Niekas negali tau padėti, išskyrus Motiną Gamtą ir vidinę dvasios stiprybę. Kol tavo tėvas nesusitaikys su praradimu, niekas neįstengs jam padėti.

– Vis tiek privalau būti šalia, jei manęs prireiktų, – prisiminus apie tėvo skausmą, jos akyse sublizgo ašaros. – Matai, jį vis dar kankina košmarai. Jei pažadintas baisaus sapno manęs nerastų, nežinau, kas būtų.

– Manai, kad Debi nesusitvarkytų pati?

Ji pakėlė akis, nenorėjo jo įskaudinti, tačiau suprato, kiek mažai jis teišmanė apie žmogiškąją prigimtį.

– Tu juk nesupranti, ar ne?

Išsigandęs, kad nesugriautų ir taip trapių santykių, paskubomis atsiprašė.

– Atleisk, Liusi. Rodos, visada viską sugadinu. Žinoma, tu geriausiai žinai, kaip reikia elgtis, aš suprantu. – Vėl nutaisęs mažo klusnaus berniuko išraišką, atsiduso: – Nederėjo man tavęs užsipulti.

Nusiraminusi ji paaiškino:

– Tačiau būtų buvę šaunu. Jau seniai nevakarieniavau mieste. – Tiesą sakant, nuo tada, kai išsiskyrė su Džeku. – Vis dėlto teks pasitenkinti savo pačios draugija.

Staiga pagalvojo, kad galėtų šį tą pasiūlyti.

– Kodėl tau neatėjus čia Kalėdų vakarienės?

Jo veidas nušvito it švyturys.

– Ach, ačiū, Liusi. Būtų nuostabu!

Ji staiga prisiminė:

– O kaip vaikai? Kalėdų dieną praleisi be jų?

– Negaliu, – šyptelėjo, buvo pastebimai sujaudintas pasiūlymo Kalėdas praleisti su Liusi. – Deja, per Kalėdas bu-

džiu, o jų senelė gyvena pietuose... keturios valandos kelio... negaliu išvykti taip toli. Tačiau čia vakare galėsiu ateiti, o ligoninėje paliksiu tavo telefono numerį. Jei neprieštarausi, žinoma. Ką manai?

Džiaugdamasi, kad nepražudė jo vizito visiškai, Liusi užtikrino:

– Žinoma, neprieštarausiu.

Jo širdis net suspurdėjo iš džiaugsmo, kai išvydo Liusi šypsnį.

– Jei niekas nesusirgs, galėsi ramiai pavakarieniauti.

– Tikėkimės, kad taip ir bus, – ištarė, – nenorėčiau, kad kas nors trukdytų, kai vakarieniausiu su tavimi. – Pažvelgęs aukštyn, jis atsiduso: – Tikra Kalėdų vakarienė... – Jis neabejojo, kad vakarienė bus puiki, tačiau pagrindinė priimto pasiūlymo priežastis buvo Liusi.

Ji jautė, kad turi jam priminti:

– Namai bus pilnutėliai. Aš, tėtis, Alfis ir Debi. Nekalbu jau apie Meiblę su Tedu. – O, kaip ji laukė to vakaro!

– Aš jų nė nepastebėsiu.

Argi galėjo jis dairytis dar į ką nors?

Akimirką nutilo ir gūžtelėjo pečiais.

– Nemanau, kad tėtis dalyvaus iškilmėse. Jis niekuo nesidomi. – Pakėlusi akis, drąsiai nusišypsojo. – Nebesu tikra, kaip turėčiau su juo elgtis, – prisipažino, – jaučiuosi kalta ir net nežinau kodėl, aš... – ji ieškojo tinkamo žodžio, – ... bijau.

– Ką reiškia „bijau“? – paklausė jis. – Ko?

– To, ką jis padarys. Tu buvai čia, kai jis nusirito nuo laiptų. Tai jau nebe pirmas kartas.

– Suprantu, – jis viską matė. Maikas Nolanas buvo be galo nelaimingas žmogus, praradęs bet kokį gyvenimo tikslą.

Jis nesuvokė žalos, kurią darė pats sau ir visiškai jam atsidavusiai, besiaukojančiai dukrai. – Privalai nesijausti kalta, – kalbėjo jis, – juk viskas įvyko ne dėl tavo kaltės. Nejau tu pamiršai vieną labai svarbų dalyką?

Ji neatsakė, nes nesuprato, kur jis taiko. Ir apskritai staiga pasijuto labai pavargusi, troško pasilikti viena. Vis dėlto nenorėjo, kad jis išeitų, nes puikiai suvokė vieną dalyką: visame pasaulyje nėra nieko baisiau už vienatvę.

Pamatęs, kad ji nurimo, lėtai prisiartino. Paėmęs už rankų net nustebo, kai ji nepasipriešino.

– Paklausyk manęs, Liusi. Tavo tėtis – ne vienintelis, kurį slegia liūdesys. Tu taip pat išgyvenai netektį. Praradai mylimą motiną, dabar stengiesi padėti savo tėvui, o kas padės tau?

Jos pilkos akys plūdo ašaromis.

– Niekada apie tai nepagalvojau, – tyliai ištarė ji.

– O reikėjo. Sakai, jog jautiesi kalta, tik nežinai kodėl. Nėra nieko blogo, jei tai tau kelia nerimą, tačiau šis nerimas neturi nieko bendra su tavo tėvu. Jis susijęs su tavimi, Liusi, ir tavo pačios praradimu. Kaltės jausmas yra natūrali reakcija. Rūpindamasi savo tėvu, visai pamiršai savo pačios poreikius. Tu nekalbi apie motiną ir esi per daug išdidi, kad paprašytum pagalbos. Iš patirties galiu pasakyti, kad taip prisišauksi bėdą.

Kiekvienas jo žodis buvo gryna tiesa, tačiau kai dabar garsiai juos ištarė, tik pablogino padėtį.

– Aš pavargau, – Liusi nenorėjo apie tai kalbėti, – jei neprieštarausi, Styvai, norėčiau atsigulti anksčiau.

Gavęs tai, ko atėjo, galėjo apsimesti esąs kilnus.

– Puiki mintis, – pažvelgė gydytojo žvilgsniu. – Tu teisi. Geriau jau eisiu.

Palydėjo jį iki durų.

– Tikiuosi, jog nemanai, kad išvarau tave lauk?

– O kaip kitaip tai būtų galima pavadinti?

Nuo pakabos imdamas paltą, jis vėl tarsi netyčia prie jos prisilietė. Jau nebe pirmą kartą šį vakarą sudrumstė jai ramybę.

Staiga atidžiai įsižiūrėjo į ją rudomis akimis.

– Jei išvarytum mane lauk, pas tave tol užeidinėčiau, kol pagaliau neapsikentusi turėtum mane nušauti.

– Eik, nes galiu taip ir pasielgti.

– Tu to nepadarytum.

– Nebūk tikras, – jos veide pasirodė vos pastebima šypsena, tačiau pilkos akys liko bejausmės.

Jis pakėlė rankas.

– Gerai! – tarė ir nusisuko į duris. – Aš vėl peržengiau ribas, apgailestauju.

Išėjęs iš Liusi, save pasveikino. Jis visai neapgailestavo. Jis džiaugėsi. Kažkodėl nujautė, kad netrukus išauš diena, kai galės Liusi pasipiršti, o ji neturės pasirinkimo ir atsakys „taip“.

Išvažiavęs iš Peni gatvės, jis ėmė švilpauti ir nesiliovė iki pat namų.

Maikas Nolanas, kaip Liusi tikėjosi, nemiegojo. Jis nugirdo pokalbio pabaigą, todėl dabar stebėjo nuvažiuojantį Styvą Raimaną.

Jis stovėjo prie lango tol, kol mašina išnyko iš akių, tada ramiai nuėjo prie lovos, nutraukė pūkinę antklodę ir pakišo ranką po čiužiniu.

Apčiuopęs mažytį laiškų ryšulėlį, jis atsisėdo ir juos išvyniojo. Išdėliojęs tarsi kortas, įdėmiai apžiūrėjo. Paga-

liau vieną atplėšė. Šis buvo paskutinysis, gautas prieš tris savaites, kaip ir visi kiti, pavogtas ir, niekam nepastebėjus, paslėptas.

Drebančiais pirštais laikydamas laišką, paskubomis permetė jį akimis:

„Mano brangioji Liusi,

Man be galo sunku rašyti šį laišką.

Po viso to, ką mudu patyrėm, buvau tikras, kad man parašysi, tačiau atrodo, kad daugiau nebeįmanoma su tavimi susisiekti. Mano laiškai dingsta be atsako, o dabar pasikeitė ir tavo telefono numeris, taigi praradau paskutinį ryšį.

Brangioji, tu žinai visus mano jausmus, kurie priklauso tiktai tau, todėl nebereikia dar kartą apie juos prabilti.

Nežinau, ką ir besakyti, brangioji.

Negaliu liautis tave mylėjęs. Kiekvieną dieną, kiekvieną naktį, kiekvieną akimirką mąstau apie tave... nesugebu tavęs pamiršti. Ką bedaryčiau, visada esi su manim, viskas, ką padariau, ką pasiekiau, buvo skirta tau.

Suprantu, kaip sunku tau, todėl mano širdis visada su tavimi. Tačiau vis tiek širstu.

Dėl tavęs ketinau visko atsisakyti, brangioji. Norėjau ir vis dar noriu būti tik su tavimi. Žinau, kodėl mane atstūmei. Tu juk tokia – visus lygini su savimi. Manei, kad visko atsisakęs, aš gailėsiuos. Turiu prisipažinti, kad iš pradžių to bijojau. Kaip man sakydavai pati, dirbau labai daug, kad pasiekčiau tai, ko norėjau.

Tačiau noriu, kad žinotum: ten, kur esu dabar, be tavęs yra be galo nyku.

Aš taip tave myliu... Per daug, kad versčiau pasirinkti. Taigi noriu pabandyti dar kartą.

Leisk man sugrįžti, Liusi.

Man reikia tavęs. Turėdamas tave, turėsiu viską.

Tu žinai mano telefono numerį. Žinai mano adresą.

Lauksiu tavo atsakymo.

Jo nesulaukęs, žinosiu, kad dar kartą tau rašyti yra beprasmiška. Prašau, brangioji, nesugriaukime to, kas mudviem taip brangu.

Iš visos širdies,
Džekas"

Maikas atsargiai sulankstė laišką. Surišęs visą pluoštą, paslėpė ankstesnėje vietoje. Vogti laiškus buvo labai paprasta. Kartais jis patykodavo laiškanešio, o kartais įslinkdavo į parduotuvę ir nepastebimai surinkdavo paštą, kol užsiėmusios Liusi ir Debi aptarnaudavo pirkėjus.

Su telefonu buvo šiek tiek sudėtingiau. Jis porą kartų atsiliepė, kai skambino Džekas, tačiau abu kartus numetė ragelį, tarsi ryšys būtų nutrūkęs savaime. Tada, po ilgų svarstymų, jis parašė į telefonų stotį ir paprašė pakeisti telefono numerį, nes kažkas įkyriai drumsčia jo ramybę.

Kai Liusi gavo pranešimą, jog pakeistas jų telefono mumeris, jis nerimavo, kad laiške galėjo būti paminėta, kodėl. Laimei, taip neatsitiko. Taip pat nebuvo paminėta, kad naujasis numeris nebus įtrauktas į telefonų knygą. Tai paštu buvo patvirtinta vėliau, todėl sugebėjo nuslėpti.

Liusi buvo užsivertusi kitais, daug svarbesniais reikalais, todėl paprasčiausiai susitaikė su naujuoju numeriu. Tik pranešė savo tiekėjams, ir niekas niekada apie tai daugiau nebekalbėjo.

Maikas Nolanas nesigailėjo, kad apgaudinėja savo dukterį.

Jis taip elgėsi tik todėl, kad ją mylėjo; negalėjo pakęsti minties, jog gyvenimas ją gali įskaudinti taip, kaip įskaudino jį. Geriau nemylėti niekada, negu kentėti taip, kaip kentėjo jis.

Meilė baisi ir negailestinga. Dabar jis troško, kad Liusi niekada nepažintų jos teikiamo skausmo.

Vienuoliktas skyrius

Kūčių vakaras.

Visą dieną didžiuliais gumulais snigo, todėl jau vidurdienį šaligatviai apsiklojo storu puraus sniego sluoksniu, kuris girgždėjo po kojomis ir be galo džiugino vaikus.

– Mano vaikai lauke jau nuo aštuntos ryto, – plepėjo Madžė Tailer, į krepšį kraudama paskutinius pirkinius, – net nežinau, kur jie dabar, tačiau visai nesijaudinu. Jų pilvai parves juos namo arbatos, gali nė neabejoti. – Ji kikendama nuėjo, o jos vieton tuoj pat prisistatė kitas pirkėjas.

Ir šitaip visą ankstų rytą. Kai aštuntą valandą Liusi atidarė parduotuvės duris, lauke jau stoviniavo trejetas klientų; žmonės nesiliovė plūdę ištisą dieną. Jie plaukė be atvangos, skubėjo apsipirkti prieš kalėdines šventes.

– Užsiėmusi, brangute? – pasidomėjo smuklės savininkė. – Tavo eilė dabar, o mano paskui, a? – Ji nusipirko aštuonis didžiulius ispaniškus svogūnus ir visą dėžę burokėlių. – Kūčių stalui, – paaiškino ji, – visada paruošiame ką nors ypatingo.

– Laiko švaistymas! – Engus Longas nušniurkštė savo ilgą nosį. – Duok jiems sumuštinį su sūriu, dar pintą alaus, ir jie bus laimingi it nežinia kas. – Engus niekada nebuvo išrankus maistui.

Liusi į ginčus nesileido. Ji tik norėjo nepriekaištingai atlikti savo darbą ir kuo greičiau užsirakinti ilgam, pelnytam savaitgaliui. Tikėjosi, kad galės uždaryti parduotuvę anksčiau, tačiau tai atrodė neįmanoma, nes nespėdavo atsikratyti vienos eilės, o jau nusitęsdavo kita.

– Debi tave apleido, ar ne? – Nedidukė bedantė moteriškė iš Akroido gatvės su varvančia nosimi ir blizgančiom paraudusiom akim buvo nepasotinama paskalūnė. Užsigulusi ant prekystalio, ji tyliai paklausė: – Ta Debi, a? Man rodos, ji išbėgusi savais reikalais. Sako, kad jos tėvai riejasi nuo ryto ligi vakaro, o dabar galvoja dar ir apie skyrybas, – išplėtusi akis, ji pasilenkė dar arčiau, – manimi gali pasitikėti, mergaite, nes aš liežuvauti nemėgstu. Ar tai tiesa? Ar jie iš tikrųjų skiriasi?

Liusi nervinosi, tačiau neišsidavė.

– Nereikia tikėti viskuo, ką išgirsti, – atkirto ji, į moteriškės krepšį įmesdama pusę tuzino obuolių. – Mano mama visada sakydavo, jog tie, kurie skleidžia paskalas apie kitus, apie save gali pasakyti daug daugiau. – Jos pilkos akys šelmiškai sublykčiojo. – Juk *jūs* nieko neslepiate, ar ne? – Ir sušnibždėjo: – Neturite slaptų meilužių ar ko panašaus?

Išmušta raudonio, mažoji moteriškė šveitė monetą ant prekystalio.

– Nesuprantu, apie ką kalbi, – burbtelėjo ji. Tada sugraibė grąžą ir taip suskubo lauk, kad užkliuvo už bulvių maišo ir nuvirto į krūvą.

– Sena vėpla! – ponas Envistlis pagelbėjo jai atsistoti. – Kada pagaliau išmoksi nekaišioti nosies į kitų žmonių reikalus?

– Uch! O kada *tu* užčiaupsi savo kakarinę, senas plepy! – nė nepadėkojusi už pagalbą, ji išdūmė iš parduotuvės.

Senasis Envistlis nekreipė dėmesio.

– Kaip tau ne gėda, Liusi Nolan, – juokėsi jis, – na ir pasidomėk tu man apie slaptą meilužį! Kažin, ar ji išvis kada nors turėjo meilužį. – Jis jaunatviškai mirktelėjo. – O aš jų turėjau. Ką tu! Buvo laikai, kai visos Lankašyro moterys mynė takelius iki mano durų.

Liusi juo tikėjo. Eidamas septyniasdešimtus, ponas Envistlis buvo aukštas, vis dar turėjo gerą figūrą, išsiskyrė iš minios lengva eisena bei žvitriomis žalsvomis akimis. Buvo tikrai gana gražus vyras. Tokio amžiaus ir Džekas turėtų taip atrodyti, mąstė ji, tačiau ši mintis tik nuliūdino, todėl nuvijo ją šalin.

Po pusvalandžio užrakino parduotuvės duris.

– Ačiū Dievui, – atsiduso ji, atsiremdama į duris ir giliai įkvėpdama.

Dar reikėjo sutvarkyti bei išvalyti lentynas, tačiau tai galėjo palaukti. Ji nusprendė išgerti arbatos ir porą minučių atsipūsti. Kol tėtis pabus. Maikas jau nuo vidudienio buvo viršuje, savo kambaryje. Kai įsliūkino pas jį per pietus, miegojo it kūdikis.

Eidama į virtuvę, ji išgirdo beldimąsi į duris.

– Negi Debi vėl pamiršo raktą! – Vos vilkdama kojas, Liusi nuėjo įleisti savo draugės. Pabandžiusi įjungti šviesą koridoriuje, nusikeikė, nes prisiminė, jog vėl pamiršo pakeisti perdegusią elektros lemputę.

Tai buvo Džordžas Bekendeilis, Tedo palaidūnas sūnus.

Pusiau nusisukęs į gatvės žibintą, jis rėmėsi į durų staktą. Iš pat pradžių Liusi sutriko. Jis atrodė šiek tiek pasenęs, sulysęs ir išvargęs. Sulinkę pečiai tarsi nešė didžiulę naštą.

– Tikiuosi, nepyksti, kad atėjau čionai? – Spoksojo į ją tamsiomis akimis, lūpos suvirpėjo, kai vos šyptelėjo.

Liusi buvo pamaloninta, matydama jį nebe tokį savimi pasitikintį, kaip praėjusį sykį. Kaip ten bebūtų, pasirodęs prie jos namų durų, iš karto sukėlė įtarimą.

– Ko nori? – iškart nusiteikė priešiškai. Ji negalėjo užmiršti, kaip jis elgėsi su Tedu.

Jo veidas ištįso.

– Nesitikėjau šilto priėmimo, – pripažino, – tačiau vyliausi, jog bent jau išklausysi mane.

– Aš klausiau... ko nori?

Jis sudvejojo, o paskui pasakė:

– Buvau kvailys, todėl suprantu, kodėl nenori manęs matyti ant savo slenksčio. Tavo vietoje pasiūlyčiau nešdintis, tačiau tikiuosi, kad to nepadarysi. Tikiuosi, kad leisi man kai ką pasakyti.

Liusi privalėjo sau priminti, jog vis dėlto jis buvo Tedo sūnus.

– Aš klausau, – ištarė ji, nors ir nepasitikėjo juo.

– Nenoriu, kad tėvas manęs nekęstų.

– Apie tai reikėjo galvoti tada, kai savo tėvą gąsdinai išmesiąs į gatvę, – jo nesigailėjo.

– Žinau. Aš supratau savo klaidą, todėl dabar norėčiau su juo susitaikyti.

– Tai ką tu veiki čia? Ar nederėtų kalbėtis su tėčiu?

– Man gėda.

– Turėtų būti.

– Ar pasikalbėsi su juo už mane?

– Nemanau. – Įžūlus nenaudėlis!

– Juk tu turi tėvą, ar ne? – reikšmingai pasiteiravo jis. – Myli jį, ar ne?

Jis užmynė skaudamą vietą. Kaip drįso prabilti apie jos santykius su tėčiu?

– Labanaktis, pone Bekendeili, – žengė žingsnį atgal, ketindama uždaryti duris.

– Ne. Palauk!

Ji stabtelėjo, ir jis ėmė maldauti.

– Pasielgiau blogai, todėl apgailestauju. Jis – viskas, kas man beliko, aš tai supratau. Tėtis ir aš, mudu niekada nesutarėm, bet tai, ką bandžiau padaryti, yra neatleistina, todėl noriu, jog jis žinotų, kad dabar tai suvokiu. Prašau! Pasikalbėk su juo. Tavęs jis paklausys. Tave supras, prašau, kol dar nevėlu.

Jo balsas ją sujaudino, tačiau vis tiek ji elgėsi atsargiai.

– Jei nori atleidimo, bus geriausia, jei jo paprašysi pats.

– Jis kaip ir visada – užsispyręs senas nevykėlis.

Ji šyptelėjo.

– Tą tu tikrai žinai.

Šypsena jį padrasino.

– Bandžiau jam paaiškinti, atsiprašyti, tačiau jis nesiklausė.

Jos šypsena sustingo.

– Privalai bandyti dar kartą, ar ne?

Jis linktelėjo ir nusisuko.

– Nereikėjo man čia ateiti.

Ji būtų užtrenkusi duris, tačiau sąžinė neleido šitaip pasielgti.

– Pone Bekendeili! – šūktelėjo.

Jis viltingai atsisuko.

– Ar pasikalbėsi su juo?

Ji papurtė galvą.

– Ne, to nedarysiu. Aš tau dar neatleidau.

– Suprantu.

– Pasikalbėk su Meible. Jos Tedas paklausys.

Jis dėkingai linktelėjo.

– Gerai. Ačiū.

Liusi ryžtingai į jį žvilgtelėjo.

– Bet įspėju, ji – nekvaila.

Jei jis sieks savo nedorų tikslų ir meluos, Meiblė tučtuojau viską supras ir Tedą apgins.

Liusi uždarė duris.

– Nežinau, kokį žaidimą vėl žaidi, Džordžai Bekendeili, – sušnibždėjo, eidama koridoriumi į virtuvę, – tačiau, griebęsis savo senų gudrybių, toli nenuvažiuosi.

Ji jau norėjo paskambinti Tedui, tačiau nusprendė to nedaryti. Jis pats gali savimi pasirūpinti. Be to, kartu su Meible jiedu atrodė pakankamai grėsmingai.

Liusi viena praleido visą valandą.

Ji tyliai užlipo laiptais į viršų ir žvilgterėjo į kietai miegantį tėtį. Užkūrė židinį, atsisėdo priešais jį, nusimetė batus ir aukštyn užsikėlė kojas. Iš puodelio gurkštelėjo šiltos kakavos, ji tikėjosi, kad, šildydamasi prie židinio, dar kurį laiką neužmigs.

Buvo nuostabiai tylu. Laikrodžio tiksėjimas pamažu išnyko, ramybę drumstė tik mintys; mintys apie Džeką, apie tai, kas įvyko ir apie tai, kaip viskas baigėsi. Ji užmerkė akis. Ach, Džekai! Džekai! Niekada nesužinosi, kiek drąsos man prireikė, kad tave atstumčiau.

Mintyse regėjo jį, tarsi būtų šalia, matė tą nuostabiai išraiškingą veidą, rūpestingą šypseną ir pritrenkiančiai žalias akis.

– Kur tu, Džekai? – ilgesingai sušnibždėjo. – Pasakyk man, ar turi merginą? Kažin, ar ji myli tave taip, kaip aš... – Mintis apie kitą moterį rėžėsi širdin tarsi peilis. – Nekaltinsiu tavęs, – kalbėjo ji, – nenoriu, kad būtum vienišas, kaip aš. – Dieve, ji jautėsi tokia vieniša. – Taip, su manimi tėtis ir Debi. Tačiau ji turi savo gyvenimą, o tėtis... – Liusi giliai atsiduso, vėl pajutusi nepakeliamą kaltę ir beviltiškumą. – Jis neturi jokio gyvenimo. Jokios meilės, jokio tikslo... jokios vilties. Tik mane. Todėl negaliu jo palikti.

Matant nykstantį bei silpstantį tėvą, širdis plyšo iš sielvarto, tačiau ji nieko negalėjo padaryti. Ant rankų laikydama mirštančią motiną, davė pažadą, ir nesvarbu, kokia sunki ar neteisinga buvo ši našta, savo pažadą ji ištesės, kas beatsitiktų.

Pailsėjusi grįžo į parduotuvę, išplovė grindis ir ištuštino lentynas. Nesugedusius vaisius ir daržoves padėjo į šaldytuvą, o visa kita sumetė į maišus, paruoštus išnešti lauk. Vėliau iš Semlesbūro atvyks fermeris ir susirinks juos savo gyvuliams.

Viską sutvarkiusi, atsistojo tarpdury ir dar sykį apžvelgė parduotuvę. Ištuštėjus lentynoms, ji visada atrodydavo be galo nykiai, ir vis dėlto čia vyravo ypatinga atmosfera, šiame sename name gyvenusios šeimos dvasia, kurios buvo sunku nepajusti.

Juo ilgiau ji ten stovėjo, juo aiškiau regėjo savo tėvus. Tai buvo dar visai neseniai. Jos tėtis, sverdamas pirkinius, kvatojo, juokavo, o mama, aptarnaudama pirkėjus, plepėjo.

Liusi šyptelėjo.

– Pasiilgau tavęs, mama, – sušnibždėjo. – Jei gali ką nors padaryti iš ten, pagelbėk tėčiui, – ji rijo ašaras. – Kartu su tavimi jis neteko visko.

Šiek tiek vėliau ji stovėjo prie miegamojo durų ir žvelgė į miegančio tėvo veidą.

– Tik pažvelk į save, tėti, – atsiduso ji, – ką su savim padarei?

Staiga it žaibas trenkė mintis: „O ką daro *tau*, Liusi?" Susigėdusi nuvijo mintį šalin, apstulbo, jog akimirksnį pajuto pyktį.

Kartaus apmaudo antplūdis išgaravo. „Nekaltink savo tėčio, – kalbėjo ji sau, – esi pakankamai suaugusi, kad pati galėtum daryti sprendimus". Tačiau ji nebuvo *laisva*. Negalėjo palikti tėtės, negalėjo sugrįžti pas Džeką. „Juokinga, kad šitaip viskas keičiasi", – suniurnėjo lipdama laiptais žemyn ruošti vakarienės. Likimas gali būti žiaurus, patinka mums ar ne, jo rankose visi esame žaisliukai.

Pusę dešimtos namo sugrįžo Debi. Jos balsas kartu su šalto oro gūsiu pasiekė net virtuvę:

– MAUKIT IŠ ČIA, JŪS MAŽI NENAUDĖLIAI! JEI DAR SYKĮ PAGAUSIU BESIMAIVANČIUS MAN UŽ NUGAROS, IŠSPARDYSIU JUMS UŽPAKALIUS!

Virtuvėje Liusi šypsodamasi pakėlė akis.

– Atrodo, ji šauniai pasilinksmino.

Ji neklydo.

Netrukus durys užsitrenkė, ir į virtuvę, mojuodama rankomis, girta it pėdas įvirto Debi.

– Tik pažvelk, mergaite! – suspigo ji, smukdama pro duris. – Tik pažvelk, ką man davė Alfis.

Rankšluosčiu nusišluosčiusi rankas, Liusi pasodino Debi ant kėdės.

– Sėskis, kol nepargriuvai, – paliepė ji.

Staiga išsigandusi Debi išplėtė akis.

– Oi, atleisk man, mergaite, kad įlėkiau šitaip žviegdama bei rėkaudama. Rodos, pažadinau tavo tėtį, ar ne?

– Nesijaudink, – nuramino ją Liusi, grįždama prie kriauklės, kur smulkino daržoves, – vakarienė jau beveik paruošta. Laikas jam pabusti.

Debi nusekė iš paskos ir atsirėmė į viryklę, jai sunkiai sekėsi išlaikyti pusiausvyrą.

– Tai tie prakeikti vaikiščiai, – sudejavo ji, – mane įsiutino... vijosi visą kelią, kai tik atsisuku, slepiasi už kampų, vos tik nusisuku, vėl išlenda manęs erzinti, – pynėsi liežuvis. – Jei tuos nenaudėlius pačiupsiu, aš jiems parodysiu!

– Vaikai yra vaikai. – Liusi stebėjo savo draugę ir šypsojosi lūpų kampučiais, matydama, kaip Debi atrodo. Jos plaukai buvo susivėlę, ryškūs raudoni lūpų dažai gražino visą veidą, o pėdkelnėse žiojėjo kelios skylės. Liusi garsiai nusijuokė: – Nesistebiu, kad vaikai tave persekiojo visą kelią. Tiesiog stebuklas, kad šunys nesišlapino tau prie kojų!

Debi įsižeidė:

– Ką? Tegu tik pabando, – sušuko ji. – Šuo, kuris nusišlapintų prie *mano* kojų, daugiau nenusišlapintų prie niekieno, galiu tau prisiekti.

Liusi puikiai suprato, ką ji norėjo pasakyti.

– Tai kur tu vis dėlto buvai? Tiksliau, su kuo buvai, kad šitokia grįžai namo? Dievaži, Debi, atrodai taip, lyg tave kas būtų valkiojęs po krūmus.

– Visiškai teisingai! – jos veido išraiška viską išdavė. – Na, taip sakant... Matai, mudu su Alfiu šiek tiek pasismagi-

nom. Jėzau! Kaip nušalo mano užpakalis, sakau tau! – Ji plyšo juokais. – O tas Alfis! Nenaudėlis, ar ne? Sakau tau, Liusi, mergaite, aš tikrai prisiviriau košės. – Ji kilstelėjo ranką ir nudribo priešais viryklę, išversdama kaistuvą karšto vandens. – Nusitašiau kaip kiaulė, vaike, – kikeno ji, – o vietoj vienos galvos, rodos, atsirado dešimt. – Staiga ji išbalo ir suklupo. – Tačiau buvo verta. Dieve! Tikrai buvo verta, – ji kvatojosi taip, kad neįstengė nė atsistoti.

– Gerai! – Liusi neturėjo pasirinkimo. – Į lovą, mano mergyte.

Kartais jai atrodė, kad ji turi rūpintis dviem vaikais, vienu čionai, o kitu viršuje.

Debi pabandė ją nustumti.

– Nereikia man jokios lovos.

Liusi kantrybė trūko:

– Po galais, tuojau pat, mano mergyte.

Viena ranka apkabinusi Debi liemenį, o kita sugriebusi jos ranką, užvedė viršun į jos kambarį, kur be jokių ceremonijų numetė ant lovos.

– Pirmiausia išsimiegok.

Į ją pažvelgė pilnos gailesčio akys.

– Nekokia iš manęs nauda, ar ne, mergaite?

Liusi nusišypsojo.

– Jokios.

– Tu nekenti manęs?

– Nebūk kvaila.

– Turėtum.

– Ką norėjai man parodyti?

– Pažvelk, vaike, – iškėlusi kairiąją ranką, ji pajudino pirštus. – Tas prakeiktas Alfis... įkalbėjo mane susižieduoti.

Liusi susijaudino.

– Ach, Debi, juk tai puiku! – stipriai ją apkabino. – Jis – tavo žmogus. Visada tai žinojau, – jos akys prisipildė ašarų. Nors draugė suras savo laimę.

Debi balsas sušvelnėjo.

– Nederėjo tau sakyti, vaike.

– Kodėl gi?

– Nes tu su Džeku, na, žinai...

– Nesvarbu, – atsakė ji, nors iš tiesų buvo svarbu. Labai svarbu.

– Ar tau patinka mano žiedas? – Ištiesusi ranką, prikišo pirštus Liusi prie veido. – Alfis sakėsi taupęs ištisus metus, nes buvo tikras, kad galų gale ištarsiu „taip“, – ji paraudo. – Įžūlus nenaudėlis!

Paėmusi Debi pirštus, Liusi ilgesingai palietė nuostabų žiedą, kurį puošė pailgas safyras, apsagstytas mažyčiais deimantais. Kažkada ir jai Džekas padovanojo žiedą, tačiau dabar buvo paslėpusi jį nuo smalsių akių. Kartais jį išsiimdavo ir verkdavo, kol užmigdavo, bet taip atsitikdavo tik tada, kai per daug giliai nugrimzdavo į svajones. Vėliau ji išmoko šitaip savęs nebekankinti.

– Na? Tai patinka ar ne?

– Jis puikus, – ištarė Liusi. – Judu su Alfiu tiesiog skirti vienas kitam. Jis padarys tave laimingą, žinau tai, o tu privalai rūpintis juo, Deb. – Sielvartas suspaudė jai širdį. – Žinau, ką reiškia prarasti gerą žmogų.

Nespėjus Debi nieko pasakyti, kalbėjo toliau:

– Dėl manęs nesijaudink. Tai – tavo diena, ir aš be galo laiminga dėl tavęs. – Ji tikrai buvo laiminga. Nors giliai širdyje troško, kad taip būtų atsitikę jai.

Debi švelniai į ją pažiūrėjo, tada atsigulė ir akimirksniu kietai įmigo.

Liusi taip ir paliko ją, knarkiančią ir kalbančią per miegus.

– Taip neteisinga. Liusi neteko savo vaikino, o aš suradau savąjį... pasaulis – tikra sumaištis.

– Tu teisi kaip niekad, – Liusi uždarė duris.

Jos gyvenime kaip tik ir karaliavo sumaištis. Viskas aukštyn kojom, viskas sujaukta, ir jokių prošvaisčių ateityje.

– Liaukis savęs gailėtis, Liusi Nolan, – ji nulipo laiptais žemyn į virtuvę, – geriau paskubėk. Kitaip tavo patiekalai bus niekam tikę.

Išdėliojusi lėkštes, ji stabtelėjo ir dar sykį apžvelgė kalėdinį stalą.

– Nulupsiu Debi kailį, jei nepajėgs prie stalo ateiti pati, – barėsi. – Noriu, kad Kalėdos būtų ypatingos... tokios, kokios jos būdavo su mama. – Jai nusmelkė širdį. – Argi gali būti jos ypatingos? – paklausė savęs. – Kai Džekas taip toli, kai tikriausiai niekada jo nebeišvysiu?

Ši mintis dar ilgai jos nepaliko ramybėje.

Dvyliktas skyrius

– Tikiuosi, ne per anksti? – pirmasis atėjo Styvas.

Liusi nenustebo, kai atidarė duris ir išvydo jį dvidešimt minučių anksčiau. Tiesą sakant, būtų labiau nustebusi, jei jis būtų pavėlavęs.

– Žinoma ne, – įleido vidun ir užtrenkė duris. – Kiti taip pat neužtruks. Debi nuvažiavo pas Alfį su taksi. Prieš kelias minutes skambino Tedas, sakė, jog jiedu su Meible jau kelyje, o tėtis virtuvėje ieško kažkokių senų nuotraukų.

– Ar tai protinga? Na... ar tai jo nenuliūdins?

– Taip, tai neprotinga ir tikrai jį nuliūdins, – pripažino ji, – tačiau pastaruoju metu jis ėmė viskuo domėtis, todėl tikiuosi, jog tai gera pradžia.

Iš tikrųjų Liusi net apstulbo, kai į virtuvę atėjo tėtis ir, neprataręs nė žodžio, iš spintelės ištraukė nuostabiąją nėrinių staltiesę, kurią per Kalėdas mama visada užtiesdavo ant stalo. Jis uždengė stalą ir neskubėdamas išdėliojo visus indus bei papuošimus, kuriuos mėgdavo mama: gražų sidabrinių indų rinkinį, krištolines taures bei pačius geriausius peilius ir šakutes. Jis nepamiršo ir mėgstamų žvaki-

džių, kuriose įstatė po keletą kaspinėliais aprištų raudonų žvakių, visai taip, kaip darydavo mama.

Kai viską užbaigė, paėmė Liusi už rankos, atvedė ją prie stalo ir parodė, ką padaręs. Stalas buvo papuoštas su tokia meile ir rūpestingumu, kad Liusi ištryško ašaros.

– Kaip gražu, tėti! – sušnibždėjo ir apkabino jį. – Kaipgi tu viską prisimeni?

Jis neatsakė.

– Ar tai reiškia, kad papuoši ir eglutę? – viltingai pasiteiravo ji. – Ištraukiau visas dėžes... su žaisliukais ir kitais papuošalais.

Ji nepuošė eglutės ir nepuoš. Tai visada darydavo tėtis, o jei šįkart to nepadarys, vadinasi, eglutė liks nepapuošta.

Jis tylėjo. Užuot atsakęs, išdidžiai nužvelgė ją ir nuėjo į virtuvę, kur atsisėdo prie stalo ir įniko į savo mylimosios Sel nuotraukas.

Ten jis sėdėjo ir dabar.

Liusi nedrumstė jo prisiminimų.

– Sakoma, jog prieš gera reikalai pablogėja, – kreipėsi Liusi į Styvą. – Galbūt blogiausia jau praeity ir pamažu viskas ims gerėti?

– Tikėkimės, – ištarė jis.

– Ačiū tau. Esi man geras draugas ir to niekada nepamiršiu.

Staiga jis ilgesingai į ją pažiūrėjo:

– Ar tai viskas, kuo leisi man būti, Liusi... draugu?

Nekreipdama dėmesio į jo žodžius, paprašė:

– Leisk paimti tavo paltą. Prašom į svetainę, netrukus atnešiu ko nors atsigerti... truputėlį apšilsi, kol susirinks kiti.

Styvas jai labai patiko, tačiau jo nemylėjo. Jos supratimu, meilė ir santuoka – du neatskiriami dalykai, ir ji ne-

ketino tekėti, nebent už Džeko. O jeigu negali priklausyti jam, vadinasi, nepriklausys niekam.

– Atrodai nuostabiai.

Po tamsiais kirpčiukais švytėjo nuostabiai gražios pilkos akys. Ji vilkėjo lygų mėlyną sijoną ir baltą palaidinę, o vešlūs, tamsūs plaukai buvo nepriekaištingai sušukuoti.

– Neturėtum tokio grožio slėpti už parduotuvės prekystalio.

Ji šyptelėjo.

– Prie prekystalių stovi ir gražesnės moterys, – ji ištiesė rankas. – Leisk pakabinti tavo paltą, kol dar nepermirkai nuo drėgmės.

– Kad sušiltume, išgerkime *abu*, – pasiūlė ir iš palto kišenės ištraukė mažytį butelį brendžio. – Juk prisidėsi, ar ne?

Ji papurtė galvą.

– Nesu brendžio mėgėja, tačiau chereso neatsisakyčiau.

Jis pastebimai atsipūtė.

– Tinka.

– Paltą?

Greitai nusimetė paltą ir atidavė jai.

– Atleisk, jei pasakiau ką ne taip.

– Apgailestauju ir aš.

Ji pakabino paltą ir jiedu nuėjo į svetainę. Ten jam įpylė brendžio, o sau – truputį chereso. Paprastai namuose stipresnių gėrimų ji nelaikydavo, tačiau ši proga buvo ypatinga.

Kai atsisuko, jis kurstė ugnį.

– Tu juk neprieštarauji, ar ne? – pasiteiravo, dėdamas kastuvėlį į vietą. – Tiesiog esu įpratęs viską namuose padaryti pats, todėl taip pasielgiau net nepagalvojęs.

Ji padavė jam taurę:

– Neprieštarauju visai, – prisipažino. – Kai baigsi kurstyti ugnį, žinok, jog virtuvė užversta nešvariais puodais bei indais, kuriuos reikės suplauti.

Jis nusijuokė.

– Ei! Luktelk minutėlę. Neprisimenu, jog būčiau sakęs, kad man patinka namų ruošos darbai. – Jiedu susidaužė taurėmis. – Kaip ten bebūtų, linksmų Kalėdų.

– Linksmų Kalėdų, – ji gurkštelėjo chereso, gardžiuodamasi krūtinę kaitinančiu gėrimu.

Priėjusi prie lango, pažvelgė pro jį. Buvo pašalę, viskas bolavo neapsakomu grožiu.

– Baltos Kalėdos yra nuostabios, – ištarė ji, – jos verčia mane vėl pasijusti vaiku.

Jis atsistojo šalia.

– Tu teisi, – sutiko, žvelgdamas jai pro petį. – Baltos Kalėdos – ypatingos.

Buvo taip arti, jog jautė gaivų jos plaukų kvapą. Jam beviltiškai jos reikėjo, tačiau jam ji nepriklausė. Tai varė iš proto. Jis norėjo prie jos prisiliesti, bučiuoti jos dailų kaklą, apkabinti jos pečius ir prisiglausti. Norėjo, kad ji atgręžtų į jį aistros kupiną veidą, lauktų jo bučinio, o švelniose pilkose akyse atsispindėtų alkis. Jis norėjo jos. Troško jos. Svajojo, laukė, ilgėjosi. Ir vis dėlto jam ji buvo uždrausta.

Dabar. Tačiau vakaras tik prasidėjo.

O Liusi buvo vieniša, iškankinta jauna moteris...

Vakarienė buvo puiki.

Tedas sakėsi, dar niekada neragavęs taip puikiai iškepto kalakuto. Meiblei patiko pyragaičiai su vaisių įdaru, todėl kurį laiką klausinėjo, kaip Liusi pavyko tokius purius iškep-

ti. Visi smagiai nusikvatojo, kai ji prisipažino nupirkusi juos parduotuvėje. Debi pareiškė, jog ji pasielgė kvailai ir pražiopsojo geros konditerės vardą.

– Aš nebūčiau atskleidusi tiesos, – pasakė ji ir nė kiek nemelavo.

Liusi buvo laiminga. Ji juokėsi ir plepėjo, švytėdama iš pasitenkinimo. Šalia buvo tėtis ir draugai. Pasaulyje juk yra šitiek žmonių, kurie neturi ničnieko. Ji taip pagalvodavo, kai užvaldydavo ilgesys ir mintys apie Džeką.

Tedas prasitarė, kad neseniai vėl pasirodė jo sūnus.

– Nesuprantu, kodėl jis kvaršina sau galvą, – piktinosi jis. – Po viso to, ką bandė padaryti, man labiau patiktų manyti, kad aš visai neturiu jokio sūnaus.

Meiblė paprieštaravo:

– Pamąstyk, Tedai, – tyliai maldavo ji. – Kad ir koks niekšas jis būtų, turėtum jam suteikti dar vieną galimybę. Pagaliau, jis juk tavo sūnus... tavo vienintelė šeima.

Gal nuo gėrimų, gal dėl minties, kad Džordžas nuoširdžiai gailisi, kad taip blogai elgėsi su senu tėvu, Tedo akys prisipildė ašarų. Paėmęs Meiblės delną, jis ištarė:

– Tu klysti. Jis nėra vienintelė mano šeima. *Tu* esi mano šeima.

Ji paraudo ir atsakė, kad buvo malonu tai išgirsti. Tada nužvelgė visus iš eilės ir pareiškė:

– Tedas ketina iš manęs padaryti dorą moterį. Velykų sekmadienį mudu susituoksime.

Visi puolė jų sveikinti ir gerti į jų sveikatą.

Anot Liusi, jie vienas kitam taip tiko, kad turėjo susituokti jau prieš daugelį metų.

– Telaimina jus Dievas, – ištarė ir abu pabučiavo. – Linkiu jums daug laimingų bendro gyvenimo metų.

Visi susijaudinę plepėjo, o ji mintimis nugrimzdo į tas dienas, kai jiedu su Džeku ketino tuoktis. Ji meldėsi, kad šiems dviem nuostabiems žmonėms gyvenimas nepašykštėtų laimės.

Vakarui pamažu slenkant į pabaigą, tirpstant vyno ir maisto atsargoms, paaiškėjo, kad Meiblė taps Tedo verslo partnere.

– Ji visai kaip tu, – kreipėsi Tedas į Liusi. – Dirba it pamišusi ir jai patinka viskas, ką daro. Klientai ją dievina, ji sugeba visus pralinksminti, – džiaugsmingai kikeno jis. – Atrodo, tarsi būčiau netekęs vieno angelo ir suradęs kitą.

Šiek tiek vėliau Alfis su Debi pranešė, jog jie taip pat ketina susituokti, taigi dar kartą buvo pakeltos pilnutėlės taurės vyno.

– Aš nesu nėščia, – užtikrino Debi. – Taip, visada sakydavau, kad niekada netekėsiu už šio nelaimingo nenaudėlio, tačiau neigiamo atsakymo jis paprasčiausiai nepriėmė.

Debi veidas vis dar buvo įraudęs nuo praėjusių išgertuvių, todėl dabar ji ribojo tuštinamų taurių skaičių. Kai su Liusi virtuvėje ruošė kavą, patikėjo jai paslaptį:

– Žinau, jog norėjai, kad mudu su Alfiu naktį praleistume šičia, ir už tai jaučiuosi be galo dėkinga, tačiau mes nusprendėme pernakvoti viešbutyje... sugalvojome šiek tiek pašėlti, jei supranti, ką noriu pasakyti. – Ji mirktelėjo, ir Liusi iš karto suprato, apie ką ji kalba. – Taigi tu neprieštarausi, ką, mergaite?

Liusi džiaugėsi, kad Debi laiminga, todėl jos atsakymas buvo paprastas:

– O kaip tu manai, kvaila subine? – Ji tuo pat metu žagtelėjo ir nusijuokė.

Debi apstulbo. Nedažnai Liusi šitaip keikdavosi. Dabar ji pastebėjo įraudusį veidą, apniukusias pilkas akis ir tą keistą jos laikyseną.

– Liusi Nolan! – išsižiojo nepatikėjusi. – Tu juk girta!

– Visai ne.

Tiesą sakant, kol nepakilo nuo stalo, Liusi nė nesuvokė, kad išgėrė per daug vyno. Tas trumpas pažįstamas atstumas nuo svetainės iki virtuvės pasirodė it kopimas į Everesto kalną.

– Sėskis, nenaudėle, – Debi nustūmė Liusi ant kėdės ir paruošė jai puodelį stiprios juodos kavos, – gerk tol, kol išsiblaivysi, – įsakė ji.

Apsvaigusi ir susigėdusi, Liusi padarė, kaip liepta. Po to ji pajuto šleikštulį.

– Mes šauni porelė, be jokios abejonės, – juokėsi ji, – tačiau dabar juk Kalėdos, taigi kodėl negalėtume šiek tiek atsipalaiduoti, ką?

Staiga ji pravirko. Veidu riedėjo didžiulės skaidrios ašaros.

– Nejau nenuostabu... tu su Alfiu, o dabar dar ir Tedas su Meible? Reikės siūtis naujus drabužius, juk ant nosies *dvejos* vestuvės.

Debi atsisėdo šalia ir staiga viską suprato.

– Vestuvės... tačiau ne tavo, a? Tu juk užsitarnavai nors trupinėlį laimės.

Ašaros gniaužė gerklę, todėl Liusi neatsakė. Ji bjaurėjosi savimi, tačiau negalėjo nesielvartauti dėl šitaip sugniuždyto savo gyvenimo.

– Tu klysti, Deb, – sušnibždėjo, – mes *visi* užsitarnavom trupinėlį laimės. Aš jos nusipelniau lygiai tiek pat, kiek ir kiti. Tedas su Meible savo rūpesčius jau atkentėjo. Tu taip

pat. Aš be galo laiminga dėl jūsų visų, niekada tuo neabejok.

– Kodėl jam nepaskambini, vaike?

Pilkos akys sumišo.

– Kam?

– Žinai, kam.

Liusi nutirpo.

– Džekui, – tyliai ištarė, – nori, kad paskambinčiau Džekui?

– Tiesiog dabar.

Liusi papurtė galvą.

– Negaliu.

– Kodėl, po galais?

– Nes praėjo per daug laiko, nes nebegaliu jam daugiau suteikti to, ką būčiau suteikusi anksčiau. – Jei tik Debi žinotų, kiek kartų ji suko Džeko numerį ir numetė telefono ragelį, niekam nespėjus atsiliepti. – Jis kuria savo gyvenimą, todėl neturiu jokios teisės jam suteikti apgaulingų vilčių.

– O kaipgi tu? Kur tavo nors ir menkiausia viltis?

Nutuokdama, kad bus palietusios pavojingą temą, Liusi atsistojo. Dabar ji jautėsi geriau, galėjo save kontroliuoti, nors galva vis dar sukosi.

– Nuneškime kavą, kol mūsų nepasigedo.

– Supratau. Pokalbis baigtas, ar ne?

– Visiškai teisingai, Deb. Privalau tavęs paprašyti, kad nebandytum susisiekti su Džeku. Jei likimas panorės, pas jį nueisiu pati, tačiau iki tol viską spręsiu aš. Gerai?

Debi ne kartą matė šią ryžtingą Liusi veido išraišką, todėl išmoko nesiginčyti.

– Gerai, – nusimaivė, – skauto garbės žodis.

Jos nunešė kavą ir apie tai daugiau neužsiminė.

Liusi buvo patenkinta tėvo elgesiu prie stalo. Pats jis nepratarė nė žodžio, tačiau atrodė, kad jis mėgaujasi Liusi paruoštais patiekalais ir atidžiai klausosi pokalbių. Kiekvieną akimirką Liusi tikėjosi, kad jis linktels galvą ir atsiprašęs tyliai pasišalins, bet to nepadarė. Todėl pirmą sykį po šitiek laiko ji pradėjo tikėti, kad jis susitaikys su netektimi.

Jie išgėrė kavą ir dar truputį paplepėjo. Tai buvo įprastas malonus pasišnekučiavimas, kuris pamažu artėjo į pabaigą. Liusi dėl to buvo liūdna.

Vienuoliktą valandą visi pradėjo skirstytis.

– Seneliams metas namo, – paskelbė Tedas.

Meiblė nenoriai sutiko.

– Sulaukus tokio amžiaus, būtinas „grožio miegas", – pasakė ji Liusi.

Tedas pareiškė, jog Meiblė „graži nuo ryto ligi vakaro". Netrukus jie išėjo, susikabinę už rankų kaip jauni įsimylėjėliai.

Po to mandagiai atsiprašę, pasišalino ir Alfis su Debi.

– Palik indus kriauklėje, mergaite, – išeidama šūktelėjo Debi, – rytoj padėsiu susitvarkyti.

Vis dar svaigdama nuo vyno, ji nusprendė, kad taip ir padarys.

– Nekvaršink sau galvos dėl indų, – pridūrė Styvas, – aš turiu porą stiprių rankų ir galiu daryti stebuklus su pašluoste.

Liusi buvo dėkinga.

– Jau vėlu, Styvai. Galiu susitvarkyti ir pati, jei nori išeiti. – Susirūpinusi, kad išgėrė per daug vyno ir vėl pajuto smelkiančią vienatvę, pamanė, jog būtų saugesnė, jei jis išeitų. – Tėtis man padės, – žvilgtelėjo į kėdę, ant kurios ką tik sėdėjo jos tėvas. – Juk man pagelbėsi, ar ne, tėti?

Tačiau tėčio nebebuvo.

Styvas paslapčia džiaugėsi.

– Maniau, jog pastebėjai... jis išėjo iš kambario kartu su Meible. Vakaras jam prailgo, todėl greičiausiai bus nuėjęs miegoti. – Jis prisiartino prie jos ir atidžiai įsižiūrėjo. – Atrodo, kad negalėsi manimi atsikratyti.

„Ką tai reiškia?“ – mąstė ji. Jam ji patiko. Tačiau jis ne pirmasis, kuriam ji patinka, matyt, ir ne paskutinis. Liusi buvo suaugusi moteris ir visada gebėdavo kontroliuoti savo veiksmus. Jei jis griebsis gudrybių, pats ir pasigailės.

– Gerai, – nusileido ji. Kodėl turėtų jo bijoti? Jis tebuvo draugas. – Jei taip nori man pagelbėti suplauti indus, maisto likučius gali sumesti į plastikinį maišą, gulintį šalia kriauklės. Aš tuo metu pasižiūrėsiu, ką veikia tėtis.

Nuojautos vedama, ji pasuko tiesiai į miegamąjį.

Lipdama laiptais aukštyn pajuto, kaip netvirtai stovi ant kojų.

– Debi teisi, tu – girta apsileidėlė, – sukikeno ji ir, praradusi pusiausvyrą, stvėrėsi už turėklo, – tu gi nusigėrei ir, jei nepasisaugosi, Styvas tavimi pasinaudos, nespėsi nė apsižiūrėti.

Atidariusi miegamojo duris, iš pradžių jo nepastebėjo, tačiau buvo tikra, jog jis čia. Ji uždegė šviesą ir žvilgsnis akimirksniu nukrypo prie lango. Maikas Nolanas sėdėjo ant kėdės su aukštu atlošu, galvą buvo pasukęs į lauko pusę, tačiau taip palenkęs, tarsi verktų. Jis neatsisuko, tačiau nuo staigaus šviesos blykstelėjimo jo pečiai susigūžė, o ant kelių atsigniaužė delnai. Tikriausiai jis skendėjo savo mintyse, kai ji įėjo, ir dabar piktinosi netikėtu įsibrovimu. Be jokios abejonės, ji jautėsi nepageidaujama.

Liusi tiesiog neįsivaizdavo, kaip turėtų su juo elgtis. Tiesą sakant, ji dar niekada nematė jo tokio. Jis atrodė kažkaip kitaip, ją jaudino tyli, rami jo stiprybė. Ji priėjo.

– Ar viskas gerai, tėti? Nepastebėjau, kada išėjai, atleisk.

Tada jis atsisuko ir ji išvydo jo šviesesnes nei bet kada akis. Paskui padarė tai, kas ją be galo nustebino. Jis ištiesė savo rankas; tas dideles stiprias rankas, kuriomis rūpestingai ją slaugydavo, kai ji buvo maža; kuriomis šluostydavo ašaras, kai buvo paauglė. Nesvyruodamas tyliai pakvietė ją žvilgsniu.

Liusi priėjo prie savo tėvo ir jį apkabino, ji vėl pasijuto saugi tarsi vaikas.

– Pasikalbėk su manimi, – švelniai maldavo ji, – aš taip norėčiau vėl su tavimi pasikalbėti. Pasiilgau tavo balso ir tavo juoko... Kaip norėčiau, kad mudu vėl būtume šeima, – jos kalba virto šnibždesiu. – Džeko nebėra, privalai tai žinoti. Tai buvo pats sunkiausias dalykas, kokį tik man teko įveikti, tėti, – pirmą kartą ji patikėjo jam savo jausmus. – Matai, aš prižadėjau mamai, todėl turėjau jį atstumti. Tačiau tai – ne tavo kaltė. Tai niekieno kaltė. Paprasčiausiai taip kartais atsitinka.

Staiga ji pamiršo savo tėvą. Ji kalbėjo su kažkuo, ko čia nebuvo.

– Aš vieniša, supranti, – guodėsi, pro langą žvelgdama į tamsią naktį. Lauke snigo. – Aš vis dar myliu Džeką ir mylėsiu jį visada, tačiau jis niekados nepriklausys man. Bent jau ne dabar.

Vynas ją atpalaidavo, vynas ir pravirkdė.

– Tikriausiai susirado kitą moterį, ir kas galėtų jį kaltinti, a? Jis gražus, nuostabus vyras... ir galbūt dabar labai turtingas. – Ji švelniai nusijuokė. – Daugelis moterų medžios jį

tik dėl to. Tikiuosi, jis nebus toks kvailas, kad įkliūtų į tokios moters pinkles. Jo gyvenimą ji paverstų pragaru. O man nerūpėtų, jei jis neturėtų nė skatiko. Kol jis mane mylėjo, man daugiau nereikėjo nieko.

Staiga jai pasidarė šalta. Ji net nusipurtė supratusi, kad pasakė per daug, nei jos tėtis norėtų išgirsti.

– Tik pasiklausykit! – ištarė ji, išsivaduodama iš jo glėbio. – Tai vynas, nesu prie jo įpratusi. Tik pora taurių ir mano liežuvis atsirišo.

Ji nustebo ir šiek tiek pralinksmėjo išvydusi, jog jis miega.

– Niekada nieko panašaus neteko regėti!

Nutraukusi nuo lovos antklodę, šiltai jį apkamšė ir po galva pakišo pagalvėlę, kad jam būtų patogu.

Pirštų galiukais išsliūkino iš kambario ir tyliai uždarė duris.

– Greit grįšiu, – pažadėjo ji, – ir paguldysiu tave į lovą.

Nulipusi žemyn, pagalvojo: „Kaip gerai, kad užmigai“. Jos tėvas neturėjo žinoti dalykų, kuriuos jam Liusi ką tik patikėjo.

Styvas buvo tarsi dangaus dovana. Per pusvalandį jie suplovė visus indus ir, didelei Liusi nuostabai, pasisiūlė išeiti.

– Na, darbas atliktas, taigi aš jau eisiu.

Sutrikusi Liusi palydėjo jį iki durų.

– Privalau tavęs atsiprašyti, – ištarė ji, pagelbėdama jam apsivilkti paltą, – iš tiesų maniau, kad norėjai padėti susitvarkyti tik todėl, kad paskui, pasitaikius progai, manimi galėtum pasinaudoti.

Jo akys sublizgo kaip ir visada, kai pavykdavo jo mažos gudrybės.

– Na, tai tik įrodo, kad ir tu gali klysti, – greitai pabučiavo ją į lūpas, atsidarė duris ir išskubėjo į snaigių sūkurį.

Užvėrusi duris ir atsirėmusi į jas, Liusi dar ilgai taip rymojo. Širdis plyšo iš skausmo ir sunkiai slėgė mažame name viešpataujanti liūdna vienatvė. Viršuje miegojo tėvas. Įsitaisę priešais židinį, Tedas su Meible tikriausiai glamonėjosi, o Alfis su Debi, be jokios abejonės, mylėjosi šią pat sekundę. Atėjusi į virtuvę, Liusi įsipylė sau taurę chereso.

– Argi kam rūpi, kad tu nusigersi? – paklausė savęs. – Tik ne tavo tėčiui. Jam iš viso niekas nerūpi; ir kitiems nusispjaut, kitaip būtų pasilikę su tavimi. – Ji išgėrė taurę ir prisipylė dar. – Ne, neturėčiau jų kaltinti, – nusprendė ji, – jie rūpinasi vieni kitais. Šitaip ir turėtų būti.

Kaip ten bebūtų, Liusi vis tiek savęs šiek tiek gailėjo. Ir pyko.

– Pati kalta, kad likai viena, – priminė sau, – Styvas būtų pasilikęs. Tau reikėjo tik paprašyti, ir jis būtų likęs su tavimi, kol būtum to norėjusi.

Tačiau ar tikrai norėjo, kad jis neišeitų? Giliai širdyje suprato, kad taip. Ji norėjo, kad jis pasiliktų. Geriau jau būti su juo, nei praleisti Kalėdų naktį vienai; nei leisti vienišai savo vakarus, kiekvieną naktį.

– Po galais! – ji išgėrė visą taurę ir jau ketino prisipilti dar, kai staiga pasivaideno, kad išgirdo triukšmą.

Ji atidžiai įsiklausė, tačiau tai buvo ne tėtis. Ji atsisuko ir dar sykį išgirdo tuos pačius garsus, tada suprato, jog kažkas stovi prie laukujų durų.

Ji atsargiai atidarė duris.

– Sėdėjau automobilyje, – pareiškė Styvas. – Negaliu grįžti į tuščius namus.

Cheresas aptemdė Liusi sąmonę.

– Tikėjausi, kad sugrįši, – nenoriai prisipažino ji.

Iš jo veido išraiškos turėjo suprasti, jog viskas buvo suplanuota. Žaisdamas jos jausmais, jis paliko ją vieną pakankamai ilgai, kad ji pasijustų apleista.

Jis žinojo, kad ji jo nemyli.

Tačiau pirmiausia reikia išsikovoti palankumą. Visa kita ateis vėliau.

Tryliktas skyrius

Jiedu glamonėjosi svetainėje ant kilimėlio priešais pat židinį.

Tvardydamas aistrą, Styvas švelniai ją nurenginėjo.

– Visada tave mylėjau, – sumurmėjo.

Tačiau jis nežinojo, ką reiškia mylėti. Jis nepažinojo meilės, kuri palengva auga tarp vyro ir moters ir kuri trunka visą gyvenimą; nežinojo, jog mylėti, tai ne tik imti, bet ir duoti; nežinojo, kas yra karšta, jungianti meilė, kuri Liusi širdyje vis dar liepsnojo vienam vieninteliam vyrui.

Styvui rūpėjo tik nepasotinami jo kūno geiduliai. Jis žinojo, kas yra geismas, ir mokėjo imti, tačiau niekada neišmoks duoti.

– Pasakyk, kad tau reikia manęs, – numesdamas šalin savo drabužius, užgulė jos liekną šiltą kūną. – Pasakyk, Liusi, – šnibždėjo. – Tu ir aš... mudu priklausom vienas kitam.

Jos pilkose akyse atsispindėjo mirguliuojantis ugnies žaismas, švelnų, rimtą žvilgsnį temdė vynas ir sielvartas dėl prarasto vyro. Padrikos mintys painiojosi, ji negalėjo jų suvokti. Ką jis kalba? Ne, jis klysta. *Džekas* yra jos vyras. Džekas.

– Džekai! – ištarė tyliai.

Tačiau čia Džeko nebuvo. Tik Styvas. *Jis* buvo čia, spaudė ją prie savęs, bučiavo jos lūpas, glamonėjo kūną ir mylėjo. Taip, šalia jos glaudėsi Styvas, ir ji nesijautė tokia beviltiškai vieniša.

Apsivijusi rankomis jo kaklą ir šiek tiek pasikėlusi nuo žemės, prisispaudė prie jo, nes buvo moteris, kuriai reikia meilės. Kai jis į ją įėjo, akimirksnį ją sukaustė skausmas, tačiau po to buvo nuostabu.

Jo rankos palengva slydo Liusi liemeniu, prisitraukdavo ją prie savęs, prisiglausdavo jos kūną ir vėl jį jaudinančiai atstumdavo. Jis kaitino jos pojūčius, siekdamas sudeginti visą jos širdgėlą.

Ji pasidavė jam. Virpėdama. Nemąstydama.

Juk ji buvo moteris.

* * *

Maikas stovėjo tarpdury, paklaikusiomis akimis žvelgdamas į atsivėrusį reginį. Jo duktė, jo mieloji mergaitė, gulėjo nuoga ir visiškai atsidavusi vyrui, kurio jis nemėgo nuo pat pirmos jų pažinties minutės; vyrui, kuris Liusi nemylėjo ir niekados nemylės, nes paprasčiausiai nežino, kaip reikia mylėti moterį. Bet kuris vyras tai suprastų. Maikas suprato. Ir skausmas dar kartą pervėrė jam širdį.

Akimirką jis negalėjo atplėšti akių nuo Liusi, kuri gulėjo užsimerkusi ir atlošusi galvą, kurią šitaip išnaudojo tas aistros ištroškęs vyras. Staiga Maikas suvokė negalįs ilgiau žiūrėti.

Liusi jo nematė. Ji negirdėjo, kaip jis išėjo, triukšmingai trenkęs lauko durimis. Vos vieną beprotišką akimirką ji pamiršo visą širdgėlą ir ilgesį, ašaras ir vienatvę. Pagaliau ji leidosi užvaldoma pikto siautulio, visiškai prarasdama sveiką nuovoką. Ar tai buvo svarbu? Kodėl turėtų saugoti save vyrui, kuris niekada nesugrįš?

Tačiau giliai širdyje ji žinojo, kad kada nors savo gyvenime jai teks sumokėti už šią akimirksnio klaidą.

Maikas skubėjo. Pamiršęs paltą, kuris apsaugotų jį nuo žvarbaus šalčio, plačiai atsisagstęs marškinius, jis atsidūrė pačiame stichijos siautulyje.

– Kodėl mane palikai, Sel? – veidu riedėjo ašaros, kurios maišėsi su sniegu ir iškart šalo į ledą. – Atleisk man... prašau, atleisk man.

Ant kalvos jis stabtelėjo. Giedromis vasaros dienomis jis su Sel čia gėrėdavosi Blekburno panorama. Jis prisimerkė prieš atšiaurų vėją, stengdamasis beviltiškai ką nors įžiūrėti. Tačiau sniegas jį apakino.

– Jos nebėra! – graudus šūksmas nuaidėjo vėjyje. – Ach, Sel... Sel, aš jos nebematau.

Staiga jis puolė bėgti. Jis klupo, pamesdamas kelią ir vėl jį surasdamas. Jam buvo taip šalta. Tačiau dabar ją regėjo. Jis matė ją, todėl nedrįso sustoti nė akimirką.

Liusi jautė gėdą.

– Ar viskas gerai? – Abu jau buvo apsirengę. Styvas dabar pylė į taurę gėrimo.

Ji pažvelgė ir šyptelėjo, stengdamasi nuslėpti savo gėdą, norėjo prasmegti skradžiai žemę.

– Taip, kuo puikiausiai, – atsakė, – o ką?

Paėmusi taurę vyno, padėjo ją ant gretimo staliuko; nusprendė, kad šį vakarą išgėrė per daug. Išgėrė užtektinai visam likusiam gyvenimui.

Gurkšnodamas vyną, jis atsiklaupė šalia jos ir su neįprastu švelnumu ištarė:

– Šiaip sau. Atrodai labai rami, štai ir viskas.

Nubraukusi šalin ant kaktos užkritusius plaukus, ji atsakė:

– Mąsčiau, – sušnibždėjo. – Bet jaučiuosi gerai... tikrai.

Tai, ką ji padarė, buvo gėdinga, tačiau kaltė buvo jos, o ne jo. Juk joks vyras nebūtų atsisakęs to, ką ji pasiūlė. Ji juk nesipriešino. Tiesą sakant, jai tai netgi patiko.

Jis paėmė taurę ir padavė jai.

– Neišgersi su manim?

Ji papurtė galvą.

Kurį laiką jis nežinojo, ką pasakyti. Padėjęs abi taures, atsisėdo šalia. Lygiai taip švelniai, kaip ir anksčiau, tyliai paprašė:

– Pažvelk į mane, Liusi.

Jis suvokė, jog ji gailisi to, ką padarė. Tai matėsi jos pilkose akyse ir jautėsi balse, kai ji švelniai pasiūlė:

– Būtų geriau, jei išeitum.

Jam buvo keista. Kai pirmą kartą sutiko Liusi, pajuto pažadintą poreikį, tam tikrą aistrą, troškimą ją užvaldyti. Bet tai nebuvo meilė. Tada dar ne.

Tačiau šį vakarą jis tikrai tikėjo ją mylįs. Jautėsi kitaip nei visada, buvo švelnus ir jautrus, norėjo ja rūpintis, kaip kad bet kuris įsimylėjęs vyras nori rūpintis savo moterimi.

Bet pasakė tik tiek:

– Išeisiu, jei iš tikrųjų to nori, tačiau norėčiau pasilikti. Mums abiem gana tos vienatvės. Noriu vesti tave, Liusi. Aš myliu tave.

Ji nenorėjo jo įskaudinti.

– Tu man patinki, – nuoširdžiai pasakė ji, – bet aš...

– Nesakyk, nereikia, Liusi. Tekėk už manęs. Pamąstyk apie tai. Tai viskas, ko aš prašau, – prisilietė prie jos delno. – Aš turiu pinigų. Mūsų gyvenimas bus puikus.

Atsistojusi dar kartą paprašė:

– Prašau, išeik, Styvai. Apie tai pasikalbėsim rytoj.

Ji norėjo įsitikinti, ar tėčiui nieko netrūksta. Jis taip staiga pasišalino nuo stalo, ir ji nežinojo, kodėl jis buvo toks susimąstęs. Dabar jau niekada nežinodavo, apie ką mąsto jos tėvas.

– Gerai, bet rytoj tau paskambinsiu. Apsvarstyk mano žodžius, – atsistojęs šalia, ją apkabino. Jis žvelgė į ją mylinčio vyro akimis. Jis jautėsi įsimylėjęs, todėl nenorėjo išeiti. – Dar vienas bučinys prieš išvažiuojant? – paprašė, lenkdamasis ją pabučiuoti.

Ji nesitraukė. Leidosi bučiuojama, tačiau vėl įsiliepsnojus Styvo geismui, išslydo iš jo glėbio.

– Pasikalbėsime rytoj.

Ji nusisuko ir koridoriumi patraukė durų link. Nukabinusi jo paltą, palaukė Styvo.

– Labanakt, Styvai, – šiltai nusišypsojo.

Jis tik linktelėjo, apsivilko paltą ir prieš išeidamas dar sykį pakartojo:

– Aš paskambinsiu.

– Pasisaugok kelyje.

Jis nebuvo išgėręs daug vyno. „Ne taip, kaip aš“, – mąstė ji. Tačiau alkoholio poveikis pamažu ėmė sklaidytis. Mylėjimasis su Styvu ją išblaivė.

Ji nustebo, kai pamatė, kiek daug prisnigo.

– Ar viskas bus gerai? – šūktelėjo įkandin.

Jis išsišiepė.

– Gal siūlai nakvynę?

– Ne.

– Tada turės būti gerai, ar ne?

Uždariusi duris, ji patraukė į tėčio kambarį. „Turbūt saldžiai miega“, – pamanė šypteldama. Buvo ilga ir sunki diena, todėl jam reikėjo poilsio. Ji be galo džiaugėsi, matydama, kad per paskutines kelias valandas tėtis šitaip pasikeitė.

Apstulbo, kai, patikrinusi miegamąjį, jo nerado. Ant lovos voliojosi suglamžytas užtiesalas, po kuriuo tikrai niekas nemiegojo.

– Tėti? – ji žvilgtelėjo vonios kambarin.

Viršuje jo nebuvo.

Staiga ji neapsakomai išsigando. Galbūt ėmė kankinti kaltės jausmas. Tačiau negi turėtų jaustis kalta vien dėl to, kad su kažkuo pasimylėjo? Ji niršo.

– Tėti! Kur, po galais, esi?

Įtikinusi save, kad jis greičiausiai bus užmigęs svetainėje, šaukdama jį vardu, puolė laiptais žemyn.

Apačioje ją išgąsdino garsus, atkaklus beldimasis į duris.

– Tėti?

Pribėgusi prie durų, jas atidarė ir karčiai nusivylė, išvydusi ten Styvą.

– Prakeiktas daiktas neužsiveda, – sudejavo jis. – Jei neparūpinsi man nakvynės, turėsi leisti pasinaudoti bent telefonu. Bijau, kad tau vis tiek teks pabūt su manimi šiek tiek ilgėliau.

Liusi nebuvo nusiteikusi plepalams. Ji norėjo, kad jis išeitų ir paliktų ją ramybėje, bet dabar reikėjo surasti tėtį.

– Užeik. Neleisk vidun šalčio, – žvilgtelėjusi laukan, išvydo tikrą pūgą. – Dieve! Na ir sninga, – nuvedusi prie staliuko, parodė jam telefoną. – Atleisk, Styvai, tačiau privalau patikrinti, ką veikia tėtis.

Atvėrusi svetainės duris jo nerado, tačiau jai pasirodė, kad atvėrė dangaus vartus. Visas kambarys skendėjo švelniose vaivorykštės spalvose. Įvairiaspalviai šviesos atspindžiai mirguliavo ant sienų ir audė pasakiškus raštus ant lubų.

Iš nuostabos Liusi net aiktelėjo, kai išvydo kampe stovinčią eglutę.

– Ach tėti!

Pamačiusi išpuoštą kalėdinę eglę, Liusi vėl pasijuto vaiku. Ant viršūnės pritvirtinta pasakiška fėja rausvu apdaru ir sidabrine tiara atrodė nuostabiai. Ji mojavo burtų lazdele ir šypsojosi jai taip, kaip ir per kiekvienas Kalėdas.

– Aš paskambinau, – už nugaros išgirdo Styvo balsą. – Gelbėjimo tarnybos nespėja vykdyti užduočių. Turėsiu šiek tiek luktelti... – Išvydęs Liusi veido išraišką, nustebo. – Liusi, kas nutiko? – Jis pažvelgė kambario pusėn ir apstulbo, pamatęs kalėdinę eglutę. Papuošta sidabro spalvos blizgučiais, margomis girliandomis bei žibančiais žaisliukais, ji atrodė tikrai puikiai. Kaip ir Liusi, jis buvo sužavėtas. – Tik pamanyk, mudu mylėjomės valgomajame, juk galėjome šičia.

Ji nesiklausė. Jai norėjosi prisiliesti prie medžio ir įsitikinti, kad nesapnuoja.

– Argi ji ne graži? – švelniai ir supratingai nusišypsojo jam lyg ta fėja. – Tai pirmas kartas, kai mūsų namuose vėl papuošta eglė po mamos... po...

Ji suvirpėjo, ir jis ją apkabino.

– Suprantu, – sušnibždėjo, – eglutės papuošimas reiškia, kad pagaliau susitaikei su netektimi.

– Kaip tu klysti, – tyliai ištarė ji. – Juk ne aš, o tėtis negalėjo susitaikyti su šia netektimi. Supranti, jis visada puošdavo eglę, tačiau, netekęs mamos, atsisakė tai daryti. O dabar – tik pažvelk, – jos akys iš pasididžiavimo net švytėjo. – Pagaliau jis tikrai atsigaus.

Ji nedrįso nė pagalvoti, ką visa tai reikštų jai ir Džekui. Dar per anksti. Mintis per daug trapi. Ji įspėjo save, kad nemąstytų apie pernelyg skausmingus dalykus. Būtent dabar ji turėjo šiuo džiaugsmu pasidalyti su tėčiu.

Staiga jos baimė sugrįžo.

– Tačiau kur jis? Negaliu suprasti! – ji puolė į virtuvę, tada į valgomąjį. – Jo čia nėra. Viešpatie brangus, kur jis galėtų būti? Juk negalėjo tokiu oru kažkur išeiti... – ji patikrino spintą. – Jis neišėjo. Čia kabo paltas, – atsiduso su palengvėjimu, nes tai reiškė, kad jis namie.

Su Styvu išieškojo kiekvieną kambarį, kiekvieną užkampį bei plyšį, netgi sodą. Liusi paklaiko.

– Einu jo ieškoti, – pareiškė lėkdama prie palto ir batų. – Pranešk policijai. Pasakyk, kad jo būklė labai bloga, kas galėtų per tokį šaltį būti lauke ir dar be palto.

Kurgi jis buvo? Kas, dėl Dievo meilės, pastūmėjo jį išeiti į tokią laukinę, atšiaurią naktį? Ją užliejo kaltės jausmas, kurio ji negalėjo nusikratyti.

– Tu niekur neisi, – sugriebė ją Styvas ir gerai papurtė, kol ji suprato, puolusi į isteriją. – Tu jo nerasi, – pasakė, – tik ne savo jėgomis.

Sunkiai tramdydama baimę, ji prabilo tyliu, vos girdimu balsu:

– Privalau jį surasti. Nejaugi nematai? Privalau surasti!

– Mes jį surasime drauge, – pasodino ją ant kėdės. – Ramiai pasėdėk, o aš paskambinsiu į policiją.

Ji girdėjo, kaip jis prisistatė esąs šeimos draugas.

– Esu gydytojas. Maikas Nolanas sunkiai serga, – paaiškino jis. – Neseniai patyrė psichinę traumą. Kiek mums žinoma, iš namų jis išėjo vilkėdamas tik plonus marškinius bei avėdamas šlepetes. Aš ir jo dukra jau einame jo ieškoti, tačiau mums reikia pagalbos.

Kurį laiką jis klausėsi, stengdamasis suprasti, ko iš jo nori pašnekovas.

Liusi nebegalėjo viso to pakęsti. Ji šoko nuo kėdės ir stvėrė telefono ragelį.

– Mes čia švaistome laiką, o jis tikriausiai pasiklydo... susižeidė... Lauke visiškai tamsu. Negalime švaistyti laiko! – ji nutilo. – Ką? – Jie norėjo tėčio išvaizdos aprašymo. – Jis – vidutinio ūgio, liekno kūno sudėjimo, akys ir plaukai rusvi. Dėvėjo baltus marškinius ir mėlyną kaklaraištį. – Ji tai žinojo, nes pati šį vakarą jam parūpino šiuos drabužius. Tada ji pasakė adresą. – Ne, policininke. Neketinu čia jūsų laukti. Privalau eiti jo ieškoti. Ne, aš nežinau, kur jis galėtų būti, tačiau esu tikra, jog jis negalėjo nuklysti toli. Prašau, paskubėkite. Nemanau, kad jį surasime patys.

Padėjusi ragelį, ji atsisuko ir prisipažino Styvui:

– Aš bijau. Aš labai bijau, – nelaukusi jo atsakymo, paskubomis užsirišo kapišoną. – Galbūt jis ant Blekio kalvos. Dažnai su mama ten nueidavo, – ją užplūdo prisiminimai. – Tai buvo mėgstamiausia mamos vieta.

Ji čiupo tėvo paltą, storą vilnonį šaliką ir porą šiltų batų. Viską sugrūdusi į maišą, iš spintos ištraukė žibintą.

– Prašau, Dieve, padėk jį surasti, – šnibždėjo ji, dėkingai žvelgdama į Styvą, kuris nepaliko jos nė akimirką.

– Duok man maišą. – Jis nešė drabužius, o ji paėmė žibintą.

Vėjas šiek tiek aprimo, tačiau pūga nesiliovė. Tyliai melsdamasi, Liusi ėjo priekyje. Tikrino kiekvieną skersgatvį, kiekvieną kiemą, kiekvieną nišą.

– Gal matėt mano tėtį? – paklausė trijų sutiktų kaimynų, kurie brovėsi per sniego pusnis namo. – Jis išėjo iš namų ir prapuolė.

Vyrai Maiko nematė. Pažinojo jį daugybę metų, todėl nedrįso nė pagalvoti, kad jis dingo be žinios, ypač tokią naktį, kaip ši.

– Mes jums padėsime, – pasisiūlė jie.

Liusi su Styvu toliau tęsė paieškas, o vyrai tučtuojau apibėgo kaimynus ir surinko būrį susirūpinusių bei padėti pasiruošusių žmonių.

Nešini žibintais, karštos arbatos termosais bei stipriomis virvėmis, jei prireiktų, jie išsiskirstė poromis.

Tarpduriuose stoviniavo moterys.

– Liusi Nolan savo dalį jau atkentėjo, – prabilo viena. – Nežinau, apie ką mąstė jos tėtis, išeidamas iš namų šitaip apsivilkęs.

– Tikrai taip, – atsakė kita. – Vargšas žmogus nesuvokia, ką daro. Po Seli mirties jis visiškai pamišo. – Ji persižegnojo ir pridūrė: – Atleisk man Viešpatie, tačiau jei jį surastų negyvą, būtų tik geriau.

Tiktai dabar pro šalį pravažiavo didžiulė policijos mašina.

– Paskelbta paieška, – šūktelėjo viena moteris.

– Galbūt prieglobstį jis surado bažnyčioje, – viltingai pasakė kita.

Trečioji neabejojo:

– Jei jo nesuras tuojau pat, vėliau tai nebeturės jokios reikšmės.

Jos nusekė akimis du policininkus, kurie atsivežė netgi šunį. Pamatę, kad daroma viskas, kas tik įmanoma, jos nurimo ir sugrįžo į jaukius namus, kantriai laukti žinių apie Maiko Nolano lemtį.

* * *

Jį surado tik po vidurnakčio.

Visur išieškojusi, Liusi nežinojo, ką daryti.

– Galėjau prisiekti, kad čia jį surasim.

Kartu su Styvu stovėjo ant pačios Blekio kalvos viršūnės. Atrodė, kad žemė maišosi su dangumi. Sniegas ir ledinis vėjas čaižė jų veidus. Jai buvo taip šalta, jog nesugebėjo atplėšti viena prie kitos prilipusių lūpų.

– Beliko tik viena vieta, kurios mes dar neapžiūrėjome, – ištarė ji, leisdamasi nuo kalvos. – Bažnyčia, kurioje jis susituokė su mama. Niekada nepraleisdavome ten laikomų kalėdinių mišių. – Ji šiek tiek pralinksmėjo. – Tėvas Omelis juo pasirūpins, jei jis ten nuėjo.

Styvas garsiai paklausė to paties, apie ką ji tyliai mąstė:

– Jei tavo tėtis būtų pasirodęs bažnyčioje, ar nebūtų tėvas Omelis tau iškart apie tai pranešęs? Jis juk tikrai žinotų, kad tu jaudiniesi.

Ji stengėsi apie tai negalvoti.

– Galbūt jis skambino, – neprarasdama vilties kalbėjo ji. – Galbūt jis skambino tuo metu, kai mes kalbėjomės su pareigūnu, o kai vėl paskambino, mes jau buvome išėję.

Galbūt nutrūko telefono ryšys, ir jis nebegalėjo su ja susisiekti. Galbūt dėl kokios nors priežasties tėtis paprašė niekam neskambinti. Galbūt jos tėtis buvo bažnyčioje, o tėvas Omelis apie tai net nežinojo. Galbūt! Galbūt! Buvo per daug „galbūt“.

Tėvas Omelis juos šiltai priėmė.

– Tikrai nemačiau tavo tėčio per visus šiuos mėnesius, – užjautė jis. – Bet jūs privalote užeiti vidun ir šiek tiek pradžiūti, kitaip iš jūsų nebus jokios naudos.

Šis stambus vyriškis guvomis mėlynomis akimis buvo be galo geros širdies, tačiau neturėjo šeimos, todėl Liusi nesitikėjo, jog jis supras. Jei jos tėtis pakliuvo į bėdą, Liusi pereis ugnį ir vandenį, kad tik jam padėtų.

Kai jie išėjo iš bažnyčios ir pasuko takeliu atgal, Liusi šovė mintis. Sustojusi ji taip staigiai atsisuko, kad vos neparvertė Styvo.

– Žinoma! Kodėl apie tai nepagalvojau anksčiau?

– Apie ką?

Jis buvo sušalęs į ragą ir norėjo kur nors apšilti. Kai tėvas Omelis pasiūlė šiek tiek pradžiūti, jis vos nesutiko. Tačiau mintis, ką pagalvos Liusi, privertė jį drąsiai atmesti pasiūlymą.

Ji ėmė bėgti. Kojos grimzdo į pusnis, tačiau viltis jai teikė jėgų.

– Kaipgi galėjau apie tai nepagalvoti anksčiau? – šaukė ji. – Kad tik nebūčiau pavėlavusi. O Dieve, kad tik nebūčiau!

Pasukusi už bažnyčios, ji įbėgo į kapines, paklaikusiomis akimis stengėsi įžiūrėti aukštą baltą angelą, ženklinantį jos mamos poilsio vietą. Ji nematė jo, tačiau žinojo. Giliai širdyje žinojo, kad jį suras čia.

Ji bėgo, klupo ir vėl kėlėsi, žiūrėdama tik į priekį, vildamasi... melsdamasi... kad jam nieko nebūtų atsitikę.

Iš pradžių jo nepamatė. Balti marškiniai susiliejo su sniegu, todėl buvo sunku jį pastebėti. Jos akis patraukė jo plaukai; ta pilna sniego rusvų plaukų kupeta, kuri atrodė taip neįprastai prie jo papilkėjusio, ramaus veido.

– Tėti? – parkritusi ant kelių, sušnibždėjo ji, prie krūtinės prispausdama jo sušalusį veidą. – Ach, tėti! – Atsisukusi į Styvą, kuris sunkiai klampojo per sniegą, ji sušuko: – Paskubėk! Prašau, paskubėk! – Vis dėlto ji nujautė, kad jam nebeprireiks nei palto, nei batų, kuriuos taip rūpestingai nešė. – Ką gi tu sugalvojai, tėti? – švelniai klausinėjo ji. – Kas pastūmėjo tave tokiam žingsniui?

Atsakymą gavo, kai pro krintantį sniegą pažvelgė į angelo veidą; švelnų, romų veidą, pro baltą skraistę atrodantį beveik gyvą. Negi tai buvo tiesa, jog jos tėtis išėjo pas savo mylimą Sel?

Net jei Styvas nebūtų buvęs gydytojas, būtų pasakęs, kad jie surado jį per vėlai.

– Atleisk, – ištarė jis, – mes jau nebegalime padėti.

Liusi jautė, kaip jos viduje viskas sukilo.

– NE! – šaukė ji. – Neleisiu jam mirti! Jo paltą... duok man jo paltą! – Ji griebė už maišo, tampė jį tol, kol iš jo pagaliau iškrito paltas. Akimirksnį prisiminė motiną, gulinčią po sunkvežimio ratais. Dabar jos tėtis. Ne! Ne! Ji nebemąstė apie nieką, išskyrus apie tai, kad surado tėvą. Ji surado tėtį, todėl dabar jis turėjo būti saugus.

Ji atsargiai susupo į paltą jo šaltą, nurimusį kūną, glostė jį, supo ir kalbino, tarsi jis girdėtų kiekvieną žodį.

– Nesijaudink, tėti. Jie bus čia tuoj pat. Parvešime tave namo ir paguldysime į šiltą lovą.

– Ne, ne, vaikeli, – kažkieno rankos ryžtingai bandė ją atitraukti. – Nekankink savęs. – Tėvas Omelis sekė jiems iš paskos iki pat kapinių. Jis taip pat mąstė, ar Maikas Nolanas pagaliau surado savo gyvenimo meilę. – Dabar tavo tėtis geresnėse rankose, – užtikrino ją.

Prieš daugelį metų šioje bažnyčioje jis sutuokė Maiką Nolaną su Seli. Vėliau jis pakrikštijo jų kūdikį Liusi, o dar visai neseniai palydėjo Sel į paskutinę jos poilsio vietą.

Savo gyvenime jis buvo matęs ir gražių, ir baisių dalykų, tačiau dabar, regėdamas Maiką Nolaną gulintį ant savo žmonos kapo, jis negalėjo prisiminti nieko liūdnesnio.

– Tokiais atvejais mums belieka pasikliauti aukštesne būtybe, – atsiduso jis. – Dievo keliai nežinomi, ir dar daug amžių praeis, kol mes, mirtingieji, tai suprasime.

Liusi kniubo į jo glėbį, garsiai raudodama. Pro ašaras ji matė Styvo veidą. Iš akių suprato, kaip jis ją užjaučia, ir tą akimirką žinojo, jog jis ją myli. Tačiau, kai jis ištiesė rankas, ji nusisuko.

Tai buvo kaltės jausmas. Vien tik kaltės jausmas.

Po kelių dienų Liusi rado paketą.

Iš pagarbos mirusiems, parduotuvė buvo uždaryta. Po to, kas įvyko, Liusi prisiekė atsisakyti šio verslo. Tai buvo jos tėčio ir mamos parduotuvė, kurios dvasią jiedu nusinešė į kapus. Atėjo metas pamąstyti apie savo pačios ateitį. Jos tėvai pagaliau buvo drauge, tačiau Liusi slėgė nepakeliama vienatvė.

Kai tą naktį su Styvu grįžo namo, jis išjungė visas kalėdines lempeles, o ji į tą kambarį daugiau nekėlė kojos. Nėjo ten net ir tada, kai po laidotuvių ceremonijos į namus su-

sirinko visi laidotuvių dalyviai. Ji plušo virtuvėje, ruošdama arbatą ir sumuštinius. Darbas padėjo jai užsimiršti. Žmonės elgėsi labai maloniai. Jie užeidavo pasišnekučiuoti, bet visada išeidavo. Nuolatos lankydavosi tik du. Debi ir Styvas.

Dabar jos su Debi sėdėjo mažytėje, jaukioje virtuvėje, kur kartu praleisdavo ištisas valandas, nesvarbu, ar tai būdavo diena, ar naktis. Jos kalbėjosi apie viską ir stengėsi drąsiai pažvelgti ateičiai į akis.

– Šiandien atrodai daug geriau, vaike, – tarė Debi, kąsdama duonos su uogiene, kuria apsilašinusi, garsiai nusikeikė. – Žinau, kad lengva nebuvo, – pripažino ji. – Ir žinau, kad jautiesi visiškai pasimetusi, tačiau viskas baigėsi, mergaite, dabar reikia pagalvoti apie geresnius dalykus. Taigi, gal pradėsi gyventi savo gyvenimą ir pasirūpinsi savimi?

Liusi buvo pripratusi prie tokių Debi kalbų, todėl neįsižeidė ir dabar. Kaip ten bebūtų, Debi pastabos jai pasirodė įtartinos.

– Tikiuosi, kad savo pažadą tesėjai ir su Džeku nesikalbėjai. Nenoriu, kad jis žinotų apie tėtį. Dar ne dabar.

– Tai kada? – Debi neketino pasiduoti. Ji tesėjo savo žodį ir Džekui nepaskambino, tačiau atsispirti tokiai pagundai buvo labai sunku. – Pamiršk Styvą. Žinau, jis neapleido tavęs, kai tau jo reikėjo, tačiau neapleidau ir aš, bet kažkodėl neįkalbinėju tekėti už manęs, ar ne?

Liusi nusijuokė.

– Atrodo, kad ne!

Debi nusimaivė.

– O juk galėčiau prisiekti, kad mane myli.

– Paskambinsiu Džekui tuomet, kai žinosiu, ką jam pasakyti. – Per pastarąsias dvidešimt keturias valandas tik apie

tai ir tegalvojo. Mintys apie Džeką nuolat sukosi jos galvoje, tačiau buvo dar per anksti. Jei paskambintų jam dabar, taip greitai po tėvo mirties, atrodytų, lyg ji to ir telaukė. Viešpatie brangus! Ji iš tiesų kartais pagalvodavo; jog jei tėčiui kas nors atsitiktų, ji galėtų grįžti pas Džeką, jei, žinoma, jis vis dar norėtų. Tačiau tokia mintis ateidavo tik nevilties akimirkomis ir tuoj pat vėl pradingdavo.

Debi neatstojo.

– Man nusispjaut į jį.

Liusi nesuprato, apie ką kalba jos draugė.

– Į ką? Džeką?

– Ne, kvaiša tu... į Raimaną! Atleisk, vaike, jei užgavau tavo jausmus, bet, tiesą sakant, manau, kad mūsų gydytojas Raimanas yra nenuoširdus pašlemėkas.

– Tačiau man jis buvo geras, Deb.

– Žinau, vaike, ir aš galiu klysti, tačiau juo vis tiek nepasitikiu.

Nutaisiusi pasibaisėjimo miną, ji griežtai įspėjo:

– Jei kada nors sutiksi, kad tau ant piršto jis užmautų žiedą, tai bus pati baisiausia tavo gyvenimo diena.

Liusi pritardama šyptelėjo.

– Neketinu jam to leisti.

Kiekvieną kartą atėjęs jos aplankyti, tai, beje, būdavo dažnai, jis prašydavo tik vieno: „Tekėk už manęs, Liusi. Leisk man rūpintis tavimi ir aš tau suteiksiu viską“.

Ji visada atsakydavo tą patį. Negali už jo tekėti, nes nemyli.

Liusi jau kurį laiką tylėjo, todėl Debi paragino:

– Kalbėk su manimi, vaike. Pasakyk, apie ką susimąstei. Pasidalytas rūpestis – mažesnis, pati man kartą taip sakei.

– Kaltės jausmas. – Jis neišnyko. – Negaliu pamiršti tos nakties. – Tarsi senas filmas ji vis sukosi ir sukosi jos vaizduotėje. – Ach, Deb, kiekvieną kartą, kai tik užmerkiu akis ir bandau užmigti, viskas iškyla vėl.

– Kalbėk, vaike.

– Tėtis... klaidžioja tamsoje atšiauriam šalty, o aš su Styvu... tarsi gyvuliai.

Prieš akis ji regėjo save, visiškai nuogą, besivoliojančią ant kilimėlio, ir ją užgulusį Styvą, o visą tą laiką jos tėtis buvo ten, nežinioj.

– Liaukis apie tai galvoti, kitaip tos mintys tave pražudys. Kam darai iš savo gyvenimo pragarą? Kas tau sakė, kad visą likusį gyvenimą turėsi laikytis celibato, ką? – neatstojo ji. – Tu tikrai manai, kad tavo tėtis norėtų, jog būtum vieniša? Jis išėjo pas Sel, ir jo siela surado ramybę. Kodėl to nesupranti? O, žinau, kaip tau sunku, vaike. Nemanyk, kad aš nesuvokiu, kiek daug tu praradai, tačiau ne viskas taip jau ir blogai. Tu neprivalai čia pasilikti, ir juo labiau likti vieniša.

– Nenoriu apie tai kalbėtis.

– Apie Džeką, norėjai pasakyti. Nagi, mergaite, pasakyk tai. Ištark jo vardą. Tu nenori kalbėtis apie *Džeką*!

– Gerai, aš nenoriu kalbėtis apie Džeką. – Pastaruoju metu ji mąstė tik apie jį.

– Tai kada jam paskambinsi?

Sukirtusi duonos riekę, Debi apsilaižė pirštus, o tada lūpas. Ji atsilošė kėdėje ir parietė po savimi savo putnias, mažas kojytes.

Liusi atsiduso. Styvas nuolat kabinėjosi dėl vieno, Debi dėl kito. Kartais ji pasijusdavo atsidūrusi tarp dviejų priešiškų stovyklų.

– Tu juk lengvai nepasiduosi, ar ne?

– Ne. Taigi... *kada* paskambinsi Džekui?

– Kai tam būsiu pasiruošusi. – Ji taip norėjo išgirsti jo balsą, pasikalbėti su juo, pabūti šalia; pasislėpti jo tvirtam glėby ir įsižiūrėti į tas nuostabias vandenyno žalsvumo jai besišypsančias akis. – Nepamiršk, kad per visą šį laiką jis man nei skambino, nei rašė. Žinau, aš jį atstūmiau, bet vis tiek tikėjausi, jog man parašys ir pasiteiraus, kaip sekasi.

Debi nusijuokė:

– Tipiškas moteriškas mąstymas. – Jos šypsena tučtuojau pradingo, kai įsigilino į Liusi žodžius. – Tu vis dėlto teisi, vaike. Stebiuosi, kad tavęs neužplūdo laiškai. Neatrodė, kad Džekas Hensonas gali taip lengvai pasiduoti.

– Jis neturėjo pasirinkimo. Pagaliau aš jam nesuteikiau jokios vilties.

Giliai širdyje Liusi nuogąstavo, bijojo, kad jis nebūtų susiradęs kitos moters. Ji nedrįso apie tai net pagalvoti, todėl beliko jam paskambinti arba tyliai išprotėti.

– Kada būsi pasiruošusi jam paskambinti?

Kol Liusi svarstė, Debi atsargiai ją tyrinėjo. Ji nerimavo dėl savo draugės ir, kol Liusi dar neatsakė į jos klausimą, išdėstė savo mintis:

– Nedelsk, vaike, kitaip, esu tikra, gailėsiesi visą gyvenimą. – Ji atsisėdo ir įsistebeilijo į jos išblyškusį, sublogusį veidą. – Tik pažvelk į save! Jeigu Džekas dabar įžengtų pro duris ir tave išvystų, jis išsigąstų.

Liusi nusijuokė.

– Štai ką aš vadinu tikru draugu, – ištarė. – Žmogų, kuris tau suteikia pasitikėjimo tada, kai tau jo labiausiai

reikia. – Debi ir *buvo* tikra draugė, Liusi amžinai bus jai už tai dėkinga. – Žinau, apie ką kalbi, Deb, – prisipažino ji, – ir vertinu tavo rūpestį. – Per pastarąsias dienas ji niekuo nesidomėjo. Ji neįstengė susitaikyti su įvykiais, kurie užgriuvo ją tarsi lavina. Išvaizda, miegas ar valgymas atrodė nesvarbūs.

– Tu susirgsi, štai kas tau bus! – ūžavo Debi, nejausdama, kad Liusi jos nesiklauso. – Ištisas dienas tu dirbai be paliovos... išplovei ir išvalei viską, kas tik įmanoma. Perdažei net virtuvės lubas. Perstatei visas lovas mažiausiai šešetą kartų, kiekviename kambary išvertei ir sutvarkei visas spinteles. Išplovei užuolaidas, iššveitei langus, o šįryt mačiau darbavaisi prie viryklės. Atrodo kaip nauja, nedrįsčiau išsikepti net kiaušinienės.

– Perdedi, – tačiau ji neperdėjo. Darbas ją gelbėjo. Kai Liusi liovėsi dirbti, atrodė, viskas neteko prasmės.

– Ar tu pusryčiavai?

– Papusryčiausiu vėliau.

– Ne, po perkūnais, taip nebus. Ištisas dienas nesimaitini tinkamai, o naktimis nesudedi nė bluosto.

– Žinau, tačiau aš neprapulsiu, pažadu tau. Nesirūpink.

– Turbūt į tą kambarį taip iki šiol ir neįžengei?

– Ne, dar ne.

– Dėl Dievo meilės, vaike, kodėl? Sakei tai padarysianti šįryt. Nuo to nepabėgsi, vis tiek reiks ten įeiti.

– Žinau. – Jai buvo baisu vien pagalvoti, kad teks ten užeiti. – Tikriausiai tėčiui prireikė daug stiprybės, kad papuoštų tą eglutę... vėl iš naujo peržiūrėti daiktus, kuriuos mama supakavo dėžėse. Prireikė tiek laiko, kol jis viską padarė, o štai dabar aš turiu ten eiti ir viską sugadinti. – Tai buvo tarsi svarbios epochos pabaiga, kurios simbolis – eglė.

Tame mažame kambarėlyje niekada nebestovės eglė; niekada ant sienų nebežais girliandų švieselės ir niekada nuo skersvėjo nebesiūbuos spalvoti žaisliukai. – Tačiau aš viską sutvarkysiu, – apsisprendė Liusi. – Būtent tai šiandien ir turiu padaryti.

Iš tiesų ji privalėjo padaryti du dalykus. Iš pradžių ji ketino nupuošti eglutę, o tada – paskambinti Džekui. Ji net nenutuokė, kuri užduotis bus sunkesnė.

– Galbūt eglę galėčiau nupuošti *aš*, vaike? Alfis man paskambins tik po pusvalandžio.

Žinodama, kokia Liusi išdidi, Debi suvokė, kaip sunku jai turėtų būti.

– Ačiū, Deb, tačiau tai privalau padaryti pati. – Tai buvo jos asmeninis reikalas. – Tiesą sakant, kuo greičiau tai atliksiu, tuo geriau. – Dabar jau pasiryžo išmėginimui ir norėjo, kad viskas pagaliau baigtųsi. – Padarysiu tai tuojau pat!

Debi tipeno iš paskos.

– Štai kur užsidegimas, mergaite! – šūktelėjo ji, trypčiodama ant kilimėlio koridoriuje. – Tikiuosi, kad pasirūpinsi nauju kilimėliu. Šis, atrodo, savo jau atgyveno. – Kilimėlis buvo nusidėvėjęs. Prieš penkiolika metų „Vulvorte" jis kainavo dešimt šilingų. Liusi prisiminė, kada jį nupirko mama. – Šis kilimėlis puikiai tiks koridoriuje, mergaite, – pasakė ji, nuo tada jis čia ir gulėjo.

Svetainė skendėjo tamsoje. Užuolaidos buvo užtrauktos nuo tos nakties, kai netikėtai dingo jos tėtis, ir niekas neišdrįso čia užeiti ir jas atitraukti. Liusi tai padarė dabar.

Eglė, rodės, užėmė visą kambarį. Ant šakų buvo pritvirtintos įvairiaspalvės girliandos, papuošalai, žaisliukai. Ant viršūnės šypsojosi fėja. Staiga, pati nustebusi, Liusi pagavo save besišypsančią.

– Ji nuostabi, ar ne, Deb? – švelniai paklausė ji. – Tėtis visada kurdavo stebuklus ant eglės šakų. – Dvi didžiulės ašaros nuriedėjo jos skruostais. Ji jas nubraukė. – Geriau jau viską užbaigti, a?

Debi stovėjo šalia.

– Nedelsk, vaike. Nupuošk ją, – ramiai paragino ji. – Tavo tėčio nebėra. Kitais metais papuoši kitą eglutę... kai judu su Džeku švęsite ypatingas Kalėdas.

– Jei panorės Dievas, – priminė jai Liusi.

Debi papurtė galvą.

– Vienas Dievas visko nepadarys. Privalai jam padėti, paskambink Džekui. Papasakok, kas atsitiko, ir pasakyk, kad nori, jog jis sugrįžtų. Ei! Jis jau skris lėktuvu dar nepabaigęs pokalbio.

Liusi nebuvo tokia tikra.

– Pažiūrėsim, – atsakė ji.

– Kas tau pasidarė?

– O ką, jei jis su kuo nors susitikinėja? Galbūt jis jau vedęs. Ir nenori manęs nei matyti, nei girdėti. Nejau niekada apie tai nepagalvojai?

– Puiku. Vyrai kartais pasielgia bjauriai, taigi tokia galimybė neatmetama. Tačiau jei nepaskambinsi, niekada apie tai nesužinosi.

Liusi vėl pažvelgė į eglę.

– Iš pradžių atlikime tai, kas turi būti padaryta nedelsiant, – pasakė ji ir pasiraitojo rankoves. – Rodos, norėjai padėti, – tarė ji ir, ištraukusi dėžę, nustūmė ją prie Debi kojų. – Tu nurink girliandas, o aš nukabinsiu žaisliukus.

Debi dvejojo, todėl Liusi pamanė, kad jai tai nė kiek ne mažesnis išbandymas. Tačiau kelio atgal nebuvo.

– Nagi, judinkis. Jei Alfis pamatys tave nepasidažiusią, gali atsisakyti tave vesti.

Debi geriau jau sutiktų būti pakabinta aukštyn kojom, negu pasirodyti kam nors nepasidažiusi.

– Hm! – ji čiupo dėžę ir puolė prie girliandų. – Tu tikrai moki suduoti žemiau juosmens, nenaudėle, – sudejavo ji. Tačiau džiaugėsi, kad mielos pilkosios Liusi akis vėl pagyvėjo. Paskutinį kartą tai buvo labai seniai.

Tas tvykstelėjimas dingo, vos tik ji išvydo nedidelį paketą, apvyniotą gelsvu popieriumi ir apjuostą storu raudonu kaspinu. Jis kabėjo aukštai virš Debi galvos.

– Kas ten? – nustebo ji. – Prašau, nukabink jį, Deb!

Pasistiebusi Debi pastvėrė dovanėlę. Prie paketo buvo pritvirtinta mažytė balta kortelė.

– Čia tavo vardas, vaike, – perskaitė ji, putniais pirštais vartydama kortelę. – Atrodo, pražiopsojai vieną kalėdinę dovanėlę. – Ji nusimaivė ir nenorom pridūrė: – Nuo Styvo Raimano, manyčiau.

Liusi paėmė paketą.

– Ne, jei pameni, Styvas padovanojo man tą nuostabią apyrankę. Kai susėdome pietauti, po kalėdine eglute jau nebuvo likę jokių paketų. Tėčiui jau buvau padovanojusi naują pypkę. Tau padovanojau kvepalus, o Styvui – šaliką. Tedas su Meible savo dovanas išsinešė namo. Esu tikra, kad po medžiu daugiau dovanų neliko. – Ji baikščiai žvelgė į paketą. – Išties nesuprantu nuo ko jis, Deb. – Ji nenorėjo jo išvynioti. Kažkodėl jos kūnu ėjo pagaugai. Staiga ji kažką suvokė. – Vyniojamasis popierius juk paimtas iš rulono, kurį šiais metais pirkau *aš*, – pirštu parodė į popieriaus likučius, besimėtančius ant žemės. – Matai? Jį pirkau, kad galėčiau supakuoti tavo dovaną, nejaugi nepameni?

Pagaliau ji susivokė.

– Išvyniok jį, vaike.

Liusi nenoriai nuplėšė popierių ir, pamačiusi, kas buvo dėžutės viduje, tyliai aiktelėjo.

– Negaliu patikėti! – dėžutėje gulėjo žiedas, išgraviruotas mažytėmis širdutėmis. – Tai mamos vestuvinis žiedas. Tėtis padėjo jį čia, kad aš surasčiau.

– Tai štai ką jis veikė, pakilęs nuo stalo! – Debi prisiminė, kad Maikas pradingo iš valgomojo, kai išėjo Tedas su Meible. – Tačiau aš nesuprantu. Kodėl jam reikėjo jį šitaip paslėpti? Jei jis norėjo tau atiduoti šį žiedą, kodėl paprasčiausiai jo nepadovanojo?

Liusi akimirką svarstė. Ji taip pat mąstė apie tai, bet netrukus viską suprato.

– Jei būtų jį padovanojęs, tikriausiai būčiau perpratusi jo ketinimus, – susimąsčiusi kalbėjo ji. – Mamos vestuvinis žiedas buvo brangiausias jo turtas. Visada nešiodavosi. Išskyrus kartą, kai suprato, jog jo daugiau nebeprireiks, – ją užliejo pyktis. – Kaipgi jis galėjo?

Liusi veidas persimainė, todėl Debi pasiteiravo:

– Apie ką tu, vaike?

Ji neįstengė paaiškinti savo jausmų, tačiau iki šiol giliai širdyje tvirtai tikėjo, jog jos tėvas nenusižudė. Net ir tada, kai tylinčios žmonių lūpos bylojo apie neištartas išvadas, ji paslapčia tikėjo, kad tėtis išėjo į lauką nemąstydamas ir į kapus pas savo Sel nuklydo visiškai netyčia.

– Turėjau suprasti, – šnibždėjo ji, – turėjau suprasti, kad iš namų jis išėjo, ketindamas niekada į juos nebesugrįžti.

– Nejaugi svarbu, kaip viskas atsitiko? Net tėvas Omelis sakė, kad tavo tėčiui dabar daug geriau. Jis – pas savo Sel,

juk to jis ir norėjo. Koks gi čia buvo jo gyvenimas, a? Žinau, mano žodžiai žiaurūs, tačiau galbūt taip atsitiko tik tavo labui. Galbūt Omelis neklydo, sakydamas, jog ten, kažkur, yra aukštesnė būtybė, – ji tik dabar suvokė, kad Liusi netikėjo, jog jos tėtis nusižudė. – Taip, žodis „savižudybė" bažnyčioje per pamokslą paminėtas nebuvo, o policijos pareigūnai tai įvardijo kaip nelaimingą atsitikimą, tačiau visi įtarė ką kita.

Ji pažvelgė į Liusi, galėjo įsivaizduoti, kaip ji kenčia, tačiau neįsivaizdavo, kaip jai padėti. Ji galėjo ištarti tik viena:

– Atleisk, vaike.

Iš pradžių apieškojusi nuplėštą popierių, po to dėžutę, Liusi paklaiko.

– Jis nepaliko net raštelio!

Tarsi didžiulis juodas debesis sukilęs pyktis užgniaužė visus kitus jausmus.

– Jis niekada neištarė nė žodžio, net suvyniojęs tą dėžutę... puikiai žinojo, ką ketina daryti... net tada jis neprabilo, nepasakė man. Kodėl, Deb? Kodėl su manimi nesikalbėjo? Nė vieno vienintelio žodelio per ištisus mėnesius... nė karto. Jis niekada nenusišypsojo... Niekada manęs neįsileido į savo pasaulį!

Žingsniuodama po kambarį ir į sieną mėtydama daiktus, ji niršo vis labiau.

– Žinojo, kaip aš jį myliu. Kartodavau tai nuolatos. Maldavau mane įsileisti... padėti jam. Tačiau jis nesutiko, – skruostais sruvo įniršio ašaros. – Ach, Deb! Kaipgi jis išdrįso pats nutraukti savo gyvenimą? Kaip galėjo tai padaryti? Žinau, kad jos ilgėjosi. Bet jos ilgėjausi ir aš. Aš taip pat buvau vieniša. Tačiau visada stengiausi būti šalia jo. Prausiau jį ir maitinau. Skalbiau drabužius ir rūpinausi juo, kaip

įmanydama. Jis man buvo svarbesnis už viską... – ji palūžo. – Atsisakiau net Džeko. Tėtis tai žinojo. Žinojo, kaip aš aukojausi, aš aukočiausi ir vėl, jei prireiktų. Tačiau dabar žinau... jam nerūpėjo niekas, ar ne? AR NE?

– Niekada to nesužinosim, vaike. Niekada nesužinosim, kaip jautėsi tavo tėtis.

– Bet aš juk turėjau žinoti! Nuo jo neslėpiau savo jausmų, nuolatos apie juos pasakodavau. Būdavau šalia ryte, dieną ir naktį. Šalia, kai jį kankindavo nemiga, šalia, kai dieną užsimanydavo, kad palaikyčiau jo ranką ir paguosčiau. Visados būdavau šalia, kai manęs prireikdavo, – ji stengėsi nuryti visą kartėlį, visą skausmą. – Tačiau niekada nesirūpino manimi, ar ne? Norėjau su juo pasidalyti savo liūdesiu, tačiau man to neleisdavo. Valandų valandas praleisdavau sėdėdama su juo ir bandydama įrodyti, kad gyventi verta. Sakiau, kad niekada jo nepaliksiu, tačiau manęs jam nereikėjo, ar ne? Nelabai. Man neparodė nei draugiškumo, nei užuojautos.

– Tavo tėtis paprasčiausiai negalėjo elgtis kitaip. – Debi nekaltino Liusi už tai, jog ji supyko. Atrodė, kad tėtis išnaudojo ją ir paliko tuo metu, kai jai jo labiausiai reikėjo. – Ar nemanai, kad šis vestuvinis žiedas yra jo atsiprašymas, ką?

Liusi atsiduso iš pačių širdies gelmių.

– Galbūt, – nusileido ji, – bet kodėl neparašė jokio laiško? Trumputis, paprasčiausias raštelis, būtų man padėjęs suprasti, – ji šyptelėjo keista, slegiančia šypsena, šypsojosi lūpomis, bet ne akimis. – Žinai, ką aš tau pasakysiu, Deb?

– Jei tikrai to nori.

Kurį laiką ji tylėjo.

– Kiekvieną kartą, kai būdavau šalia jo, mano tėtis žvelgdavo į mane taip, tarsi manęs ten nebūtų, – pro ašaras karčiai juokėsi. – Ar tu įsivaizduoji? MANO TĖTIS ŽVELGĖ Į MANE TAIP, TARSI MANĘS TEN NEBŪTŲ BUVĘ!

Jos ašaros virto rauda, ir Debi priėjo prie jos.

– Ateik vaike, – sušnibždėjo, – ateik pas mane.

Putniomis, mažytėmis rankomis apkabinusi Liusi, ji pravirko pati.

– Išsiverk, brangioji. Niekada neapraudojai mamos, o dabar tave užgriuvo dvigubas sielvartas. Nekaltink tėčio. Pagaliau jis surado ramybę, o tu surask savąją.

Liusi visiškai sugniužo, pasijuto galutinai palaužta baisaus sielvarto, todėl susikaupusios ašaros dabar išsiliejo nevaržoma rauda.

Išsiverkusi ji pasijuto geriau, vėl sustiprėjo ir suprato, kad galės gyventi toliau. Debi teisi, ji privalo susirasti savo vietą po šia saule.

Alfis atvyko tik po valandos ir iškart puolė atsiprašinėti, kad pavėlavo. Eglutė buvo jau nupuošta, o visos dėžės – kruopščiai supakuotos.

– Vėliau jas nunešiu į sandėlį, – tarė Liusi, tačiau iš tikrųjų ketino padaryti visai ką kita.

– Mudu galime likti čia, jei nori, – pasiūlė Debi, bet Liusi paprieštaravo. – Judu su Alfiu eikite ir gerai pasilinksminkite, – pasakė ji. – Aš turiu šį tą nuveikti. – Ji pažvelgė į Debi taip, tarsi žadėtų. – Galiu netgi kai kam paskambinti.

– Puiku, vaike, – pritariamai mirktelėjo. – Tada mes geriau jau nešdinamės, tačiau kai grįšiu, nuoširdžiai tikiuosi išgirsti nuoseklų pasakojimą.

Alfis sukluso. Kai išėjo iš namų, jis pasidomėjo:

– Apie kokį skambutį judvi kalbėjote?

Vietoj atsakymo gavo greitą smūgį į šoną. Šiurkščiai papriekaištavusi Debi nutildė jį geroms dešimčiai minučių.

– Nesikišk į svetimus reikalus. Jei taip smalsausi dėl kiekvieno mažmožio ir mudviem susituokus, Alfi, mano berniuk, aš dar gerai pagalvosiu, ar verta už tavęs tekėti.

* * *

Liusi jau keturis kartus kėlė telefono ragelį, tačiau tik dabar išdrįso surinkti numerį. Susukusi tris skaičius, vėl numetė ragelį.

– Nagi, Liusi, – barėsi ji. – Privalai paskambinti. Turi viską sužinoti.

Ji ilgai sėdėjo atsirėmusi į fotelio kraštą ir nervingai kramtė nagus. Staiga pašoko ir sugrįžo prie telefono.

Keletą klaikių sekundžių ji sukaliojo rankose popierėlį, ant kurio buvo parašytas numeris, galų gale išlygino jį ir padėjo ant stalo. Tvirtai apsisprendusi, surinko skaičius.

Telefonas siaubingai ilgai ir garsiai pypsėjo jai į ausį.

– Kad tik surasčiau, – šnibždėjo ji , – kad tik viskas būtų gerai.

Galų gale atsiliepė moteris:

– Taip? – nuaidėjo tamsus, temperamentingas balsas, kurį išgirdusi Liusi suvirpėjo.

– Norėčiau pasikalbėti su Džeku. Džeku Hensonu. – Netikėtai ji susigėdo, tačiau pasiduoti neketino.

– Kas skambina?

– Liusi Nolan. Labai prašau, galbūt galėtumėte jam pranešti?

– Žinoma, – sušvelnėjo jos balsas. – Šiuo metu jo nėra, tačiau neturėtų ilgai užtrukti. Prieš pusvalandį jis išėjo nupirkti šampano. Pietums pakvietėme svečių, o jis, pasirodo, pamiršo papildyti vyno atsargas. Žinot, kokie tie vyrai, – švelnus juokas. – Čia jo žmona, Marija. Jei pasakysite savo telefono numerį, galės jums paskambinti, kai tik sugrįš. Luktelkit, tuojau pasiimsiu rašiklį. – Liusi išgirdo, kaip dusliai trinktelėjo numestas ragelis.

Ji nebesiklausė. Galvoje aidėjo vienintelė frazė: „Čia jo žmona, Marija".

Liusi padėjo telefono ragelį.

– Nereikia jokių žinučių, – sušnibždėjo, – išskyrus tai, kad linkiu jam sėkmės. – Staiga jos liūdesys, praeities ilgesys ir vienatvė pradingo. – Taigi Džekas vedė kitą moterį? – ir ji garsiai nusikvatojo. – Taip tau ir reikia, Liusi Nolan! – sušuko. – O ko gi tu tikėjaisi? Kad jis lauks tavęs per amžius?

Ne, to nesitikėjo. Tačiau jis galėjo bent parašyti. Galėjo pasistengti nors tiek. Bet to nepadarė. Todėl dabar, norėdama užgniaužti savo jausmus, kurie būtų negyvai užkankinę, tyčia nusiteikė prieš jį.

* * *

Kai po kokio pusvalandžio atvyko Styvas, Liusi pasitiko jį su šypsena.

– Užeik, – pakvietė, plačiai atidarydama duris. – Ką tik ketinau užkaisti arbatinuką.

Jis, rodės, apstulbo.

– Jei tavęs nepažinočiau, pagalvočiau, jog apsidžiaugei mane išvydusi.

– Žinoma, apsidžiaugiau, – nuvedė jį tiesiai į svetainę. – Tik pažvelk, užuolaidos atitrauktos, ir pro langus šviečia saulė. Senieji metai pasibaigė, atėjo laikas pažvelgti ateičiai į akis. – Su kartėliu nurijo seiles ir tvirtai toliau kalbėjo: – Aš apsisprendžiau. Netrukus šie namai ir parduotuvė bus parduoti.

– Tu teisingai nusprendei, – pritarė jis. Dar labiau apsidžiaugė, kai apkabino ją per liemenį, o ji nepasitraukė, kaip būtų padariusi vakar ar užvakar. – Ar galiu pasiteirauti, gal esi nusiteikusi priimti dar vieną sprendimą? – viltingai pasidomėjo jis.

Ji atsisuko.

– Pavyzdžiui, kokį? – jos akys šelmiškai blykstelėjo.

– Tekėk už manęs, Liusi, – švelniai paprašė. – Tu žinai, kaip man tavęs reikia. Ach, suprantu, kad vis dar myli Džeką Hensoną, tačiau jo čia juk nėra, ar ne? O aš esu. Aš dievinu tave, Liusi, visada dievinau. Mes gyvensime laimingai, tu ir aš. Tau nieko niekada netrūks, o aš branginsiu tave per amžius. – Liusi dvejojo, o jis negalėjo patikėti, kad ji apskritai svarsto jo pasiūlymą. – Sutik, Liusi, – ragino ją šnibždėdamas. – Prašau... sutik.

– Puiku... sutinku, tekėsiu už tavęs, – jos balse nuskambėjo iššūkis, – kodėl gi ne?

Jis neteko žado, tada nudžiugo ir akimirksniu ėmė ją sukti aplink save šaukdamas:

– Negaliu patikėti! Tu sutikai. Ach, Liusi, tu nepasigailėsi, pažadu tau, nepasigailėsi.

Tą vakarą, kai Styvas išėjo, o Debi sugrįžo namo, Liusi papasakojo naujienas.

– Buvo užėjęs Styvas, – ramiai pradėjo ji. – Jis man pasipiršo ir aš sutikau.

– Ką tu padarei? – apstulbusi Debi net atsisėdo. – Tu tikrai netekai proto!

Liusi su šypsena kalbėjo toliau.

– Aš neišprotėjau, – pareiškė ji. – Greičiau, praradau viltį. – Ji giliai atsikvėpė ir vienu atsikvėpimu išpyškino: – Man atrodo, kad aš nėščia. – Kai Debi šiek tiek atsigavo, ji kalbėjo toliau: – Bent jau galėčiau būti. Paprastai mano menstruacijų ciklas tikslus, kaip laikrodis, o štai dabar vėluoja net tris dienas, – ji pridėjo ranką prie krūtinės. – Tiesiog čia žinau, kad esu nėščia, – kreivai šyptelėjo. – Po tos nakties geresnio atpildo ir negalėjau tikėtis. Kai gerai pagalvoji, Deb, ištekėti už Styvo būtų visai protinga, – ji gūžtelėjo pečiais. – Kūdikiui reikia pavardės, be to, ką aš prarasiu?

Įtardama, kad visos tiesos dar nežino, Debi paklausė:

– Ar skambinai Džekui?

– Taip.

– Ar papasakojai jam apie Styvą? Apie kūdikį? Jei tu nėščia, žinoma. Trys dienos dar nieko nereiškia. Man menstruacijos kartais vėluoja pora savaičių, – nusivaipė. – Aišku, jos niekada nebuvo tokios reguliarios, kaip tavosios.

Liusi atsakė nuoširdžiai:

– Aš paskambinau Džekui, bet jam nepasakiau nieko, nes jo neradau.

– Perskambink. Padaryk tai dabar. Su kūdikiu, ar be jo, jis vestų tave kad ir šiandien.

Liusi šyptelėjo.

– Tada įklimptų dvipatystėn. Į telefono skambutį atsiliepė jo žmona – labai maloni moteris, vardu Marija.

Debi to buvo per daug.

– Ach, vaike, atleisk, – tačiau dėl vieno ji buvo tikra, – įsivaizduoju, kaip tave tai sukrėtė, tačiau nuojauta man šnibžda, kad tu pasigailėsi, jei ištekėsi už Styvo.

Liusi buvo neperkalbama.

– Jis geras žmogus, Deb, ir aš tikrai tikiu, kad mane myli. Be to, jei jau nešioju jo kūdikį, būtinai turiu tekėti.

– Hm! – Debi patikėjo. – Viliuosi, jog neteks gailėtis, vaike, – pasakė ji.

Vakaras dar nesibaigė, o Liusi jau ėmė gailėtis. Tačiau, viską nuosekliai apsvarsčiusi, įtikino save, kad bus gerai.

Kaip ten bebūtų, nepajėgė užmigti iki pat ryto. Ji mąstė, tačiau ne apie kūdikį ir ne apie Styvą. Vien tik apie Džeką.

Meilė, kurią jam jautė, buvo tokia pat tvirta, kaip visada.

Džekas vartė savo užrašus.

– Taigi viskas sutarta? Per šešis mėnesius turime pradėti montuoti papildomus laisvalaikio įrengimus bei vidaus baseiną. – Jis pasižymėjo keletą punktų ir dokumentą įsimetė į portfelį. – Lukterk, Bobai, norėčiau su tavimi persimesti keliais žodžiais.

Jaunas, energingas Bobas Dramondas buvo geriausias architektas, kurį surado Džekas.

– Tikiuosi, kad jūs viskuo patenkintas? – Stumtelėjęs kėdę, jis padėjo savo portfelį ant stalo ir atsisėdo šalia Džeko.

– Be abejo, – nuraminęs Bobą, Džekas atsisuko į Mariją. – Pageidautume stiprios kavos, – paprašė jis šypsodamasis. – Jei tu neužsiėmusi.

Ji nukėlė vieną nuo kitos grakščias kojas ir nusišypsojo.

– Netrukus atnešiu, – atsakė. – Aš neužsiėmusi. – Ten, kur Džekas, ji sutiktų daryti bet ką.

Bobas nulydėjo ją akimis iki durų.

– Kokia ledi! – išsišiepė. – Tačiau į mane ji nė nepasižiūrėtų.

Džekas nebuvo nusiteikęs pokalbiams apie moteris.

– Apie naująją kavinę, – pradėjo jis, – ar jau spėjai pamąstyti?

– Taip, ir manau, kad man kilo nuostabi idėja... galerija su vaizdu į baseiną daug išloš.

– Gerai. Taigi, ar galiu tikėtis pakeitimų planuose?

– Kokių tik reikės.

– Rytoj po pietų?

Sunkiai nurijęs seiles, Bobas dėbtelėjo į jį.

– Taip greit? – pasiteiravo jis, kasydamasis pakaušį.

Džekas nustebo:

– Juk visada gyreisi, jog savo reikalus sugebi tvarkyti akimirksniu.

– Taip, bet...

– Jokių bet. – Džekas atsistojo, ruošdamasis išeiti. – Susitiksime rytoj ketvirtą. Yra problemų?

– Ne.

– Gerai. Išgerk kavą, kol neataušo, – pastebėjo su padėklu įeinančią Mariją.

Nieko nelaukdamas jis išėjo iš kambario ir patraukė prie kilimu nuklotų laiptų, čia jį pasivijo Marija.

– Tikėjausi, kad mudu kur nors užkąsime, – viltingai pasiūlė ji.

Džekas papurtė galvą.

– Skubu į susitikimą, – pamelavo. – Atleisk.

– Tada rytoj?

– Gerai, papusryčiausime uoste, tačiau privalėsime neužtrukti. Ryte turiu susitikti su sąskaitininku, o ketvirtą valandą po pietų susitariau pasimatyti su Bobu.

Buvo dėkinga už kiekvieną, jos pusėn numestą trupinį.

– Tiks ir pusryčiai, – noriai sutiko ji.

– Labanakt, Marija.

– Susitiksime foje dvyliktą. Tinka?

– Kuo puikiausiai, – šelmiškai mirktelėjo. – Bobas nekantrauja. Eik ir išlaisvink vargšelį iš kančių.

Kad daugiau jo neužlaikytų, patraukė viešbučio fojė link.

– Labanakt, Džekai.

– Oi, minutėlę, Marija, – atsisuko. – Per susirinkimą išbėgai į mano kabinetą, kad atsakytum į telefono skambutį. Kas nors svarbaus?

Skvarbiomis žaliomis akimis kiaurai ją nuvėrė ir dar labiau sukurstė jo siekti. Kol kas Marija niekaip nepajėgė prasilaužti pro tą storą sieną, kuria jis atsiribojo nuo viso pasaulio. Tačiau tai buvo laiko klausimas. Ji niekada tuo neabejojo.

– Nieko svarbaus, – pamelavo. – Sekretorė sujungė ne tą liniją, štai ir viskas. Tai daugiau nepasikartos.

– Hm, – akimirką jis svarstė, o tada nuėjo savo reikalais. Marija atsiduso su palengvėjimu.

– Jei būčiau pasakiusi, kad skambino tavo brangiausioji Liusi, jau kitu lėktuvu būtum išskridęs namo, – sumurmėjo ji ir nuskubėjo laiptais aukštyn.

Supratusi, kad Bobas sėdi čia tik dėl jos, žvilgtelėjo į veidrodį.

– Jei jau negaliu būti su tavimi, Džekai, atrodo, turėsiu pasitenkinti tuo, kas liko... bet tik šį vakarą.

Bobas buvo nepastovus bei lengvabūdis. Džekas – kur kas stambesnė žuvelė. Sunkiau jį ir pagauti, tačiau atlygis už visas pastangas labai viliojo.

Priimamajame Džekas pašaukė jauną moterį:

– Barbara, būtų malonu, jei ateityje susirinkimų metu nepasitaikytų jokių trukdymų. Kaip suprantu, jūs sujungėte ne tą liniją.

Jaunoji moteris apstulbo.

– Ne tą liniją? Atleiskite, pone Hensonai, nieko nesuprantu. Jūsų nurodymai buvo pakankamai aiškūs, be to, visi žinojo, jog jūs posėdžiaujat, – jos veidas patamsėjo. – Galite būti tikras, kad aš tuo pasirūpinsiu.

– Nenorėčiau, kad įsivyrautų bloga atmosfera, – pasakė jai. – Paprasčiausiai noriu, kad tai daugiau nepasikartotų.

– Užtikrinu jus.

– Gerai. Vadinasi, susitarėm.

Vakarai Pafe būdavo šilti ir tvankūs net žiemą. Šis vakaras niekuo neišsiskyrė iš kitų. Leidžiant jį žvakėmis apšviestame restorane ir žvelgiant į uostą, kur vandenyje suposi valtys ir ryškiai švietė žibintai, sunku buvo patikėti, kad žemėje galėtų atsirasti mielesnis kampelis.

– Gėritės nakties oru, a? – nedidukas, tamsiaplaukis restorano savininkas plačiai šypsojosi. – Tokį vakarą derėtų būti su moterimi, – atsiduso. – Kam reikalingas žvaigždėtas dangus, jei esi visiškai vienas?

Džekas mėgo jį, su juo buvo smagu pasėdėti, tačiau šįvakar jis norėjo pasilikti vienas su savo mintimis.

– Esi senas romantikas, – nusijuokė jis. – Aš neturiu moters, taigi vakarą praleisiu su taure tavo nuostabiojo brendžio. Gerai?

Vyriškis tik gūžtelėjo pečiais ir skėstelėjo rankomis.

– Ko tik pageidausit.

Plačiai šypsodamasis, atnešė brendžio. Jis manė, kad Džekas tiesiog švaisto gražų vakarą, leisdamas jį vienas, tačiau savo nuomonės daugiau nepiršo. Be to, jam svarbiausia buvo nepriekaištingai aptarnauti klientus.

Džekas susimąstė. Jis darė viską, kad vėl susigrąžintų Liusi. Kartą vos neišlaužė jos durų ir nepareikalavo, kad ji

vyktų kartu. Bet ar tai būtų ką nors pakeitę? Liusi pati turėjo nuspręsti – važiuoti su juo ar pasilikti.

Viešpatie brangus! Ką gi jam reikėjo daryti? Be jos laimės nebus.

Pakėlęs taurę, sušnibždėjo:

– Už tave, mano brangioji Liusi, kur tu bebūtum. – Jį graužė liūdesys. – Beprotiškai tavęs pasiilgau, tačiau tu aiškiai pasakei, jog manęs matyti nenori, taigi man belieka tik laukti tavęs.

Jis gurkštelėjo gėrimo, nunarino galvą ir užsimerkė, prieš akis vėl iškilo Liusi paveikslas.

– Štai ten – įsimylėjęs žmogus, – mestelėjo vienas restorano lankytojas. – Jam reikia jos, tačiau jai jo – ne.

– Iš kur žinai? – paklausė jo bičiulis.

– Nes tai patyriau pats. Pasakysiu tau tik tiek – geriau jau patekti į pragarą, negu viską išgyventi darsyk!

Pajutęs žvilgsnius, Džekas atsimerkė.

Žmogeliai susigėdo, ir jis suprato, apie ką jie kalbėjosi. Džekas vėl susimąstė apie savo padėtį, galų gale ryžtingai apsisprendė dar kartą išbandyti laimę.

– Negaliu tavęs taip lengvai atsisakyti, mano meile, – sušnibždėjo. – Pabandysiu dar kartą. Esu skolingas mudviem nors tiek.

Išgėręs brendį, Džekas atsisveikino su šeimininku. Palengvėjusia širdimi išėjo į gatvę.

– Gana skambinti ir rašyti. – Staiga jis suprato, ką turi daryti. – Grįžtu namo, brangioji, – švelniai ištarė jis. – Ir aš visai nenusiteikęs ginčams!

Keturioliktas skyrius

Liusi buvo viena, kai pasigirdo beldimas į miegamojo duris. Pažadinta iš minčių, ji pašoko.

– Kas ten?

Pasigirdo Debi balsas:

– Tai aš! Kas dar, po velnių, galėtų būti?

– Minutėlę.

Kad nesimatytų ašarų žymių, Liusi brūkštelėjo per veidą pudra.

– Palauk! – vėl šūktelėjo. – Aš klūpau po tualetiniu staliuku.

Perbraukusi plaukus šukomis, ji prisivertė nusišypsoti, tada išsitiesė ir atidarė duris.

– Atleisk, Debi, niekaip negaliu rasti savo nagų lako... to, švelniai kreminės spalvos, kurį anądien pirkau mieste. Atsimeni, abi manėme, kad jis tiks prie vestuvinės suknelės.

Ji nemelavo dėl nagų lako: jis tikrai nuriedėjo po tualetiniu staliuku, o Liusi ilgai jo ieškojo ir dar nebuvo radusi.

Pamestas lako buteliukas buvo dar viena nesėkmė šią blogai prasidėjusią dieną. Po bemiegės nakties Liusi pa-

akiai buvo papurtę, o dabar dar negalėjo rasti nagų lako, pirkto specialiai šiai dienai.

Liusi smarkiai pykino. Šiandien buvo jos vestuvių diena. Ji negalėjo patikėti, kad mažiau nei po valandos ji žengs prie altoriaus su Styvu. Buvo ryžtingai ir drąsiai nusiteikusi, tačiau ateitis baugino.

Ach, jis buvo geras žmogus ir puikiai su ja elgėsi. Tiesiog dievino ją, ar bent jau taip sakė. Atrodė, kad jiems bus gera gyventi drauge. Tačiau ji jautėsi labai nelaiminga. Jaudinosi ir nežinojo kodėl. Skaudėjo kažkur viduje, tarsi būtų fiziškai sunegalavusi. Šiomis dienomis dažnai kartojo sau, kad nebūtų kvaila ir dėkotų už tai, kad ją myli geras vyras. Bet kuri kita moteris džiaugtųsi iš visos širdies, juo labiau kad Styvas pažadėjo, jog jai nieko netrūks.

„Nieko netrūks". Tai privertė ją nusišypsoti. Nors jis ir nusigręžė nuo jos, negalėjo jo kaltinti, – jai visą gyvenimą trūks Džeko.

Vis dėlto ji tik dabar pradėjo suvokti svarbą to, ką darė. Priklausyti vyrui, kurio niekada negalėsi pamilti, buvo baisu. Bet pasirinkimo neturėjo. Ji laukėsi Styvo vaiko. Tai buvo karti tiesa, kurią turėjo pripažinti. Patiko jai tai, ar ne, ji buvo pažadėta Styvui. Jis buvo jos ateitis. Džekas buvo praeitis. Širdis plyšo taip galvojant, bet vien savo pačios labui turėjo pripažinti tiesą.

Dabar, kai Debi čia stovėjo, rankose laikydama gražiausią ir brangiausią suknelę, kokią tik galima nupirkti už pinigus, Liusi sudrebėjo, suvokusi, ką ketina daryti.

– Ar viskas gerai, mergaite?

Debi užkabino suknelę ant pakabos, tada ant spintos durų, po to atsisuko ir susirūpinusi pažvelgė į Liusi.

– Atrodai, lyg būtum pamačius vaiduoklį.

Liusi uždarė duris ir tvardydamasi pabandė nuraminti Debi. Ji nuolat ginčijosi su Debi dėl vestuvių ir negalėjo nė pagalvoti apie dar vieną ginčą.

– Tu viską įsivaizduoji.

Ji linksmai nusišypsojo, atsisėdo prieš veidrodį ir triumfuodama paklausė:

– Ar aš gerai atrodau?

– Ne. – Debi niekada neslėpdavo savo jausmų. – Tu per plona ir per daug išbalusi.

– Na, dėkui ir už tai.

Liusi negalėjo kaltinti Debi dėl to, kad ši sakė, ką galvojo, bet vis dėlto papriekaištavo:

– Turėtum būti mano pusėje.

– Ir esu, mergyte. Todėl maldauju, kad pagalvotum dar kartą.

Liusi sunkiai atsiduso. Ji jau žinojo visus argumentus.

– Maniau, mes susitarėme nesiginčyti.

– Taip. Dar pažadėjau nieko nesakyti šiandien, bet iš prigimties esu melagė, taigi sakau, ką galvoju. Nutrauk šias vestuves, kol nevėlu.

– Jau per vėlu.

– Kodėl? Todėl, kad turėsi jo vaiką?

– Tai rimta priežastis.

– Gerai. Pripažįstu, kad padėtis prasta, bet ne tokia bloga, kad atsisakytum savo gyvenimo.

Liusi suirzo, todėl beviltiškai bijojo, kad jos abejonės gali būti pastebėtos:

– Aš neatsisakau savo gyvenimo, – ginčijosi ji. – Styvas mane myli, o aš myliu jį... na, ne taip, kaip Džeką, bet Džeko nebėra, o aš nėščia. Privalau ištekėti už Styvo. Jis to nori, ir aš to noriu.

Tai nebuvo visiška tiesa, bet egzistavo viena svarbi priežastis, dėl kurios Liusi turėjo ištekėti.

– Deb, tu pamiršti mano moralinę pareigą kūdikiui.

– Bus tas vaikas ar nebus jo, nenoriu, kad tai darytum, mergaite, – švelnus Debi balsas drebėjo. – Nenoriu, kad tekėtum už jo.

Nerimo kupini Debi žodžiai lyg aidu pakartojo pačios Liusi jausmus.

– Kodėl ne? – tyliai paklausė. – Pasakyk man tiesą, Deb. *Kodėl* nenori, kad už jo tekėčiau?

Liusi jautė, kad Debi pasakė toli gražu ne viską.

– Kas yra? Gal žinai tai, ko aš nežinau?

Debi tylėjo, ir Liusi šyptelėjo.

– Tikiuosi, neleptelsi ko nors bažnyčioje, kai kunigas paklaus, ar kas nors mano, kad mums nederėtų tuoktis. Jei žinai tai, ko aš nežinau, geriau pasakyk dabar.

Debi paraudo.

– Nebūk kvaištelėjus! Lyg aš galėčiau ką nors panašaus padaryti.

– Nenustebčiau.

Ji pažinojo Debi geriau nei kiti.

– Nesijaudink, vaike.

Ji nusišypsojo Liusi, šiai jaunai moteriai, kuri buvo tokia nuostabi, ištikima draugė, ir akimirką susigėdo.

– Nepadaryčiau to, mergaite, – pažadėjo. – Tu nenusipelnei to.

Liusi tai neįtikino.

– Kas tuomet? Nagi, pasakyk.

– Man tas tipas nepatinka, štai ir viskas.

– Kodėl?

– Nežinau, kodėl. Kažkodėl nuo jo mane krečia šiurpas.

Ji pastebimai krūptelėjo.

– Neklausk manęs kodėl, mergaite, – prašė ji, – tikrai nežinau. Tik žinau, kad darai siaubingą klaidą.

Liusi kreivai šyptelėjo ir pripažino:

– Suklydau, kai pastojau nuo jo. Bet tai yra *mano* klaida, kodėl už ją turėtų mokėti nekaltas kūdikis.

Ji jau buvo apsisprendusi.

– Šis vaikas turės vardą, o tai reiškia, kad tekėsiu už jo tėvo. O jei negali manęs palaiminti, ištekėsiu ir be to.

– Tu užsispyrus kvaiša.

– Ne didesnė, nei tu.

Liusi atsiklaupė ir ėmė ieškoti lako buteliuko.

– Aš šiandien išteku, pagaliau galėtum susitaikyti su šia mintim.

Stebėdama Debi iš po tualetinio staliuko, Liusi paklausė:

– Tai padėsi man ar ne?

Patraukusi ją už apatinio sijono, Debi paliepė:

– Kelkis, tu kvaila subine. Be mano pagalbos vis tiek nieko nerasi. Šiaip ar taip, aš irgi turiu pasigražinti, tad vilkis suknelę, o aš paieškosiu to prakeikto nagų lako.

Ji atsiduso.

– Tie kvailiai apačioje bėgioja kaip begalviai viščiukai. Tiesą pasakius, Liusi, geriau nebūtum prašiusi Senojo Tedo, kad tave išleistų už vyro. Jis tik slampinėja pasipūtęs, lyg kvaila primadona. Meiblė šokinėja apie jį, tarsi jis būtų didžiausias pasaulio stebuklas. O tavo kaimynė kelia sumaištį... segioja vyrams gėlytes, nors jie dar nespėjo apsivilkti švarkų! Beje, ar žinai, kad ta kvailių porelė grąžino mane į darbą?

Ji bejėgiškai pakėlė rankas. Priėjusi prie lango, garsiai nusikvatojo.

– Tai bent! Pusė gatvės tavęs laukia kieme, o kokie penki šimtai vaikėzų jau išsirikiavo prie kelio. Galima pagalvoti, kad visi laukia prakeiktos karališkosios šeimos.

Ji nusigręžė, nepatenkinta sumurmėjo, papurtė galvą ir sunkiai atsiduso:

– Tik pažiūrėk į save! Dar net neapsirengei. Bus stebuklas, jei susiruošim laiku.

Po valandos jos buvo pasirengusios.

– Oho! Gražiai atrodai, mergyt.

Debi vos neverkė, žiūrėdama į Liusi, jos spindinčias pilkas akis ir mielus bruožus, kurie, rodės, net pagražėjo dėl nėštumo.

– Niekas ir nepagalvotų, kad jau kelis mėnesius laukiesi vaiko.

Gėrėdamasi ieškojo akimis mažo iškilimo, kurį gerai slėpė sumaniai pasiūta suknelė: klasikinio stiliaus, dailia kaklo iškirpte ir plonom nėriniuotom rankovėm, nuo krūtinės ji gražiai krito tvarkingomis ir siauromis klostėmis. Buvo paprasta, tačiau labai tiko, nes išryškino pačius gražiausius Liusi bruožus. Jos tamsūs plaukai blizgėjo, o pilkos akys, kiek paryškintos šešėliais ir tušu, atrodė nuostabiai. Kelias savaites ji rūpestingai prižiūrėjo nagus, ir dabar, nulakuoti švelnia kremine spalva, jie atrodė gražiau nei bet kada. Liusi visada juos nukramtydavo, bet šįkart pažadėjo sau, kad jai nebus gėda, kai išties Styvui ranką ir jis užmaus sutuoktuvių žiedą.

Bažnyčioje būriavosi pažįstami ir nepažįstami žmonės. Senasis Tedas išdidžiai stovėjo šalia jos, o Meiblė drąsinančiai šypsojosi iš bažnyčios klauptų. Apsivilkę geriausiais drabužiais, jie atrodė kaip tikri puošeivos.

Buvo čia tuzinas gerų kaimynų, perkančių jų parduotuvėje, du gydytojai, dirbantys kartu su Styvu, keturi jo buvę kolegos, iš kurių Liusi pažinojo tik vieną: dvi dienas jis buvo pas juos apsistojęs, nes norėjo išsiaiškinti, ką turi daryti vyriausiasis pabrolys. Aukštas ir liesas, kariškos laikysenos, jis labai mažai kalbėjo ir liūdnai šypsojosi.

Styvo vaikai taip pat buvo čia. Šešiolikmetis Semas Raimanas buvo gražus jaunuolis tankiais tamsiais plaukais, surištais už nugaros į kasą, ir tamsiai rudomis akimis. Buvo niūraus ir uždaro būdo, kažkodėl Liusi jam nepatiko iš karto, ir niekas, ką ji sakė ar darė, negalėjo priversti jos pamilti.

Jo sesuo Anabelė buvo tiek linksma, kiek jos brolis paniuręs. Šiai šviesiaplaukei gražuolei buvo suėję keturiolika metų, o jos brandumas galėjo sugėdinti daugumą jos amžiaus mergaičių. Nuo pat pradžių ji priglaudė Liusi po savo sparneliu, nors ir atsisakė būti pamerge. „Tai tavo diena, – sakė ji, – tavo ir Debi. Noriu stebėti jus iš šalies ir padaryti geriausias nuotraukas tavo albumui“. Taip ji ir padarė.

Džekas beldėsi į parduotuvės duris keletą minučių, kol kaimynė išėjo pažiūrėti, dėl ko kilo toks triukšmas.

– Be reikalo daužote tas duris, – piktai riktelėjo, nes beldimas prikėlė ją iš saldaus sapno, – nieko ten nėra.

Priėjęs arčiau, jis paaiškino:

– Turiu pamatyti Liusi. Prašau... tai labai svarbu. Ar nepasakytumėt, kur galėčiau ją rasti?

Moteris pasikasė mieguistą galvą.

– Svarbu, a? – pakartojo smalsiai. – Dabar, manau, rasite ją bažnyčioje. Ir pati ten būčiau, bet skauda pėdą ir negaliu toli vaikščioti.

Ji bandė atkreipti jo dėmesį į savo sutvarstytą koją, bet liovėsi, supratusi, kad jam dabar ne tai galvoj.

– Šv. Petro, – paaiškino. – Rasite Liusi Šv. Petro bažnyčioje.

Džekas mintyse nusistebėjo, ką ji galėtų veikti bažnyčioje, bet neturėjo laiko paklausti. Paprasčiausiai norėjo ją surasti, pasikalbėti ir susigrąžinti, kad galėtų kurti ateities planus drauge.

– Ačiū, – tarė lipdamas atgal į taksi. Nusišypsojo moteriai ir dar kartą padėkojo.

Paskutiniai moters žodžiai išmušė jį vėžių.

– Nemanau, kad ji turės laiko plepėti, – geraširdiškai šūktelėjo storoji moteriškė. – Matai... Liusi Nolan šiandien tuokiasi.

– Kur važiuoti, vaikine?

Taksi vairuotojas nesuprato, kokį baisų poveikį šie žodžiai padarė Džekui, kol veidrodėlyje nepamatė papilkėjusio jo veido.

– Viskas gerai, drauguži? – paklausė jis daugiau smalsiai negu rūpindamasis.

Džekas linktelėjo. Trinktelėjo durelės, jo akys piktai sublizgėjo.

– Šv. Petro bažnyčia, – tarė jis.

Širdies gilumoje meldėsi, kad moteris būtų suklydusi.

Kai taksi sustojo, Džekas pasiruošė išlipti. Tačiau sustingo vietoje, vos palietęs durelių rankeną. Ten buvo Liusi: pusiau nusisukusi nuo jo, ėjo iš bažnyčios su savo vyru. Ją pamačius, Džekui skausmas verte pervėrė širdį. Jo brangioji Liusi su kitu. Bet ji daugiau nebebuvo jo brangioji. Dabar ji priklausė kitam.

Džekas prisivertė pažvelgti į vyrą šalia jos. Nenorom turėjo pripažinti, kad jie abu gerai atrodė. Jo žvilgsnį prikaustė Liusi veidas. Ji buvo tokia graži. Norėjo pašaukti ją vardu ir pamatyti, kaip jam nusišypso. Norėjo pribėgti ir sugriebti ją. Tačiau neturėjo teisės. Liusi pasirinko ir pasirinko ne jį. Jei tik būtų galėjęs išvažiuoti iš Kipro, kai tik nusprendė, gal dar būtų spėjęs ją perkalbėti...

– Tegu Dievas tave laimina, mylimoji, – sumurmėjo, žalios akys buvo kupinos skausmo.

Jo žvilgsnis nukrypo į Styvą.

– Laimingas tu vyras, kad ir kas bebūtum. Bet, sergėk Dieve, jeigu nebūsi jai geras.

Taksi vairuotojo balsas buvo nekaltai guvus.

– Nori, kad palaukčiau, vaikine?

– Ne.

Džekas vėl patogiai atsisėdo ant automobilio sėdynės.

– Geriau vežk mane atgal į viešbutį. Po to galėsi nuvežti į oro uostą.

Jo viltys sugriuvo.

Kai taksi pajudėjo, Debi smalsiai nusekė jį žvilgsniu.

– Dieve Visagali! – sumurmėjo ji. – Jei nieko nežinočiau, pasakyčiau, kad tai buvo Džekas Hensonas!

Liusi irgi stebėjo nuvažiuojantį taksi. Išgirdusi, kaip Debi sumurmėjo, paklausė:

– Ar matei, kas tai buvo?

Nors ir labai norėjo prisipažinti, jog jai pasirodė, kad ten buvo Džekas, Debi nutylėjo. Dabar jau niekas nepasikeistų, jei tai pasakytų Liusi.

– Ne, nemačiau, – pamelavo. – O ką?

Liusi stebėjo taksi, kol jis pradingo iš akių.

– Nieko, – atsakė susimąsčiusi, – tik įdomu, kas ten galėjo būti.

Ji tikrai pagalvojo, kad tai įdomu, ir viskas. Taksi privažiavo ir, kiek ji galėjo matyti, nuvažiavo, nors niekas taip ir neišlipo. Pagalvojo, kad tai labai keista. *Labai* keista.

Ir kažkaip neramu.

TREČIOJI DALIS

1989

Po vedybų

Penkioliktas skyrius

Semas Raimanas atsikėlė bjauriai nusiteikęs, kaip ir visada.

– Kas čia, po velnių?

Jis nustūmė į šalį lėkštę kiaušinienės su kumpiu.

– Nesitikėkit, kad laikysiu egzaminus, privalgęs *šito* šlamšto!

Įniršęs dėbtelėjo į Liusi, atsikėlusią anksčiausiai po bemiegės nakties, ir šiurkščiai tarė:

– Kiek kartų turėsiu tai kartoti? Nevalgau tokio mėšlo.

Liusi nebeturėjo jėgų.

– Tada turėsi eiti alkanas, nes vakar nesijaučiau pakankamai gerai, kad nueičiau į parduotuvę.

– Tau per sunku turėti vaiką? – Jo balsas buvo kupinas pagiežos. – Mano motina turėjo du vaikus, bet niekad negirdėjau jos skundžiantis.

Liusi protingai nereagavo į jo kandžias replikas. Tapusi ponia Raiman, dviejų vaikų pamote ir šio gražaus namo šeimininke, ji per keletą savaičių išmoko, kada kalbėti ir kada ne. Ypač šį rytą ji nebuvo nusiteikusi turėti reikalų su jaunu pašaipiu jaunikaičiu.

Pastaruoju metu ji prastai miegojo. Kai tik pabusdavo nerami ir nesmagiai jausdamasi, Styvas nepatenkintas skųsdavosi, kad ir taip sunkiai dirbo visą dieną, be to, gali būti iškviestas kiekvieną minutę.

– Man reikia pamiegoti, – sakė jai. – Tau tai kas, juk beveik nieko neveiki visą dieną.

Nenorėdama pradėti dar vieno ginčo, ji tyliai išeidavo iš kambario ir vaikštinėdavo po virtuvę, kad netrukdytų jo brangaus miego.

– Palik ją ramybėje! – suskambo Anabelės balsas. – Negi nematai, kad ji prastai jaučiasi.

Anabelė švelniai pamilo Liusi. Kai kildavo ginčas, ji visada užstodavo Liusi, netgi prieš savo pačios tėvą.

Nenorėdama sukiršinti brolio ir sesers, Liusi perspėjamai pažvelgė į mergaitę.

– Viskas gerai, mieloji, – tarė, – galiu pati savimi pasirūpinti.

Ji gali ir suduoti jam, jei nepaliks jos ramybėje.

– Valgyk pusryčius arba eik nuo stalo, man nerūpi.

Po šios pastabos jaunuolio veide blykstelėjo klastingas šypsnis.

– Taip ir žinojau! Padarei šitaip tyčia, ar ne? Tyčia padėjai prieš mane tuos pusryčius, nes žinojai, kad jų nevalgysiu.

– Nenusišnekėk.

Tepdama ant duonos sviestą, Liusi priekaištingai pažvelgė.

– Kodėl turėčiau taip daryti?

– Nes manęs nemėgsti, štai kodėl.

Neturėjo ką atsakyti, todėl nutylėjo.

Tuo metu trindamas rankas ir laižydamasis į virtuvę įėjo Styvas.

– Kaip skaniai kvepia!

Priėjęs prie Liusi, stipriai pabučiavo ją į lūpas.

– Atrodai išblyškusi.

Uždėjo ranką ant kaktos ir kiek susirūpinęs tarė:

– Turi karščio. Geriau eik ir prigulk. Reikia saugotis, kad kuo nors nepakenktume kūdikiui, ar ne?

– Taip, – patvirtino Liusi. – Bet aš gerai jaučiuosi. Tik truputį pavargau.

– Tai *jis*! – Anabelė suvertė visą kaltę broliui. – Jis mano, kad vedei Liusi tik tam, kad ji galėtų jam patarnauti. Paimk šitą, atnešk tą. Vakar per lietų jis paliko savo teniso raketę lauke ir apkaltino Liusi, kai rado ją sugadintą. O dabar jam nepatinka pusryčiai. Pasakyk jam, tėti, – prašė ji, – pasakyk, kad Liusi jam ne vergė.

Bandydama išsklaidyti beprasidedantį ginčą, Liusi tarė:

– Esu tikra, kad Semas taip negalvoja, Anabele.

Styvas nusprendė čia pat viską išsiaiškinti. Rūsčiai nužvelgęs sūnų, paklausė:

– Ar turi ką pasakyti?

– Ne.

– O aš manau, kad turi. Ir nepakilsi nuo stalo tol, kol nepasakysi.

Stovėdamas gale stalo tiesus kaip žvakė, ji priminė Liusi kažką iš Viktorijos laikų melodramos.

– Na? Aš laukiu.

Liusi pykino, o šis barnis jau ėmė varginti, todėl nusprendė įsiterpti.

– Viskas gerai, Styvai. Mudu su Semu suprantam vienas kitą.

Jis nekentė jos, ką padarysi... Taip jau yra, ir niekur tu nedingsi...

Nekreipdamas į ją dėmesio, Styvas atidžiai žiūrėjo į sūnų.

– Aš vis dar laukiu, Semai.

Jis pakėlė galvą. Sunkiu žvilgsniu pažiūrėjo į seserį, į tėvą, tuomet į Liusi.

– Aš... atsiprašau, – sumurmėjo nenorom.

Ji linktelėjo, norėdama skradžiai žemę prasmegti. Ši šeima buvo keista, ir ji pakliuvo į ją, kaip musė į voro tinklą.

Tačiau Styvas nebuvo patenkintas.

– Ką? – paklausė, nenuleisdamas akių nuo sūnaus veido. – Aš negirdėjau. Gal galėtum pakartoti... garsiau šį kartą, kad mes visi išgirstume.

Semo veidas patamsėjo iš pykčio, tačiau žinojo, kad geriau jau nepatekti į tėvo nemalonę. Giliai įkvėpęs, jis pažvelgė Liusi į akis.

– AŠ LABAI ATSIPRAŠAU.

Kiekvienas žodis buvo ištartas su neapykanta.

Styvas nusišypsojo. Arba jis nesuprato, kad tik pablogino padėtį, arba jam nerūpėjo.

– Taip jau geriau. Dabar tikriausiai galime pusryčiauti.

Trindamas rankas, jis atsisėdo ir gyvai kreipėsi į Liusi, kuri jautėsi labai sumišusi.

– Aš atsikėliau labai alkanas. Suvalgyčiau du minkštai virtus kiaušinius. Ir kokį porą griežinėlių tos kraujinės dešros, jei dar liko.

Anabelė prasižiojo prieštarauti, bet Liusi žvilgtelėjo jos pusėn.

– Jei baigei pusryčiauti, galėtum man pagelbėti virtuvėje.

Semas paspruko, kol Liusi atnešė Styvui pusryčius, o mergaitė nurinko nuo stalo nereikalingus indus. Virtuvėje ji užsipuolė Liusi:

– Tu per daug jiems leidi. *Aš* galėjau nunešti tėčiui pusryčius. Turėjai likti prie stalo ir ką nors suvalgyti... išgertum nors puodelį arbatos.

Ji parodė pirštu į nepaliestą kepintos duonos riekelę Liusi lėkštėje.

– Tik pažiūrėk! Tu nėščia. Turėtum valgyti už du, o nevalgai beveik nieko.

Liusi nusijuokė.

– Tu kaip maža mama višta. Liaukis nerimauti. Tavo tėvas man nuolat kartoja, kad aš stipri kaip arklys.

– Mano tėvas – geras gydytojas, bet jis ne viską žino.

Anabelė žvelgė į ją su meile. Jai kėlė nerimą Liusi liesumas ir tamsūs ratilai po jos gražiomis akimis. Ji žinojo, kad Liusi blogai miega ir pastaruoju metu slapčia graužiasi.

– Ar tu gailiesi, kad už jo ištekėjai? – vaikiškai nekaltai paklausė.

Liusi buvo priblokšta. Ne Anabelės klausimo, o pastabumo.

– Kodėl taip galvoji?

– Todėl, kad jis su tavim nesielgia tinkamai.

Ji atsistojo šalia Liusi, atsirėmė rankomis į stalą ir susižavėjusi pažvelgė į jos veidą.

– Tu tokia graži ir gera. Visuomet bandai sušvelninti padėtį, kai kyla ginčas. Semas rėkia ant tavęs, o tu vis vien bandai būti jo draugė.

– Todėl, kad nenoriu tapti jo priešė.

– Ar kartais nekyla noras jį pasmaugti? – sukikeno, bet akys žvelgė piktai.

Su Anabele Liusi galėjo atvirai kalbėtis, nebijodama, kad jos žodžiai bus atsakyti.

– Žinai, kartais tikrai norėčiau jį pasmaugti, – prisipažino Liusi. – Bet ką tai išspręstų? Visiškai nieko. Šiame pasaulyje turi verstis tuo, ką turi. Tai juokinga, mieloji, bet kartais lengviau atsukti kitą skruostą, nei nesusivaldyti.

Kurį laiką vyravo mįslinga tyla. Po to Anabelė švelniai prisipažino:

– Negaliu pakęsti, kad Semas sukelia tau tiek daug rūpesčių. Tu to nenusipelnei.

– Aš tikrai galiu savimi pasirūpinti. Ir dar, nenoriu, kad dėl manęs susipyktum su broliu.

– Bet ką dėl tavęs padaryčiau, Liusi. Tu man kaip tikra mama, ir aš tave myliu.

Nusišluosčiusi rankas, ji apkabino mergaitę ir švelniai tarė:

– Aš taip pat tave myliu. Tu esi miela miela mergaitė, aš visuomet būsiu šalia, kai tau manęs prireiks. Noriu, kad tai prisimintum.

Kai Anabelė pakėlė galvą, jos akyse žibėjo ašaros.

– Tu neišeisi, Liusi, ar ne?

– Kodėl turėčiau išeiti? – paklausė, užgniaužusi kylančias emocijas. Ji neabejojo, kad Styvas ją myli, jis rodydavo tai įvairiais būdais, bet jai trūko artumo, kuris siejo ją su Džeku. Jos širdis sudrebėjo: nebuvo nė dienos, kad neprisimintų jo vardo.

– Kai Semas bjauriai su tavim elgiasi, visada bijau, kad gali mus palikti.

– Tai nieko neišspręstų, – tvirtai tarė Liusi. – Aš – ištekėjusi moteris, taigi esu įsipareigojusi.

Atsakomybė. Pareiga. Štai prie ko prieita. Nepaisant niūrios realybės, ši santuoka bus vykusi. Ji dėl to pasistengs.

– Be to, argi leisime Semui pagalvoti, kad jis laimėjo?

Anabelei reikėjo daugiau.

– Pažadi man, kad pasiliksi?

Liusi prisiminė kitą pažadą. Nuoširdų pažadą, duotą pačiu tragiškiausiu momentu. Ji negalėjo pažadėti Anabelei, tačiau nenorėjo, kad ji nerimautų.

– Kartais lengviau prisipažinti, kad suklydai, ir pabėgti, negu... – atsakė Liusi.

Kas iš to, jei pabėgtų? Styvas buvo kiek pasipūtęs, bet daugeliu atžvilgių – geras vyras, ir ji vis dar manė, kad jis bus geras tėvas jųdviejų kūdikiui.

– Kodėl tėtis tavęs dažniau neapkabina?

– Nes kai kuriems vyrams sunku rodyti savo jausmus.

– Man nepatinka, kad jis gydytojas.

– Kodėl? Tai gera profesija.

Ji puikiai suprato, ką Anabelė turėjo omeny. Galbūt dėl to Styvas nerodė savo emocijų. Gal darbas jį išmokė per daug neįsijausti. Be to, nėra smagu gyventi pagal dienotvarkę: tave gali iškviesti tada, kai norėtum pailsėti ir pažiūrėti gerą filmą; turi lipti iš lovos vidury nakties, kai mieliau pasimylėtum.

– Gydytojo profesija reikalauja daug pastangų, – sutiko Liusi, – bet tavo tėtis norėjo tokio darbo. Jam tai patinka.

Ji vos nepasakė, kad darbą jis ir mėgo labiausiai, bet laiku sustojo. Tačiau tai buvo tiesa. Styvui Raimanui... daktarui Raimanui jo profesija buvo svarbesnė už viską, netgi už šeimą.

– Liusi?

Mergaitė išsilaisvino iš Liusi glėbio.

– Mm?

– Ar galiu kai ko paklausti?

– Klausk.

Liusi tikrai mylėjo mergaitę. Jei ne Anabelės draugystė ir ištikimybė, gyvenimas čia būtų labai vienišas. Tarp jų buvo tik dešimties metų skirtumas, ir Liusi buvo sunku elgtis kaip motinai, todėl mergaitę ji pamilo kaip seserį.

– Apie ką susimąstei?

– Ar tu myli mano tėvą?

– Žinoma.

Tai nebuvo melas, bet nebuvo ir tikra tiesa. Meilė gali būti įvairi. Pavyzdžiui, pareiga.

Tylomis svarstydama abejingą Liusi atsakymą, Anabelė nusprendė jos nespausti. Ji tik pasakė:

– Norėčiau, kad daugiau valgytum.

– Valgau tiek, kiek man reikia.

– Tu nevalgei pusryčių. Dėl Semo, ar ne?

Ji negalėjo taip lengvai jam atleisti.

– Nebuvau labai alkana, be to, pusryčiai atšalo.

Iš tiesų ji būtų mielai suvalgiusi keptos duonos, jei tik būtų galėjusi.

– Paruošiu tau kitą riekę. Gal suvalgytum ir virtą kiaušinį? Tėtis teisus, tu išbalusi. Žinau, kad nemiegojai. Jei nori, galiu neiti į mokyklą. Galėtum pavalgyti, o paskui pagulėti. Prašau, Liusi! Negali gyventi be maisto ir miego. Tu susirgsi.

– Ach! – Liusi pakėlė rankas. – Liaukis nerimauti. Ir neieškok priekabių.

Pakštelėjus Anabelei į skruostą, tvirtai laikėsi savo:

– Ruoškis į mokyklą, mano mergyte. Aš ko nors užvalgysiu, kai baigsiu tvarkytis.

– Ar susitvarkysi viena?

– Taip. O dabar eik.

Tiesą pasakius, jai patiko būti vienai. Jai patikdavo, kai durys užsidarydavo, visi išeidavo ir visuose namuose ji lik-

davo viena. Tik tada atgaudavo pasitikėjimą ir pabūdavo savimi.

– Viskas bus gerai.

– Pažadi?

Arbatinuko švilpimas priminė, kad reikia paskubėti.

– Kol paruošiu arbatą, tikiuosi, jau būsi pakeliui į mokyklą.

– Aš galiu paruošti, jei nori.

Ji būtų taip ir padariusi, jei Liusi nebūtų sustabdžius.

– Į mokyklą! – tarė griežtai, bet lengvas šypsnis sušvelnino jos balsą.

– Gerai, bet užeisiu pas tave prieš išeidama.

– Tikiuosi.

Liusi nunešė arbatinuką vyrui. Buvo virtuvėje, kai Anabelė grįžo apsirengusi ir pasiruošusi išeiti.

– Galiu likti namie, jei tau manęs reikia, – vėl pasiūlė.

– Tai šauni mintis, – pripažino Liusi, – bet aš nesu invalidė ar vienintelė moteris pasaulyje, besilaukianti kūdikio.

– Aš nenoriu vaikų, – sumurmėjo Anabelė, – dar užaugs tokie, kaip Semas.

Jos atsisveikino, ir mergaitė išėjo į mokyklą. Atsisveikindama ji nepabučiavo tėvo, tik šūktelėjo pro duris:

– Iki pasimatymo, tėti!

Įsikniaubęs į rytinį laikraštį, jis nepakėlė galvos.

– Žiūrėk, netinginiauk, – šūktelėjo.

Gūžtelėjusi pečiais, Anabelė tyliai uždarė duris ir nubėgo gatve susitikti su savo geriausia drauge.

– Aš niekada netekėsiu, – griežtai pareiškė. – Kai užaugsiu, būsiu vienuolė.

Jos draugė spygtelėjo iš juoko.

– Tu negali būti vienuolė, – kikeno. – Vienuolėms neleidžiama mylėtis, o tu jau darei tai su Ričardu Ledbyteriu.

Anabelė pašiurpo iš siaubo.

– Iš kur žinai? – žioptelėjo nurausdama iki pat plaukų šaknų.

Apsižvalgiusi, ar niekas nemato, draugė išdidžiai pareiškė:

– Aš ir Peti Kleg jus stebėjome.

– O Dieve! – suaimanavo Anabelė. – Peti Kleg yra didžiausia plepė mokykloje. Jei ji pratars bent žodelį, užmušiu jus abi.

– Nesijaudink. – Draugė begėdiškai mirktelėjo. – Ji žino: jei papasakos apie tave, aš papasakosiu apie ją.

– Ką papasakosi?

– Kad ji dulkinosi su Džonu Arkraitu... tris kartus.

– Fu! – Anabelė susiraukė. – Kam gali patikti Džonas Arkraitas? Jis bjaurus!

Mergaitė sukikeno.

– Todėl ji ir nepaskųs tavęs, nes jei apie ją papasakosiu, ji taps pajuokos objektu.

– Vis tiek turėčiau prilupti jus abi.

– Žinau, kad nederėjo žiūrėti, bet tai buvo puiku.

Išdykėlišku veidu ji niuktelėjo Anabelei į pašonę.

– Kada ketinat pakartoti?

– Kam? Kad vėl galėtum paspoksoti?

– Ne. – Ji vos galėjo susilaikyti iš juoko. – Kad galėčiau už kelis svarus parodyti pradinukams.

– Eik po velnių!

Nors buvo sunerimusi, Anabelė prajuko pati.

– Tavo vietoje imčiau iš jų dvigubai daugiau, – sukikeno ji.

Eidamos į autobuso stotelę, jos raitėsi iš juoko.

– Ir kas gi jus pralinksmino, a? – paklausė gerai nusiteikęs autobuso kontrolierius.

-Iš šios nekaltos pastabos jos juokėsi visą kelią iki pat mokyklos.

– Tu gera virėja, – tarė Styvas, kai Liusi ėmė šluostyti stalą. – Geraširdė. Ištikima.

Kai ėjo pro šalį, perbraukė ranka jai per sėdmenis ir pridūrė:

– Nebūčiau gavęs geresnės žmonos, net jei būčiau ieškojęs kaime.

Ji trumpai stabtelėjo ir įsistebeilijo į jį.

– Ir tai viskas, ką tau reiškiu? – paklausė. – Geraširdė, ištikima virėja, galinti tvarkyti namus?

Ją užliejo skaudus kartėlis.

– Jei tai viskas, dėl ko mane vertini, padariau didžiulę klaidą už tavęs tekėdama.

Tą pat akimirką jis pašoko nuo kėdės ir apibėrė ją bučiniais.

– Tu žinai, kad taip nėra. Aš tave myliu. Visada mylėjau... nuo tada, kai pažvelgiau į tave. Aišku, man patinka, kad moki gaminti, o man nereikia jaudintis, kai per pietus turime svečių. Aš tavimi didžiuojuosi, mano meile. Kiekvienas vyras didžiuotųsi. Net jei būtum blogiausia šeimininkė pasaulyje, o tavo pyragas būtų panašus į bato puspadį, vis vien norėčiau, kad būtum mano žmona. Galėčiau pasamdyti virėją ir tarnaitę, bet tavęs juk niekas nepakeistų.

Glostydamas jai pasmakrę, švelniai pridūrė:

– Kartais pasakau nepagalvojęs. Neturėtum įsižeisti.

Neapsimetinėdama ji atsakė:

– Aš įsižeidžiau.

Pasitraukusi toliau rinko indus nuo stalo.

– Kartais tu labai įskaudini.

– Netyčia.

Ji stabtelėjo, įsižiūrėjo į jį, galvojo... norėjo pasakyti viską, kas slėgė širdį, bet tai neturėjo prasmės, nes jos vyro toks jau būdas. Jis buvo išsilavinęs, gerbiamas visuomenėje, protingas ir iškalbus. Tačiau kartais būdavo didesnis vaikas, negu jo paties sūnus.

„Kokia iš to nauda?" – galvojo Liusi. Šiandien jis gailėsis, o rytoj vėl ją įskaudins. Bet, kaip ir sakė, netyčia. Jis paprasčiausiai buvo nejautrus. Tai viena iš jo prigimties savybių, kurių Liusi nepastebėjo prieš vedybas.

– Žinau, kad nenorėjai įskaudinti, – sutiko Liusi, – bet norėčiau, kad prieš kalbėdamas pagalvotum. Noriu, kad suvoktum, jog aš – tavo žmona. Aš padedu tau auginti vaikus. Nesu tik virėja ar tavo namų šeimininkė. Man irgi reikia pagarbos. Gal aš stora, nėščia ir nedaug kur išeinu už šių keturių sienų, bet man reikia protingo bendravimo taip pat, kaip ir tau.

– Suprantu.

Nudelbė rudas akis lyg nuskriaustas šuniukas.

– Nepyk ant manęs.

Ach, kaip ji nekentė šios įskaudinto mažo berniuko išraiškos. Kai kuriems vyrams ji tiko. Styvas atrodė pasibjaurėtinai.

– Geriau ruoškis ir eik.

Norėjo, kad jis dingtų kuo toliau. Pastaruoju metu jai, atrodė, trūko oro, kai jis sukiojosi šalia.

Apkabinęs ją per liemenį, gundančiai sušnibždėjo:

– Aš noriu tavęs. Gal einam atgal į lovą, nenorėtum?

Nuo šios minties jai pasidarė bloga, bet ji vis tiek išspaudė šypseną.

– Skamba puikiai, – pamelavo, – bet ar nepavėluosi į darbą?

– O Dieve! – žvilgtelėjo į laikrodį. – Pamiršau, kad iš ryto turiu budėti. Kodėl man nepasakei?

– Taigi sakau.

Ji stebėjo, kaip jis bėgioja aplink, ieškodamas savo juodojo lagamino, tada palto:

– Nepamiršk, ką sakiau šiąnakt, – priminė jai. – Žinau, kad esu teisus.

– Aš taip pat, – atkirto Liusi. – Ir *negimdysiu* šio vaiko namie.

– Viską aptarsime, kai grįšiu. Iki pasimatymo!

Jis priėjo prie durų, sunkiai atsiduso ir skubiai grįžo atgal jos pabučiuoti.

– Myliu tave, – tarė uždusęs.

Liusi neatsakė. Tik patenkinta nusišypsojo, kai jis išėjo.

Uždarydamas taip trinktelėjo duris, kad Semas atbėgo iš savo kambario.

– Tėtis išėjo? – paklausė, žiūrėdamas į ją taip, lyg ji būtų nuospauda po padu.

– Laikas ir tau eiti, – šaltai atsakė Liusi.

Kai ji nusisuko nešti indų į virtuvę, durys trinktelėjo dar kartą.

– Palaiminti garsai, – sumurmėjo. – Dabar turėsiu nors kiek ramybės.

Kai durys į pasaulį užsivėrė, Liusi susmuko ant kėdės, užsimerkė ir atsiduso:

– Kas gi norėtų būti moterimi?

Tačiau būti moterimi buvo nuostabu, gražu ir nepakartojama, ypač, kai tavyje lyg gėlė auga vaikas.

– Na, – tarė glostydama pilvą, – daug darbų reikės nuveikti, kol pasirodys Debi.

Žvilgtelėjusi į laikrodį, ji nustebo, kad jau beveik devynios.

– Užsuks apie vidudienį, – sumurmėjo. – Ach! Negaliu sulaukti, kol ją pamatysiu.

Ji suplovė indus, nuvalė dulkes nuo baldų ir išsiurbė grindis. Sutvarkė vonią, paklojo lovas ir ištuštino skalbinių krepšius. Sudėjusi nešvarius drabužius į skalbimo mašiną, baigė lyginti vakar dienos skalbinius. Kol drabužius skalbė, ji išėmė iš šaldiklio viščiuką ir paliko ant padėklo, kad atšiltų vakarienei.

Visa tai padariusi, apsivilko dailią bliuzelę ir mėlyną sijoną, nespaudžiantį jai pilvo. Kai drabužiai buvo išskalbti, padžiovė ir grįžo į virtuvę užkaisti arbatinuko. Padarė keturis sumuštinius su sūriu, salotomis ir daug sviesto, kaip kad mėgo Debi. Tada supjaustė vakar keptą vaisinį pyragą ir sudėjo gabaliukus į gėlėtas lėkštes, kurias kažkas padovanojo vestuvių proga.

Kai stalas buvo paruoštas, ji atsisėdo ir įsistebeilijo į laikrodį. Be penkių dvylika... dvylika... penkios po.

– Pasirodyk, Deb, – nekantriai atsiduso, – kol dar visai neišprotėjau.

Išėmusi iš stalčiaus laišką, ji dar kartą patikrino jos atvykimo laiką. Perbėgusi akimis skubotą Debi keverzonę, ji perskaitė: „Mama ir tėtis trumpam išvyko. Atvažiuosiu į stotį apie vidurdienį ir atlėksiu autobusu tiesiai pas tave“.

Penkiolika po dvylikos susirūpinusi ji laukė ant slenksčio ir pilkomis akimis ieškojo Debi.

– Nenuvilk manęs, Deb, – švelniai prašė. – Nesikraustau iš proto tik todėl, kad pamatysiu tave.

Kai pažįstamas siluetas pasirodė gatvės gale, Liusi garsiai nusijuokė. Palikusi praviras duris, ji nubėgo į virtuvę vėl užkaisti arbatinuko ir išdėlioti porcelianinių puodelių. Kai atbėgo jos sutikti, Debi jau buvo čia.

– Neturėtum palikti pravirų durų, – griežtai įspėjo. – Bet koks nenaudėlis galėjo įeiti.

– Kaip tu, norėjai pasakyti?

Liusi pribėgo ir apkabino ją.

– Neįsivaizduoji, kokia aš laiminga, matydama tave. Aš tavęs taip ilgėjausi.

Susijaudinusi užvertė Debi klausimais.

– Kaip tavo mama ir tėtis? Kada grįžta namo? Kur jie išvyko? Ar viskas gerai?

– Oho, koks smalsumas! – sudejavo Debi. – Panašu į inkviziciją.

Žvilgtelėjusi į arbatinuką, viltingai paklausė:

– Ar bus puodelis arbatos?

Susijaudinusi Liusi vėl ją apkabino.

– Žinoma bus, – pažadėjo spindinčiomis akimis.

Klestelėjusi ant kėdės, Debi paėmė Liusi už rankos.

– Smagu tave matyti, mergaite.

Jos smalsus žvilgsnis nukrypo į iškilimą po sijonu.

– Praėjo vos savaitė, bet dabar jau tikrai pradeda matytis.

Pažvelgusi į paraudusį Liusi veidą ir tamsius ratilus po jos gražiomis akimis, Debi surimtėjo.

– Nors ir su pilvu, esi per plona. Juk tu nevalgai, ar ne?

– Nepradėk. Šįryt jau girdėjau tai iš Anabelės. Taip, aš valgau, tik nestorėju.

Smalsiai stebėdama Liusi, Debi pagalvojo, kad ji atrodo neįprastai susirūpinusi.

– Na? Kaip sekasi, mergaite?

– Gerai.

Liusi turėjo daug ką papasakoti draugei, bet tam dar bus laiko.

– Atrodai pavargusi, Deb. Atleisk, kad užpuoliau tave su tais visais klausimais. Tai tik todėl, kad tikrai džiaugiuosi tave matydama. Jaudinausi dėl tavęs, be to, čia trūksta geros kompanijos.

Kai vanduo užvirė, ji paruošė arbatą.

– Užtepiau kelis sumuštinius su sūriu ir salotom, o vakar iškepiau vaisinį pyragą. Turėjau jį paslėpti, kad Semas viso nesuvalgytų.

– Reiški man pagarbą, a?

Liusi atnešė arbatą ant stalo.

– Paskubėk, – paragino, – pasikalbėsime valgydamos.

Eidama per kambarį, ji paėmė Debi paltą ir pakabino prieškambaryje. Kai grįžo, Debi sėdėjo prie stalo ir gurkšnojo arbatą.

– Tu visada plikydavai velniškai gerą arbatą, mergaite. O dabar sėskis ir pasakok, kas čia dėjosi, kai buvau išvažiavusi.

– Tas pats, kaip visada, – atsakė Liusi, sėsdamasi ant kėdės. – Būsi patenkinta, kai išgirsi: kuo ilgiau gyvenu su Styvu, tuo geriau suprantu, jog buvai teisi, sakydama, kad gailėsiuos.

Debi papurtė galvą ir švelniai atsakė:

– Nesu patenkinta tai girdėdama.

– Aleisk, Deb.

Ji supyko, pastebėjusi, kad pamažu tampa tokia pat nejautri, kaip ir jos vyras, todėl skubiai atsiprašė.

– Žinau, kad nesi patenkinta... buvai teisi, o aš klydau, bet vis tiek nežinau, ką kita galėjau padaryti.

Ji palietė savo pilvą.

– Pirmiausia turiu galvoti apie vaiką. Žinau, kad dėl to buvau teisi. Tik...

Ji nežinojo, kaip tai paskyti. Ieškojo tinkamų žodžių, ir jie patys pasipylė:

– Styvas nėra blogas vyras, bet jis kitoks, nei maniau... nejautrus ir pasipūtęs. Jam beveik neįmanoma įtikti, o kai reikia ką nors nuspręsti, mano, kad jo nuomonė svarbiausia.

Ji šyptelėjo.

– Mėginu tai keisti.

Debi klausė, čiaumodama sumuštinį ir kartkartėmis gurkštelėdama arbatos. Kai Liusi baigė, paklausė:

– Ar aš teisingai suprantu, jog judu dėl kažko nesutariate?

– Taip, teisingai.

Ji geriau pasijuto, galėdama išsipasakosi Debi.

– Styvas sako, kad turėčiau gimdyti namie, o aš nesutinku.

Debi atrodė nustebusi.

– Maniau, jog norėsi gimdyti namie. Norėjau pasakyti, kad jis – gydytojas ir gerai tave prižiūrės.

Ji suvirpėjo.

– Oi, nekenčiu ligoninių.

Liusi paaiškino:

– Kitomis aplinkybėmis ir man labiau patiktų likti namie, bet ne čia ir ne su juo.

Jos veidas išdavė Debi, kad pasakyta dar ne viskas.

– Kas dar, vaike? Ne viską man sakai, ar ne? Kokia tikroji tavo nenoro priežastis?

– Tai viskas, – patikino Liusi. – Jis pats užsimanė, kad gimdyčiau namie, bet vis tiek sugebės priversti mane pasi-

justi našta. Jis turi įprotį kaltinti kitus... Pradeda ginčą ir įtikina tave, kad tai tavo kaltė. Be to, jis niršta dėl menkniekių. Iš pradžių buvo malonu, kad kiekvienam žingsny dėl manęs jaudinosi, tačiau jis nežino, kada sustoti. Kartais jaučiuosi taip, lyg skęsčiau. Blogiausia tai, jog niekada nežinau, ar jis nuoširdus. Jis elgiasi kaip vaikas su nauju žaislu. Jei tik *pažvelgiu* į kitą vyrą, jis eina iš proto... jis net apkaltino mane, kad flirtuoju su pieno pardavėju.

Ji sukikeno.

– Gali pasirodyti, kad man jau per akis tokio gyvenimo, ar ne?

– O tu tai darei?

– Ką dariau?

– Flirtavai su pieno pardavėju?

Liusi skambiai nusikvatojo.

– Žinoma. Įsitempiau jį į vidų, perplėšiau kelnes ir pagrasinau, kad pirksiu pieną kitur, jei jis nesusitiks su manim ten ir tada.

– Gašli karvė! – Išdykėliškai mirktelėjusi, Debi pareiškė: – Neprieštaraučiau ir aš taip.

– O kaipgi Alfis?

– Kas sakė, kad negaliu turėti daugiau vaikinų vienu metu?

– Tu nenaudėlė.

Liusi seniai jau nebuvo tokia laiminga. Jos taip ilgai buvo geriausios draugės.

– Kas dar, mergaite?

Atsikandusi didelį kąsnį pyrago, Debi sumurmėjo pilna burna:

– Skanus pyragas. Gerai, kad paslėpei jį nuo to bjauraus Samuelio.

Suvalgiusi pyragą, ji aplaižė pirštus ir paklausė:

– Kas dar? Aš tave pažįstu. Yra dar kažkas, taigi pasakok.

– Tu pataikei, sakydama „to bjauraus Samuelio", – tarė Liusi.

Ji stabtelėjo. Prieš akis tarsi matė jaunąjį posūnį ir pasijuto taip, lyg ją dabar stebėtų.

– Jis kažkoks keistas... nuolat seka akimis, pastebi klaidas. Vieną minutę jis susimąstęs, kitą – agresyvus.

Staiga jai pasidarė šalta.

– Kartais jis mane gąsdina.

– Man tai nepatinka, mergaite. Ar jis kada nors tau grasino?

– Ne. Bet jis – viena iš priežasčių, kodėl noriu gimdyti ligoninėje. Neįsivaizduoju, kaip jis reaguotų, jei namie gimdyčiau jo tėvo vaiką. Jis neparodė jokio susidomėjimo kūdikiu... nors tėvas stengiasi kaskart jam tą dėmesį primesti... o gal dėl to ir nekenčia šio vaiko. Bet kuriuo atveju jis bjaurisi į mane net žiūrėti.

Debi apsvarstė Liusi žodžius ir pritarė:

– Po to, ką man papasakojai, mergaite, esu tavo pusėje. Laikykis savo sprendimo, kad ir ką tavo senis sakytų.

– Ačiū, Deb.

Netgi Anabelė nepritarė Liusi sprendimui. Kaip maža mama mergaitė tikėjosi, kad galės geriau prižiūrėti Liusi, jei ji bus namie.

– Aš apsisprendžiau, – pareiškė Liusi. – Ketinu gimdyti ligoninėje. Tegu Styvas prieštarauja, kiek tik nori.

– Puiku, mergaite.

Keldama puodelį, Debi šūktelėjo:

– Už tave ir tavo kūdikį! Ir už tai, kad bjaurusis Semas pamiltų tave taip, kaip myliu aš.

Liusi nusišypsojo.

– Teks ilgai laukti. Šis vaikinas nežino, kas yra meilė.

– Hm.

Gerdama arbatą, Debi nenuleido akių nuo Liusi, po akimirkos paklausė:

– O kaip Styvas? Ar *jis* tave myli?

Liusi ne iš karto galėjo sąžiningai atsakyti.

– Jei meilė yra noras, kad visuomet būčiau šalia... *taip*. Jei meilė yra nuolatinė pareiga ir troškimas mylėtis kas minutę, tuomet *taip*. Jei tai yra noras kontroliuoti mano gyvenimą... vėlgi *taip*.

– Aš kitaip suprantu meilę.

Debi veidas pasakė viską.

– Man atrodo, jog gyveni kalėjime.

Liusi nusišypsojo. Kokia Debi buvo teisi!

– Negalėčiau paneigti, kad jis švelnus ir dosnus, o kartais... nors, manau, geriau būtų, jei taip nesielgtų... jis užstoja mane prieš savo sūnų.

Ji giliai įkvėpė.

– Norėčiau, kad viskas būtų kitaip.

– Ar tu jį myli?

Liusi karčiai nusijuokė.

– Maniau, kad išmoksu jį mylėti taip, kaip žmona turėtų mylėti savo vyrą, bet negaliu. Niekada jam to nejausiu. Man nepatinka su juo mylėtis. Man netgi nepatinka, kai jis mane liečia.

Ji nevalingai suvirpėjo.

– Bet, kaip jau tau sakiau, jis geras, mielas vyras, ir man čia gyventi visai patinka. Neturiu teisės skųstis. Styvas – labai dosnus. Kadangi nedaug kur išeinu, turiu nemažą sąskaitą banke. Jis – gražus vyras, o žiūri tik į mane, nors aš vis storėju ir bjaurėju.

Ji nusišaipė iš savęs.

– Pažvelk į mane, Deb. Reikia džiaugtis, kad iš viso turiu vyrą.

Debi atidžiau į ją pažiūrėjo. Ji matė, kokia Liusi sulysusi ir kokios pavargusios jos akys. Matė vis labiau apvalėjantį pilvą ir tai, kad Liusi plaukai prarado blizgesį. Tačiau negalėjo nepastebėti ypatingo Liusi vidinio grožio, kuris švietė iš jos pilkų akių ir gaubė jos veidą švelnumo aura.

Liusi net nenutuokė, kokia ji miela. Ji matė tik savo trūkumus. Ji nekreipė dėmesio į tai, ką matė Debi. Ir nežinojo, kad visus, į kuriuos pažvelgdavo mielomis, geromis akimis, pakerėdavo švelnumu.

– Tu niekada nebūsi bjauri, – tarė Debi. – Tai Styvui reikia džiaugtis, o ne tau.

Ji negalėjo susilaikyti.

– Ne Styvas turėtų būti šalia tavęs, o Džekas.

Paminėjus jo vardą, Liusi širdis sudrebėjo. Ji nuleido akis ir išbalo. Liusi negalėjo paneigti Debi žodžių, nes giliai širdyje ne kartą troško, kad šalia jos lovoje gulėtų Džekas... kad Džekas laikytų jos ranką, kai prabusdavo, susapnavusi košmarą... kad Džekas būtų šalia dieną ir naktį, verkiant ir juokiantis.

Kai Liusi pakėlė galvą, Debi pastebėjo ašaras.

– Atleisk, mergaite. Nenorėjau tavęs įskaudinti.

Liusi veide nušvito šypsena.

– Žinau, kad nenorėjai, – atvirai tarė ji. – Aš dažnai galvoju apie Džeką...

Šypsena nublanko.

– Bet dabar jis vedęs. Galbūt netgi tapo tėvu.

– Palik Styvą, mergaite.

Debi balsas buvo šiurkštus. Liusi nenuleido akių nuo židinio liepsnos.

– Kad jis sektų paskui mane iki pasaulio krašto... kovotų dėl manęs... kovotų dėl vaiko? Kad paverstų mūsų gyvenimą pragaru?

Ji papurtė galvą.

– Ne, Debi. Ištekėjau už Styvo dėl vienintelės priežasties. Be to, pamiršti, kad Džekas atsuko man nugarą. Palikdama Styvą, neišspręsiu nieko, ir tu tai gerai žinai.

Nenoriai Debi turėjo nusileisti.

– Gal tu ir teisi, mergyte. Tikuosi, jog viskas bus gerai.

Prisiminusi savo tėvus, ji sumurmėjo:

– Atrodo, santuokinis gyvenimas ne rožėmis klotas.

Liusi atsiminė.

– Nieko nepapasakojai apie savo mamą ir tėtį. Kaip jiems sekasi?

– Jie stengiasi.

Liusi laukė. Debi pakėlė akis.

– Jie turi problemų ir dabar išvyko pamėginti išspręsti jų drauge. Tėtis gavo laikiną darbą Eilsberyje, o mama... na... ji...

Ji prikando lūpą, atrodė sutrikusi.

– Galiu tik pasakyti, kad abu šmikiai vis dar kartu. – Ji šyptelėjo. – Na, tam tikra prasme kartu.

Liusi buvo nusiteikus filosofiškai.

– Tavo mama ir tėtis myli vienas kitą. Nesijaudink, jie viską išsiaiškins.

Jai buvo smalsu, kokia ta problema, bet spėjo, kad tai susiję su Debi tėčiu. Kilo minčių apie gėrimą ir smurtą, bet buvo netinkamas laikas smalsauti, ir Liusi laukė, kol Debi galės papasakoti daugiau.

Debi plačiai nusišypsojo.

– Žinai, mergaite, – tarė beveik džiugiai, – tu tikriausiai teisi. Galbūt jie viską išsiaiškins kartą ir visiems laikams. Mes palauksim ir pamatysim. Šiaip ar taip, jie dar nepardavė namo, taigi kada nors ketina grįžti.

Įtikinusi save, kad taip ir bus, ji žvaliai paklausė:

– Ar dar turi paslėpusi to vaisinio pyrago?

– Gal ir surasiu gabalėlį, – erzino Liusi. – Dar turiu dėžę šokoladinių saldainių. Styvas nupirko ją kitai savaitei. Pas mus pietaus dvylika žmonių, ir aš turėsiu šeimininkauti. Suvyniosiu saldainius į mažas dailias servetėles ir išdėliosiu ant padėklo.

Jos akys išdykėliškai spindėjo.

– Ar norėtum saldainio?

Debi ši mintis patiko.

– Kodėl gi ne?

Liusi atnešė likusį pyragą, ir jos dviese suvalgė didžiąją jo dalį. Dar išgėrė pusę butelio vyno ir sušlamštė visą dėžę šokoladinių saldainių.

– Tai pašėlęs vakarėlis, – sukikeno Debi.

– Puikus, ar ne? – pamėgdžiojo Liusi. – O kodėl, po velnių, neturėtume puotauti?

Jos juokėsi ir plepėjo, o kai Debi susiruošė eiti, Liusi apkabino draugę ir ilgokai jos nepaleido.

– Tikiuosi, mano klaida nesukliudys tau ištekėti už Alfio.

– Nesukliudys, – patikino Debi. – Manau, jog man laikas mesti darbą. Alfis nori vaikų. Kokio tuzino turbūt pakaktų.

Kai Debi išėjo, Liusi pasidarė bloga.

– Taip tau ir reikia, – sudejavo ji, šlakstydamasi veidą šaltu vandeniu.

Skubotai pabraukiusi rankšluosčiu per veidą, Liusi pažvelgė į veidrodį.

– Tai nenaudėlė ta Debi. – Pasijutusi geriau, Liusi nusijuokė.

Į ją žvelgė šviesus, besišypsantis veidas. Pirštų galiukais palietė jo kontūrus. Bet ji lietė ne savo veidą, o Džeko. Šypseną pakeitė kupinas nusivylimo žvilgsnis.

– Ji teisi. Aš nepriklausau Styvui. Priklausau tau, Džekai.

Nusisukdama sumurmėjo:

– Tu ir aš, a, Džekai?

Ach, kaip ši mintis sušildė jos širdį.

Vėl pažvelgusi į veidrodį, Liusi pastebėjo, kokia liūdna jos šypsena.

– Pabusk, Liusi, – tarė pati sau. – Dabar netinka svajoti.

Bet kas gi belieka, jei negali net svajoti?

Šešioliktas skyrius

Telefonas skambėjo gana ilgai, pagaliau Liusi išbėgo iš vonios, susukusi šlapius plaukus į rankšluostį.

– Aš atsiliepsiu! – sušuko Anabelė iš apačios. – Tikriausiai man skambina!

Dėkinga Liusi nuskubėjo į vonios kambarį ir numetė rankšluostį. Bet, vos įėjusi pro duris, ji išgirdo piktą ginčą.

– *Semai, tu bjaurybe! Padėk telefono ragelį*, – suskambo Anabelės balsas.

Sukrėsta iki širdies gelmių, Liusi vėl išbėgo iš vonios kambario ir pamatė Semą, pasirėmusį ant turėklų.

– Turi ką slėpti? – tyčiojosi jis iš sesers. – Dulkinaisi su kažkuo mokykloje, o dabar bijai, kad senis nesužinotų?

Jis pamojavo kito telefono rageliu.

– Nagi, tęsk, mažoji sesute. Ar turėsiu sužinoti tai iš ko nors kito?

Piktdžiugiškai išsiviepęs, sušnibždėjo į ragelį:

– Čia Semas. Žinau, kas esi, ir girdėjau, apie ką kalbėjotės.

Supratusi, kad jis slapta klausėsi, Liusi pagriebė telefono ragelį.

– Kas čia darosi, velniai rautų?

– Maniau, kad kiekvienas kvailys tai suprastų. Netgi *tu*.

– Turėtum gėdytis... klausytis sesers asmeninio pokalbio.

Jo pašaipus veidas buvo vos už kelių colių, galėjo pliaukštelėti taip smarkiai, kad jis prarastų pusiausvyrą. Pagunda buvo didžiulė.

Jis sukikeno jai į veidą:

– Pabandyk ir tu pasiklausyti privačių pokalbių. Tave nustebintų tai, ką išgirstum.

– Tu man bjaurus.

Viena trumpa fraze išdavė Semui visus savo jausmus. Akimirką jį, atrodė, sukrėtė jos balso jėga. Tačiau akimirka buvo trumpa, nes greitai jis vėl šypsojosi, o balsas virpėjo iš malonumo.

– Pagaliau aš tave įveikiau. Neįsivaizduoji, kaip man tai malonu. Matai, Liusi Nolan, aš *noriu*, kad manim bjaurėtumeisi. Noriu, kad taip manim pasišlykštėtum, jog geruoju paliktum šiuos namus. Mūsų šeimai puikiai sekėsi, kol tu nepasirodei, ir mes puikiai gyvensime, kai išeisi.

Prikišęs savo veidą prie jos, Semas paklausė grasinančiu balsu:

– Ar supratai, kale?

Įsiutusi Liusi ištiesė rankas, norėdama jį nustumti, bet tuo pat metu kita ranka sugriebė jam už pakarpos.

– MANAU, KAD TU PRIVALAI ATSIPRAŠYTI.

Paraudęs iš pykčio, Styvas tvirtai papurtė sūnų.

– Na?

Kaip visada, jaunuolis nepakluso ir rūsčiai pažvelgė į Liusi.

– Nieko aš neprivalau, – sušnypštė jis. – Mums jos nereikia. Su ja vieni rūpesčiai nuo pirmos dienos.

Buvo aišku, iš ko Semas paveldėjo piktą prigimtį: šią akimirką Liusi tokį pat bruožą pastebėjo jo tėvo charakteryje. Pasilenkęs prie Semo ausies, jis paliepė:

– Atsiprašyk tuoj pat, arba, prisiekiu Dievu, išpersiu tau kailį.

Liusi to pakako.

– Nenoriu, kad atsiprašytų verčiamas, – atkakliai pareikalavo ji. – Būtų geriau, jei mes su Semu viską išsiaiškintume patys.

Abu vyrai pasižiūrėjo į ją taip, lyg ji būtų pamišusi, bet Liusi laikėsi savo.

– Aš to noriu Styvai. Nenoriu, kad verstum jį atsiprašyti. Toks atsiprašymas man nieko nereiškia.

Staigiu rankos judesiu Styvas paleido sumišusį Semą.

– Dink man iš akių, – paliepė gergždžiančiu balsu ir stumtelėjo jį taip smarkiai, jog Semas vos nenusirito nuo laiptų.

– Tau pasisekė, kad nepajutai mano kumščio svorio.

Liusi žvilgsniu nusekė Semą į prieškambarį, iš kur jis slapčia įsistebeilijo į ją neapykanta degančiomis akimis.

– Nereikėjo to daryti, – tarė Liusi šalia stovinčiam vyrui. – Tai tik pablogino padėtį.

– Ką tu sakai?

Susierzinęs, kad nenubaudė vaikino, Styvas apkaltino ją.

– Kodėl leidai jam šitaip su tavim kalbėti? Aš tokio elgesio nepakęsiu, girdi?

– Galiu pati susitvarkyti.

– Kurgi ne! Jei dar kartą nepagarbiai su tavimi kalbės, turės reikalų su manim. Kitą kartą jis neišsisuks, pažadu.

Liusi iš patirties žinojo, kad ginčytis neverta. Nuo šiol tiesiog turės pasistengti laikytis atokiau nuo Semo.

– Geriau eisiu ir apsirengsiu.

Ji žvilgtelėjo į laikrodį ant sienos. Buvo beveik septynios.

– Svečiai atvyks po valandos.

Kai ji atsisuko, Styvas šypsojosi. Ta pačia savim patenkinto žmogaus šypsena, kuri ją taip baugino.

– Valanda – daug laiko, – sušnibždėjo. Jo ranka nuslydo po jos drabužiu, palietė krūtis.

– Visada noriu mylėtis su tavimi, kai būni ką tik išsimaudžiusi.

Jis pauostė jos plaukus.

– Tu skaniai kvepi. Kaip ką tik gimęs kūdikis.

Ji nusisuko.

– Turiu kalnus darbų. Tu taip pat.

Pabėgusi į miegamąjį, uždarė duris ir atsirėmė į jas

– Padėk man, Dieve, – sudejavo. – Padėk man jį mylėti taip, kaip turėčiau.

Nusimetusi drabužius, ji nuoga atsistojo prieš veidrodį.

– Pažvelk į save, Liusi Nolan, – tarė karčiai.

Staiga ji išsižiojo iš nuostabos. „*Pavadinai save Liusi Nolan!*“ Taip ją ką tik pavadino Semas.

– Hm.

Šypseną pakeitė tylus juokas.

– Vis dėlto mudu turime šį tą bendro... Abu prašom Dievo, kad niekad nebūčiau atėjusi į šią šeimą.

Padėtis buvo ironiška.

– Pakliuvai tarp kūjo ir priekalo, mergaite, – tarė sau. – Pasirinkai vienintelę teisingą išeitį, o dabar ieškai kelio atgal. Liusi, mergyte, kelio atgal nėra. Nebent norėtum, kad vaikas augtų be tėvo. Ar šito nori? Ar tai ne per didelė kaina už tavo nepriklausomybę? Tu dar turi parduotuvę. Jei atidarytum ją, galėtum sąžiningai užsidirbti pragyvenimui. Nei tau, nei vaikui nieko netrūktų. Pagalvok apie tai.

Dieve! Pastarąsias savaites ji nieko daugiau ir negalvojo, tačiau atsakymas kaskart buvo tas pats:

– Negali taip elgtis. Tai atsirūgs ne tau, o tavo vaikui.

Be to, ji vis dar truputį mylėjo Styvą, nors kartais, pavyzdžiui, dabar, tekdavo suabejoti savo sprendimu.

Prisiminusi likimo posūkius, kurie atvedė ją pas Styvą, beveik patikėjo, kad taip buvo lemta.

– Tai bausmė tau, – komentavo Liusi. – Mamos žodžiais tariant, kaip pasiklosi, taip ir išmiegosi.

Tačiau vis vien abejojo, ar mama pritartų jos sprendimui gyventi santuokoje, kuri atneša tiek nedaug laimės.

Jai pasidarė šalta, tačiau toliau apžiūrinėjo save. Jos kūnas buvo lankstus ir stiprus. Nors ir padidėjo pilvas, figūra panėšėjo į nimfos ar jaunos mergaitės. Lygi oda, idealiai gražios kojos, daili krūtinė. Nedaug kas pakito, išskyrus veidą.

Dar mielas ir jaunas, bet ilgesio iškankintas moters veidas. Pilkos akys buvo protingesnės, rimtesnės, vyresnės. Apie lūpas susimetusios liūdesio raukšlės, nors kadaise čia švietė jaunatviška šypsena.

– Atrodai, lyg žmogus, praradęs ramybę, – sumurmėjo nusisukdama, apimta bejėgiškumo jausmo.

Ji negirdėjo, kada jis įėjo. Tik tuomet, kai rankomis palietė jos pečius, išsigandusi atšoko.

– *Styvai!*

Jis tyliai nusijuokė.

– Pataikei.

Kiek patylėjęs, baisiai rimtu, savininkišku balsu sumurmėjo:

– Nepavydžiu tam vyrui, kuris išdrįstų tave paliesti.

Jis atidžiai žiūrėjo į ją.

– Juk tau nereikia jokio kito vyro, brangioji?

Jai nepatikdavo, kai jis taip elgdavosi. Tai ją gąsdino. Priremta jo žvilgsnio, Liusi pabandė apsimesti tvirta. Purtydama galvą, ji įtikinamai atsakė:

– Jokio kito vyro, tikrai.

– Aš noriu tavęs.

– Galbūt. Bet aš dabar tavęs nenoriu. Reikia išsidžiovinti plaukus, apsirengti ir pasiruošti sutikti svečius.

Švelniai jį atstūmusi, patarė:

– Paskubėk ir tu, o tai užklups tave be kelnių.

– Tegu.

Netikėtai staigiu judesiu parvertė ją ant lovos.

– Negaliu tavęs laukti visą vakarą, – šnibždėjo gulėdamas ant jos. – Noriu tavęs dabar.

– Pasitrauk, Styvai!

Paklaikusi stūmė jį nuo savęs, bet jis nubloškė jos rankas, tarsi pūką.

– Apie ką galvojai, kai aš įėjau?

– Nieko.

– Netiesa, – spyrėsi jis. – Girdėjau, kaip kalbėjaisi su savim... o gal su kuo kitu? Gal kalbėjaisi su kuo nors, ko čia nėra?

Laikė prispaudęs jos rankas prie šonų, užgulęs visu kūno svoriu, neleido jai net pajudėti.

– Ar buvo taip, Liusi? Kalbėjaisi su kuo nors kitu?

– Nežinau, apie ką tu kalbi.

Ji puikiai žinojo. Suvokė, kur jis lenkia, ir kiti žodžiai patvirtino jos spėliones.

– Kalbėjaisi su Džeku?

– Nekvailiok.

Nuo jo tiriančio žvilgsnio jai kaito veidas.

– Kokia nesąmonė! Kodėl taip pamanei?

– Nes visada jaučiu, kad jis tau rūpi labiau, negu aš.

– Paleisk mane, Styvai. Man skauda.

– Pirma pasakyk.

– Ką?

– Pasakyk, kad myli mane labiau, nei mylėjai Džeką Hensoną, – tarė šiurkščiai, – tada paleisiu.

– Dėl Dievo, Styvai!

– *Pasakyk!*

– Paleisk arba svečius priiminėsi vienas.

Ji piktai pratrūko:

– Aš nejuokauju, Styvai. Esu pikta ir sušalusi, o tu mane skaudini.

Jis mėgino ją pabučiuoti, bet ji nusigręžė. Norėjo keliu įspirti jam ten, kur labiausiai skauda, bet nepajėgė. Ji iškentė per daug bemiegių naktų, per mažai valgė, o kūdikis ją išvargino, todėl dabar nedaug ką galėjo padaryti.

– Nenoriu tavęs skaudinti, – švelniai tikino jis. – Tiktai mylėti.

Jis apgraibom susirado užtrauktuką, nuogu kūnu ji tuoj pat pajuto jo didelį sujaudintą penį.

– Turėtum taip manęs geisti, kaip aš tavęs, – sukuždėjo jai į ausį. – Praėjo visa savaitė, tai varo mane iš proto. Jei nepasieksiu tavęs dabar, negalėsiu nuleisti akių visą vakarą.

Jis stengėsi praskėsti jai kojas.

– Prašau, Liusi, leisk. Žinai, kad neversčiau tavęs.

Tai buvo tiesa. Jis niekada jos nevertė to daryti. Bet jeigu vėl atsisakys, jis bus nepakenčiamas. „Po velnių! – mintyse maištavo Liusi. – Kodėl turėčiau?“

– Prašau, Liusi.

Jis laižė jos krūtinę, priversdamas suvirpėti.

– Aš tavęs taip noriu.

Ji nekentė jo... nekentė savęs. Nusisukusi praskėtė kojas ir atsidavė.

Laimei, tai truko tik keletą minučių. Jis užsirito ant jos, įėjo keletą kartų, tada staigiai stumtelėjo, suvirpėjo ir išsitiesė šalia.

– Tu nuostabi, – suaimanavo.

Nuostabi? Šlykštėdamasi nusišypsojo.

Ji nepadarė nieko nuostabaus.

Ji nieko nuostabaus nepajuto.

Tik gėdą. Ir kaltę.

Styvas niekada nepamiršdavo jai priminti, kad šis stalas karta iš kartos priklausė jo šeimai. Šiaip ar taip, stalas buvo gražus. Ąžuolinis, išraižytais kraštais, apvaliomis tvirtomis kojomis – tai buvo išradingo amatininko darbas. Užtiestas nėriniuota staltiese, papuoštas įmantriomis sidabrinėmis žvakidėmis (kurios taip pat nuo seno priklausė Styvo šeimai), stalas buvo vertas pasigėrėjimo.

Liusi baigė jį dengti. Stalas bei žvakidės priklausė Styvui, bet pietų servizą ji išrinko pati: balto porceliano indai su mėlynomis neužmirštuolėmis ant šonų jai labai patiko. Servizas, skirtas dvylikai asmenų, šiandien visas buvo ant stalo. Baigusi dėlioti lėkštes, Liusi ėmė lankstyti vėduokles iš servetėlių. Įgudusiais pirštais suformavo pirmą sudėtingą lankstinį ir atsargiai padėjo ant lėkštės.

Norėdama pasigrožėti savo darbu, žengė žingsnį atgal ir vos nesusidūrė su Anabele.

– Kur išmokai tai daryti? – smalsiai pasiteiravo mergaitė.

– Ką?

Vieną akimirksnį Liusi pamanė, kad tai Styvas. Bet su palengvėjimu prisiminė, kad jis dar turėtų būti viršuje. Jis tikriausiai gražinosi, kad prie pietų stalo būtų pats šauniausias ir sumaniausias. Kartais jis ilgai repetuodavo savo kalbas prieš veidrodį, kol įsitikindavo, kad jam puikiai sekasi. Šypsotis, raukyti antakius ar taukšti juokelius, priklausomai nuo būsimos kalbos pobūdžio. Būtų juokinga, jei nebūtų graudu, – ironizavo Liusi

– Ką išmokau daryti? – paklausė Liusi, sėsdama ant artimiausios kėdės.

– Servetėles. Kaip išmokai lankstyti iš jų tokias vėduokles?

Liusi nusišypsojo.

– Iš „Etiketo pamokų", esančių viršutinėje lentynoje tavo tėvo bibliotekoje.

– Juokauji! – pasibaisėjusi sušuko Anabelė. – Aš ten niekuomet neinu. Juk žinai, kaip tėtė saugo savo brangiąją biblioteką.

– O, ne. Jis nėra toks griežtas.

„Vis dėlto griežtas, – pamanė Liusi. – Tikrai griežtas".

– Ar parodysi man?

Liusi nusijuokė.

– Suprantu. Nori, kad *man* už tai kliūtų, ar ne?

Ji atsistojo.

– Gerai, surasiu tau tą knygą.

– Ne, aš ne tai norėjau pasakyti, – protestavo Anabelė. – Norėjau, kad parodytum man, kaip tai daroma.

Nusiraminusi Liusi ėmė mokyti. Sulankstė iš eilės kelias servetėles, kol pagaliau ir Anabelė ryžosi pabandyti. Pati sulanksčiusi dar keletą, mergaitė džiaugsmingai šūktelėjo:

– Man pavyko!

– Taip, pavyko, – sutiko Liusi. – Gal norėtum sulankstyti likusias?

– Ar galiu? – jos rudos akys blizgėjo iš pasitenkinimo. – Tikrai pasitiki manim?

– Žinoma.

Šis vakaras buvo ypač svarbus, nes turėjo svečiuotis Styvo kolegos su žmonomis. „Nieko, – pamanė Liusi, – patikrinsiu stalą, kai Anabelė nematys". Ji nenorėjo užduoti mergaitei širdies.

Palikusi Anabelę lankstyti, Liusi nuėjo į virtuvę, ten žilaplaukė moteris plakė grietinėlę.

– Gal reikia pagalbos? – viltingai paklausė Liusi.

Kartkartėmis, kai vienai būdavo per sunku, Styvas samdydavo šią mielą moterį. Dabar jis visada primygtinai reikalaudavo, kad ji šeimininkautų virtuvėje, kai tik būdavo rengiami tikrai svarbūs pobūviai.

– Taip darau ne todėl, kad skųsčiausi tavo kulinariniais sugebėjimais, – visada tikindavo žmoną, – o tik tam, kad turėtum mažiau rūpesčių ir galėtum gražiau pasipuošti.

– Nereikia pagalbos, – atsakė moteris, – aš viską sutvarkysiu.

Ji maloniai žiūrėjo į Liusi, į jos tankius blizgančius plaukus, puikiai derančią mėlyną suknelę, kurią išrinkti padėjo Debi.

– Jūs gražiai atrodote, – šypsodamasi tarė moteris. – Jums tinka nėštumas.

Liusi irgi šyptelėjo.

– Ačiū, – tyliai padėkojo.

Kai Styvas sakydavo, kad ji gražiai atrodo, jo žodžiai skambėdavo kažkaip abejingai, lyg jis prašytų paduoti druskos.

– Jaunoji panelė ką tik jūsų ieškojo.

Liusi pasisuko eiti.

– Viskas gerai, ponia Filei. Sutikau ją svetainėje.

Jai dingtelėjo, kad dar nesišnekėjo su Anabele apie tą pokalbį telefonu ir Semo užuominą, kad jo sesuo „su kažkuo dulkinosi“. Ši mintis nedavė ramybės.

– Nesirūpinkit, aš patarnausiu prie stalo, – tarė ponia Filei. – Jau sakiau gerajam daktarui, kad man tai patinka. Ar jums taip bus gerai?

Liusi pastebėjo, kad vargšė moteris nerimauja.

– Aš pritariu viskam, dėl ko jūs ir mano vyras susitariate, – pamelavo ji. – Bet jei prireiks pagalbos, nedvejodama kvieskite mane nuo stalo.

Ji nevalingai nusišypsojo.

– Tiesą sakant, džiaugsiuosi, galėdama trumpam pasislėpti virtuvėje.

– Eikite sau.

Ponia Filei mėgo Liusi, bet manė, kad ji ir Styvas Raimanas buvo visai netinkama pora.

– Jūs žavėsite svečius geru būdu, aš pakelsiu jiems nuotaiką skaniu maistu, taigi jie juoksis iš nevykusių daktaro pokštų.

Liusi susijuokė.

– Jūs pašėlusi moteris, ponia Filei, – pagrasė pirštu.

– Pašėlusioms moterims linksmiau gyventi, – atkirto ji, ir Liusi kvatodamasi išėjo.

Anabelė apžiūrinėjo savo darbą.

– Ką manai? – paklausė, kai Liusi įėjo.

Servetėlės stovėjo lėkštėse kaip maži kareiviai.

– Aš pati nebūčiau geriau padariusi, – didžiuodamasi tarė Liusi. – Ačiū, mieloji.

– Ką dar galėčiau padaryti?

Nors tai nebuvo pats tinkamiausias momentas, Liusi pasinaudojo proga ir paklausė.

– Pasakyk man, ar tiesą kalbėjo Semas?

Anabelė paraudo ir sunkiai atsiduso.

– Žinojau, kad kada nors to paklausi. Semas – tikras nepraustaburnis. Viskas buvo ne taip, kaip jis sakė.

– O kaip?

– Aš turiu vaikiną, bet nėra nieko, su kuo negalėčiau susitvarkyti.

– Gal norėtum pasikalbėti ar ko paklausti? Juk žinai, kad noriu tau padėti, Anabele.

– Taip.

Ji nukorė galvą. Liusi buvo aišku, kad mergaitė nesako visos tiesos.

– Tačiau dabar apie nieką nenoriu kalbėtis.

– Gerai, bet, tikiuosi, nereikia priminti, kad tau dar nesuėjo penkiolika. Nenoriu tapti griežta pamote, bet...

Ji apkabino mergaitę švelniai ir supratingai, tačiau vis vien griežtai perspėjo:

– Jei su savo vaikinu nueisite per toli, galite prisidaryti bėdos. Tu juk supranti, mieloji?

Anabelė linktelėjo galva.

– Suprantu. Nesijaudink, Liusi, aš tavęs nenuvilsiu.

Liusi pakėlė mergaitės galvą ir, žiūrėdama į jos gražias rudas akis, tarė:

– Jaudinuosi ne dėl to, kad gali nuvilti *mane*. Bijau, jog gali nusivilti *savimi*.

– Nenusivilsiu.

Šią atvirumo akimirką Anabelė dar labiau pamilo Liusi.

– Pažadu... aš nieko nenuvilsiu.

Liusi pritariamai nusišypsojo.

– Žinoma, ne.

Ji tvirtai tuo tikėjo.

– Tik nepamiršk, jog gali visada pasitarti su manim.

Viską išsiaiškinusios, jos apsikabino. Staiga išgąsdino Styvo balsas.

– Kas čia? Mamyčių susitikimas?

Styvas atidžiai pažvelgė pirma į vieną, paskui į kitą.

– Gal ir man vertėtų ką nors sužinoti?

Kartu su mergaite išeidama iš kambario, Liusi atsakė:

– Tau vertėtų sužinoti, kiek dabar valandų. – Ji žvilgtelėjo į laikrodį. – Beliko dešimt minučių, o tu dar be kaklaraiščio.

Styvas tą pačią akimirką pasileido laiptais į viršų

– Kodėl man niekas nepasakė? – subliuvo jis. – Pietų atvyksta svarbūs svečiai, o aš be kaklaraiščio!

Stovėdamos laiptų apačioje, Liusi su Anabele tyliai kikeno.

– Vyrai puola į paniką dėl kvailiausių dalykų, – tarė Liusi. – Moterys turi daug svarbesnių problemų, kaip manai, Anabele?

Liusi mirktelėjo, ir Anabelė nusišypsojo. Tada jos išsiskyrė: mergaitė nubėgo į virtuvę slapčia paragauti deserto, o Liusi užlipo į viršų įsitikinti, kad jos vyras pasirengęs sutikti svečius ramiai ir oriai, kaip jis ir norėtų.

Kai svečiai pradėjo rinktis, Styvas priiminėjo juos kartu su žmona. Sveikinosi su jais, juokėsi ir pokštavo, buvo savimi labai patenkintas. Vilkėjo tamsų išeiginį kostiumą, baltutėlius marškinius, nepriekaištingai pasirišo ir kaklaraištį.

– Malonu jus matyti, – sveikinosi su vyriausiojo konsultanto žmona. – Jūs – Laura, ar ne?

Nušvito iš džiaugsmo, kai moteris pagyrė gerą jo atmintį.

Kai buvo patiektas puikiai paruoštas kalakutas su daržovėmis, Styvas šypsojosi, plepėjo ir dalyvavo kiekviename pokalbyje. Valgydamas desertą, jis atvirai pagyrė ponios Filei sugebėjimus. Svečiai galėjo pasirinkti trapaus obuolių arba puraus spanguolių pyrago su plakta grietinėle ar saldžiu kremu.

– Gudriausia būtų paragauti abiejų, – juokėsi Styvas ir įsivertė didelį gabalą obuolių pyrago.

Tai buvo malonus pobūvis. Svečiai šnekučiavosi visi kartu ar plepėjo su stalo kaimynais; retkarčiais pasišaudydavo žodžiais ar keistai pajuokaudavo. Kad ir kaip Liusi stengėsi, pajuto, jog laukia nesulaukia vakaro pabaigos.

Semas, kaip ir jo tėvas, maukė vyną be jokio saiko. Kol visi dar sėdėjo prie stalo, buvo patiekta kava su brendžiu ir likeriu. Dauguma svečių atvažiavo nuosavais automobiliais, todėl gėrė tik kavą. Tie, kurie atvyko su taksi arba kuriuos namo parvežti pažadėjo partnerės, išgėrė su šeimininku po keletą taurių.

– Į mūsų visų sveikatą! – Styvas paskelbė tostą ir užsivertė nemažą taurelę brendžio.

Vėl prisipylęs, jis džiugiai pridūrė:

– Už ponią Filei ir mano mieląją žmoną Liusi... dvi nepakartojamas moteris.

Semui taip pat buvo leista išgerti šiek tiek brendžio. Jis sukinėjo taurę didelėmis baltomis rankomis ir nenuleido akių nuo Liusi. Liusi trikdė jo žvilgsnis, be to, ji baisiai norėjo į tualetą, todėl tyliai atsiprašė šalia sėdinčios moters ir atsistojo.

– Suprantu, – tarė moteris, – pati turiu du vaikus ir žinau, ką tai reiškia.

Nusišypsojusi greta sėdinčiai Anabelei, moteris kone oriai paaiškino.

– Kai laukiesi vaiko, dažnai spaudžia pūslę.

Kol moteris plepėjo su Anabele, Liusi pasitaikė gera proga paspurkti. Tikėjosi, jog vyras bus per daug užsiėmęs, kad pastebėtų jos dingimą. Nelaimei, jis pastebėjo.

– Juk neketini palikti mūsų svečių, brangioji? – suskambo Styvo balsas, užgoždamas visus kitus.

Be galo sutrikusi, Liusi nusišypsojo.

– Atsiprašau.

Atrėmusi smalsius žvilgsnius, ji nevykusiai pamelavo:

– Eisiu pažiūrėti, ar ko netrūksta virtuvėje.

Jai nepaprastai palengvėjo, kai vienas iš svečių šūktelėjo:

– Neatsisakyčiau puodelio kavos.

Kažkas paprašė dar vieno gabalėlio to skanaus obuolių pyrago, ir kalbos prie stalo vėl atgijo.

Styvas sėdėjo stalo gale, arčiausiai durų, tad Liusi turėjo pro jį praeiti. Kai ji skubėjo pro šalį, sugavo jos ranką.

– Šiandien tu atrodai ypač gražiai, mieloji, – tarė jis, prisitraukdamas prie savęs.

Kai ji pabandė ištrūkti, piktai žybtelėjo akimis ir šūktelėjo, laukdamas kitų pritarimo:

– Ei, vyručiai, ar jūs man nepavydite? Argi mano žmona ne žavinga?

Jis su šypsena žvelgė į svečių veidus, kai visų akys nukrypo į Liusi.

– Niekad nepagalvotumėt, kad ji nėščia? – Styvas nusijuokė. – Bet taip jau yra, pats tuo įsitikinau. Tai vis mano nelemtas vyriškumas.

Trokšdama skradžiai žemę prasmegti, Liusi piktai sušnibždėjo jam į ausį:

– To jau per daug. Nejau tu nematai, kad žemini mus abu.

Jis atrodė nustebęs.

– Žeminu mus? – pralemeno jis. – Kokias nesąmones tu kalbi, brangioji.

Atsisukęs į nutilusius svečius, jis paaiškino:

– Mano brangioji sako, kad aš ją žeminu. Nieko panašaus.Tik sakau, kokia ji graži ir kaip aš didžiuojuosi, kad ji nešioja mano vaiką.

Jis mirktelėjo:

– Bet tai ne mano vieno kaltė, kad ji nėščia. Tango šokama dviese.

Staiga jis tvirčiau suspaudė jos ranką.

– Betgi vėl, vyras niekada negali būti tikras, tiesa? – garsiai paklausė. – Norėjau pasakyti, kad vaikas galėtų būti ir pienininko.

Plyšdamas iš juoko, piktai pasakojo toliau:

– Paprastai moterys užmoka pienininkui ir skuba į vidų, ar ne taip? Bet tik ne mano žmona. O, ne. Ji stoviniuoja ant slenksčio, ilgai juokiasi ir plepa. Ji tvirtina, kad tai senas jos velionio tėvo draugas, bet kaip galiu būti tikras, kad jo nevilioja? Ar vyras gali tiksliai žinoti, ką žmona veikia jam už nugaros?

Liusi išblyško.

– Tu girtas! – tyliai sušnypštė.

Ji virė iš pykčio, bet mėgino atrodyti rami. Išspaudusi šypseną, paaiškino:

– Jis nepaminėjo, kad pienininkui teliko kelios savaitės iki pensijos... kad jo silpna širdis ir kad jis serga artritu.

Abejoju, ar vargšeliui pakaktų jėgų *užlipti* laiptais, jau nekalbant apie tai, ką jis sugebėtų užlipęs.

Akies krašteliu Liusi matė, kaip klastingai į ją šnairuoja Semas. Kai jų akys susitiko, jis kilstelėjo taurę brendžio ir vienu mauku ją išgėrė.

Įsiutusi Liusi skubiai išėjo, lydima juoko bangos. Viršuje ji apsišlakstė veidą šaltu vandeniu ir pasiruošė grįžti į cirką.

– Tegu tik pabando vėl mane pažeminti, – pagrasė žiūrėdama į veidrodį, – ir jis velniškai pasigailės!

Išėjusi iš vonios, ji giliai įkvėpė, pasitempė ir ryžtingai nužingsniavo prie laiptų. Ištįsusiu, kaltu veidu čia jos laukė Styvas, ir ji pasiruošė jį sutikti.

– Neatsiprašinėk, – perspėjo. – Praeis daug laiko, kol atleisiu tau už šį bjaurų vaidinimą.

– Prašau, Liusi, – suinkštė jis. – Žinai, koks aš pavydus. Visi vyrai godžiomis akimis tik tave ir rijo visą vakarą. Mačiau, kaip plepėjai su Rodžeriu Parkeriu, ir nesusivaldžiau. Negaliu pakęsti, kai tu žiūri į kitus vyrus.

– *Kada?* – piktai paklausė ji. – *Kada* aš žiūriu į kitus vyrus? Aš beveik neišeinu iš namų, o kai išeinu, bijau su kuo nors žodeliu persimesti, kad tu, tai sužinojęs, ko neišsigalvotum.

Ji per ilgai tylomis kentėjo. Dabar viskas išsiliejo su kaupu.

– Man nusibodo tavo kvailas pavydas. Tiesą pasakius, Styvai, tai greičiausias būdas pastūmėti mane į kito vyro glėbį.

Dusdamas jis žiūrėjo į ją taip, lyg ką tik būtų paskelbusi jam mirties nuosprendį.

– Kokio kito vyro? Juk tu man melavai, ką? *Yra* kitas vyras!

Staiga ją užsipuolė.

– Kas jis? Geriau pasakyk man, nes aš vis vien sužinosiu. O kai sužinosiu, jis pasigailės, kad išvydo šį pasaulį.

Kol Styvas reikalavo pasakyti jam tiesą, sūnus stebėjo, paskui lėtai ėmė lipti laiptais į viršų. Pasilenkęs virš turėklų, kandžiai pasiūlė:

– Išmesk ją lauk. Aš tau iš karto sakiau, kad ji – tikra nelaimė.

Kandus sūnaus balsas privertė Styvą stabtelėti ir kritiškiau pažvelgti į savo elgesį.

– Grįžk, – paliepė Semui.

Jis kreipėsi į Liusi, prašydamas atleisti:

– Nesuprantu, kas man atsitiko. Turbūt per daug išgėriau.

Liusi ilgai žiūrėjo jam į akis, tame žvilgsnyje atsispindėjo visi jos jausmai.

– Tu pažeminai mane visų akyse. Nežinau, ar galėsiu tau atleisti.

– Nesileisk kvailinamas, tėti, – ragino Semas. – Tegul prisipažįsta, kas jos meilužis, arba liepk jai krautis daiktus.

Įpykęs Styvas apsisuko ir smarkiai trenkė jam į krūtinę.

– NUTILK! Arba tu pats tuoj krausiesi daiktus.

Kol jie ginčijosi, Liusi prasispraudė pro juos, veltui tikėdamasi, kad svečiai neišgirdo, kas vyksta viršuje.

Likus vos keliems žingsniams iki laiptų, Semas staiga užsipuolė ją:

– Kalė! Dabar patenkinta, kad nuteikei prieš mane tėtį?

Ji keistai pajuto artėjantį pavojų, ir beveik tuo pat metu jis pakišo jai koją. Negalėdama sustoti, ji parkrito ir sunkiai nusirito laiptais žemyn. Iš pradžių dar atrodė, kad galės sustoti, bet paslydo ir nepajėgė išsigelbėti.

Krisdama dar spėjo atmerkti apstulbusias akis. Styvas vijosi ją laiptais, šaukė vardu ir, ištiesęs rankas, mėgino ją sugriebti.

Semas buvo pasirėmęs ant turėklų. Šypsodamasis stebėjo, kaip ji darda laiptais žemyn.

Liusi girdėjo balsus ir greitus žingsnius: aplink buvo pilna žmonių. Akyse aptemo, ji nugrimzdo į neramią, paslaptingą tylą.

Septynioliktas skyrius

– Kaip jautiesi, mergaite?

Pastarąsias dvi savaites Debi kasdien ateidavo į ligoninę. Ši diena nebuvo išimtis.

– Gerai.

Liusi toli gražu nesijautė gerai, bet žinojo, kad Debi nerimauja, todėl linksmai nusišypsojo.

– Pažįstu tave ir esu tikra, kad neduodi ramybės gydytojui. Jis tikriausiai tau sakė, kaip gerai jaučiuosi.

Mintyse ji pridūrė: „Bet tikrai nesakė, kaip iš tiesų jaučiuosi, nes jis nežino. Kaip vyras gali žinoti, ką reiškia moteriai prarasti negimusį kūdikį... augančią, gyvą jos pačios dalį? Kaip vyras gali žinoti, kas dedasi moters širdyje?“

Kaip visada įžvalgi Debi paėmė ją už rankos.

– Žinai, kaip tave užjaučiu, mergaite. Dėl kūdikio.

Liusi linktelėjo. Ji norėjo pasakyti, kad iš visų žmonių Debi ją suprato geriausiai, bet žodžiai strigo gerklėje.

– Viskas gerai, mergaite, – tarė Debi. – Bus laiko pasikalbėti, kai grįši namo.

– Ar gydytojas jau buvo užėjęs?

– Šį rytą.

Liusi pasidžiaugė, kad Debi pakeitė temą. Dabar jai nepakaktų drąsos kalbėtis apie kūdikį. Neužtektų drąsos kalbėtis ir apie kitus dalykus... asmeninius dalykus, kurie neleido užmigti naktimis. Gulėjo šioje lovoje vieniša ir įskaudinta, buvo priversta susitaikyti su daugybe dalykų, o jos pražūtinga santuoka užėmė vieną pirmųjų vietų tame skaudžiame sąraše.

Ji galvojo apie Semą ir apie tai, ką jis padarė. Jis tyčia pakišo jai koją. Jis nužudė jos negimusį vaiką, ir ji niekada negalės jam atleisti. Gyvenimas vėl apvirto aukštyn kojom, turėjo dėl daug ko apsispręsti. Išeiti ar pasilikti? Kokia ateitis jos laukia su Styvu? Dėl vieno ji buvo tikra: niekada negyvens tame pačiame name su Styvo sūnumi. Semas ne tik jos nekentė, jis buvo pavojingas. Blogio įsikūnijimas.

– Gana, mergaite.

Debi pastebėjo susirūpinusį draugės žvilgsnį, kai ją vėl apniko visos šios mintys. Nežinodama, jog išdavė savo slapčiausius jausmus, Liusi apsimetė abejinga.

– Atleisk, Deb. Užsigalvojau. Ką tu sakei?

– Tu puikiai žinai, ką aš sakiau. Numanau, apie ką galvoji. Negerai užgniaužti viską savyje.

– Jei visą laiką apie tai kalbėsiu, irgi nebus gerai, – prieštaravo Liusi.

Debi įtariai pažvelgė į ją.

– Juk nepasakei man visos tiesos, ar ne?

– Apie ką?

– Apie tai, kaip nukritai nuo tų prakeiktų laiptų.

– Tu žinai, kas atsitiko. Aš paslydau ir nugriuvau.

Tai nebuvo melas.

– Bet tai dar ne viskas, ar ne?

Debi numanė, kaip tai galėjo atsitikti, todėl norėjo sužinoti tiesą.

– Žinau, kad pietūs buvo niekam tikę, nes Styvas pasigėrė ir pažemino tave. Žinau, kad viską jam išklojai, ir jūs susiginčijote laiptų viršuje. Štai tiek tu man papasakojai, bet tai ne viskas.

Debi negailestingai tarė:

– Jis nustūmė tave nuo laiptų, ar ne, vaike? Tavo bjaurusis vyras nustūmė tave nuo laiptų, o tu nieko nesakai, nes nenori, kad jis pakliūtų į bėdą. Štai tokia tiesa. O gal aš klystu?

Nenorėdama į šią istoriją įpainioti Debi, Liusi nuleido akis.

– Tavo visuomet buvo laki vaizduotė.

Debi pasilenkė ir tiriamai pažvelgė Liusi į akis.

– Pažiūrėk į mane, mergaite, – švelniai tarė. – Pasakyk man, kad aš teisi.

– Tu neteisi. Styvas manęs nenustūmė nuo laiptų.

– Bet?

– *Semas.*

Jai staiga palengvėjo ir ji panoro išpasakoti viską.

– Viskas buvo taip, kaip tau pasakojau. Semas sekė savo tėvą ir nugirdo mūsų barnį. Jis sakė, kad esu tik nelaimė ir kad manęs tai šeimai nereikia. Styvas įširdo ant jo, o Semas apkaltino mane. Kai pasukau prie laiptų, jis tyčia pakišo man koją, ir aš praradau pusiausvyrą. Štai kaip viskas atsitiko. Prisiekiu Dievu, tai padarė ne Styvas, o jo sūnus.

– Jis tyčia pakišo tau koją? Šunsnukis!

Debi įsiutusi sugniaužė kumščius.

– O kaip Styvas? Ką jis sako? Tikiuosi, jis išvijo tą niekšą?

Liusi papurtė galvą.

– Styvas nepatikės, kad jo sūnus tyčia man pakišo koją. Negaliu jo kaltinti už tai, kad mėgina pateisinti sūnų, nes iš pradžių ir aš bandžiau. Nenorėjau patikėti, kad kas nors galėtų taip žiauriai pasielgti. Bet kuo ilgiau čia guliu ir svarstau, tuo tvirčiau įsitikinu, kad Semas norėjo mane sužeisti... netgi nužudyti. Mačiau jo veidą, Debi. Krisdama atsimerkiau ir pamačiau, kaip jis šypsosi. Jis niekada nenorėjo nei manęs, nei kūdikio. Dabar jis atsikratė vaiko, o aš nežinau, ką daryti.

– Pranešk policijai, štai ką padaryk.

Tokia mintis buvo atėjusi Liusi į galvą.

– Jei ir praneščiau, jis viską neigtų.

– Jei taip atsitiktų, juk Styvas tave palaikytų? Jis viską matė. Be to, tu nešiojai jo kūdikį. Dėl Dievo, juk Semas jį nužudė! Styvas tikrai neleis jam išsisukti.

– Reikia, kad Styvas būtų mano pusėje, nes kitaip tikrai pralaimėsiu.

Su juo kalbėtis buvo sunku. O dar sunkiau susitaikyti su tuo, ką padarė jo sūnus.

– Jei tu nepraneši policijai, *aš* pranešiu.

Liusi šyptelėjo. Debi gyvenime matė tik juoda ir balta. Turėtų būti nuostabu, kai viskas taip paprasta.

– Nenoriu, kad dabar įsikištų policija, – perspėjo Liusi. – Neprasitark apie tai niekam, o ypač Styvui ar jo sūnui.

Staiga ji sunerimo. Nuleidusi galvą, sumurmėjo:

– Nereikėjo tau pasakoti. Dar ne. Turiu pati viską sutvarkyti.

Susigėdusi Debi apkabino Liusi.

– Ką aš sau galvoju, mergaite? – paklausė virpančiu balsu. – Tu sugniuždyta ir įskaudinta. Praradai kūdikį, tavo santuoka yra. O aš... noriu, kad ištvertum policijos tardymą ir dar dievai žino ką. Atleisk, mergaite. Aš – kvaiša ir nusipelniau spyrio į užpakalį.

Taip pasakyti galėjo tik Debi, ir Liusi nesusilaikiusi nusišypsojo. Ji įtikino Debi, kad ši sau nepriekaištautų.

– Žinau, kad nori man padėti, ir esu dėkinga. Bet prieš ką nors nuspręsdama, turiu priversti Styvą pripažinti tiesą.

– O kaip jūsų santuoka? Ar galėtum grįžti po to, kas atsitiko?

Liusi buvo tvirtai apsisprendusi.

– Ne. Tarp mūsų viskas baigta. Mums nebuvo lemta būti kartu, dabar tai suprantu.

– Ką ketini daryti?

Keista, bet Liusi pastebėjo, kad Debi akyse šmėstelėjo baimė.

– Aš dar nenusprendžiau, – prisipažino. – Gydytojas sakė, kad mane išleis tik po kelių dienų, taigi turėsiu marias laiko apie tai pagalvoti.

Netgi po nelaimės Debi puoselėjo vieną sumanymą. Dabar prasitarė apie tai garsiai:

– Manau, jog turėtum susisiekti su Džeku Hensonu. Išgirdęs, kas nutiko, jis atlėks kaip kulka.

Liusi širdis sudrebėjo.

– NE!

– Kodėl ne?

– Tu žinai kodėl. Džekas vedęs. Tai, kas buvo tarp mūsų, seniai baigta.

– Netikiu. Gal jis vedė dėl tos pačios priežasties, kaip ir tu. Gal jo santuoka yra tokia pat didelė klaida. Sakyk, ką

nori, bet niekada nepatikėsiu, kad jis liovėsi tave mylėjęs... arba tu jo nebemyli. Niekada nemačiau labiau įsimylėjusių žmonių, negu tu ir Džekas.

– Ar tu mano draugė?

– Žinoma. Koks čia kvailas klausimas?

– Jei esi mano draugė, Deb, ir jei nori, kad atgaučiau dvasios ramybę, nepriminink daugiau Džeko ir leisk man pačiai įveikti savo bėdas. Ar padarysi tai dėl manęs?

Buvo lengva pastebėti, kaip Liusi susijaudino, paminėjus Džeką. Dabar to mažiausiai reikėjo.

– Žinoma, mergaite.

Debi droviai nusišypsojo.

– Nelabai tau padedu, ar ne? Aš ir tas mano ilgas liežuvis.

Liusi paėmė ją už rankos.

– Tu puiki slaugė. Bet yra svarbesnių dalykų, Deb. Padariau daugybę klaidų, o dabar noriu viską gerai apgalvoti.

– Suprantu.

Norėdama nukreipti kalbą, Liusi paklausė:

– Ar judu su Alfiu jau paskyrėte vestuvių datą?

– Dar ne.

– Ar viskas gerai?

– Viskas eina kaip iš pypkės.

– Ar yra žinių iš mamos ir tėčio?

– Dar ne, bet netrukus tikiuosi gauti laišką. – Ji suraukė antakius.– Nuolat tvarkau ir vėdinu namą, laukdama jų sugrįžtant.

Jos nutilo. Liusi tvirtai žinojo, kad Debi kažką slepia, o Debi nesmagiai jautėsi meluodama. Bet jos pernelyg ilgai viena kitą pažinojo, todėl gerbė viena kitos jausmus.

– Aš jau bėgsiu, – netrukus tarė Debi. – Laikykis ir paskambink, jei ko prireiks.

Kai seselė atnešė vakarienę, Liusi išgėrė karšto šokolado ir kietai užmigo.

Kitą rytą ją aplankė gydytojas.

– Atrodo, viskas gerai, – tarė tyliu, rūpestingu balsu. – Poryt galėsite važiuoti namo.

Užrašęs į kortelę nurodymus, nuėjo prie kitos pacientės, jaunos paniurusios moters, kuri visai nebendravo su Liusi.

Apie pusę trijų atvyko Styvas.

– Gal ir atrodau išvargęs, bet tik todėl, kad du kartus buvau iškviestas naktį... sunkus astmos priepuolis ir senas vyras skaudančia krūtine. Persivalgė vištienos su kario padažu.

Jis tingiai nusišypsojo. Liusi tylėjo, todėl jis pridūrė:

– Iki pusės aštuonių esu laisvas, taigi galiu pasilikti, kiek tik panorėsi.

Jis pabučiavo ją, apkabino, paėmė jos ranką, bet ji vengė net prisilietimo.

– Kalbėjau su sesele. Ji sakė, kad poryt tave išleis namo.

Jo šypsena buvo žavinga, kaip visada, bet akys neramiai lakstė į šalis.

– Kaip gerai, kad sugrįši. Visi tavęs pasiilgome.

Liusi žiūrėjo į jį, o širdyje kaupėsi pyktis

– Semas taip pat? – Gyvenime daugiau nenorėjo matyti to jaunuolio. – Vaje, vaje! Tik pamanykit, jis manęs pasiilgo, o aš maniau, kad nusivylė, jog nenusisukau sprando.

Ji nekentė savęs už tokį kandumą, bet norėjo jį įžeisti, įskaudinti Semą taip, kaip jis įskaudino ją. Ji troško tiesos, bet ne tokios, kurios jis negalėtų suprasti. Styvas buvo silpnas. Jo sūnus piktas. O Anabelė – švelnus, rūpestingas vai-

kas, kuriam beviltiškai trūko meilės. Ji troško, kad Liusi atstotų jai motiną.

Vien dėl Anabelės Liusi nenorėjo visko kelti viešumon. Jos pačios gyvenimas jau buvo sugriautas. Ar kas pasikeistų, jei sugriūtų ir Anabelės?

Bet Semas pražudė nekaltą gyvybę.

– Pripažink, Styvai, – tarė ji, – kaltas tavo sūnus. Turi tai pripažinti.

Jis slapčia apsidairė, aiškiai bijodamas, kad kas nenugirstų.

– Pavojinga taip kalbėti, mieloji.

– Bet tai tiesa.

Ji turėjo priversti jį tai suprasti.

Jo balsas rėžė ausį.

– *Netiesa.* Klausinėjau Semą iki pamėlynavimo. Jis tvirtina, kad tai buvo nelaimingas atsitikimas.

– Ir tu juo tiki?

– Žinoma.

Jai ėmė trūkti kantrybės, tačiau vis tiek atrodė rami.

– Tu buvai ten, – tyliai pasakė.

Vėl prisiminė Semą, stovintį ant laiptų, ir Styvą, paklaikusiom akim žiūrinti į sūnų prieš tai, kai nusivijo ją laiptais žemyn.

– Tu matei, ką jis padarė.

– Ne.

Jo šypsena atrodė pasigailėtinai. Jis švelniai glostė jos ranką, kalbėjo tuo raminančiu gydytojo balsu, kokiu kalbėdavo su pacientais.

– Suprantu, kodėl manai, kad jis padarė tai tyčia, bet tu klysti. Žinau, kad Semas turi blogų savybių, kartais norėčiau pasmaugti jį savo paties rankomis, bet jis niekada ne-

padarytų tokio baisaus nusikaltimo. Valandų valandas kalbėjausi su juo, bandydamas išgauti tiesą. Jis prisiekė, kad yra nekaltas. Aš privalau juo patikėti. Ar nesupranti, Liusi? AŠ PRIVALAU JUO TIKĖTI!

Jo balsas, liūdnos akys, viskas, ką jis kalbėjo, išdavė Liusi, kad jis pats stengiasi save įtikinti. Jis buvo gydytojas ir gelbėjo žmonių gyvybes. Styvas negalėjo patikėti, kad jo sūnus taip žiauriai pasielgė. Girdėdama prašantį, maldaujantį, pasipūtusį, vėliau nuolankų Styvo balsą, Liusi suprato – *jis žinojo*! Kad ir kaip tai neigė, kad ir kaip norėjo, kad tai būtų netiesa, *jis žinojo*. Ir vos pajėgė šį žinojimą pakelti.

– Liusi! Ar girdi, ką sakau? Semas to nepadarė. Tu pati nukritai.

Jo balsas nutrūko, o rudos akys įgavo nuskriausto berniuko išraišką.

– Tai buvo nelaimingas atsitikimas. Nieko negalime kaltinti. Nors patempti keli raiščiai ir sumušta nugara... Yra įbrėžimų ir mėlynių... tu likai gyva. O dėl kūdikio... žinau, kaip tau sunku, bet tai dar ne pasaulio pabaiga. Galėsime turėti daugiau vaikų. Išvažiuosime atostogauti. Kai išeisi iš čia, aš pasiimsiu nemokamų atostogų. Kur norėtum išvykti? Į užsienį? Kur šilta? Tark žodį, aš padarysiu viską.

Su kiekvienu jo žodžiu Liusi vis labiau nusivylė. Jis niekada nepripažins tiesos.

– Išeik, – sušnibždėjo ji. – Man reikia pagalvoti.

Ne taip supratęs jos žodžius, jis pašoko ir su palengvėjimu nusišypsojo.

– Puiku, mieloji, – tarė džiugiai, – neskubėk. Pagalvok apie tai, o aš ateisiu atsakymo rytoj vakare. Atostogų, štai

ko mums reikia. Mes išvyksime, o kai grįšime, šis bjaurus reikalas bus pamirštas.

Kai jis išėjo, Liusi išlipo iš lovos ir susirado seselę.

– Gydytojas sakė, kad poryt galėsiu važiuoti namo, – priminė jai. – Tačiau turiu grįžti šiandien. Ar galima?

Seselė buvo supratinga.

– Nematau jokių kliūčių.

Kad ir su mėlynėmis ant kaklo ir veido, Liusi buvo sveika. Pavojus dėl nukraujavimo buvo praėjęs, todėl dvi papildomos dienos ligoninėje nieko nepakeistų.

– Bet tai ne nuo manęs priklauso. Turiu paklausti gydytojo.

Liusi atsisėdo prie stalo ir laukė. Atrodė, kad seselė negrįžta visą amžinybę.

– Gulkite į lovą, – grįžusi paliepė seselė, – gydytojas ateina jūsų apžiūrėti. – Ji užtraukė užuolaidas.

Gydytojas perskaitė pastabas, dar kartą apklausė seselę ir pagaliau davė Liusi aiškų atsakymą.

– Važiuokite namo. Tik atminkite, kad jums negalima jaudintis.

Ji pažadėjo, kad nesijaudins, ir po pusvalandžio jau buvo pasiruošusi išvykti.

Įsėdusi į taksi, ji pasakė adresą. Važiuojant Blekberno gatvėmis, jos akyse sužvilgo ašaros.

– Užverstas dar vienas mano gyvenimo puslapis. Dar viena didžiulė klaida.

Kai taksi privažiavo senąją jos tėvų parduotuvę, ji užmokėjo vairuotojui ir išlipo. Taksi nuvažiavo, ir ji liko viena. Tik kaimynė šūktelėjo iš kitos gatvės pusės:

– Vėl atidarysi parduotuvę, mergaite? Tikiuosi, nes būna sunku vilktis į miestą dėl kopūsto.

Nelaukdama atsakymo, vis dar murmėdama kažką po nosim, ji įėjo ir uždarė duris.

Liusi neskubėjo eiti į vidų. Stovėjo lauke, mėgavosi gegužės šiluma ir žvelgė į parduotuvės iškabą. Ten buvo užrašyti jos tėvų vardai. Dar vienas nesugrąžinamos praeities prisiminimas.

– Mano vieta čia. Dabar tai mano gyvenimas.

Pasiraususi krepšyje, Liusi surado raktą. Laikė jį savo krepšyje nuo tos dienos, kai uždarė parduotuvę, bet niekada nepagalvojo, kad šitaip čia sugrįš.

Ji įėjo kupina prieštaringų jausmų. Langinės buvo atviros, ir į vidų plūdo šviesa.

– Juokinga, maniau, kad jas uždariau, – sumurmėjo.

Tiesą sakant, buvo įsitikinusi, kad paliko jas uždarytas. Po kurio laiko ji suprato, kad atmintis krečia pokštus.

Lyg sapne, ji vaikščiojo po namą, prisiliesdama prie vieno ar kito daikto, pirštų galiukais švelniai perbėgo prekystaliu – tuo pačiu, už kurio daugelį metų stovėjo jos mama ir tėtis. Praėjo pro sandėliuką ir pasuko į virtuvę, tik čia jai pirmą kartą kilo įtarimas. Ant stalo gulėjo pirkiniai: kepalėlis duonos, pusė svaro sviesto ir stiklainis braškių uogenės, o šalia mėtėsi ruda piniginė ir kelios išbirusios monetos. Liusi jas suskaičiavo. Trys svarai, penkiasdešimt pensų.

– Kas, po velnių, čia vyksta?

Jai buvo smalsu, bet kartu ir baugu sužinoti, kas gyveno jos tėvų namuose, kol ji buvo išvykusi. Išgirdusi triukšmą, staigiai atsisuko.

– Kas čia?

Skubėdama prie durų, ji sušuko:

– Geriau pasirodyk. Jei ne, perspėju tave: šauksiu ir sukelsiu ant kojų visą gatvę.

Jau ketino užrėkti, bet svetainės tarpdury pasirodė murzinas veidas.

– Nereikia, – tarė šelmiškai šypsodamasi. – Jei ruošiesi sukviesti čia visą gatvę, turiu susitvarkyti ir nusiprausti. Nenoriu, kad žmonės palaikytų mane nevala.

Liusi buvo sukrėsta.

– Deb! Ką tu čia veiki?

Koridoriumi eidama į virtuvę, Debi išdidžiai pareiškė:

– Aš tavo naujakurė, mergaite. Geriau viską paaiškinsiu, kol neišgrūdai manęs pro duris.

Paskubomis paruošusi arbatos, ji taip ir padarė. Istorija buvo trumpa ir liūdna, tad Debi greitai palenkė Liusi savo pusėn.

– Tikėjausi, kad čia sugrįši, – tarė ji. – Todėl nerimavau, nes čia gyvenu jau trejetą savaičių. Kaip žinai, mudu su Alfiu įsikūrėm mano tėvų name, bet susibarėme, ir aš jį išvariau. Mėginau ten gyventi viena, bet jaučiausi siaubingai. Vis galvojau apie mamą ir tėtį, apie tai, kad jų čia nėra ir kad jie gali visai nebegrįžti. Atvirai kalbant, neištvėriau. Be to, Alfis sekdavo mane, kai eidavau iš darbo, skambindavo kas valandą, taigi aš išsinešdinau ir įsilaužiau pas tave pro galinį langą. Nesijaudink, aš jį sutaisiau. Alfis nežino, kur esu, ir neturi pakankamai smegenų, kad suprastų.

Ji giliai atsiduso.

– Ir nebegali manęs sekti iki namų, nes aš nebeturiu darbo. Mane *vėl* atleido, nes susibariau su kliente... kvaila karvė!

Debi išsišiepė.

– Ji atėjo į kavinę ir paprašė gabalėlio paštеto su arbata. Gerai! Iš kur galėjau žinoti, kad arbata atšalus... o paštetas sugedęs? Aš tik pavadavau Meiblę, kuri buvo išėjusi paimti šviežių bandelių. Be to, ne mano reikalas stebėti, kas švie-

žia, o ką reikia išmesti. Maniau, kad arbata buvo ką tik paruošta. O ji pasirodo, stovėjo pusvalandį! Na, klientė įniršo ir bjauriai mane išplūdo, taigi sudaviau jai per veidą. Meiblė sakė, kad klientas visada teisus ir aš turėčiau rimčiau žiūrėti į savo darbą, ypač po to, kai jie davė man dar vieną galimybę. Pasakiau, kad susikištų tą prakeiktą darbą. Taigi darbo nebeturiu.

Papasakojusi ji susmuko į kėdę, atrodė pasigailėtinai.

– Esu niekam tikusi, ar ne, mergaite? – liūdnai paklausė.

– Tu – karštakošė, štai tavo bėda, – pareiškė Liusi. – Bet stebiuosi, kad Meiblė leido tau išeiti. Paprastai ji išklauso atsiprašymų.

– Ji reikalavo, kad atsiprašyčiau, bet atsakiau, kad atsiknistų. Ji liepė grįžti, kai nurimsiu, bet aš neisiu. Susirasiu kitą darbą, kur mane labiau vertins.

Liusi negalėjo tuo patikėti.

– Taigi! Leisk man pakartoti iš naujo. Tu susiginčijai su Alfiu ir išvarei jį iš namų. Atėjai čia, įsilaužei pro galinį langą ir be mano žinios įsikūrei. Po to darbe susibarei su kliente, nes ji turėjo įžūlumo pasiskųsti, kad padavei jai šaltos arbatos ir sugedusio paštetо. Negana to, netekai kantrybės ir jai sudavei? Nepanorai atsiprašyti, susipykai su Meible ir praradai gerą darbą. Tai blogiausias tavo nelaimių sąrašas, Debi. O dabar kalti liko visi, tik ne tu?

Kramtydama lūpą, Debi atrodė prislėgta.

– Skamba baisiai, kai šitaip sakai.

– Todėl, kad tai *yra* baisu!

– Atleisk, mergaite.

Nepatikėjusi Liusi papurtė galvą.

– Ar tu tikrai gailiesi?

– Man atrodo.

– Gailiesi taip, kad esi pasirengusi atsiprašyti Meiblės?

– Galbūt... rytoj.

– Tu – tikras košmaras.

Tačiau Liusi mylėjo savo pakvaišusią draugę.

– Jei jau apie tai prakalbome, gal nori dar ką nors prisipažinti? – nusijuokė ji. – Tikiuosi, nesugriovei kokio namo, neužgrobei traukinio ar ko nors panašaus?

Debi patylėjo, po to tyliai tarė:

– Yra dar šis tas, apie ką turėtum žinoti, mergaite.

Debi veido išraiška kėlė Liusi nerimą, ir ji laukė. Jau seniai suprato, kad kažkas yra ne taip...

Debi nerimavo dėl tėvų ir nenorėjo nieko pasakoti. Liusi jos nespaudė. Tikėjosi, kad ateis laikas, ir Debi išdrįs patikėti jai savo paslaptį. Dabar, kai tas metas atėjo, Liusi nusprendė, jog geriausia bus patylėti ir leisti kalbėti Deb.

Sužinojusi tiesą, Liusi patyrė antrą sukrėtimą po to, kai išėjo iš ligoninės.

Debi pasakojo apie savo tėvus, jų meilę vienas kitam ir skaudžius gėrimo bei smurto išbandymus.

– Visi manė, kad geria mano tėtis, bet yra kitaip. *Girtuoklė buvo mano mama!*

Liusi apstulbo.

– TAVO MAMA?

Debi linktelėjo.

– Tai ji mane mušė ir pavertė mano gyvenimą tikra kančia. Ji negalėdavo pakęsti, kad aš puošiuosi ir vaikštau į vakarėlius. Jai nepatikdavo, kai aš linksmindavausi, todėl nutariau, kad saugiausia man likti namie ir visai neturėti draugų... tik tave, ir aš tau labai dėkinga, mergaite. Jei ne tu, būčiau seniai išprotėjusi.

– Ar dėl savo mamos tu iš pradžių nebendravai su Alfiu? Liusi pradėjo suvokti, kaip viskas buvo.

Ir vėl pritariamas linktelėjimas.

– Ji ėjo iš proto vien pagalvojusi, kad aš turiu vaikiną. – Ji užsimerkė atgaivindama senus prisiminimus. – Neįsivaizduoji, kaip tuomet jaučiausi, mergaite.

– Kai mama pasigerdavo, ji tapdavo panaši į maniakę. Netgi tėtis jos bijodavo.

Jos veidu ritosi ašaros.

– Norėjau tau papasakoti, vaike, bet bijojau įpainioti, be to, man buvo taip gėda. Tėtis visada bandė atlyginti už tai, ką ji darė, bet jam nesisekė. Ji negalėjo nieko padaryti, supranti, mergyte? Giliai širdyje ji – geras žmogus, ir mes su tėčiu, na, mes ją mylime. Ach, bet kai ji įsisiautėdavo! Mirtinai jos bijodavau, mergaite. Galiausiai išsigandau, kad ji gali vieną iš mūsų užmušti. Vieną naktį... kai grįžau iš pasimatymo su Alfiu... ji puolė mane su peiliu rankoje. Po šio įvykio tėtis jai griežtai pasakė: „Arba pradedi gydytis, arba mes su Debi išeiname. Tu liksi viena“, – perspėjo jis.

Debi giliai įkvėpė.

– Jis pasiekė tikslą, nes greitai po to ji sutiko gydytis, bet toli nuo čia, kur niekas nieko nežinotų.

Ji netvirtai šyptelėjo.

– Štai kur jie dabar. Mama klinikoje pietuose, o tėtis dirba, kad galėtų išlaikyti mamą. Matai, vaike, jie abu nori grįžti namo, bet tik tada, kai ji pasveiks, nes kitaip vėl viskas bus kaip buvę.

Liusi trūko žodžių. Visą laiką ji galvojo, kad tai Debi tėtis gėrė ir mušė ją, o pasirodė, kad dėl visko kalta buvo jos motina.

Priėjusi prie draugės, ji prisėdo ant kėdės atramos. Paėmusi Debi už rankos, tarė:

– Džiaugiuosi, kad man pasakei. Žinai, kad padėsiu tau, kaip tik galėsiu.

Kai išsipasakojo, Debi parūpo dar vienas neatidėliotinas reikalas.

– Ar ketini grįžti pas savo vyrą, mergyte?

– Ne, Deb. Aš negrįšiu.

Liusi jau seniai buvo apsisprendusi.

– Tuomet liksi čia gyventi?

Liusi jai nusišypsojo.

– Taip, vaike.

Išsišiepusi ir pamiršusi visus rūpesčius, Debi paklausė:

– Ar ieškosi nuomininko?

Garsiai nusikvatojusi, Liusi juokais kumštelėjo ją.

– Kodėl klausi? Ar siūlaisi?

– Jei priimsi, mergaite.

Valandėlę pasvarsčiusi, Liusi nutaisė rimtą veido išraišką.

– O, nežinau. Norėjau pasakyti... atrodai kaip tipelis, kuris gali pridaryti daug žalos ir netgi susimušti su klientais.

Pastebėjusi linksmą kibirkštėlę Liusi akyse, ir Debi ėmė kikenti, jos abi prapliupo juoktis ir klykti, kaip dvi jauniklės, neturinčios nė menkiausio rūpesčio.

Staiga Debi su siaubu prisiminė, kad Liusi ką tik grįžo iš ligoninės.

Susigėdusi ji pašoko ir pasiūlė atnešti Liusi „lašelį tokio puikaus gėrimo, kurio atsinešė, kai įsilaužė pro galinį langą“.

Kai Debi išėjo „puikaus gėrimo“, Liusi ėmė vaikštinėti po namus.

– Dieve! Kaip nešvaru!

Ji negalėjo patikėti savo akimis, kai pamatė tokią gausybę susikaupusių dulkių bei pelių pėdsakus ant miegamojo grindų.

– Niekad nemaniau, kad čia esama pelių, – garsiai nusistebėjo.

Tarpduryje pasigirdo Debi balsas:

– Tikriausiai jų čia visada buvo, mergaite. Čia juk daržovių parduotuvė. Kur yra maisto atliekų, ten visada gyvena pelės.

Paduodama Liusi stiklinę, ji pastebimai suvirpėjo.

– Praeitą naktį girdėjau, kaip tos mažos šlykštynės šmirinėjo visur ir krebždėjo. Visai negalėjau miegoti.

– Turime jų atsikratyti.

Išsiblaškiusi ji pakėlė prie lūpų stiklinę ir gurkštelėjo blyškaus skysčio.

– Po velnių, Deb! – šūktelėjo žiopčiodama. – Ko man pripylei?

– Džino su tonika, – atsakė Debi plačiai šypsodamasi. – Jį geria dabitos.

Liusi pauostė stiklinę.

– Kvapas primena metilo spiritą.

– Nedėkinga nenaudėle! Gerk. Nuo jo tau ant krūtinės ims želti plaukai.

– Nežinau, ar noriu plaukų ant krūtinės.

Tačiau išgėrė ir po minutės atsigavo.

– Turėsime sutvarkyti visą namą.

– Nesiginčysiu.

Pasiraitojusi rankoves, Debi pasiūlė:

– Tu ką tik grįžai iš ligoninės, todėl aš pradėsiu. Gali išsivirti arbatos.

Liusi atsisakė.

– Mes abi imsimės šio darbo, – pareiškė ji. – Nebūtina visko sutvarkyti dabar. Turime nuvalyti dulkes ir švariai pakloti lovas, o visa kita užtruks kelias savaites. Šis namas didelis ir senas, tad jei norime jį visą gerai sutvarkyti, dirbsime kelias savaites, o ne dienas.

Ji pažvelgė į pageltusias užuolaidas ir purvinus langus.

– Buvau nušveitusi iki blizgesio, – prisiminė ji. – Ir iš kur tas purvas imasi?

– Kurį laiką čia niekas negyveno. O kai vieta negyvenama, dulkės ir purvas kaupiasi greitai. Tik išsikraustyk, ir į namus įsikraustys netvarka. Toks gyvenimas, mergyte.

– Aš išsikrausčiau, o *tu* atsikraustei, – nusijuokė Liusi. – Aš laiminga, kad grįžome.

Ją užliejo palengvėjimas.

Debi skaitė Liusi mintis.

– Prisimeni senus laikus, a, mergaite? Galvoji apie Džeką?

Liusi negalėjo meluoti.

– Taip. Galvojau, kaip viskas buvo... apie mamą, tėtį, taip pat apie Džeką. Mūsų planus ir svajones.

Skaudančia širdimi ji giliai atsiduso.

– Ach, Deb! Argi nebuvo nuostabu? Kodėl viskas taip pasikeitė?

– Dar gali būti nuostabu, jei susisieksi su juo.

Liusi jau gailėjosi, kad išliejo savo jausmus.

– Žinai, kad tai neįmanoma, – priminė ji. – Dabar Džekas turi žmoną. Jis pamiršo praeitį, turiu pamiršti ir aš. Žinau, kad kalta esu aš. Gal nereikėjo jo išvaryti, bet neturėjau kitos išeities.

Ją užplūdo pyktis.

– Tačiau vėliau jis galėjo ir pasistengti. Jis nerašė ir neskambino. Neturėjau teisės prašyti, kad viską paaukotų dėl manęs, bet niekada nesilioviau jo mylėjusi.

– Žinau, mergyte.

– Turbūt jo jausmai man buvo netikri. Jei būtų tikrai mane mylėjęs, sumaišytų žemę su dangum, kad tik būtume kartu. Jis paliko mane... pamiršo viską, kas buvo tarp mūsų.

Drebančiu balsu ji sušnibždėjo:

– Dabar turiu iš visos širdies pasistengti padaryti tą patį. Prašau, Deb, nesunkink padėties dar labiau.

Nors Debi stovėjo šalia, Liusi pasijuto vieniša kaip niekad. Juokinga, kaip gyvenimas apsisuko ratu. Ji pradėjo čia, tėvų parduotuvėje, o dabar grįžo, palikusi paskui save eilę sulaužytų pažadų, sudaužytų svajonių ir nepavykusią santuoką. Ir viskas, ką pasiekė, buvo sudaužyta širdis.

Debi suprato, kokia vieniša jaučiasi jos draugė:

– Ar norėtum pasikalbėti, mergyte?

Nieko nesakydama, Liusi apkabino Debi pečius.

– Tu man labai gera. Bet aš nenoriu apie tai kalbėti.

– Tada koks mūsų planas, vaike?

Liusi akys pagyvėjo, ji nustebusi pažvelgė į Deb.

– Planas?

– Mums reikia plano, mergyte.

Liusi buvo ryžtingai nusiteikusi.

– Taip. Bet pirmiausia tu atsiprašysi Meiblės.

– Nenoriu ten grįžti, – pokštavo Debi. – Darbas sodo reikmenų parduotuvėje – ne man. Visur vien maži sodinukai, stiklai, žarnos laistyti. Aš per didelė nevėkšla.

Liusi nusijuokė.

– Papasakok man, ko dar nežinau!

– Na, dabar matai, kodėl nenoriu grįžti atgal.

– Jei taip sakai.

– Rytoj eisiu ieškoti kokio kito darbo.

– Tau nereikia niekur eiti.

Liusi šypsena išdavė visą tiesą.

– Galėsi dirbti čia su manimi.

– Ach, mergaite!

Šokinėdama iš džiaugsmo, ji apkabino Liusi.

– Mes ir vėl dirbsime kartu? Tai nuostabu.

– Nebus lengva, – perspėjo Liusi. – Turėsime sunkiai dirbti. Turiu nedaug pinigų, ir spėju, kad iš karto kredito negausime. Bet aš žinau, kad mums pavyks. Ši vieta vėl bus tokia kaip anksčiau. Ką pasakysi?

– Sieksime to.

Debi džiūgavo.

– Sieksime to, ir velniop visa kita.

Laiminga ir susijaudinusi Debi nuėjo paieškoti dar kokio lašelio puikiojo gėrimo.

– Turime atšvęsti, mergaite! – šūktelėjo bėgdama laiptais žemyn.

Kol Debi apačioje liejo savo džiaugsmą, Liusi stovėjo tėvų miegamojo tarpdury.

– Štai ir sugrįžau, – sumurmėjo tyliai. – Sugrįžau, kad vėl atidaryčiau jūsų mažąją parduotuvę.

Jei Liusi tikėjosi padrąsinimo, galbūt ženklo, kad jie girdi ir yra laimingi, ji turėjo nusivilti.

Už lango į stiklą pūtė vėjas. Gatvėje juokėsi ir žaidė vaikai. Garsas aidėjo tuščiame kambaryje, ir Liusi šyptelėjo.

Kai pasisuko eiti, šypsena jau buvo dingusi. Liusi dar niekad nesijautė tokia vieniša.

Kai ji uždarė duris, plonytis saulės spindulėlis apšvietė tą vietą, kur ji ką tik stovėjo. Nutįso per kambarį, užliedamas jį šilta, blankia šviesa.

Kai Liusi lipo į apačią, ją pervėrė kažkoks keistas jausmas. Staigiai atsisuko ir pažvelgė į tėvų kambarį.

– Beje, mergaite, – Debi balsas nutraukė jos mintis, – kas bus, kai tavo vyras sužinos, kad palikai jį visam laikui?

Aštuonioliktas skyrius

Styvas Raimanas nebuvo įpratęs, kad jam atsakytų. Jis pats tvarkė savo likimą ir buvo linkęs manyti, kad niekam neprivalo paklusti.

Nuo tada, kai Liusi be jo žinios išėjo iš ligoninės, praėjo kelios savaitės. Visą tą laiką jis gyveno bijodamas, kad gali prarasti ją amžinai. Pagaliau sužinojęs, kur ji yra, apipylė telefono skambučiais, laiškais ir apsilankymais, maldaudamas: „Grižk namo, ir viską pradėsime iš naujo“.

Liusi visuomet atsakydavo tą patį: „Mano namai yra čia. Mes abu žinome, kad jie niekad nebuvo bendri“. Bet jis laikėsi savo tol, kol ji nebetvėrė iš nevilties.

Kaip ir visada, šį karštą ir tvankų birželio rytą ji nulipo laiptais žemyn. Eidama į virtuvę, pasiėmė paštą nuo kilimėlio prie durų.

– O, ne!

Rašysena ant melsvo trumpo voko buvo tiesiog skaudžiai pažįstama.

– Kodėl jis negali palikti manęs ramybėje?

Įėjusi į virtuvę, ji nustebo, pamačiusi, kad prie viryklės Debi jau kepa savo mėgstamą kiaušinienę su kumpiu.

– Nori kiaušinienės, mergaite? – paklausė Debi.

– Ne, ačiū. Pažiūrėk, Deb.

Ji numetė ant stalo pluoštelį laiškų.

– Dar vienas laiškas nuo Styvo. Jis nesiliaus, ar ne?

Paėmusi voką, perplėšė jį pusiau ir išmetė į šiukšlių dėžę.

– Ei!

Debi buvo iš prigimties smalsi. Ji nesuprato, kaip galima išmesti laišką jo nė neperskaičius.

– Ar neketini jo perskaityti?

– Nėra prasmės.

Liusi puikiai žinojo laiško turinį. Ji kasdien gaudavo laiškus nuo pat pirmos atvykimo dienos. Netgi tomis dienomis, kai Styvas apsilankydavo pats.

– Galiu atspėti, kas ten rašoma, – tarė ji Debi. – Man nereikia net skaityti.

Paėmusi mentelę, Debi perdėjo kiaušinienę į lėkštę ir palengva priėjo prie stalo. Dirbdama su Liusi, ji buvo priaugusi svorio.

– Tai laimės ženklas, – sakydavo kiekvienam, kas tai pastebėdavo. – Štai kodėl jūs, vargšai nenaudėliai, tokie liesi.

Po kurio laiko komentarai nutilo, o ji ėmė mažiau valgyti ir pamažu atsikratė nereikalingo svorio.

Atsisėdusi prie stalo, ji užpylė ant kiaušinienės pomidorų padažo ir droviai paklausė:

– Ar nepriештarausi, jei perskaitysiu laišką?

– Labai prašau, – šyptelėjusi tarė Liusi. – Bet galiu žodis į žodį pakartoti, kas ten parašyta.

– Hm.

Aplaižiusi pirštus, Debi ištraukė perplėštą voką iš šiukšlių dėžės. Išskleidusi jį ant stalo, sudėjo abi puses ir atidžiai perskaitė.

– Gerai, gudruole, – tarė rankomis uždengdama laišką, – kas ten parašyta?

Liusi paėmė puodelį arbatos ir atsisėdo priešais. Valandėlę pagalvojusi, tarė:

– Jis labai užimtas, bet verkiant nori mane pamatyti. Gal sutikčiau kur nors susitikti, o jei ne, gal galėčiau jam paskambinti? Jei nepaskambinsiu iki penktadienio vakaro, jis užsuks pas mane šeštadienį ryte.

Debi žiūrėjo išplėtusi akis.

– Viešpatie Dieve.

Ji stumtelėjo abi puses Liusi.

– Pažvelk pati. Žodis į žodį pakartojai, kas čia parašyta.

Nieko neatsakiusi, Liusi sviedė jas atgal į šiukšlių dėžę. Gurkšnodama arbatą, ji užsisvajojo.

Įsidėjusi į burną kumpio, Debi valandėlę kramtė, po to paklausė:

– Tas niekšas varo tave iš proto, ar ne?

– Galima pasakyti ir taip, – susimąsčiusi atsakė Liusi. – O tiksliau pasakius, jis pats eina iš proto.

– Tai pavojinga, mergyte. Atrodo, jis pasiryžo tave susigrąžinti ir nesitaikstys su neigiamais atsakymais.

– Aš *niekada* negrįšiu.

Vien nuo minties apie gyvenimą tame name su Semu ir jo tėvu jai stingo kraujas.

Debi kurį laiką ją stebėjo.

– Atrodai pavargus, mergaite, – tarė. – Neleisk, kad jis tave pribaigtų.

– Jis nepribaigs. Nesijaudink.

Bet jis *jau* pribaigė. Buvo lyg apsėstas ir nekreipė jokio dėmesio į Liusi žodžius.

– Liusi?

– Kas dar?

– Nieko. Tik galvojau, ar gerai, kad... Tedas susitaikė su savo sūnumi?

– Kas žino? Tikiuosi, jis teisingai pasielgė. Kai Meiblė man skambino, atrodė, kad ji dėl to patenkinta. Ji sakė, kad tai godi ir ambicinga Džordžo žmona siekė sau naudos ir kurstė priešiškumą tarp tėvo ir sūnaus. Jei tai tiesa, gal ir gerai, kad Džordžas metė ją ir grįžo pas tėvą. Kad ir kas pasakyta ar padaryta, kraujas – ne vanduo.

– Juk tu neketini iš tiesų tartis su Tedu dėl savo pelno dalies?

– Tai būtų protinga.

Ji išgėrė arbatą ir, parėmusi kumščiais smakrą, pasinėrė į savo mintis.

– Tikiuosi, kad Tedui pavyks susitaikyti su sūnumi, – galiausiai pasakė ji.

Debi galvojo apie ką kita.

– Neįsivaizduoju, kaip tu gali atsikelti ryte ir nevalgyti pusryčių.

Jai tai atrodė neįtikėtina.

– Dar liko šiek tiek kumpio, jei norėtum.

– Ne, ačiū.

– Fu! Na ir karšta! – Debi perbraukė ranka sau per kaklą. – Vakar galėjai kiaušinius kepti ant šaligatvio.

– Sakoma, kad tai karščiausias kada nors įregistruotas birželis.

Liusi nemėgo karščio.

– Ką sakė jaunoji Anabelė?

Liusi buvo susimąsčiusi. Ją slėgė tas laiškas.

– Ką?

Atsidususi Debi paėmė savo lėkštę, nunešė ją į kriauklę ir panardino į vandenį.

– Vakar vakare, kai mes su Alfiu jau ruošėmės išeiti, pas tave atėjo Anabelė, – priminė Debi. – Ji atrodė susirūpinusi. Man tik įdomu, ką ji galėjo pasakyti, štai ir viskas.

– O, taip.

Iš tiesų Anabelės žodžiai ilgai neleido Liusi užmigti.

– Ji sakė, kad Semas ir jos tėvas nuolat kimba vienas kitam į gerklę. Styvas neabejotinai mano, kad aš sugrįšiu, jei Semo nebus šalia, todėl jis liepė sūnui išeiti. Semas dėl to kaltina mane.

– Niekšas! Jei išsinešdintų, visiems padarytų paslaugą. Aš jį pamokyčiau, tik paprašyk.

Pasiraičiusi rankoves, Debi ėmė plauti indus.

– Žinau dar vieną, kurį reikėtų paauklėti, – sumurmėjo. – Tas nenaudėlis Alfis pradeda mane erzinti.

Švelniai nusijuokusi, Liusi prisiminė.

– Girdėjau, kaip jūs ginčijotės, kai jis palydėjo tave namo vakar.

„Ginčijotės“ buvo per švelniai pasakyta. Jie entuziastingai riejosi.

– Kuo jis dabar tave nuliūdino?

– Kaip visuomet, – atsakė pavargusiu balsu. – Jis niekuo nesirūpina. Nesuprantu, kodėl susitaikiau su tuo nenaudėliu.

– Todėl, kad jūs tinkate vienas kitam, ir tu tai žinai.

– Žodžiu, paklausiau, ar nereikėtų patiesti naujo kilimo poilsio kambaryje, o jis atsakė, kad mielai tai padarys.

– Na matai, vyras – auksas.

– Šlamštas, norėjai pasakyti.

Liusi žvilgtelėjo į laikrodį. Buvo pusė aštuonių.

– Jei norime atidaryti parduotuvę iki aštuonių, geriau paskubėkim.

Darbas daržovių parduotuvėje buvo sunkus.

– Pereitą savaitę ėmė lankytis daugiau senų klientų. Jei toliau taip seksis, iki Kalėdų prekyba bus pačiame įkarštyje.

Staiga pritilusi Debi uždavė Liusi klausimą, kuris nedavė jai ramybės nuo tada, kai jos atvyko:

– Žinau, jog niekada negrįši pas Styvą, mergyte, ir džiaugiuosi dėl to, nes tavo vieta ne ten, bet... ką gi aš noriu taip nerangiai pasakyti... negi tavo vieta yra *čia*? Ar esi tikra, kad nori būti čia?

– Juokingas klausimas.

Bet ji galvojo apie išvykimą. Norėjo išvažiuoti kur nors ir pradėti visiškai naują gyvenimą.

– O *tu* laiminga čia, Deb?

– Be galo, – pasigirdo entuziastingas atsakymas. – Bet tu neatsakei į mano klausimą. Nenoriu, kad dėl manęs laikytum šią parduotuvę. Juk taip nėra, a?

Liusi atsakymas buvo lengvabūdiškas, bet slapta ji galvojo visai kitaip.

– Aišku, kad nedirbu čia tik dėl tavęs, – tarė apsimestinai nustebusi. – Kuo tu mane laikai, ledi Dovana?

Liusi neturėjo laiko ilgai mąstyti apie Debi žodžius. Visą dieną jos buvo labai užimtos. Diena vėl buvo tokia karšta ir tvanki, kad visiškai išsekino jėgas. Baigiantis darbui, jos nutarė dešimt minučių pailsėti, prieš atsinešdamos vaisių ir daržovių iš sandėlio.

– Matai? – tarė Liusi, rodydama į daugybę sultingų daržovių. – Čia – visas mūsų turtas. Jei tiek daug parduosime ir rytoj, pirmą kartą būsime nieko neskolingos bankui.

Debi džiūgavo.

– Neverta dėl to rūpintis, – tarė įsitikinusi. – Šiandien buvo pati užimčiausia diena, o rytoj – šeštadienis. Mums visada gerai sekdavosi šeštadieniais. Be to, sugrįžta visi tavo tėčio klientai.

Liusi tai irgi pastebėjo.

– Žmonės čia ištikimi.

– Na štai, mergaite. Pamatysi. Ateis Kalėdos, ir viskas bus kaip senais laikais.

Vakare sėdėdama prie tualetinio staliuko ir šukuodamasi plaukus, Liusi prisiminė Debi žodžius ir susimąstė.

– Tu nieko nepraleidi pro akis, Debi Leitli, – tarė žiūrėdama į veidrodį. – Ir tu teisi, aš nesu laiminga. Sakoma, kad niekada nereikia grįžti atgal, ir dabar aš žinau, kodėl. Viskas keičiasi. Ir tie patys dalykai atrodo visai kitaip, nei kadaise.

Ji išklydo iš kelio. Prarado Džeką. Prarado savo kūdikį. Prarado savo namus.

– Ateis Kalėdos, ir viskas bus kaip seniau.

Taip sakė Debi.

– Bet aš to nenoriu.

Tiesą pasakius, ji nežinojo, *ko* nori. Išskyrus Džeką. Ilgėjosi jo, kaip ir visuomet. Bet Džeko nebuvo.

– Laikas išeiti, mergyte Liusi.

Nusišypsojo, mėgdžiodama niekus tauškiančios Debi balsą.

– Laikas pajudinti užpakalį ir pradėti naują gyvenimą.

Kol Liusi miegojo, Debi ir jos „auksas“ įslinko pro priekines duris.

– Nusiauk batus, nenaudėli, – griežtai sušnibždėjo Debi. – Nemanyk, jog gali prinešti purvo ant senojo kilimo vien todėl, kad kitą savaitę turėsime naują.

Jie ką tik grįžo iš miesto, išmetę po taurelę ar dvi, todėl dabar ji buvo linksma ir gundanti.

– Jei nori, gali nusimauti kelnes ir visa kita, – kikeno ji. – Tai tavo laimės naktis, tu nenaudėli... tad kuo geriausiai ją išnaudok.

Visą valandą raičiojosi ant grindų, siekdami stebuklingų akimirkų. Po to ji palydėjo jį iki durų. Eidamas namo, dar užtraukė dainą. Žingsniavo taip pasinėręs į savo mintis, kol kažkas atidarė langą ir šliūkštelėjo ant jo puodą šalto vandens.

– Keliauk po velnių! – suspiegė piktas balsas. – Kol dar nesumaniau išpilti pamazgų kibiro.

Stabtelėjusi prie Liusi kambario, Debi prispaudė ausį prie durų. Aiškiai išgirdo, kad jos draugė verkia. Ji pabeldė į duris.

– Liusi? Ar galiu įeiti, mergaite?

Tyla.

Ji tyliai atidarė duris ir įėjo. Kaip visuomet užuolaidos buvo atitrauktos, o kambarį apšvietė gatvės žibinto šviesa. Liusi gulėjo ant šono, vieną ranką padėjusi ant pagalvės, kita buvo nusvirusi per lovos kraštą. Atrodė, kad ji miega. Debi priėjo arčiau.

– Liusi?

Tik laikrodžio tiksėjimas drumstė tylą.

– Tikriausiai man pasigirdo, – sumurmėjo ji. – Mergaitė giliai miega.

Basomis eidama durų link, vėl išgirdo verksmą. Stabtelėjusi įtemptai pasižiūrėjo į lovą, tik dabar suprato, kad Liusi kūkčiojo per miegus.

– Vargšelė, – švelniai sušnibždėjo. – Ji nedaug ko gali tikėtis.

Tyliai uždarė duris ir nulipo žemyn. Jai buvo liūdna ir graudu matyti tokią Liusi.

Kurį laiką ji nežinojo, ką daryti, bet pasąmonėje sukosi mintys apie Džeką Hensoną.

– Tu niekšas, Džekai. Turėjai labiau ja rūpintis, – bambėjo Debi. – Kodėl nerašai? Kodėl jos neaplankai, a? Koks, po velnių, draugas galėtų atsukti nugarą tokiai mielai mergytei, kaip mūsų Liusi?

Dabar ji apsisprendė.

– Ji man už tai nepadėkos, bet kažkas juk turi pasakyti tam nenaudėliui, kad jis čia reikalingas. Jei Liusi nenori, aš jam pasakysiu.

Devynioliktas skyrius

– Kas, po velnių, tau yra, Džekai?

Pastarąsias penkias minutes pagyvenęs vyras beviltiškai stengėsi patraukti jo dėmesį.

– Tu kaip ant adatų. Po velnių, žmogau! Ar girdėjai bent vieną mano žodį?

Džekas atsisuko nuo lango.

– Atsiprašau. Negaliu susikaupti.

Jis žinojo kodėl. Slinko dienos, savaitės, mėnesiai, o jis galvojo vien apie Liusi. Paskutinis kartas, kai ją matė, buvo giliai įstrigęs į atmintį. Besišypsanti ir laiminga, apsivilkusi vestuvine suknele ji atrodė kaip princesė. Bet ne su juo. NE SU JUO.

– Visiems būna tokių dienų, – supratingai pastebėjo pagyvenęs vyras. – Bet mes abu žinome, jog negaliu švaistyti laiko sėdėdamas ir kalbėdamas pats su savimi. Turiu savo verslą, o mano dienotvarkė tokia užimta, kad vos spėju suktis.

Džekas suprato. Jis taip pat turėjo begales darbo, o tai irgi slėgė.

– Jūs teisus, – noriai sutiko. – Gal perkeltume susitikimą kitai dienai?

Jie paspaudė vienas kitam rankas ir nuėjo savais keliais: žemės pardavimo agentas į oro uostą, iš kur skrido į Majamį, o Džekas grįžo į savo darbo vietą.

– Žinoma. Taip, aš suprantu.

Tarnautoja rūpestingai perskaitė Debi žinutę į telefono ragelį:

– Žinutė nuo Debi iš Anglijos. Liusi santuoka baigta ir jai reikia draugo.

Pauzė.

– Žinoma, pasirūpinsiu, kad jis gautų žinutę, vos tik atvyks. Ne, galit būti tikra, aš nepamiršiu.

Padėjusi telefono ragelį, ji atsisuko į savo kolegę.

– Žinai, kažkas išlipo iš lovos ne ta koja.

– Taip? Apie ką tu kalbi?

Tarnautoja pažvelgė į savo užrašus.

– Kažkokia Debi iš Anglijos. Jai reikėjo pono Hensono. Ji rimtai įsiuto, kai pasakiau, kad jo nėra.

– Hm. Gal tai jo buvusi mergina? – mirktelėdama atsakė antroji moteris ir išskubėjo į kitą kabinetą priimti skubaus bilietų užsakymo.

Eidama į liftą, Marija nugirdo pokalbį. Išdidžiai priėjusi prie stalo, ji ištiesė ranką.

– Parodyk man šitą, – pareikalavo.

Tarnautoja dvejojo.

– Nežinau, – nervingai atsakė. – Kartą suklydau, ir dabar jis labai rūpinasi, kad gautų savo žinutes iš pirmų rankų.

Jai nepatiko Marija. Nedaugelis ją mėgo.

Marija piktai dėbtelėjo.

– Prašau man atleisti!

Tarnautoja išbalo.

– Atsiprašau, ponia. Žinau, kad jūs esate pono Hensono asmeninė sekretorė, bet jei jis negaus žinutės, aš turėsiu už tai atsakyti. Mane net gali atleisti.

Marija saldžiai nusišypsojo.

– Ponas Hensonas tavęs neatleis. Nėra net kalbos, kad jis gali negauti žinutės.

Ji nenorėjo sukelti per didelio triukšmo, bijodama, kad apie įvykį nebūtų pranešta Džekui.

Stengdamasi atrodyti rami, ji paėmė bloknotą ir atidžiai perskaitė žinutę. Po to išplėšė lapą ir, pagarbiai jį laikydama, tarė:

– Nesijaudink. Žinutė bus ant jo stalo, vos tik jis pasirodys. Smagu, kad nepraradai savo ryžto.

Ji pažvelgė į laikrodį. Buvo beveik šešios.

– Kiek suprantu, po kelių minučių savaitei išeini atostogų. Pamiršk darbą ir gerai praleisk laiką.

– Ačiū, – atsakė tarnautoja. Po to sumurmėjo sau po nosimi. – Ji teisi. Turiu svarbesnių reikalų, nei nervintis dėl vienos mažos žinutės.

Kai jos kolegė grįžo, tarnautoja pakartojo tą patį:

– Tegu ponia Svarbioji ir Galingoji tuo pasirūpina. Pagaliau jai už tai mokama.

Dvidešimtas skyrius

Liusi pakėlė žaliuzes nuo parduotuvės durų, atsuko ženklą ATIDARYTA į lauko pusę ir atitraukė sklendę.

– Dabar, – tarė grįždama prie Debi, kuri dėliojo monetas į kasos aparato stalčių, – papasakok man, kas atsitiko.

Pastarąsias kelias savaites Debi buvo bjauriausiai nusiteikusi.

Liusi išgirdo tokį pat atsakymą, kaip vakar, užvakar ir dar anksčiau:

– Nė nenutuokiu, apie ką tu kalbi. Man viskas gerai!

Debi išpylė saują monetų ant grindų. Jos pabiro į visas puses.

– Matai, ką per tave padariau!

– Palik jas.

– Ką?

Paėmus Debi už rankos, Liusi privertė ją atsisukti.

– Kažkas negerai, – tvirtino ji, – ir aš noriu žinoti, kas. Gal aš ką nors pasakiau ar padariau?

– Ne, velniai rautų, ne tai.

Liusi atsiduso.

– Judu su Alfiu vėl susiginčijote?

– Jau šimtas metų, kaip nepasakėm vienas kitam pikto žodžio.

– Kas tuomet atsitiko?

– Nieko! Aš jau sakiau. Leisk surinkti monetas, kol nepradėjo rinktis klientai.

Liusi tvirtai laikė jos ranką ir buvo neperkalbama.

– Galėsi veikti, ką tik panorėsi, kai pasakysi man tiesą. Kas tave nuliūdino?

Pakėlus akis, Debi pastebėjo senąją ponią Polard, žiūrinčią į vidų pro langą.

– Atstok, mergaite. Štai klientė.

Bet Liusi nepajudėjo iš vietos.

– Mes visada pasitikėjom viena kita, tu ir aš, Deb. Jei nerimauji dėl to, kad Styvas neduoda man ramybės, tai žinok, jog nusprendžiau paklausyti tavo patarimo ir susitikti su advokatu. Poryt įvyks susitikimas.

Debi su palengvėjimu nusišypsojo.

– Džiaugiuosi, mergyte. Bet ne, dėl to nekvaršinau sau galvos, nes žinojau, kad galų gale tu susitiksi su teisininku.

– Jei dėl to per daug nesijaudinai, tai kas tave nuliūdino?

Ji buvo ryžtingai nutarusi prisikasti prie tiesos.

– Klausyk, Deb, jei turi problemų, aš noriu žinoti. Tai dėl pinigų? Ar aš tau nepakankamai moku?

– Nebūk kvaila. Moki man daugiau, negu sau.

– Tai kas tuomet?

Dabar Debi jai buvo vienintelis artimas žmogus pasaulyje.

– Negaliu matyti tavęs liūdnos, o tai tęsiasi jau beveik savaitę.

Senoji ponia Polard ėjo parduotuvės durų link.

– Vėliau, mergaite, – pažadėjo Debi. – Papasakosiu vėliau. – Bet Liusi nenorėjo nusileisti.

– *Dabar*, – ragino ji. – Pasakyk man *dabar*.

Ji taip pat žinojo, kad senoji ponia Polard gali pasirodyti parduotuvėje bet kurią minutę, kai tik baigs plepėti su maloniu kaimynu, kuris sustojo pasiteirauti apie senosios brangutės sveikatą.

Supratusi, kad Liusi pokalbio neatidės, Debi pasakė jai visą tiesą.

– Tau nepatiks tai, ką aš padariau, – pradėjo ji, – bet girdėjau, kaip verkei per miegus, ir norėjau perduoti Džekui Hensonui nors dalį to, ką žinau. Norėjau pasakyti... jis galėjo parašyti, mergyte. Kodėl jis neparašė?

– Ką tu padarei, Deb?

Belaukiant atsakymo, Liusi atrodė, kad jos širdis iššoks iš krūtinės.

– Prisiminiau, kur jis išvyko, ir iš adresų knygos sužinojau telefono numerį

Ji sunkiai atsikvėpė.

– Aš gailiuosi, mergaite. – Ji atsiduso ir tvirtai sušuko: – NE, AŠ NESIGAILIU! – Debi žiūrėjo į išbalusį sukrėstos Liusi veidą. – Visai nesigailiu, kad paskambinau jam, nes dabar žinau, kad jis blogas. Palikau jam žinutę, kad paskambintų... pasakiau, kad tau dabar sunku ir reikia draugo. Nuo to laiko praėjo savaitė, o jis nepaskambino.

Liusi žvelgė išplėtusi akis ir vos girdimai sušnibždėjo:

– Nereikėjo to daryti.

– Žinojau, kad tau nepatiks, mergyte, bet tikrai tikėjau, kad jis tau dar kažką jaučia. Net jeigu jis vedęs, tai nereiškia, kad negali būti draugas.

Liusi draskė jausmai. Prabildama ji taip stipriai suspaudė Debi riešą, kad šioji net suriko.

– Jeigu būtų norėjęs, būtų paskambinęs ar parašęs. Aš jį atstūmiau, todėl visai suprantama, kad jis nori mane pamiršti. Tai jo teisė.

Tramdydama ašaras, ji pridūrė:

– Būtų per daug skaudu, jei jis būtų tik draugas. Aš vis dar jį myliu.

Ji nebegalėjo sulaikyti ašarų. Jos byrėjo iš jos liūdnų pilkų akių ir riedėjo per veidą – didelės, tylios ašaros, kurias ji taip ilgai slėpė nuo viso pasaulio.

– Aš jį taip myliu, kad nebegaliu mąstyti. Bet dabar jau per vėlu, Deb. Bus geriau, jei niekada vienas kito nebepamatysime.

– O, mergaite.

Debi taip pat apsipylė ašaromis. Buvo skaudu matyti tokią Liusi. Visą gyvenimą ji gerbė Liusi už tvirtumą. Į ją kreipdavosi visi, kam reikėjo pagalbos. O dabar pagalbos reikėjo Liusi, bet nebuvo žmogaus, kuris galėtų padėti.

– Tu teisi, – pripažino Debi. – Nereikėjo jam skambinti. Aš tik dar labiau pabloginau padėtį. Kaip ir visada.

Rydama ašaras, Liusi šluostėsi akis.

– Ne, – pamelavo ji. – Džiaugiuosi, kad jam paskambinai, nes dabar žinau, kad esu jam nereikalinga.

Žinojimas žeidė jai širdį, bet skausmas praeis, o kai praeis, ji bus išmintingesnė.

– SVEIKI! EI, AR YRA ČIA KAS NORS?

Išgirdusi ponios Polard balsą, Liusi nusijuokė.

– Eik ir pasirūpink senąja, kol aš atsigausiu.

Liusi nuėjo į savo kambarį, o Debi grįžo į parduotuvę.

– Ko triukšmauji, sena kvaiša? Palauk, kol surinksiu monetas. Ne, negalima paragauti vynuogių prieš perkant. Praėjusią savaitę apkvailinot mane, o iki šiol nenupirkote nė vienos, gudri sene!

Viršuje Liusi sėdėjo prie tualetinio staliuko ir susimąsčiusi tyrinėjo savo veidą.

Jis buvo išbalęs ir pavargęs, veidas, kuriame atsispindėjo gyvenimo patirtis. Veidas, kuris verkė ir juokėsi, kurį dieną naktį lankė įvairios mintys, svajonės. Liūdnos svajonės. Nuostabios. Svajonės, kurioms lemta išsipildyti tik vaizduotėje.

Šį veidą bučiavo žmonės, kurie ją mylėjo: mama, tėtis, Debi ir Džekas.

Liusi nusišypsojo. Jos oda buvo lyg jaunos mergaitės, o veidas labai gražus. Žvilgantys plaukai gaubė jį lyg tamsi aureolė. Pilkos akys sušvelnėjo ir žvelgė su nuostaba. Tyliai dar kartą sau pakartojo:

– Bučiavo Džekas.

Pirštai švelniai palietė lūpas. Tai buvo nuostabi mintis. Bučiavo Džekas.

Ji nugrimzdo į svajones. Užplūdo prisiminimai.

– Bet jo čia nėra, – tarė tyliai, – ir niekada nebus. – Ji išsitiesė kėdėje, vėl pasijuto kupina ryžto.

– Tau reikia mesti iššūkį ir pradėti naują gyvenimą.

Staiga ji pagyvėjo. Štai, ko jai reikia!

Ji atsistojo, pasitempė. Buvo laikas pradėti. Bet prieš eidama į priekį, Liusi Nolan, dar turėsi grįžti atgal. Ji ištiesino sijoną, pasitaisė plaukus ir nusileido žemyn su viskuo susitaikiusi.

Debi nudžiugo, išgirdusi, kad Liusi ketina pradėti naują gyvenimą kur nors kitur.

– Bet aš nesuprantu, – klausė ji, – ką turi omeny, sakydama „grįžti atgal“.

Pirmą kartą po ilgo laiko Liusi mintys buvo aiškios.

– Turiu omeny, jog aplankysiu vietas, kur esu buvusi anksčiau. Vietas, kur praleidau laimingiausias savo gyvenimo akimirkas. Turiu vieną kartą išbraukti tai iš atminties visiems laikams.

Debi po truputį ėmė suprasti.

– Ar nebus per daug skaudu, mergaite?

– Galbūt. Bet bus verta, jei tai padės man užsimiršti.

Po dviejų dienų, karštą ir puikų birželio rytą, Liusi buvo pasiruošusi išvykti. Ji vilkėjo dailią baltą bliuzelę su rugiagėlėm, išsiuvinėtom ant atlapų, tiesų mėlyną sijoną ir kiek šviesesnį mėlyną švarkelį.

– Puikiai atrodai, mergaite.

Debi nervinosi ir nerimavo. Greitai jos stovėjo tarpduryje, ketindamos atsisveikinti.

– Norėčiau sužinoti, kur tu važiuoji, – inkštė Debi.

– Dar gerai nežinau, – atsakė Liusi. – Nesijaudink, aš tau paskambinsiu.

Ji žvilgtelėjo į Alfį, santūriai stovintį atokiau.

– Paskambinsiu, – žadėjo ji. – Viskas bus gerai. Turi prižiūrėti namą, o Alfis bus su tavimi.

Ji apkabino Debi, mirktelėjo Alfiui, kuris taip ir nesuprato, kam ji mirktelėjo, tada, nudžiugindama ir apstulbindama juos abu, tarė:

– Kai grįšiu, pakalbėsime apie tai, kaip judu su Alfiu perimsite šią parduotuvę visam laikui.

Po minutėlės ji sėdo į taksi ir išvažiavo, palikusi Alfį ir Debi išsižiojusius iš nuostabos ir svarstančius, ar gerai išgirdo jos žodžius.

Praslinkus keliom dienom, vieną vakarą Debi stebėjo, kaip Alfis vynioja prieškambario kilimą.

– Palik jį, kol išgersime arbatos, – tarė jam, užspaudusi nosį. – Sukėlei čia debesį dulkių.

Jie ruošėsi gerti arbatą, kai pasigrido skambutis į duris.

– Velniškai ne laiku! – suaimanavo Debi, eidama atidaryti durų.

– Kas ten?

– Ji plačiai atvėrė duris ir suakmenėjo vietoje.

– KAD MANE PERKŪNAS!

Išplėtusi akis Debi spoksojo į lankytoją: apie trisdešimties metų vyrą, aukštą, gražų, plačiapetį, tamsiais plaukais ir žaliomis lyg vandenynas akimis, kurios, atrodė, žinojo, kas yra skausmas.

– Ar tik ne Džekas Hensonas! Ko, po velnių, *tu* nori?

Nelaukdama atsakymo, Debi jį užsipuolė virdama iš įniršio:

– Tu čia nereikalingas, taigi nešdinkis!

– Aš ką tik gavau tavo žinutę. Kur ji?

– Hm! Neieškok kvailių! – suklykė ji. – Jei būtum atvykęs prieš savaitę, būčiau tave sutikus išskėstom rankom, bet tu nepasirodei, o dabar jau per vėlu. Liusi išvyko. Taigi, kaip jau sakiau, nešdinkis po velnių, kol neiškviečiau policijos.

Supratęs, kad dabar ji nenusiteikusi klausytis paaiškinimų, jis įbedė akis į sutrikusį Alfį, stovintį už jos.

– Aš per ilgai laukiau šios dienos, kad dabar pasitraukčiau. Manęs lengvai neatsikratysite, taigi prašau, pasakykit, kur galiu ją surasti.

Atsitiko du dalykai. Alfis žengė žingsnį į priekį, ketindamas prabilti, o Debi, ištiesusi ranką, jį sulaikė ir taip stumtelėjo, kad atsitrenkė į sieną.

– Tu jam nieko nepasakysi! – suklykė ji. – Kai Liusi reikėjo, jo čia nebuvo. Jis niekad nerašė, o dabar netgi vedė kitą moterį, tad gali nešdintis velniop!

Alfiui trūko kvapo.

– Turiu darbo viduje, – išvebleno jis, – reikia grįžti ir pabaigti.

Su tais žodžiais jis nuslinko į šalį.

Džekas norėjo viską paaiškinti, bet jautė, kad tai beprasmiška. Be to, vienintelė jo atvykimo priežastis buvo Liusi.

– Tu klysti, – ginčijosi Džekas. – Jei tik nurimtum ir paklausytum...

Atsistojus tarpdury, Debi dėbsojo į jį.

– Tai *tu* klysti, – tarė ji. – Liusi tavęs nebereikia, ir tai velniškai puiku. Nesakysiu, kur ji. Gali sėdėti ant slenksčio iki pat Kalėdų, tau tai nepadės.

Ji norėjo užtrenkti duris, bet nespėjo. Netikėtai Džekas žengė žingsnį į priekį ir sugriebė ją už pečių.

– Kas, po velnių, tau darosi, moterie? – suniurzgė jis. – Tu kvietei mane, ir štai aš čia. Jau sakiau, kad gavau žinutę tik vakar. O dabar sakyk, kur ji.

– Netikiu tavim.

Bet jau nebuvo tokia tikra.

– Dėl Dievo, Liusi man reiškia daugiau, negu tu gali įsivaizduoti. Jei nors kiek ją myli, pasakysi man, kur ji.

Debi pažvelgė į tas nuoširdžias žalias akis ir jos širdis suminkštėjo.

– Gal tu ir sakai tiesą, – sumurmėjo Debi, tačiau ir vėl užsipuolė. – Jei taip myli Liusi, kaip galėjai vesti kitą moterį, a?

Jis papurtė galvą, o akys švelniai šypsojosi, kai išgirdo jos žodžius.

– Aš nevedžiau kitos moters. Privalai manimi patikėti.

Ji ilgai žiūrėjo jam į akis, lyg norėdama perskaityti jo mintis. Bet negalėjo, tad turėjo pasikliauti savo nuojauta.

– Gerai, – tarė susirūpinusi. – Tikrai nežinau, kur ji, bet vakar vakare skambino... iš Limingtono.

Jo akys sužibo.

– Limingtono? Ar ji viešbutyje?

– Nežinau. Žinau tik tai, kad ji kalbėjo apie didžiulius laivus ir kad Limingtone praleido dieną ar dvi. Ji ketino paskambinti prieš keliaudama toliau.

– Debi Leitli, tu nuostabi! Nors kartais keikiesi lyg senas jūreivis.

Debi nuraudo, kai jis pabučiavo ją tiesiai į lūpas.

Kai Džekas nuskubėjo takeliu, tarpdury pasirodė Alfis.

– Tik pažvelk! – sušuko kišdamas Debi po nosimi pluoštelį laiškų. – Radau juos po kilimu.

Pervertusi juos, Debi nepatikėjo savo akimis.

– Viešpatie Dieve! – suspigo ji bėgdama taku žemyn. – Džekai! Pažvelk!

Kai ji pribėgo, Džekas jau lipo į išsinuomotą mašiną.

– Nieko nesuprantu, – tarė suglumusi, bet džiugiai susijaudinusi. – Čia tavo laiškai, rašyti Liusi. Alfis ką tik surado juos po kilimu.

Džekas paėmė laiškus ir peržvelgė juos.

– Tiesa, – tarė nesuprasdamas, kodėl kilo toks sambrūzdis. Vos palietė laiškus, jo širdį užplūdo mintys apie Liusi.

– Ji vis dar myli mane, – sumurmėjo. – Kitaip nebūtų išsaugojusi mano laiškų.

– Ne! Tu nesupratai. Liusi nieko nežinojo apie laiškus. Ji stebėjosi, kodėl niekada jai neparašei. Būtent todėl ji galvojo, kad tu jos nemyli.

Ji parodė pirštu į laiškus jo rankoje.

– Paklausyk, Džekai, sakau tau, Liusi net nežinojo, kad jie egzistuoja.

Padėtis buvo kebli, bet jis pradėjo suprasti.

– Tavo nuomone, ji pamanė, kad ją palikau. Po savo mamos mirties nusprendė, kad atsukau jai nugarą? Ar tai nori pasakyti?

Iš susijaudinimo Debi negalėjo išspausti nė žodžio, priėjęs už ją atsakė Alfis:

– Būtent tai ji ir norėjo pasakyti. Laiškai buvo paslėpti po kilimu. Liusi tikriausiai žengdavo per juos kasdien ir net nenutuokė apie tai, – jis apkabino savo moterį

Džekas vėl įlipo į automobilį ir nuvažiavo, o jie liko stovėti: sukrėsti mąstė, kodėl Liusi nieko nežinojo apie laiškus ir kaip jie pateko po kilimu. Jie nedrįso garsiai pasakyti savo minčių. Tik viena buvo aišku: kažkas turėjo paslėpti laiškus, ir jei ne Liusi, kas galėjo taip pasielgti?

Diena jau buvo seniai įpusėjusi, kai Liusi prieplaukoje išlipo iš taksi.

– Ačiū, – tarė įspausdama užmokestį į putnią taksi vairuotojo ranką. – Maniau, jog niekad čia nenusigausime, ypač dėl kelio darbų, jie taip stabdo eismą.

– Jokių problemų, – linksmai atsakė vairuotojas. – Jei skubate, patarčiau išgerti puodelį arbatos laive, kol dar nėra eilių.

Liusi taip ir padarė. Nusipirkusi arbatos, susirado tylų kampelį denyje ir patogiai įsitaisė. Saulės spinduliai užliejo

jos veidą, ir ji užsimerkė. Dabar jautėsi geriau; nebuvo laiminga, dar ne. Tai buvo tik pradžia.

Kai atsimerkė, ją apakino saulės šviesa. Prisimerkusi ji ištiesė ranką, kad paimtų arbatos puodelį ir akimirksniu sutriko. Ant stalo gulėjo nedidelis ryšulys. Atidžiau pažvelgusi suprato, kad tai pluoštelis laiškų.

Ji apsižvalgė. Prieš tai, kai užsimerkė, pluoštelio čia nebuvo, ir niekas iš aplinkinių neparodė nė menkiausio susidomėjimo juo. Žmonės buvo užsiėmę savais reikalais: kalbėjosi, juokėsi, rodė vaikams didžiulius ar mažesnius laivus vandenyje.

Ji smalsiai apžiūrėjo laiškus. Kai ant pirmojo pamatė rašyseną, ją užliejo keistas jausmas.

Laiškas buvo adresuotas jai!

Braižas atrodė iki skausmo pažįstamas. Ji papurtė galvą. Tikriausiai vaizduotė krėtė pokštus.

Ji ištiesė ranką, norėdama paimti laiškus, ir staiga suvirpėjo: ilgi, stiprūs pirštai uždengė jai akis.

– Tu labai gražiai atrodai, kai vėjas kedena tavo plaukus, o saulė nutvieskia veidą.

Jo švelnus, virpantis balsas privertė jos širdį smarkiau plakti.

– Ach, Liusi! Mano brangioji, mieloji Liusi. Šį kartą neleisiu tau manęs atstumti.

Sutrikusi ir susigraudinusi, ji nedrįso pakelti akių. Ji nedrįso tikėti. Tai netiesa. Juk tai neįmanoma!

Jis apkabino ją ir pritraukė prie savęs.

– Aš tave myliu, – sušnibždėjo į ausį. – Niekad nesilioviau mylėjęs.

Jis bučiavo veidą ir švelniai šluostė ašaras, kurios pabiro iš akių, kai tik ji pakėlė galvą ir įsitikino, kad visa tai ne

sapnas. Džekas buvo čia. Jis laikė ją savo glėbyje. Dieve mano! Ach, Dieve!

Vieną akimirką ją apakino saulė. Tada jis pasilenkė, ir ji pažvelgė į gerai pažįstamas žalias akis; akis, kurios atspindėjo jos meilę. Liusi pritrūko žodžių.

Jo švelnios, šiltos lūpos prigludo prie jos lūpų, ir daugiau neberūpėjo jokie klausimai.

Niekas nerūpėjo, tik tai, kad ji ir Džekas vėl buvo kartu.

Ji nesuprato, kaip ir kodėl.

Bet apie tai vėliau.

Dvidešimt pirmas skyrius

Naujųjų metų dieną Liusi ir Džekas stovėjo verandoje susikibę už rankų ir stebėjo saulę, kuri leidosi į mirguliuojančią jūrą.

– Juk tu nesigaili, kad nekėlėme prašmatnių vestuvių, ar ne, mieloji?

Jos plati laiminga šypsena buvo atsakymas į jo klausimą. Pakėlusi ranką, ilgai žiūrėjo į vestuvinį žiedą, kurį jis užmovė jai ant piršto.

– Ar įmanoma gailėtis? – tarė prisiminusi, kokia didžiulė ir pražūtinga klaida buvo jos santuoka su Styvu.

Bet viskas jau buvo praeity. Kova buvo sunki, ypač su Styvu, bet galiausiai ji laimėjo. Sklandė gandai, kad Styvas Raimanas išvyko į šalies vakarus. Semas, taip pat ir Anabelė išvažiavo su juo. Rūpesčių kėlė Anabelė, bet mergaitė įrodė, kad yra protinga ir praktiška. Supratusi, kad jos vieta šeimoje, ji tapo labiau patenkinta.

Iš sodo atsklido Debi balsas:

– Jei *jūs* nesigailite, kad nekėlėt didelių vestuvių, tai aš gailiuosi! – sušuko ji. – Ričmondo parduotuvės vitrinoje ma-

čiau nuostabią melsvą vestuvinę suknelę. Ach! Tai bent atrodyčiau su ta suknele prie altoriaus. Tavo dėka, mergyte, mudu su Alfiu turėjom aplėkti visą parduotuvę, taigi po šešių mėnesių aš ištekų!

Pakėlusi galvą pažiūrėti, ar jie klausosi, Debi suklykė:

– Ei, jūs! Kadangi jau rytoj išprašote mus lauk, kviečiu jus dėl kompanijos į uostą išlenkti po taurelę. Ar jūs einate, ar ne?

Tramdydama juoką, Liusi šūktelėjo:

– Važiuokite, Deb. Prisijungsime prie jūsų vėliau.

Liusi ir Džekas raitėsi iš juoko, stebėdami Debi, žygiuojančią su savo mažąja armija džipo link. Po valandėlės jie nuvažiavo: Alfis vairavo, o Debi šalia kaip visada vadovavo ir ginčijosi. Gale, susikibę už rankų, sėdėjo jos tėvai ir juokėsi iš dukters išdaigų.

– Džiaugiuosi, kad pagaliau viskas gerai baigėsi, – tarė Liusi ir pamojavo jiems. – Mes pasigesime jų, kai išvyks namo.

Ji pagalvojo apie viską, kas buvo nutikę, ir staiga tai pasidarė visai nesvarbu. Kas buvo, tas pražuvo. Potvyniai ir audros jau baigėsi. Ir viską nuplovė. Dabar ji saugi savo mylimo vyro glėbyje.

– Tavo mintys kažkur toli, mieloji, – sušnibždėjo jis. – Apie ką mąstai?

Ji pakėlė galvą ir pažvelgė į jo besišypsantį veidą.

– Galvoju apie tai, ką tu kadaise pasakei, – švelniai atsakė ji. – Tu sakei, kad vieną dieną ateis mūsų laikas.

– Buvo metas, kai tuo abejojau, – prisipažino jis. – Laikas, kai...

Ji prispaudė pirštą jam prie lūpų.

– Ššš. Dabar privalom žvelgti į ateitį.

Pirštais suėmė jos ranką ir atitraukė nuo lūpų.

– Prisimeni Vaito salą, kai mes mylėjomės paplūdimy po žvaigždėtu dangumi?

Kai ji linktelėjo, jis nusišypsojo.

– Tik pamaniau... Ar Debi neprieštarautų, jei mes susitiktume su jais vėliau?

– Esu tikra, kad ne.

Jo žalios akys blizgėjo.

– Tuomet gal norėtum pasivaikščioti paplūdimiu, ponia Henson?

Valandėlę ji grožėjosi vandenynu, raibuliuojančiomis bangomis, kurios ritosi ir tiško ant smėlio. Saulė jau buvo nusileidusi, kvapą gniaužė stebuklingas nakties grožis.

Tai buvo neįtikėtinai graži ir ypatinga sala, kurioje neegzistavo laikas.

– Ar pasivaikščiosi rojuje su manimi?

Ji šypsojosi.

– Kaip galėčiau atsisakyti?

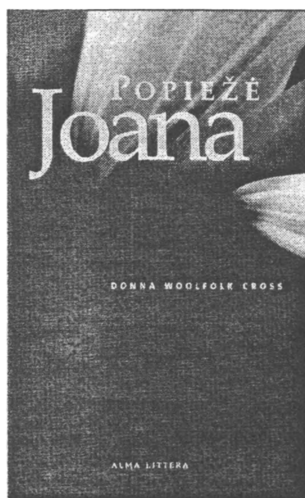
Susikibę už rankų, Džekas ir Liusi nuėjo paplūdimio link.

Dangaus fone jų siluetai atrodė nuostabiai.

Vyras ir jo moteris.

Mylintys vienas kitą.

Pagaliau kartu.

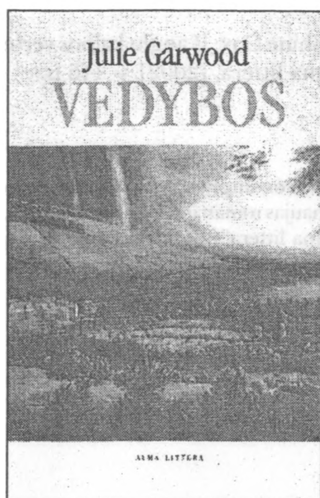

Donna Woolfolk Cross yra anglų filologijos profesorė, kūrybos centro šiauriniame Niujorko valstijos koledže vadovė, kelių kalbos veikalų autorė. Gyvena Sirakūzuose ir Niujorke. „Popiežė Joana", pirmasis jos romanas, yra septynerių metų kruopščių istorinių tyrinėjimų vaisius.

Ši knyga apie šviesą, narsią ir kilnią moterį, apie jos didžią gyvenimo meilę aristokratui ir kariui – ištikimą ir vienintelę, iki mirties.

Ar buvo iš tiesų popiežė Joana? O gal tai tik graži legenda apie viduramžių moterį, pasiekusią, atrodytų, neįmanomą bažnytinės hierarchijos viršūnę? Vakarų istorijoje ji beveik nežinoma asmenybė, nes per kovas su protestantizmu pasistengta sunaikinti visus jos buvimą įrodančius dokumentus. O ir Joanos amžininkų liudijimai kelia didelių įtarimų, nes Romos dvasininkai turėjo svarbių priežasčių nuslėpti teisybę.

Autorei rūpėjo sukurti romaną, o ne įstorinę studiją. Ji rėmėsi visais žinomais Joanos gyvenimo faktais, stengėsi laikytis istorinės tiesos, tačiau parašė nepaprastą knygą apie moters dalią, jos veržimąsi į šviesą, į mokslą. Tokių moterų svajotojų puoselėjamas vilties žiburėlis negeso ir didžiausios tamsybės laikais. Knyga „Popiežė Joana" apie vieną iš tokių svajotojų.

Julie Garwood sužavėjo skaitytojus jau pirmuoju savo romanu, išleistu 1985 m. Šiuo metu išspausdinta daugiau negu trylika milijonų jos knygų egzempliorių. Dešimt pirmųjų jos romanų tapo *New York Times* bestseleriais.

„Julie Garwood žavi skaitytojus lygiai taip pat, kaip nuostabiosios jos herojės pakeri ryžtinguosius herojus", – rašo *USA Today.*

Paprastai vedybomis baigiasi visos gražios pasakos ir romantiškos istorijos. Tačiau šio romano veikėjų, anglės ledi Brenos ir škotų klano vado Konoro, istorija nuo vedybų tiktai prasideda. Konoras, keršydamas žiauriam kaimynui Makneirui, pagrobia jo nuotaką ir ją veda. Ledi Brena nustebusi pamato, jog Konoras – tai tas pats galiūnas, jos tėvo svečias, kuriam ji dar vaikystėje „pasipiršo", išdykėlės sesers pakurstyta. Laimės trokštanti ledi Brena labai greit užkariauja viso klano simpatijas ir palankumą, pamažu ima dievinti savo narsų, garbingą ir švelnų vyrą, bet, pasirodo, ne taip lengva įgyti jo pasitikėjimą, ypač kai priešai visi rezga intrigų pinkles.

Cox, Josephine

Co-297 Mūsų laikas: romanas / Josephine Cox; iš anglų kalbos vertė Jurgita Barzdaitė. – Vilnius: Alma littera, [2002]. – 446 p.

ISBN 9955-08-225-9

Lietuvių skaitytojams jau žinomos anglų rašytojos, daugelio bestselerių autorės, Josephine Cox naujas romanas („Gimusi tarnauti", 1996, „Velnio pinklėse", 1998, „Alma littera"). Romanas apie dviejų jaunuolių meilę, laimės ieškojimus, klaidas ir intrigas.

UDK 820-3

Josephine Cox

Mūsų laikas

Romanas

Iš anglų kalbos vertė *Jurgita Barzdaitė*

Redaktorė *Albina Venskevičienė*
Dailininkas *Gedas Čiuželis*
Korektorė *Dangirutė Giedraitytė*
Techninė redaktorė *Birutė Tolvaišienė*
Kompiuteriu maketavo *Ligita Plešanova*

SL 412. Užsakymas 2.959
Išleido leidykla „Alma littera", A. Juozapavičiaus g. 6/2, 2005 Vilnius
Interneto svetainė: http://www.almali.lt
Spausdino AB spaustuvė „Spindulys", Gedimino g. 10, 3000 Kaunas
Interneto svetainė: http://www.spindulys.lt

Du žavingi jaunuoliai – Sodų centro valdytoja Liusi ir garsus viešbučių vadybininkas Džekas – myli vienas kitą ir nusprendžia susituokti. Atrodo, kas gali sutrukdyti jų laimei? Deja, likimas lemia kitaip: Liusi palaužia netektys ir nežinia, todėl ji žengia klaidingą žingsnį, vos nekainavusį jai gyvybės, o Džekas, atstumtas, intrigų painiojamas, nebeįsivaizduoja tikrosios padėties. Laimei, tikroji meilė pasirodo stipresnė už visas negandas...

Lietuvių skaitytojams jau žinomos rašytojos, daugelio bestselerių autorės, JOSEPHINE COX naujas romanas lietuvių kalba.

ISBN 9955-08-225-9

